

BURMESE
CLASSIC

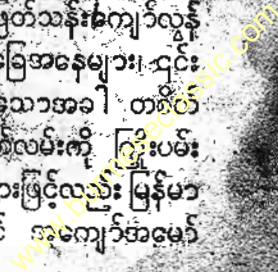
အမျိုးသမီးစာဆိုတော်များ

ဒဂုန်ခင်ခင်လေး

ကျွန်တော်သည် ထိုထိုသော ပန်းအလှတို့မှ ဆရာရွေးနှုတ်
သနားခြေကိုထုတ်ယူလိုက်ဘိသကဲ့သို့ပင် အမျိုးသမီးအနုပညာ
ရှုမျှား ဟူသော အမည်နာမအောက်တွင် အမျိုးသမီး စာဆို
တော်များကို၎င်း၊ အမျိုးသမီးဇာတ်သဘင် ပညာရှင်များကို၎င်း
ပေါင်းစုရုံးစည်းစိုက်ပိပါသည်။ အမျိုးသမီးစာဆိုတော်များ၏
အတ္ထုပ္ပတ္တိ အစုံအလင်နှင့် ၎င်းတို့ရေးသား စပ်ဆိုခဲ့သော ဂီတ
ကဗျာလင်္ကာရတ အစုစုအပြင် သီချင်းကြီး၊ သီချင်းခံ၊ ပတ်ဂျိုး
အဲ၊ အန်း၊ တျာသံ၊ တေးထပ်၊ ဘောလယ်၊ ဒွေးချိုး၊ လေးချိုး
စာပြန်စသည်တို့ကို မကျန်မကြွင်း ရလေအောင် ပေါင်းစည်းတင်
ဆက်ပါသည်။ အမျိုးသမီး သဘင် ပညာရှင်များ ကိုလည်း
အတ္ထုပ္ပတ္တိမျှသာမက ၎င်းတို့ သီဆိုရင့် ကျူးသွားသော သီချင်း
တေးသံများကိုပါ ဝူးတွဲထင်ဆက်ပါသည်။

ဤတွင်ကျွန်တော် ရည်ရွယ်ချက်ကို အလျဉ်းသင့်၍ဖော်ပြလို
ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် အမျိုးသမီးအနုပညာရှင်များ ကို
ခေတ်နှင့်အညီ ရင်ဘောင်တန်း၍ ခေတ်ကာလ ခရီးလမ်းကိုဖြတ်
သန်းနေကြစေသော နောင်တခေတ်၏ အမျိုးသမီးရွှေ့ဆောင်
များ ဖြစ်လာမည့် အမျိုးသမီးလောကတစ်ခုလုံးအတွက် ရည်သန်
၍ ထုတ်ဝေပါသည်။ ခေတ်အဆက်ဆက် ဖြတ်သန်းကျော်လွန်
ခဲ့ပြီးသော အမျိုးသမီးများ၏ ဘဝပေးအခြေအနေများ၊ ၎င်း
တို့၏ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားမှုများကို ဖတ်ရှုကြရသောအခါ တစ်လ
တအားတက်၍ မိမိတို့ဘဝအတွက် ရှေ့တစ်လမ်းကို ကြိုးပမ်း
အားထုတ်နိုင်ရန်ရည်သန်ပါသည်။ တနည်းအားဖြင့်လည်း မြန်မာ
စာပေလောကတွင် အမျိုးသားအနုပညာရှင် အကျော်အမော်

(ဗ)

များ၏ အချိန်အဝါအောက်ဝယ် ရောနှောပျောက်ကွယ်နေသော အမျိုးသမီး အနုပညာရှင်များကို သီးသန့်ခွဲထုတ်လျက် စာပေ လောကအတွက် အင်အားဖြည့်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စာပေ သုတေသီပုဂ္ဂိုလ်များအတွက်ဆိုပါမူ အတ္ထုပ္ပတ္တိကလေး မျှရစေ၊ အကြောင်းအချက် ကလေး မျှရစေ၊ မည်သို့မဆို အကျိုးသက် ရောက်မှု တစ်စုံတရာ မျှရစေဟူသော နှလုံးထားရင်းရှိပါသည်။

စာရေးဆရာမကြီး ဒဂုန်-ခင်ခင်လေးသည်လည်း ကျွန်တော် နည်းတူစိတ်ရင်းသဘောရင်း ထားရှိကြောင်း ပြောကြားရန်ပင် မလိုတော့ပါ။ ၎င်း၏အာသိဆန္ဒရင်းမှာ ထင်ရှားပြီးဖြစ်ပါသည်။

ဒဂုန်-ခင်ခင်လေး၏ ရည်သန်ရိုးရင်း နှသုံးသွင်းကို အစီရင်ခံ ပြီး ကြိုတော်သိကျွမ်းသော ဒဂုန်-ခင်ခင်လေး၏အကြောင်းကို အနည်းငယ် အစီရင်ခံလိုပါသေးသည်။ စာရေးဆရာမကြီးဒဂုန် ခင်ခင်လေးသည် အသက်အရွယ် ရင့်ညောင်းသူ၊ ခေတ်အခါ အတော်များများကို သိမိသူ ဖြစ်ပါသည်။ ပိုမိုထူးခြားသည်မှာ ခေတ်အခါအဆက်ဆက်ကိုမမိတ်သောမျက်စေ့၊ ဖွင့်သောနားဖြင့် အစဉ်တစိုက်လေ့လာမှတ်သားခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ မိမိကျော်နင်း ဖြတ်သန်းလာသောခေတ်အခါသမယများ၏ အခြေအနေတို့တွင် အနိမ့်အမြင့်အတက်အကျ၊ အထင်အပေါ်၊ အတိမ်အမြုပ်ခလုတ် ကန်သင်း ဆူးကျင်းမကျန် လေ့လာကျက်စားခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ ဤ အမျိုးသမီးအနုပညာရှင်များ’ စာအုပ်ကို ပုံနှိပ်နေစဉ် ‘ပရ ချော’များကိုပြုသရာတွင် နှုတ်လွတ်အာဂုံဆိုပြု ရွတ်ပြု တီးပြု၍ စာမူများကို တိုက်ဆိုင်တည်းဖြတ်ကြည့်နိုင်သူဖြစ်ပါသည်။ လေး စားသမ္မုပြု၍ ပြောရပါမူ ဒဂုန်ခင်ခင်လေးသည် မြန်မာစာပေ

BURMESE CLASSIC

လောကမှ အဆီအနှစ်များကို ဆူရာရွေးထုတ်သည်းခြေဖြုတ်ကာ ဖုတ်၍ပင်စားထားသူဟုဆိုရမည်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဇာတ်သဘင် လောက တလျှောက်လုံးတွင် အများဆုံးသော ဇာတ်သဘင် ပညာရှင်များကို သိမိသူလည်းဖြစ်ပါသည်။ ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ ကြည့်ရှုတူးသူလည်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ သူမြင်သော သူ တွေ့သော သူနားဆင်ခဲ့သော ဇာတ်သဘင်ပညာရှင်များ၏ အ ကြောင်းကိုရေးသားရာ၌ စာပေဖတ်ရှုသူများအဖို့ တမျိုးတဖုံ တအာရုံဖြင့် ဆန်းသစ်စေလိမ့်မည်ဟု ထင်မြင်မိပါသည်။

ဤမျှဖြင့် ‘အမျိုးသမီးအနုပညာရှင်များ’ စာအုပ်ပုံနှိပ် လုပ် ဆောင်မှုအခန်းကို အစီရင်ခံအပ်ပါသည်။ တဆက်တည်းပင် ပုံနှိပ်တိုက်၏ချို့ယွင်းချက်၊ ထုတ်ဝေသူ၏ ချို့ယွင်းချက်များမှာ မလွဲမရှောင်သာဘဲ ပါဝင်နေမည်ဖြစ်ပေရာ၊ စေတနာရှေ့ထား ၍ ဖတ်ရှုရင်းခွင့်လွှတ်သမှု ပြုကြပါရန် တောင်းပန်အပ်ပါ ကြောင်း။

စာပေ ဝန်ကိုတတပ်တအားထမ်းဆောင်ရင်း—

ဇွဲ-ထွန်းရှိန်
၁၉-၁-၆၇

မာတိကဉ္စ

အစီအစဉ်

စာမျက်နှာ

အမျိုးသမီးစာဆိုတော်များ

* အမှတ်စဉ်

ကဗျာ-၉

၁။ စာဆိုတော် အိမ်ရှေ့မိဖုရား စောပြည့်ညို
၎င်းဆိုသျှိုးလိုက် ရတုပိုဒ်စုံ

.... ၁

၂။ ရွှေပြည်ရှင်မယ်
၎င်းဆို မောင်ဘွဲ့ ရတုပိုဒ်စုံ

.... ၅

၃။ စာဆိုတော်ခင်ထွား
၎င်းဆို အဖြည့်ခံ ရတု

.... ၇

၄။ လင်းဇင်းမင်းသမီး
၎င်းဆို မောင်ဘွဲ့ ရတုပိုဒ်စုံ

.... ၈

၅။ အိုင်ချင်းရေးသူ အညာသူတဦး
၎င်းဆို အိုင်ချင်း

.... ၁၁

၆။ ရာဇာဓိရာဇ်ကတော်
၎င်းဆို သုံးထောင့်အိုင်ချင်း

.... ၁၂

၇။ နန်းတွင်းမိညို
၎င်းဆို ကိုယ်ရည်သွေးရတုပိုဒ်စုံ

.... ၁၅

၈။ နန်းတွင်းမိဖြူ
၎င်းဆို ကိုယ်ရည်သွေး ရတုပိုဒ်စုံ

.... ၁၆

အစီအစဉ်

စာမျက်နှာ

၉။ ပဲခူးမိဖုရား
၎င်းဆို ရတုပိုဒ်စုံအပုဒ်-၃၀

.... ၁၇

၁၀။ ရာဇ ဓာတုကလျာမင်းသမီး
၎င်းဆို ကျေးဇောရတုပိုဒ်စုံ

.... ၆၀

ဇင်းမယ်မိဖုရား
၎င်းဆိုရတုပိုဒ်စုံ ၆-ပုဒ်

.... ၆၃

၁၁။ ကိုယ်လုပ်တော်ထွေးလှ

.... ၇၄

၁၂။ ကိုယ်လုပ်တော်ခင်မထွေး

.... ၆၄

၁၃။ စောမင်းနှစ်
၎င်းဆို ရတုပိုဒ်စုံ ၂-ပုဒ်

.... ၆၄

၁၄။ စစ်ကိုင်းသရေစည်သူကတော်
၎င်းဆို ရတုပိုဒ်စုံ

.... ၇၇

၁၅။ တန်ဆောင်းမိဖုရား
၎င်းဆို ကေပိုဒ်ရတုနှင့် ပိုဒ်စုံ

.... ၇၉

၁၆။ ပြည်မိဖုရား

.... ၈၂

၁၇။ ရွှေဆင်းတုမင်းသမီး
၎င်းဆို ရတုပိုဒ်စုံ

.... ၈၂

၁၈။ မိပန်းရံ
၎င်းလျှောက်ထားချက်လက်ာ

.... ၈၆

(၁)

- ၁၉။ စဉ့်ကူးမင်း မိဖုရားကြီးရှင်မင်း ၈၈
 ၎င်းဆို ရတုပိုဒ်စုံ-ပုဒ်
 အဖြည့်ခံရတု ၂-ပုဒ်
 တေးထပ် ၆-ပုဒ်
- ၂၀။ စာဆိုတော်မယ်လုပ် ၉၇
 ၎င်းဆို ဇောင်းကလောပြန်ရေးဆင်းကြီး
 တျာသံသီချင်းခန့်ကြီး
 တျာသံ ၈-ပုဒ်
 ကျေးစေပတ်ပျိုးကလေး
 မင်းကုန်းခေါင်းလောင်းဘွဲ့ ၃-ပုဒ်
 ခါးသိုင်းဘွဲ့တျာသံ ၄-ပုဒ်
- ၂၁။ ပခန်းသူမ ၁၀၈
- ၂၂။ နန်းတွင်းသူမယ်ခွေ ၁၀၉
 ၎င်းဆို ဆယ်နှစ်ရာသီဖွဲ့အဲချင်း ၁၂-ပုဒ်
 အဲချင်း ၃-ပုဒ်
 ဘုရားလေးဆူတိုင်အဲ
 မင်းကုန်းဘုရားတိုင်တျာဘွဲ့
 ဝိုချင်းများ
 ဆေးတံတို ဒွေးချိုး
 ဆေးလိပ်လက်ဆောင် လေးချိုး

(၈)

- အစီအစဉ် * ၁၂၆
 ၂၃။ မင်းကြီးကတော်ခင်ဆုံ .....
 ၎င်းဆို ပတ်ပျိုး ၇-ပုဒ်
 ဘုန်းတော်ဘွဲ့သီချင်း
 ဆောင်းဘွဲ့တေးထပ်
 ခွန်းကျူပူဖွား ဒွေးချိုး
 ညွှန်းပါနှစ်နားလေးချိုး
 ကွပ်ရွာမင်းကြီးထံရေးတေးထပ်
 ၎င်းတေးထပ်အမှာသဖြန်
 မိုးဘွဲ့လေးချိုး
- ၂၄။ ရဝေရွှင်ထွေး ၁၄၁
 ၎င်းဆို ရတုပိုဒ်စုံ ၆-ပုဒ်
 ဆံထုံးထုံးနည်း ၅၅-နည်း အန်ချင်း ၈၅-ပိုဒ်
- ၂၅။ ယမ်းမြမ်း မြောက်သားတော် ၁၇၀
 ၎င်းရေးမှာတမ်း
- ၂၆။ ကြံညှပ်မင်းသမီး ၁၇၉
 ၎င်းဆိုကျေးစေရတုပိုဒ်စုံ
- ၂၇။ မိဖုရားမမြကလေး ၁၈၂
 ၎င်းဆို ပတ်ပျိုး ၁၁-ပုဒ်
 လှေတော်သံ

(၈)

(၈)

အစီအစဉ်

စာမျက်နှာ

အစီအစဉ်

စာမျက်နှာ

တေးတံ့ ၂-ပုဒ်
တေးထပ် ၅-ပုဒ်
သုံးဆစ်သဖြန်
ဒွေးချိုးသဖြန်

၂၈။ မယ်တော်လယ်နန်း
၎င်းဆို သီချင်းခန့် ၂-ပုဒ်

၂၉။ မြင်စိုင်းမင်းသမီး
၎င်းဆို ဆောင်းဘွဲ့ပတ်ပျိုး
တေးထပ် ၆-ပုဒ်

၃၀။ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်
၎င်းဆို ဘောလယ် ၈-ပုဒ်
ပတ်ပျိုး ၇-ပုဒ်
တေးထပ် ၇-ပုဒ်
လေးချိုး ၃
ဒွေးချိုး ၅-ပုဒ်
ရာသီဖွဲ့
မှာတမ်း
သီချင်း

.... ၂၀၄

.... ၂၀၆

.... ၂၁၂

၃၁။ မမိ
၎င်းရေး မေတ္တာစာ ၆-ပုဒ်
သမာဂီတပရိကံတေးသစ် ၅-ပုဒ်
တေးထပ်

၃၂။ တောင်ဆောင်တော်မိဖုရား
၎င်းရေးတေးထပ်

၃၃။ ဖာလယ်ဆောင်မိဖုရား
၎င်းရေးလေးဆစ်သဖြန်

၃၄။ စလင်းစုမိဖုရား
၎င်းဆို တေးထပ် ၄-ပုဒ်

၃၅။ အမတော်စုဖုရား
၎င်းဆို တေးထပ် ၆-ပုဒ်
လေးဆစ်သဖြန်

၃၆။ မြတောင်စုဖုရား
၎င်းဆိုတေးထပ် ၄-ပုဒ်

၃၇။ မြင်ကွန်းမင်းသမီး

၃၈။ ကနီမင်းသမီး

၃၉။ ပြင်စည်ခင်စော

.... ၂၅၀

.... ၂၆၉

.... ၂၇၀

.... ၁၇၂

.... ၁၇၅

.... ၂၈၀

.... ၂၈၃

.... ၂၈၃

.... ၂၈၃

(၁)

(၂)

အစီအစဉ်	စာမျက်နှာ
၄၀။ ပင်းသာမြို့စားကတော်ခင်ဖူး	.... ၂၈၄
၎င်းဆိုပတ်ပျိုးကလေး	.... ၂၈၄
၄၁။ စာတော်ဘတ်မိုင်းခိုင်းခင်လေးကြီး	.... ၂၈၅
၄၂။ မန်လည်ခင်စော	.... ၂၈၆
၄၃။ ခိုင်းခင်စော	.... ၂၈၆
၄၄။ မတ္တရာခင်လေး	.... ၂၈၆
၄၅။ ပထနဂိုရ်မြို့ရား ခင်လေး	.... ၂၈၆
၄၆။ ကျောက်ကာမြို့စားခင်နှစ်	.... ၂၈၇
၄၇။ သာယာဝတီခင်လေး	.... ၂၈၈
၄၈။ ယောမြို့စားသမီးခင်စိုး	.... ၂၈၆
၄၉။ အနောက်ဝန်မင်းမြေးခင်လေးကြီး	.... ၂၈၈
၅၀။ တောင်ခွင်ဝန်ကြီးသမီးခင်ခင်ကြီး	.... ၂၈၁
၅၁။ ငါးမြို့ဝန်သမီး ခင်ခန့်	.... ၂၈၈
၅၂။ ရေနံ့သာမြို့စား ခင်ခင်	.... ၂၈၈
၅၃။ မြဝတီ ခင်မကြီး	.... ၂၈၈
၅၄။ ခင်ပို	.... ၂၈၈

အစီအစဉ်	စာမျက်နှာ
၅၅။ မတ္တရာ ကချေသည်မ	.... ၂၈၈
၎င်းဆိုတေးထပ်	.... ၂၈၉
၅၆။ တေးထပ်စာဆို ခင်ခင်ကြီး	.... ၂၈၉
၎င်းဆိုစကားထပ် ၉-ပုဒ်	
၅၇။ ပတ်ပျိုးရေးသူ-မတဲ	.... ၂၉၅
၎င်းရေးပတ်ပျိုး	
၅၈။ တောင်တွင်းရှင်ငြိမ်းမယ်	.... ၂၉၇
၎င်းဆို အိုင်ချင်း ၄-ပုဒ်	
၅၉။ ဦးကြော့သမီး	.... ၃၀၁
၎င်းဆို အပူတိုက်လေးဆစ် ၂-ပုဒ်	
၆၀။ သီလရှင်မယ်ကင်း	.... ၃၀၄
၎င်းနှင့်ပန်းမော်ဆရာတော်အပြန်အလှန်	
ရေးသော ဒွေးချိုးနှင့်တေးထပ်	
၆၁။ ညောင်ရမ်းသူများ	.... ၃၀၉
၎င်းတို့ဆို ဒွေးချိုး၊ တြိချိုး၊ လေးချိုးများ	
၆၂။ ဗြိတရေရ်သူ	.... ၃၁၆
၎င်းဆိုဒွေးချိုး	

(န)

(ပ)

အစီအစဉ်

စာမျက်နှာ

ရှေးခေတ်အမျိုးသမီး သဘင်သည်များ

* မြန်မာ့ဇာတ်သဘင်	....	၃၂၁
၁။ ယင်းတော်မလေး	....	၃၂၉
ယင်းတော်မလေးဘွဲ့		
၂။ ဆင်ခိုးမလေး	....	၃၃၂
၃။ မထွေးလေး	....	၃၃၅
မထွေးလေးဆိုသီချင်း		
၄။ မစိန်ဖေ့	....	၃၃၈
၅။ မစိန်ကြော့	....	၃၃၈
၆။ မစိန်လုံ (အငြိမ့်)	....	၃၃၈
၇။ မစိန်သုံ (အငြိမ့်)	....	၃၃၈
၈။ မကြိတ်ဆုံ	....	၃၃၈
၉။ ဒေါ်ငွေစိန်	....	၃၄၀
၁၀။ မသိုင်းခြုံ (ဒေါ်ရေသွယ်)	....	၃၄၂
၁၁။ မသိုင်းခြုံ (ကရင်အမျိုးသမီး)	....	၃၄၂
၁၂။ ငွေစိန်	....	၃၄၃
၁၃။ ငွေရီ	....	၃၄၃

အစီအစဉ်

စာမျက်နှာ

၁၄။ ညိုညို	....	၃၄၃
* ၁၅။ ကျင်ဥ	....	၃၄၃
မကျင်ဥဆိုနှစ်ပါးသွားသီချင်း		
၁၆။ ရင်နံ့	....	၃၄၃
၁၇။ မစိန်ဥ	....	၃၅၂
၁၈။ ကျော်ဗလ	....	၃၅၅
၁၉။ အိုးစည်အေးစိန်	....	၃၃၅
၂၀။ အလုံစိန်တင်	....	၃၃၅
၎င်းဆိုနှစ်ပါးသွားသီချင်း		
၂၁။ နဂါးမ-မြနှစ်	....	၃၅၉
၂၂။ ယိုးဒယားမသိန်းမေကြီး	....	၃၆၀
၂၃။ ဒေါ်စိန်မြိုင်	....	၃၆၀
၂၄။ ဒေါ်ကြင်ယုံ	....	၃၆၁
၂၅။ ယုဇနအေးစိန်	....	၃၆၂
နှစ်ပါးသွားသီချင်းများ		
၂၆။ မြခြေကျင်း-မငွေမြိုင်	....	၃၇၀
၂၇။ ပဲခူးမယ်ကြော့	....	၃၇၁
* ဒေါ်ဩသာသောင်းနှင့် ကောလိပ်စိန်ဆို		
သီချင်းများ	....	၃၇၄

အစီအစဉ်

စာမျက်နှာ

၂၀။	ဩဘာသောင်း	....	၃၀၄
၂၉။	ကောလိပ်စိန်	....	၃၀၅
*	ထပ်ဖြည့်အမူ	....	၃၀၇
*	ပန်ကြားချက်	....	၃၀၇
*	မငွေမြိုင်ဆိုသီချင်း ၇-ပုဒ်	....	၃၀၈
*	ပျော်တော်ဆက်မကြည်အောင်ဆိုသီချင်း	....	၃၉၉
*	ဥက္ကလာကြည်ဆိုသီချင်း	....	၄၀၀
*	ကြာသောင်းစိန်ဆိုသီချင်း	....	၄၀၁
*	ဒေါ်စိန်သုံဆိုသီချင်း	....	၄၀၃
*	မစိန်ဆင်ဆိုသီချင်း ၇-ပုဒ်	....	၄၀၄
*	မစိန်တင်ဆိုသီချင်း	....	၄၁၂
*	ဩဘာသောင်းဆိုသီချင်	....	၄၁၃
*	အောင်သန်းတင်ဆိုသီချင်း	....	၄၁၄
*	ဥက္ကလာကြည်ဆိုသီချင်း	....	၄၁၆
*	မသောင်းတင်ဆိုသီချင်း	....	၄၁၇
*	မငွေမြိုင်ဆိုသီချင်း	....	၄၁၈
*	လေသာတီမမြရင်သီချင်း ၇-ပုဒ်	....	၄၂၀

စာဆိုတော်အိမ်ရှေ့မိဖုရား၊ စောပြည့်ညို

(၁၅၀-ခန့်)

စောပြည့်ညိုသည် သက္ကရာဇ် ၁၅၀-ခန့်က ထွန်းကားခဲ့သော အမျိုးသမီးစာဆိုတော်တစ်ဦးဖြစ်လေသည်။ စောပြည့်ညိုမှာ ရခိုင်ပြည် အိမ်ရှေ့မိဖုရားဖြစ်သည်။ ရခိုင်သူဖြူဖြူနွဲ့နွဲ့နှင့်မောင်နှစ်မအရင်းထိမ်းမြားလက်ထပ်ခဲ့သော အိမ်ရှေ့မင်းသား သူရိယတဉ္ဇနုရာမင်း (သူရိယတိုင်းစန္ဒြာမင်း)သည် အိန္ဒိယပြည်တွင်း ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သို့ဆင်း၍ စစ်အင်ခင်းခဲ့ရာတွင်၊ ပသိကုလားမင်း သူရတန် (စူလတန်၊ Sultan)၏ သမီးနှစ်ပါးဖြစ်ကြ သော (ဒိန္နရမာစာလီ)နှင့် ဒုရတီတို့ကိုရသဖြင့်၊ နေပြည်တော်သို့ပြန်မလာဘဲ၊ ကြန့်ကြာနေရာတွင်၊ ကျန်ရစ်သူ အိမ်ရှေ့ထိပ်တင်ခင်စောပြည့်ညိုသည်၊ မောင်တော် ရှိရာသို့ 'သိန်ကန်မိန်တူင်၊ ဆယ်နှစ်ခွင်ကို၊ လွမ်းပင်စည်မြင့်' အစချီသော သျှိုးလိုက်ရတုသုံးပိုဒ်ကိုပေးလွှာတွင် ကညစ်တင်၍အိမ်ရှေ့သခင် ထံမှောက်သို့ အရောက်ပေးပို့ခဲ့သည်မှစ၍၊ အဆိုတော်ဘဝသို့ ရောက်ခဲ့လေသည်။

မြန်မာစာညွန့်ပေါင်းကျမ်း (ပထမတွဲ) စာမျက်နှာ ၁၁-တွင်၊ အထက်ပို သျှိုးလိုက်ရတုပိုဒ်စုံ ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ထိုရတုမှာ သျှိုးလိုက်ရတုဖြစ်ကြောင်း၊ ရှင်လောင်းလှည့်ရတုအသွားမျိုး ဖြစ်ကြောင်း၊ အိမ်ရှေ့မိဖုရားစောပြည့်ညိုက ရေးပို့သော၊ ရခိုင်ပညာရှိတစ်ဦးရေး ရတုပိုဒ်စုံ ၃-ပိုဒ်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြပါရှိပါသည်။ ရတုရေးရသည့် ရာဇဝင်ကို ဤကဲ့သို့ဖော်ပြထားပါသည်။

“မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၅၂-ခုနှစ်တွင်၊ ရခိုင်ပြည်၌ ဝေသာလီ ကျောက်လှေကားမြို့ကို တည်ထောင်စိုးစံတော်မူသော မဟာသူရိယတဉ္စရာ မင်းသား၏သားတော် သူရိယတဉ္စရာ အိမ်ရှေ့မင်းသားသည် ခမည်းတော်အမိန့်အရ၊ ဘင်္ဂလားနယ်သို့စစ်ချီရာ ပသီကုလားမင်း သူရကန်၏သမီးတော်နှစ်ပါး (ဒန်ရမာစာလီနှင့် ဒုရဘီ)တို့ကိုရရှိ၊ ရုတ်တရက် နေပြည်တော်သို့ မပြန်လည်သည်နှင့် အိမ်ရှေ့မိဖုရား စောပြည့်ညိုကရေးပို့သော၊ ရခိုင်ပညာရှိ တဦးရေး၊ ရတုပိုဒ်စုံ ၃-ပိုဒ်”

စာဆိုတော်အိမ်ရှေ့မိဖုရားစောပြည့်ညိုရေး
သျှိုးလိုက်ရတုပိုဒ်စုံ

(၁) သိန်ကန်မိန့်တွင်။ ဆယ် နှစ်ခွင်ကို၊ လွမ်းငင်စည်မြင်၊
ကြာရှည်တာအကူး၊ တပေါင်းမင်းလွင်၊ ရွက်ကျင်တောင်
လေမြူးက၊ မြိုက်သွယ်နှူးစီသွယ်ဖြာ၊ မတတ်သာချေ၊ ဤ
ထေ့ထေ့ကို၊ ကြည့်လေသမျှသာတည့်၊ ပင်တိုင်းမှာ၊ ညှာ
ရွက်ခကြွ၊ လေပြေခတ်လစ်၊ ပရစ်ဝေဝေနှင့် ငှက်ခရွှေမောင်
နံစုံ၊ နှလည်ချင်းရှက်၊ ပန်းနှစ်ခက်ကို၊ ယုလျက်နှုတ်ဝယ်ငို
ရှုံ၊ စာခွဲ တုံ ရှင်နှစ် လို့၊ တထူးထေ့လာ၊ ဘာသာလူလို၊
မကိုနှုတ်ဖြင့်တို့ရှိ၊ ဤသို့ချစ်ဘွယ်ဆင်၊ ရာသီခွင်ဆယ် နှစ်
ငမ်း၊ ငြိမ်းလိုအည်းမိဂသိပင်၊ ရှေ့ဆီမြင်သော်၊ စက်ခွင်
ယောင်ယမ်းခွဲ၊ ထောက်လှမ်းမစာနာ၊ ပညာအထု၊ မြတ်
သူ၊ ကြည့်မှန်၊ ကြာလေဟန်မူ၊ သူရတန်မင်း၏သွေး၊ ဒန်ရ
မာစာလီ၊ ဒုရဘီနှင့်၊ ချစ်ညီတူ ကြ ရေးကို၊ နောက်မေးမ
လျှောက်လို့၊ နေလည်းနှစ်ဆင့်၊ နှင်ပွင့်စုံညီ၊ မဒွီရှေးအဖို့

(၂) နောက်ခွင်ကြာလွန်း။ ။ ရာသီစွန်းလျှင်၊ ရစ်သန်းလှည့်
ကာ၊ ရှစ်ဖြာအံ့လာကြီး၊ အာကာတ်မိညွတ်၊ ပြိုလတ်ဘိသွင်၊
မယ်လျှင်လက်ကိုမိုးရှိ၊ ကြောက်စနိုးညှိုးမျက်နှာ၊ လက်
ရွှေ ဖြန့် ထား၊ သိကြား ကို လျှောက်မှာရှိ၊ တောင်ညာ
မဟေ သွေး၊ နှစ်ပါး မောင်စုံ၊ ဘုန်းရိပ်လုံသည်၊ ပဒု
ကြားနဲ့ မွှေး၏၊ ချစ်ကြေးမတင်ခင်၊ ဆယ် သုံးနှစ်ဝယ်၊
ငယ်ရွယ်တုန်းကပင်စာည့်၊ ဘဝနတ်သျှင် လောင်းဘုရား၊
ခြားဝမ်းမကွာ၊ ရင်းချာ - မောင် နှစ်ပါးကို၊ ပေးပြား
စုလျားတင်၊ လက်ထပ်ရေသွန်း၊ ဆယ် နှစ်ခန်းမူ ထူး
ဆန်ဆာဘင်ဆင်၍၊ ချစ်ကြီးမျှင်ခွေရစ်ပတ်၊ နဝရတ်စီ၊
သိင်္ဂီအိမ်ရှေ့ နတ်နှင့်၊ စိန်ခြယ်သတ်အလယ်တွင်၊ မောင်း
မမြားမြောင်၊ တထောင်မက၊ စံကြတုန်းကိုပင်တည့်၊
သုံးနှစ်ဝင်ရာသီမှာ၊ ကုလားနေပြန်၊ သူရတန်က၊ အားခွန်

ပြတုံလာ၍၊ ခွန်ပဏ္ဍာဆက်မသွင်း၊ ဥပရာဇ်ရှင်၊ မယ်ထိပ်
 တင်ကို၊ အလျင်ချီစေလျင်းဟု၊ သောင်းတုန်းဗေဗျာပိုင်၊
 အာဏာမိန့်မြတ်၊ ဘမင်းနတ်ကအမတ်တထောင်၊ မြား
 မြောင်လက်နက်ကိုင်နှင့်၊ တောင်မထိုင်ပြီခမန်း၊ ဆင်မြင်း
 စစ်ခြေ၊ ပဲတင်ဝေသည်၊ ဤမြေသိမ့်သိမ့်ကျန်းမျှ၊ နန်း
 အိမ်ရှေ့သခင်၊ နံတော်ကမူ၊ စတုရပတ်၊ နက္ခတ်အထွန်း၊
 ကျီးကန်းတရာ၊ ဟင်္သာအထွက်၊ စစ်ဘက်ချီသည်လျှင်
 တည့်၊ နောက်ခွင်မောက်သုဇာ၊ ခရိုင်တလွှားအပိုင်းစား
 သည်၊ စကားသုံးကြိမ်ကြာခဲ့၊ တောင်တာကိုချင့်တွက်ပြန်၊
 မယ်တို့စံမြန်း၊ ရွှေဘိုနန်းနှင့်၊ ဂဏန်းသင်္ချာ၊ ယူဇနာမူ၊ န
 ဝါဒသမ္ပန်၏၊ လျင်မြန်ပြန်စေကြောင်း၊ ဆုတောင်းဆုယူ၊
 သိမ့်သိမ့်ဆူသည်၊ နှင်လူများအပေါင်းတည်း၊ နန်းလောင်း
 မယ်သခင်၊ အောင်ပန်းစိုက်ထောင်၊ ဘုန်းခေါင်ပြန်စေ
 ချင်သည်။ ။ လျှောက် တင် ကာ ပန်း ဝှု တ ကား
 လည်း။ ။

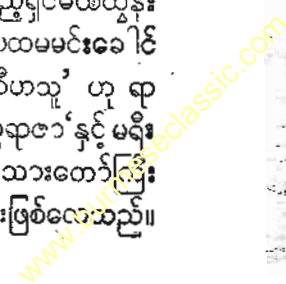
(၃)

လျှောက်တင်ကာပန်း။ ။ ရာသီခန်း လျှင်၊ နန်း မြင့်
 အောင်မြေဆယ်နှစ်ထွေရစ်သန်းမြူး၊ မောက်သုဇာသည်၊
 ဒါကာဆိပ်ကမ်းဦးမှာ၊ ကျေးဇူးဂုဏ်ရစ်တန်းအမတ်လိမ္မာ၊
 ဟိမြို့ရွာတွင်၊ အာဏာထိုးခဲ့ပြန်မှ၊ ပြောင်ဆန္ဒနိမာတင်
 ရိုး၊ ထွက်လျှင်မပြန်၊ လှေတို့မင်းမျိုးတည့်၊ ဆိုးကောင်း
 နှစ်ပါးတွင်၊ ရိပ်ခြည်အပြင်၊ သက်ခင်သိရင်းပင်ဟု၊ ပညာ
 သျှင်ထိန်းအုပ်မှ၊ မြို့ပြကျေးရွာ၊ သာယာစည်ကားလှ၏၊
 မင်းယေ၊ ကျားဓမ္မတာ၊ ပညာမဲ့၊ နက်၊ ဥာဏ်ကဏေသော်၊

ပြည်ထက်မသားရာတည့်၊ ရှေ့ကျမ်းလာထိုးစာဟောင်း၊
 ကျိုးကြောင်းသိပြန်၊ သွဲ့မွန်အမတ်ကောင်းကို၊ နောက်
 တကြောင်းကုလားရွာ၊ အပိုင်အပ်ပြီး၊ စစ်သူကြီးဟု၊
 စောဓိးထားခဲ့မှာ၏၊ ဘရာဇာမိန့်တော်မြတ်၊ ဦးထိပ်
 ရွက်ပန်း၊ နန်းရံအိမ်ရှေ့နတ်ကို ရှိညွှတ်လျှောက်ထားတင်၊
 ရာသီပြောင်း၍၊ မိုးနှောင်းဝါလ၊ ဆောင်းစအကူးတွင်၌၊
 များဖြင့်စစ်ဗိုလ်ခြေ၊ ထိုမြေတဝက်၊ လက်နက်ထားခဲ့စေ
 ဟု၊ မြောက်လေဖြူးလာလျှင်၊ ဘမင်းမိန့်ချက်၊ ဦးထိပ်ပန်
 ရွက်ဆင်၍၊ ရွှေလာလျှင် နောက် လည်း ကောင်း၊ လုံး
 ပေါင်းရှုမြော်၊ ဥာဏ်တော် သာအ ကြောင်း တည်း။
 မင်းလောင်းဥပရာ၊ ကြည်းရေတင်းကျမ်း၊ မြစ်လမ်းနှစ်
 ဖက်မှာလည်း၊ နေ့မခြာအထပ်ထပ်၊ ရက်စပ်စေကျွန်၊
 ရောက်လာပြန်သော်၊ အမှန်မယုံလတ်ခဲ့၊ နောက်ရပ်ပိုင်
 သခင်၊ ဟေမန်အကျူး၊ ရဲမှူးစစ်အောင်မြင်သည် ။ ။
 ရောက်ထင်ကြာနန်း က, တ ကားလည်း။ ။

၂။ ရွှေပြည့်ရှင်မယ်
 (၇၆၀-ခန့်၊ ၈၁၀-ခန့်)

သက္ကရာဇ် ၇၈၃-ခုနှစ်တွင် စာဆိုတော် ရွှေပြည့်ရှင်မယ်ထွန်း
 ထားခဲ့လေသည်။ 'ရွှေပြည့်ရှင်မယ်'သည် အင်းဝပထမမင်းခေါင်
 ၏သားအော်ဖြစ်သော နောင်တွင် 'ဆင်ဖြူရှင်-သီဟသူ' ဟု ရာ
 ဇဝ်ထင်ရှားသူ၊ အင်းဝဘုရင် 'သီဟသူ မဟာဓမ္မရာဇာ' နှင့် မရီး
 တော် စောမင်းလှတို့သင့်ရာမှ ပွားမြင်ခဲ့သော သားတော်ကြီး
 ထပ်၊ သမီးတော်နှစ်ပါးအနက်မှသွီးတော်အထွေးဖြစ်လေသည်။

‘ရွှေပြည့်ရှင်မယ်’သည် လင်္ကာ၊ တေ့ ဆိုမှု၊ ဆိုရာတွင် ကျွမ်းကျင် တတ်မြောက်သူဖြစ်ပေသည်။ ‘လွမ်းလွမ်းကဲ၍’ ‘ဖျောက်ပါလှည့်လေ’ ‘ကောက်ပါလှည့်လေ’ ချီ မောင်ဘွဲ့ရတုပိုဒ်ကို စာဆိုဂုဏ်မြောက်အောင် ရေးသားဖွဲ့ဆိုခဲ့သူဖြစ်ပေသည်။

ရွှေပြည့်ရှင်မယ်ရေး၊ မောင်ဘွဲ့ရတုပိုဒ်စုံ

- (၁) လွမ်းလွမ်းကဲ၍။ တံ့ စဲမရှိ၊ နေောင်းမေးမိသည်၊ ပျောင်းရိခွေလျှ၊ မေ့ ရာမထက်၊ ရူတညှိုးငယ်၊ သနားဘွယ်တညှိ၊ နေ့ဝယ်ဖယောင်း၊ ည့်ည့် ပျောင်းသို့၊ ထပ်လောင်းကဆင့်၊ နောင်ဘုန်းမြင့်ကြောင့်၊ မဖွင့်နှလုံး၊ မရွှင်ပြုံးသည်။ ။ လွမ်းဆုံးတိုင်၏၊ ဖျောက်ပါလှည့်။
- (၂) ဖျောက်ပါလှည့်လေ။ ပျော်မဒပြတညှိ၊ တမ်းရေရွတ်လျက်၊ အိမ်သာထက်ဝယ်၊ မဖက်မပြိုင်၊ မိန်းမိုင်အောက်မေ့၊ နေ့မိုးအချိုး၊ လခွဲလုံးဝယ်၊ အိုးဝယ်အပ၊ မထမိုးချုပ်၊ လွမ် တိမ်မြုပ်လျက်၊ စံချုပ်နှိုင်းလျော်၊ ပျော်မရွှင်မေ့၊ နောင်ဘုန်း ဟ ကြောင့်၊ တနေ့မချာ၊ လွမ်းပျာပါနှင့်၊ ခေါင်သာသိမ်းလွန်း၊ မရွှင်လန်းသည်။ ။ လွမ်းပန်းကြွ၏၊ ကောက်ပါလှည့်။ ။
- (၃) ကောက်ပါလှည့်လေ။ ။ ပြီးမွမ်းပေစွ၊ မင်းခြေသူရဲ၊ မြဲခဲနှိုင်းဆိုင်၊ ဆင်းရွှေစိုင်နှင့်၊ တူပြိုင်လျောင် စက်၊ ဘယ်နှစ်ရက်ဝယ်၊ အသက်တရွညှိ၊ ပျော်ရလှည့်ရှင်၊ မပြည့်ပေါသဘ၊ စိတ်ထဲလာ၍၊ ပျာပါမုတ်ချော၊ တော်သဘောကို၊ ပြင်ပေါလူနတ်၊ စွယ်ဆံမြတ်ဝယ်၊ နှစ်ပတ်မကွာ၊ မင်္ဂလာရက်

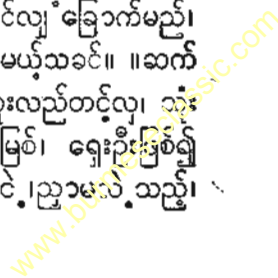
ခန့်ရေတွက်၍၊ ဆက်ဆက်စုံပေါင်း၊ ပျော်လွယ်ကြောင်းကို၊ သည်းဟောင်းမယ် ဆွေ၊ ဆင်းမြုတေလျှင်၊ ထိပ်ဗွေလက်မုံ၊ ရှိကြာငဲ့၍။ ။ တူစုံတရည့်၊ လျှောက်ပါလှည့်။ ။

၃။ စာဆိုတော်ခင်ထွား (၄၆၀-ခန့်၊ ၈၁၀-ခန့်)

‘ခင်ထွား’သည် သက္ကရာဇ် ၇၇၃-ခုနှစ်တွင် နန်းတက်တော်မူသော ‘အင်းဝဆင်ဖြူရှင်သီဟသူ’၏ အမျိုးသမီး စာဆိုတော်ကြီးတဦးဖြစ်ပေသည်။ ‘အင်းဝဆင်ဖြူရှင်သီဟသူ’ထံတွင်အမျိုးသမီးစာဆိုတော်အဖြစ်ဖြင့် သမီးတော် ‘ရွှေပြည့်ရှင်မယ်’ နှင့်အတူ အမှုထမ်းရက်ခဲ့ပေသည်။ စာဆိုတော် ‘ခင်ထွား’သည် ‘စစ်ကိုင်းမင်းသမီး’ဟု အမည်တွင်ခဲ့ပေသည်။ စာတော်ဘတ် အဖြစ်မှ စာဆိုတော်ရာထူး သို့ တက်လှမ်းခဲ့သူဖြစ်ပေသည်။ စာဆိုတော်ခင်ထွားစပ်ဆိုခဲ့သော ‘သွန်းသွန်းမိုးလယ်’ ‘စွန်းစွန်းကိုးကွယ်’ ချီအဖြည့်ခံ ‘ရတု’မှာ ယခုတိုင်ထင်ရှားဆဲဖြစ်ပေသည်။

စာဆိုတော်ခင်ထွားရေး၊ အဖြည့်ခံရတု

- (၁) သွန်းသွန်းမိုးလယ်။ ။ ဘဝင်္ဂကယ်သား၊ မြ နှယ်ညိုရင့်၊ ဧောင်ထွတ်မြင့်ထက်၊ ကြယ်နှင့်လနေ၊ သိန်းသချေတညှိ၊ ရှောင်သွေဝေးလံ၊ ရွှေမင်းခံဟု၊ ရောင်လျှ ခြောက်မည်၊ ကွန့်မြူးလည်သား၊ ဘုန်းစည်သည့်ရှင်၊ မယ့်သခင်။ ။ ဆက်တင်လှမည်၊ လက်ဆောင်သည်မူ၊ ထူးလည်တင့်လှ၊ သိုးခေါတ်မျှတွင်၊ ပါပကောလီ၊ ယုံဉ်မီပင်မြစ်၊ ရှေးဦးဖြစ်၍ သုရဇ္ဇနှင့်၊ မျိုးမှပွင့်သား၊ နတ်မင်းနှင့်၊ ညှာမယ် သည့်။

မဲ့စတုရန်း၊ တော်သည့်ပန်းကို၊ တိုင်တန်း ညွတ်တွား၊
လျှောက်ပန်ကြားသည်။။ သနားခံချင်ပါသောကြောင့်။

(၂) စွန်းစွန်းကိုးကွယ်။။ တိုင်လျှောက်တွယ်တည့်၊ လေးသွယ်
ကြောင်းအင်၊ မပြုပြင်သား၊ မြစ်ပင်လယ်ဟန်း၊ စက်
အကန့်ဝယ်၊ ချုပ်တန့်တဖန်၊ နောက်မပြန်တည့်၊ နိဗ္ဗာန်
ပြည်ခိုင်၊ မြို့မဏ္ဍိုင်သို့၊ ပိုင်ပိုင်သာကြည့်၊ စူးစူးရည်၍၊
လျှောက်မည်အရေး၊ မဆောက်သေးခဲ့၊ ငဲ့တေးလျက်သာ၊
ထောက်စာနာ၏၊ ဥပါဒါန်ယှဉ်၊ သံယောဇဉ်နှင့်၊ အယဉ်
မကင်း၊ ဖြစ်ရခြင်းကို၊ ဝမ်းတွင်းသွယ်သွယ်၊ ငြီးငွေ့တွယ်
သား၊ ကြီးငယ်ခွန်ရည်၊ မျက်လှည့်သည်သို့၊ အတည့်
မကျ၊ ဖြစ်ပြန်ရရှင်းရှေးကစိတ်ထား၊ ခုမခြားသည်။ ။
တရားစံလျှင်ကွာသောကြောင့်။ ။

၄။ လင်းဇင်းမင်းသမီး

(၇၆၀-ခန့်၊ ၈၁၀-ခန့်)

အင်းဝဘုရင်ဆင်ဖြူရှင် သီဟသူ၏ လက်ထက်မှာပင် ကျော်
စောထင်ရှားခဲ့သည်။ ဆင်ဖြူရှင် သီဟသူ၏သမီးတော် ရွှေပြည့်
ရှင်မယ်၊ စာဆိုတော် စစ်ကိုင်းမင်းသမီး မယ်ထွားတို့နှင့် အပြိုင်
စာဆိုဘော်-စာဆိုဘက် ဖြစ်လေသည်။ လင်းဇင်းမင်းသမီးသည်
‘သီတာသံလျှင်’ ‘ညီလာခံလျှင်’ ‘ဂီဝါစံရွှင်’ အစချီသော နတ်
သမီးများကို တိုင်တည်၍ ဖွဲ့ဆိုဟန် ရတုပိုဒ်စုံကိုဖွဲ့ဆိုကာ၊ အင်းဝ
ဘုရင် ဆင်ဖြူရှင်သီဟသူထံသို့ ဆက်သရာ စာဆိုဂုဏ်မြောက်
လျှမ်းလျှမ်းတောက်သူတိုင်း ဖြစ်ခဲ့ရပေသတည်း။

လင်းဇင်းမင်းသမီးက၊ အင်းဝဆင်ဖြူရှင် သီဟသူထံသို့
ဆက်သသော မောင်ဘွဲ့ရတုပိုဒ်စုံ

(၁) သီတာသံလွင်။။ ရောက်ထည့်ပင်လျှင်၊ မမြင်ဘူးအောင်၊
ဘုန်းတော်ဆောင်သား၊ မြူရောင် ဂီရိ၊ တောင်ဇာတိက၊
သူဇိတာလို၊ ဆီးလာကြိုသည်၊ မယ်ကိုလေးမြတ်-နှစ်ပါး
နတ်။ ။ ပြာအာဒိရွှေနန်း၊ အဆန်းဆန်းနှင့်၊ တိုင်းခန်းသာ
စံ၊ ပြည်ပေါင်းရံလျက်၊ တမ္ပဒီပါ၊ ဗေဒချက်ချာထက်၊ ရတနာ
ပူရ၊ နန်းဌာနသို့၊ ကျွန်မယခု၊ ရောက်နီးလှပြီ၊ ဇမ္ဗူ
တန်ဆောင်၊ မယ်ထိပ်ခေါင်၏၊ ထွန်းပြောင် တေဇာ၊
ဘုန်းအဏာမူ၊ သိသာပေလောက်၊ ရွှေစက်အောက်သို့၊
မဆောက်တန်လျက်၊ ရောက်ပြန်ချက်ကြောင့်၊ ငဲ့ကွက်
သက်ာ၊ ဇယ်ကင်းပါ၏၊ သို့ရာတွင်လေ၊ ကျက်သရေနှင့်၊
မြူတေကြော့လန်း၊ တွင်းထိပ်ပန်း၏၊ ရွှေနန်းပျော်မှု၊
မင်းတစုတွင်၊ ဘယ်သူ့ကိုလျှင်၊ ထူး၍ကြင်လိမ့်၊ သိထင်
ရုံသာ၊ မိန့်စမ်ပါလော့၊ စကြာတင်ရမ်း၊ မှုတော်ထမ်း
သော်၊ မှီငြိမ်းရှိမှုအရာရလိမ့်၊ မှီရအောင်သာ၊ မေးမြန်း
ပါသည်။ ။ မျက်နှာမယ်တို့ ငယ်လွန်းလို့။ ။

(၂) ညီလာခံလျှင်။။ မယ်တို့တွင်လည်း၊ ပုံပြင်စကား၊ ဘယ်
မင်းမျှားနှင့်၊ စကားပြောဆို၊ ရှိကြောင်းကိုလည်း၊ လိုလို
ကျွန်မ၊ သိချင်လှ၏၊ ရှေးကအဖြစ်၊ ဝိဒေရာဇ်ဝယ်၊
ညီချစ်ပွင့်လန်း၊ ရေသဖန်း၌၊ ရွှေနန်းကြေးမုံ၊ ရှာဖွေ
ကြုံ၍ ဥဒ္ဓမ္မရ၊ မင်းမိန်းမမှာ၊ ဒေါသပစ္စာ၊ ကင်းခင်ပါ
လည်း၊ မနာလိုသိန်း၊ မတ် ဒေဝိန်းနှင့်၊ ကာမိန်း၊ ပကုသ်

ညှိုးမျက်ကြုတ်ရွှါ၊ မဟုတ် ဟုတ်အောင်၊ လျှောက်ကြ
ဆောင်သော်၊ အခေါင်ထွန်းပေါ်၊ ပညာကျော်သည့်၊
မဟော်သဓာ၊ မှီရပါမှ၊ ချမ်းသာသို့ရောက်၊ အံ့လောက်
များလှ၊ ဇာတကဝယ်၊ ကျွန်မအထူး၊ ကြားနာတူးရှင်၊
ကျေးဇူးများဖြင့်၊ ပုံကြီးတင်သည်၊ အရှင်လေးမြတ်၊
ခွင့်ပေးလတ်က၊ မတတ်သော်လည်း၊ အများနည်းကို၊
သိမ်းဆည်းချုပ်ကိုင်၊ အမှုပိုင်က၊ တတ်နိုင် ကိုယ်စွမ်း၊
ကျွန်မပြုမိလိမ့်၊ ကျွမ်းသေးပါ၊ ယခုမှာသည်။ ။
ရှက်ရာဘွယ်မို့၊ ကျယ်ဝန်းလို့။

(၃)

ဂီဝါဝ်ရွှင်။ ။ မယ် ထိပ်တင်နှင့်၊ ဦးကင်စိုးရ၊ ရွှေပေါင်းခ
သည်၊ နန်းမဘုရား၊ ရှစ်သောင်းဖျားလျှင်၊ သနားကြည်
လင်၊ မယ် ကိုမြင်က၊ ကြော့ပြင်မှုယူ၊ တကျွန်းသူဟု၊
ငြူစုကင်းဝေး၊ ခွင့်လမ်းပေးလိမ့်၊ မယ်တွေးစရာ၊ တချက်
မှာမူ သစ္စာခံပြီး၊ ရာစင်းထီး၏၊ သမီးယဉ်ပျောင်း၊ ရှိနှင့်
ဟောင်းတို့၊ မျက်စတင်ညှိုးသီးထိုးမည်ကိုလည်း၊ လိုလို
ကျွန်မ၊ စိုးရိမ်လှခဲ့၊ ဒီပတကွင်း၊ ဆက်မြောက်ခြင်းတွင်၊
လင်းဇင်းနန်းသူ၊ မယ် မှာမူကား၊ ဆင်ဖြူဆင်နီ၊ များစုစီ
နှင့်၊ ဒေဝီခံထိုက်၊ တပေါင်သိုက်တွင်၊ တိုက်ရိုက်သိသာ၊
မင်းပဘာဟု ကြေငြာနိမိတ်၊ ကျော်သည့်ဟိတ်ကြောင့်၊
ဆို ပိတ်သည့်ရန်၊ ယွင်းဖောက်ပြန်က၊ ဘုန်းသန်လျှ
ကြား၊ မင်းများဖျားတို့၊ ရွှေဖွားကြာစုံ၊ ရောက်၍လှ
သော်၊ မြန်တုံပရမေ၊ သဒ္ဓါပေအံ့၊ ရိုသေရွက်ဆောင်၊
တိုင်းပြည် တောင်က၊ ရအောင်မျက်နှာ၊ မယ်ကြိုးပါ
သည်။ ။ စကြာသယ်မို့၊ ရွယ်ညွှန်းလို့။

၅။ အိုင်ချင်းရေးသူ အညာသူတဦး
(အင်းဝခေတ်)

ဤအိုင်ချင်းရေးသူမှာ အညာသားမယား အညာသူတဦးဖြစ်
သည်။ အညာသူသည် ဤအိုင်ချင်းကို အင်းဝခေတ် ကောင်းစား
စဉ်လောက်က ရေးခဲ့ဟန်တူသည်။ အင်းဝခေတ် ကောင်းစားစဉ်က
အထက်အညာမှ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အညာသားများသည်
ဒေသက်ပြည်အောက်ရွာသို့ လှေထိုးလိုက်ရင်းနှင့် စုန်းဆင်းသွား
ကြသည်။ အောက်ပြည်ရောက်သော်လည်းလယ်ယာကိုင်ကျွန်းလုပ်ကိုင်
စားသောက်ကြသည်။ အညာသားတို့ အရောက် အပေါက်များ
သော အရပ်မှာပဲခူး၊ သံလျင်(တညင်)နှင့် ရန်ကုန်(ဒဂုံ)တို့ဖြစ်
သည်။ အောက်ပြည်စုန်းသွား အညာသားအတွက် ကျန်ရစ်သူ
ဇနီးက လယ်ယာ အလုပ်ကြမ်းတွင် ပင်ပန်း ဆင်းရဲနေရှာမည့်
အညာသား ချစ်လင်အတွက် ပူရတက်မအေးပုံ၊ ပူဆွေးပျားကြုံမိပုံ
များကို အောက်ပါအိုင်ချင်းတွင် အထင်အရှားမြင်နိုင်ပေသည်။

အညာသူတဦးရေး 'အောက်ပြည်စုန်းသွား၊ ချစ်ယောက်ျားသို့'
အိုင်ချင်း

ချစ်တဲ့သူငယ်လေ။ ။ သူငယ်ချင်းရယ်ကောင်း၊ ယောင်းမ
သို့လေ၊ နံနက်ကို လယ်ထွန်၊ နေ့မုန် ကျွဲကျောင်၊
ညမောင်းထောင်းနှင့်၊ ညောင်းရှာလိမ့်နိုး၊ မြို့ပဲခိုးသို့၊
လှေထိုးလိုက်မယ်၊ အပျိုဖြူ မယ်နှစ်မကို မှာခဲ့တယ်၊
ချောင်းပတ်ရုံနှင့် ရွှေဂုံမြောက်ပါး၊ မယ်လိပ်နှင့် ထန်း
ပင်နွဲ့ နှောင်း၊ ယုက်ခါပေါင်းသည်၊ ကင်းချောင်းဆိပ်မှာ၊
ထိုးဝါးကိုဝယ်သည်၊ တကယ် စုန်ဖြစ်ဟော့ မှာလား

တော်။ ။ စုန်မယ်ဆိုလဲ စုန်မဲ ရက်ကို၊ ဆက်ဆက်မဆို၊ ဆန်မယ်ဆိုလဲ၊ ဆန်မဲ ရက်ကို ဆက်ဆက်ကယ်မဆို၊ တီးသည့်စောင်းနှင့် လောင်းသည့်ကြက်ကိုဖက်ခါငိုသည်။ မောင့်ကို ကုန်သွားထည့်သလားတော်။ ။ ဆီကိုဆယ် လေးဆေးကိုဆယ် ငါးဆားကို ဆယ် ခြောက်၊ ကုန်ဈေး ငယ် နာကြာသနှင့်တော်။ ။ ပဲခိုးသို့အဝင်၊ တညင်သို့အ ဆိုက်၊ ပျိုတို့မောင်ကို၊ ခြင်ပုန်းကိုက်လို့၊ ခြင်ရိုက်ကယ်မှ မပါ။ လေမလာလို့၊ သွေးသံစို့သည်၊ ခြင်ဖိုခြင်စာ၊ ဖြစ်လေရှာရော့သလားတော်။ ။ အပျိုဖြူငယ် မယ်တ ဖျတ်ဖျတ်၊ တရုပ်ယပ်နှင့်၊ ဖျတ်ဖျတ်လူးအောင်၊ သေမင်း ငယ်ခြင်၊ စုံလျင်လျင်ကို၊ မနှင့်ပါရ၊ အောက်ပြည်စုန် သည်။ ။ ရွှေဂုံကျွန်းက ဝေးလွန်းလှလေး။

၆။ ရာဇာဓိရာဇ်ကတော်

(၇၄၅-ခန့်)

‘ရာဇာဓိရာဇ်ကတော်’ ရေးဖွဲ့သော ‘အိုင်ချင်း’ နှစ်ပုဒ်ကိုမြန်မာ စာညွှန်ပေါင်းကျမ်းပဋ္ဌမတွဲ အခန်း(၁) တွင် ဖော်ပြထားသည်။ ရာဇာဓိရာဇ်ကတော်၏ အမည်နာမကိုမသိရ၊ ((တလမည်ဒေါ?) စာဆိုတော် စောပြည့်ညိုကဲ့သို့ပင် ရာဇာဓိရာဇ် မင်းသား ဘဝက ဒဂုံသို့ခရီးရာတွင် ဆီသည်နှင့်ဆေးသည်ကို ယူကြောင်းကြားသိရ၍ ရေးပို့ သော စာဖြစ်သည်။ ထိုအိုင်ချင်းများကို သုံးထောင့်အိုင်’ဟု ခေါ်ဆိုသည်။ အိုင်ချင်းများ ဖွဲ့နွဲ့တင်ပြပုံကို လေ့လာကြည့်ပါက၊ ရာဇာဓိရာဇ်ကတော်၏စာဆိုညာယ်ရည်ကိုအက်ခတ်နိုင်စွမ်းမည်ဖြစ် ပေသည်။ ဖွဲ့နွဲ့တားသော အိုင်ချင်းနှစ်ပုဒ်မှာ နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်း လှပေသည်။

‘ရာဇာဓိရာဇ်’ မင်းသားဘဝကအမည်မှာ ‘ဗညားနွဲ့’ ဖြစ်သည် ထို့ကြောင့် ရာဇာဓိရာဇ်ကတော်ကို ‘ဗညားနွဲ့မြောက်သားတော်’ ဟုလည်း ခေါ်ဆိုကြသေးသည်။ မင်းသားဗညားနွဲ့သည် ခမည်း တော်ကိုပုန်စားကန်ပြုရန်ဒဂုန်သို့မြန်မာသက္ကရာဇ် ၇၄၅-ခုနှစ်တွင် စုန်လေသည်။ ထိုသို့ဗညားနွဲ့ ဒဂုံသို့စုန်ခိုက် ‘ဗညားနွဲ့ မြောက် သားတော်က ဤအိုင်ချင်းများကိုရေးသား ပေးပို့ခဲ့ပေသည်။

ရာဇာဓိရာဇ်ဒဂုံသို့ခရီးရာ၊ ဆီသည်နှင့် ဆေးသည်ကို
ယူကြောင်းကြားသိ၍ ရာဇာဓိရာဇ်ကတော်က
ရေးပို့ လိုက်သော သုံးထောင့်အိုင်

(၁) သူငယ်ချင်းငယ်ကောင်း ဇယောင်းမသို့လေး။ ။ တိမ်ခိုး ငယ်မူဝေဝေ၊ နှောပင်ကြီး၊ နှော-သီးကြော- လေပေတိုက် လို့ - ဝဲတတ်တယ်။ ဥသျှစ်သီးမြေကြီးမှာမြုပ် ပြာဖုံး အုပ်လို့ မီးဖုတ်လိုက်ရင် သီးဘော်ရယ်မုသီးဘက် အပင် ထက်မှာ၊ တက်တက်စင်၊ မီးကင်သည့်နှယ် ကွဲတတ်တယ်။ စနေဂြိုဟ်စား၊ ကြိမ်ခိုက်များမှာ၊ ချယားသစ်ပင်၊ အိမ် လှေကားတွင်၊ စိုက်ထားလျှင်မူ၊ အင်ခွင် ဥစ္စာ နဲတတ် တယ်။

တံစက်ရေနှင့် တွင်းရေမတူ- ရေကမိုးရေချိုးသူ၊ ညှင်း ဖြူပြီးပြောက် စွဲတတ်တယ်။ ပုဝါပြောက် အထောက် ကယ်မှ မတန်မျက်နှာသစ်လို့ - အညစ်ခံ-ဝက်ခြံမှည့်လို့ - မဲတတ်တယ်။ သနပ်ခါးကျောက်ပြားပေါ်တွင် သောက် ရေနှင့်၊ ရောသွေးလာလျှင် နံ့သာ အပေါ်ကျတတ် တယ်။ မိုးချုပ်ကယ်မှနေဝင်၊ စားဖိုထဲအမဲကင်၊ စုန်း

မှင် နတ်တို့ ရဲတတ်တယ်။ ပန်းနီနီမပန်လေနှင့် အမယ် မှာ နတ်ပန်းပွင့်တဲ့ အတင့်ငယ်မှရဲချင်- ပျော်လိုအားနှင့် ခေါင်းဖျားတင်- အရင်လူနှင့်လွှဲတတ်တယ်။

မိဘဘိုးဘွား၊ ဆိုစကားကို၊ နာမျှမဝင်၊ ထိမထင်ဘဲ၊ ကြိုပင်ကြီးမြောက်၊ ပိတောက်ပင်တောင်၊ ညောင်ပင် ကြီးရင်း၊ ကောက်စိုက်ကယ်ပြန်၊ ထိမ်ကန်တွင်းမှာ၊ လာ ရင်းမျက်မြင်၊ နေမလှန်းတဲ့၊ ပန်းလွင်လွင်ကို၊ ရွှင်လိုမြူး လို၊ ကစားလို၍၊ ဝါဆိုဦးကပန်ဘူးတယ်။ အမယ်မင်း ဖြစ်ရလေခြင်း၊ ယင်းမာရယ်ပေါ်၊ တော်သလင်းနှင့်၊ မိုးတွင်းဝါဝင်၊ ဟိုဆောင်းဦးသို့၊ မကူးခင်က၊ အရင်လူနှင့် ကွဲရတယ်ရှင်၊ အပျိုစင် ငယ်ကကျွမ်းပါတဲ့၊ လွမ်းတဲ့ တင်လေး။

(၂) သူငယ်ချင်း၊ ယ်ကောင်းယောင်းမသို့ရှင်။ မိကိုလွမ်းလဲ၊ သောက်တော်ခရချမ်း၊ စားတော် ကွမ်းနှင့် သွန်းတဲ့ ညောင်ရေ၊ ပန်းသပြေနှင့် ပြေဘူးငယ်ရှင်။ ဘကိုလွမ်းလဲ သောက်တော်ခရချမ်း၊ စားတော် ကွမ်းနှင့်၊ သွန်းတဲ့ ညောင်ရေ၊ ပန်းသပြေနှင့်ပြေဘူးငယ်ရှင်။ မောင်ကလေး မောင်ကိုလွမ်းတော့၊ သောက်တော်ခရချမ်း၊ စားတော် ကွမ်းနှင့်၊ သွန်းတဲ့ညောင်ရေ၊ ပန်းသပြေနှင့် မပြေပါလို့၊ သောက်တော်ခရအို၊ ဂျမ်းထိုး ကောင်နှယ် အပျိုဖြူ ငယ်နှမမှာလ ကြုံရတယ်ရှင်။ ။

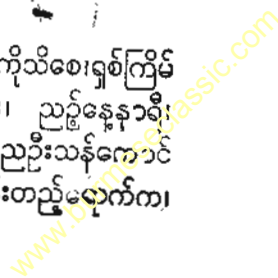
နန်းတွင်းမိညို (၇၅၅-ခန့် ၉၅၅-ခန့်)

မိညိုသည်ရခိုင်သူအမျိုးသမီး စာဆိုတော် တဦးဖြစ်သည်။ အင်းဝပြည်ကြီးပျက်စီးယိုယွင်းပြီးသည့်နောက်မှ ပေါ်ပေါက် ထွန်းကားလာခဲ့ သူဖြစ် လေသည်။ သက္ကရာဇ် ၉၁၃-ခုနှစ်တွင် အင်းဝရှေ့နန်းကိုသိမ်းမြန်းစိုးစံတော်မူသော 'နရပတိ'ဘွဲ့ခံ၊ 'စစ် ကိုင်းစည်သူကျော်ထင်' မင်းလက်ထက်တွင် အင်းဝသူမိဖြူနှင့် အပြိုင်စာဆိုခဲ့သူဖြစ်ပေသည်။ ယနေ့လူသစ်တို့၏နှုတ်ဖျားဝယ် တရုတ် ဝဲလျက်ရှိနေသော 'တောင်တွင်မြင်းမိုရ်' 'စည်တွင်ပဟိုရ်' 'နန်း တွင်မိညို' အစဖြာသော ကိုယ်ရည်သွေးရတုပိုဒ်စုံကို နန်းတွင်း မိညိုဖွဲ့ ဆိုခဲ့လေသည်။

ရခိုင်သူမိညိုဆိုကိုယ်ရည်သွေးရတုပိုဒ်စုံ

(၁) တောင်တွင်မြင်းမိုရ်။ ။ ကျွန်ုပ်ဆိုသား၊ ရေညိုရစ်သန်း ရံလျက်ဝန်း၍၊ လေးကျွန်းအလယ်၊ လေးသွယ်ခြည်ရောင်၊ တပြောင်ပြောင်လျှင်၊ ဘုန်းခေါင်အထွတ်၊ သုံးလူ နတ် တို့၊ မချွတ်မေတ္တာ၊ ဘိဓမ္မ ကို၊ မှန်စွာအခေါင်၊ ကြား လွမ်း ဆောင် သည်။ ။ တောင် တွင် မြင်း မိုရ် သာ တကား။

(၂) စည်တွင်ပဟိုရ်။ ။ ကျွန်ုပ်ဆိုသား၊ ခါကိုသိစေးရွှစ်ကြိမ် နေဖြင့်၊ ချက်ရေမရွေ့၊ တီးခလေးကား၊ ညဉ့်နေနာရီ၊ ခြောက်ဆယ်စီလျှင်၊ ချက်ချီလှည့်ကျူး၊ ညဦးသန်ကောင် တောက်ခရင် မိုးသောက်၊ မွန်းတည့်လှောက်က၊

ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်း၊ လူရဟန်းတို့၊ ထက်ဝန်းဖူးမြင်၊ သိစိရင်သည်။ ။စည်တွင်ပဟိုရိသာတကား။

(၃) နန်းတွင်းမိညို။ ။ကျွန်ုပ်ဆိုသား၊ မှောင်ကိုပယ်လင်း၊ ဆီးမီးဝင်းသို့၊ သိတင်းငါးမည်၊ သီလတည်လျက်၊ လှရည်ညက်လေး၊ ပြေး၍မဆို၊ သူ့ ကိန္နိပိစက်၊ မာန်မထွက်တည်း၊ ဝှန်တက်ပညာ၊ လင်္ကာရတု၊ ဆိုမှုရွှေ၊ ကြားကစိတ်ဝမ်း၊ သူ့ နားချမ်းလိမ့်၊ စွဲလမ်းထိုတွင်၊ တောင် နယ် ထင်သည်။ ။နန်းတွင်းမိညိုသာတကား။ ။

၇။ နန်းတွင်းမိဖြူ (၇၅-ခန့်၊ ၉၅-ခန့်)

‘မိဖြူ’သည် အင်းဝသူအမျိုးသမီး စာဆိုတော်တဦး ဖြစ်ပေသည်။ သက္ကရာဇ် ၉၁၃-ခုနှစ်တွင် ‘အင်းဝရွှေနန်း’ကို သိမ်းမြန်းစိုးစံတော်မူသော ‘နရပတိ’ဘွဲ့ခံ၊ ‘စစ်ကိုင်းစည်သူ ကျော်ထင်’ မင်းလက်ထက်တွင်၊ ရခိုင်သူ ‘မိညို’ နှင့် စာပြိုင်ဘက်ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ‘ကျွန်းတွင်ဇမ္ဗူ’၊ ‘ပန်းတွင်မဉ္ဇူ’၊ ‘နန်းတွင်မိဖြူ’ အစချီသော ကိုယ်ရည်သွေး ‘ရတုပိုဒ်စုံ’ကိုရေး၍ နာမည်သတင်း ကျော်စောခြင်းရရှိခဲ့သူဖြစ်ပေသည်။

နန်းတွင်းသူမိဖြူဆို ကိုယ်ရည်သွေးရတုပိုဒ်စုံ

(၁) ကျွန်းတွင်ဇမ္ဗူ။ ။ကျွန်ုပ်ဟူသား၊ သောင်း ယူစနာ၊ အောင်မြေချာ၌၊ မဟာဗောဓိ၊ တုမရှိသည်၊ သီရိမြုတေ၊ သုံးဉာဏ်ထွေဖြင့်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာက၊ စသည်မန္နာတ်၊ စက္ကဝတ်တို့၊ မချွတ်ကေန်၊ ဖြစ်မြဲမှန်သား။

တူရွှ၊ ကူးသောသူလည်း၊ ရှေးရှုလေရာ၊ တို့ကျွန်းသာလျှင်၊ ဆိပ်ညာ ဖြောင့်တန်း၊ မကောက် ယွန်းသည်။ ။ ကျွန်းတွင်ဇမ္ဗူ၊ သာတကား။

(၂) ပန်းတွင်မဉ္ဇူ။ ။ကျွန်ုပ်ဟူသား၊ လှိုင်ကြူနံ့ သာ၊ ဂန္ဓမာဟု၊ တောင်သာထိပ်ပြင်၊ လိုက်မျက်ရှင်၌၊ ရာစင်အချင့်၊ ဖြူးဖြူးမြင့်သည်၊ မြင့်နိုင်အင်၊ ထိုသစ်ပင်ကို၊ မြင်လျှင်မချွတ်၊ အာရုံမှတ်၍၊ မပြတ်လှပင်၊ ဖန်စိရင်သို့၊ မြေပြင်ကျယ်ဝန်း၊ ညွတ်၍ ရွှန်းသည်။ ။ပန်းတွင် မဉ္ဇူ၊ သာတကား။

(၃) နန်းတွင်မိဖြူ။ ။ကျွန်ုပ်ဟူသား၊ ကြီးထူပညာ၊ ဥစ္စာရည်သွား၊ မျိုးမည်အားနှင့်၊ သားလည်းစုံအင်၊ ကြယ်ထိုထင်လျက်၊ မြင်မြင်သမျှ၊ သိပ္ပခေါင်ထုတ်၊ တတ်ပါစေ့ချည်း၊ ဖွဲ့နည်းကဗျာ၊ လင်္ကာရတု၊ ဆိုမှုရွှေ၊ ကြားကပြေပြစ်၊ ကညစ်ဝံ့ချွန်း၊ ရေးသူပန်းလိမ့်၊ ရွှေနန်းစံတင်၊ ဖက်မမြင်သည်။ ။နန်းတွင်းမိဖြူ၊ သာတကား။

၉။ ပဲခူးမိဖုရား (၉၃၀-ခန့်)

သက္ကရာဇ် ၉၄၃-ခုနှစ်တွင် စာဆိုတော် ပဲခူးမိဖုရား၏ သတင်းရနံ့ သည် သင်းပျံ့ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါသည်။ စာဆို ဝါသနာသည် အယုတ်အလတ်အမြတ်မရွေး၊ ဆင်းရဲချမ်းသာမရွေး၊ အတွေးနှင့် ဦးနှောက်မှ အမြစ်တွယ်လျှောက်ပြီး၊ ကြီးပွား စည်ပင်လာတတ်စမြဲဖြစ်ပေသည်။ စာဆိုတော် ပဲခူးမိဖုရားသည် ဖြန့်မာ ပုဇ

ဝင်တင် ထင်ရှားကျော်စောလှသော ဘုရင်တပင်ရွှေထီး၏ သမီးတော်ဖြစ်လေသည်။ နောင်တွင် ငါးဆူဒါယကာဘုရင်၏မိဖုရားခေါင်ကြီးဖြစ်၍ သားတော် သမီးတော် ခုနစ်ယောက်တို့၏ မယ်တော်ပင်ဖြစ်ငြားသော်လည်း၊ ထီးနန်းစည်းစိမ်တွင်သာ မြန်နှိုက်နစ်မြောနေခြင်းမရှိ။ ပေပေါ်တွင် ကညစ်တင်လိုသော ကလောင်ရွှင်တို့သဘာဝကို သက်သေပြထားခဲ့သူဖြစ်ပေသည်။

ယိုးဒယား စစ်မြေပြင်တွင် ကာလရှည်ကြာ၊ ဗွဲကြီးစွာနှင့် ရဲမက်ဗိုလ်ပါတို့နားဖျားမကျန်း ပင်ပန်းနွမ်းရိမ်သည့်တိုင်အောင် မရမနေလုပ်ကြံ တိုက်ခိုက်နေသော မောင်တော် ငါးဆူဒါယကာမင်းထံသို့ 'လေးဖြာခြည်ရောင်' 'ရှေးခါပြည်ထောင်' 'ပြေးခွါလည်ရှောင်' အစဖြာသောရတုပိုဒ်စုံကို ရေးသားပြီး၊ စေလွှတ်ဆက်သ၊ ဖျောင်းဖျ ခေါ်ယူတော်မူခဲ့ ဘူးလေသည်။ ပဲခူးမိဖုရားကြီးသည် ဘဝတသက်တာအတွင်းတွင် ဒုက္ခသုခအဖုံဖုံကိုအတော်မျှားမျှားကလေး တွေ့ကြုံခံစား ခဲ့ရပေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် နန်းကျမိဖုရားကြီးဘဝ၌ ကံကုန်ခဲ့ရရှာပေသည်။

ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတုပိုဒ်စုံ

(၁) လေးဖြာခြည်ရောင်။ ။တောင်၏ ထိပ်ပေ၊ ရွှေတိမြေထက်၊ ဝေဇယန္တ၊ သာယာတုလွတ်၊ ဘုံပြာသာဒ်နှင့်၊ သုဒသာန၊ သိင်္ဂီရလည်၊ သိကြားပြည်၌၊ စံတည်ဦးစွန်း၊ ရှေ့မြောက်ယွန်းတွင်၊ ထူးဆန်းခြယ်ဆင့်၊ လွန်၍ တင့်သား၊ အပွင့်ပတ္တမြား၊ မြကား အရွက်၊ အခက်ရွှေစင်၊ ကသစ်ပင်ဝယ်၊ ပလ္လင်ကျောက်ဖျား၊ ကမ္မလာထက်၊ မြင့်ကြာခုအောင်၊ မနေရွှောင်၍၊ ကြံဆောင် ဖန်ဆင်း၊

တင်း-မတင်းကို၊ နတ်မင်းသတ်၊ မပြုမိတည့်၊ ခုပြီးနိုးဆော်၊ တောင်းပန်သော်လျှင်၊ ကြည့်တော်မူကာ၊ မနေရာသည်။ ။ဖန်ပါကောင်းလှပြီတကား။

(၂) ရှေးခါပြည်ထောင်။ ။ဗုတ္တပေါင်လျှင်၊ အတောင်ဂဠုန်၊ အဟုန်ပြင်းရှိန်၊ ဝရဇိန်ဖြင့်၊ အခါနိတန်လျက်၊ ခုန်မဆက်သော်၊ ရင်ထက်သံပြား၊ ကာ၍ထားလည်း၊ လွှားလွှားချင်းဖေက်၊ ထိပ်သွေးသောက်လိမ့်၊ ရွှံ့ကြောက်ကုန်အောင်၊ ပြည်ထောင်ရှိတိုင်း၊ ပြိုင်ခိုင်းတံ တံ၊ မကြံဝံတည့်၊ အလွှံ့ကြေညာ၊ ဖူးရောက်လှာသို့၊ သိင်္ဂီရောင်ဝုန်၊ နန်းပိမာန်ကို၊ အပြန်မိန်တော်၊ မြက်ဖေ၊ စေကြောင်း၊ ပန်မတောင်းလည်း၊ မျိုးဟောင်းနှင့်နှင့်၊ ငယ်ကကြင်သည်၊ သခင်ပီပီ၊ မြကုန်းဆီသို့၊ နေ့မှိုသဘင်၊ ရောက်လှာကျင်၍၊ သို့စဉ်ပန်ကာ၊ မနေရာသည်။ ။ဖန်ပါကောင်းလှပြီတကား။

(၃) ပြေးခွါလည်ရှောင်။ ။ဘုန်းစက်ရောင်ဖြင့်၊ ထိပ်ခေါင်ဗေထက်၊ သံမိုနက်သို့၊ နောက်ဆက်ရန်မြစ်၊ မဖြစ်လျှင်းအောင်၊ တိုင်းပြည်ထောင်ကို၊ ကုန်အောင်ရွှံ့ကြောင်း၊ ဖျက်သည့်နှောင်းတွင်၊ အလောင်းစည်သူ၊ လှည့်သောတူလျှင်၊ ထိန်ဆူဝုန်းချုပ်၊ တရပ်ပြည်ပါး၊ မြေးသွားရာရာ၊ နှံ့အောင်ရှာ၍၊ ဖြာဖြာလုံးစုံ၊ ချက်တိုင်း ကုံက၊ ရိပ်မြို့ပျော်ဖက်၊ ကိုယ်နှင့်သက်ကို၊ မြချက်ပြီးတိုင်၊ မစိုးပိုင်တည့်၊ နေထိုင်အောင်ချာ၊ နန်းပွင့်ရာသို့၊ ပြန်ပါလွယ်အောင်၊ နတ်ဉာဏ်ရောင်ဖြင့်၊ အခေါင်ထက်ချာ၊

လောကနာကို၊ ဖန်ပါတပြီး၊ လတိကူးပြောင်း၊ ဆင့်
လောင်းထပ်ကာ၊ မနေရာသည်။ ။ ပြန်ပါကောင်း
လှပြီတကား။ ။

၂။ ပဲခူးမိဖုရားဆိုရတု

(၁) တောင်မြင်းမိုရ်လျှင်။ ။ ရောင်ကိုလေးမည်၊ မတ်မတ်
တည်သို့၊ ဆက်ရှည်သံသာ၊ ဖြစ်များစွာက၊ ကြမ္မာ နှိုး
ဆော်၊ ကံကိုမျှော်၍၊ မယ်တော်ဘမင်း၊ သားချင်းအစ်မ၊
ထိန်းယဖန်ဖန်၊ သံတတန်မျှ၊ မစွန့်ပြစ်ခြည်၊ နေလှည့်
သည်ကို၊ ကြည်ကြည်ညိုညို၊ ကိုယ်ကိုနှိမ့်ချ၊ တခခနှင့်၊
ကျိုင်းမြဲရှင်သား၊ သနားပါမည်၊ မှတ်တည်ချေမိ၊ ယခု
ပြီမှ၊ မေးမိတူစစ်၊ နောင်မြဲနှစ်လျှင်၊ မချစ်မခင်၊ မကြင်
စလောက်၊ စိတ်တော်ဖောက်၍။ ။ အကောက်ကြံမည်
ထင်တော့သည်။

(၂) ရောင်ဆင်းကိုယ်ပြင်။ ။ ရဲရုပ်သွင်ဖြင့်၊ အင်ခွင်မျိုးမည်၊
ညီညွတ်သည်နှင့်၊ ကျင့်ရည်သော်မှ၊ မတူလျှင်ပဲ၊ လွန်ကဲ
သူထက်၊ အသက်လုံးခြုံ၊ စုပုံမတတ်၊ လေးမြတ်သဖြင့်၊
တော်ယောင်ကျင့်ရှင်၊ မယ်နှင့်ခွါ၍၊ သူနှင့်တွေ့မှ၊ သူရွေ
မှာလည်း၊ သည့်နှယ်ချည်းတို၊ ရည်းရတတ်ဆန်း၊ တန်း
တန်းမဖြောင့်၊ သို့သော်ကြောင့်လျှင်၊ စိုးနှောင့်လောင်
ဆာ၊ နေလှည့်ရာကို၊ အာကာပဇ္ဇာန်၊ မြူးခန်ဖွိုးမောက်၊
လွမ်းဟန်လျှောက်၍။ ။ တလျှောက်လျှ တည်ဆင်တော့
သည်။

အမျိုးသမီးစာဆိုတော်များ

(၁) နောင်မင်းညိုစင်။ ။ မည်သူသင်၍၊ သို့စင်လှည့်ပတ်၊
မတတ်စကောင်း၊ ဖြားယောင်းပျူဟာ၊ မာယာပရိယာယ်
အကယ်ကယ်သို့၊ ယုံဘွယ်လိလိ၊ ကျင့်တတ်ဘိစွ၊ သူသိ
သူမြင်၊ မဖြစ်ခင်က၊ ကျွမ်းဝင်မင်းကျော်၊ နောင်လေ
သော်မှ၊ သူတော်နှုမ၊ သံဝေ-ရ၍၊ လောကဓမ္မာ၊ ကံ-ယိုး
သာ၏၊ သစ္စာဝမ်းဝယ်၊ အပြည့်လွယ်လျက်၊ သည့်နှယ်
သသူ၊ မတော်လူကို၊ ဇမ္ဗူတခန်း၊ ကိုးထောင်ဝန်းတွင်၊
နှုန်းနှုန်းစံထား၊ ရှာသော်ရှား၏၊ တရားတော်လျှောက်၊
ရှေ့မူဖျောက်၍။ ။ မဘောက်ကံတည် ချင်တော့သည်။

၃။ ပဲခူးမိဖုရားဆိုရတု

(၁) ညိုညိုစင်လျှင်။ ။ အပြင်ရဲရုပ်၊ အခေါင်ချုပ်သား၊ ရှည်
ခုပ်ခုပ်မင်၊ ထားခွင်လေးပွဲ၊ မြို့ခက်ခဲလည်း၊ ဘွက်ရှုံစလှ၊
ပုံသာရ၍၊ သည်ပတုံပေ၊ ဇာတိနေသား၊ သန္ဓေယူထိုက်၊
ဆယ်လပိုက်မှ၊ မိဘချင်းချင်း၊ သက်ရာနှင်း၍၊ ခေတင်နှင်း
အံ့ပေ၊ ယွင်း-မသွေဟု၊ နှုတ်ရွှေတော်ခွန်း၊ ဝမ်းတီးမုန်း
လည်း၊ မြဲရွန်းကျိုင်းတံ၊ ရဲလှစံကို၊ ဦးဆံရှင်းရှင်း၊ မယ်
မနှင်းတည်း၊ မင်းတို့ကျမ်းကို၊ ကျိန်ရွက်ဆိုမှ၊ တကိုယ်
တူနေ၊ ကျွမ်းမိပေရှင်၊ မြဲတေရန်နှင့်၊ မျိုးမျှားမင်းက၊
ယွင်းလသည်သွင်၊ ယွင်းသည်အင်နှင့်၊ ကိုယ်ပင်ကျင့်လော၊
လွန်နမြောစု၊ ရဲစောဘုန်းခိုင်း၊ ဆန်းခေါင်တိုင်ကို။ ။
မပိုင်ပဲပင် မိုးတော့သည်။

(၂) ကိုယ်ကိုပင်လျှင်။ ။ နားတွင်စေ့စေ့၊ လျှောက်စလေ့
ထား၊ မျိုးစေ့ဆွေညီ၊ နှုတ်ချင်းပြီ၍၊ စဉ်စိတိုးဘွား၊

ရည်မှတ်ထားရှင့်၊ မသနားသော်၊ ကံမပေါ်လည်း၊ မတော်လတုံ၊ ထင်မိယုံလျက်၊ ခံသက်သေရ၊ ငြင်းဆူကျိုးကျိင်း မြေရှယ်လူး၊ မပန်ဘူးတည်း၊ နတ်မူးအလုံး၊ တောတောင်ကျိုး၍၊ သိမ်းရုံးပန်ပန်၊ ကျိန်မျိုးလွန်မှ၊ မင်းမုန်မင်းထံ၊ အသက်နှံရှင့်၊ နှစ်ကြံဘောက်လုံ၊ နောင်မြဲခဲကာ၊ ငရဲဥာန၊ အပါယ်ကျလိမ့်၊ သီလဆောက်တည်း၊ မယုံကျင့်ရည်မှ၊ ရောင်ခြည်လှိုင်း၊ ဗောဓိရင်းနှိုက်၊ လင်းလင်းရောင်ဝှန်း၊ ရောင်တော်ပြန်ဝယ်၊ နိဗ္ဗာန်သခင်၊ အရှင်စတော်၊ ဓါတ်ပေါင်းမေ့ကို၊ ရုံးစေရဲရဲ၊ အံ့အဲမနိုင်၊ ထွန်းရောင်ပြိုင်သည်။ ။ အစိုခဲလျှင် လုံးတော့သည်။

(၃) ဆိုဆိုချင်လျှင်။ ။ ယဉ်ရှင်မုဒ္ဒ၊ ကျယ်ဝန်းလှသို့၊ နှုတ်ကစေ့ရေ၊ ဆိုရှာချေသော်၊ မရေတွက်နိုင်၊ စောဘုန်းခိုင်လျှင်၊ ရွှေစိုင်းထွတ်ခေါင်၊ မြင်းမိုရ်တောင်ကို၊ ရွက်ဆောင်လျက်ပင်၊ ကျိန်လှည့်ချင်လည်း၊ ချစ်ခင်ပေါ်သာ၊ ပျူဟာ ဆမ်းလမ်း၊ စိတ်ဝမ်းမတည်၊ တော်မည်ခြင်းရာ၊ ဆံလွှာ မုန်ညင်း၊ မယုံလျှင်းတည်း၊ သက်နှင်းဝယ်ကကျိင်း မြမယ်ကို၊ ဆိုသည်သစ္စာ၊ မြစွာမမှန်၊ ယွင်းပြန်လေသေး၊ တော်မည်ဝေး၏၊ စက်ကွေးရှည်စုံ၊ သက်လုံးပုံ၍၊ နှံတုံစိုးပိုင်၊ နောင်ဘုန်းခိုင်သည်။ ။ အနိုင်စွဲချင်ပြုံးတော့သည်။

၄။ ပဲခူးမိဖုရားဆိုရတု

(၁) ထားအရာစင်။ ။ တောင်ရာဆင့်လျှံ၊ ပတ်ကုံးရံလျက်၊ နန်းထံလှည့်ဝန်း၊ စောင့်သိန်းသန်းနှင့်၊ ကာရန်အမြောက်၊

မီးပေါက်လွှားပုံ၊ ရန်ဘေးခြုံတိ၊ စောင့်တုံလှည့်ရှက်၊ ခဲစူးခက်လည်း၊ စွန့်ရက်အံ့သည်၊ ကြိုးတော့မည်ဟု၊ ယုံကြည် စလောက်၊ ကျိန်တွယ် လျှောက်မှ၊ ချစ်ဘောက်ထွေလီ၊ မရှိရာတည်း၊ မှတ်ပါချေမှား၊ ဆင်းမြလားလျှင်၊ ထွေပြားလိမ်းကျ၊ နှုတ်ပေါ်လှည့်နှင့်၊ ရဲစံရှင်သွား၊ ဖွတ်လျှားဝါး၍၊ တရားမလျော်၊ စိတ်လျှပ်ပေါ်သည်။ ။ မတော်သူ ဝန်လေးလိမ့်မည်။

(၂) ကြားလကာလျှင်။ ။ ထွေလာဆန်းပြား၊ ကျင်သည်များကို၊ နားမနာချင်၊ လွှဲရှောင်ဖင်လျက်၊ ကြင်မည်ကြောက်ရွံ့၊ မဆန့်ပြန်လျှင်း၊ ယွင်းတုံယွင်းဖဲ၊ ကြင်ခြင်းမဲထွေ၊ သွေခြင်းသွေ၍၊ မြခွေစတုက်၊ နေပြီးလျက်ကို၊ ကျိန်ရွက်သစ္စာ၊ ထပ်ကာကာလျှင်၊ မေတ္တာ မြချည်၊ ထားတော့မည်ဟု၊ လှည့်လည်ထွေသာ၊ နှုတ်ပျူဟာနှင့်၊ မာယာလှည့်ပတ်၊ လှည့်စတတ်သည်၊ လျှောချွတ်လေလှ၊ မွားလေစဟု၊ စိတ်ကရုံးပေါင်း၊ သာချောင်းလျောင်း၍၊ ထဲချောင်းထွေလည်၊ ကြင်မိသည်လျှင်၊ ရှောင်သည်လေဟန်၊ မရောက်တန်သည်။ ။ နိဗ္ဗာန်ရွှေပြည်ဖော်လိမ့်မည်။

(၃) နားမနာချင်။ ။ သွေရှောင်ဖင်၍၊ သွေးငင်လေသွင်း၊ ကိုယ်သတင်းကို၊ ခန်းတွင်းတောင်ညာ၊ ဝန်းရံကာလျက်၊ စက်သာရိပ်မြုံ၊ လှအပုံနှင့်၊ နေတုံလှည့်ရာ၊ ကြားပေါ်လျှင်၊ သစ္စာယွင်းနှောင့်၊ သွေသူကြောင်ပင်၊ စိတ်ဖြောင့်ဖြေဖျော်၊ နေမပျော်ခဲ၊ နန်းတော်ရှေ့ဝယ်၊ ထွန်းသဖွယ်သာ၊ ခြောက်သွယ်ရောင်ခြည်၊ ဝင်းဝင်းကြည်လျက်၊

ငါးမည်ရပ်တူ၊ မြတ်ငါးဆူဝယ်၊ ချစ်သူမှတ်ပျော်၊ ဘုန်း
 ချင်း လျော်၍၊ မျိုးတော်တမျှ၊ ရဲတေဇနှင့်၊ အစ်မရင်း
 မတ်၊ မှတ်ပေစတင့်၊ မိမင်းသမက်၊ ကြင်သက်ထပ်တူ၊
 ပျော်ပိုက်သူနှင့်၊ ဇမ္ဗူကျွန်းချော၊ ထီးရာများမင်း၊ ထွတ်
 မှန်ကင်းလျှင်၊ ဆောက်နှင်းကောင်းညွှန်၊ မိန့်တော်ခန့်
 လျက်၊ ရက်သန့်လျော်စွာ၊ ကြံသောခါမှ၊ မင်္ဂလာအထွတ်၊
 စုလျားပတ်၍၊ မိန့်လွတ်ရွှေခွန်း၊ ရပ်တကျွန်းသို့၊ ရွှင်လန်း
 ဦးတည်၊ စုန်တော့မည်ဟု၊ မုန်းသည်သူနှင့်၊ ဝေးအောင်
 လွင့်သော် ညီရင်းနောင်မြတ်၊ ဘက်လွတ်စံချုပ်၊ ကျွန်ုပ်
 ကြင်များ၊ သနားမိပေ၊ လူယွင်းသွေလျှင်၊ သက်ဝေခန့်
 နိုး၊ ကြပ်ပြန်စိုး၍၊ ကြံခိုးဝမ်းဝယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို၊ မလှယ်
 ရှက်ရွံ၊ စိတ်ဝေလျှံ၊ ဝေးလံသူ့နား၊ ဝါစာကြားက၊
 တရားမမြင်၊ မဆင်ခြင်သည်။ ။ ပြစ်တင်ကွေ့လည်
 တွေးလိမ့်မည်။

၅။ ပဲခူးမိဖုရားဆိုရတု
 သတ္တစေတော။ ။ အောင်မြေချာနှိုက်၊ နရာလူ့ဖျား၊
 ဘာတုရား၏၊ သည်းကြားရင်းသေး၊ နန်းထက်မေးတည်၊
 ကျော်သေးကြေညာ၊ ဥပရာလျှင်၊ သန်ဝါလတိုင်၊ များ
 ဖြင်စစ်ခြေ၊ ဗိုလ်ဖြိုးထွေနှင့်၊ သက်ဝေလွန်းကြင်၊ သာ
 မောင်ပင်ကို၊ တင်တုံရှုမြေ၊ စီးဝေါတော်ထက်၊ ဖြေ
 ပျော်သွားညောင်း၊ လွန်ဖြားယောင်း၍၊ လွမ်းဟောင်း
 ကံဆ၊ ချီလေကြွသော်၊ ရှုတခေါ်စိုက်၊ မျှော်လိုက်လျှင်
 ပင်၊ ရှစ်သောင်းရှင်လျှင်၊ မရွှင်ပျံ့မှူး၊ လွန်စိတ်နူးလည်။ ။
 နန်းဦးလေသာကတကား။

(၁)

၂) မြတ်လှပေစွာ။ ။ ရှင်တော်ရာဟု၊ သဒ္ဓါရိသေ၊ သုံးလူ
 ဆွေကို၊ ချီလေသည်က၊ စောင့်သိလနှင့်၊ နိစ္စမပြတ်၊
 ရှစ်သောင်းထွတ်လျှင်၊ စိတ်ပြတ်မညောင်း၊ ဆုယူတောင်း
 လျက်၊ တသောင်းမြန်တောင်၊ အုပ်စိုး ဆောင်သည်၊
 ရန်နောင်-မင်းထိုး၊ ဘ-လက်ရိုးနှင့်၊ ကျွန်းလုံးပိုင်သ၊
 တုတ်ခွန်ရ၍၊ တို့ကွသာရွှင်၊ သားမောင်ပင်ကို၊ ပြန်လျှင်
 စေသော၊ မြတ်မော်တောဝယ်၊ သဘောကြည်နူး၊ တင်ရှိ
 ဦးသည်။ ။ ဆန်းထူးထွေလာစွတကား။

၃) ပတ်မျှဖွေရှာ။ ။ ဘုံပန်းသာက၊ မင်းလျာမေးဘ၊ ချီလေ
 ကြသော်၊ သားလှနောင်မယ်၊ ကြင်မောဘွယ်တိ၊ လည်
 ဝယ်ရစ်ဆွဲ၊ မပြေပဲလျက်၊ ဖက်လဲတကင်း၊ ခေါ်သညင်း
 နှင့်၊ မယွင်းနာမ၊ ကြားလကလျှင်၊ ညွတ်မျှမရွှင်၊ အိမ်
 ရှေ့ရှင်ကို၊ မယ်ခင်နှမ၊ လွမ်းလိုက်လု၏၊ ငွာနပေါထွန်း၊
 ရွှေဘုံနန်းက၊ စက်ဝန်းနေသွင်၊ ချီစေရင်သော်၊ ထက်ခွင်
 ဒေဝါ၊ နတ်တို့မှာလည်း၊ လျှံဝါရစ်သန်း၊ ဘိသိက်ပန်း
 ဖြင့်၊ ကျသွန်းရွှင်မြူး၊ အောင်ဆုကျူးသည်။ ။ သွန်းဖြူး
 ဒေဝါမျှတကား။

၆။ ပဲ ခူးမိဖုရားဆိုရတု

သို့မထင်ချေ။ ။ ချစ်ပတ်ဖြေ၍၊ မထွေကြော့ရွန်း၊
 စံခင်ကျွန်းလျှင်၊ မော်ကွန်းနှုန်းဆို၊ တပိုင်းညိုနှင့်၊ မရှိ
 ဆေကျင့်၊ ထိုင်းတည်းသင့်လျက်၊ သူနှင့်ကြင်လွန်း၊ မကျန်
 ဆုတ်ဆိုင်၊ သွေခွါရိုင်းခွဲ၊ နေ့တိုင်းစေကျွန်း၊ တမန်

လျှောက်လေ့၊ မှာသရွေ့ကို၊ ရှေ့နှင့်နောက်မှာ၊ မနှုန်း
သာသည်။ ။ ခေ့စာတွင်ပင် သိတော့တည်။

(၂) ခေ့စာတွင်နေ။ ။ သိရချေ၏၊ လိမ်ထွေသွေးဝင်၊
ဖြစ်ကွယ်ထင်၍၊ လုလင်မြတ်ထွေ၊ တတ်လှပေစွာ၊ ရဝေ
ဘုံခွင်၊ လိုင်နန်းတွင်နှိုက်၊ ဝမ်းလျှင် နည်းရပ်၊ ကျွန်ုပ်
ခွေမြန်း၊ ကြော့ရွှန်းမဆင်၊ လျှောက်ကြိုက်တွင်ဝယ်၊
ဝန်းပြင်နန်းနောက်၊ ပုံစောက်ကောင်းမျိုး၊ ပန်းဆိုး
အင်္ကျီ၊ ပေါင်းထုပ်နီနှင့်၊ စိတ်ညီတို့လယ်၊ မြဲလေရွယ်သို့၊
မယ်လည်းဆင့်ဆင့်၊ ကြားပါနှင့်၏၊ လွမ်းခွင့်လျော့
လျည်း၊ ကြိုင်ဝမ်းနည်းသည်။ ။ သွယ်ပည်းရှိရွာမိတော့
သည်။

(၃) သွယ်ပည်းရှိရာ။ ။ ဝမ်းနည်းစွာ၍၊ သစ္စာရောက်မှ၊
မတော်သူတို့၊ တရူဝမ်းက၊ မျော်လင့်လှသည်၊ ရှေ့က
နွယ်သော်၊ နန်းလယ်ဘုံမြင့်၊ လေသာဖွင့်လျက်၊ မျော်လင့်
ဘိ၏၊ ချပြီးသော်ကား၊ ခြားပါစလှ၊ ကြင်စကျမ်းဝေ့၊
လွမ်းသရွေ့ကို၊ ဘုန်းဟောထွတ်ထား၊ ရှင်ချစ်များတို့၊
တင်ကြားဆက်ညီ၊ လူလေပြီတည့်၊ ရင့်သီယံ့ စောင်း၊
သေ့ခွါပြောင်း၍၊ ရာလောင်းညွန့်လူ၊ မတော်သူကို၊
ဝမ်းမူကားနည်း၊ သို့လျှင်တည်းဟု၊ ထင်ရည်းလျက်ပင်၊
မဆိုချင်သည်။ ။ ချေတင်လမည် သိတော့သည်။

၇။ ပဲခူးမိဖုရားဆိုရတု

(၁) သောင်းထိုက်ဗေဗူ။ ။ ညွန့်လူလန်းလန်း၊ သပြေကျွန်း
နှိုက်၊ လှစ်ထွန်းပြောင်ပြောင်၊ တေဇရောင်ဖြင့်၊ အောင်

တော့သည်သာ၊ ဆွေမင်းလျှာလျှင်၊ ဘော်ကွာမြင့်မြို့၊
မယ်နှင့်ရှဲ၍၊ မိုးနဲမှသည်၊ ယွန်းပြည်ရန်လုံး၊ အောင်ပြီး
ဆုံးမှာ၊ လက်ရုံးစက်ပျံ၊ ချစ်သက်နံ့သား၊ ကျော်သံကျိုက်
ဆူ၊ ဘုန်းချင်းတူသည်၊ ကြင်သူမြဲနှောင်၊ ကျိုင်းတန်
ဆောင်နှင့်၊ ရစ်နှောင်ရှည်ကျုံး၊ ပျော်စံထိုးကို၊ အလုံး
ပြီးထွေ၊ အောက်မေ့ချေက၊ ရဝေမြရိပ်၊ ရွှေများထိပ်
ဝယ်၊ စက်အိပ်မမေ့၊ ပျောင်းခေ့ညှိုးဝယ်၊ မေ့ရာလယ်
ထက်၊ သားမယ်တို့နှင့်၊ မျော်လင့်တုံတုံ၊ တလဲလဲ၊
ရောက်လှာခဲစွာ၊ ဆက်လွန်ပြင်း၊ မပျော်လျှင်းသည်။ ။
ဆွေရင်းမျိုးစင်စစ်တကား။

(၂) ကေရာဇ်လျှာ။ ။ ကေရာလျှင်၊ စကြာခန့်ရည်၊ မင်းလျှာ
တည်သား၊ ဆွေသည်ကြင်ချစ်၊ နောင်မင်းစစ်နှင့်၊ နွေ
သစ်ပြောင်းကြွင်း၊ နှင်းကျဝေဝေ၊ တောင်လေဖြည်း
ဖြည်း၊ ရိုက်ကြည်းအုန်းအင်း၊ မိုးမင်းသံထင်၊ ပဇ္ဇာန်လျှင်
လည်း၊ ဆင်ယင်တင့်မြို့၊ လျှပ်ခြည်ကြဲလျက်၊ နှစ်လှဲခါ
လုံး၊ သစ်ရတုဝယ်၊ ဖွံ့နုကျိုင်းစင်၊ မယ့်သက်ထင်သည်၊
ပြည်ရှင်သားချစ်၊ မေ့ရာဇ်တူ၊ ကြင်သူမင်းလှ၊ ချီလေ
စက၊ ပျောင်းပျမ်းမိုး၊ လွမ်းဆွတ်တိုင်စွဲ၊ ကာဆိုင်
ရံသန်း၊ ပန်းလည်းကြိုင်ပျံ၊ မေ့ရာညံ့ထက်၊ တူစက်ရှည်
ပင်၊ မရွှင်ရွာ၊ မျိုးနှောင်းမြကြောင့်၊ ရက်လပည်းဖျင့်၊
ရွှေရင်မပေါင်း၊ မြင့်ကြာညောင်းသော်၊ ဆောင်းတည်း
ကုန်လေ၊ နွေသို့ရောက်လစ်၊ ရတုသစ်ဝယ်၊ ကျူးထစ်
သံပြိုင်မြဲရေစိုင်ထိ၊ ရွာပြိုင်ထန်ပြင်း၊ ပဇ္ဇာန်းမင်းသည်။ ။
နွေကြွင်းမိုးသင်နှစ်တကား။

၂၀

ခရစ်နှစ်ခင်လေး

(၃)

ရှေးတီးစဉ်လာ။ ။ ကျမ်းကပါသား၊ ဂင်္ဂါလေယော်၊ ပိဂံလော်ဟု၊ ဥပေါ်သည်ဆင်၊ ဆယ်စီးအင်နှင့်၊ ပုံပြင် တူလှ၊ ပြောင်မုန်ဝထက်၊ တရုတ်မြို့၊ မင်းတို့ဦးစွန်း၊ စိုးရာမုန်းသည်၊ ကြွန်းပွင့်လှ၊ မယ် သက်စုလျှင်၊ ယခု သာကြည့်၊ နန်းရွှေပြည်သို့၊ မွေးသည်တို့ဘ၊ အလှရွယ်နိုး၊ ပြန်လွယ်ဆုဟု၊ မြတုဝန်းလည်း၊ မြရည်လှံထွန်း၊ တောင် ခင်ကျန်းဝယ်၊ သုံးခန်းလှ ကျော်၊ မြတ်ဇီနော်ကို၊ စံပေါ် နိယံ၊ ဆယ်မီးခံသို့၊ ရွက်လှံပွင့်တွေ၊ နွေကဖူးဆင့်၊ ခါချိန် သင်လည်း၊ ပျံ့လွင့်ကြိုင်ရှား၊ စံကားရွှေဝါ၊ ပန်းကလျာ နှင့်၊ မြေတာဝေးထောက်၊ မရောက်လေတတ်၊ သို့လူ ထုတ်ကို၊ ရိညွတ်ကြည်လင်၊ ရည်ရှိတင်မှ၊ သက်ပင်စုရိုး၊ ထော်ကျင့်သုံး၍၊ ကျန်းလုံးနွယ်၊ ရှင်းရှင်းလူသည်၊ ဇမ္ဗူ တံခွန်၊ မဲပျော်ရန်လျှင်၊ မပြန်ကြာထွေ၊ လွန်ပြီးထွေခဲ့၊ ဆိမ်နေမယ်နှင့်၊ သားမျက်ပွင့်လည်း၊ မျှော်လင့်သည်သာ၊ မျက်စိရှာစွ၊ ကြေညာဝန်းကျင်၊ တန်ခိုးထင်သား၊ ရှင်ပင် ရုပ်တူ၊ ပြည့်တော်မူလော့၊ ကြည်ဖြူမယွင်း၊ တင်ဆက် နှင်းသည်။ ။ မေ့ရင်း ရိုးရှင်ချစ်တကား။

ဂ။ ပဲခူးမိဖုရားဆိုရတ

(၅)

စိတ်တူကြင်တင်။ ။ လွန်ကမြင်က၊ ဘုရင်ရဲကျော်၊ ချီလေလော်မှ၊ ရှည်ဘော်မျိုးရင်း၊ မပျော်လျှင်းခဲ့၊ သောက်လင်းခြည်ရောင်၊ ထွန်းပခုပြင်လည်း၊ မျက် ထောင်မရှက်၊ မျဉ်းစက်မရွှင်၊ မွေ့ ရာခွင်ထက်၊ ကေသျှင် ရစ်ပတ်၊ မထုံးတတ်ခဲ့၊ လွမ်းဆွတ်ပျောင်းညှိ၊ မတံ

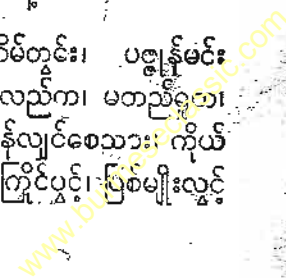
မတည်၊ ရှိရစ်သည်မှ၊ ဆီးရည်ရွမ်းစို၊ ပြာသိုကျူးရှ၊ တပို့တွဲဝယ်၊ ပေါက်လဲစင်စင်၊ ပန်းစုံမြင်က၊ ရွှေရင်တူ ကျ၊ မနှံ့ရတည်း၊ ယောင်းမမောင်တော်၊ မြေပေါ်ထိန့် ဆူ၊ ဇမ္ဗူလေးပါး၊ စိုးရာထားသည်၊ ကျိုင်းထူးမြဝါ၊ ဥပရာလျှင်၊ ရောက်ပါနိုးနိုး၊ မြောရွှေခိုးလျက်၊ ကျမ်းကြင် ဘက်ကြောင့်၊ ဆောင်းရက်သည်းထန်၊ ဟေမန်ပြောင်း လှ၊ ရတုနှစ်မည်၊ မိုးစည်သံအိုင်၊ ကျူးထစ်ဆိုင်က၊ ရေစိုင် မြစက်၊ ဝင်းလျှပြက်သည်။ ။ ဆောင်းရက်မာသ ပြန်ခန့် လော။

(၂)

မာသမင်းလွင်။ ။ မိုင်းမိုင်းဆင်က၊ မရွှင်မပျော်၊ ပန်းနွယ်ရော်မျှ၊ တေဇော်ထန်ပြင်း၊ ရန်မာန်ချင်းသည်၊ သောင်းတင်းအလုံး၊ ပတ်ကုံးညွတ်ခ၊ မွေးဘမင်းတူ၊ ဇမ္ဗူ မြန်ဘောင်၊ မြေကုန်အောင်ကို၊ စိုးဆောင်ထုတ်ချာ၊ စကြာရောက်နီး၊ ဦးရီးတော်ရင်း၊ မိမင်းရင်နှစ်၊ ဘုန်းသစ် တောက်ပြောင်၊ အခေါင်ထွန်းပေါ်၊ ရဲကျော်ရန်နှင်း၊ မျိုးသည်ရင်းကို၊ ရောက်တင်းမြေခံရာ၊ အခါနေ့ဦး၊ တပေါင်းကျူးက၊ နံ့မြူးကြည်းတောင်၊ လေဆောင်ပျံ မှန်း၊ ပန်းလည်းလိုင်လှ၊ ရှိမ်းနုစိမ်းလက်၊ ညှိန်သစ်ထွက် သည်။ ။ ညောင်းရွက်ညာမြလွန်ခန့်လော။

(၃)

ညောင်းရွက်လှန်၍။ ။ ယုဂန်တိမ်တင်း၊ ပဇ္ဇာန်မင်း လျှင်၊ ထန်ပြင်းစက်ခြည်၊ မြူးကုန်လည်က၊ မတည်ရှုသာ၊ မွေ့ ရာမထက်၊ မွေးဘညှိစင်၊ ပြန်လျှင်စေသား၊ ကိုယ် တော်စားဟု၊ ပျံ့ရှားမွေးကြ၊ မဇ္ဇူကြိုင်ပွင့်၊ ပြစ်မျိုးလွင့်

ကို၊ လှတင့်ရုံသာ၊ သင်းမြူတာနှင့်၊ ကြေညာပေါက်ပြု၊ ရှင်လှရှင်ဖြူ၊ မြတ်နှစ်ဆူကို၊ ဆုယူကြည်စွာ၊ လွန်သဒ္ဒါ၊ ရှိ၊ စကြာရောက်မည်၊ လေးကျွန်းသည်လည်း၊ ဆွေသည် မယ်နှင့်၊ ကျွမ်းကြတင့်၏၊ ယခင်ရှေးခါ၊ ဂင်္ဂါဇေယျ၊ တမ္ပဉပေ၊ ပိင်္ဂလော်ဟု၊ နှိုင်းလျော်တုလောက်၊ ပြောင်း မှန်သောက်နှင့်၊ ချင်းဖေ၊ ဂင်္ဂါရန်စ၊ နှံ့ခဲမှလျှင်၊ ဒီပကြငှန်း၊ ဟံသာနန်းသို့၊ ရေသွန်းဆောင်ယူ၊ ညိုသူမယ်ဘက်၊ နောင်ဘုန်းထက်သည်။ ။ တောင်းဘက် ကာလလွန်ခန့် လော။

၉။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(၁) ဒီပတခွင်း။ ။ ဇမ္ဗူမင်းလျှင်၊ သတင်းဝှန်ဝါ၊ ထီး စကြာနှင့်၊ လယ်ယာဇမ္ဗူ၊ စိုးစိမ့်ဟူသည်၊ နှစ်ယူမချာ၊ မောင့်ကိုသာတည်း၊ ပြင်လျှာရည်သွေး၊ မောင်ထွေးနှုမ၊ ဆံခြမ်းမျှလျှင်၊ ဝမ်းကစိတ်ပြတ်၊ မမှတ်သူ့မှ၊ မထွေ လာသည်။ ။ ရွှေကြာပန်းသို့ မညွတ်ဘူး။

(၂) ညီမသားချင်း။ ။ အစ်မရင်းနှင့်၊ မကင်းခြေရွှေ၊ မျိုးဆွေ မိဘ၊ ထိန်းယဖျက်ရာ၊ မနာစပဲ၊ သစ္စာစွဲ၍၊ ရွှေခဲကျိုင်း ညို၊ ရွယ်ပျိုသန်းစမ်း၊ မှုထမ်းရဲရိုး၊ ဘေးဘိုးကျော်ထင်၊ မတ်လုလင်ကြောင့်၊ မိခင်နားအပ်၊ ဆုံးမကွပ်လည်း၊ မြိတ်ချပ်ထိပ်ပြင်၊ ဆံကေသျှင်ကို။ ။ လက်သင့်ပင့်ရုံမတတ် ဘူး။

(၃) သီလသတင်း။ ။ ဆယ်နှစ်တွင်းက၊ မကင်းစုလည်း၊ ရွယ်ရှိချည်းတိ၊ သိပ်သည်းလေးနက်၊ မမြှက်ရိပ်ခြည်း၊

မတည်လှည့်နား၊ ဘဝါးဖြန့်ချီး၊ လက်ထီးကြမ်းပြင်၊ ဆင်ဝင်အိမ်ဦး၊ ရွှေဘူးမဲပါ၊ မောင့်ကိုသာလျှင်၊ မေတ္တာ စိုးရ၊ မိဘမရန်၊ ကြိုက်မိဝန်ကြောင့်၊ ပူပန်နေ့တိုင်း၊ ရီမိုင်း မိုးချုပ်၊ ရံကိုယ်လုပ်နှင့်။ ။ ကျွန်ုပ်ပြစ်တင်မလွတ်ဘူး။

၁၀။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(၁) ဘက်တုစံ၍။ ။ သောင်းထံမြင့်နန်း၊ ဘိသိက် သွန်း သား၊ ဆက်မှန်းခွန်သ၊ ရန်မျိုးခသည်၊ သက်မျှရွယ်တူ၊ ဘုန်းလူညွန့်ဝေ၊ ချီရလေသော်၊ ရစ်ရွှေညှိုးသမ်း၊ အိမ်သာ ဝှမ်းဝယ်၊ ငယ်ကျွမ်းပြင်ပ၊ မသိရတည်း၊ မြလှဝှက်ခွေ၊ ဖျော်ဖြည့်ဖြေလျက်၊ စုံခြေသလျှောက်၊ လဲနှင့်ပေါက် လည်း၊ ခိုင်မြောက်သွယ်ညွတ်၊ စွေးစွေးစွတ်မျှ၊ ခါမှတ် သတင်၊ ရတုရင်က၊ စီးဆင်နေငြမ်း၊ ရွက်ရင့်ရွမ်းသည်။ ။ အလွမ်းရန်တောင်သည်ကိုလည်း။

(၂) သက်စုန့်၍။ ။ မင်းစံရည်တူ၊ ဇမ္ဗူပြောင်ထိတ်၊ သိင်္ဂီနိတ် ကို၊ နတ်ပိဿကာ၊ ပညာကြီးမှု၊ ပုံပြင်ထံသို့၊ လွတ်တု ဘက်ရှောင်၊ သားလှမောင်နှင့်၊ ပြေအောင်ချုပ်လည်း၊ ညှိုးရုပ်မိန်းမိုင်၊ သူမပြိုင်တည်း၊ တိမ်ဆိုင်ပတ်စက်၊ မြတဝက် ပယ်၊ မြခက်နှယ်လှ၊ မြသစ်စကို၊ ယုယရွေးသီ၊ ဆင်မိ စေချင်၊ တ-စဉ်တွင်နှိုက်၊ ရိုင်းခွင်ရှမ်းဘောင်၊ မှန်သောက် ပြောင်နှင့်၊ တိုက်ရှောင်မရွံ့၊ မယ်သက်နွဲ့မှ၊ မင်းစံသိင်္ဂီ၊ ရတနာနန်းတည်၊ ပြည်တော့မည်ဟု၊ ကျော်သည်ပတ်လှူ၊ မယ်နားပျံသော်၊ မျှောင်ရွှေဖြိုး၊ ရောက်နိုးနိုးတည်၊ လွမ်းမျိုးပွားစည်၊ နေလှည့်သည်ကို၊ တွင်မည်သော်တာ။

သူရိယာလျှင်၊ လက်ယာကျ၊ ရှည်၊ ဆီးရည်ကျ၊ ရွမ်း၊ လေချို၊ ဆမ်း၍။ ။ အချမ်းထန်တော့သည်ကိုလည်း။

(ပ) ရွက်နုရံ၍။ ။ မင်းစံရွှေခဲ၊ ခပ်ပွင့်ပွား၊ ဆောင်းဦး၊ ကုန်ကျန်း၊ ညဉ့်ခန်းသောက်ရှည်၊ ပွားစည်နာရီ၊ ရာသီနတ်လ၊ ချီခဲကြွသော်၊ ဌာနရပ်ရာ၊ ရှုချေပါလည်း၊ တပ်တာ တဲတိုင်း၊ ရီမိုင်း ဆီးထန်း၊ အချမ်း သန်မျှ၊ တော်ကျန်ကွာလပ်၊ ကြာနေလှုပ်သို့၊ ကျည်းဖွပ်ပြေညှိ၊ ကြိုင်နံ့လှမ်းချို၊ စက်တိုင်းရုံလည်း၊ မလုံလှည့်ကာ၊ လေးသည်သာတိ၊ ပမာမမျှ၊ စက်တိုင်းတလျက်၊ ဩဇာသံခြေ၊ မိန့်မှာထွေကြောင့်၊ စစ်မြေမျက်နှာ၊ ဆီသို့သာလျှင်၊ မေတ္တာကြိုင်မွမ်း၊ ကြိမ်ကတမ်းသည်။ ။ အရွမ်း ဝှန်တော့သည်ကိုလည်း။

၁၁။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(ဝ) အဆောင် ဆောင်လျှင်။ ။ ရွှေတောင် ရွှေနန်း၊ အကျန်း ကျန်းကို၊ သိမ်းမြန်းစဉ်ရိုး၊ ဆက်ကာစိုး၍၊ အုပ်စိုးထီးဖြူ၊ ဘရာယူမှ၊ ပြိုင်တူမဆွယ်၊ ရွှင်စံပယ်လျက်၊ သည်ဝယ်တဝ၊ သည်ပလွန်ထိုက်၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုက်သား၊ ဘုန်းမြိုက်မြိုက်မွန်၊ ကကုသန်နှင့်၊ သဏ္ဍာန်ရုပ်ပုံ၊ နကာဏာဂုံက၊ ကထာပဟု၊ ဂေါတမမည်၊ လေးဆူသည်လျှင်၊ ရွှေပြည်ပျော်မိန်း၊ ကိန်းခဲ နှောင်းသင့်၊ ပွင့်လတ်မည်ဟန်၊ မင်းများဘန်သည်၊ ခြောက်ဥာဏ်လျှိုဝင်း၊ မြတ်ရှင်ရင်း။ ။ စုံနှင်းဆက်ပိုင်၊ လွှမ်းစိုင့်သက်နှိုင်း၊ ရွယ်ဆောင်ကျိုင်းလျှင်၊ မိုင်းခဲခဲမှ၊ ရှောင်ခြင်း

တကို၊ တေဇတော်အား၊ ပြည့်သနားလော့၊ ငါးပါးစဉ်စီ၊ ရုပ်နောင်ညိုကို၊ ရုံချီတင်မြောက်၊ ကျွန်ုပ်လျှောက်သည်။ ။ ပေါက်ပေါက် ရွှေတန်းဆောင်နှင့်လည်း။

(၂) တပြောင်ပြောင်လျှင်။ ။ ညီနောင်ငါးထွေ၊ ငါးဆူမေ့ကို၊ ထိပ်ဗွေ တင်မြောက်၊ ကျွန်ုပ် လျှောက်အံ့၊ ပေါက်ပေါက်ရွှေတိုင်၊ လက်လှကိုင်၍၊ ပြစိုင့်ညိုရွန်း၊ ရဲကြငှန်းကို၊ သို့မှန်းမထင်၊ ကျွမ်းမိကျင်ရှင့်၊ ရှိစင်မမြောက်၊ သွယ်ခြိတ်ခေါက်က၊ မယ့်အောက် မယ်ထက်၊ စံညက်ရွှေဆင်း၊ မျိုးသားချင်းနှင့်၊ မိမင်းသက်ထင်၊ သခင်ရဲဘော်၊ မင်းကျော်တို့လည်း၊ ကြပ်တည်းနိစ္စ၊ ဆုံးမသရွေ့၊ မမေ့နိယံ၊ မိန့်တော်ခံသည်၊ ကျိုးနွဲ့ခညောင်း၊ လှည့်ဖြားယောင်း၍၊ ဆောင်းလည်းမမှတ်၊ ဝါကျွတ် ဝါလယ်၊ အလှယ်လှယ်ရောက်၊ အခေါက်ခေါက်တိ၊ စေများဘိ၍၊ ယုံမိစင်စစ်၊ ကျွန်ုပ်ဖြစ်ကို၊ ရှင်ချစ်ကယ်မ၊ ပျာဒိတ်ပြလော့၊ တေဇဂုန်ချောက်၊ ပြိုးလွှဲတောက်သည်။ ။ မောက်မောက်မေ့ထွန်း ပြောင်နှင့်လည်း။

(ပ) မရှောင်ရှောင်လျှင်။ ။ ညိုဆောင်မြနုစံ၊ ရဲသူစစ်ကား၊ ချစ်၏သို့လျှင်၊ ကြင်၏သို့ဟန်၊ တည်မမှန်ခဲ၊ ပြစ်တန်မြို့ရိပ်၊ ဆံမလိပ်တည်း၊ သုံးထိပ်မှူးလျှင်၊ သိမြင်စကောင်း၊ ကျွန်ုပ်ကြောင်းမူ၊ ပြောင်းလေဘိသည်၊ သံသာရှည်က၊ ဆွေသည်နှစ်စုံ၊ သူ့ကြေးမုံဟု၊ ရိပ်မြုံသူနှင့်၊ သူ့မျက်ပွင့်ကို၊ ချစ်ခွင့်ဟန်ကား၊ မှားဘူးသော်လည်း၊ နောင်

တော်ဝိပါက်၊ မဆက်ချင်ပြီ၊ နောင်ညီငါးပါးဖြည့်စေသားဟု၊ ဖြူထွားပေါက်ပေါက်၊ လှံတောက်ဝင်းပြောင်၊ မြတ်တုန်းခေါင်ဝယ်၊ မျိုးမောင်မင်းခြေ၊ ကျင့်သောထွေကို၊ လျှောက်ပေလှာရ၊ ကျွမ်းဦးကလျှင်၊ ဂိမ္မလည်းရောက်၊ လှည့်ဖြားလျှောက်သည်။ ။ခေါက်ခေါက်နှေးဆန်းအောင်ဖြင့်လည်း။

၁၂။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(၁) နတ်ပြည်ပိတ်မှန်း။ ။သာမျိုးလွန်သား၊ ခြောက်တန်ဘုံနေ၊ အထူးထူးလျှင်၊ စိုးပေကြံ့မှတ်၊ ကြွင်းမဲနတ်ဝယ်၊ အထွတ်ကဲမြင့်၊ စံပယ်တင့်လျက်၊ သူနှင့်မပြိုင်၊ ထွတ်စံဘိုင်သည်၊ ရခိုင်သမ္မာ၊ ဗောဓိလျာဟု၊ မဟာဇမ္ဗူဒီ၊ လှူညီထပ်ပေ၊ ကျွန်းလုံးကျော်သား၊ နောင်တော်ရာဇာတ်၊ မေ့တုလွတ်ကို၊ ဝါကျွတ်သဘင်၊ ပြည့်ရက်တွင်နှိုက်၊ နေရွှင်ပျော်ရာ၊ တုသီတာဝယ်၊ သဒ္ဓါစိတိသန်၊ ဗောဓိရန်သည်။ ။အမှန်ကြံတော်မူပါလှည့်။

(၂) ညွတ်ကြည်စိတ်သန်။ ။မိုးထိဝုန်မျှ၊ ဗိမာန်စိုးဆက်၊ မြန်သက်ကို၊ ဘွားရက်ကြိုက်ဆုံးပြည့်နေကြံ့၍၊ မွေးထုံပျံ့ကြိုင်၊ ရွှေတိုင်ပြောင်ညီး၊ ရွှေထိတံခွန်၊ ဗိမာန်ပန်းထောင်၊ ပဲခူးဘင်အံ့ရာ၊ လူစဉ်ခ တွင်းမြော်သာမယွင်း၊ ဆီလျော်ခင်းဝယ်၊ ပတင်းလျှံထွန်း၊ လှစ်ဖွင့်ထွန်း၍၊ ပတ်ဝန်းရံလည်၊ ရှုကြသည်ကို၊ မျက်ခြည်ဆီးမေ့မောင်၊ မညောင်းအောင်လျှင်၊ တိမ်တောင်ခွဲဝက်၊ နေမင်းတက်

သို့၊ ပြီးပြန်ရောင်ဝါ၊ ဝတ်တန်ဆာနှင့်၊ အာကာနဲ့အောင်၊ တင့်လွတ်ခေါင်သည်။ ။မြင်အောင်ပြတော်မူပါလှည့်။

(၃) မှတ်ရည်ခိဋ္ဌာန်။ ။မယွင်းမှန်သား၊ ဆက်လွန်ဘဝ၊ အနန္တက၊ များလှသင်္ချေ၊ ဖြည့်ဘူးပေ၍၊ မိုးမြေဝန်ထပ်၊ သုံးဘုံရပ်ပယ်၊ နှံ့စပ်လျှံဖြာ၊ မိတရာဟု၊ ထွတ်ချာရောက်မည်၊ စောဘုန်းစည်လျှင်၊ ကြောင်းရည်သိတန်၊ မယ်ကျင့်ဟန်မူ၊ ဆံစွန်မမှား၊ လူမျိုးခြား၍၊ တရားတည်စောင့်၊ ထူးသောကြောင့်လျှင်၊ အဖြောင့်မှတ်ရာ၊ သူ့သစ္စာဖြင့်၊ စံသာကေန်၊ မြောက်ထိုက်တန်ဟု၊ အမှန်နေကျ၊ သိကောင်းလှ၏၊ ပြီးမျှပုံယင်၊ မထင်ပြိုင်ဘက်။ ။ တေးဂင်သည်၊ ရွှေစက်ဟတော်မူပါလှည့်။

၁၃။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(၁) အရဲနဂို။ ။စိမ်းစိမ်းညိုသား၊ ကုသိုလ်ရွေးစက်၊ ပျော်ရန်ဘက်ကြောင့်၊ လက်နက်လေးမြား၊ လှံထားမီးပေါက်၊ မုန့်သောက်ကျင်လျှင်၊ မြင်းလျင်တစ်ခေ၊ ဓလှကျော်ပွဲစ၊ မြို့ကြီးခံလည်း၊ ကျွန်းလုံးကြည်းမျှ၊ မိုက်မည်းမြသန်း၊ လက်ပြင်စွန်းနှင့်၊ နိမြန်းကောက်ကျစ်၊ ကျည်းဖြစ်ကဝါ၊ ခါသာတုန်တုပ်၊ ပေါင်းထုပ်ထပ်ဆင့်၊ ရှောင်နှင်သော်လည်း၊ မြော်သူတို့အား၊ ကြားသူတို့မှာ၊ တင့်သည်သာဟု၊ ကြေညာပတ်အောင်၊ ရဲတန်ဆောင်သည်။ ။ အခေါင်ထားမည်သူကိုမူ။

(၂) အခေါင်စံတည်။ ။ထားထိုက်သည်နှင့်၊ မြန်ပြည်တိုက်လုံး၊ ရပ်ပတ်ကုံးကို၊ လက်ရုံးစက်ရုံနဲ့၊ တန်ခိုးနိမ့်လျက်၊ အကြိမ်ကြိမ်ပွဲ၊ ရဲတော့သည်ဟု၊ ယူန်းပြည်ယိုးဒယား၊ စော်ဘွားသိန်းနီ၊ သေဉာဏ်ချန်ကျော်၊ ဗမော်မိုးနဲ၊ မိုးမြဲမိုးကောင်း၊ ဝပ်ညောင်းကြောက်ရွှောင်၊ အုန်းတောင်မိုးညင်း၊ မိုးလင်း မိုးမိတ်၊ လန့်ထိတ်မပြု၊ တောင်ငူအဝ၊ ပြည်ပူရလည်း၊ လက်ချသည်ပင်၊ ခဲသည်လျင်ဟူ၊ ချစ်ခင်မြတ်လေး၊ လုပ်ကျွေးရုံညွတ်၊ တင်အထွတ်ဖြင့်၊ ဝန်းပတ်ဇမ္ဗူ၊ ရန်စစ်ယူ၊ ကျွန်းသူမယ်မောင်၊ တွေတိုင်းအောင်သည်။ ။မရွှောင်ရှားမည် သူကိုမှ။

(၃) မရွှောင်ရှားလေ။ ။ရန်မျိုးကွေ့သား၊ ညာကြေ ရစ်ပတ်၊ ထုံးဝတ်ရွှင်ဟန်၊ ယမန်ဆံစည်း၊ စုလည်း မြိတ်ခေါက်၊ မြိတ်ပေါက် မြိတ်လွတ်၊ ရစ်ခတ် ခေါက်ချိုက်၊ ယောင်မြိုက်ပြာစင်၊ နတ်အသွင်တို၊ ပည်းမျှရှိလည်း၊ ဇာတိရှေးလန်၊ တောင်းဘူးဝန်ကြောင့်၊ စုံရန်သင့်လျော်၊ မယ်နှင့်ပျော်သား၊ တေဇော်တန်ခိုး၊ တိုးတိုးထင်ပေါ်၊ ကျော်လည်းကျော်မြဲ၊ ရဲလည်းရဲပင်၊ စွမ်းအင်သိပ္ပံ၊ ဌာရသနှင့်၊ တေဇမြူးကွန်၊ အိမ်ရွှေခန့်ရွှဲ၊ လေးကျွန်သခင်၊ ဘုရင်မင်းခေါင်၊ ကိုယ်စားစောင်သည်။ ။အပြောင်များမည်သူကိုမှ။

၁၄။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(၁) ကျင့်မြဲသီလ။ ။စောင့်မြဲမြဲရွှဲ၊ ထိပ်ဆံပင်ရုံး၊ ဦးလုံးဆိုင်မြောက်၊ အညောက်အတင်၊ ချေ ပြင်ဘီးဘီးမကြီး

မငယ်၊ တင့်တယ်ရစ်ပတ်၊ ထုံးစမှတ်ဝယ်၊ ပန်းသုံးသွယ်နှင့်၊ စံပယ် စံပ၊ ပဉ္စမ္မေးထုံ၊ ငါးပီးစံလျက်၊ အာရုံဖြောင့်ကြည်၊ နေလှည့်သည်ကို၊ မျိုးမည်တူကွ၊ မွေးဘာတူရင်း၊ မယ်မင် တူလှ၊ ယောင်းမမောင်ရင်း၊ ဆွေနှောင်မင်းလျှင်၊ မျိုးချင်းထပ်ဘူ၊ တော်မည်ဟူ၍၊ လျစ်လျူမထင်၊ ကျွမ်းမိကျင်လျက်၊ သို့စင်ပျက်ချော်၊ ကျင့်သရော်သည်။ ။စွယ်တော်ရောက်သော်ကတကား။

(၂) စွယ်တော်ရောက်သည်။ ။သိန်းသိုပြည်က၊ တိုပြည်သနင်း၊ ပြည့်ရှင်မင်းကို သတင်းဝှန်ဝေ၊ ကိုးကွယ်စေဟု၊ ရောက်ပေလှာ၍၊ ထိုသည့်နေ့က၊ ရဲလေ့မင်းပျို၊ စိမ်းစိမ်းညိုလျှင်၊ မယ်ကိုလေးတွဲ၊ မတော်ခဲသော်၊ မပြုချေအား၊ ဘုရားသော်သာ၊ တင်နိုင်ရာဟု၊ နံ့သာရေကြိုင်၊ ရွှေတိုင်ဖယောင်း၊ ကောင်းသည်လက်ဖက်၊ ညီရွက်အကြော၊ လှမောယာမူ၊ ကွမ်းသီးနှုနှင့်၊ ရွှေလော့ထွန်းတင်၊ ဝေးနီးမြင်သည်၊ ရှင်ပင်မြတ်စော၊ ပူလော့တို့စု၊ ဒုက္ခပြင်တိမ်၊ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ၊ မယ်ခြင်းတကို၊ ဥာဏဥာဏ်တော်၊ သုံးလူ့တော်သည်။ ။ကယ်တော်ဖျောက်သော်မှ တကား။

(၃) ကယ်တော်ဖျောက်ပိုင်။ ။စောဘုန်းခိုင်မှ၊ ဖြည့်နိုင်အံ့သည်၊ အမှတ်တည်၍၊ ကျင့်ရည်အယူ၊ သည်သသူလျှင်၊ သည့်နှယ်ပင်တည်း၊ ဆင်ခြင်မရွေး၊ စစ်ရေးစစ်ရာ၊ စစ်မှာသော်လည်း၊ ကျန်းချော်မာန်ရွေး၊ ဟူးဟူးအလျင်၊ ကိုယ်စီဆင်နှင့်၊ သူ့ခွင်ချင်းမွေ၊ အောင်လေဟာကား။

မယ် မှာတုံလည်း၊ ယုံစိမ့်ကြောင်းကြောင်း၊ ဖြားယောင်း
နှိမ့်ချ၊ လျှောက်များလှ၏၊ ကြောင်းစန္ဒယ်ရစ်၊ သည်
ကျင့်ညစ်ကိုပစ်ပ ဘိလော့၊ မိလည်းနှုမ၊ ဘလည်းမောင်
ပင်၊ ဘိုးခင်ဘွားမင်း၊ တော်ရင်းရင်းလျှင်၊ မယွင်းရှည်
ဘော်၊ ကျင့်မလျော်သည်။ ။ ရွယ်ရော်ဆောက်သော်မှ
တကား။

၁၅။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(၁) ကံအားဆော်၍။ ။ တေဇော်တက်ထွန်း၊ သိုးလောင်
ကျွန်းထက်၊ မြနန်းသိုက်ထံ၊ မွေးဘို့ကြံ၍၊ ပျော်စံစထိုက်၊
ရွှေဘုန်းကြိုက်သည်။ စေထိုက်လှစွာ၊ ကျေးနရာ။ ။
သိုးဖြာရစ်ဆုံ၊ သန်လျက်ခုံထက်၊ ရွှေဘုံဒီပ၊ အေဝဟု၊
မြစ်မယှဉ်စံ၊ ဝင်းလျှော်ပိတ်၊ ရွှေတောင်ထိပ်က၊
မွမ်းညိုတ်ရွှေပေါင်း၊ ဗိုလ်သိန်းသောင်းနှင့်၊ နန်းလောင်း
ညီရင်း၊ လင်းဇင်းဘုရင်၊ နှောင်းမြင်မင်းနှောင်၊ မြတ်
ခေါင်အာသာ၊ သဒ္ဓါသတိ၊ ဟိရိမပြား၊ လေးပါးမောင်
လတ်၊ သားရဲထွတ်တို့၊ ပျံမှတ်တိမ်ပြင်၊ ဆက်ချေလျှင်
လော့၊ နန်းပြင်ကမျော၊ ပြန်ဆုရော်၍၊ မယ်တော်ဘုရား၊
မိမင်းဖျားသည်။ ။ ဝန်းလျား တ-နေ ရှင်ဝမ်းပြေ။

(၂) စံထားတော်၍။ ။ ရွှေလှော်ကောင်းဖျား၊ ပတ္တမြား
ဆွို၊ သောကားကျင့်နေ၊ ရုပ်သန္ဓေနှင့်၊ ကျေးများတံဆိပ်၊
နရထိပ်။ ။ ချစ်ရိပ်ကြင်လောင်း၊ မပုံ ပေါင်းတည်း၊
တသောင်းပတ်ဝန်း၊ လက်ရုံးမွန်းသား၊ ဘက်ကျန်းမင်း
သား၊ မိသည်းကြား၏၊ ထံပါးရှေ့တွင်၊ နားသည်မြင်

သော်၊ သခင်မွေးဘ၊ မေးယုယလိမ့်၊ ဌာနသာမေဝ၊
စည်ပြောစဟန်၊ ပုန်ကန်ဟန်ဆီး၊ ရန်ရပ်နီးနှိုက်၊ ဘုန်းမီး
သက်နှံ၊ နှံ့သည်ကြောင်းလျား၊ ရေးရာများကို၊ နေနား
ပတ်လှည့်၊ ရှုမြော်ကြည့်မှ၊ ပြန်သည့်အလျှင်၊ မကြာတင်
နှင့်၊ သိမြင်ကြားတိုင်း၊ လျှောက်စိမ့်နှိုင်းသည်။ ။
ရစ်ဆိုင်းထုပ်ပြေ ကြင်လွမ်းနေ။

(၃) ထံပါးခေါ်၍။ ။ ရွှေလှော်ထောင်မောင်၊ ရွှေခွက်
လျောင်းနှင့်၊ အပေါင်း ချိုအေး၊ ပျံပျံ မွေးသည်၊
ကျေးများဦးစွန်း၊ ကျေးကြွင့်နိုး။ ။ ပတ်ဝန်းယာဉ်သာ၊
သိုးစင်းဖြာသို့၊ ပြန်ပါတို့ချေ၊ လျင်ပါစေလော့၊ ရဝေ
ဘုံဝ၊ တောင်နန်းကလျှင်၊ ပြည်ဆံရှင်နှိုက်၊ ပ-ထင်-ဝင်း
ရိပ်၊ ညဉ့်ကိုသိပ်မှ၊ အရိပ်မဒ္ဓနားဘုံ၊ ရွှေစည်ခုံသို့၊ ရှိငုံ
ဆက်ဟန်၊ ယင်းကလွန်သော်၊ တံခွန်တမုတ်၊ တန်ဆောင်
မှတ်သည်၊ သားလတ်မွေးဘ၊ အဝဘုရင်၊ ရဲကျော်ထင်
လျှင်၊ သာရွှင်စိတ်ဝမ်း၊ ညချမ်းချုပ်ပြီ၊ မြေသာညီနှိုက်၊
ကုလိဆင်မြင်း၊ စီးနင်းပယ်ခံ၊ စံတော်မူအံ့၊ တံ့တံ့
နား၍၊ မှာစေ့စေ့ကို။ ။ မမေ့ လေစေလျှင်ဝမ်းစေ။

၁၆။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(၁) မြောက်ဆောင်ဘုံသာ။ ။ နန်းသိင်္ဂါနှင့်၊ ဖိလာ
မထင်၊ ရွှေ စင်မမှတ်၊ မြောက်ခပ်ညွတ်ဝယ်၊ ချမ်းမြတ်
ကြည်စွာ၊ သီတာရစ်သန်း၊ နရန်းနရစ်၊ တိမ်သစ်သီစို၊
မေ့ဖျား-မျှိုနှင့်၊ စိုက်သို့မတ်မတ်၊ တောင်မြင်လွတ်ဝယ်၊

စက်လွတ်ညီးမျှ၊ မိုးသို့-ပ-သား၊ ကာသဗိမာန်၊ ကျော်ရိန်၊
ဝုန်သည်၊ နိဗ္ဗာန်သခင်၊ မယ်ရှင်ပင်။ ။ လောင်လင်
ဘွယ်သား၊ ခွါလည်းမလျှဉ်း၊ ချဉ်းလည်းမပြို၊ ပဲ ချဉ်းနင်း၊
ရှင်းရှင်းမမြက်၊ ယုတ်တက်ဆုတ်ချဉ်း၊ မီးကျိုးလျဉ်းသို့၊
မကျဉ်းချင်ဘွယ်၊ ခဲလွယ်ဝမ်းမှာ၊ မတတ်သာသည်။ ။
ကြံကာ ကျွန်ုပ် လင့်မော၏။

(၂) တောက်ပြောင်ဟံ ဝါ။ ။ ပြင်းတေဇာနှင့်၊ ခြောက်
ဖြာရောင်ခြည်၊ အပြည်ပြည်ကို၊ ခဲသည်မရှိ၊ နေ့ညဉ့်
ညီလျက်၊ ပျောင်းရိဝေ လည်၊ မယ်ဖြစ်သည်ကို၊ ပြည့်မည်
မချွတ်၊ ကျွန်ုပ်မှတ်သည်၊ လူနတ်သခင်၊ မယ်ရှင်ပင်။ ။
သည်တွင်ချဖြစ်၊ ကြိုက်သရစ်က၊ ကျိုးဖြစ်ရှေ့ နောက်၊
မခေါက်မရက်၊ စုံမက်ကိုယ်ကို၊ ထက်ဝိုထက်ဝါး၊ သနား
မမည်၊ မုန်းသည်မမှတ်၊ ချစ်လတ်တုန်တို့၊ မည်သို့
မည်သည်၊ ဗယ်လည်သာလှည့်၊ စကားပြည့်ခဲ့၊ နတ်၏
အမြင်၊ ဘုန်းစက်ရှင်ဖြင့်၊ ဝါဝင်နိုးလှ၊ ဥာဏ်တော်
ရှု၍။ ။ ယခုပြည့်ချိန်သင့်မော၏။

(၃) နောက်နောင်စုံရာ။ ။ လူတကာတို့၊ လူရွာနှိုက်ဝယ်၊
သည်သူနယ်လျှင်၊ မုန်းဘွယ်အပြည့်၊ ရှိပါလှည့်စုံ၊ ပြည့်ပြည့်
ဖြူးဖြူး၊ မူးမူးပတ်ပတ်၊ မှတ်သတ်ဝမ်းက၊ ရှိသမျှကို၊
ပျောက်ရလျှင်းအောင်၊ သွေးဆောင်လှည့်ဖြား၊ သကာ
ပျားသို့၊ ဘုရားအလောင်း၊ တကျောင်းဘဂ္ဂ၊ ဟူသည်
မကျန်၊ အလွန်ကြီးမြတ်၊ မတတ်ကောင်းအောင်၊ တော်
ယောင်နှုတ်ချေ၊ ကျင့်ရှာလေခဲ့၊ နေလည်းမဝင်၊ ထက်ခွင်

အံ့ ပျံ့၊ ည-မလွန်သေး၊ တိမ်မြေးခြည်မှောင်၊ မိုးပြောင်
ပြောင်ဝယ်၊ တိုင်မြောင်ရပ်မို့၊ ကြမ်းပြင်ဆိက၊ ဘော်ညီ
နည်းရှား၊ တိုင်လျှောက်ကြားရှင်၊ ခြောက်ပါးခြည်
ရောင်၊ ကြွင်းမဲ့ဆောင်သည်။ ။ အထောင် ထသို့
တင့်မော၏။

၁၇။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(၁) အကျွန်းကျွန်းလျှင်။ ။ နန်းဥကင်ဝယ်၊ ရွက်ရှင်
လွတ်တုန်း၊ မတ်ပေါင်းဝန်း၍၊ ကြငုန်းမြောက်ပြီး၊ ဘုန်းနေ
မီးသို့၊ ရွှေထီးစကြာ၊ ဖြန့်မိုးကာလျက်၊ ဘ-ရာသီမီးပြီး၊
သားကြီးနန်းရန်၊ ဘေးတော်ဟန်လျှင်၊ ရန်မာန်ချိုးနှံ့၊
အိမ်ရွှေစံဟု၊ မိန့်သံဗျာဒိတ်၊ ကျွန်းလုံးထိတ်မျှ၊ ဘိသိက်
မင်္ဂလာ၊ သွန်းမည်ခါနှိုက်၊ မဟာဥပရာဇ်၊ မိရင်နှစ်ကို၊
ကြင်ချစ်ထပ်မူမ်း၊ အလွမ်း ကြိမ်ခေါက်၊ ဖန်ဖန်
လျှောက်လည်း၊ မအောက်မေ့ပါ၊ မေတ္တာမသက်၊ နေလေ
ရက်သည်။ ။ နန်းဆက်တည် အလျာလှည့်သော။

(၂) နန်းဆက်အလျာ။ ။ ဥပရာလျှင်၊ မလာရက်ကျူး၊
ဆောင်းဦးအစ၊ နေ့လသို့ဆိုက်၊ လွမ်းစဉ် ကြိုက်တွင်၊
ဘ-နတ်ရှင်၏၊ ထိပ်ပြင်ပန်ပန်၊ မိဦးစွန်ဟု၊ ရိပ်မြုံပြုသား၊
မောင့်ပုသားလတ်၊ မိမည်းပွတ်ကို၊ ပြာသာဒ်ခြောက်ရန်၊
ဘုံမိမာန်နှိုက်၊ နောင်ဟန်ပင်နေ၊ လွမ်းမပြေတည်း၊
မြစ်ခြေတောင်ဖျား၊ ။ နှစ်ပါးပြောင်ရွှေ၊ ညီနောင်မေ့ကို၊
မိုးစေ့သစ္စာ၊ ပန်းထွေလာနှင့်၊ စေတနာဆက်၊ ရည်ဆီဆီ

လျှင်၊ ရဲသည်စတေ၊ အသရေသာ၊ သားညက်ပြာကို၊ မြင်ပါချင်လှည့်၊ လာအောင်ပြည့်လော့၊ ပြည့်စိမ့်တင် ဆက်၊ တောင်းလျှောက်မြှက်သည်။ ။ မှန်းလျက်ကြည် သဒ္ဓါလှည့်သော။

(၃) မှန်းလျက်သဒ္ဓါ။ ။ မင်းတရု၏၊ အချာတန်း ဆောင်၊ မိသားမောင်လျှင်၊ ရွှေတောင် ပြောင်ထွန်း၊ တရွန်းရွန်းတည့်၊ ထိပ်စွန်းတောင်ယံ၊ မယ်တော်ထံသို့၊ ချစ်ကြစလျက်၊ မဖူးတက်သော်၊ စုံမက်ပျံ့ပျူး၊ သားဦး သားထွေး၊ နှောင်းမွေးမယ်မင်း၊ သံညှင်းသာရွှင်၊ သခင် ဘုရား၊ လာပြီလားဟု၊ ရွှေနှားလျှောက်မေး၊ ရင်းသွေး သည်းကြား၊ လေးပါးတို့မောင်၊ နှစ်ယောက်နှောင်လျှင်၊ ရွှေတောင်သိင်္ဂီ၊ နန်းမထီးဖြူ၊ ယူစိမ့်ဟူ၍၊ မယ်သူမင်းသည်၊ ကိုယ်စားရည်၍၊ ဆောက်တည်စလျက်၊ လွန်လေးနက် သည်။ ။ ညွှန်းလျက် ရည် အလျှာလှည့်သော။

၁၈။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(၁) ကော်ပါလျှင်။ ။ တောင်သာ ဗေဒစွန်း၊ သင်္ခမ်းနန်း နှင့်၊ ရည်ညွှန်းနိဗ္ဗာန်၊ မင်းဝေဆန်၏၊ ကြင်တန်မဒါ၊ ရှုအိပျော်ပါး၊ မိဖုရားဟု၊ ယူသည်ဆုနှင့်၊ ဝတ္ထုဒါန၊ စစ်ဂသီလံ၊ ကောင်းကြံရည်မြေ့၊ အောက်မေ့ ရေးရေး၊ တနှေးနှေးလျှင်၊ ရှေးလည်းတူစုံ၊ ခုတုလှည်း၊ နှောင်း လည်းလူလို၊ မြတ်သည်ကိုယ်ဟု၊ ကြည်ညိုခိဗ္ဗာန်၊ နေသော ဟန်ကို၊ သန်လည်းသန်ကော၊ ဖွဲချောခုခေါင်၊ မရောင်

မရုပ်၊ ကျွန်ုပ်မယ်အား စေပန်၊ များ၍၊ တော်ငြားအံ့ လော၊ နာမိသောရှင်၊ မနှောခြင်းရာ၊ နောင်မေတ္တာမူ၊ ကျမ်းပါစစ၊ ချစ်ကြဦးနှင့်၊ နှုန်းသင့်သွေးသီ၊ မဆီအိခဲ၊ မညီထဲပေ၊ ကျင့်သရော်လည်း၊ မြေးတော်နှစ်ပါး၊ တူမပြားသည်။ ။ စုလျားပတ်သော ခါကပင်။

(၂) သင်္ခါရာလျှင်။ ။ ရှေးခါသော်က၊ နောင်ကျိုင်းမြ နှင့်၊ တူကူတူပေါင်း၊ တူမပြောင်းတည်း၊ ရွှေကျောင်း ဘုရား၊ တရားနာနာ၊ လူဒါရေစက်၊ ချဘက်ညီညီ၊ မသွန်း မိ၍၊ စံတိရွယ်ပျို၊ ကျိုင်းဖွံ့ညိုလည်း၊ ရောက်လိုသည်ဖြင့်၊ တထင့်ထင့်တည်း၊ ချစ်ခွင့်ရှည်ဝေး၊ ယမန်ရှေးက၊ သွေးလေ လည်လည်၊ ဖြေဖြည့်ပျော်၏၊ မြေးတော် နှစ်ဆွေ၊ စုလျားခွေမှ၊ မင်းခြေမယ်သက်၊ သို့ပင်ခက်ခဲ၊ ကျိန်းစက်ခလေ့၊ အောက်မေ့ တုံတုံ၊ တလုံလဲလဲ၊ သည်းထဲ လောင်ဆား၊ ဤအခါမူ၊ သန်ဝါရတု၊ ကျွတ်လှိုဆဲဆဲ၊ မိုးလည်းဖွဲခဲ၊ ရဲရဲပြောင်သည်၊ ဒဂုပြည်ဝယ်၊ သိုးမည် လူ့ဖျား၊ ပြည့်စိမ့် ထားသည်။ ။ ဘုရား မြတ်စော ရာမလျှင်။

(၃) ဌဂံမာလျှင်။ ။ သီတာဖြန်းငြိမ်း၊ ချမ်းချမ်းလိမ်းမျှ၊ ခပ်သိမ်းဘေးပုံ၊ ရပ်သုံးပုံဝယ်၊ မစုံသောအား၊ သူနှစ်ပါး ကို၊ သနားငါသည်၊ ပြည့်တော့မည်ဟု၊ ရောင်ခြည် လျှောင်း နွဲ့မျှချင်းသည်၊ ရှင်ရင်းညာဏ်ဟုံ၊ ဆံဒဂု ။ ။ ကြိုက်ကြိုမျက်မြော်၊ ဆွဲရစ်မျှော်သား၊ မယ်တော်ရှင်မ၊ မွေးဘမောင်မင်း၊ သတင်းသံသံ၊ ပျံသောကလည်း။

ဆုံးမပေ၏။ ရိုသေနှိမ့်ချ၊ ခယဆန်းထူး၊ လျှောက်ပျံပျူး
ရွှါနှစ်ဦးမဆံ၊ မယ့်သက်နွံလျှင်၊ နန်းစံတွင်မြေ့၊ အိမ်ရှေ့
သခင်၊ နတ်ရှင်တူမ၊ ရှေ့ထိပ်မိုး၊ သတိုးမင်းတူ၊ မင်း
နတ်ဆူကို၊ ဇမ္ဗူသခင်၊ စက်ရှင်တုလွတ်၊ စုလျားပတ်ရှင်၊
ရိထုတ်မြရည်၊ သူ့ပြည်ခေါ်ညီ၊ ပန်းစန္ဒီနှင့်၊ မြောက်ချီ
တင်ထား၊ တောင်းလျှောက်ကြားသည်။ ။ သနား
ချွတ်လော ကာလတွင်။

၁၉။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(၁) ဘဝင်ကျော်ခေါင်။ ။ ရှစ်ရပ်မောင်နှင့်ပြည့်အောင်နှံ
မျှ၊ ကဆုန်လလျှင်၊ မာသမိုးနှင့်၊ အလွမ်းဆင့်၍၊ ကျူးရင်
သံအိုင်၊ သွန်းချပြိုင်သော်၊ ထုတ်ဆိုင်ပေါ်သစ်၊ ပုရစ်
ဖြာရံ၊ စက်ပွင့်ငုံကို၊ ကုံးတုံမယ့်လက်၊ စဉ်သင့်ဘက်မှ၊
ပန်ရွက်ရစ်ထုံး၊ မြိတ်ကုံးနက်စင်၊ ပိတ်ရှေ့ဖျင်နှင့်၊
လက်တင်အုံးဆင်၊ မှိုင်းရီသင့်ဝယ်၊ ဆယ်ဖြင့်လေညီ၊
သိင်္ဂီပုတီး၊ လှိုစီးကိုးမျက်၊ ချယ်ဘက်ဆံကျင်၊ စီဆင်
သင့်ခေါင်၊ သင်းတုံညောင်ထက်၊ ဘော်ရှောင်မပေါင်း၊
မယ်ထူး လျှောင်းသည်။ ။ နန်းလောင်း စုံလယ်မှ
ထကား။

(၂) အဘက်ဘော်ရှောင်။ ။ ညီများနောင်ကို၊ တမ်း
ယောင်မျှော်ဆီး၊ ဝါလနီးသော်၊ အန်ကြီးအားကိုး၊
လွမ်းယဉ်တိုးက၊ ရွှာဖြိုးမကုန်း၊ ကဆုန်တန်ခူး၊ နွေသို့
ကူးလည်း၊ ဖူးမည်မှာထမ်းဆောင်းပါးခွေစာ၊ ချစ်ခြင်း

ရာမျှ၊ မလာစေကျွန်၊ ကြာဟန်ဝေးကျူး၊ မြော်မှူးမှူး
ဝယ်၊ ဝါဦးသဘင်၊ ဟူလျှင်မအပ်၊ လက်ထပ်ထိမ်းမြား၊
ရှောင်ရွားလူရွာ၊ ဖြစ်ခြင်းရာကို၊ ဝမ်းမှာဆူလှိုက်၊
ရှိစဉ်ခိုက်လျှင်၊ မည်းမိုက် ရိုက်ချောင်း၊ ချသွန်းစောင်း
သည်။ ။ သွန်းတောင်း ကြုံနှယ်ရတကား။

(၃) မစက်ပျော်အောင်။ ။ လျှပ်ပန်းရောင်လည်း၊ ခန်း
ချောင်ဝန်းလည်၊ မယ်နေသည်သို့၊ စုံခြည်ပြောက်ကြီး၊
ကာဆီးမကွယ်၊ သလွန်လယ်နှိုက်၊ ညှိုးငယ် ပူပျောင်း၊
လွမ်းသောကြောင်းကို၊ တန်ဆောင်းဘုန်းခေါင်၊ သူဇာ
မောင်လျှင်၊ လွမ်းနှောင်မဝေ၊ သို့စင်စေ့သော်၊ ညှတ်ခွေ
ပျောင်းပျ၊ ထပ်ကြလေသွန်း၊ ဟေမန်မထူး၊ နန်းမြင့်ဦးက၊
ဖျူးဖျူးရင်သွေး၊ ခြူးကွေးပြောက်ဝါ၊ သလွန်သာ
ထက်၊ အုံးမှာသဇင်၊ ရွှေဖျင်ထပ်ပေါင်း၊ ဆုတ်ပျံ
ပျောင်းသည်။ ။ ပန်းပေါင်း ဘုံလယ်က တကား။

၂၀။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(၁) ချစ်တင့်ပျော်၍။ ။ ကျွန်းပေါ်ပတ်ပတ်၊ မြန်ထိပ်
မှတ်သား၊ လူထုတ်မှန်ကူ၊ ကျော်ထိန်ဆူသည်၊ ဇမ္ဗူစိုး
ဆက်၊ မယ်ကြင်ဘက်လျှင်၊ ဆောင်းရက်ကသည်၊ နွေသို့
လည်၍၊ မိုးစည်သံထင်၊ ကျူးအောင်ပင်တည်း၊ သူ့ခွင်
ရပ်ကြင်း၊ မြိုလင်းဇင်းကို၊ လင်းလင်းရန်ရိပ်၊ ပယ်နှံ
နိပ်၍၊ ရန်ထိပ်နင်းမည်၊ ချီလေသည်မှ၊ ခါလည်ပထာ၊
ကာလရတု၊ ရွက်နှုတ်ခိုင်၊ ဂဇိုင်စုံရိပ်၊ ရွက်စိပ်စိပ်တည်း။

ပြည့်သိပ်တောင်တော၊ သာမောပျံ့ပျံ့၊ လေညှင်းဖြူး
က၊ ရန်ငှားပြဲ၊ မင်းရဲမည်သာ၊ မင်းလျာရန်ခွင်း၊ အိမ်ရွှေ
မင်းလျှင်၊ သည်ရင်းကျွမ်းတော်၊ တော်သည်သူ စိတ်၊
မြဲကျိတ်ဖူးချင်၊ မရွှင်ညှိုးယော်၊ နောင်မင်းကျော်ကို။ ။
ကြင်ဘော်လွမ်း၏ လျှင်ပါလှည့်။

(၂) ထစ်ရင့်ဆော်၍။ ။သံတော်မြည်ကြွေး၊ တအေး
အေးတည်း၊ ရပ်ဝေးရန်ပါး၊ ယောင်ကျိုင်းထွားက၊
ကိုယ်စားစေကျွန်း၊ မပြန်ပါသေး၊ ပြည်ထဲရေးကြောင့်၊
ကြင်လေးကျွမ်းမိတ်၊ လွမ်းစိတ်ရှုဖို့၊ ရောက်နိုးဗျာပါ၊
မျှော်စဉ်ခါဝယ်၊ သီတာပြည့်လျှမ်း၊ တင်းကျမ်းဆူမှုန့်၊
နတ်ပဇ္ဇာန်လျှင်၊ မြူးခွန်ပြေးရွှင်၊ ကျူးသံထင်တိ၊ ကောင်း
ကင်ဆင့်ထစ်၊ တရစ်သန်းသန်း၊ မိုးနဲ့မုန်းက၊ စက်ပန်း
ပျော်ရာ၊ စံမကွာတည်း၊ မင်းလျာဆွေသည်၊ ကျွန်းလုံး
လည်၍၊ မစည်ရန်ညွှန်၊ ပယ်လစ်ဟန်လည်း၊ ဘုန်းပုဂ္ဂိုလ်
ရန်၊ ပြန်ပါစေဦး၊ ရိုက်ကျူးပြန်ပြန်၊ အလွန်ကြွေးကြော်၊
ဝသန်ခေါ်သည်။ ။ဆင်သော်ရွှမ်း၏ ရွှင်ပါလှည့်။

(၃) စစ်နှင့်ပျော်၍။ ။မင်းကျော် ဘုန်း ဟ၊ မယ် ကို
မေ့ခဲ့၊ ရက်စေ့လွန်လျှင်၊ ကြင်ဘော်ဝမ်းက၊ ချစ်ရတမ်း
နေ၊ စုံမကွေတည်း၊ ငှက်ရွှေထို့ တူ၊ တော်ဖြောင့်ယူ၍၊
နောင်မူယုံ ရှိ၊ စစ်ပဲ့မှပင်၊ ဝါလည်းဝင်ခဲ့၊ ကျိုင်းစင်
မြရပ်၊ ရခေါင်ချုပ်ကို၊ ကျွန်ုပ်မိန်းရိုက်၊ မြော်နှင့်ကြိုက်
ဝယ်၊ သောင်းတိုက်ဗဟို၊ နဂိုအောင်ချာ၊ ဟသံဝတီ၊

ခေါ်ညီတွင်သည်၊ မြို့ရွှေပြည်သို့၊ ရွံ့သည်ရန်ပဲ့၊ ရှောင်လံ
ခဲ့၍၊ မင်းရဲကြင်သူ၊ ပြန်တော်မူဟု၊ လိုက်ဆူကြားအံ၊
မယ် နားလွှဲ က၊ လလကြည်လေး၊ ရေးရေးဖူးချင်၊
မရွှင်ညှိုးယော်၊ ဖြေဖြည့်ဖျော်သည်။ ။ရွှင်ပျော်မုမ်း၏
ကြင်ပါလှည့်။

၂၁။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(၁) တေဇာတက်ပျံ။ ။ပြိုင်မဆံတည်း၊ နေလှံထက်ဝန်း၊
တက်သစ်ထွန်းသို့၊ တောင်ကျွန်းဇမ္ဗူ၊ ရာထီးဖြူကို၊
သိမ်းယူဦးကိုင်၊ စိုးနန်းပိုင်၍၊ မပြိုင်လူ့ပြည်၊ ဖြစ်လေ
သည်ဟု၊ မြတ်မည် ထင်ပေါ်၊ ထိမ်းမှတ် ခေါ်သည်၊
မင်းကျော်ဘုန်းရိန်၊ နန်းပွင့် ရန်လျှင်၊ မြဲမှန် သစ္စာ၊
သောင်းနှစ်ကြာလည်း၊ ပြည်သာကြံခင်း၊ နားတော်
သွင်းလော့၊ မကြွင်းစေ့ စေ့၊ မိန့်သရွေ့ကို၊ အောက်မေ့
ထွေထွေ၊ စက်နေမပျော်၊ ဖြေဖျော်မတ်၊ မဆံ့စိတ်
ဝမ်း၊ ပျောင်းသမ်းမရွှင်၊ ရှိစဉ်တွင်ဝယ်၊ ကောင်းကင်
မှိုင်းမှိုင်း၊ တိမ်ပန်းဆိုင်းသည်။ ။နေတိုင်းစေ့ရှင်ကျူး
သည်နှင့်။

(၂) ဝေဖြာခက်လံ။ ။ဘုံစီမံသို့၊ သာစံမြိုင်ကျွန်း၊ တော
ထက်ဝန်းလည်း၊ မထွန်းရောင်မြည်၊ ပတ်လည်မြရိမ်း
ရွက်စိပ်ညွှန်ဖို့၊ နှင်းမိုးစုတ်ရွှမ်း၊ ပွင့် ရောင် မှမ်းက၊
ပြည့်လျှမ်းရေကြည်၊ မြရည်ထံအေး၊ ကြိုင်မူးရန်၊
လေပြည်ပျံ့သော်၊ မတ်ဆည်ဖြေ၊ ဆံ့ခွေလက်သင်၊

မပြင်သိမ်းရုံး၊ မှီအုံးဝယ်ပ၊ ထူထမနိုင်၊ မိန်းမိုင်ခွေရစ်၊ ရှိသည်ဖြစ်ကို၊ မင်းစစ်သည်ကြား၊ ရန်ကင်းနန်းဆက်၊ မယ်သက်နှင်းဝေ၊ သိလှလေလျက်၊ မနေတန်ရာ၊ ဘယ်နဲ့ခါလျှင်၊ မေတ္တာထပ်ပြု၊ စက်ရိပ်ဘုံဝယ်၊ တူစုံနေကျ၊ ဖူးတွေ့ရအံ့၊ ဆောင်းလရတ၊ ပြောင်းလှဆဲဆဲ၊ နှင်းစဲချိန်သင့်၊ ရွက်နှမ်းလွင့်၍၊ ငိုရင့်မြူးရှင်၊ ပွင့်ဖူးဆင်သည်။ ။ ညွှန်ရှင် ထပ်ဆင့်ဖူးသည်နှင့်။

(၃) နေဝါတက်လျှံ။ ။ဘက်နှုန်းစံ၍၊ မဆံ့နှိုင်းကျွန်း၊ ဘုန်းရောင်ထွန်းသား၊ ကြော့ရွှန်းမြိတ်နေ၊ တင့်သရေနှင့်၊ ဆူဝေပြင်းထန်၊ ခပ်သိမ်းရန်ကို၊ အလွန်ပြီးတိုင်၊ ငြိမ်းစေနိုင်သား၊ ရုံးဆိုင်သက်နှုံးနန်းဆက်စံလျှင်၊ ရွေးကံကြမ္မာ၊ ဝါသနာကြောင့်၊ မယ်မှာချစ်စ၊ ကျွမ်းဦးကသည်၊ မမျှချစ်နံ့၊ ညွှလိမ့်လေလော၊ တွေးတောမသိ၊ မျက်စိမူးမော်၊ ညှိုးယော်ကြာမေး၊ ရေမှဝေးသို့၊ တင်းမေးတိုခေါက်၊ မရောက်စသော၊ မယ်ခြင်းရာကို၊ လူနွာသက္က၊ ဒေဝိန္နလျှင်၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဖန်းဆင်းရှုလော၊ အတုမမြင်၊ မြေအပြင်ဝယ်၊ နှုန်းအင်ဖက်ကျွန်း၊ ရဲကြငှန်းနှင့်၊ ရွှင်လန်းတူပေါင်း၊ စုံလွယ်ကြောင်းကို၊ ဆုတောင်းမိငှာနံ၊ စက်မချန်သည်။ ။ပြင်တန်ချစ်တင့် ဖူးမည်ခွင့်။

၂၂။ ပဲခူးမိဖုရားဆိုရတ

(၁) ထူနွတ်လေ။ ။ဘယ်ကြောင့်ပေတည်း၊ နှင်းဝေကျလှ၊ မြေးဆီးဖြူတိ၊ လွင်မြူမထ၊ ဟေမန္တဟု၊ ချမ်းမြပင်ကို၊ လပြာသိုဝယ်၊ နှိုင်းဆိုင်းစဆာ၊ ပမာမဆွယ်၊ နှစ်ဘို့

ဝယ်လည်း၊ သည့်နှယ်မရွာ၊ ခုမှသာလျှင်၊ အာကာထွတ်ခေါင်၊ နေရောင်မပြေး၊ မှိုင်းရိပ်မြေးလျက်၊ ကျူးသံရင်၊ ထစ်ကျင်မဲသဲ၊ တိမ်တိုက်ထဲက၊ မင်းရဲမယ်သက်၊ ကြင်ဘက်ချစ်တင့်၊ ခါဖြင့်ဖြိုးမောက်၊ ချီလေနောက်ကို၊ လှမ်းလှောက်စိမ့်မည်၊ တမှတ်တည်၍၊ ဘုန်းစည်ဒေဝ၊ ပဇ္ဇန္နလျှင်၊ မာဆီဆင်၊ ရေသွန်းရင်သော်၊ ကိုယ်စင်ရေးရာ၊ ပြည်ဟင်္သာသို့၊ ရက်ကြာမညောင်း၊ နန်းပွင့်လောင်းကို။ ။လျင်ကြောင်းပြန်ပါစေဦးလော့။

(၂) ချိန်မမှတ်နေ။ ။ချိုးလက်ရေ၍၊ ချီလေသည်က၊ ကွာစစကို၊ တက်ဆချေသော်၊ သုံးဘော်ရာသီ၊ ပြည့်ညီလွန်ကျော်၊ သို့စင်သော်လည်း၊ ခြေတော်စက်စုံ၊ နန်းပွင့်ငိုလျှင်၊ ရွှေဘုံပြန်ရေး၊ မခန့်သေးတည်း၊ ပိုက်ထွေးရင်ညှံ၊ ဘယ်ခါနဲ့လျှင်၊ နန်းငြိမ်းဘက်နံ့၊ ကြင်တန်ထပ်ရို့၊ မေးမိမင်းတူ၊ အိမ်သူးအရမ်း၊ မယ်သက်နှင်းနှင့်၊ ပိတ်ခင်းပိတ်လှမ်းလှမ်းထပ်ပေါ်ရို့၊ ထည်ချားရှုံ့လည်း၊ မလုံသျှမ်းအေး၊ တင်းအေးခေါ်ခိုက်၊ နေ့စဉ်ကြိုက်ဝယ်၊ ကျူးရိုက်သင့်၊ ခါမသင့်ပဲ၊ မပွင့်တိမ်ပေါ်၊ ရွာလိုသော်လည်း၊ ဒေဝါမာဆ၊ လူနွတ်ရှင်၊ ကျွေးသက်တင့်ကို။ ။ရွှေရင်စုံလှာစေဦးလော့။

(၃) ဇိန္နမြတ်ဆွေ။ ။သုံးလူ့ဆွေကို၊ ရိုးသခယ၊ ဆယုတလျက်၊ မာဆုနတ်သား၊ တိုင်လျှောက်ကြားလည်း၊ တရားမမေ့၊ ဘယ်ကြောင့်မေ့လျက်၊ ရင်ငွေလှီးမစုံမယ်သက်၊ ကြင်ဘက်မပေါင်း၊ သည်ချမ်းဆောင်းဝယ်၊

မပျောင်းရွက်မျှ၊ ကြွေကျမထင်၊ မင်းလွင်တောခင်ဝှံ၊
လေမရွေ့တည့်၊ ချောင်းငွေ့စဲရိပ်၊ ကမ်းထိပ်ပြင်ကျွန်း၊
မီးထွန်းသံပြင်၊ တူပင်ရွှင်ဝမ်း၊ ပည်းမွမ်းကျူးအေး၊
ငှက်ကြွေးရုယုမှ၊ နှစ်ရေပြည့်၊ ခါးကြည့်လည်း၊ နှိုင်းရှည်
မတန်ထက်ယုဂန်က၊ ဗိမာန်ဘုံထက်၊ သန်လျက်ယူသိမ်း၊
တကြိမ်းကြိမ်းလျှင်၊ လှည့်ယိမ်းနှံသား၊ ဘဝါ ဆွန့်နှင်း၊
က သိခြင်းနှင့်၊ သောက်လင်းထွေလာ၊ ဝင်းဝါလျှပ်ရောင်၊
မပြောင်စေရ၊ ပဠာနွဲ့ကို။ ။ မာသ မြစ်တာ ချေဦးလော့။

၂၃။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(၁) အဘက်မဆွယ်။ ။ အရဲဝယ်လျှင်၊ ပွဲလယ်ရှေးစံ၊
စံမြစ်၏၊ တတ်ကြံလိမ္မာ၊ အဋ္ဌရသ၊ စသားလုံလေး၊
အရေးအရာ၊ ပညာမြော်မြင်၊ ဆင်ခြင်ကျင့်ရိုး၊ အမျိုး
အမည်၊ တည်ကြည်လျှောက်ပတ်၊ မှတ်သည်ဖွေဖေ၊
တရားတော်ကို၊ ဖျော်ဖျော်လျှင်ထန်၊ မြက်မြက်မြန်၏၊
မင်းမွန်မယ်ကို၊ သာချိုလျှောက်ရာ၊ ကျွန်ုပ်နာရှင်၊ ငါးဝါ
ငါးနှစ်၊ ငါးထွေတစ်လည်း၊ ချစ်ကျင့်တံ တံ၊ ရှည်ဟံ့၍၊
မေ့သည်ထင်လည်း၊ သာရွှင်စရပ်၊ ထိမ်မြုပ်ချုပ်တည်း၊
ကြင် ဝမ်းနည်းသည်။ ။ ညိုကြည်းကျန် လူပျက်ကို
သော။

(၂) အသက်အရွယ်။ ။ နှယ်တာလတွင်း၊ ရက်လည်ခြင်း
ဖြင့်၊ နောင်မင်းလည်းကြင်၊ မယ်လည်းကြင်၍၊ မကြင်
စရာ၊ ကြင်မိပါသော်၊ ရှောင်ခွါနောက်ဆုပ်၊ ကြီးစရပ်
နှင့်၊ ကျွန်ုပ်ကြံတော်၊ အောက်မေ့သော်လည်း၊ ရှင်ကျော်

မြတ်ခေါင်း၊ ဂတ္တတောင်နှိုက်၊ ရန်အောင်ဝန်းလှည့်၊
တပည့်များလယ်၊ နေသပ္ပာယ်လျက်၊ သောင်းသက်
ရာဇာ၊ မဟာသီရိ၊ မုနိပုတ္တရာ၊ ဘေးဆယ်မြှောက်၊
စဉ်ခွါကင်းရေး၊ ဗျာဒိတ်ပေး၍၊ နက်လေးသာရ၊ နဝ
ဂုဏ်တော်၊ ပြင်းတေဇော်ကို၊ ထိပ်ပေါ်ထင်ရွက်၊ မြချက်
ကေနံ၊ ဆုခိဋ္ဌာန်သည်။ ။ စိတ်သန် လွန်ဖြူ မြက်ဆို
သော။

(၃) အသက်အရွယ်။ ။ နောင်သက်လှယ်၍၊ ဝမ်းဝယ်
ကောက်လိမ်၊ ချစ်ရာတိမ်လျက်၊ စိုးရိမ်မယ်နှိုက်၊ ရှိစဉ်
ကြိုက်ကို၊ ချစ်ထိုက်မထင်၊ ကြင်သည်သဏ္ဍာန်၊ တည်မမှန်
နှင့်၊ ကျွန်ုပ်ရဲသူ၊ ကြံရစ်လျှူ၍၊ ဆာပူပျောင်းသမ်း၊
လွမ်းလည်းလွမ်းချင်၊ မလွမ်းချင်နှင့်၊ ဘိုးခင်ဘွားချစ်၊
ကျစ်လျစ်လျှည်း၊ ခင်ကြီးခင်ထွေး၊ နောင်မွေးနှောင်း
မြော်၊ မောင်တော်မောင်လတ်၊ ရံပတ်ထိန်းယ၊ စောင်
ကြပ်မ၍၊ နဝကိုမည်၊ ငြိမ်းတတ်သည်ကို၊ လှည့်ပည့်
လည်တွင်း၊ ထိပ်ပြင်ဦးလုံး၊ သီကုံးသီဆိုင်၊ နေကိုင်း
နေည၊ မြတ်ဒါနု၍၊ ရောက်ရားရောက်မှန်၊ ရည်ခိဋ္ဌာန်
သည်။ ။ နိဗ္ဗာန်ပန်ယူ မဂ်ဖိုလ်သော။

၂၄။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(၁) ရိုက်ရင့်တွန်၍။ ။ ယုဂန်ထိပ်ချော၊ နန်းအာကာတာ၊
လျှပ်ဝါပြောင်နှီး၊ စက်မီးညိုဝင်း၊ အနံ့လင်းသော်၊
သံညင်းသံထင်၊ ခြိမ်းခြိမ်းရှင်မျှ၊ မထင်စရာ၊ ဆင်စရာ
တည့်၊ တောင်ညာနှင့် မြောက်၊ အရှေ့ နောက်ပင်၊

ပတ်ကုံးဆင်လျက်၊ ဖူးချင်ခြည်စက်၊ မြင်မိခက်သား၊
လက်တွင် ရွှေထား၊ နားမှာပန်းစည်း၊ သျှောင်နက်မည်း
တွင်၊ ပန်းသွယ်ဆင်မှ၊ အရွှင်ကျဘဲ၊ နှင်းရည်ကဲ၍၊
လိမ် ပြုရွမ်းထပ်၊ စက်ပုံကပ်ဝယ်၊ ကရပ် ဆင်းဂျီဆင်ညီ
မြဲဘော်၊ ရိပ်ရိပ်မြော်သား၊ မင်းကျော် မယ်ရှင်ဖူးလှာ
ကျင်သည်၊ နှုန်းလျင်သိထွေ၊ လွမ်းညွတ်ခွေစွ၊ သပြေ
သခင်၊ နတ်ရှင်ဘုန်းကြွယ်၊ နန်းထောက်ရွယ်သည်။ ။
အကယ်ရောက်လတ္တံ့ ပုသော။

(၂) ကြိုက်တင့်ရန်၍ ။ ။ ရွယ်မုန်ပြန်ထောက်၊ အိမ်ရှေ့
မြောက်သား၊ ထိန်းချောက်ဇမ္ဗူ၊ ကျွန်းလုံးသူတို့၊ အတူ
ထိုနှုန်း၊ သိမ်းရုံးခွန်စံ၊ စံပျော်သောခါ၊ လာသနာလည်း၊
အဝါ-ပ-ထွန်း၊ ရွန်းစေရာဟု၊ မင်္ဂလာကောင်း၊ နေ့တိုင်း
လောင်းသည်၊ ငယ်ပေါင်းတူပင်၊ ရှည်ကျမ်းဝင်သား၊
မယ်ရှင်စိတ်တုံ၊ ငွက်လုံးဝံ၍၊ ခြေစုံစက်မာ၊ ရွက်ချင်ရာ
ဝယ်၊ အာဏာမိုးလုံး၊ လျှပ်ခြေညှိပေးသော်၊ လျှပ်ကုံးဆင်
လျှင်၊ ပယ်ခက်ခဲညယ်၊ တုလျှင်နဲတက်၊ နန်းပွင့်ဆက်
ကြောင့်၊ မြွှင်ကောသျှင်၊ မဆင်ထည့်သည့်၊ ရှိမ်းရိုမ်း
ပြည့်စွ၊ ရှေးဘုရားအဟန်၊ သားပျဉ်းသော၊ လမ်းဝှန်
လှည့်ကား၊ မယ်ဗျာပါကို။ ။ ။ မင်းလျှာပျောက်လတ္တံ့
ရာသော။

(၃) ရိုက်နှင့်လှန်၍ ။ ။ ချိန်တန်ရာသိ၊ မရောက်မိဝယ်၊
စုံစီစည်ထွန်း၊ ရှိမ်းရိုမ်းရွန်းသား၊ ငွက်နိုးသတင်း၊
ရဟန်းရင်က၊ မိုးပြင်ပတ်ပတ်၊ နက္ခတ်ပေ၇ထင်၊ ပြုပြုမြင်

လျက်၊ စင်လည်းအပြည့်၊ ရွေ့လျှံမုည့်၍၊ ပွင့်လည်းကြိုင်
မွန်း၊ ခဝဲပန်းနှင့်၊ ရွန်းရွန်းညိုမြ၊ ရခေါင်လှသား၊ နှိုင်းရ
မတန်၊ ပွင့်နန်းရန်ကို၊ ကြင်ဟန်ရွှေနွယ်၊ ကြင်မိရွယ်၍၊
မြို့လယ်မြို့ထံ၊ မြို့ရံဝန်းကျင်၊ မြို့ပြင်မြို့နား၊ ဘုရားဟူ၍၊
လျှောက်စေ့စေ့မူ၊ အိမ်ရှေ့မဟာ၊ ဥပရာလျှင်၊ မေတ္တာ
တော်ချမ်း၊ မယ်ကိုမုမ်း၍၊ အလွမ်းဆူလှိုက်၊ ချစ်ကြီး
စိုက်က၊ သောင်းတိုက်ကျွန်းပြင်၊ ရာစင်စင်သည်။ ။
စွမ်းအင် လျှောက်လတ္တံ့ ရာသော။

၂၅။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(၁) မြမြစင်၍ ။ ။ အပြင်သွယ်ကျိုင်း၊ မယ်သက်နှိုင်းလျှင်၊
စစ်ဘိုင်းမင်ပင်၊ ရန်မျိုးစက်သား၊ အောင်မြင်သည်ချည်း၊
နိုင်တွယ်ပည်းခမ်း၊ စုလည်းရစ်စ၊ မြက်ခဲမှဘည်း၊ ကာလ
အသစ်၊ သတ္တုထုတ်ကမ်း၊ တွေ့ဆင်မြင်၊ ပြန်လာကား
နဲ့ သာရည်မြို့၊ လိမ်းမျှသျှောင်တွင်၊ ရစ်ဆင်ပန်သွယ်၊
နားဝယ်ပန်ဘိုး၊ ရွက်ညှို့ နည်ရမ်း၊ သစ်သစ်ခြယ်မြောင်၊
ကြိုးသက်ဆောင်မှု၊ စိမ်းရောင်ချ ပြိုင်၊ ချုပ်ခေရစိုက်သား
ပွင့်ခိုင်တူးထွား၊ ခြံအဖျားဝယ်၊ ပျံရွှားဆွတ်ရွေး၊
ကြိုင်ကြိုင်အေးသည်။ ။ ။ မုလေးဝံ့ရွက် ဖူးမည်ခက်။

ပျပျဆင်၍ ။ ။ မင်းလွင် မြိုင်းဝန်း၊ ရာသီစွန်းဝယ်၊
ညီညွန်းရွှင်ရွှင်၊ စိမ်းစိမ်းပင်လျက်၊ ရဲဆင်ယာဉ်သာ၊
သဘရာ၊ ပြောင်ချိုလှည့်၊ ဌာနတို့ပြည့်၊ ခိုက်တဲတဲ
သည်ဟု၊ သာကြည်ရွှင်ဝမ်း၊ မွမ်းစည်ရာနှိုက်၊ မိုးမူ

ဘရန်ခင်ခင်လေး

မမျိုးသမီးစာဆိုတော်များ

ပျော်မှတ်၊ မိုးခနဲနတ်လည်း၊ ပတ်ပတ်ဝန်းချုပ်၊ အုပ်အုပ် ဆိုင်းမုမ်း၊ တိုင်တိုင်ရွမ်းလျက်၊ ကိုယ်စွမ်းကြိမ်းဝါး၊ ကိုယ်ပွားစီရင်၊ သန်လျက်ငင်၍၊ သွင်သွင်သွန်းကာ၊ နွဲ့ကရွာသည်။ ။ တိမ်ပြာထပ်ရှက် ကျူးမြည်လျက်။

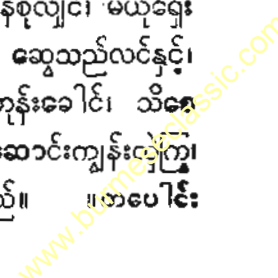
(၉) ဝန်းကျင်ရွက်ရွှေ။ ။ လေမင်းခြေသော်၊ ထွတ်ပြေ ညံ့ထွား၊ သားရားတိ၊ ပွင့်ထွားလူလူ၊ ပင်တိုင်းပြူကာ၊ မယ်သူမြတ်ဆင်း၊ သက်လုံးနှင်းလျက်၊ ရတင်းတို့အား၊ သစ်အောင်နားဝယ်၊ စင်ဖျားချသည့်၊ ဆောက်အောင်မည် ဟု၊ ရွှေပြည်နန်းမြို့၊ မယ်သို့ကြွားနှင့်၊ ကျော်ဆင်ဆင့် သော်၊ ချစ်တင့်ပျော်ရာ၊ မေတ္တာထပ်ခွေး၊ များ-မဝေးက၊ ချိုလေးလက်မောက်၊ ရွက်ခြောက်ညှင်းရစ်၊ ပလောင် သစ်နှင့်၊ ကျစ်ကျစ်စီရင်၊ ကြိုးရည်ထင်သည်။ ။ မြစ်ခွင်သည်ဘက် ကူးမည်ရက်။

၂၆။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(၁) ပါရမီမည်။ ။ ဆယ်ပါးတည်၍၊ စိတ်ကြည်စွန်းစွန်း၊ စံမော်ကွန်းကို၊ ကူသန်းခက်နိုင်၊ မြို့မန်တိုင်သို့၊ ရောက်ပိုင် လေပြီ၊ ရောင်ညီခြောက်ဖြာ၊ လျှိုင်းဝါသည်၊ မဟာ သကျ၊ ဂေါတမလျှင်၊ သုံးဘဝဝယ်၊ ငါနယ်ချွတ်စေ၊ ကိုးကွယ်လေဟု၊ မြုတေကိုယ်စား၊ ရည်ခန့်ထားလျက်၊ ကိုးပါးရောင်ထွေ၊ မော်တောမေ့ကို၊ သပြေဒီပါ၊ စကြ ဝဠာပတ်ပတ်၊ လူနတ်မြဟွေ၊ သဒ္ဓါရိုးပေါင်း၊ ရှုမညောင်း သည်။ ။ တသောင်းမြေအထူတကား။

(၂) စာမရိသည်။ ။ တောသုံးမည်နှိုက်၊ ကျင်လည် ကျင် မြေ၊ မြတ်လေ့နှင့်၊ မရွှေ့နှလုံး၊ သူတော်ထုံးဖြင့်၊ ကျင့်သုံးမြတ်လေး၊ ကိုယ်အမွှေးခကြာင့်၊ နှစ်တွေးမရည်၊ သေပိမ့်သည်သို့၊ လေးမည်ကျွန်းပြင်၊ ရပ် ရှစ် ခွင် ကို၊ ထွတ်တင်စိုးအံ့၊ တန်ခိုးနဲ့ သား၊ ပွင့်အံ့တေဇော်၊ ဟိုးဟိုး ကျော်သည်၊ ရှည်ဘော်သားချင်း၊ ယောင်းမမင်းမူ၊ ချစ်ခြင်းတူတူ၊ စိတ်ဖြူသံချို၊ မိန့်ဆိုသော်လျက်၊ နဂိုရိ ဌာန၊ အဝစိုးနဲ့၊ မောင်နှံပျော်လွှဲ၊ မေ့လေဟန်ကြောင့်၊ လျှောက်ပြန်ရိညွတ်၊ သုံးလုံးထွတ်ကို၊ ပွင့်မှတ်ပေ၊ အ အသောကနှင့်၊ ဘဝနောင်နှောင်း၊ မမေ့ ကောင်းသည်။ ။ အကြောင်းထွေယခုတကား။

(၃) ဝါအညီလည်။ ။ ရတုသည်လည်း၊ ခိုင်စည်ခက်မြင့်၊ သော်မငဲ့၍၊ ကြွလင့်လေလှည့်၊ ရွက်သစ်ပြည့်သော်၊ နေ့၏ကာလ၊ မြမြရွက်တုံ၊ စည်လဟုံက၊ ဖူးငုံလတ်လတ်၊ ပင်ထွတ်ထိပ်ပေး၊ ပွင့်နေပေ၊ အသောကနှင့်၊ မယောင်းမ မျိုးရင်း၊ နောင်မင်းဦးထုံ၊ ဆင်းကြန်စုံလျှင်၊ မယုံရှေး က၊ ဖြစ်ခြင်းတကို၊ အဝပြည်ရှင်၊ ဆွေသည်လင်နှင့်၊ ချစ်ကြင်တူကူ၊ ရွှေနှုတ်ဟ၍၊ လူ့ဘုန်းခေါင်၊ သိစေ အောင်ဟု၊ လက်လောင်ပန်းမူ၊ ဆောင်းကျွန်းလွှဲကြံ၊ ဂိမှူးပြောင်း၊ စည်ပြန်လောင်းသည်။ ။ အပေါင်း နေ့ရတု တကား။

၂၇။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(၁) ဆုံကျိုင်းစင်၍။ ။ရုပ်သွင်ချောမြ၊ သားဇောတကို၊ မိုးလကြယ်စံ၊ ပတ်ဝန်းရံသို့၊ တဆံခြမ်းလောက်၊ မပြောက်မစွန်း၊ လွတ်စံကျွန်းဟု၊ ရံဝန်းရွှေမြောင်၊ ကိုယ်လုပ်ဘောင်ဝယ်၊ တန်းဆောင်ရည်စိုင့်၊ မနှိုင်းပြိုင်တည်း၊ ကြီးခိုင်နဂိုရ်၊ မြင်းမိုရ်ခါးပန်း၊ မြကျွန်းလကျော၊ ဇမ္ဗူချာနှိုက်၊ နရာရွှေထီး၊ တေဇမီးသို့၊ ဘုန်းကြီးသည်းပွတ်၊ လှခေါင်ထွတ်ကို၊ လွမ်းဆွတ်မည်၊ စိတ်ကြွပျံ့သည်။ ။ မင်းဝံနန်းတောင်က တကား။

(၂) ထုံပိုင်းကြင်၍။ ။သာရွှင်ဝေးမြေ၊ မေတ္တာဗြေလျက်၊ နေလေသလေး၊ မင်းရဲစောက်၊ တေးတေးဆိုတမ်း၊ လွမ်းပလိမ့်မည်၊ ကျွန်းစည်ဇမ္ဗူ၊ ထိန်ထိန်ဆူမျှ၊ ထီးဖြူနှစ်ဆောင်၊ ဖိတ်လက်ပြောင်သည့်၊ ထွတ်ခေါင်မြတ်ရာ၊ ကျွန်လက်ယာထက်၊ တေရာ ခိုင်ချက်၊ ကိုးရောင်မျက်နှင်း၊ တယာ၊ မှုမူ၊ မည်သို့လေထီး၊ မိုးသူနတ်ဟု ဆွယ်ဆွတ်လူ့ဘုံရွှေကြေးမုံသို့၊ ငါးစုံအင်နှင့်၊ ဆင်တိုင်းတင့်သား၊ နောင်မင်းသက်၊ ပြစ်မခံသည်။ ။ဆင်စံကျွန်းခေါင်စတကား။

(၃) အံ့မှိုင်းဆင်၍။ ။ဝန်းကျင်ရှေ့ နောက်၊ ခုံတိုင်ကောက်လျက်၊ တဖြောင့်ပြိုင်ပြိုင်၊ တိမ်သားဆိုင်က၊ နှိုင်းပြိုင်မဲ့မော၊ ဇမ္ဗူကြာဝယ်၊ မုနောခံဘုန်း၊ နန်းဘိုရန်၍၊ ဟလွန်သက်မှတ်၊ မျိုးရှိန်မြတ်သည်၊ ဘုံထွတ်ရတနာ၊ နန်းသိင်္ဂါနှင့်၊ ဟသံဝတ်၊ ထိုသည်ပြီဟု၊ အဆီယုလှည့်

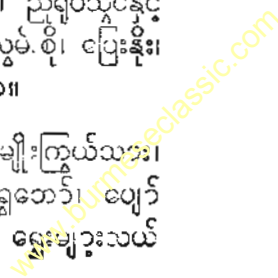
လွမ်းလျက်ကြည့်၍၊ ရှိမ်းပြည့်ဗျာပါ၊ နေလှည့်ရာကို၊ ရောက်လှာလွမ်းရေး၊ လည်ဟစ်ကြွေးလျက်၊ ခုန်ထွေးမြူးလျှံ၊ မိုးနတ်စံသည်။ ။ဝင်လျှံပြောင်စွတကား။

၂၈။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(၁) သည်းလေစွလေ။ ။ရွှေဝတံမှာ၊ နန်းဆီမှာလျှင်၊ လျှပ်ဝါထစ်ဆင့်၊ လေပြည်ပင့်၍၊ ထစ်ရင့်ကြွေးဟစ်၊ လောင်မီးပစ်သို့၊ မြရစ်သီတာ၊ သွန်းချရွာသော်၊ မြောက်မှာလေမူ၊ မိုးကကူ၍၊ တိမ်ဖြူမထင်၊ မှောင်တိပင်လျှင်၊ တပင်ပြေးသွား၊ ကြိမ်းဝါးသံပါ၊ ယုဂန်ဝယ်၊ အလှစံမှတ်၊ နှိုင်းရာလွတ်သား၊ ပျိုထွတ်ဆင်းရောင်၊ လေးယောက်မောင်လျှင်၊ မြရောင်လျှံဖုံး၊ တကြီးကြီးသည်။ ။ ညဉ့်လုံးစေ့လင့် လိမ့်မည်လော။

(၂) မည်းလေစွလေ။ ။ရွှေဆီရော်၊ ကြည့်လိုက်ပျော်သော်၊ တိမ်ပေါ်ပတ်ဝန်း၊ မှောင်တိဘုန်းလျက်၊ ညဉ့်ခန်းမဆိုး၊ နေလုံးမနေ၊ စေ့လင်ကလည်း၊ အလှငြိမ့်လေး၊ နှောင်းဆိုးမွေသည်၊ ငယ်သွေးမြရောင်၊ ဆွကြက်တောင်ကိုး၊ တင့်အောင်စစည်း၊ တင့်ရည်းမထင်၊ ညိုရုပ်သွင်နှင့်၊ ကြာတင်မောစွ၊ ရောက်ခဲလှဟု၊ ထပ်မျှလွမ်းစို၊ ပြေးနိုးနိုးသည်။ ။သမီးညိုးနေနှင့်လိမ့်မည်လော။

ပြည်းလေစွလေ။ ။ရွှေမြို့လယ်၊ လှမျိုးကြွယ်သား၊ ဒင်္ဂါနယ်တမျှ၊ ချောညိုမြကို၊ ထိန်းယရွှေတော်၊ ပျော်ကြောင်း ပျော်လည်း၊ မပျော်ညိုးငယ်၊ ရွေးချားသယ်

တွင်၊ ပြီးရယ်မဲ့ ထွေ၊ နေလေအံ့လော၊ သဘောငှက်တူ၊ ပျံတတ်မှုကား၊ တွေးယူမခွ၊ ရောက်ချင်လှ၏၊ သက်မျှ တူနိုး၊ နောင်သည်မျိုးသည်။ ။ချစ်ကြွေးခွေနှင့် လိမ့် မည်လော။

၂၉။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(၁) ညွတ်နွဲ့ဖွေရှာ။ ။နောင်ခြင်းရာကို၊ သိင်္ဂါရောင်ချော၊ ရွှေသဘောနှိုက်၊ ကြာမောဘွယ်သာ၊ ချူးမြွှာကရိုက်၊ တဖြူလိုက်မာပြိုထိုက်ရာရာ၊ အပြာအရွှေ၊ အခြေ-အနား၊ ပတ္တမြားတိ၊ရောင်လျှံညိုသား၊ မုနိုရတနာ၊ ဆံထွတ်ချာကို၊ စက်ရာတော်ပါး၊ လေညှာထားသည်၊ ဘုရားဘုန်းဝှန်၊ ဗျ-ဒိတ်ဖန်လော့၊ မုန့် န်လိုက်ဘက်၊ မိနန်းဆက်နှင့်၊ ဖြူရွက်ညွန့်ညွန့်၊ ဆောင်းမိုးဖြန့်၍၊ ဆဒ္ဒန့် သခင်၊ ဘုရင်ရန်နစ်၊ ဥမျိုးစစ်ကို။ ။အချစ်ပန်းနှယ် ကုံးတော့သည်

(၂) ဆွတ်ခဲပေကော။ ။ပန်းသိင်္ဂါမူ၊ စန္ဒာဘိုးခဲ၊မကိစွဲသား၊ ရဲရဲရွန်းစက်၊ ဇာတိခက်သည် ရွှေလက်တော်လုပ်၊ ရှင်ရုပ် ရုပ်နှိုက်၊ ကျွန်ုပ်စေ့ ရေ၊ ဆုယူထွေကို၊ ဘုန်းဝေမဟေ၊ သိပါစေလော့၊ သပြေဟင်္သာ၊ ကျွန်းမဟာထက်၊ စကြာ ရိပ်ဖြူ၊ ပြည်ထောင်သူတို့၊ သည်းအူဆက်ကပ်၊ စက် အောက်ဝပ်သည်၊ ဆယ်ရပ်ဒီပ၊ ဘဝရှင်မြေ၊ နန်းထက် မွေနှင့်၊ တဘေးတည်းမြစ်၊ ကြင်သည်ဖြစ်ကို၊ လွမ်းသစ် မရုံး၊ ဖြောင့်ဖြောင့်သုံး၍၊ လက်ရုံးစကြာ၊ ရှင်ဘုန်းလျှေ သည်။ ။တရာသက်ဖြင့် လုံးတော့သည်။

(၃) မှတ်လဲ့နေရာ။ ။မြော်ရှုရှာ၍၊ လေကာလသည်၊ လင့်ရ မည်ကို၊ ရွှေရည်ပုံသွန်း၊ နန်းဦးစွန်းက၊ ငယ်မှန်းသက် မှတ်၊ ကြာလေဘတ်လိမ့်၊ နေနတ်လျက်က၊ မင်းရဲ ကျော်ထင်၊ သခင်မင်းကျွန်၊ ဖြစ်ရဟန်ကို၊ ဝသန်ခုပ်၊ ကျွတ်စေချင်၏၊ လွမ်းပင်ပွားစည်၊ လွမ်းရသည်ကြောင့် ချစ်ကြည်ထမ်းဗိုး၊ ကဲတိုးရှင်မှာ၊ နောင်မေတ္တာသည်။ ။ ရွှေကြာပန်းနှယ် ရုံးတော့သည်။

၃၀။ ပဲခူးမိဖုရားဆို ရတု

(၁) အမြော်ခဲစွာ။ ။ဝတိန်သာဝယ်၊ နွယ်-အာသာသီး၊ ထောင်မှကြီးသို့၊ ရွှေထီးဆောင်းသည်၊ ရွှေမြောက်စည် နှင့်၊ ရွှေပြည်စိုးရ၊ လောကကြင်နန်း၊ နတ်ရှင်နန်း၏၊ ထောင့်ယွန်းမလှည့်၊ ရှေ့ ခပ်တည်ဝယ်၊ ခိုင်ပြည့်နီရောင်၊ ပန်းလှခေါင်ကို၊ ရည်စောင်ပြန်ပြန်၊ အဖန်ဖန်လျှင်၊ ပွင့်မှန်ပါစံ၊ ကြည့်ရှုဝံ့၍၊ ပန်းအံ့ဆယူ၊ မတော်သူကြောင့်၊ မဉ္ဇူသ-ပင်၊ ထွေထွေမြင်က၊ အလျှင်လွယ်တူ၊ တင်ဆက် ယူရှင်၊ အတူစုံပေါင်း၊ ပျော်ရကြောင်းကို၊ ဖွေပေါင်း ဘုန်းမိုး၊ သုံးလူ့မျိုးလျှင်၊ ဖြိုးဖြိုးလျှင်စွာ၊ ဖြည့်တတ် ရာသည်။ ။ပြည်မှာဆံတော် ဘုရားကို။

(၂) မတော်ပါသာ။ ။အရဲမည်ခံ၊ အချစ်လံ့၍၊ ပြည်ဆံတော် စစ်၊ မြတ်ရှင်ချစ်ကို၊ ကြင်သစ်ကြင်ဟောင်း၊ ပေါင်း၍ ကြိမ်ခေါက်၊ ကျွန်ုပ်လျှောက်အံ့၊ ပြိုင်ထောက်မဝံ့၊ ရန်မျိုးညွှသည်၊ ဖွံ့ဖွံ့ကျိုင်းတံ၊ မယ်သက်နဲ့လျှင်၊ ပရံပ

ရာ၊ အလာအလာ၊ မဟ်မှာသူ့ဘို့၊ မဟ်သို့သူ့မှာ၊ သို့ချည်းသာကို၊ ရတနာမေ့စစ်၊ မြတ်ရှင်ချစ်လည်း၊ ဖွင့်လှစ်ခြောက်ဖြာ၊ ပြာဋိဟာဖြင့်၊ ဖြည့်ပီစိမ့်သေး၊ ပန်းနီတွေးနှင့်၊ သံလေးကြည်လင်၊ ပူဇော်တင်၍၊ အလျင်မည်သာ နိမိတ်လာသည်။ ။ရည်ရာကြံသော်သနားဆို။

(၉) တဖေါနဲလာ။ ။မဟ်နေရာမှာ ပျူငှာဆရာပြမ်း၊ ပျားရည်ဆမ်းသို့၊ သန့်စွမ်းတွေစိုင့်၊ နောင်ဘုန်းခိုင်လျှင်၊ ဖြိုင်ဖြိုင်ပျိုပေါင်း၊ မေတ္တာ လောင်း၍၊ ကယ်ကောင်းထင်ရှင့်၊ ပြစ်တိလွင့်လျက်၊ သေ့ဖင့်ယွင်းယို၊ သူ့ကိုတွေ့လျှင်၊ သူ့ကိုကြင်၏၊ လည်တွင်ဆွဲရစ်၊ သူ့ကိုချစ်လျက် ကျိုးပြစ်ကိုးထောက်၊ မဟ်ရှေ့ရောက်မှ၊ မဟ်မောက်နှိုက်တွင်၊ မဟ်သခင်သို့၊ ထိပ်တင်မတတ်၊ ကိုယ်သက်ပြတ်မျှ၊ ကိုယ်ဝတ်မာယာ၊ အဖြာဖြာဖြင့်၊ သသ်ဆုရူးက၊ လှူဒါန ကြောင့်၊ ဘဝတိုင်းပင်၊ တူပျော်ချင်၍၊ ရွှေစင်နားမှာ၊ လျှောက်ရလှာသည်။ ။သည်းလျှာစံတော် မခြားလို့။

၁၀။ ရာဇဓာတုကလျာမင်းသမီး

(၉၂၁-၉၆၄)

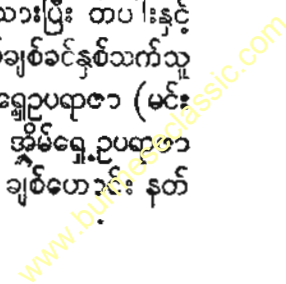
ရာဇဓာတုကလျာ မင်းသမီးသည် တောင်ငူ ခေတ်တွင် ထင်ရှားသော အမျိုးသမီး စာဆိုတော်တဦးဖြစ်လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၉၁၀-ခုနှစ်တွင် ဟံသာဝတီရွှေနန်းကို သိမ်းမြန်းစိုးစံတော်မူသော 'ဆင်ဖြူများရှင်မင်းတရားကြီး' (ဘုရင့်နောင်)

နှင့် 'ရာဇဓာတီ' သို့မိတ် တပယ်င်းစတုဂါမဏိ သမီး ရှင်ထွေးလှတို့ သင့်မြတ်ရာမှ သားတော်ကြီး ဇင်းမယ်ဘုရင် နော်ရထာစော သမီးတော် ရာဇဓာတုကလျာနှင့် သားတော်အငယ် သိသ်ဒတ္တတို့ကို ဖွားမြင်လေသည်။ ဟံသာဝတီဆင်ဖြူများရှင် မင်းတရားကြီးသည် ဟံသာဝတီမြို့တော်တွင် 'မဟာစေတီတော်ကြီး' ကို တည်တော်မူရာ ဓာတ်တော်မေ့တော်များကို ဘုရားတွင် ဌာပနာသည့်နေ့၌ ရာဇဓာတုကလျာ မင်းသမီးကို ဖွားမြင်တော်မူလေသည်။ ထိုသည်ကိုစွဲ၍ 'ရာဇဓာတုကလျာ' ဟု တွင်ခဲ့ရလေသည်။

မောင်တော် နော်ရထာစောသည် ဇင်းမယ်ကိုအုပ်ချုပ်ရသဖြင့် ရာဇဓာတုကလျာကို 'ဇင်းမယ်ဘုရင်၏နှစ်မ' ဟူ၍လည်း ခေါ်လေသည်။

'ပိယေဟိဝိပုယောဂေါဒုက္ခော၊ အပိယေဟိသမ္ပယောဂေါဒုက္ခော' ဆိုသော ဘုရားမြတ်စွာ မိန့်ခွန်းလွှာတွင် ရာဇဓာတုကလျာ မင်းသမီးကလေး၏ ဖြစ်ရေးကုန်စင်တို့သည် အကျုံးဝင်သည်ကို ခြေရာမသိ။ နှစ်ပါးစုံမြတ်နိုးစုံမက်၍ မေတ္တာကြီးရှက်နောင်ခိုးသာ မောင်တော်နတ်သျှင်နောင်မင်းသားနှင့် အမျိုးဇနီးသော အကြောင်းတို့ကြောင့် မေတ္တာနှောင်ဖွဲ့ရေး နောင်နှေးကြန့်ကြာခဲ့သဖြင့် လွမ်းစာခွေရတုများရေးသားပြီး တပေါင်းနှင့် ထပ်ပါး ကူးလူးဆက်ဆံနေရဆဲတွင် ရှုတ်တရက်ချစ်ခင်နှစ်သက်သူ နှစ်ကောင်းလျက် မစုံမက်မနှစ်သက်သူ အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာ (မင်းသား) ၏လက်တွင်းသို့ သက်ဆင်းရပြီးလျှင် အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာ မင်းသားတိုက်ပွဲတွင်ကျဆုံး၍ ကံတော်ကုန်မှ ချစ်ဟောင်း နတ်

သျှင်နောင်မင်းသားနှင့်ပင် စုလျားဆင်ရပြန်သည်။ သို့ရာတွင်
ရာဇဓာတုကလျာသည် တောင်ငူအိမ်ရှေ့မင်း နတ်သျှင်နောင်နှင့်
တာရှည်စွာ မပေါင်းမသင်းလိုက်ရဘဲ ၇-လမျှသာပျော်ရွှင်စံစား
ရပြီးနောက် ကွယ်လွန်လေသည်။

ရာဇဓာတုကလျာသည် ရတနာသုံးပါးတွင် များစွာကိုင်း
ရှိုင်း၏။ သိမ်မွေ့နူးညံ့သော သဘောလည်းရှိ၏။ ကဗျာလင်္ကာ
ဖွဲ့ဆိုခြင်းအရာ၌လည်း ကျွမ်းကျင်လိမ္မာလှပေသည်။ အလွမ်းစိတ်
ဓာတ်ရင့်သန်သူဖြစ်သည့်အတိုင်း ဆိုခဲ့သမျှသော စာများမှာ
အဓိပ္ပါယ်ကျယ်ဝန်းနက်နဲ၍ အလင်္ကာဂုဏ် ထူးကဲပြောင်မြောက်
လှပေသည်။ လောကီလောကုတ္တရာပညာဉာဏ် ရင့်သန်သလောက်
ကျော်စောထင်ရှားသော စာဆိုတော်တယောက် ဖြစ်ခဲ့ရပေ
သည်။

ရာဇဓာတုကလျာမင်းသမီးဆိုကျေးစေရတုပိုဒ်စုံ

(၁) ဟေမနိန္ဒာ။ ။ တောသာတခန်း၊ တောင်ထောင့်ယွန်း
၌၊ သိုက်နန်းဗိမာန်၊ ခုမုသွန်၍၊ ဘုန်းဝှန်သနင်း၊ မွေး၍
ပြင်းသား၊ တတ်ခြင်းနားဝင်၊ လူမှုကျင်သည်၊ မြသွင်
ကိုယ်မွေး၊ စိန်ပြည်ကျေး။ ။ ခြားဝေးမြေရှည်၊ တရုပ်
ပြည်ကို၊ ဖွေနှည်လုပ်ကြံ၊ ခန့်တိုင်းနွံ၍၊ ငယ်ထံဘုံနန်း၊
ရွှေမြို့ကုန်းသို့၊ စခန်းလှည့်ချို၊ ပျံလေပြီဟု၊ မိုးဆီ
တိမ်တွင်း၊ လေကိုချင်း၍၊ လျင်ပြင်းသွားလေ၊ လျှောက်
နှင့်ချေလော့၊ မြတေပထွန်း၊ ဘုံရွှေနန်းဝယ်၊ ဘက်ကျွန်း
စံတင်၊ နောင်သခင်မူ၊ ဖူးချင်သံပျောင်း၊ မှီဆုံးလျောင်း
သည်။ ။ ညောင်စောင်း ကျက်သရေဝယ်သောစံ။

(၂) ဝေဇယန္တာ။ ။ နန်းသာ တုလွတ်၊ ဘုံများ ထွတ်ဟု၊
သုဒဿန၊ နာမတွင်သည်၊ သိကြားတည်သား၊ အမည်
လွမ်းရှိန်၊ တာဝတိန်နှင့်၊ နှိုင်းချိန်ပြိုင်ဆွယ်၊ ရွှေစင်းမယ်
သို့၊ မှတ်ရွယ်တူရူ၊ ပျံလေမူကား၊ သဲဖြူပေါ်ထွန်း၊
ပြင်သာကျွန်းနှင့်၊ ရစ်သန်းမြလား၊ သံလွင်နားဝယ်၊
ပန်းအားပြေရုံ၊ နားပြီးတုံမှ၊ သဲပုံပုထိုး၊ သုံးလူမျိုးကို၊
ညွတ်ကျိုးကော်ရော်၊ ပူဇော်ခဲ့လျှင်၊ တညွတ်တွင်းမူ၊
မလင်းမိခင်၊ သောက်ရောင်ထင်က၊ စောစောထ၍၊ ဌာန
မင်းနေ၊ ဘုံရွှေမြေသို့၊ ညနေချမ်းမုန်၊ ရောက်လေတန်
၏၊ သဝန်ခေစာ၊ ဆက်လိုက်ရာကား၊ သင်္ခါအစစ်၊ အာနိ
နှစ်တွင်၊ မြခြည်တင်သို့၊ အသွင်နတ်လောင်း၊ ရှုမ
ညောင်းသည်။ ။ ရောင်ကောင်းညက်ထရွေဝယ်သောစံ။

(၃) စေတမန်သာ။ ။ ဝသန်စာနှင့်၊ ပျူငါသံဖြ၊ မောင်နှုတ်
ကလျင်၊ ခွန်းမျှမကျန်၊ မှာတိုင်းပြန်လော့၊ နှောင်းစွန်
ဖွားမြင်၊ မိသခင်၏၊ လေးပင်သာပျော်၊ ငယ်မည်တော်
ကို၊ ထုတ်ဖေမရက်၊ စုံမက်လှည့်ကား၊ ကြံရာကြံပြန်၊
မီးသို့ဝှန်မျှ၊ ရွက်ဟန်ထူးခြား၊ စကားဖြူညက်၊ မဲဇူခက်
ကို၊ ဆက်လိုက်သော်လည်း၊ ရွှင်ပျော်နှစ်ခြိုက်၊ မီးရောင်
မြိုက်မူ၊ ဦးနှိုက်စံပယ်၊ မဆင်ဖွယ်ဟု၊ ဘုန်းကြွယ်တုလွတ်၊
စွယ်တော်မြတ်ကို၊ ရည်မှတ်ရည်ထင်၊ ပူဇော်ဘင်၍၊
သံရွှင်သံညောင်း၊ ပြည့်ဆုတောင်းသည်။ ။ နောင်
နှောင်းဘက်မကေရွယ်သောစံ။

ဇင်းမယ်မိဖုရား

(၉၄၁-ခန့်)

ဇင်းမယ်မိဖုရားမှာ အမျိုးသမီးရတု စာဆိုတော် တဦး ဖြစ်သည်။ ပြည်ဘုရင်သတိုးဓမ္မရာဇာ၏ သမီးတော်ဖြစ်၍၊ ဇင်းမယ်သူရင် နော်ရထာစော၏ မိဖုရားဖြစ်ပေသည်။ အချို့ စာများတွင် 'ရာဇဓာတုကလျာကိုကို' ဇင်းမယ်မိဖုရားဟု စာခေါင်းတပ်ကြပေရာ အမှတ်အယူ လွဲမှားဘွယ်ရာ အကြောင်း ရှိနေပေသည်။ ဇင်းမယ်မိဖုရားအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မှန်နန်းရာဇဝင် တတိယတွဲ စာမျက်နှာ ၅၃-တွင် ဤသို့ဖော်ပြထားပါသည်။

နော်ရထာမင်းစောလည်း တုလောင်း တောင်သို့ ရောက်လျှင် ဇင်းမယ်မိဖုရား သားတော်ကို မျက်နှာမြင်၍ ထိုအရပ်တွင် ဆယ်ရက်ကျော် စံနေတော်မူသည်။ တုလောင်း တောင်တွင် ဖွားမြင်သည်ကို အကြောင်းပြု၍ မင်းသား တုလောင်းဟု မှည့်တော်မူလေသည်။

အမှန်မှာ ရာဇဓာတုကလျာသည် မြန်မာစာပေလောကတွင် ရတုဘုရင် နတ်သျှင်နောင်နှင့် တွဲဖက်၍ ကျော်ကြား ထင်ရှားပြီးဖြစ်ပေသည်။ ဟံသာဝတီ ဆင်ဖြူများရှင် မင်းတရားကြီး (ဘုရင့်နောင်)နှင့် 'ရာဇဒေဝီ'တို့မှ ဖွားမြင်ခဲ့သည့် သားတော် သမီးတော် သုံးဦးအနက်မှ အလတ်ဖြစ်သည်။ မမောင်တော်ကြီး နော်ရထာစောသည် ဇင်းမယ်ကို ဘုရင်အဖြစ် အုပ်စိုးရသောအခါတွင် နှစ်မတော်ဓာတုကလျာသည်လည်း 'ဇင်းမယ်ဘုရင်၏နှမ' ဟူ၍ ထင်ရှားခဲ့ပေသည်။ ရာဇဓာတုကလျာမှာ ဤသို့ထင်ရှားပြီး ဖြစ်၍ ဇင်းမယ်မိဖုရားနှင့် ရောနှောကာ အမှတ်အယူလွဲမှားဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိမည် မဟုတ်တော့ပေ။

၁။ ဇင်းမယ်မိဖုရားဆို ရတု

(၁) မင်းသာစံခင်း။ ။ အောင်မြေမှန်ကင်း၊ ပြည်များမင်းနှိုက်၊ ရောင်လင်းဝှန်တောက်၊ ကွန်ရက်ခြူးပြောက်၊ ရွှေတိဇဖောက်သား၊ လေးယောက်မှတ်ယံခြင်သေခံလျက်၊ မင်းစံသိင်္ဂါ၊ ရာနာ့ပြောင်ရွှန်း၊ ဝေယန်နန်းနှင့်၊ များလွန်းမကေး၊ ထောင့် ကွေးရှုမျှော်၊ ဥယျဉ်တော်ဝယ်၊ စံပေါ်ဒနာ၊ ညာကားမြဆင်း၊ ပယင်းရွှေသား၊ ပြုလှီးယားတည့်၊ ပွင့်ထွားချပ်ရောင်၊ ပန်းစံခေါင်ကိုညိုရောင်ဖြစ်လွင့်၊ ရွှန်းရွှန်းတင့်သား၊ နောင်မင်းကြင်ဘက်၊ ရွှေသားလက်နှင့်၊ မြရွက်ကေသျှင်၊ ထိပ်တော်ပြင်နှိုက်၊ ဆင်စလှည့်လေ။ ။ ပြာစင်မွတ်ချော ဆင်းနတ်လျော။

(၂) ဆင်းခါလျှံလင်း။ ။ ရိပ်ချောင်ခန်းတွင်း၊ သားရွှေဝင်းနှင့်၊ ပြင်ရှင်းညိုသွယ်၊ ရုပ်ဆင်းနိကယ်၊ သနားဘွယ်ကို၊ ပန်းနယ်လည်တွင်၊ ဆင်လည်းမရက်၊ ဆယ်ကြိမ်ဦးထက်၊ မင်းစံလျက်သို့၊ ချစ်သက်စုဝေ၊ မယ်ထူးတော်ကျေ၊ ကျန်ရစ်လေသော်၊ မင်းနေဌာန၊ ဟံသာဝတီသည်၊ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ၊ ကျောက်တိရိစ္ဆာန်၊ နောင်တို့ဒနတည်၊ ဇင်းမယ်ပြည်သို့၊ သာကြည်လျင်သော၊ ရောက်စေသောဟု၊ စိတ်ဇောစေတနာ၊ သဒ္ဓါကြည်ယုံ၊ ကောင်းအာရုံနှင့်၊ ကိုနိုင်သရွေ့၊ မမေ့မကျန်၊ တံခွန်မီးစာ၊ ကွမ်းယာစည်းလျောက်၊ ပေါက် ပေါက် ဆန်စင်၊ နံ့ရွှင်နှင့်ရွှင်ဖွယ်၊ သင်ပုတ်ဆွမ်းနှင့်၊ ချစ်ကျွမ်းစင်သည်၊ သခင်နံ့တက်၊ မြေကျော်ဘုရား၊ သုံးလူများကို၊ ကိုယ်စားသို့ပင်၊ ဆုချည်း

ထင်၍၊ ဆက်တင်သည်လည်း။ ။မဉ္ဇူ နှိုင်းလျော့
နောက်မဲ့လော။

(၃) ခြင်းရာသံညင်း။ ။နှုတ်ရွှေပျံ့ရွှမ်း၊ ရွှေဘော်ချင်းနှင့်၊
လွမ်းတင်းဆို၍၊ ပြာညိုရောင်မြဲ၊ တွဲလိမ့်ဖြစ်ကို၊ချစ်စိတ်
တူသည်။ အိမ်သူငယ်ကျမ်း၊ လွမ်းတို့ခေတု၊ ဝေးက
ရောက်အောင်၊ စာစောင်တံဆိပ်၊ချစ်ရိပ်မှာထား၊မကြား
သံဆင့်၊ မြင့်သကားဟု၊ ထေ့ပြားမှတ်တော်၊ ယင်းသို့
သော်လည်း၊ နတ်လျော်ဆင်းကြွန်း၊ မျက်မာန်ရိနှိုးစိုးတို့
နှင့်စု၊ ငြိမ်မျှရင်တွင်း၊ မြောက်လေကြွင်းနှင့်၊ ဆီးနှင်း
ဖြန်းချ၊ သောကာလဝယ်၊ မြလက်ရုံကို၊ အိုးတိုစေ၍၊
ရင်ရွှေတူကွ၊ မခက်ရဟု၊ ရူတလှည့်တံ၊ ဆင်းမြင့်နှင့်၊စုံချင်
စွလည်း။ ။မြကျော်တွင်မောမြတ်ရှင်စော။

၂။ ဇင်းမယ်မိဖုရားဆိုရတု

(၁) သင်နှင့်ရက်နွေ။ ။ဆီးခဲကြွေ၊ တိမ်ခြေမှာလည်း၊
မြတည်းတည်းလျှင်၊ တောင်ကြည်းမြိုင်စည်၊ ရဝံသည်
လည်း၊လေပြည်လွင်မှတ်၊ ရွက်ဟောင်းပြုတ်က၊ကျေးနှုတ်
ဖူးသစ်၊ တွန့်တွန့်ရစ်၍၊ ပုရစ်ဆင့်ပြန်၊ ညောင်းနုလှန်
သော်၊ ခြောက်တန်နတ်တံ၊ သာမျိုးစုံသည်၊ ကဆုပြည့်
ထွက်၊ စွန်းကိုးရက်ဝယ်၊ နန်းဆက်ပွင့်လျှာ၊ ကေသရာ
သို့၊ စကြာဖြန့်ဝန်း၊ အောင်မြို့ယွန်းကို၊ မြန်းမည်တူရွှေ၊
ချီသည်နေ့က၊ အောက်မေ့လွမ်းစဉ်၊ ပြေဖျဉ်မသာ၊
နေလှည့်ရာကို၊ ဟံသာဇေယျ၊ နန်းမြင့်သွက်၊ သည်းအ

မဆံ၊ လွမ်းပျံ့ခြင်းရာ၊ ယုံကျွန်စာနှင့်၊ မေတ္တာရစ်
နှောင်၊ ချောညိုရောင်သည်။ ။လွမ်းအောင်မှာလတ်
ပြန်သိသည်။

(၂) တင်မြတ်စက်ကျေ။ ။အသရေတိ၊ မြို့တေ လှိုထက်၊
ဝေပူမျက်သို့၊ နက်ထက်သော်မှ၊ လှ၏ကျူးကျော်၊ အစိုမိ
သော်လည်း၊ ရွှင်ပျော်မညို၊ မြတ်နိုးစုံမက်၊ သက်ထက်
ဆယ်ပြန်၊ ကြင်မောလွန်၍၊ ပြစ်မငွေတည်၊ ချောမေ့
မှတ်စင်၊ သက် သ ခင် ဆီ၊ ရွှေရင်လှည့်၊ ချီခွဲ ဆန့်
သော်၊ ရွှန်ရွှန်လှုပ်လှုပ်၊ ကုမုဒ်ချပ်သို့၊ ကျည်းဖွပ်ဝေးဖြစ်၊
ပိတ်ပြေသစ်ကို၊ မနစ်ရှာတံ၊ စက်တိုင် ရုံ၍၊ လုံစလေ့ကို၊
ပြည်းဝေ လေသွန်၊ မင်းလွင်ပြန်က၊ကျူးလွန်ထစ်ပြောက်၊
နတ်ဘုန်း ခေါင်သည်။ ။ချမ်းအောင်ရွာ လတ်ပြန်
သိသည်။

(၃) ကြင်ချစ်သက်ဝေ။ ။စုနှင်းပေက၊ ရိုသေတုံ ဆပ်၊
ချစ်မလပ်တည်း၊ ချောသပ်ဝင်းညို၊ ဘုန်းသစ်ပျိုနှင့်၊
မြသို့မယွင်း၊ သွယ်နွဲ့ ရှင်းလျှင်၊ သလင်း ပြက်စောင်၊
သိုးဆက်ချောင်နှိုက်၊ ရံထောင်ပြောက်သေး၊ ကြိုင်မေး
ပျံ့ကြူ၊ မဉ္ဇူသွတ်အိုးလက်ရုံးပြေသန်း၊ နုရန်းစွန်တောင်၊
စက်ရာညောင်ထက်၊ ဝန်းမြောင်ရံဆီး၊ ဆီမီးပြောင်
ရွန်း၊) သောက်လင်းထွန်း၍၊ ရွန်းရွန်းရင်ငွေ၊ တူစက်
လေ့ကို၊ အောက်မေ့မြင်မက်၊ ညဉ့်သန်နက်ဝယ်၊ ပြိုင်
စက်ရွန်းအောင်၊ နောင်ရဲခေါင်သည်။ ။တမ်းယောင်
ရွာထတ်ပြန်တိတည်။

၃။ ဇင်းမယ်မိဖုရားဆိုရတု

(၁) ရွှေယုန်းအောင်မြေ။ ။မယ်တို့နေသည်၊ သပြေနတ်စည်၊ ဘိုနန်းပြည်မှ၊ သာသည်နှင့်နှင့်၊ သို့ခါတွင်နှိုက်၊ ယဉ်ရှင်တွေတွေ၊ ရေလည်းကြည်မြက်၊ သားငှက်အပေါင်း၊ သံညောင်ရင်းရင့်မြည်၊ ရက်စုတ်သား၊ လေပြည့်လည်းလွင့်၊ ရွက်ဟောင်းဆင့်က၊ ဖူးရင့်ငှက်ငါး၊ အင်ကြင်းခက်ဖြာ၊ ရင်းမာကစ၊ သော်ကစုံစီ၊ ငှက်ဖိကံကော်၊ စွယ်တော်ရင်ခတ်၊ ဖက်ဆုတ်ကြိုင်မွန်း၊ အနန်းသဇင်၊ ဂမုန်းအင်နှင့်၊ ပည်းပြင်ပန်းပေါင်း၊ ကြိုင်နံ့လှောင်မျှ၊ တပေါင်းနေပြန်၊ ဂိမ္မာန်သနစ်၊ သာသည့်မြစ်ကို၊ မောင်ချစ်မဖူး၊ ကိုယ်ထူးနှမ၊ မြင်လကလည်း၊ ကာလသို့ဝယ်၊ ကြိုင်မျိုးကြွယ်သား၊ ဇင်းမယ်အောင်မြို့၊ နန်းရပ်သို့ဟု၊ ယုန်းဘိုသခင်၊ ဖန်စီရင်သည်။ ။ပြန်လျှင်လည်းလေ အခေါင်ထိပ်မိုး နန်းနေရိုး။

(၂) နေဝန်းခေါင်ပေ။ ။လျှံလျှံဝေသား၊ သပြေတန်ဆောင်၊ ပွဲတိုင်းအောင်သည်၊ ဘုန်းခေါင်ရန်နင်း၊ မယ်သည်ရင်းလျှင်၊ လင်းဇင်းရပ်စည်၊ ဥတည်မြေဝေး၊ စိန်ပြည်ကျေးသို့၊ ရန်မြေးသုတ်သင်၊ ပယ်အံ့ထွင်ဟု၊ စင်ရှင်ရဲရဲ၊ ချီခွဲရဲသော်၊ ဝမ်းကွဲဝမ်းပါး၊ ဆည်တားမသွာ၊ မယ်ခြင်းရာကို၊ ငမ်းမှာစေမျှ၊ အောက်မေ့ကလည်း နှမမယ်ထူး၊ မပျော်ဘူးတည်း၊ တန်ခူးသို့စင်၊ တိုင်ခင်ဝယ်၊ အောင်မြင်ပါလွယ်၊ ဘုန်းမြင်ပယ်၍ ဇင်းမယ်ဟူသည်၊ ရန်သူတကာ၊ ကျိုးနွံ ဟုသာ။

သီတာရစ်မြောင်၊ တောင်လည်းဆိုင်းဆိုင်း၊ ရံတန်တိုင်းနှင့်၊ ပြိုင်ခိုင်းမဲ့လွန်း၊ ရွှေယုန်းသခင်၊ နောင်ရဲထင်သည်။ ။ပြန်လျှင်တည့်လေ အခေါင်နေမျိုး မယ်ထိပ်မိုး။

(၃) ခွေမြန်းတောင်လေ။ ။ရွက်ဟောင်းကြွေက၊ ငိုရွေလူလူ၊ မြရည်ဟူသား၊ နံ့ကြူကြိုင်မွန်း၊ ခပ်သိမ်းပန်းကို၊ ဦးစွန်းထိပ်ပြင်၊ ဆင်လည်းမတတ်၊ ရဲထွတ်သီဟ၊ မွေးဘမင်းကျော်၊ မယ်ခတ်တူလှ၊ ချီလေစက၊ ယုယသိမ်းချုပ်၊ သတိအုပ်ချ်၊ ညွတ်တုတ်ကော်ရော်၊ ကိုယ်စားတော်ကို၊ ပြကျော်ပြသိန်၊ ရောင်ထိန်ဝင်းဝါ၊ မဟာစေတီ၊ သိညီကျော်လောက်၊ မြို့တောင်နောက်ဝယ်၊ ရပ်စောက်ဘုရား၊ တောင်ဖျားအထိပ်၊ ပြသဒိပ်ဟု၊ တံဆိပ်မွန်ကင်း၊ နေသို့လင်းလျက်၊ မြို့တွင်းမြို့ပြင်၊ ပေါ်ထင်ရာရာ၊ သဒ္ဓါဆင့်လောင်း၊ ဆုယူပေါင်း၍။ ။ တောင်းနှင့်၏လေ တက်သစ်တန်ခိုး ရဲနေမျိုး။

၄။ ဇင်းမယ်မိဖုရားဆိုရတု

(၁) ညွတ်ခလျှောက်လေ။ ။မှတ်နားစေ့လော့၊ လှနေတင့်ဆုံး၊ နတ်တို့ကုံးသား၊ ကိုယ်လုံးမြဲတေ၊ မြနန်းနေသည်၊ တတ်ထွေပညာ၊ ကျေးတကာဝယ်၊ ရာဇာသူဝ၊ စံကေလျှင်၊ ပျံကြွလေကြောင်း၊ မြို့ကျိုင်းတောင်က၊ တပေါင်းဆန်းတက်၊ ဆဲနှစ်ရက်ကို၊ ကြင်သက်ရှင်မောင်၊ ရန်မျိုးအောင်၍၊ ရွှေတောင်ရွှေခန်း၊ ရွှေ

ယွန်းရပ်သာ၊ ပြည်အောင်ချာသို့၊ စကြာရှေ့ရည်၊ မြန်
ရောက်မည်ဟု၊ တိမ်ခြည်ကောင်းကင်၊ လွန်ခြေလျင်
သည်။ ။သံလွင်မြစ် တဘက်ကသော။

(၂) နတ်မျှကြောက်လေ။ ။တွေ့တိုင်းခကြလျက်၊ လက်
ခြေမဆံ့၊ ကြားတိုင်းအံ့သာ၊ အလှူရန်မျိုး၊ ထန်း
လည်ချိုးသို့၊ ရွံစိုးနှစ်ဖန်၊ နောက်မလှန်တည်း၊ မိုင်းခွန်
စိန်ပြည်၊ ဥတည်ရပ်သာ၊ ဝပ်ကာတူးလျက်၊ မှတ်သား
ရိညတ်၊ စန္ဒီနတ်လည်း၊ ကိုယ်လွတ်ပြေးသက်၊ မြို့ကထွက်
၍၊ ကြောက်မက်ဘွယ်ပေ၊ ရွံလှလေ၏၊ သပြေတလှစ်၊
ချိ၍ပစ်သို့၊ ဘုန်းသစ်ရင့်ဆန်၊ တို့တံ့ခွန်လျှင်၊ ကြောင်း
ဝှန်သံခြေ၊ မိန့်လိုက်ပေက၊ စိုနေသာရွှင်၊ မိသခင်နှင့်၊
လည်တွင်ပျံပျူ၊ ဆွဲရစ်ကျူးသည်၊ သားဦးလွန်းကြင်၊
ဘခင်သက်မျှ၊ မေးချစ်ဘကို၊ ဝေးကစိတ်တွင်၊ ရေးရေး
ထင်လျက်၊ ပီပြင်လိမ်မာ၊ ကြင်ဘွယ်သာတည်း၊ စစ်တာ
ဝေးမြေ၊ ကြာရပေက၊ တိမ်ခြေကောင်းကင်၊ ငှက်
အသွင်သို့၊ ရောက်ချင်လှတွေ၊ လွမ်းစိတ်ခွေသည်။ ။
ဝေ့ရေခန့် မတွက်ဆသော။

(၃) ဆုတ်မျှမြောက်လေ။ ။ဆီးခဲကြေက၊ ဝေးမြေရပ်
ထူး၊ မရောက်ဘူးတည်း၊ မိုးခူးသိန်းနီ၊ ကျော်ညီလွှဲ
ကြား၊ ကိုင်းမားတခွင်၊ ဝန်ဆင်ရောက်ကိုင်၊ ဘုန်းနံ့
လှိုင်က၊ မပြိုင်နိုင်ထောက်၊ ကြေလွင့်ပျောက်သာ၊ ရှေ့
နောက်ထက်ဝန်း၊ ရဲပန်းကြိုင်အေး၊ ကျွန်းလုံးမွေးမျှ၊
နီးဝေးရွံလည်၊ ရှိကြာရည်လျက်၊ စက်ခြည်လျှံဝင်း၊ တဝါ

တင်းမာဆောင်းကြွင်းနှေစ၊ သာသည့်လဝယ်၊ များလှ
ပည်းသီ၊ ခေါ်ဘုဏ်နှင့်၊ ကြံချိပြန်ရောက်၊ စခန်းထောက်
ကို၊ လျှောက်သော်ရေပေါင်း၊ ရွှေနားညောင်းခဲ၊ လေ
ကြောင်းပျံလေ၊ ရောက်လှာပေသည်။ ။အောင်မြေ
ကျွန်း အချက်က သော။

၅။ ငင်းမယ်မိဖုရားဆို ရတု

(၁) လကဆုံလျှင်။ ။ပဠုန်မိုးဦး၊ အလွန်မြူး၍၊ ရိုက်
ကျူးသံသာ၊ သွန်းချရွာသော်၊ သိင်္ဂါမုတ္တ၊ ပေါ်သမျှကို
ယုယရွေးသီ၊ ကိုးမြောင်စီ၍၊ ဆီသည်းပျံရွှင်၊ ကေသျှင်
ရစ်လုံး၊ ပန်းရောထုံးလျက်၊ တင်ဖုံးစီခင်၊ နှုန်းအင်နတ်ပြီ၊
ချုပ်ညရိဝယ်၊ စိမ်းနီကွပ်ကပ်၊ ပန်းသပ်ကြိုင်စွာ၊ ကျည်း
ခါသာကို၊ မြိတ်မှာစွန်းသူ၊ တုမဲနှိုင်းရာ၊ ဆင်ကော
လျှင်၊ ဂီဝါထွန်းတင်၊ အာနိဂ္ဂင်ကို၊ လှော်စင်ဆယ်မီး၊
ပတီးပြောက်ကွင်း၊ ပယင်းလျှံပတ်၊ လက်လျှောက်ဝတ်
၍၊ ညှိုးဆွတ်မလန်း၊ မိုအုံးဝန်းဝယ်၊ ရေကျွန်းကြာတူ၊
သည်းအူဖန်လဲ၊ မယ်ထူးနှံသည်။ ။မင်းရဲစုံသော်မတင့်
လော။

(၂) မျှမစုံခင်။ ။ဝါရောက်လျှင်က၊ မရှင်ဘယ်သို့၊ လွမ်း
နှိုင်းမြို့အံ့၊ ဂင်းဘို့စောင့်နေ၊ စက်ရွှေပြောင်လည်၊ လွမ်း
သည်များမြောင်၊ စာစောင်ဆောင်းပါး၊ နွေကား
ကုန်လှ၊ ညွန့်နှစ်ရင်၊ ထက်ကောင်းကင်က၊ သဘင်မိုးလ၊
နတ်မကြွစော်၊ ရှောင်ကြလူဝယ်၊ ထိမ်းမြားပယ်၍၊

ညှိုးငယ်လည်းရ၊ ဝါကျွတ်မှဟု၊ မာသဆန်းမည်၊ နိုးပြီး
သည်ကြောင့်၊ ဖြေဆည်မပျော်၊ ရှိလှည့်သော်လည်း၊
တိမ်ပေါ်ခြိမ်းမဲ၊ မို့မို့ဖွဲ့သည်။ ။လင်းက ခုံသော်
မရင့်လော။

(၃) ရ အယံပင်။ ။သောခါတွင်နို့ကံ၊ မရွှင်မပျ၊ လွမ်း
ခြင်းတကို၊ တေဇလက်ရုံး၊ ရဲဆုံးလျှံဝေ၊ မယုံကြင်ဆွေ
ကြောင့်၊ တွင်နေကြာကြာ၊ မတင့်ပါခဲ့၊ ဗျာပါခွေညှတ်၊
သည်းအူပြတ်မျှ၊ နေမှတ်လေသွန်း၊ နန်းတော်စွန်က၊
သလွန်မို့ရာ၊ အိုးမှာတိုးခြူး၊ ရုပ်ပူးစုံစေ၊ ခြင်သေ
ပြောက်မွန်၊ ပိတာန်စိန်ဖြစ်၊ လည်ရစ်ကာမြ၊ ပန်းပေါက်
ကြသည်။ ။သင်းတွဲဘုံကျော် မမြင့်လော။

(၆) ဇင်းမယ်မိဖုရားဆို ရတု

(၁) သက်မှတ်ကြင်ရည်။ ။ဆင်းစံတည်ကို၊ ဝိုက်လည်
ဖန်များ၊ ကျွန်ဖြစ်လားမူ၊ သနားအောင်အောင်၊ လက်
ဆောင်ရှိကြာ၊ လျှောက်ပန်ထွာလည်း၊ မိန်မှာသံခြေ၊
လေမျှနည်းများ၊ သံမကြားတည့်၊ ဆပွားလေလေ၊
ညှတ်ခွေတရူ၊ ကျွန်ုပ်မူကား၊ နှစ်ယူမသွေ၊ ကြိုက်မိထွေ
ကြောင့်၊ နေလည်းစုံမက်၊ စက်လည်းရေးရေး၊ မဝေး
မျက်စိ၊ ထင်မိကာကား၊ မသာပြေဆည်၊ ပျောင်းမူး
သည်မျှ၊ ကြံစည်ထွေပြား၊ နှောင့်ဖြစ်လားကို။ ။
သနားညှတ်စေ ချင်တော့သည်။

(၂) ညက်မှတ်စင်ကြည်။ ။လှမောရည်လျှင်၊ ပြစ်ခြည်
မစွန်း၊ လျှံထွန်းပြောင်ပြောင်၊ ဆင်းကိုယ်ရောင်လည်း၊
တန်ဆောင်သော်တာ၊ ပြည့်စသောခါနှင့်၊ နှိုင်းရာမဝေး၊
ငြိမ်လေးရုပ်သွင်၊ ငါးအင်စုံပြီး၊ မျက်မျိုးစုံပြည့်၊ ဆင်း
ရွှေမှည့်ကို၊ မြော်သည့်နေက၊ မမေ့တတ်ချေ၊ ထွေထွေ
နောင်ဝမ်း၊ ထပ်မုမ်းမေတ္တာ၊ စုံကာမယုက်၊ အသက်
လုံးလုံး၊ စုရုံးမကြွင်း၊ စိုးပိုင်နင်း၍၊ သွယ်ဝင်းပြာလတ်၊
ညှိဝင်းထွတ်မူ၊ လေးမြတ်သာကြည်၊ လျှောက်ပါမည်ကို၊
ကြံစည်သဖြင့်၊ သို့သော်သင့်ဟု၊ တွက်ချင့်ရမျှော်၊
ပညာ လျော်သည်။ ။မိန်တော် လွတ်စေချင်တော့
သည်။

(၃) ရက်ပတ်မြင်လည်။ ။လင်ရသည်ကား၊ ခေါ်မည်
သာထွေ၊ နွေလည်းကျူးလွန်း၊ သန်လည်းကုန်ကျူး၊
ဆောင်းဦးတပ၊ ကြပြန်ရုံသော်၊ မနှံ့ရွေရင်၊ သို့စင်ကြာ
ညောင်း၊ ထပ်လောင်းစိုးရိမ်၊ လွမ်းကြိမ်ဆင့်ဆင့်၊ မဖွင့်
ဖျော်ဖြေ၊ ဖြစ်သောထွေကို၊ ရှိသေနှိမ့်ချ၊ ခယကျိုးနှံး
တေးတောခံလည်း၊ လှစ်ထူးလည်၊ ညိုရွန်းကြည်မူ၊
လေးမည်ရုပ်တူ၊ ပိုင်မူလွတ်ကျွန်း၊ မစွန်းပြစ်ခြည်၊
မည်သည်ကိုစု၊ တေးဆပြတ်ပြတ်၊ မမှတ်စသာ၊ ကြံကာ
ဖြစ်ရေး၊ တိမ်သို့မြွေးမျှ၊ ရေဝေးမခွ၊ ကြာတူညှတ်တိမ်း
ဖယ်မီးညှိုးဆွတ်၊ မရွှင်တတ်ခဲ့၊ လတ်လတ်လဲလဲ၊ နွဲ့နွဲ့
ဆင်းပြင်၊ နတ်တွင်နတ်ထက်၊ နတ်နှင့်ဖက်လည်း၊ မယုတ်
စုံတူ၊ ပျံဖွဲ့နုသည်။ ။ကျွန်ဟုမှတ်စေ ချင်တော့သည်။

၁၁။ ကိုယ်လုပ်တော်ထွေးလှ

(ဇေဝ-ခန့်)

ကိုယ်လုပ်တော်ထွေးလှမှာ ဟံသာဝတီဆင်ဖြူများရှင် မင်းတရားကြီး လက်ထက်တော်တွင် ပေါ်ထွန်းခဲ့သော အမျိုးသမီးစာဆိုတော်တဦးဖြစ်ပေသည်။ ကိုယ်လုပ်တော် ခင်မထွေးကဲ့တို့ပင် ဟံသာဝတီ ဆင်ဖြူများရှင် မင်းတရားကြီး၏ ကိုယ်လုပ်တော် မိဖုရားငယ်တဦးလည်းဖြစ်ပေသည်။ ရတု-ရကန်-ပျို့ ကဗျာများကို စပ်ဆို ဆွဲခဲ့လေသည်။

၁၂။ ကိုယ်လုပ်တော်ခင်မထွေး

(ဇေဝ-ခန့်)

ဟံသာဝတီဆင်ဖြူများရှင် မင်းတရားကြီးလက်ထက် ပေါ်ထွန်းသော အမျိုးသမီးစာဆို တဦးဖြစ်ပေသည်။ ဟံသာဝတီ ဆင်ဖြူများရှင် မင်းတရားကြီး၏ ကိုယ်လုပ်တော် (ဝါ) မိဖုရားငယ်လည်း ဖြစ်ပေသည်။ ရတု-ရကန်-ပျို့ ကဗျာများကို စပ်ဆို ဆွဲခဲ့လေသည်။

၁၃။ စောမင်းနှစ်

(ဇေဝ-ခန့်)

စောမင်းနှစ်သည် ကိုယ်လုပ်တော်ထွေးလှ၊ ကိုယ်လုပ်တော်ခင်မထွေးတို့ကဲ့သို့ပင် ဟံသာဝတီ ဆင်ဖြူများရှင် လက်ထက်တွင် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားခဲ့သော အမျိုးသမီး စာဆိုတော်တဦးဖြစ်ပေသည်။

၁။ စောမင်းနှစ်ဆို ရတု

(၁)

ဥတုဂရု။ ။ သောမူထူးဆန်း၊ မြောက်ရပ်ကျွန်းနို့ကံ၊ ပင်ဝန်းမြင့်ဆောင်း၊ စုလစ်မောင်းနှင့်၊ မထောင်းနေဆီး၊ ခြည်မည်းတည်း၊ လက်တီးနိမ့်မြင့်၊ သုံးထပ်ဆင့်၍၊ မရင့်မနု၊ ရွက်စုမကျ၊ မညူသလျှင်၊ ကပ္ပလူကွာ၊ ပဒေသာ၊ ဝယ်၊ သည်းလျာဥပြီး၊ ဆွေသည်မိုးကို၊ ဇနီးမှန်လှ၊ သလင်ကျဟု၊ ဒေသထိုပြည်၊ သမုတ်သည်ကို၊ ဝိုက်လည်စကား၊ မယ်တို့ကြား၏၊ မမှားမယွင်း၊ ကျင့်သတင်းသည်။ ။ အခြင်းလွန်မြတ်လေးပေစွ။

(၂)

အကနိဋ္ဌ။ ။ အာဝါသနိုက်၊ သီလဗညာ၊ ဈာန်ချမ်းသာဖြင့်၊ ပြဟွာကုင့်လေ၊ လွန်သိမ်မွေ့သာ၊ ထိုနေသက်လှာ၊ နူးညံ့စွာသည်၊ ကမုတ္တာဝတ်၊ သဒ္ဓါညွတ်၍၊ ဘုံထုတ် မိုးစည်၊ ယခုတည်သည်၊ နတ်ပြည်သမိုက်၊ ပန်းမကိဋ္ဌကို၊ မယ်နှိုက်တန်ဆာ၊ ဆင်ထိုက်ရာဟု၊ ဂီဝါတပ္ပ၊ မှန်တုပ်ချ၍၊ သေတရောင်ဖြူ၊ ပုလဲတူလျှင်၊ မညူပျိုရွှင်း၊ ထိုခိုးသင်းလျက်၊ သလင်းပေါ်ဝတ်၊ စုံလျားပတ်ရှင်၊ ကျင့် မှတ် ကိုယ် နှုတ်၊ သဘော ယုတ် လျက်၊ အကုသိုလ်ကံ၊ မရောပွဲသည်။ ။ မဆဲမယ်နှင့် ခေးပေစွ။

(၃)

ပဋ္ဌနာဓိဋ္ဌာန်။ ။ ကြည်စိတ်သန်ဖြင့်၊ နိဗ္ဗာန်ကံကျေး၊ မကုန်သေး၍၊ မိန့်ရေခြင်းရာ၊ မြတ်ဩဇာနှင့်၊ သမ္မာပဉ္စသီ၊ အင်ပြည့်ညီလျက်၊ တုသိတာဘောင်၊ မျှော်ရ

အောင်ဟု၊ ယခေါင်မပွင့်၊ မိတည်းလင့်၍၊ ခါသင့်
ကြိုက်ကြုံ၊ ကျွတ်ဘို့ဆိုသည်၊ လူ့ဘုံနတ်ပြည်၊ အတည်
မဖြစ်၊ ရှင်ချစ်မင်းသား၊ ဆိုစကားကို၊ တရားနားဝင်၊
ကြားမိထင်ရှင့်၊ ဥတင်မည်ဟူ၊ မြောက်ကျွန်းသူသို့၊
အယူမြဲသုံး၊ နှလုံးတချောင်း၊ ကြံမပြောင်းသည်။ ။
ဘုန်းဟောင်းကြမ္မာ ရှေးပေစွ။

၂။ စောမင်းနှစ်ဆို ရတု

(၁) ဝမ်းလည်းမနဲ။ ။ ချစ်လည်းမလောင်၊ မြင်းမိုရ်
တောင်သို့၊ မာန်စောင်အရာ၊ လေးလက္ခာ၏၊ မေတ္တာ
မထပ်၊ ချစ်နပ်စုနှင်း၊ ဆွေနှောင်မင်းကို။ ။ သတင်း
စကား များများမပြန်အိလှည့်သော။

(၂) များမပြန်အိ။ ။ သွေးလျှင်သီလိမ့်၊ မရိမည်ရာ သာ
မေ့လျှင်၊ တစမရောက်၊ သေဘေးရောက်လည်း၊
ကြောက်အံ့မဲထွေ၊ စွန့်ရက်လေဟု၊ မှတ်နေထိုခိုး၊ အ
ကျိုးထိုတူ၊ မယ်တမူကား သည်းအူပြတ်ခေါင်၊ နှလုံး
လောင်မူ၊ ဆောင်သည်အရေး၊ ဘယ်ကိုတွေး၍၊ ကျ
မြွေးပင်ကူ၊ ရင်ညက်ဖြူထက်၊ မယူလက်ခြေ၊ မိန့်လျက်
နေသည်။ ။ မပြေဆယ်နာရီလှည့်သော။

(၃) နာရီဆယ်ပတ်။ ။ တီးမောင်းခတ်လည်း၊ ဖြစ်တတ်
လှစွာ၊ ဤအရာဝယ်၊ မာယာမေ့တော်၊ သုံးလူ့ဘော်
လျှင်၊ ကြံသော်အရာ၊ ကြမ္မာတပါး၊ လွဲလက်မှားခွဲ

တရားထိုခိုး၊ ဟုတ်လှနိုးလျက်၊ မင်းစိုးမတည်၊ မရှည်
ပျက်ချော၊ တွေ့တိုင်းပျော်တို။ ။ တွေးချော်မစိုးပြီ
လှည့်သော။

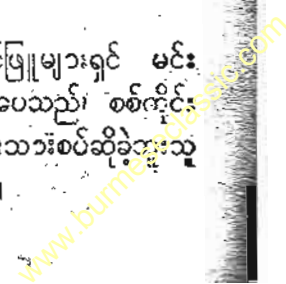
(၄) မတွေးမတော။ ။ သူ့သဘောကို၊ နှစ်မြှာကျမ်း
ဝင်၊ ချစ်သည်စင်လျက်၊ ကြာတင်မထွေ၊ ညဉ့်နှင့် နေ
လည်း၊ မုဒု ရှုလေချင်၊ အတူပင်တည်း၊ ရှင်လည်းမ
ကျေ၊ သေလည်းမကွာ၊ ဝါသနာကြောင့်၊ ဖြစ်ရာမြ
တည်း၊ ပုလဲခြူးလုံးကျပြိုက်ပြူးသည်။ ။ ရွှေကုံးပန်း
နှယ် သီလှည့်သော။

၁၄။ စစ်ကိုင်းသရေစည်သူကတော်

(၉၃၀-ခန့်)

ဟံသာဝတီဆင်ဖြူများရှင် မင်းတရားကြီးသည် ပညာရှိစာ
ဆိုများကို မြောက်စားသူကောင်းပြုလေ့ရှိသူဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့
ပညာရှိ စာဆိုများကို မြောက်စားသူကောင်းပြုမူကြောင့်ပင်
ဟံသာဝတီဆင်ဖြူများရှင် မင်းတရားကြီး၏ လက်ထက်တော်
တွင် ပညာရှိစာဆိုတော် အမျိုးသားအမျိုးသမီးများ အထူး
ထွန်းကားပေါ်ပေါက်ခဲ့ပေသည်။

စစ်ကိုင်းသရေစည်သူမှာ ဟံသာဝတီဆင်ဖြူများရှင် မင်း
တရားကြီး၏ အတိုင်ပင်ခံပညာရှိကြီးတဦးဖြစ်ပေသည်။ စစ်ကိုင်း
သရေစည်သူကတော်သည် ရတုအမျိုးမျိုး ရေးသားစပ်ဆိုခဲ့ဘူးသူ
အမျိုးသမီးစာဆို အကျော်ထင်ဦးဖြစ်ပေသည်။

စစ်ကိုင်းသရေစည်သူကတော်ဆို ရတု

(၁) ကျော်ပေစွလည်း။ ။ သီလရန်နှင့်၊ ဘက်ကျွန်းမင်းလျှင်၊ မိုးညှင်းအုန်းဘောင်၊ နှစ်ပြည်ထောင်ကို၊ ဘုန်းခေါင်ဘုရား၊ ဘဝါးစကြာ၊ လှည့်သောခါနှိုက်၊ လေညာလှူခေါင်၊ ကြင်သူမောင်လျှင်၊ ပေါက်ပြောင်မာတင်၊ မုန်ယစ်ဆင်နှင့်၊ တွေ့လျှင်တိုက်လည်း၊ နိုင်သည်ချည်းဟူး၊ ကမ္မည်းပြောက်ထင်၊ မော်ကွန်းတင်မှ၊ ပြန်လျှင်လမည်း၊ မှာခဲသည်တိုင်း၊ ရောက်နိုင်၊ နိုင်းလျှင်၊ သိုက်တိုင်းကျွန်းစည်၊ ရွှေပြည်အဝ၊ နန်းဌာနဝယ်၊ သိင်္ဂီရည်တူ၊ ပန်းမဉ္ဇူကို၊ အိမ်သူသက်မှန်း၊ ရတုကျွန်းသည်။ ။ ရွှေပန်းရွှေမှည့် ဆင်ပါလှည့်။

(၂) မြော်ချေကလည်း။ ။ နှမဝမ်းတွင်၊ ရေးရေးထင်၍၊ အိမ်ရှင်ရွယ်လူ၊ နောင်မဖူးသော်၊ နွေဦးပင်မှန်၊ ခါသင့်တန်က၊ ဗိမာန်ရွှေတောင်၊ ရွှေတိပြောင်မျှ၊ ရွှေရောင်မောင်းမောင်း၊ စံရွှေလောင်းနှင့်၊ ရှစ်သောင်းသခင်၊ တောင်နန်းရှင်သို့၊ သဘင်ခံချေ၊ ပျော်ကြောင်းဖြေလည်၊ မပြလိုလှ၊ ရော်တွက်ဆသော်၊ မွေးဘစစ်သည်၊ ပြန်လျှင်မည်ကို၊ မျက်ခြည်ဖြတ်မျှ၊ မျှော်လင့်စွဟု၊ ကျိုင်းမြရပ်သွင်၊ မတ်ကျော်ထင်ကြောင့်၊ မရွှင်ညှိုးမြန်း၊ လွမ်းလှလွန်းသည်။ ။ ရွှေဝန်းနေ၏ ကြင်ပါလှည့်။

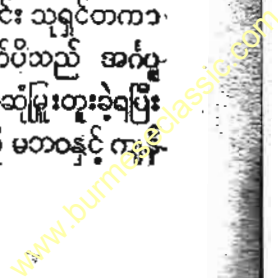
(၃) ဖျော်ဖြေမလည်း။ ။ သီလအားသန်၊ စောင်ကျိုးမှန်၍၊ သက်လွန်ကြင်ပေါ်၊ စစ်မှာပျော်ခဲ၊ ရွှေမြော်စိစိ

မျက်စိကသိုက်၊ ကြည်စိတ်လှိုင်းသာ၊ စစ်ကိုင်းဘက်တွင်၊ ပုညရှင်ဟု၊ မမြင်တောင်းအောင်၊ ခြည်တထောင်နှင့်၊ ရွှေထောင်အထွတ်၊ ဖြူဖြူမတ်သား၊ ရွှေဓာတ်လုံးညီ၊ ရွှေစေတီကို၊ တူပြီနှစ်ပါး၊ ဘိမြင်ဖျားက၊ သိကြားသူဇာ၊ ဖူးမြင်လှာသို့၊ သဒ္ဓါအဟုန်၊ ပီတိကုန်၍၊ ကဆုန်ဝေါဟာ၊ လူတူကာတို့၊ နံ့သာကြိုင်မှုန်း၊ ရေချမ်းသွန်းသည်။ ။ ထွေဆန်းပေတည်မြင်ပါလှည့်။

၁၅။ တန်ဆောင်းမိဖုရား (၉၃၀-ခန့်)

စာဆိုတော်တန်ဆောင်းမိဖုရားသည် သက္ကရာဇ် ၉၀၄-ခုနှစ်တွင် ပေါ်ထွန်းခဲ့သည်။ ရတုအများအပြားကို ရေးသားခဲ့လေသည်။ သူ၏အစ်ကို ပြည်ဘုရင်နရပတိသည် နှစ်မပေးရက်ရောလှသူဖြစ်သည်။ တန်ခိုးကြီးဘုရင်များဖြစ်ကြသည့် တပင်ရွှေထီးသို့ နှစ်မတယောက်၊ တလိုင်းမင်း သုရှင်တကာရွတ်ပီသို့ နှစ်မတယောက်ပေး၍ မိမိ၏ထီးနန်းစည်းစိမ် တည်မြဲရေးကို ကြိုးစားခဲ့လေသည်။

စာဆိုတော် တန်ဆောင်းမိဖုရားမှာ တလိုင်းမင်း သုရှင်တကာရွတ်ပီ၏ မိဖုရားဖြစ်လေသည်။ သုရှင်တကာရွတ်ပီသည် အင်္ဂုထင် ဆင်ပမ်းထွက်ရင်း ဥစ္စာစောင့်မနှင့် တွေ့ဆုံပြီးတူးခဲ့ရပြီး ထိပ်ပြာနှုတ်ယူခြင်းခံရကာ နတ်ရွာစံရသဖြင့် မုဆို မတဝနှင့် ကျွန်ုပ်တို့သာလေသည်။

တဖန် နောက်ထပ်ထီးနှင်းဆက်ခံသူ ရှင်သရက်က နှစ်မတော် မုဆိုးမမိဖုရားကို ရခိုင်ဘုရင်သို့ ဆက်သပြန်သဖြင့် တဘဝတည်း တွင် မိဖုရားနှစ်ကြိမ်ဖြစ်ခဲ့ရပေသည်။ တန်ဆောင်းမိဖုရားသည် မောင်တော်ဘုရင်များ၏ ချယ်လှယ်သမျှကို ခံရရှာသော သူ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်ကို အောက်ဖော်ပြပါ 'ဆဒ္ဒန်ယဉ်ကြီးချီ' ကေပုဒ်ရတု တွင် သနားကြေကွဲစဖွယ် ဖော်ကျူးထားပေသည်။

၁။ တန်ဆောင်းမိဖုရားရေးသော ကေပုဒ်ရတု

ဆဒ္ဒန်ယဉ်ကြီး။ ။ ပြောင်တစီးနှင့်၊ ရွှေထီးဖြန့်ထူ၊ ဇမ္ဗူစိုး ဆောင်၊ မင်းခေါင်ကြီးမြစ်၊ ဖမျိုးစစ်လျက်၊ တလှစ် ကျော်စော၊ မုနောစိုးဆောင်၊ မင်းခေါင်ဟူသည်၊ ရွှေပြည်သခင်၊ မောင်ကြီးကြင်ကြောင့်၊ နောက်ငင် တွယ်တာ၊ ခန်းဝါသူ မြေ၊ သပြေကျွန်းမှ၊ မကြာချင်ဘူး၊ မျက်ရည်နှူးစွာ၊ ရပ်ကြူးသူပြည်၊ ဘုန်းစည်မင်းဖျား၊ သူမသနား၍၊ မယ်အားပို့ပေ၊ ကြမ္မာဝေသည်။ ။ ငှက်ရွှေဖော်နှင့် ကွဲဘိသို့။

၂။ တန်ဆောင်မိဖုရားဆို ရတုပုဒ်စုံ

(၁)

အလောင်းစည်သူ။ ။ မည်တော်ဟူသော၊ ဇမ္ဗူကျွန်း ခွင်၊ လှည့်ရာတွင်နှိုက်၊ ဖြူစင်သလင်း၊ ကျောက်များမင်း ကို၊ ရုပ်ဆင်းပီသ၊ ထုလုပ်မှလျှင်၊ မာသကိုယ်ကြပ်၊ နှင်းလာအပ်သည်၊ တေးခပ်သိမ်းပြယ်၊ ရှင်တော်နှယ် လျှင်၊ လူ့ယံမဖက်၊ ကျွန်းအောင်ချက်ထက်၊ ရဲခက် ကျန်းချော်၊ တကာတော်လျှင်၊ ရှေးသော်နှင့်မူ၊ ခုမတူ

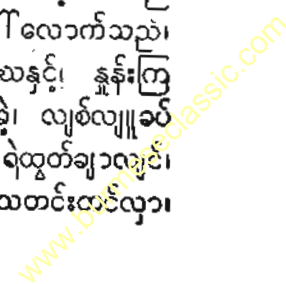
ခဲ့၊ ရေးယူမယ်က၊ ပြင်ဆုံးမလော၊ ကြီးလှမေတ္တာ၊ မတ် တထုလျှင်၊ မြစွာနှောင်ချည်၊ ကြင်မိသည်ကြောင့်၊ ဖြေ ဆည်မသာ၊ တွယ်ကာကာသည်။ ။ သည်ခါမနိုင်ငံ တော့သည်။

(၂)

အကြောင်းသည်မူ။ ။ စေ့စေ့ယူ၍၊ ပြန်ဟူဝပ်တွား၊ လျှောက်သည်များကို၊ သူ့နားလေသံ၊ ရှိပေအံ့ဟု၊ မပျံ စေရက်၊ ဝမ်းဝယ်ဝှက်၍၊ မိန့်မြက်မဟ၊ လူပြင်ပကို၊ သီရ မကျန်၊ စိတ်ထဲဝှန်မျှ၊ မြတ်မွန်မဟာ၊ ထွတ်သကျိာ၊ လျှင်၊ ညက်ဝါထွန်းတင်၊ ပြည့်ပါလျှင်လော့၊ အမြင် တန်သည်၊ ကျော်တင့်ရည်နှင့်၊ ရဲမည်ရုပ်သွင်၊ နတ်လု လင်သို့၊ စံတင်အလှ၊ ဘုန်းတေဇနှင့်၊ နောင်မြကျန်သိတ်၊ ပျက်သည်စိတ်ကို၊ ပရိတ်တော်ရေ၊ ချိုးလိမ်းစေ၍၊ လူ့ ဆွေမြတ်စော၊ နေ့ဘိုင်းဟောလျက်၊ သဘောဖြူလှပ်၊ စင်အောင်ဖွပ်လော့၊ တပ်ဘပ်မကြင်၊ သည့်နှယ်ပင်တည့်၊ မြင်မြင်ရာရာ၊ နှုတ်ပျူဟာနှင့်၊ မေတ္တာထပ်တူ၊ ကြင်ချစ် သူသည်။ ။ ဇမ္ဗူလုံးပင်နှံ့တော့သည်။

(၃)

မပေါင်းရည်တူ။ ။ ကျွန်းဇမ္ဗူတွင်၊ မည်သူမှဘက်၊ သကြားသက်သို့၊ ထွန်းတက်ရုပ်ရည်၊ တင့်မော်သည် လည်း၊ လူ့ပြည်တယောက်၊ တစ်ခေါ်လောက်သည်၊ ရွှေကြောက်ရဲမျိုး၊ ရဲတန်ခိုးက၊ မိုးမာသနှင့်၊ နှုန်းကြ သင့်သာ၊ ဖာကျင့်သော်မူ၊ စိတ်မဖြူခဲ့၊ လျစ်လျူခပ် ဖင့်၊ ကြံမသင့်တည့်၊ ရှင်ပင့်တကာ၊ ရဲထွတ်ချာလျှင်၊ စကြာပြောင်ဝင်း၊ ရွှေတော်ရင်းသို့၊ သတင်းတင်လျှာ၊

ဘိုးမည်လာတော်၊ မိန့်ဗျာဒိတ်-ဟ၊ မြက်ဆုံးမ၍၊ နေကျ
ပိုင်းခြား၊ စက်ဟန်သားသို့၊ တရားသံမြှိုက်၊ ဟောပါ
လိုက်လော့၊ စိတ်နှိုက်မသာ၊ ကြံကာကာလျှင်၊ ရေးရာ
မရ၊ ဖင့်မောလှခဲ့၊ လောကထွတ်တင်၊ တန်ခိုးပြင်သည်၊
ရှင်ပင်ကိုသာ၊ တိုင်ကြားပါရှင်၊ ထွေလာခုမှ၊ ယွင်းသ
မျှကို၊ ပြဒ္ဒတခြား၊ မြက်မကြားသည်။ ။ သူ့နား
လေမပျံတော့သည်။

၁၆။ ပြည်မိဖုရား
(၉၃၀-ခန့်)

စာဆိုတော်ပြည်မိဖုရားမှာ ပြည်ဘုရင် သတိုးဓမ္မရာဇာ၏
မိဖုရားဖြစ်သည်။ ပြည်မိဖုရားသည် ရတုကဗျာ အများအပြားပင်
ရေးသားစီကုံးခဲ့လေသည်။

၁၇။ ရွှေဆင်းတုမင်းသမီး
(၁၀၀၀-ခန့်)

ရွှေဆင်းတုမင်းသမီးမှာ ညောင်ရမ်းခေတ်တွင် ထင်ရှားသော
စာဆိုတော် မင်းသမီးတပါးဖြစ်ပေသည်။

သက္ကရာဇ် ၉၉၅-ခုနှစ်တွင် နန်းတက်သောသာလွန်မင်းတရား
နှင့် မိုးနဲစော်ဘွားသမီး ငမြာကြီးကတော် ခင်သက်နှင့်တို့မှ
ဖွားမြင်သော သွီးတော်မှာ စာဆိုတော် ခင်မရွှေဆင်းတုဖြစ်ပေ
သည်။

ခင်မရွှေဆင်းတုတွင် မောင်တော်ရဲနုရသီဟ၊ မောင်တော်
သခင်ဖြူ၊ အစ်မတော်ခင်ပန်းဖြူဟူ၍ တမိတည်းပေါက် မောင်
နှမ ညီအစ်မလေးဦးရှိရာ ခင်မရွှေဆင်းတုမှာ အထွေးဆုံးသမီး
တော်ဖြစ်လေသည်။

ရွှေဆင်းတုမှာ စာဆိုတော်ဖြစ်သည့်အတိုင်း မင်းရဲအောင်
ထင် မင်းသားနှင့်ရည်ငံတော်မူ၍ တဦးနှင့်တဦးတေးကဗျာများ
အပြန်အလှန်ရေးသား ပေးပို့လေ့ရှိသည်။ မင်းရဲအောင်တင်မှာ
သာလွန်မင်းတရားကြီး၏ မိဖုရားတဦးဖြစ်သူ ပန်ထွာမြို့စား၏
သမီး ခင်မျိုးမြတ်မှဖွားမြင်သော မင်းသားဖြစ်၍ သာလွန်မင်း
တရားကြီးနှင့် မြေးတော်ပြီး ရွှေဆင်းတုမင်းသမီး၏ တူတော်
အရင်းဖြစ်ပေသည်။ ရွှေဆင်းတုမင်းသွီးသည် မင်းရဲအောင်တင်
ထံသို့ ပြန်ကြားသော လွယ်လွယ်ကူကူ အစချီသော ရတုပိုမိုခုံ
တို့ရေးသားခဲ့လေသည်။

သာလွန်မင်းတရားကြီးသည် သွီးတော်ရွှေဆင်းတု မင်းသမီး
နှင့် မြေးတော်မင်းရဲအောင်တင်တို့ ချစ်ခင်ရည်ငံရှိကြောင်း ကြား
သိသော်မူ၍ သက္ကရာဇ် ၁၀၀၂-ခုတွင် ရွှေဆင်းတုနှင့်မင်းရဲအောင်
တင်ကို စုလျှားရစ်ပတ် လက်ထပ်ထိမ်းမြားပေးပြီးနောက် စည်
ဇာတိမြို့ကို အပိုင်စားပေး၍ ကွမ်းခွက်လက်ဖက်အိုး စသည်ကို
ထည်း ပေးလေသည်။

မင်းရဲအောင်တင်မှာ မဟုတ်မခံစိတ်ထက်မြက်သူဖြစ်လေသည့်
အခါ သားတော် သာလွန်မင်းတရားကြီး၏ သားတော်တပါးဖြစ်
သော အမြင့်မြို့စား ရှင်တလုပ် (မင်းရဲအောင်တင်၏ယောက်ဖ)
နှင့်အတူ အိပ်ကြရာ ညအခါ ရှင်တလုပ်က ဓားနှင့်ထခုတ်သည်

တွင် လက်ကာရွှေငင်တိမ်းလိုက်သဖြင့် လက်ကိုခားရှလေသည်။ မင်းရဲအောင်တင်မှာ မကျေမချမ်းနိုင်ဘဲ၊ ၎င်းအမှုကိုစွဲကိုသာလွန် မင်းတရားကြီးရှေ့တော်တွင် အစစ်အဆေးခံရာ ရှင်တလုပ်အား 'မိမဆုံးမ ဖမဆုံးမသား' ဖြစ်သည်ဟု ဆဲဆိုရေရွတ်လေ၏။ စိတ် နှလုံးသိမ်မွေ့ နူးညံ့သူ သာလွန်မင်းတရားကြီးကပြုံးတော်မူ၍ သမက်ဖြစ်သူ မင်းရဲအောင်တင်အား 'ငါ့သူ့ကို ဆုံးမပါတယ် ကွယ်၊ မဆုံးမဘဲမနေပါ' ဟု ပြောကာ ကြေရာကြေကြောင်း တောင်းပန်စေဘူးသည် ဟု ရာဇဝင်တွင်ပါရှိခဲ့လေသည်။ စာဆို တော် ရွှေဆင်းတုမင်းသမီး၏ကြင်ဖက်တော် မင်းရဲအောင်တင် မှာ ဘိန်းနှင့်အရက်ကိုနှစ်သက်စုံမက်သူဖြစ်သည်။ ၎င်းကွယ်လွန် သောအခါ ၃၇-မင်းအပါအဝင်၊ မင်းရဲအောင်တင်နတ်ဖြစ်လာ သည်ဟူ၍ဆိုလေသည်။ မင်းရဲအောင်တင်နတ်၊ နတ်ချင်းနှင့်နတ် သံများပင်ရုံပေရာ၊ ၎င်းနတ်ချင်းနှင့်နတ်သံများမှာ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

မင်းရဲအောင်တင်နတ်-နတ်ချင်း

လာချည်ပြီလေ၊ ဝေဝေဖြိုးစွ ထွတ်ခေါင်ချာလေ၊ ဝေဝေဖြိုး စည်စည်။ ။ ယိမ်းနွဲ့ မင်းရဲအောင်တင် လာချည်လေ။ ။ ရွှေစောင်းသာသာ၊ ပျောင်းခါ ဆောင်ခါ သာကျူးလို့၊ ပိုက် ပျောင်းချည်လေ။ ။ သာသာပျော်ကြောင်း၊ ရွှေစောင်းပိုက် ခါပျော်ချည်လေ။ ။

မင်းရဲအောင်တင်နတ်-နတ်သံ

မင်းရဲအောင်တင်အောင်တင်၊ သန်ကောင်မောင်းနှင့်၊ စောင်း ကြောရှင်ကို ကြင်ကြပါလား၊ နှစ်မထွေးနှင့် ညီထွေးများတို့

ဖြစ်လားငယ်မမြင်းရာ၊ ဖရာဖာမူ၊ ဒီပါလုံးထီး၊ ရွှေဝအောင်ခင်း၊ ဘာဘိခြင်းမှာ၊ မင်းခေါင်ကြီးတို့၊ ဆင်စီးငယ်မမြင်းနှင့်၊ ဆဲ ရှစ် အင်ကို၊ ကုန်စင်ဖက်မဲ၊ မောင်မင်းတင်ငယ်၊ တတ်မြောက်ခဲ့ရှင်၊ ဆိုးရွဲ ငယ်မူရာ၊ ကျွန်ယုတ်မာတို့၊ မကွာအရင်း၊ ဘိန်းနှင့်ဘင်း တို့၊ မှားယွင်းသဖြင့်၊ ငါတမူလည်း၊ ထိုတူကျင့်မိ၊ ရှည်မြင့်ငယ် ဓမ္မကြော၊ အရူးနာကြောင့်၊ ခန္ဓာဆုံးရ၊ မင်းရဲအောင်တင်၊ ငါ့ အသွင်ကို၊ မပြုကြနှင့်၊ ညီ လှ တို့လေ၊ မှတ်ယူ ငယ် သွင်း လို့၊ ထင်းကြစေ။ ။

ရွှေဆင်းတုမင်းသမီးဆို၊ မောင်ဘွဲ့ရတုပိုဒ်စုံ

(၁) လွယ်လွယ်ကူကူ။ ။ ချစ်မည်ဟူ၍၊ ဘုန်းတူပွင့်ရန်၊ မိန့် တော်ဟန်ကို၊ ထို့ပြန်သော်လဲ၊ အလွန်ခဲခဲ၊ မင်းရဲရန်ဦး၊ နန်းပွင့်ဖူးလျှင်၊ ကျေးဇူးတာရှည်၊ ခံစိမ့်မည်ဟု၊ ပိုက် လည်ချိုသာ၊ ပျားသကာသို့၊ သစ္စာကျိန်တွယ်၊ အကယ် ကယ်လျှင်၊ ယုံတွယ်လျှင်အောင်၊ စာစောင်ခေါက်များ၊ သုလာငြားလည်း၊ နားမနာဝံ့၊ ကြောက်ရွံ့ခန့်ငြား အရှင့်သားကို။ ။ ဝိုးဝါးကြံစည်တွေးသေးသည်။ ။

(၂) ရွယ်ရွယ်ချူချူ။ ။ ကြိုက်သော ဟူ၍၊ မျိုးတူအင်မျှ၊ ဆိုစကြသို့၊ နရဘုန်းဝန်၊ မိန့်တော်ဟန်ကို၊ လျှောက်ပြန် သေးအံ့၊ မဝံ့သည်ဖြစ်၊ အချစ်သွေ့သွေ့၊ လနယ်ရွေ့မူ၊ ထနေအသစ်၊ တနှစ်တပါး၊ ကဲ့ရဲ့ များချိမ့်၊ သနားမမည်၊ ထလည်လည်လျှင်၊ လူ့ပြင်ပွက်တွင်၊ ပြစ်တင်လွယ်ကူ၊ ဆိုသူအားလည်း၊ ချီးမွမ်းနည်းခဲ၊ ခမည်းတော်ရင်း၊ လူ့ မှန်တင်းနှင့်၊ ထွန်းလင်းလျှံပတ်၊ ရှစ်သောင်းလွတ်လျှင်၊

နှုတ်လွတ်သာပျော်၊ မိန့်တော်ပြတ်ပြတ်၊ ခွင့်မလွတ်မူ၊ ကျွန်ဝတ်အရှင်၊ ခဲအင်မောလှ၊ ယူမရတည်း၊ ကြောင့်ကြ ကြီးဘိ၊ မျက်စိဆင်းရဲ၊ ဝမ်းကွဲလှည့်ကာ၊ ရှိရှာလတ္တံ့၊ ကျင့်မလှုပ်၊ မေတ္တာချုပ်၍။ ။ ကျွန်ုပ် အာရုံ မေး သေးသည်။ ။

(၃) နွယ်နွယ်ယူယူ။ ။ ဇမ္ဗူကျွန်းချက်၊ မင်းဆက်တကာ၊ ပျော်ပိုက်ရာသို့၊ ငါလည်းထိုသွင်၊ မျိုးအင်မစစ်၊ အချစ် တာရှည်၊ မြတော့မည်ဟု၊ ယုံကြည်လျှဉ်းအောင်၊ လက် ဆောင်တွေလော၊ သဝန်စာနှင့်၊ နန်းလျှာရန်ငှား၊ လှည့် ပတ်ဖြူးလည်း၊ ကိုယ်ထူးမယ်၊ မှာမချစ်သာခဲ၊ မေတ္တာ ခဲကျိ၊ ဝမ်းထရိုမူ၊ မွေးမိမယ်တော်၊ မျိုးတော်အရင်း၊ အစ်မမင်းကို၊ သံညှင်းမြွက်ဟ၊ မိန့်ပါမှလျှင်၊ တူကွမကွာ၊ ပျော်ရပါအံ့၊ စကြာမင်းသွေး၊ သက်လုံးပေး၍၊ ဂုဏ် ကျေးဇူးတော်၊ ခံရသော်လည်း၊ သာပျော်ကြည်လင်၊ သို့ပင်အချစ်၊ ရှည်သောဖြစ်ချိမ့်၊ ကြာနှစ်မြင့်ဆန်း၊ အ ကျွန်းကျွန်းလျှင်၊ မည်မှန်းမသိ၊ ရှိရှာလတ္တံ့၊ ဆည်ငံ ထောက်ထား၊ ရှင်မင်းသားကို။ ။ စကားတာ ရှည် သွေးသေးသည်။ ။

၁၈။ မိပန်းရုံ
(၁၁၂၀-ခန့်)

မိပန်းရုံသည် သက္ကရာဇ် ၁၁၁၅-ခုနှစ်၊ ရခိုင်ပြည် အဘယရာ ဇာမင်းလက်ထက်တွင် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသော၊ ပညာရှိ အမတ်ကြီးစိန်တင်စား ရွှေသဲ၏ဇနီးသည် အမျိုးသမီးတော်တော်

ထိုဦးဖြစ်ပေသည်။ ခင်ပွန်းသည်၏ အမည်ကိုစွဲ၍ 'ရွှေသဲမယား ဝိပန်းရုံ' ဟုကျော်စောခဲ့လေသည်။ ခင်ပွန်းသည်အမတ်ကြီး ကွယ် လွန်သည့်နောက်၊ ဘုရင်မင်းအဆက်ဆက်ပင် ဘုရင့်အတိုင်ပင်ခံ အမျိုးသမီး ပညာရှိကြီးတဦး ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ မြို့ရေးရွာရေး၊ ထိုင်းပြည်နိုင်ငံအရေးနှင့် ဘုရင့်သားတော်သမီးတော်၊ ဆွေတော် မျိုးတော်တို့၏ ခက်ခဲသော အရေးပြဿနာများကို မိပန်းရုံကပင် ဖြေလည်အောင်ဖြေရှင်းပေးခဲ့ရလေသည်။

ဓန္ဒဝိမလမင်းအား၊ ဖွတ်တက်၊ မိုးကြိုး၊ ပျားစွဲ၊ ငှက်နား၊
တောသား၊ မြို့ဝင်စသောအကြောင်းကို လောကီထုံးဟောင်းနှင့်
ပညာရှိအမတ်ရွှေသဲမယား မိပန်းရုံလျှောက်ထားချက်
မှတ်လော့ရှင်လူ၊ ခပ်သိမ်းသူတို့၊ စွဲယူသင့်ကြောင်း၊ နိမိတ်
ပေါင်းတို့၊ သူ့ဟောင်းစကား၊ တောသားသတ္တဝါ၊ မြို့ရွာသို့
ထောက်၊ လန့်ကြောက်၍သာ၊ ပြေးခဲ့လာမူ၊ ပြစ်ဆာမရှိ၊ မိမိ
အလျှောက်၊ ဝင်ရောက်မြူးခုံ၊ ပြုတုံသောတော၊ နေလာပေက၊
ရှာနေအကြီး၊ အပြီးစိုးနှောင်း၊ ခန္ဓာပြောင်းလိမ့်၊ တကြောင်း
အမှား သတ္တဝါပင်၊ ပြင်းစွာအသံ၊ မြည်ပြန်တုံလတ်၊ မချွတ်မြို့ရွာ၊
မှတ်တတ်စွာတည့်၊ မြေ-ဖား-ဖွတ်-မျောက်၊ အိမ်သို့ရောက်သော်၊
နောက်ကိုမနေ၊ စွန့်ပစ်ပေရှင်၊ လင်းမြေငန်းကျား၊ တက်လှာ
အလားသင့်ပင်၊ အိမ်ရှင်နှမ်းရိ၊ ရှိသူမှန်စေ၊ ပျားရေ
ထက်ပိုစီးပွား၊ ချမ်းသာများလိမ့်၊ ကြီးမားဂုဏ်ရှင်၊ ဖြစ်ခဲ့
လှင်လည်း၊ ကုန်စင်နိမ့်ကျ၊ ပျက်ရမချွတ်၊ အမှတ်ရှေးလာ၊ စာ
အထက်ရက်၊ သုံးရပ်ငှက်မူ၊ နားသမျှမှာ၊ ယတြာပေ၊ ငြိလေ
အရေးသင့်လှ၊ ထိုမှတခြား၊ တည်းပျားသိမ့်တွင်၊

ဝင်၍ခေတ္တ၊ နိမိတ်ပြသော်၊ ကျေမှုထွားညက်၊ အသက်ကိုမျှ၊ အရ
 ကြီးလေ၊ အနေသင့်စွာ၊ ကာလအရှည်၊ အံ့နှင့်တည်၍၊ ပျံသည့်
 အခါ၊ အရသာထေ၊ သူ့အရေကို၊ ယူလေဆောင်ငြား၊ ထိုပျား
 သားရာ၊ ယတြာဖြင့်၊ နံ့သာမွှေးပေါင်း၊ ဖယောင်းဆီမီး၊ သစ်
 သီးပန်းမျိုး၊ ရေပြည့်မိုးတိုင်၊ မညှိုးသပြေ၊ မြေဇာခံကာ၊ စိုက်
 ထားစေလျှင်၊ သဲကိုခင်းလျက်၊ နေ့ချင်းတွင်ပင်၊ လင်နှင့်မယား၊
 နှစ်ပါးစုံစွာ၊ ခေါင်းဆေးရာ၏၊ ရသာစုံပေ၊ ထိုပျားရည်ကို၊ အ
 နေမပျက်၊ ထားလျက်ပြန်သော်၊ ကောင်းကြီးကျော်၍၊ လိုတော်၍
 ကုန်၊ ပြီးပြည့်စုံရှင်၊ လူဘုံထင်ရှား၊ အကျိုးများလိမ့်၊ မှတ်သား
 စွဲသုံး၊ ရှေးထုံးကဝိ၊ ပညာရှိတို့၊ အသိလိမ္မာ၊ အကုရာစည်း၊
 ထမည်းအထက်၊ မိုးကြိုးစက်လည်း၊ လူထက်တွင်သာကျပြန်လာမှု
 ထိုသူ့ ကိန္နိက်၊ မခိုက်မထိ၊ ပကတိလျှင်၊ ရှိသည်ဖြစ်သော်၊ တန်
 ခိုးကျော်၍၊ ထင်ပေါ်တရိုး၊ ဘုန်းတန်းတိုး၏၊ ပုထိုးကျောင်း
 သိမ်၊ ကြိုက်ကြိမ်သင့်လျှင်၊ သစ်ပင်တောတောင်၊ တောက်လောင်
 ပစ်ချိုး၊ နတ်ဆိုးမိစ္ဆာ၊ ခိုင်လံလာသည်၊ အိမ်မှကျလတ်၊ ဥပါဒ်
 အဖြေ၊ မနေစွန့်ပစ်၊ အိမ်သစ်ဆောက်မှ၊ ချမ်းသာရသည်။ ။
 လောကမှတ်သုံးရွှေကျင်ထုံး။ ။

၁၉။ စဉ့်ကူးမင်းမိဖုရားကြီးရှင်မင်း
 (၁၁၀၀-ခန့်၊ ၁၁၄၃)

စဉ့်ကူးမင်းမိဖုရားကြီး ရှင်မင်းသည်၊ အင်းဝဆင်ဖြူရှင် မင်း
 တရားကြီးလက်ထက် နန်းတွင်းစာဆိုတော်ဖြစ်သော မြင်းစုံဝန်
 ကြီး၏ သမီးသိရိနန္ဒာဒေဝီ(စန္ဒာဒေဝီ)ဘွဲ့ခံ ရှင်ဖွားနှင့်ကျီအတွင်း
 ဝန် နန္ဒကျော်ထင်ဘွဲ့ခံ ဦးထွန်းတို့သင့်ရာတွင် ဖွားမြင်ခဲ့သူဖြစ်လေ

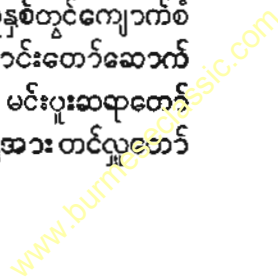
သည်။ မိဖုရားကြီးရှင်မင်း၏ မူလအမည်မှာ စစ်ကိုင်းမင်းသမီး
 ရှင်မင်းဟု တွင်ခဲ့ပေသည်။

‘အဲမောင်ယာ’ခေါ် အဲချင်းအများအပြား ရေးခဲ့သူဦးယာ
 တို့လက်ထက်တွင် ကျော်ကြားထင်ရှားခဲ့သူ အမျိုးသမီး စာဆို
 တော်ကြီးတဦးဖြစ်ပေသည်။ မိဖုရားကြီးရှင်မင်းသည် ‘ရတု၊ ရကန်
 အဲ၊ အန်၊ လူးတား၊ တေးထပ်၊ လေးချိုး၊ ဇွေးချိုး’ အများ
 အပြားပင် ရေးသားခဲ့လေသည်။

အရွယ်ရောက်သောအခါတွင် စဉ့်ကူးမင်းသား သခင်မင်းရဲ
 လှနှင့် လက်ဆက်တော်မူ၏။ သက္ကရာဇ် ၁၁၃၈-ခုနှစ်တွင် စဉ့်ကူး
 မင်းသားနန်းတက်တော်မူသောအခါ ‘မဟာရတနာစန္ဒာဒေဝီ’
 ဘွဲ့နှင့် မိဖုရားကြီးအရာ တင်မြှောက်တော်မူခြင်း ခံရလေသည်။
 ထိုအခါတွင် စဉ့်ကူးမင်းမိဖုရားကြီး ရှင်မင်းဟူ၍ ထင်ရှားကျော်
 ကြားခဲ့ရပြန်လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၁၄၃-ခုနှစ် တပေါင်းလဆန်း ၃-ရက်နေ့တွင် ဘိုး
 တော်ဘုရားသည် ထီးနန်းကို လုပ်ကြံ၍ အောင်မြင်တော် မူသော
 အခါတွင် စဉ့်ကူးမင်းနှင့်တကွ မိဖုရားကြီးရှင်မင်းပါ ကွပ်မျက်
 ခြင်းခံရရှာလေသည်။

မိဖုရားကြီးရှင်မင်းသည်သက္ကရာဇ် ၁၁၃၉-ခုနှစ်တွင်ကျောက်စံ
 ထတော်ကျောင်းရာဟောင်းတွင် သုံးထပ်ကျောင်းတော်ဆောက်
 ရန်၍ ‘ရတနာစံလွတ်’ဟု သမုတ်ပြီးလျှင်၊ မင်းပူးဆရာတော်
 အထွေးအလောကစိန္တာဘိဇ္ဇမဟာဓမ္မရာဇဂုဏအား တင်လှူတော်
 မူလေသည်။

မိဖုရားကြီးရှင်မင်းသည် ကဗျာလင်္ကာ သီကုံးနှုန်းဖွဲ့မှုတွင် အထူးဝါသနာထုံခဲ့သည့် အလျောက် ဘုရားတိုင်ရတု မိုးဖွဲ့ရတု များ၊ တေးထပ်များ၊ လေးဆစ်များကို ရေးသားခဲ့ပေရာ ယနေ့ မဟာဂီတစာအုပ် အမြောက်အမြားတွင် တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။ မိဖုရားကြီးရှင်မင်း၏ ရတုကဗျာလင်္ကာများကို လေ့လာကြည့် ပါလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ထိုးထွင်းဉာဏ်ရင့်သန်သည့် အမျိုးသမီး စာဆိုတော်တိုင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

၁။ စဉ်းကူးမင်းမိဖုရားကြီးရှင်မင်းဆို မိုးဖွဲ့ရတုပိုဒ်စုံ

(၁) ဝသန်ခါမီ။ ။ ချိန်နှင့်ညီအောင်၊ တိမ်နီတိမ်ပြာ၊ တိမ်လွှာ တိမ်ပန်း၊ လျှပ်နှယ်တန်းလျက်၊ တိမ်ဆန်းတိမ်ထူး၊ တိမ်ညို မြူး၍၊ ခြူးသေးခြူးနွယ်၊ ဆေးပေါင်းခြယ်သို့၊ အံ့ဘွယ် စေ့စုံ၊ မြင်ရတုံသော်၊ မကြုံရက်ကြာ၊ မယ် သည်းလျှာ ကို၊ ဗျာပါရိနှမ်း၊ တကာလွမ်း၍၊ ကြီးပမ်းစိတ်ရွပ်၊ အနိုင်ချုပ်လည်း၊ ဖုံးအုပ်လျှံဝါ၊ လ၊ စန္ဒာကို၊ ရောင်ဝါ ညစ်ညမ်း၊ ရာဟုဖမ်းသို့၊ ညှိုးသမ်းပျောင်းအိ၊ လွမ်းရိန် ဖိခဲ၊ သတိဆောင်ကာ၊ နေလှည့်ရာကို၊ အာကာမြင်ဖြူး၊ ကောင်းကင်ဦးက၊ ကွန်မြူးလျှပ်ပန်း၊ ဆွတ်ဖျန်းသွတ်ဖြူး၊ ခြိမ်းကာမြူးသည်။ ။ ဆန်းထူးထွေလာသည်ကိုလည်း။

(၂) အမှန်ရာသီ။ ။ ချိန်နာရီတွင်၊ အညီထူးဆန်း၊ ပွင့်ရောင် မှန်းလျက်၊ ပန်းလည်းအသင့်၊ စာကိုချင့်၍၊ ငိုရင့်သား သား၊ ဖားဖားပူပူ၊ လူလူဖြူဖြူ၊ ဦးဦးဖွေးဖွေး၊ ပင်တိုင်း မွှေး၍၊ ဆော်သွေးတောင်လေ၊ မိုးပန်းကြွလာ၊ ပွင့်ရွှေ

ပွင့်ဝါ၊ ဖြာဖြာလဲလဲ၊ နွဲ့နွဲ့လျှံညှိုး၊ သစ်သီးအစုံ၊ ရွမ်းတုံ မှည့်ဝါ၊ ငိုအာတချို၊ သီးနှုစိုလျက်၊ သီးပျို ရင့်စွာ၊ ညှာနှင့်ကွာ၍၊ ဘယ်ညာများဖြင့်၊ တောမြိုင်ခွင်ဝယ်၊ မြသွင်ညွတ်နူး၊ မြင်သူမှူးမျှ၊ အဖူးအခက်၊ အရွက်အနွယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို၊ ဆူလယ်ဖိုမ၊ မြူးကြပျော်ပါး၊ ငှက် ပေါင်းနားလျက်၊ ပျံသွားကောင်းကင်၊ ရစ်နှောင်ဆင် ၍၊ လည်တင်ရှက်ခါ၊ ချစ်ယုဂ္ဂါနှင့်၊ ဝမ်းသာရွှင်မြူး၊ သိပြိုင်ကျူးသည်။ ။ ပန်းဦးရွှေကြာသည်ကိုလည်း။

(၃) တပြန်နာရီ။ ။ ရက်ဖြင့်စီသော်၊ တဗီဇနာ၊ ခရာရေ တွက်၊ လျှပ်တပြက်မျှ၊ ယွင်းကွက်သွေတိမ်း၊ မင်္ဂလိမီး လည်း၊ မယိမ်းစဖူး၊ စိုင့်ရှူးစကြာ၊ လှည့်လည်ရာလည်း၊ ရရာမထင်၊ သက်သက်ကြင်ဟု၊ ရှေးသင်အစ၊ တော်သမျှ ကို၊ ဖြောင်းဖြုတ်အုပ်၊ ဖုံးကာချုပ်၍၊ တုနီလှုပ်မထင်၊ ဘုံသုံးခွင်မှာ၊ ပူပင်ညှိုးသမ်း၊ မငြိမ်းချမ်းဟု၊ မနှမ်းသည် စိတ်၊ လန်ထိတ်မရှိ၊ သတိဆောင်ကာ၊ နေလှည့်ရာကို၊ အာကာပတ်ချိတ်၊ ရွန်းတည့်ရိပ်က၊ တောင်ထိပ်မြင်းမိုရ်၊ ယုဂန္ဓီရိက၊ လေချိုရွက်ကူး၊ သွန်းလှဖြူးလျက်၊ ညွတ်နူး ဝေရီ၊ စိတ်မညီအောင်၊ ရာသီမိုးပန်း၊ ဆွတ်လာဖျန်း သော်၊ ညှိုးမြန်းမသာ၊ မယ့်ဗျာပါမူ၊ ဝိုက်ကာအိဉ်း၊ ဝဲနယ်ဝေ့ခဲ၊ နွမ်းသွေ မိန်းမူး၊ မရွှင်မြူးသည်။ ။ မြန်းနူး ခေ့ရာသည်ကိုလည်း။

၂။ စဉ်ကူးမင်းမိဖုရားကြီးရှင်မင်းဆိုဘုရားတိုင်မောင်ဘွဲ့ အဖြည့်ခံရတူ (တပေါင်းမင်းလွန်ဟန်)

(၁) အနှုန်းမမြင်။ ။ဘုန်းခြောက်အင်နှင့်၊ ကောင်းကင် တိမ်ဆိုင်၊ ရပ်ရှစ်တိုင်းပင်၊ ရီမှိုင်းပြုံးပြက်၊ လျှပ်စုံထွက်၍၊ အောင်ချက်ဒေသ၊ တောင်ညိုမြထက်၊ တပေါင်းနောင် မြောက်၊ သုံးပေါင်းနောက်ကို၊ လှုံတောက်စက်ရွှေ၊ ဖန်ရဝေ လျှင်၊ မဇ္ဈေလကျ၊ ဝင်ခဲလာ၍၊ လိတ္တာပြည့်ဆုံး၊ နှစ်ဆယ် သုံးတွင်း၊ သွယ်ကုံးရှိရည်၊ မယ်လျှောက်သည်ကား၊ လေးမည်ဖြူလွှာ၊ မိုးစင်ကပင်၊ ဩစာလေးထွေ၊ မြင်းမိုရ် ခြေဝယ်၊ ကုဇေတိုးကြူး၊ မျက်ရှင်မြူးသို့၊ တထူးသာ ကြည်၊ မှတ်ပါသည်ကို၊ နေ့ရှည်လွမ်းရက်၊ ကွာသည့်တွက် ကြောင့်၊ မယ် သက်နဂို၊ မေတ္တာညိုခဲ၊ သည်ကိုယ်ဘုန်း မြင့်၊ ကယ်မူသင့်ရှင်၊ ပုံသင့်တော်ရာ၊ မယ် ဗျာပါလည်း၊ လွမ်းတာလွမ်းကြောင်း၊ ပွားဆင့်လောင်းသည်။ ။ တပေါင်းမင်းလွန်ဟန်ကိုလည်း။

(၂) ဂမုန်းသဇင်။ ။ပန်းမြင့်မြင်လည်း၊ ဂုဏ်အင် ရည် သေး၊ ဖက်စံဝေးရှင်၊ မွှေးလည်းမွှေးညီ၊ တရာသီတွင်၊ နီညိုရွှေမှိုင်း၊ ပွင့်ချင်တိုင်းနှင့်၊ ခက်ကျိုင်းသုံးဖြာ၊ ပြစ်မဲ့ ရာတွင်၊ မေတ္တာစင်စစ်၊ ငွေစင်နှစ်သို့၊ ခါသစ်ချိန်လုံး၊ ပွင့်မြူးတုန်း၌၊ ဘုန်းများပရမေ၊ ထွတ်ခေါင်နေကို၊ ဆောင်းနေ့မမြန်း၊ ရာသီပန်းနှင့်၊ တိုင်တန်းဖေကြွက်၊ မယ်လျှောက်ချက်ကား၊ တသက်ကြည့်ညို၊ ဖြစ်ပါလို့ဟု၊ ကိုယ်နှင့်အကြံ၊ မဆက်ဆံဘဲ၊ ကံကိုရင်းတည်၊ စွန့်ဘူး

သည်ကို၊ မြရည်ဘုန်းမို၊ ပေးမည်ဆိုကာ၊ နဂိုမန်တိုင်၊ တုန်လှုပ်ယိုင်လိမ့်၊ ပိုင်ရင်းပိုင်ရင်း၊ သည်အခင်းကို၊ ပဝင်းရွှေဥာဏ်၊ နှစ်ထပ်ပန်လော့၊ ကိုးတန်ဂုဏ်ပေါင်း၊ ညိုလဲ မောင်းသည်။ ။တသောင်းလင်၊ ပွင့်ဝုန်ကိုလည်း။

၃။ စဉ်ကူးမင်းမိဖုရားကြီး ရှင်မင်းဆို ဘုရားတိုင် မောင်ဘွဲ့အဖြည့်ခံရတူ

(၁) ရှက်ကွန်ဝင်းဝါ။ ။ထိန်လင်းဖြာသား၊ မီးပါရေစုံ၊ ဘုံဘုံသုံးခေတ်၊ မကလှစ်လျှင်၊ ပတ်ရစ်လျှံဝါ၊ သုံးလူ့ ချာကို၊ ဗြဟ္မာနတ်ဘောင်၊ ပင်ခဲဆောင်သည်၊ ပြည်ထောင် လေးထပ်၊ မက်နိုးဝပ်တည့်၊ သုံးရပ်ဝါးသွယ်၊ မျိုးများ လယ်တွင်၊ ခြောက်သွယ် လှုံပြောင်၊ တပေါင်းနောင်ကို၊ လက်ဆောင်ယဉ်နွဲ့ သီကုံးဖွဲ့၍၊ ငါ့ဆယ် နှစ်ခိုင်၊ ပန်းပွဲ လှိုင်တွင်၊ ပိုင်ပိုင်တဆင့်၊ ပန်ချင်လင့်လျက်၊ သဒ္ဓါနှင့်သား ပူဇော်ပါအံ့၊ လျှောက်ရာထဲသို့၊ မယ် စိတ်လိုသည်။ ။ ဝါဆိုမိုးတိုင်ပင်ကိုလည်း။

(၂) သက်စွန့်နှင်းရာ။ ။မယ် ဗျာပါမူ၊ များစွာအဝုန်၊ ပြင်မကွန့်တည့်၊ ကြင်ညွန့်ပွားစည်၊ ပြင်ပမည်ဟု၊ မိန့်ရည် ဩဇာ၊ ရှေးအမှာလည်း၊ သေချာပတ်ရစ်၊ ရက်ကို စစ် သော်၊ နှစ်တဆယ်ကျော်၊ အစွန်းပေါ်အောင်၊ ကြင်ဖေ၊ မယ် သက်၊ မချေချက်၍၊ ရှေ့စက်တင်ကာ၊ ဆက်ရပါဦး၊ သည်သာရိပ်ပင့်၊ လျှောက်ရန်သင့်ကို၊ ဥာဏ်ဖြင့်တွေးယူ၊ ချင့်တော်မူ၍၊ ဇမ္ဗူကျွန်းခွင်၊ ဤမြေပြင်ထက်၊ အကြင်

အချစ်မျှားစွာရစ်အောင်၊ ဘုန်းသစ်တေဇာ၊ ဖြည့်ညွှန်း
ပါတော့၊ ရဲဇာနည်ကိုယ်၊ မြန်ကိုသည်။ ။ ကြာလို့ညှိုး
မှိုင့် ရှင်ကိုလည်း။

စဉ်ကုမင်း မိဖုရားကြီး ရှင်မင်းဆို တေးထပ်များ
၄။ တေးထပ်

မိန့်ခွန်းတော်သံရိပ်ကို၊ ဦးထိပ်ထက် ရွက်ဆင်၊
ရွှေရာဇပလ္လင်ဝယ်၊ ဥကင်တော်ပွင့်၍။ ။

မတ်ပေါင်းရံကား၊ ရှိစုံကြာပူးရောက်သည့်နေ့။ ။

ရက်မြတ်တဲ့ချိန်ခါဝယ်၊ သစ္စာတော်ချစ်ငွေ့။ ။

ကမ္ဘာပင်ကြေမြေ့တော့၊ မေ့ဘူးပမယ်ဝယ်။ ။

ရွှေခွန်းတော်ပျံ့ရှား၊ ဖန်ဖန်များမိန့်ပေးခဲ့တယ်။ ။

သောင်းရပ်လုံး ဇမ္ဗူလယ်မှာ၊ နှိုင်းဆွယ်ရန် ရှားပါလို့၊
လရထားစကြာရှင်၊ လှည့်လည်သောသွင်။ ။

ဘယ်သူ့များ ကေသျှင်မှာ၊ ဆင်တော်မူလဲသိလေး။ ။

၅။ တေးထပ်

ရွှေမင်းဝံတောင်ညွှန်း၊ ဘုန်းကုန်ကွန် ပျိုပျို၊
မှန်နန်းငယ် မောက်မိုမှာ၊ ရွှေကိုယ်တော်လဲလန်း။ ။

ကျွန်တော်မကေသျှင်မှာ၊ ဥကင်တော်ပွင့်နေကျပန်း။ ။

တောင်ကျွန်းလုံး ဇမ္ဗူဒီ၊ ကျောက်စိငယ် လှုံလန်း။ ။
မြမြဆောင် ဖန်နန်းမှာ၊ မသန်းတဲ့ပါလာ။ ။

ပဒေသာပင်ဝန်းနှင့်၊ ထိမ်ထွန်းသည့်ကျွန်းငယ်မှာသာ။ ။

တုံ့ကလွယ်ကား၊ လူးသာပလို့၊
ညညတိုင်းညှိုးလျော်၊ နန်းမကမျှော်။ ။

ရွှေလဝန်းစင်္ကြာငယ်၊ မဒပါလာဘယ် ထွန်းသိလေး။ ။

၆။ တေးထပ်

ခိုးမောင်ရီမင်းလွင်၊ နန်းငွေပွင့်တာရိန်၊
သဘတုခုချိန်ဝယ်၊ ညာတသိန်မြဲဖျား။ ။

ဇမ္ဗူမည့်ရွှေရည်ငယ်၊
ရောင်ကြည်ကြည်ထွန်းပါရောသား။ ။

ဘယ်တွက်ကြောင့်ထဲဝယ်၊ သဲငယ်တော်မူအား။ ။
သက်ကယ်လို ခြားပါဘူး၊ သိသားပ သည်မှာ။ ။

စံဆယ်ရည်ညောင် ကြော့က၊
လောင်တော့မည့် ကျမ်းပုံ နှင့်သာ။ ။

ဘာစိုးနှင့်မောင်ကြီးတာ၊ သီဟဇာတင်ကော့ ကာမှ၊
ပြယ်မေ့မယ်၊ နောင်ကေရိန်၊ မှူးမေ့ဥဇာန်။ ။

သောင်းဗိုလ်ထုရိပ်ငြိမ်မှာ၊
စိုးရိမ်တော်မူလွန်းလှလေး။ ။

၇။ တေးထပ်

ရှေးဝဋ်ကြောင်း မုချမို့၊ ဒုက္ခတွေ့အခါ၊
နှုတ်ဟရိဘာဝနာကို၊ စွဲမကွာနေည၊
စိတ်ပုတီးရိုးဖြူကြအောင်၊ ညှိုးသူဆွေစိပ်တဲ့ချိန်မှ။ ။

ရတ္တိညဉ့်သန်းယံလွန်ဝယ်၊ နန်းဟန်ညွှန်မမျှ။ ။
ဆန်းနတ်မွန်ဒေဝက၊ ကော်ဝလကပ္ပံ။ ။

ယဉ်ကြော့မူလှ စိန်မျက်ကယ်သို့၊
ပြအိပ်မက် ပေးရလေဟန်။ ။

မှေးရေပေါင်းသိတင်္ဂမ္မာ၊ အိစတံလှိုင်ပျံလို့၊
ပြိုင်ရနံ့သင်း ထုံထုံ၊ မင်းငယ်လေ့ပုံ။ ။

မြင်ရတိုင်းလွမ်းမကုန်သည်၊
စန်းငွေယုန်ခင်ခင်ကြောင့်လေး။ ။

၈။ တေးထပ်

ဆံခွေကို ဖြန့်ကျင်းလို့၊ ပြတင်းက မယ်မျှော်၊
ရွှေလဝန်းစန္ဒော်ငယ်၊ ထွက်ပေါ်လာမူနိုး။ ။

စောင့်စားလို့ တာရှည်သည်၊
နေခြည်မှာပွင့်ပန်းကဲ့သို့ညှိုး။ ။

ချနေကျမှန်စာကို၊ အခါခါမယ်ထိုး။ ။
စနဲပုံရွှေကြက်ရိုးရယ်က၊ အကျိုးငယ်မထင်။ ။

ရွှေတိုင်တူနတ်ကိန်းက၊ တိမ်းယိမ်းလို့ မမှန်လေကျင်။ ။

ဘယ်ကျွန်းသူ သခင်ရယ်၊ ထိပ်တင်ကိုချော့ပါလိမ့်၊
မေ့လျော့နေသည့်နှယ်၊ ရှိရပြန်တယ်။ ။

ပူးလွန်းလို့ ပြန်ကျယ်တယ်၊
ဘုန်းကြွယ်ကြွယ်ဘုရားကြောင့်လေး။ ။

၉။ စဉ့်ကူးမင်းမိဖုရားကြီး ရှင်မင်းဆို
သံဝေဂ လေးဆစ်သဖြန်

ကြုံမတွေ့ချင်ဘူး၊ ဘုံခလေ့ကိုတဲ့ မုန်းလှပြီ။ ။
လိုက်အနီး၊ မြိုင်သီးခြေချူလို့၊ ချောင်အာဇဝဏ္ဍထုတ်

ကိုလ၊ သူလွတ်လျှင်ယာယီကွန်ချင်ငဲ့၊ နန်းညွှန်ရွှေညီ။ ။
ဗျာကေကို၊ သာဓေရုပ်ပါလို့၊ ဒွဲလျှော်တေ ဖန်ရည်အုပ်

ကယ်နှင့်၊ လဲလုပ်ကဲ့ကြော့ဒေဝီ၊ ယောဂီတို့ကျင့်နဲ့။ ။
အခါခါ၊ ဘာဝနာ ဈာန်ကသိုက်ကားတွင်မှ၊ အံတိုင်းပင်

ပါပါလေ့၊ နှုတ်ခွန်းရေရွှေဂရီ၊ မှာဘုန်းဘို့ပုလဲ။ ။

စာဆိုတော်မယ်လုပ်
(၁၁၅၀-ခန့်)

မယ်လုပ်သည် သက္ကရာဇ် ၁၁၄၃-ခုနှစ်၊ အမရပူရမြို့တည်
နန်းသည် ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက်တွင် ထွန်းကားပေါ်ပေါက်

လာသော အမျိုးသမီးဘုရင့်စာဆိုတော်တဦးဖြစ်ပေသည်။ စာဆို
တော်မယ်လုပ်၏ လက်ရာတို့ကား သီချင်းကြီး၊ သီချင်းခါ၊ ဘုန်း

တော်တို့ ထယ်ထွန်မင်္ဂလာဘွဲ့၊ ရေသဘင်ဘွဲ့၊ ရာသီဘွဲ့၊ တျားဘွဲ့၊
အင်းလောင်းတော်ဘွဲ့၊ ခါးသိုင်းဘွဲ့၊ မယ်ဘွဲ့၊ မောင်

ဘွဲ့များနှင့် 'စံရာဘုံမြင့်ညီးလင်း' အစချီသော ဇောင်းကလော
ပြန်ရေဆင်း ကြိုးစသည်တို့ဖြစ်ပေသည်။ မယ်လုပ်၏တေးသီချင်း
များမှာ ယနေ့သီဆိုတီးမှုတ်လျက်ရှိကြသော တူရိယာဂီတဆရာ
တို့၏နွတ်ဖျားတွင် ပျံ့ပွံ့ကျူးလျက်ပင်ရှိပါသေးသည်။

မယ်လုပ်သည် ပညာရှိအမတ်ကြီး ဦးပေါ်ဦး၏ ခေတ်တွင်
ပေါ်ထွန်းသူ အမျိုးသမီး စာဆိုတော်တစ်ဦးဖြစ်ပေရာ၊ ပညာရှိ
အမတ်ကြီးများဘောင်သို့တိုးဝင်ထင်ရှားနိုင်ရေးမှာ ပညာဉာဏ်
ကဗျာဉာဏ်များစွာထက်မြက်ရန် လိုအပ်လှပေသည်။ မယ်လုပ်
သည် မင်းကုန်းခေါင်းလောင်းတော်ဘွဲ့ကိုဖွဲ့ဆိုခြင်းအားထောက်
၍ ဘီးတော်ဘုရား (ပဒုမင်းသား) ကြွသွားရာတို့ကိုစာဆိုတော်
အဖြစ်နှင့် တပါတည်းပါသွားဟန်တူပေသည်။ သိင် ဘွဲ့များကိုဖွဲ့
ဆို ရေးသားရာ၌ ဓားခုတ်ပုံအမျိုးမျိုး၊ သိုင်းကွက်နင်း၍ ခုတ်ပုံ
ခုတ်နည်းများကို တိကျစွာရေးသားနိုင်ခဲ့ပေရာ၊ မင်းတုန်းမင်း
လက်ထက်စော်တွင် ကျော်ကြားခဲ့သော မြင်းစီးကောင်းတပ်
ဗိုလ် မိနက်ကြီးနှင့် မယ်ဘရက်တို့ကဲ့သို့ အရည်အသွေးရှိသူတစ်ဦး
ဖြစ်တန်ရာသည်။ မယ်လုပ်ကိုစာတွေ့ ကိုယ်တွေ့ ဗဟုသုတ အဝဝ
ဖြင့် ကုလုံကြယ်ဝသူတစ်ဦးအဖြစ်လည်း ခြင်ဆင်ကြည့်ရှုတွေ့မြင်
နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

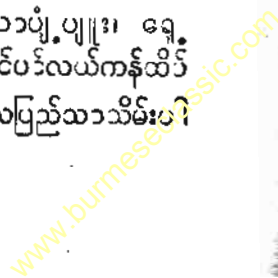
မယ်လုပ်ရေး ဇောင်းကလောပြန် ရေဆင်းကြိုး

စံရာဘုံမြင့်ညီးလင်း၊ ဝေယန်နှုန်းမယွင်း၊ နာပြည်ပြည်မင်းမှန်
ကူ၊ ထွတ်ထိပ်သရဖူ၊ စံတော်မူသည်၊ လျှံလှူခံဆင်မြေရင်းဝယ်
ပလေး။ ။ ရှုညောင်းအံ၊ ရှေ့ဆီပြုပွါစွန်းငယ်ကလေး၊ ဖြ

လန်းပြာခြေ၊ ဝါရွှေစိမ်းစို၊ ညိုတလဲလဲ၊ စိုဘနွဲ့နွဲ့၊ အိုဘယ်
ကြာမျိုး၊ မောက်ဖြိုး၊ ထူးတဆန်း၊ တင်းကျမ်းတင်းကျမ်း၊
ပြုရည်ရောင်၊ ငှက်တုံငှက်မောင်၊ သားခေါင်ကြေအညာ၊ ယဉ်
သောင်ရေသီတာ၊ သံသာချိုအေး၊ တွန်ကြော်ရင့်ရင့်ကြွေး၊
ဖြစ်တေးသံစာစာတည့်လေး၊ ချစ်ရေးဖြေဘင်ခါတည့်မသး၊ ဇွေး
ဇွေးငယ်ရောင်လျှံ၊ ခေတည့်ရေတည့်ကန်ငယ်မှာ၊ ငတန်၊ ငကြင်း၊
ငလယ်၊ ငပြာ စင်းငယ်တည့်လေး။ ပြွန်ရင်းဆိုက်ခါသာ၊ သူ့ခွို
ထိုက်ဘာသာ၊ မြူးပျော်ခါလှည့်ပြိုင်သွား၊ ငှက်စုံရွှေလိပ်ငါး၊
ဇီးတွေထွေသားငယ်ပ၊ ချီးအံ့ဘွယ်များပေလှ၊ များခတောင်းပင်
လေတည့် များတောင်းပင်။

မယ်လုပ်ရေးဘုန်းတော်ဘွဲ့တျာသံသီးချင်ခန့်ကြီး

ဗျူကျွန်းလုံးဗဟို၊ လေးရောင်စုံဖြူ၊ တောင်ဦးမန်တိုင်လို၊
ထိုင်းပြည်ထောင်ထိုက်၊ ဦးလျှိုသာညွတ်ခ၊ ထီးဆောင်းငယ် ဘရာ၊
ငါးထကာ၊ ဆယ်ဖြာရှိပန်သသည်နုနုလေး။ ။ ဘုန်းတော်မျိုးမှ၊
ထောအောင်၊ လနေတနုနု၊ ပတ်ကုံးထိန်ထိန်ပြောင်၊ သိုက်ခတ်
ညီထည်ထောင်သည်၊ လေးမည်တောင်ရစ်သန်း၊ ဘူမိငယ်နက်
သန်၊ အင်းပတ်လည်ရံ၊ စိမ်းညိုလျှံလှည့်ပတ်ကယ်သန်းသည်နှင့်
ထော၊ ။ ရွာဘွယ်မခန်း၊ ထူးဆန်းငယ်ကျယ်စွာ၊ အမရပူပြည်မထွက်
အောင်ချာ၊ ရှက်စုံငယ်ဘယ်ညာ၊ လွန်သာယာပျံ့ပျူ၊ ရေ
အောက်ယွန်းခတ်ဆွယ်၊ သာမောကျယ်၊ အောင်ပင်လယ်ကန်ထိပ်
ထောင်လေး။ ။ ပွင့်ဖူးငယ်ကြာငါးမည်၊ လေပြည်သာသိမ်းပါ
နု၊ ညွတ်ထိမ်းနွဲ့ခါယိုင်။

၃။ မယ်လုပ်ဆို၊ မင်္ဂလာလယ်ထွန်ဘွဲ့ကျသံ

ဘုန်းတော်တိုးဆင့်ထောင်နေခြင်း၊ ကျက်သရေကုန်မြူး၊ ရာ
ကြူးသက်တော်ငြည်၊ ကျန်းလေးတည်ငယ်ကို၊ စိုးမည်ထိပ်နှင်း၊
ရတနာနတ္ထ၊ ဒီပါတောင်ဇမ္ဗူငယ်မှာ၊ တရာရိပ်ဖြူ၊ ပိုင်ယူမင်း
ထက် မင်းငယ်မို့ လေး။ ။တေဇာတော်လင်းသမ္မာအင်၊ ရွှေဥာဏ်
ရွယ်တိုင်း၊ မဆိုင်းပြီးအောင်မြင်၊ ဇေယာငယ်သံလွင်လေ၊ ကျူး
ရင့်ပတ်သန်း၊ ရာသီသာစွ၊ ဇေဋ္ဌပုဏ္ဏမာငယ်မှာ၊ ရွှေထွန်မင်္ဂလာ
စကြာစံတင်မြန်းပါလို့ လေး။ ။ထိန်လျှံနန်းငယ်ကို၊ မိုးပန်းငယ်
မြရည်၊ တန်ဆည်လျှံတော့သည်။ ။သီးနှံငယ်ပွားစါလို့၊ ကောက်
သားငယ်တောင်နှယ်၊ အံ့ဘွယ်ဆန်းတော့သည်။ ။

၄။ မယ်လုပ်ဆို ရေသဘင်ဘွဲ့ကျသံ

မြရည်စိမ်းလဲ ယဉ်ဘောင်သာ၊ ရင်းမာကြိုင်လန်း၊ ရွှေတန်း
မြည်ချိန်ခါ၊ ရွှေညီလာငယ်လေ၊ ရွှေဘုန်းကုန်ဆဲ၊ ပြုပ္ပါရောင်
လင်း၊ ကြယ်မင်းယုတ်ပြိုင်ညီတယ်လေ၊ ငွေစန်းပုဏ္ဏမိ၊ ရာသီသာ
မျိုးကဲပါလို့ လေး။ ။မြစ်ယံခြံမဲ့သဲခါတော်တွင်၊ အောင်သံကြော်
ကြွေး၊ တက်ရေးရေသဘင်၊ သီဒါခွင်ငယ်မှာ၊ ဘုံနန်းဦး၊ ပဉ္စင်
ဆေးညောင်း၊ ဗုံမောင်းနှံရာငယ်မှာ၊ ငွေမင်းအင်္ဂါ၊ ပြဟွာ
သံညှင်းကျူးပါလို့ လေး။ ။မျှော်အံ့မှူးသည်နှင့်၊ ကြံဘူးငယ်မထင်၊
ရာဝင်မြီးတော့သည်။ ။သပြေငယ်ရွှန်းပါလို့၊ လေး ကျွန်း
ငယ်ဒီပါ၊ စကြာစိုးတော့သည်။ ။

၅။ မယ်လုပ်ဆို မြို့ဘွဲ့ကျသံသီချင်း

ရှေးစံလေပြောကြန်မိတ်၊ သိုက်နှင့်ခတ်စာ၊ တပေါင်လာ၊
ညီညာရှေးအတိတ်ကယ်မို့ လေး။ ။မြရိပ်ကယ်သာ လန်းဝေစည်၊
ထိပ်ကြံတော်ရည်၊ မရည်ငယ်သာလှနှင့်နှစ်၊ ပြည်ကြီးငယ်တည်
ထောင်၊ အစောင်စောင်၊ သာခေါင်ပြီးရောက်စပ်ပါလို့ လေး။ ။
တောင်မြစ်ကယ်ခရသို့ဒါ၊ ရံကစန်းတော့သည်။ ။

၆။ မယ်လုပ်ဆို ရာသီဘွဲ့ ကျသံ

ဟေမန်ပြာသို၊ ခွာညိုပွင့်ပွားဆင့်တယ်လေး၊ နှင်းပန်းသစ္စာ၊
နော်ဇာဘညိုဂမုန်းအင်၊ ဇေယာတွင်၊ မဟာလေ၊ မဟာလှေ
ထား၊ ဇီဝေါပန်းဆတ်သွားငယ်နှင့်လေး။ ။ယင်းမာငယ်ချယား၊
စကားငယ်လှိုင်ညီ၊ ရေခဲမို့ခတ္တာရီ၊ စိန်ပန်းနီ၊ ပွင့်ညိုပွားတံဆန်း
တော့သည်၊ အနန်းကံ ကော်၊ စွယ်အော်ခေါင်ရန်းပန်းနှင့်လေး။ ။
ကြိုင်လန်းလေ၊ မြိုင်နန်းမွေးကြူစွာ၊ စကားဝါရွှေပင်ခက်ကယ်
နှင့် ပန်းညက်လက်တံရည်။ ။

၇။ မယ်လုပ်ဆို ဘုန်းတော်ဘွဲ့ ကျသံ

ပန်းမွေရာငယ်လေ၊ တောင်ထွာထုပြင်၊ ရွှေအုံးငယ်ကတိ၊
ထွန်သိန္နဲမိုးသုံးထပ်ဆင့်သည်နှင့်လေး။ ။ရွှေဘုံမြင့်ငယ်ကို၊ နတ်နှင့်
ထိပ်ရည်တူ၊ လေးကျွန်းစိုးမည့်သူ၊ နတ်မဇ္ဈူငယ်လေ၊ မွေးပျံ
သင်း၊ ကွမ်းဝတ်ကယ်ရွှေဝါ၊ ကွမ်းနုရာ၊ စကြာစုံပွားနှင်းမာင်မို့
တော့သည်။ ။မိန့်တော်ရင်းငယ်ကြောင့်၊ ချွတ်ယွင်းမည်ကို၊ လိုလိုစိုး
တော့သည်။ ။

၈။ မယ်လုပ်ဆို ဘုန်းတော်ဘွဲ့ တျာသံ

အောင်သံ ကျူးရချိန်တန်ပြီ၊ စဉ်လာကိန်းခန်း၊ ဓာတ်ဆန်း ကုန်ညီ၊ ရှေ့ရာသီကိုလေး၊ မြက်ချီဖြာကျူးလျက်၊ စကြာသတ္တ၊ ဆက်သချိန်သင်မှန်တယ်လေ။ သုံးဆယ် ရှစ်ဘော်၊ ဆဒ္ဒန်ထပ်ပြန် တိုးဆင့်၊ ဆောက်မည်တည့်လေး။ ■

ရွှေဘုန်းတော်တောက်ပါလို့၊ ထက်အောက်ကယ် လှိုက်ဆွ၊ ရာပြည်ထောင်မင်း၊ ရင်တွင်းနုအူအူ၊ နတ်သွင်မှငယ်လေ၊ နှုန်းနှုန်း တူသာတမျှ၊ ကိုယ်စီပင်ကြား၊ ညွတ်တွားဦးနှိမ်ခါ ငယ်လေ၊ သမီးရတနာ၊ ကညာနှင်း ဆက်သမည်နှင့်လေး။ ■

သောင်းဒီပါမှတည့်၊ မရငယ်နှိုင်းအပ်၊ ရာဇဝင် မှူးတော့သည်။ ■

ဩဘာငယ် ကောင်းပါလို့၊ နတ်ပေါင်းငယ် ဝန်းရံ၊ အောင်သံကြွေးတော့သည်။ ■

၉။ မယ်လုပ်ဆို တျာဘွဲ့

စီးမြင်းတော် စာမရီ၊ နောက်ခြေကြုံ လျက်၊ ရှေ့လက်ဟန်ပန် ချီ၊ မြီးဆံရှည်သည်လေ၊ လည်မောက်ချိတ်၊ ရှူးရှူးငယ်နှာသံ၊ ဆိတ်မည့်၊ အလျှံလူးလန်း စိတ်ကယ်နှင့်လေး။ ■

ရည်တူများထုတ်ထိပ်၊ ရွှေနန်းလျှာ၊ ရွှေစက်တင်မြန်း၊ ရွှင်လန်း၊ စီးသောခါ၊ ဝတ်လဲတော်ငယ်မှာ၊ ပန်းပေါင်းခက်၊ ခါးလည်

တော်လျှပ်နွယ်၊ ကျောက်စုံခြယ်၊ ကိုးသွယ်မျက်ပေါင်း ရှက်ပါ လို့လေး။

ချက်ချက်ကယ်မပြုလွှာ၊ တိမ်လွှာကို ပျံလှနီးသည်နှင့်၊ အံ့ချီးမကုန်ရာ။ ■

၁၀။ မယ်လုပ်ဆိုတျာဘွဲ့

တစိတ်ကယ်တကိုယ်တော်၊ ညှိုးလျော်ခွေလို့၊ ပျောင်းတည့် လေး၊ တွဲကာယိုင်ကာ၊ နွဲ့အောင်မချီပါတယ်လေ၊ နှင်းလှိုင်ဆွ ငယ်တွင်၊ ယိမ်းလို့ ပျောင်းညှိုးလျော်ကျန်မ၊ နှမ်းလှပူသည်အင် ထက်၊ ညဉ့်လုံးမရွှင်၊ လွမ်းပင်မိုးထိပေါင်းပါလို့ လေး။ ■ သာခွေ လျောင်း၊ စောင်းကာခါခါမှိုင်ခွဲပြီတကားရှင့်လေး။ ■

၁၁။ မယ်လုပ်ဆိုကျေးစေပတ်ပျိုးကလေး

ထွန်းလင်းလျှံလက်၊ ဖန်စက်လျှံ၊ သန္တာရည်သွေး၊ လည် လျော်မြှောက်ပံ၊ ဟန်တချီချီကျူး၊ တောင်ပံရှက်ခါမြူး၊ ဖူး ဆင်သညှတ်ခါ၊ ကျေးမြစိမ်းရွှေ၊ စေတော်မူဦး၊ ထက်တိမ်ဘူး၊ တောင်ဟန်ကွန်ကွန်မြူး၊ အထူးထူးငယ်နှင့်၊ ရွှင်မြူးငယ်ကြော်ကြေး ထေးပြသွေး၊ ဟန်ရေးရွယ်ကာချီ၊ ထက်တိမ်ဘူးဆီငယ်မှာ၊ သာ ထိန်းအားစေတော်မူကြောင်းမဟုတ်လား၊ ရွှေရွှေနားအပ်ပါ တို့၊ တပ်တပ်ကယ်သေခွေ၊ ခွန်းမိန်တော်ထွေ၊ မြသေချာသို့ နှိုးထွေးစေတမန်၊ ရွှေချိုင့်စံ၊ မှန်ပုံနှင့်ကယ်၊ ပန်းမူ ဖြစ်ကျေး၊ ■ ထိန်းအားငယ်တမန်၊ စိန်ချိုင့်စံ၊ လျင်မြန်စွာဟိုကျွန်းက၊ ဖလှန်နှင့် မြို့စိန်ချိုင့်စံမှန်ပုံနှင့်ကယ်၊ ဘုန်းတော်ဖြစ်ကျေး၊ ■ လေးနှင့်

ရော တိမ်ကြောကိုပျံ့ပါလေကွယ်၊ ပန်းရည်ငှက်ကယ်၊ နန်းရွှေ
ဘုံနယ်၊ ဆွေမယ်ရို့ တပါး၊ ချန်မဆိုင်းပါနှင့်၊ မှန်တိုင်းတင်ပါချေ
ကွဲ့၊ နန်းမြေသူပါး။ ။

၁၂။ မယ်လုပ်ဆို မင်းကွန်းခေါင်းလောင်းတော်ဘွဲ့ တျာသံ

ဘုန်းတော်ဆောင်ကြူးလှ၊ မြတ်အာဟိန်၊ တေဇာတော်ထူး၊
ကွန်မြူးရွှေဥာဏ်ချိန်၊ ဝရဇိန်ငယ်ကို၊ တောက်ထိန်သာမဆုံး၊ ကြံ
တော်အားသစ်၊ မလစ်သွန်းပြုတည်သည်လေ၊ ဗလငါးမည်၊
တည်သည်ရွှေလက်ရုံးငယ်နှင့်လေး။ ။

ကုသိုလ်တော်ဘုန်းငယ်ကြောင့်၊ မြောက်ဘုံလုံးညှီးအံ့၊ အောင်
မြင်ပြီးစီး၊ မငြီးရှုရာကို၊ ခေါင်းလောင်းတော်ရန်လုံမှာ၊ ဆောင်ဟုန်
သာထွန်းတောက်၊ ရွှေဆောင်တော်တင်ပြောင်း၊ ကြော်သောင်း
ပင့်ယူချီလေ၊ မဟာစေတီ၊ ထံမှီစက်ပါးရောက်ပါလို့ လေး။ ။

ကြံတော်မြောက်ပြီမို့၊ ထက်အောက်ကယ် ကြေညာ
အောင်ရာသာချီးတော့သည်။ ။

သမ္မာတော်လင်းပါလို့၊ ထွန်းလင်းငယ် တောက်ထိန်၊
ပွင့်ချိန်နီးတော့သည်။ ။

၁၃။ မယ်လုပ်ဆို မင်းကွန်းခေါင်းလောင်းတော်ဘွဲ့ တျာသံ

ပွင့်ချိန်နီးလှရင့်မှအာ၊ ငါးမာရ်အောင်ဘိ၊ ဗောဓိနောင်အ
လျာ၊ ဆင်မြင်ရှည်စွာ၊ စဉ်လာသာရိုက်ကျူး၊ ရှေးရာဇဝင်ထုံး

ထနန်းဘက်မဲ့ ကွာတယ်လေ၊ သမိုင်းကျောက်စာ၊ ဘယ်မှာကြံ
ကြားစဖူးရလေး။ ။

ရွှေဥာဏ်တော်ထူးလှအခေါင်မော်၊ ရန်မြူစင်ကင်း၊ သန့်ရှင်း
ကုသိုလ်တော်၊ ခေတ်လုံးငယ် လှိုက်ဆော်တယ်၊ အုတ်ဩဇာ
သောင်းသောင်း အတုမရှိတဝက်ထိနဲ့၊ ကြော်ငြာ တယ်လေး၊
အောင်မင်္ဂလာ၊ မဟာရွှေခေါင်းလောင်းငယ်တည်လေး။ ။

မွန်းရိုက်ချောင်းပါလို့၊ နတ်ပေါင်းငယ် လှုံ့ဆော်၊ လို
တော်ပြီးတော့သည်။ ။

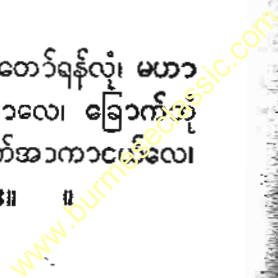
အခေါင်ကျုံးပါလို့၊ သက်လုံးငယ်ရာကျော်၊ ဘုန်းတော်
ကြီးတော့သည်။ ။

၁၄။ မယ်လုပ်ဆို မင်းကွန်း

ခေါင်းလောင်းတော်ကြီးဘွဲ့ တျာသံ

ဩဇာသံထူးလှ ပြိုင်မတူ၊ ဇမ္ဗူသောင်းခန်း၊ အောင်ပန်းညွန့်
ထူလှ၊ မြတ်ဆူချူငယ်လေ၊ ဆုယူလေးသောင်း၊ နှစ်သိန်းတည်စ၊
ရွှေဥာဏ်ဖြာတယ်လေ၊ စေတီမဟာ၊ ရတနာခြင်္သေ့ ပေါင်း
ခါလို့ လေး။ ။

ဆောင်လျှင်မောင်းမျှ၊ ခေါင်းလောင်းတော်ရန်လုံ၊ မဟာ
ကြီးဘိသုံးမည်စုံ၊ ကုသိုလ်တော်ဟုန်မှာလေ၊ ခြောက်ဘုံ
တော်၊ ကြေငြာကြော့ဆုံး၊ ပတ်ကုံးတိုက်အာကာငယ်လေ၊
တော်ထိန်စွာ၊ ဗြဟ္မာမင်းတို့အံ့သည်နှင့်လေး။ ။

လေးစီပါယုံပါလို့၊ ပတ်နှံ့ငယ်ရောင်ထိန်၊ ဘုန်းတော်ရှိန်
သင်းတော့သည်။ ။

ရွှေညာဏ်တော်လှိုင်းပါလို့၊ ဝိုက်သိုင်းငယ်တေဇာ၊ စက္ကဝါ
ချင်းတော့သည်။ ။

၁၅။ မယ်ဆိုခေးသိုင်းဘွဲ့ တျာသံ

စက်ရှင်ရောင်မြူးလှ၊ ဝေပူးငယ်သီ၊ ထားစုံဆယ်ချင်း၊ သိုင်း
နင်းဟန်ငယ်ချီ၊ နှုန်းတုငယ်မမို့၊ ရှေ့ဆီသာနောက်ချ၊ ရွှေထား
တော် သီဂီ၊ ကိုးမျက်စုံဖြာ၊ စကြာတော် နင်းကွက် ကျပါ
လို့လေး။ ။

ရောခိုင်မ၊ ပွင့်လှငယ်ကားလျှို၊ ဝရဇိန်စက်၊ ရှိန်လက်ရောင်
လိုလို၊ များလှဗိုလ်ငယ်လေး၊ အံ့မဆုံး၊ ယဉ်မျိုးငယ်ချုပ်ယူ၊ မိုးပါ
တုံ့သူ၊ ထိန်ဆူနေသသာနှုန်းရလေး။ ။

ရွှေဘုန်းတော်ကျက်သရေ၊ တက်လေတိုးတော့သည်။ ။
မြတ်ပေါင်းငယ်မင်္ဂလာ၊ အောင်ရာသာဖြိုးတော့သည်။ ။

၁၆။ မယ်လုပ်ဆိုခေးသိုင်းဘွဲ့တျာသံ

ဘုန်းတော်တိုးဆင့်ထက်တေဇာ၊ တက်နေရောင်သို့၊ အောင်
မျိုးမင်္ဂလာ၊ မင်းမင်းများထိပ်ချာမှာ၊ ရှစ်ဖြာသာဆယ်ကျူး၊
တတ်မျိုးငယ်ကုန်စင်၊ တို့ထိပ်ဘင်၊ စက်ရှင်ရောင်လျှပ်ကယ်မြူး
သည်သို့လေး။ ။

ဆယ်တန်ကပူး၊ လှထူးငယ်ဆန်းကြယ်၊ ပြိုင်ယူဘက်မဲ့၊ သုံး
ဆယ့်ခုနစ်သွယ်၊ သုံးလေးငယ်လျှာလှယ်၊ ညာဘယ်သာနောက်
ရွှေ၊ ရွှေလက်သာချိန်မို့၊ သိုင်းဝိုင်းခါသီ၊ မြောက်ချီငယ်ဝန်းဝိုက်
လေးပါလို့လေး။ ။

ဘုန်းဟေ့ငယ်မြတ်ခေါင်ချာ၊ ယဉ်ရာသာကျူးတော့
သည်။ ။

ရွှေထားတော်၊ ကျောက်စုံခြယ်၊ လျှပ်နှယ်ရောင်မြူးတော့
သည်။ ။

၁၇။ မယ်လုပ်ဆို ခေးသိုင်းဘွဲ့တျာသံ

အောင်ရာသာမျိုး၊ မြင့်မြတ်ဘုန်းတော်၊ ပရမေခေါင်
တင့်၊ တိုးဆင့်ရှိန်တေဇော်၊ ဆူလှိုက်ကျော်ငယ်လေ၊ မြန်း
ထိပ်မိုး၊ ဆယ်ချင်းငယ်အစုံ၊ ချက်တိုင်းသာလုံ၊ တတ်ကုံ
သူ့ထက်ကယ်မိုးပါလို့လေး။ ။

ဝယ်လဲတော်ပြိုးပြက်သက်တံရောင်၊ ဝဠာကြော့ရှင်း၊
မြိုင်ကင်းတုလွတ်ရွှေငင်၊ ရန်နံ့မှောင်ငယ်လေ၊ ဝေး
ပျောက်ရှုံး၊ ရွှေစကြာကြန်ညို၊ လက်ရုံးတော်ချီ၊ ပထဝီ
ပြိုအက်ထက်ကွဲသည်သို့လေး။ ။

မြတ်ကဲငယ်ရင့်သမ္ဘာ၊ ရှုန်းဝါတောက်တော့သည်။ ။

မိုက်မွေးရန်တကာ၊ ဝေးကွာ ပျောက်ဟော့သည်။ ။

၁၈။ မယ်ထုပ်ဆိုခေးသိုင်းဘွဲ့ တျာသံ

ဇမ္ဗူကျွန်းလုံး၊ လှည့်စကြာပိုင်၊ ကြေညာကျော်ဆုံး၊
ပတ်ကုံးတေဇာလှိုင်၊ နှုန်းတုငယ်ဆိုင်း၊ ယှဉ်ပြိုင်သူ သက်
ရှား၊ မြတ်သီလဝင်း၊ ရန်မျိုးငယ်နှင့်၊ စက်ရှင်သာစိန်လျှပ်
ထားငယ်နှင့်လေး။

ချင်းစုံဆယ်ဖြာ၊ ဟန်တော်ချို၊ ရာပြည်ထောင်မင်း၊
ဝတ်စင်းဦးနှိမ်ညို၊ ဘက်မမှီငယ်လေ၊ တင်ရိုးဦး၊ သတ္တိငယ်
အကျော်၊ သောင်းမြင်ပေါ်၊ မမြော်တုလွတ်ကယ်၊
ထူးပါလို့ လေး။

လျှိုမြူးငယ်အသရေ၊ တက်နေရောင်နှုန်းတော့သည်။
သိုင်းနှင့်ငယ်စမွယ်စံ၊ ရန်ရန်ပြုန်းတော့သည်။

၂၁။ ပခန်းသူမ

(၁၁၄၃-ခုနှစ် ခန့်)

ပခန်းသူမသည် မေတ္တာရေးသူ စာဆိုမယ်တဦး ဖြစ်သည်။
သေနတ်အမှုထမ်းမောင်လွန်း၏မယားဖြစ်သည်။ သက္ကရာဇ် ၁၁၄၃
ခုနှစ် အမရပူရမြို့တည်နန်းတည် ဘိုးတော်မင်းတရားကြီး လက်
ထက်တော်တွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ပခန်းကြီးမြို့ မင်္ဂလာ
တံခါးရပ်တွင်နေခဲ့သည်ဟု သိရသည်။ ဘိုးတော်မင်းတရားကြီး၏
သေနတ်အမှုထမ်းတို့သည် မိုးနဲမြို့သို့ချီရသည်။ ထိုအခါ ပခန်းကြီး
မြို့ မင်္ဂလာတံခါးရပ်နေ သေနတ်အမှုထမ်း မောင်လွန်း၏မယား
ဖြစ်သူ ပခန်းသူမက မိုးနဲမြို့ရှိ သေနတ်အမှုထမ်းတို့ တပ်စခန်းသို့

မေတ္တာစာ တစောင်ကို ပေးပို့ခဲ့လေသည်။ ထိုမေတ္တာစာတွင်
ခင်ပွန်းသည်ကိုလွန်းအား ဘုရားသီကြားမ၍ မြန်မြန်ပြန်လာ
စေချင်ပါသည်။ နတ်တော်ပြာသိုလုများတွင် နှင်းကလည်းစို၊
ချမ်းကလည်းချမ်းမို့ စောင်ကို အတူခြံရံအောင် ပြန်လာစေချင်
ပါသည်။ ဟုဖွဲ့ခဲ့၍လည်းမဆို၊ အပိုလည်းမပါ၊ ပကတိဖြူစင်သော
မေတ္တာစေတနာဖြင့် ရေးသားပေးပို့ခဲ့လေသည်။

ပခန်းသူမက မိုးနဲမြို့ရောက်ခင်ပွန်းသည်သေနတ်အမှုထမ်း
မောင်လွန်းထံပေးပို့ သောမေတ္တာစာ

အုတ်စတုရန်း၊ ချိုးခိုနန်းနှင့်၊ ရွှေခန်းမင်္ဂလာတံခါး
သာက၊ ကြားမှာလိုက်ကဲ့၊ အလွန်းငယ်။

ဘုရားချစ်ရှင်၊ စည်သူရှင်မှာ၊ ပြန်လာစေကြောင်း၊
ညောင်ရေလောင်းသည်၊ တဂေါင်းဖန်ပြာ၊ အနားဖွာ
လည်း၊ သုံးခါကွဲပေါ့ အလွန်းငယ်။

နတ်တော်ပြာသို၊ နှင်းစိုစိုကို၊ စောင်ကိုအတူ ခြံရံ
အောင်၊ မြန်မြန်ပြန်ခဲ့ပါ အလွန်းငယ်။

၂၂။ နန်းတွင်းသူ မယ်ခွေ
(၁၁၅၀-ခုနှစ် ၁၂၀၀ခုနှစ်)

နန်းတွင်းသူမယ်ခွေသည် သက္ကရာဇ် ၁၁၄၃-ခုနှစ်တွင် နန်း
ထက်တော်မူသော ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက်တွင် နန်းတွင်း၌
ခံစား ထမ်းရွက်ရသော အမျိုးသမီး စာဆိုတော်တဦး ဖြစ်
လေသည်။

မယ်ခွေမှာ ရတနာသိမ်မြို့နေ စစ်တောင်းဝန်၏ သမီးနှစ်ယောက်အနက် အငယ်ဖြစ်လေသည်။ မယ်ခွေ၏အစ်မမှာ မယ်ကေဖြစ်လေသည်။ မယ်ခွေအရွယ်ခဏကသောအခ တွင်၊ အမေ့ဝန်ဟောင်း မောင်စွန်နှင့် စုံဖက်လေသည်။ မယ်ခွေသည် သက္ကရာဇ် ၁၁၉၉-ခုနှစ်တွင် နန်းတက်တော်မူသော ကုန်းဘောင်မင်းတရားကြီး လက်ထက်တော်တိုင်အောင် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားခဲ့သူ နန်းတွင်းသူအမျိုးသမီးစာဆိုတော်တဦး ဖြစ်ပေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၀၃-ခုနှစ် ကုန်းဘောင်မင်းတရားကြီး၊ ရန်ကုန်မြို့၌ ခေတ္တစံနေတော်မူစဉ်တွင် မယ်ခွေသည် 'ဇေယျတု အောင်ဆုပန်ပါတဲ့၊ မင်္ဂလံ။ အစပြာသော လွန်စွာထင်ရှားကျော်ကြားသည့် ဆယ့်နှစ်ရာသီဘွဲ့ အဲချင်းများကို ဖွဲ့ဆိုခဲ့လေသည်။ မယ်ခွေသည် ထိုဆယ့်နှစ်ရာသီ အဲချင်းများအပြင် ရှစ်ဆယပေါ် အဲချင်းများနှင့် အမရပူရ-လေးဆူဘုရားတိုင် အဲချင်းတို့ကိုလည်း ဖွဲ့ဆိုခဲ့လေသည်။ ငိုချင်များကိုလည်း ဖွဲ့ဆိုခဲ့လေရာ ဘိုးတော်ဘုရား မိထွေးတော်ဒလမြို့စားမင်းသမီး သေလွန်ရာငိုချင်း၊ သမီးတော် မိုးနဲ ဝန်ကတော်သေလွန်ရာငိုချင်း၊ သားတော်ပြင်စည်မြင်းမူ၊ မင်းသား မင်းရဲမင်းလှရွှေတောင် သေလွန်ရာငိုချင်း၊ နမအတော် ရှင်နှင့်ပွင့်၊ ရှင်သဲတို့သေလွန်ရာငိုချင်း၊ အနောက်အိမ်တော်အမြင်မြို့စား မင်းသားတော်သေလွန်ရာ ငိုချင်းများကို ဖွဲ့ဆိုခဲ့လေသည်။ မယ်ခွေ၏အမည် ဂုဏ်သတင်း ပျံ့သင်းမွှေးကြူရခြင်းမှာလည်း မယ်ခွေ၏အဲချင်းများနှင့် ငိုချင်းများကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ မယ်ခွေ၏ငိုချင်းများသည် အစ ပတမဆုံး ပေါ်ပေါက်ခဲ့သောငိုချင်းများဖြစ်၍၊ ငိုချင်းရည်ခေါ် ရှာပုံတော်ကြီးများ၏

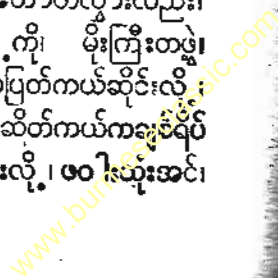
ရွှေ ပြေးပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင်-မယ်ခွေသည်၊ မင်းကုန်းစေတီတျာဘွဲ့၊ ကျေးစေ၊ ဘုရားတိုင်၊ မောင်ဖွဲ့၊ မယ်ဖွဲ့၊ မိုးဖွဲ့ရတုများနှင့်ဆေးတံဖွဲ့၊ ဆေးလိပ်ဖွဲ့ကဗျာများကိုလည်း ရေးသားဖွဲ့ဆိုခဲ့လေသည်။

မယ်ခွေသည် ဆေးလိပ်ဖွဲ့ကို ၁၄ နှစ်သမီးအရွယ်က ရေးသားဖွဲ့ဆိုခဲ့ပေရာ၊ ထိုဆေးလိပ်ဖွဲ့မှာ နောက်ဆုံးပေါ်သီချင်းများကဲ့သို့ပင် ယနေ့အထိခေတ်စားလျက်ရှိသေးသည်။

မယ်ခွေဆို ဆယ် နှစ်ရာသီဖွဲ့ အဲချင်းများ

၁။ တန်ခူးလဖွဲ့

နေနတ်ကယ်မုရာဇာလေ။ ။အထာဝကီ၊ ကြယ်နှင့်ညီလို၊ စန္ဒီစိတြတူယျဉ်ပြိုင်ပ ကြတယ်၊ လ-အကာကိုတဲ့လေ။ ။သီတာငယ်မူပျံ့မွန်း၊ သပြေမြရည်၊ တသောင်းပြည်ကို၊ အောင်စည် ရွှမ်းလို၊ ရေးသွန်းမှ ခါချိန်၊ သောက်ရှူးဥပါ၊ ကြယ်နီသာနှင့်၊ ရွှေဇာပေါက်လို၊ တိမ်ခိုးညိုနှင့်၊ ပြိုမည်နယ်ချိန်သည်၊ နဂါးလိမ် လွမ်းအိမ်ဖွဲ့သို့၊ မယ့်ဆီကိုမဲ။ ။သင်းတံ့မုရွှေရောင်၊ ကံကော်ဝတ်မဲ့၊ မွှေးထုံထုံနှင့်၊ ရဂု မြိုင်ဖျား၊ တောတလွှားလည်း၊ ငှက်ခါးတောင်လို၊ ပူအောင်မယ် ကို၊ မိုးကြီးတဖွဲ့၊ လေတလွှနှင့်၊ တဆဲခြောက်တိုင်း၊ မပြတ်ကယ်ဆိုင်းလို့၊ မိုင်းမိုင်းငယ်ညိုသည်၊ မ၊ ဖိုသီတာ၊ ဆိတ်ကယ်ကချေရိပ်ညိန့်။ ။ပြင်နာရီကား၊ ငါးဘို့ထားလို့၊ ဖဝါးသုံးအင်၊

မိသားစုမှာ၊ မရွှင်နိုင်တတ် စန်းလွန်းပင်ပြတ်ခဲ့ပြီ၊ မြတ်ဆံ
ကျင့် တာရာက၊ တေဇာတော်မချီးပါနှင့်တော့၊ ဝေသာ
လီပြည်ကြီးက၊ ထိန်ဦးရဲ့။ ။

၂။ ကဆုန်လွှဲ

ဖန်နန်းမှမျက်အုံလေ။ ။ နေနှင့်ယှဉ်မို့၊ ရောဟဏီ
လည်း၊ မှန်စီဆောင်က၊ ရွှေထီးရိပ်ပြပါလို့၊ လွမ်းစရက်
သွယ်၊ မင်းမူဟန်ကျယ်လှ၊ မိုးလယ်ဘုံမှာတဲလေး။ ။
ကဆုန်ငယ်မှရတု၊ မြန်လာစစ်၊ အပြာရစ်နှင့်၊ ရှစ်မျက်နှာ
ဆို့၊ တောတခိုမှာ၊ ပျိုနုနှင့်၊ ကျီးဥမွလဲပြာ၊ စကား
ထုံသင်း၊ ကောဇာချင်းတွင်၊ တုကင်းလွတ်ကွာ၊ ငှက်
ပေါင်းသာလို့၊ ညှာခြေငယ်စံသည်၊ ယုဂန်မှာ တိမ်
တပုံက၊ ဂဠုန်လိုဝဲ။ ။ အသဲမှာဆွတ်ကျင်၊ သောင် သင်
ဖြူးခင်း၊ မြစ်ကြီးတွင်းမှာ၊ ငကြင်းဆန်ကူး၊ ငတန်မြူး
သည်၊ ပိုက်ဦးငင်လို့၊ သဘင်ဖြိုးဝေ၊ စင်ရော် သောင်
တင်း၊ ရွှေပိန်ညှင်းထို့၊ ချစ်တင်းပိုင်ပိုင်၊ အာလုပ်ကယ်
လှိုင်လို့၊ သပြိုင်ငယ်ခေသည်၊ ဂြိုဟ်စနေဖိ လာပိုင်းဆီက၊
မုန်တိုင်းချိပြင်း။ ။ ပြည်ကမ္ဘောဇ၊ တိုင်းညိုမြမှာ၊
တင်တာရာ၊ ကြယ်ဥက္ကာနှင့် အခါညောင်ရေ၊ ပွဲစုံငယ်
ထွေလို့၊ လွမ်းပေ့ဆိုင်ညို၊ သေမင်းပင်မှီရောထင့်၊ စက်
ရာသီပြီသရေတဲ့၊ ငိုကြွေးခင်း။ ။

၃။ နယုန်လွှဲ

ရွှေသားမူသိဂီလေ။ ။ အခြေကြယ်၊ ပါဒ်သုံးသွယ်
နှင့်၊ နေဆွယ်ရထား၊ ယှဉ်ပြိုင်သွားလို့၊ စက်နားမေထုန်

လွမ်းဖို့ဆိုလုတယ်၊ နယုန်ဆီကိုတဲလေး။ ။ သီတာငယ်
မှ စိမ်းလှည့်၊ ရေမှာကြည့်လည်း၊ ရေ၏ထုံးတမ်း၊
တောင်မှာစမ်းလည်း၊ တောင်ကမ်းဖွယ်ရာ၊ မြေမျက်နှာ
လည်း၊ မသာစတောင်း၊ ရှုမညောင်းသည်၊ နေ့နောင်းလ
မို့၊ ကမ္ဘာကျက်သရေ၊ ရဂိုနက်ကျယ်၊ တောမြိုင်လယ်မှာ၊
စမယ်မြတ်လေး၊ ပျံ့မွေးမွေးနှင့် စာမေးသဘင်၊ ငှက်
ပေါင်းရွှင်လို့၊ မင်းလွင်ငယ်ဝေသည်၊ တောင်လေပြေ
မှိုင်းမုန်နှင့် ကြုံပြန်လေခြင်း။ ။ မလင်းမုကောင်းကင်း၊
တိမ်ခိုနန်းမြှောင်၊ ရာဟုထောင်က၊ မြတောင်ပမာ၊
လက္ခဏာလဲ၊ လာချီဆင်သို့၊ သဘင်မှ မွေ့သိမ်၊ တဆယ်
ခုနစ်ပြင်နာရီ နှစ်တုံးမို့၊ ဇေဋ္ဌစန္ဒာ၊ ရွှေလည်သဘင်နှင့်၊
တံငါငယ် ကြယ်မိုန်သည်၊ ပြည်ကလိဂ်ရာဇ် နေတို့
ကံရွှေတိုင်ညှိုး။ ။ လရာသီစု ဆိတ်ကယ်မှ ရှုပါဘူး၊
ရွှေဥနှင့်မင်းမိ၊ ဝေးခိုက်မှဖိတယ်လို့၊ ကလိမျက်ညို၊
ဘယ်ငြိုးတော်သိုရတယ်၊ ငိုတတ်သည့် သူငယ်လို့၊
အသွယ်သွယ်မကျီ စားပါနှင့်၊ တအားကိုး။

၄။ ဝါဆိုလွှဲ

ဦးစွန်းမှလူလူလေ။ ။ လေးလုံးအက္ခရာ၊ တံဆိပ်စာ
နှင့်၊ ရတနာရွှေဒေါင်း၊ ဖန်နန်းအောင်းလို့၊ တသောင်း
ရပ်က၊ ကြယ်ဖုသျှနှင့်၊ တူကွချိန်မှန်၊ တနန်းစိစံကြတယ်၊
ထန်ပန်ယူပါလို့လေး။ ။ ကလူမှတိမ်ကော့၊ ရွှေပုစွန်
ဝါ၊ မိုင်းလုံးစာနှင့်၊ နာရကတ္တီ၊ လွမ်းဖို့ညိုအောင်၊ ပန်းချီ
ရေးသို့၊ မိုးသေးမှစွတ်စို၊ ကသစ်နန်းသာ၊ ကမ္ပလာမှာ၊

မဟာပရမီ၊ စက်ရိန်ညီလို့၊ ရွှေသီတာဂူနယ်က၊ တိမ်စွယ်
 မှာညီသည်။ ဝါဆိုကို ပဉ္စင်းပွဲနှင့်၊ ကြည်ကွဲရန်များ။ ။
 တောလားမှတောင်ပြင်၊ ပုန်းညက်အနန်း၊ နှင်းဆီပန်း
 နှင့်၊ စခန်းကြိုင်သင်း၊ ရဂူတွင်းမှာ၊ ငှက်မင်းသားနယ်၊
 ရွှေစလွယ်ကို၊ သုံးသွယ်ဆင်လို့၊ မိတ်လင်မှစုံညီ၊ ကြည့်ပါ၊
 အလိုမြင်မင်သူများ၊ ဝိုရအောင်၊ အဖိုအဲချ၊ အမအဲတိုင်၊
 ပွင့်ဝတ်ကယ်လှိုင်လို့၊ သံပြိုင်ငယ်ချီသည်၊ မြစ်နဒီရေပြည့်
 လို့၊ ဝဲလှည့်သံသဲ။ ။ ဆံကျင်ရောင်လျှပ်၊ တာရာမြတ်
 နှင့်၊ နက္ခတ်နှစ်ဝ၊ ပါဒိသည်ကို၊ တရားတပါး၊ လူအများ
 တို့၊ စကားတွတ်တီ၊ အိုဘယ်၊ နှယ်ပီပမယ်၊ ဖေါ်မညီ
 တကိုယ်ရေးတို့၊ ပူဆွေးမြ။

၅။ ဝါခေါင်လစွဲ

စက်ခန်းမှရဝေလေ။ ။ ဝါခေါင်ပြီပြီ၊ သည်ရာဘီ
 ကို၊ နာရီအတွင်း၊ ခြောက်စုံနင်းလို့၊ နေမင်း၊ မိတ်စုံ၊
 ဘရဂုဏ်လည်း၊ ရွှေယုန်ပမာ၊ ထွက်လို့၊ လာတော့တယ်
 အာဏာဗွေငယ် ကလေး။ ။ သပြေမှာတောင်လက်၊
 မသာစတောင်၊ ရွှေမညောင်းသည်၊ ရေကြောင်းပျော်မိုး၊
 နာမငြီးအောင်၊ ဦးရီးနောင်မယ်၊ ချစ်ရိပ်ကယ်သွယ်သည်၊
 လွမ်းနယ်ဖက်လို့၊ တောကြက်ကယ်ဖန်၊ ကြင်ဖက်ခေါ်
 သွေးရွှေမြစ်တွေးတို့၊ ငှက်ကျေးသောသော၊ သံစုံငယ်နေ
 လို့၊ ဥပြည့်ချီသည်၊ ကတ္တရီရွှေမှု၊ နှင့်၊ ခတ္တာဝင်တုန်း။ ။

ပြိုင်လုံးမှဝေဆာ၊ ရွက်သစ်စိမ်းစိမ်း၊ ခက်လက်ကယ်
 ယိမ်းသည်၊ ထစ်ကြိမ်းဆော်လိုက်၊ မိုးတဝိုက်ကို၊ သိုင်း
 ဝိုက်ကာနှင့်၊ သူဇာတို့မောင်၊ ကမ္မသာရစ်ခြယ်၊ တ
 သောင်းနယ်က၊ ညာဘယ်ခွေညွတ်၊ သင်တိုင်းဝတ်လို့၊
 လွမ်းဆွတ်ဖွယ်ဆောင်သည်၊ ဒဂုံတောင်မြို့ပြည့်တွင်းက၊
 မြင်းတာရာဖြိုး။ ။ သည်အချမ်းလာ၊ သမယကို၊ မြန်မာ
 သင်းကျစ်၊ သတိုးစစ်တို့၊ လက်ရှစ်ကခြေ၊ အထွေထွေ
 နှင့်၊ ရွှေစာရေးတံ၊ အောင်ပွဲခံသည်၊ ကြံဆမသိ၊ မကြီးရှု
 ခိုက်ကို၊ ရပ်ဘုမိုးနက်သန်က လွမ်းရန်ကို၊ နယ်မနင်းပါနှင့်
 တော၊ သိန်တွင်းမိုး။

၆။ တော်သလင်းလစွဲ

ရဟတ်မှူးယင်လေ။ ။ ဟသာဒကြွယ်၊ နေနှင့်ဆွယ်
 လို့၊ မိုးလယ်ပြီပြီ၊ တိမ်ကတ္တီသည်၊ နီနီခြင်းခြင်း၊ ကန်လက်
 တွင်းမှာ၊ လေပြင်းဆင်ပ၊ လို့၊ လေး။ ။ ။ မင်းလွင်ငယ်မှ
 တလှုံမသာစနီး၊ စိတ်လက်ကယ်ညှိုးအောင်၊ မိုးလာလို့ နှင့်
 အိုဘဲ၊ ရာသီ၊ လည်ပြော န်လည်လှုပ်၊ ပဲခောင်ပြင်နှင့်၊
 ဘုတ်ဇီဝစိုး၊ တေဂင်တရိုးက၊ ချစ်ကြိုးမပျက်၊ လည်ချင်း
 ရှုတ်လို့၊ ဝတ်ရက်ကယ်ချီသည်၊ ဝေသီသီပင်မြင့်နန်းက၊
 နန်းယင်းမာမွေး။ ။ ။ ဇလေးမှဗေ့သိမ်၊ ခေါက်ချီ
 ခေါက်ချိုး၊ သိန်ဂုံနှုတ်ထိုးသည့်နှယ်၊ တန်ခိုးကြီးမာ။
 နဝါးတိမ်နှင့်၊ လွမ်းအိမ်ဖွဲ့က၊ သစ္စာရည်တူ၊ ရှိတဲ့သူကို
 အတိုင်းနေ၊ ရောက်လေစေဟု၊ ဝေယနဝင်းရှိန်၊ နတ်နန်း

အိမ်က၊ ကြိမ်ကြိမ်ငယ်ရွာသည်၊ ထုစပြုတ်ပြည်ကိုမှီ၍၊
လင်းကြယ်နီထွန်း။ ။

ရေသင်ဖြူးခင်း၊ တော်သလင်းကို၊ မြစ်တွင်းပြည့်
နှက်၊ဂဠုန်ငှက်ကဲ့သို့၊ ရွှေတက်ကယ်မြှောက်ချီ၊ ရွှေရေ
သိနှင့်၊ ညီညာစုံလင်၊ လှေပွဲတော် ဆင်ကြတယ်၊
မြစ်ပြင်မှာရေသာကြောင်းက၊ စည်မောင်းရွမ်း။

၇။ သီတင်းကျွတ်လမ္ဗ

သမုဒ်မှသူရိန်လေ။ ။ သွားဒီနှင့်နေ၊ ယုဂန်ဗေဗော၊
လေယန္တရား၊ လှည့်လည်သွားလို့၊ ဆယ်ငါးနာရီ၊ မှန်
အညီနှင့်၊ ထုသိတူလက်၊ ရွှေမောင်းသံညက်လှသည်၊ ထက်
ဝတ်နံငယ်ကလေး။ ။ သံရိုန်ငယ်မှာကျူးရင့်၊ ပတ္တမြား
နီလာ၊ မြသန္တာလို၊ ရွှေဇာကပ်ချွန်၊ တိမ်ပုစွန်ကို၊ တံခွန်
လှင့်လို့၊ ကျူးရင့်မှနတ်စည်၊ ပဟိုရ်နောင်ခိုင်း၊ ကြေး
စည်းဝိုင်းနှင့်၊ ပတ်ဆိုင်ပတ်သား၊ အငြိမ့်ရှာလို့၊ ခါခါ
ငယ်မြည်သည်၊ အောင်စည်တော်ရွှေလက်တီးက၊ ကြက်သီး
ကိုနှိုး။ ။ သာမမျိုးမှစေစုံ၊ မဟာနဝတတ်၊ အိုင်မင်းမြတ်
မှာ၊ ငါးရပ်ကြာပေါင်း၊ ကြိုင်နဲ့လှောင်းသည်၊ ရေ
ကြောင်းကြုံလို့၊ မွေးထုံမှသိင်္ဂီ၊ ငှက်ထုဇညာ၊ ရွှေဘွဲ့ရတို့၊
မြတ်ရဖူ၊ ဗောင်းဝန်းလူနှင့်၊ ဝုဠာတိုင်ညီ၊ ဆစ်နန်းရိပ်မှီ
ပီလို့၊ ပန်းသီတရွာသည်၊ အခါတော်ရွှေဆင်လှူတံ
မီးပူလော်ပွဲ။ ။ ပဉ္စာကော၊ နက္ခတ္တနှင့်၊ ဘောမပါဒ်လွတ်၊
သီတင်းကျွတ်ကို၊ မညွတ်မတိမ်း၊ နှင်း ရည် လိမ်းလို့၊

စိတ်ငြိမ်းသာကြည်၊ ဘယ်နှယ်လူတည့်ပါမယ်၊ ဂျမ်းပြည့်
တော် လကျာစီးက၊ ရွှေကျီးဝဲ။

၈။ တန်ဆောင်မုန်းလမ္ဗ

တိမ်ခိုးမှဖျော်ဖျော်လေ။ ။ ဖန်နန်းစကြာ၊ ဝိသာခါ
နှင့်၊ ယှဉ်လာမြိုင်ထွန်း၊ လပြည့်ဝန်းလည်း၊ လေးကျွန်း
လည်လှည့်၊ ရွှေဘုန်းတော်ပြည့်လှသည်၊ ကြည့်တိုင်း
တော်ပါလို့လေး။ ။ စက်ဖေငယ်မှာကွာဝေး၊ အခေါက်
တထုကတ္တီပါနှင့်၊ ရတနာကျောက်စီ၊ မည်သရီကို၊ လီလီ
ထပ်ပုံ၊ တပိုင်းငယ်ခြုံ၊ မလုံသေးလို့၊ လှေသနော်၊ လမြတ်
ကယ်မြို့စွာ၊ ဤအခါကို၊ တံငါငါးမင်၊ ပိုက်ကြီးရှင်
ထို၊ ဒေါင်ဒင်သံညောင်း၊ လှေငယ်လောင်းနှင့်၊ မြစ်
ကြောင်းမှာပျော်သည်၊ နတ်ကျော်အောင်စည်တီးလို့၊
မကြီးငယ်ညှိုး။ ။ ကြောက်စိုးမှလန်ဘွယ်၊ ခဝဲရစ်ခွေ၊
ပြည်ပန်းရွှေနှင့်၊ တောခြေတောင်ယံ၊ ပင်နန်းယုံမှာ၊
လူဟန်နွဲ့ညိတ်၊ ကရဝိတ်လည်း၊ ချစ်ရိပ်သွယ်လို့၊ ငယ်သံ
တွတ်တီး၊ ဆီမိုးကထိန်မြောက်လေကကြိမ်သနှင့်၊ တိမ်
အဆာကျယ်၊ နှ မောင်းသွယ်လို့၊ ရွှေနှယ်လိုချီသည်၊
ကျီးအာနီမျက်နှာလှလို့၊ ခညပြည်ဧ။ ။ နာရီအန္တ၊
ဂဏန်းသနှင့်၊ ချမ်းစပြုတုန်း၊ တန်ဆောင်မုန်းကို၊ ပတ်ကုံး
ဝန်းကျင်၊ ဇမ္ဗူပြင်မှာ၊ ကြင်သူမရှိ၊ ကညာမိတို့၊ ကယ်
ကနှမ်း၊ မယ်နှင့်လွမ်းလို့၊ စက်ခန်းဘုံခွင်၊ ငိုလျက်သာ
ဝင်လိမ့်မယ်၊ နှင်းရွှင်ရွှင်ဟေမန်မိုးက၊ ဆော်နှိုးကြေး။

၉။ နတ်တော်လဖွဲ့

ပြာသာဒ်မှတုဆောင်လေ။ ။နေနှင့်ယှဉ်မှန်းပြုဗွာ
သဋ္ဌ်လည်း၊ ရစ်တံကျီးဥ ရောင်ခြည်တော်လုလှသည်၊
ယုန်ခေါင်ငယ်ကလေး။

ဝေမောင်မှိုက်ဆိုင်၊ ခေရာသီ၊ သာမျိုးညီအောင်၊
တတ္တိပါလို့၊ မိုးတခိုမှာ၊ ပဟိုရ်ဆိုင်နှင့်၊ နောင်ခိုင်းမှ
ဟစ်အော်၊ ဘယ်သူအတတ်၊ ဘိညာဉ်ပြတ်အောင်၊
ဘယ်နတ်ကယ်လွမ်းရန်၊ ခန့်စီမံလို့၊ ခေါက်ပြန်ခေါက်
တုံနှင့်၊ နေကုန်အောင်ဆော်သည်၊ နတ်ကျော်စက်ချိန်မှ၊
တိမ်သက်တင်တန်း။

စခန်းမှကြည်လင်၊ စောင်လည်းသာမော၊ ထော
လည်းပျိုနှု၊ မြေအထုမှာ၊ ပုလုကွေးလွေး၊ ငှက်တဝေး
လည်း၊ ချစ်ရေးကြင်လို့၊ သတင်မှရဝေ၊ သာသည့်မြေ
မှာ၊ အခြေနှစ်ချောင်း၊ ခေါင်းကနှစ်မြွာ၊ မင်းဆရာတို့၊
မဟာဗိန္ဒ၊ ရထားဆွဲလို့၊ ပျော်ပွဲငယ်ကျယ်သည်၊ ဆယ်နှစ်
သွယ်ပြင်နာရီက၊ နေအိနှိုင်းဘူး။

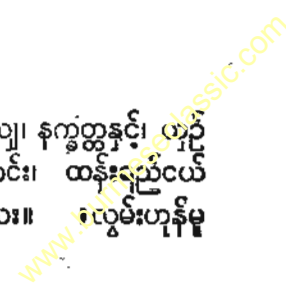
ဟံသာဝတီ၊ သညီကျော်ခြင်း၊ မြို့စောင့်နှင်းသည်၊
ဟင်္သာကထွန်း၊ သဇင်မွန်းလို့၊ နှင်းသွန်းချိန်ကြို၊
သလွန်ဘုံမှာ၊ ခြုံသူမရှိ၊ တကိုယ်ထဲအိုက်ကို၊ ပူဇာတို့
မျက်နှာက၊ လေဆာကျယ်ပြန်မညောင်းပါနှင့်၊ တမောင်း
ကြူး။

၁၀။ ပြာသိုလဖွဲ့

ထောင်ပြည့်မှရောင်ခြည်လေ။ ။နေဝန်းစက်မွန်၊
တုဖက်ကယ်လွန်သည်၊ သရဝဏ်ကြယ်၊ ပါဒ်နှစ်သွယ်နှင့်၊
မိုးလယ်တောက်ထွန်း၊ စိုစိုငယ်ရွန်းလှတယ်၊ ရစ်သွန်း
လည်ပါလို့လေး။ ။မြန်ပြည်မှသာနိုး မိန်ညိုချပ်ကာ၊
ရွှေတန်ဆာနှင့်၊ ရတနာမြင်ခင်း၊ စိတ်ရှိငယ်ကျင်းသည်၊
နှင်းဖြိုးဖြိုးနှင့်၊ စက်ထိုးမှဟန်ယူ၊ အသည်းဆွတ်ကြော၊
ချမ်းလေပြေနှင့် တောင်ခြေတောင်ရံ၊ ငှက်ပေါင်းပျံလို့၊
ဝတ်ဆံငယ်ချူသည်၊ မီးပူပူကင်မဝသည်၊ လပြာသို
ဆောင်း။ ။ထည်ပေါင်းမှထောင်ရာ၊ ခြုံလေ
ဒေလေ၊ ကြက်သီးတောနှင့်၊ ယင်ရွှေပျားမင်း၊ ဩဇာ
ကင်းသည်၊ ချိုးလင်းပြာတို့၊ မသာမကြည်၊ ပရိဒေဝ
ငိုကြွေးကြလို့၊ ဟ-အာလုပ်သံ၊ တညညနှင့် ခက်ပြန်
အောင်မြည်သည်၊ ညွှန်ရှည်ရှည်ခါညိုပင်လို့၊ သိုင်းဝင်
ချိန်နိုး။ ။ပြည်ကြီးမှပင်မွန်၊ တုဖက်ကယ်လွန်သည်၊
ပုစွန်ကထွန်း၊ နှင်းရည်သွန်းလို့၊ လေဝန်းကဖို၊ ဘယ်၊
နှယ်သာချိပမယ်၊ အမိကိုကယ်ကြပါ၊ မကခရရာသီတို၊
နာရီတော်သံညောင်းနှင့် စည်မောင်းတီး။

၁၁။ တပို့တွဲလဖွဲ့

ချိုးဥမှတိမ်စုံလေ။ ။သတ္တိဗိသျှ၊ နက္ခတ္တနှင့်၊ တုည
ကြမလို့၊ တပို့တွဲနှင့်၊ ပေါက်လဲငိုကင်း၊ ထန်းရည်ငယ်
နှင်းကြသည်၊ နှင်းထုံထုံငယ်နှင့်လေး။ ။လွမ်းဟုန်မှ

ဆင်ကဲ၊ ပန်းမွန်ပွင့်ချုပ်၊ နဝရတ်ကို၊ သုဒဿန၊ ဘုံ
 ကပြသို့၊ သ-နန်းတော်အိမ်၊ ရွှေကြိုးလိမ်သည်၊ တိမ်
 သင်းတံနှင့်၊ ရောင်ရဲမှမပြေ၊ မျက်စိမခံ၊ နားမဆံ့
 အောင်၊ မွန်နန်းသရဖို၊ တန်ခိုးတော်ချီတဲ့လို၊ ပြီပြီငယ်သွေ
 သည်၊ အစိန္တေလက်ကင်တံ၊ လ-သဘင်ထူး။ ။ ကြည့်နူးမှ
 အံ့ဘွယ်၊ နက်ဖန်သန်ဘူး၊ ဖိန်းနွဲ့ရက်ကို၊ ချိန်းချက်စ
 ကား၊ သစ္စာထားလို့၊ မပြားရည်တူ၊ ရှိတဲ့သူတို့၊ စိတ်ပူ
 ဘွယ်ကို၊ နယ်ရှစ်ရပ်က၊ လျှို့ဝှက်သောတူ၊ မြူအသင်္ချေ၊
 လေအနန္တ၊ မိုးကြွင်းကျလို့၊ မှိုင်းမြမြညိုသည်၊ ဟိုသထုံ
 ရွှေပြည်သာက၊ ချိန်တာရာဝင်း။ ။ ကုန်းလက်ကောဇာ၊
 သည်အခါမှာ၊ တမာသေးနု၊ ငှက်ကျေးဥလို့၊ ယာဂူ
 မြောက်ချီ၊ လေးနာရီနှင့်၊ နဒီအောင်ချာ၊ ကြည့်တိုင်း
 သာလှတယ်၊ တံငါသည်ဒေါင်တင်တီးလို့၊ ပိုက်ကြီး
 ခင်း။

၁၂။ တပေါင်းလဖွဲ့

ကသိုက်မုညိုညိုလေ။ ။ ကြယ်ရေဝတီ၊ နယ်သင်္ဂီ
 မှာ၊ နာရီငါးရပ်၊ သုညပါဒ်နှင့်၊ ရဟတ်ကယ်စက်ချင်း၊
 ချမ်းရေးပြင်းကြသည်၊ တောင်မြင်းမိုရ်ငယ်နှင့်လေး။ ။
 ရွှေလိုမှရစ်ဆင့်၊ သဲပုံပြီပြီ၊ သာမျိုးညီအောင်၊ စေတီ
 ရတနာ၊ လှည့်လကျာကို၊ မြေစာမြင့်လို့၊ ကျူးရင်း
 မှုနတ်စည်၊ ကြက်ဆောင်းအလှန်း၊ ဆီးဖျန်းဖျန်းနှင့်၊ မိုး
 ပန်းဆွတ်ခြွေ၊ မှိုင်းမှိုင်းဝေလို့၊ နေမတည်သည်၊ မျက်
 ရည်ကို၊ ရွှေတဘက်ကယ်နှင့် သုတ်ရက်ပြီဘူး။ ။ ဇန့်ဦး

မှတိမ်ခ၊ တောတောင်တလီ၊ မည်သရီနှင့်၊ ကတ္တိပါမောင်း၊
 ရွက်သစ်ကယ်လောင်း၊ ရွက်ဟောင်းပျံလို့၊ ခက်ရဲမှဝေ
 ဝေ၊ အင်းကြင်းသရဖို၊ ပန်းစုံစီနှင့်၊ သီဂီရောင်သွေး၊
 ကြိုင်ကြိုင်ငယ်မွေးလို့၊ ငှက်ကျေးငယ်ခြေသည်၊ တောင်
 လေပြေမှန်တိုင်းနှင့်၊ ရေလှိုင်းသံတိုး။ ။ ပြည်မိခိလာ
 ချိန်တာရာသည်၊ တံငါပျော်ကြာ၊ သို့သည်လက်၊ မရရင်
 ငွေ၊ တကိုယ်လေတို့၊ မေ့မ့ သိမ်သိမ်၊ ကြည့်နူးရန်ကြိမ်
 လိမ်မယ်၊ မိန်ရာသီလတပေါင်းတဲ့ တသောင်းလုံး စိတ်
 ငယ်အောင်၊ ပတ်လယ်ကိုမှန်ချိမှိုင်းနှင့်၊ မျှော်တိုင်းညှိုး။

မယ်ခွေဆို အဲချင်းများ

(၁၃) ပန်ဂူမှဆွတ်နှိမ်။ ။ ရွှေတောင်ပံဟုန်း၊ တသုန်သုန်
 နှင့်၊ ဂဠုန်ဟန်ကြာ၊ သူရဇ္ဇဟု၊ ဂြိုဟ်တကဘုနောင်၊ ရပ်
 အခေါင်မှာ၊ ထွန်းပြောင်ထိန်ပါလို့ လေး။ ။ မျက်ရိန်
 ငယ်မှပတ်ချုပ်၊ ကြေငြာရောင်ဝှန်၊ တေဇာလွန်သည်၊
 ရွှေကန်အုပ်ဟု၊ သမ္မုဒ္ဒဝယ်၊ မြတ်ဝန္တာမိ၊ ကြာဘုန်းရို့၊
 သုတိညွတ်ကြည်၊ တိုင်လျှောက်မည်ဟု၊ ဆက်လည်သံသ၊
 ဘဝေကလျှင်၊ ကြင်ရတဲ့ကိုယ်၊ မတွယ်ပါ-ဝါခါလို့၊
 စိမ်းတော်မှုရိုး။ ။ ခွေမိုးမှရောရ၊ နတ်စက်လတွင်၊ ညွတ်ခ
 ဖျော်ဖျော်၊ နေ့ညဉ့်မချာ၊ လျှောက်သူမှာမူ၊ ယင်းမာ
 ပွင့်မှ၊ ချစ်ပန်းသသို့၊ ဘာမှကြင်ကျိုး၊ မဝေဖြိုးသော်
 လဲ၊ နတ်နိုးရာသီ၊ မရောက်မီက၊ သီဂီလှော်ငယ်၊ မှမကော်
 ယင်းယောင်နှင့်၊ ခင်းရှောင်ကာတိမ်း။ ။ တင်လဲခန္ဓာ၊
 ငမ်းထထွာကို၊ မဟာမေရ၊ တောင်အထူကို၊ ကြေလူ

မတတ်၊ အခဲဆတ်လို၊ လှမ်းစသတ်ချိန်၊ ကြံရက်နှင့် မှိန်ချည့်မယ်၊ မြတ်စိန်နီဆောင်စုံညီးပါမှ၊ ပူမီးငြိမ်းလေ။

(၁၄) မသန်းမမြူမုန်။ ။ဟိုင်းရာဟုစွန်း၊ နောက်မြောက် ယွန်းမှာ၊ ကွန်ရွန်းနန္တ၊ တိုင်မဲပသည်၊ နဝဂုဏ်ငယ်နှင့် လေး။ ။နိတံငယ်မှလျှံရဲ၊ ဖောင်းရစ်ပတ္တမြား၊ သီးချ ယားနှင့်၊ ကြားကြားအလွန်၊ သားသားဝန်အောင်၊ မိုးစွန် ထဲမှာ၊ ပျံဝဲမှတင်မြိုင်၊ ရွှေထီးမောက်ဖြိုး၊ ကြီးတန်ခိုး နှင့်၊ ဆင်ကြီးရွှေဂူ၊ ခြောက်ဆောင်ခြည်လူလှတဲ့၊ နိဗ္ဗာ ပိုင်ကို၊ လျှောက်တိုင် တင်အံ့မှတနည်း။ ။သာပြည့်မှ ညညက်၊ ကိုယ်နှင့်သက်တို့၊ ဆထက်ကယ်ဆယ်ပြန်၊ မကြွင်း ကုန်ကုန်၊ အခင်းကြုံလို၊ အာရုံကျင့်ပန်း၊ ဆင့်ဆင့် လန်းပြီး၊ သွေမြန်းပြန်သည်၊ သစ္စံငယ်ခမ္ဘေမှ၊ သူမတော် ညှိုး။ ။ဘယ်ဝင့်ညာဝင့်၊ တထင်ထင်နှင့်၊ ကြံခွင့်ထဲသို့၊ အရေးတော်ညိုချက်ကို၊ မဂ်ဖိုလ်လုံးပရမေ၊ ချစ်ပန်းခိုင် ကြွေတဲ့အောင်၊ မြတ်စိန္တေ ဉာဏ်တော် ရှင်းပါ ရေ့၊ အခင်းမျိုးလေ။

(၁၅) ရိုက်ခြိမ်းမှဆူဝေ။ ။နဂါးပြိုတ်နတ်၊ ပျော်မြဲရပ် မှာ၊ မှောင်ကပ်မဆီး၊ တညိုးညီးနှင့်၊ နေမီးလဝါ၊ မနှိုင်း သာသည်၊ ခြောက်ဖြာငယ်ခြေပေါ်လို့လေး။ ။ငါးထေ ဝယ်မှမာရ်လွင့်၊ ဘုမ္မိနက်သန်၊ တက်မည့်အောင်၊ မြေကြနီ သင့်လျော်၊ ပေါပေါပေါတည့်၊ ကုန်းမော်မြင့်မှာ၊ စွင့်စွင့်ငယ်မှထိန်လျှံ၊ အထွတ်ကြငှန်း၊ မည်တော်မုန်း သည်၊ ကိုးခန်းဂုဏ်ရှင်၊ ရွှေလင်းပင်ဟု၊ သံလွင်ချိုပြ၊ ရှစ်စုံ

ဖူးလို့၊ ဆုထူးငယ်ပန်သည်၊ နိဗ္ဗာန်မရမိစပ်ကြား။ ။ ကြံအားမူကြီးတူ၊ စိတ်ဆဝက်နှင့်၊ ယွင်းပျက်သူကို၊ ခန္ဓာ ပင်စည်၊ အမြဲရှည်ချို၊ ကျင်လည်လေရာ၊ စက္ကဝါမှာ၊ ဖိလာ တောင်ကြီး၊ ရှေ့ကဆီးလို့၊ စီးရမည်ထား၊ သတင်းနား မှ၊ မကြားလိုသည်၊ ကျန်းတွင်ရိဟိုသူကြောင့်၊ ဝေးဆုကို တောင်း။ ။ပူသူပူကြ၊ တတ်တိုင်းပဟု၊ အဆမတန် နိုင်ကျင့်ဟန်ကို၊ အလှူပြောင်ပြောင်၊ အူသဲခေါင်မှာ၊ တောက်လောင်ဗျာပါ၊ ထိန်ညီးသာဖြာတော့သည်၊ ဉာဏ် သီတာ၊ မဂ်ရေပန်းနှင့်၊ ဆွတ်ဖျန်းလောင်းလေး။

မယ်ခေဆို အမရပူရမြို့ ဘုရားလေးဆူတိုင်အဲ

(၁၆) ခြီးအံ့မနိုင်။ ။သတင်းဝေဆာ၊ ကေသရာမှာ၊ မကွာ စောင့်မြန်း၊ ဒီသာခန်းတွင်၊ ဘုန်းပန်းလှိုင်ပါလို့လေး။ ဆွယ်ပြိုင်ငယ်မှ ဖက်ကျွန်း၊ သိင်္ဂီဝင်းလျှပ်၊ မဟဂ္ဂနှင့်၊ နဝရတ်စုံ၊ ဝိသကြံသည်၊ ရေးပုံသွန်းသို့၊ တက်ထွန်းငယ်မှ လျှံဝါ၊ ဂုဏ်တခဲနက်၊ မိုးဘင်္ဂမှ၊ ပြုံးပြင်ကယ်အလှူ၊ တန်ခိုးငယ်ဖြန့်လို့၊ ပတ်ခြံငယ်ဖြာသည်၊ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓ ရွှေစကား။ ။ရွှေနားတော်မြတ်၊ မတင်အပ်လည်း၊ ခဝပ်လျှောက်ရန်၊ စံကြာကမုဒါ၊ နတ်စောင်းနှုတ်နှင့်၊ ဘယ်ဆုတ်ညာတင်၊ ရှေးယခင်က၊ အကြင်မတူ၊ ဘဝင် မူလို့၊ လျှော့လှူပြုတဲ့၊ သူ့အကြံကို၊ စိတ်ဝေဖန်သို့ ဝုန်လို့၊ ရှက်ကြောက်ဖွယ်ကြီး။ ။ဓိပ္ပာယ်မခြား၊ ပုံ အလားမှာ၊ သုံးစားပါပစ်၊ ကန်းပဆစ်သို့၊ အချစ်ကွဲ

ရှောင်ခွာ၊ မသမာချက်ကို၊ ဆသ္မာဓါဉာဏ်ကျော်နှင့်၊
ဘုန်းစည်တော်ထိန်ဝါလျှမ်းပါလို့၊ ရိုက်မှုန်းတီးလေး။

မယ်ခွေဆို မင်းကွန်းဘုရားတိုင် တျာဘွဲ့

(၁၇) ဇဗ္ဗူကျွန်းရစ်သောင်းဒီပါ။ ။မင်းနေသာလွန်း၊
သိုက်ညွှန်းရစ်ရွှေညွှာ၊ ရေသီတာငယ်လေခွေပတ်လို့ ဝန်း၊
မြင်တင်တောင်ကြီး၊ ကာဆီးမှိုင်းညိုညို ငယ်လေ၊ ရှုတိုင်း
မောက်မို၊ နုပျိုရွှေမင်ကျွန်းငယ်နှင့်လေး။

နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ချိန်မှီ၊ ရွှေကိုယ်စား သိကြားတည်
လာညို၊ မဟာစေတီငယ်လေ၊ ရောင်ဖြိုးလို့ညှီး၊ ရတနာ
ခြင်သော်၊ ဘုန်းဟောမြတ်ညီနောင်ငယ်လေ၊ ဝေးမြင့် သီ
ခေါင်၊ တိမ်တောင်ထိလှနိုးပါလို့ လေး။

ရိပ်ဖြူထီးငယ်နှင့်၊ ဘုန်းမီးငယ်အာဟိန်၊ ရာဇိန်သာ
ထွန်းတော့သည်။ ။

တေဇာတော်တိုးပါလို့၊ ဖြူမျိုးဆန္ဒနံ၊ ပတ်ရံဝန်း
တော့သည်။ ။

မြင်စည်မင်းသားကွယ်လွန်ရာတွင် မယ်ခွေဆိုငိုချင်း

(၁၈) သုံးဆယ်ကပေ၊ နှစ်နှစ်ကယ်ကျော်သည်၊ မယ်တော်
လည်ဆွဲ၊ မသဲင် တန်ဆောင်၊ မောင်မောင်င် နောင်ကြီး၊
အမိကြီးင် သက်နံ၊ ငါးထပ်ကယ်လည်ပေ၊ အိမ်ဖြူ
ပျော်တယ်၊ ပွားတော်နွဲ့နောင်းမြင်မာညောင်းတဲ့ပေါင်းပြ

မုန်း၊ လှေကားငါးဆူ၊ အိမ်ဖြူကျယ်ဝင်း၊ ပြတင်းရွှေချ၊
ကြီးတေဇနှင့်၊ ကျွန်းမင် တို့သင်၊ ဘွားတော်ရှင်လဲ၊
ဝမ်းတွင်ကြည်ဖြူ၊ ရွှေကသိုက်သို့၊ နေ့တိုင်းပြု၍ ရှုစော်
မူသည်၊ သံအူရွှေပွင့်၊ ဖောင်းဝတ်ကယ်ငယ်ဖြူ၊ ရွှေခြူ
ဘာသာ၊ ရွှေကြီးကြာကို၊ လျင်စွာကလို့၊ မကြာသင့်။ ။

(၂) တဆဲ နှစ်ဆွယ်၊ စလွယ်သွယ်ပြောင်း၊ ရွှေသားဆောင်း
တဲ၊ ဗောင်းလှသင်၊ စိုင်လျော်သင်းခွေ၊ တင့်ရွန်းဝေ
နှင့်၊ မြင်းရွှေရှင်။ ။သခင်ပျို တွာ၊ ပြင်စည်ခရိုင်၊
မြို့မန်တိုင်ကို၊ အပိုင်စားသည်၊ မင်းသားငယ်ငြိမ်လေး၊
ညောင်ညာစံပျော်၊ နန်းမြင့်စိုးသီး၊ ရှုမငြီးတဲ့၊ မကြီး
တော်က၊ မိန့်တော်သံဆင့်၊ ရွှေခွန်းငယ်ရင့်လို့၊ ခွင့်
မပေး။ ။

(၃) မျက်မွှေးငယ်ကင့်ခြေထောင်၊ မျက်မှောင်ငယ် ကေ့
ဖြူ၊ နဖူးငယ်တိတိ၊ မျက်စိငယ်မျက်လုံး၊ ရှုမဆုံးတယ်၊
သွားဖုံးငယ်နီနီ၊ နှာရောင်ချိနှင့်၊ ယိမ်းသိန္နီလျှ၊ ရွှေလည်
ပင်းမူ၊ ရွှေညှင်းငယ်ပျော်ပျော်၊ နန်းမပေါက်ပေါ်၊
တဝမ်းငယ်သည်၊ မယ်တော်ကသိုက်၊ ဆင်မရိုင်း၊ ရှုတိုင်း
တော်။ ။

(၄) တနေငယ်တနေ၊ အလွမ်းငယ်ရွှေသည်၊ မေမယ်
မထင်၊ ခြောက်ပြစ်ကယ်သန်တဲ့၊ ညိုညိုစင်ငယ်သခင်တင့်
ဆုံး၊ စီးနှီးငယ်ပလာ၊ ကတ္တီပါနှင့်၊ ဆည်းဆာညှိငြိမ်၊
ပျော်အိမ်ကို၊ နွဲ့မြိန်ညိုမြ၊ မြင်းနီလှနှင့်၊ ကြာစံ့။ ။

ဆေးတံတို

နန်းတွင်းသူမယ်ခွေ ၁၄-နှစ်သမီးအရွယ်ကဖွဲ့ဆိုတော
ဆေးတံဘွဲ့ဇွေးချိုး

(၁၉) ဆေးတံတိုညှိလောက်၊ ရေခဲသောက်တော့ပေး။ ။
မယူလိုက်ကမိုက်လို့ထင်၊ ယူလိုက်ပြန်က၊ ကြိုက်လို့ထင်၊
သောက်စေချင်၊ ကုတင်တွင်ထောင်ခဲ့ကဲ့၊ ညှိနှိုင်းလေး။ ။

ဆေးလိပ်လက်ဆောင်

နန်းတွင်းသူမယ်ခွေဖွဲ့ဆိုသောဆေးလိပ်ဘွဲ့လေးချိုး

(၂၀) မဝယ်ဘူး၊ မယ်ခူးတဲ့ဖက်စို။ ။
မီးမကူ၊ နေပူမှသာမကင်အားလို့၊ ထားရတယ် အိပ်ရာ
အောက်မှာ၊ မင်းသောက်ဖို့ကို။ ။
ညှာအနား၊ ရှေ့သွားနှင့်ကိုက်လို့တို့၊ မချိုတောင့်
လိပ်ဆေး။ ။
ပိုးမကူး၊ ဝါချည်ဖြူတပင်ရစ်ကယ်နှင့်၊ ငယ်ချစ်မောင်
ရွှေဝသွားကို၊ ပါးလိုက်ကဲ့လေး။ ။

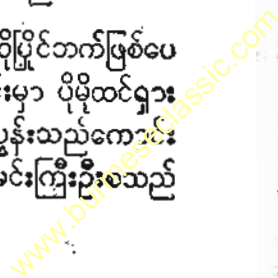
၂၃။ မင်းကြီးကတော်ခင်ဆုံ
(၁၁၅၀-ခန့်၊ ၁၂၂၀-ခန့်)

ခင်ဆုံသည် သက္ကရာဇ် ၁၁၄၃ ခုနှစ်တွင် နန်းတက်တော်မူ
သော ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက်တွင် စတင်ကျော်ကြား ထင်ရှား

ခဲ့သူ အမျိုးသမီးစာဆိုတော်တဦးဖြစ်ပေသည်။ ခင်ဆုံသည် မြေ
ထဲဝန်၏သမီးဖြစ်သည်။ ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် ကဗျာ၊ လင်္ကာ၊ တူရိ
ယာနှင့်တကွ အခြားစာပေ ဗဟုသုတများကို လိုက်စားလေ့ကျင့်
လာခဲ့သူဖြစ်သည်။

သက္ကရာဇ် ၁၁၈၁-ခုနှစ်တွင် နန်းတက်တော်မူသော ဘကြီး
တော်ဘုရားလက်ထက်တွင် ဇလွန်မြို့စား 'ရွှေလှိုင်' နှင့် လက်
ထပ်ထိမ်းမြားသည်။ ထိုအခါ ခင်ဆုံကို 'ရွှေလှိုင်' ဝိသုဒ္ဓိကထေရီ ဟု
ခေါ်ကြလေသည်။ ခင်ဆုံသည် ရွှေလှိုင် ဝိသုဒ္ဓိကထေရီဘဝနှင့်
ဆက်လက်စာဆိုခဲ့လေသည်။ နောက် ရွှေဘိုမင်းသည် သက္ကရာဇ်
၁၁၉၉-ခုနှစ်တွင် နန်းတက်ပြန်သောအခါ ရွှေလှိုင် ဝိသုဒ္ဓိကို
'ကောင်းတံဝန်ကြီး' ခန့်ထားလေရာ ရွှေလှိုင် ဝိသုဒ္ဓိကထေရီကို 'မင်း
ကြီးကတော်ခင်ဆုံ' ခေါ်ကြပြန်လေသည်။ ထိုအခါတွင် ခင်ဆုံ
သည် သီချင်းခန့် ပတ်ပျိုး တေးထပ် သပြန်စသည်တို့ကို အတော်
အတန်ဖွဲ့ဆိုသီကုံးပြီးဖြစ်လေပြီ။ မင်းကြီးကတော်ခင်ဆုံ စီကုံးနှုန်း
အတိုင်းတို့ကိုလည်း အများသဘောကျ နှစ်ခြိုက်ကြသောကြောင့်
အထူးကိုယ်တော်တိုင် ခင်ဆုံအား ကွပ်ရွာကိုစားစေသည်။
ခင်ဆုံအား မင်းကြီးကတော်ခင်ဆုံ ဟူသော အမည်နာမ
အောင်ဆောင် ကွပ်ရွာစား ကိုထည့်၍ ကွပ်ရွာစားမင်းကြီးကတော်
ခင်ဆုံ ဟူ၍ ကျော်ကြားထင်ရှားလာခဲ့ပြန်လေသည်။

ခင်ဆုံသည် မြဝတီမင်းကြီးဦးစနှင့် စာဆိုပြိုင်ဘက်ဖြစ်ပေ
သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ခင်ဆုံ၏အမည်သတင်းမှာ ပိုမိုထင်ရှား
ကျော်ကြားခြင်းရှိခဲ့ရပြန်လေသည်။ ခင်ဆုံ၏ခင်ပွန်းသည်ကောင်း
ခြင်းကြောင့် ကွယ်လွန်သည့်နောက် မြဝတီမင်းကြီးဦးစသည်

'လဲလဲကြီးညို၊ သည်ကိုယ်မှာ ဆည်မထံ နိုင်ဘူး၊ နွေးရန်အပြု။ ။
စောရွှေဆုံမယ့် မ ရသည်မို့၊ သောကတောင်ထံ ဟူသော ခင်ဆုံ
ဘွဲ့၊ ခွေးချိုး' ကဗျာကလေးကို ရေးသားကာ ရိသဲသဲ ကျီစယ်
ခဲ့လေသည်။

ကွပ်ရွာစားမင်းကြီးကတော် ခင်ဆုံသည် သက္ကရာဇ် ၁၂၀၈
ခုနှစ်တွင် နန်းတက်တော်မူသော ပုဂံမင်းလက်ထက်တွင်လည်း
အမည်သတင်းကျော်စောခြင်းရှိသည်။ သက္ကရာဇ် ၁၂၁၄-ခုနှစ်
ထွင် နန်းတက်တော်မူသော မင်းတုန်းမင်းတရား လက်ထက်
တော်တိုင်အောင်လည်း စာဆိုတော်အဖြစ်ဖြင့် အမှုထမ်းရွက်ရသူ
ဖြစ်သည်။ ခင်ဆုံသည် အသက် ၇၁ နှစ်တိုင်အောင် ပြောင်မြောက်
သော စာဆိုတော်အဖြစ် အမှုထမ်းရွက်နိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပေသည်။
ခင်ဆုံသည် မင်းငါးဆက်ကိုလည်း သိမ့်၍ အမှုထမ်းသက်လည်း
ရှည်လှသော အမျိုးသမီးစာဆိုတော်တဦး ဖြစ်ပေသည်။

မင်းကြီးကတော်ခင်ဆုံရေး တေးကဗျာစု

၁။ မိုးဘွဲ့ပတ်ပျိုး

တံပိုးငယ်တည့်နတ်ပဉ္စင်၊ ရှစ်ခွင်ညှိုးညှို့၊ မိုးသံတမူး၊
ကြင်သူလိုလို၊ ညှင်းချိုငယ်သိကျူး၊ ဘယ်ဖုန်းစေလိမ့်၊
နှစ်သိမ့်ငယ်ခွန်းရည်၊ လွမ်းစည်ဆင့်ဆင့်၊ ကျူးသည်
သို့သို့။ ။

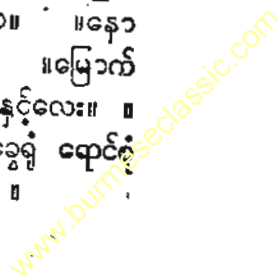
၇၇။ ။ မိုးခွေညွတ်၍၊ ကြွဆုတ်သည်းအူ၊ ဆည်းယူယူ၊
ညည်းညည်းတလျက်၊ လျလျညှိုးမြန်း၊ မြူပန်းလွင့်ခြေ၊
မိုးရှေ့လေလည်း၊ ဝေ့ဝေ့ရစ်ဝိုင်း၊ အုံ့ကာမှိုင်းသော်၊

သပြန်

။ ညှင်းသိဖွဲလင်၊ နတ်ပဉ္စင်စည်တော်စုံက၊ သည်းအံ့
ကြေစေစိမ့်ငယ်လို၊ ဆော်ခြိမ့်သိကျူး။ ။ ခြိမ့်တမည်
တိမ့်မင်ခြည်၊ ခြယ်ဆောင်ဖန်လို၊ ဘယ်ငြိုးမာန်၊ ဖန်ပ
လိမ့်မယ်ကို၊ ရွှေတိမ့်ထွတ်မျိုး။ ။

၂။ ပတ်ပျိုး

မြမန်းကိုဇ်ရုံ၊ ရွှေဘုံမြေ များမင်းဝယ်မှလေ။ ။
ကန်နန်းသာဟန်၊ လွမ်းရန်သည်ဝယ် ခင်းငယ်ပလေး။ ။
ဂန္ဓာထံမှ ဆင်းတပျံပျံ၊ ဂေါ်ဇင်ခါပြာ၊ ညှင်းတည့်ညှို့၊
ပန်းဝတ်နဲ့ မွှေးမာလာ၊ သိင်္ဂါခိုင်ညှာ ပွင့်ဆိုင်တင်လှိုင်၊
မြိုင်ဖီလာကာသန်း၊ နန်းတောင်ခြေရေကြည်ငြိမ့်၊ စုံနယ်
မြေဟေဝန်။ ။ ဖြာဖြာလှံ့ဝှန်း၊ သာယာကန်မွန်း၊ ဆန်း
သော်သွယ်ညှန်း၊ ထူးဆန်းတင့်ရှန်း-ဆုတ်လွမ်းဘွယ်နယ်
ကြီးချဲ့လွန်း၊ ဣန္ဒနီသိင်္ဂီပထွန်း၊ ခြယ်မွန်းငယ်စိမ္မာ၊
ညာဘယ်လှည့်မြန်း၊ ရစ်သန်းမြဆောင်ကာ။ ။ နော
တယ်အိုင်သာ၊ ပမာပုံမယွင်းငယ်တည့်လေ။ ။ မြောက်
ယွန်းယောင်၊ တောင်ရွှေသီလာ၊ ခင်းငယ်နှင့်လေး။ ။
စံခင်းမွေ့ကြော့ လွမ်းရန်ထွေလည်၊ ခုနှစ်ခွေရုံ ဆောင်
ကြိုပါတံ၊ မန်းရွှေမြို့ပြည်ငယ်ကိုလေ။ ။

သဖြန်။ ။ဘုန်းပန်းဆိုညွန့်စည်၊ ရွှေဥာဏ်ရည်လွန်ဆက်။ ။
နတ်ညွန့်ငယ်ဖန်တော်ယောင်သို့၊ ငွေယဉ်ပေါင်သောင်
တကန့်ငယ်မူ၊ တောင်နန်းခဲ။ ။

၃။ ဂန္ဓမာတောင်အလိုက် ဆောင်းဘွဲ့ပတ်ပျိုး
ဆောင်ဝဇီရာ၊ ညောင်ကွန်းညာငယ်ကလေး။ ။
သီဟာရွှေပြင်၊ များဖျော်ဖြေရွှင်သည်နှင့်သာ၊ ကြည်
လင်နှိုင်းဘွယ်၊ တွေးကြံရည်ရွယ်သည်နှင့်လေး။ ။လွယ်
အောင် ဖန်တော်မူရင်း၊ ချွဲပန်းငယ်တည့်အခိုင်ခိုင်။ ။
ဆုတ်ကြိုင်ငယ်လေညှင်း၊ ချမ်းစေစိမ့်သွင်း။ ။ငွေယုနီ
သီတာ၊ မိုးယံမြင့်မှာ၊ နှင်းငွေလွှာရည်မေးတယ် သဲရင်
မြေ့။ ။ညှိုးညှိုးညှိုးငယ်ရေး၊ သင်းကြူကြူဒါရုနန်း။
နန်းကမ္ပေး။ ။လေသွေး၊ ခြံထွေး၊ ချမ်းဝန်ကလေး
တယ်ကိုလေး၊ နွေးနွေးနွေးနွေး၊ နွေးနှိုင်းသေး။ ။
မုလေးပျံသင်း၊ ကြာရုံညောင်လင်း၊ သည်ဆောင်ဘုံ
တူင်း၊ ညှင်းညှိညှိ၊ ဆုတ်ကြည် ဆုတ်ကြည်ဘွယ်ညွန့်
ညွန့်၊ လွမ်းတပျံပျံ။

သဖြန်။ ။ညည်းညူခန့်ဆွေးစဘွယ်သာ၊ လောင်းရွှေပွင့်ဝါ။ ။
သည်မလောင်ပင်မြင့်ဆိုး။ ။သဇင်မင်း ရွှေကော်ကယ်၊
ပန်ချင်ပါတယ်၊ ရွှေချည်စည်းကို၊ နည်းဖြေလျော့ရုံး။ ။

၄။ မိုးဘွဲ့ပတ်ပျိုး
သန်းရံခြေ၊ ရွှေကြော့ဝန်း။ ။စမ္ပယ်အိုးငယ်မှာ၊
မပြယ်ဆုံးသာပ၊ ပြယ်ဆုံးကိုမှ၊ ဘယ်ဘုန်းငယ်လေသီ

မိန့်ခွန်း။ ။မိုးစည်ရင့်သာ၊ ကိုးပြာကဝန်း။ ။
မျှော်လဲကျမ်းသည့်နှင့်၊ တန္တမ်းငယ်တခွေခွေ၊ သဇင်
ခက်ကယ်နှယ်၊ မဆင်ရက်နိုင်နှင့်၊ ဘွင်သက်ကယ်ကြေ
ယိုင်စေ။ ။မြန်နန်းသိန်ရူပေ၊ တိမ်ခြေရှက်ဆိုင်း၊ မိုင်း
ရင့်ရင့်၊ သိုင်းဝင့်ဝင့်၊ နှိုင်းချင့်စာဘဲ၊ သိန္နဲမကျူးတောင်း
ရွာလွှာပြန်လဲ၊ သန်မိုးနှောင်း၊ ဖန်ခတ်မူ၊ ပူဆွေး
ကြောင်း။ ။နှင်းတပြောင်းပြောင်း၊ ဖျန်းသွန်းလောင်း
ဝါကျမ်းရက်ပေါင်း၊ ဖူးပွင့်ညောင်း။ ။ရွှေဖိခိုင်နှောင်း၊
နယ်ကပူအင်၊ သည်သည်ရွှေသငယ်မူ၊ ကြည်ကြည်ကြေ
ကွဲစဘွယ်၊ ဖြေလဲခုတိုင်အောင်ပင်။ ။သလွင်သိဖွဲ့၊
ချီတဲ့နတ်မောင်၊ လျှပ်ဆောင်ငယ်ဟန်ပြ၊ ကြံရေး ဥာဏ်
ပေးလေဘိသော်မှ။ ။နှမ်းလျှတေးတော၊ စောသ္မ
ကေသွယ်၊ ဇင်ပုံမုလေးငယ်မှာ၊ ဆင်ပုံမနိုင်ဘု၊ ကြင်နယ်
ဝေး၊ လေသွေးရာ ကြိုင်လှိုင်ပြယ်။ ။

သဖြန်။ ။ပန်းမုံကြော့လယ်၊ နှောင်းရွယ်ဆင်တော်ပိုင်မို့၊ မြ
ခိုင်ရွှေကေသီလုံး၊ ရွှေညီပုလဲ။ ။မှာရွှေခွန်း၊ ပြညွန့်
ဆင်ဘိသော်၊ ဗေမော်တိမ်ညွန့်၊ မေဆိန်ဘုန်းငယ်လေ၊
ငွေမုန့်ဆုတ်ဖွဲ့။ ။

၅။ တောဘွဲ့ပတ်ပျိုး

ဟေမာ-ဝေဆာ- ဗေချာရုံမြိုင်၊ တောတောင်ဂနိုင်း
အိုင်ထုံးအင်း။ ။ကျောက်စက်ကယ်ရေတံခွန်က၊ နုလျှာ
သွန်ကျဆင်း။ ။ဖန်ခါခါ သံသာညှင်း၊ ချစ်တင်းခေါ်

တ၊ ငှက်မောင်နှံ၊ သွင်းလေချို၊ နေညိုချမ်း၊ သိုက်နန်း
ပေါ်မြင့်၊ ရွှေပြည်တော်ပြန်၊ လွမ်းစေဘို့ဖန်။ ။သစ်ဆန်း
နွေကိမှာန်မို့၊ သဇင်ကျန်ပင်ယံမြင့်မှာ၊ ဆင်တော်ရန်
လင့်ညောင်း။ ။ထိုကြိုင်စုံမြိုင် ခေ့ယိုင်လျောင်း၊ နွေနှံ
နောင်းနောင်း၊ ပျောင်းပျောင်းခေ့ယိုင်၊ ဖူးတံသွယ်လို့၊
နွယ်ရွက်ဆိုင်။ ။ဂနိုင်တောလုံးလန်း၊ တောင်စဉ်နယ်
ဝန်းရွက်တန်း။ ။

သဖြန်။ ။ဇော်ရမ်းငယ်တိုင်၊ စူကာခိုင်အညိုဖောက်ပါလို၊
တရွောက်ကယ်ဟိုတိမ်ပြာက၊ မိလ္လာရည်ရော။ ။မုန်း
မာန်ပြစ်ရှာ၊ ကသစ်ညာဗေ့စွန်းက၊ ခွေနှမ်းရန်ကြွေစေ
မည်ထင့်၊ မိုးစည်ခြိမ့်စော။ ။

၆။ တပေါင်းလသွဲ့ ပတ်ပျိုးကလေး

သင်းရန်၊ လှိုင်ပျံငယ်၊ ကြည့်ရှင်၊ နှင်းငွေ့ဝယ်၊
ရွာဘယ်အင်။ ။ညွှာကျင်ရွက်လျှော၊ ဆောင်းရက်ကျန်-
မြှူနှင်းရော။ ။တောင်တောငယ်တည့်တခို။ ။မြရည်
လမ်း- စိမ်းလို့စို။ ။လူလိုငှက်ကယ်။ ။ပျော်စံမြန်း
တဲ့ ။သိုက်နန်းလယ်။ ။အသွယ်သွယ် - လွမ်းတယ်
လေ၊ သွေးခေါ်ပျံသည်နှင့်သာ၊ ကြွေးကျော်ညံ။ ။

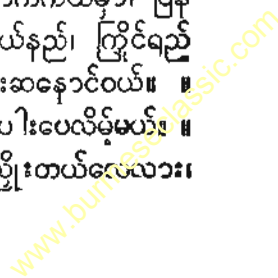
ရာတု။ ။ဖန်ကုယက်လည်း၊ လယ်ချက်ခွာစွန်၊ ပြင်လမ်းကွန်ရွှါ၊
ဂေါ်ညွှန်ကိုက်ညွှာ၊ ပန်းမာလာလဲ၊ အင်သန္တာရိုး၊ ဝတ်ဆံ
ပျိုးရွှါ၊ သွယ်ဖြိုးနုနယ်၊ ခက်ချင်းသွယ်ရှင့်။ ။ဆွေးဘွယ်
ခမန်း၊ သာဆန်းထွေလှ၊ စုံဟေမဝန်။ ။စိမ့်စမ်းတွေ

လဲ၊ ကြည်ရေတံခွန်၊ သောင် ကမ်း ပြန်လာပေါ့လေ၊
မြောင်တန်းချွန်သာပေါ့မေ၊ ကျသွန်လှိုင်း၊ စံတိုင်းပြည်
နှင့်သာကွာ။ ။

သဖြန်။ ။လွမ်းဟုန်ကဖြာ၊ သန္တရာမြေမကန်ဘွယ်၊ ငွေနှဘံ
တောင်ယံသစ်ချိန်မို့၊ နယ်ရုစံခွင်တိုင်း။ ။ဖူးစလက်ပံ
နွေရက်ကယ်မိန်အကျန်မို့၊ တိမ်ဗိတာန်လေပြန်ငွေ့တယ်၊
ခိုးငွေမြူမိုင်း။ ။

၇။ ပတ်ပျိုးကလေး

လေယာဉ်မြန်း။ ။စေမုန်းရွေလျော်၊ ငယ်ယုံပူဖော်၊
နန်းစိန်ချိုင့်ပျော်။ ။ကြင်နယ်လွင်း၊ မြတ်မှာတော်
ရင်း၊ မင်းတင်ချေ့နော်။ ။ရံညီလာပျော်၊ စိမ်းမူးမေ့
သော်။ ။သည်ကိုယ်တော်ငယ်၊ စိမ်းမူးမေ့သော်၊
ကြင်နယ်လွင်း၊ မြတ်မှာတော်ရင်း၊ မင်းတင်ချေ့နော်။ ။
သည်ကိုယ်ညှိုးလျော်၊ ရွေ့ဖော်မမြန်းနိုင်ပြီ၊ ရွေ့ဖော်
မမြန်း၊ ညွှန်စုံရိပ်နန်း။ ။မလန်းငယ်ကြုံ၊ ဆန်းပုံမာယာ
မူမို့၊ နန်းသူ ယုံနိုင်ရန်၊ မှာသူ့ ဖန်တော်ဝေး။ ။စိုးအင်
ရုစံဖြာ၊ သည်သာတင်ရေ့-ထံရွှေမောက်ကယ်မှာ၊ ပြန်
လျှောက်ခွင့်ရေး။ ။လျော်သွေးဆယ်နည်၊ ကြိုင်ရည်
ပန်းပြည့်ညောင်လယ်။ ။ကြံမျှော်မုန်းဆနောင်ဝယ်။ ။
ကြင်ညာဘွား၊ ချော့ဖြေဖျား၊ ပျော်ပါးပေလိမ့်မယ်။ ။
ညှိုးတယ်လေလာ၊ အိုသွေ့သော်၊ ညှိုးတယ်လေလာ၊
မေ့အားနိုင်လှတယ်။ ။

သပြန်။ ။ဝေးသူ့ သူယ်။ ။မျက်ခြယ်ရွှေတောင်ပံညွန့်၊ နီဖလံ
ဆယ်ရည်မှန်ပွင့်၊ မြစ်လွန်သား။ ။လေချိုသွေး၊ တိမ်
ဆေးငယ်လေလွှာလွှာလို့၊ ပိုမိုနိုင်သူ့ ဥာဏ်ပိုင်ကွန်ငယ်ကို၊
တင်ဝိုင်လား။ ။

ဂ။ ဘုန်းတော်ဘွဲ့သီချင်း

ရဝေနန်း၊ စိန်ကြောင်ဖန်ရောင်ဆန်းထွန်းပထိန်။ ။
ဗူးဦးရာနှိမ်၊ အာလိန်မြင့်ဘုံလယ်၊ စမ္ပယ်စိုးမြန်း၊ ဝေယန်
မိုးနန်း၊ သည်မှာလွန်ထူးဆန်း၊ ထွန်းလို့ညီး။ ။မပြိုင်
နှုန်းရာ၊ အာဏာတေဇာနွဲ့စေသား၊ သာနုအောင်မြေ
ချာ။ ။တက်နေဝါသူရိန်၊ မြတ်အာဟိန်၊ နွယ်တော်
ရွှိန်လေ၊ ဘုန်းရောင်ခြည်၊ သောင်းဗွေလည်၊ အံ့နိုင်ဆန်
အောင်၊ ကြုံရအထူး၊ တေဇာထွတ်လျှံမြူး။ ။ပြည်
ပြည်ထောင်လျှိုးဝပ်ကြလား၊ စုံကြာမုံအာ၊ ဆယ်ဖြာ
ပန်ဆင်၊ သာယာစံရွှင်၊ ကျွန်တော်ခိုင်။ ။ဆင့်ဆင့်
ပဏ္ဍာ၊ ထွေရာပြည့်ပုံယင်၊ မြင်းဆင်များတောင်း စိုးမိုး
ကကြောင်း ဖော်တရွေပေါင်း၊ ပျော်ဘွယ်များတောင်း၊
ခေါင်အချာစိုး၊ ထောက်ရာဖြိုးဝေ၊ နေနှုန်းနှုန်းဆိုမှား၊
ကြူးကဆန်းပြား၊ တိုင်းကားသာရွှင်ယူ၊ တန်ခိုးငယ်ပေါ်၊
ကျူးကြော်လေ၊ ဘုန်းတော်လေ၊ ပတယ်ပတယ်၊ နေလ
တသန်း၊ ပြိုင်ကြဘက်နှုန်းနှုန်း။ ။တက်ခန်းငယ်ဗွေ၊
ဘဝင်ဆုံးငယ်သာချင်း။ ။ဘယ်မင်းစဉ်လာယှဉ်စွာ၊
ကြားရဘူးပါ၊ ရှေးဆက်ထုံးလား၊ ဘယ် တူနိုင်ပါ၊
တောင်ညာကျွန်းတွင်း၊ ဖက်ကင်းငယ် ရွှေဥာဏ်တော်

ထင်ပေါ်လွန်ချီးနိုင်၊ ကြူးအံ့မျိုး။ ။ရှည်ကြာဖြိုးဝေ၊
အောင်ချာစိုးပေ၊ ခေါင်ချာမိုးနေ၊ ရာပြည်မင်းလေ၊
ရွှေစက်ရင်းလေ၊ ခွန်ဆက်သွင်းပေ၊ ကျွန်းချက်မ-အောင်
မြေချာ၊ ပွင့်ဆုမှန်စွာ၊ နောင်လာတည့်ကေနီ၊ နိုင်ငံတိုင်း
လုံး၊ သာယာခြံမုံအံ့၊ ပြောစည်ပင်၊ ဝန်းကျင်တိုင်းသိ၊
ရွှေငွေပြည့်ဖြိုး၊ အင်္ဂါအင်္ဂါတည့်စုံညီ၊ ခေါင်ဖျားသူရိန်
သော်တာ၊ ဆန်းလို့ထွန်းဝါ၊ ချမ်းမြလင်းဖြာအောင်
မြေလယ်ချာ၊ ထီးရာလုံးမူး၊ မြင့်ဖြူးငယ်ရွှေဘုံ၊ စိန်ငုံ
ဖန်ရောရာ၊ ဖြိုးပြည့်လျှမ်း။ ။အောင်ဆုပန်လေ၊
ရှင်တော်ထံလေ၊ ကိုယ်တော်ဥာဏ်ပေ၊ ကြည်ယုံဖြိုးဝေ၊
ဆယ်ဖြာမိုးလေ၊ ကွယ်ကာကိုးစေ၊ ဦးညွတ်ခါရန်အောင်
ရာ။ ။ပြည့်ဆုမှန်စွာ၊ ဗုဒ္ဓသာကျွန်းပေါ်၊ ညာမော်
သောင်းခန်း၊ မြူမောင်ဝေထွန်း၊ ရောင်ခြည်ဖြာဝင်း၊
ထိန်လင်းညီးမျှ၊ ရှင်စောစန္ဒာ၊ တေဇာ တေဇာတည့်
အာဏာ၊ ရောင်ဖြာ ရောင်ဖြာလုံး၊ မျက်ရှင်မျက်ရှင်
သာ။ ။ညွန်းငယ်လေဆက်လှာ၊ သလှာ၊ ဆဋ္ဌန်မာတင်၊
ဆင်ပျံဖြူမျိုး၊ ဘုန်းမိုးစေရွာချ၊ မစဲငယ်နိုင်ပါ၊ ဖြိုးကာ
မိုးကာ၊ သိမ့်အောင်ခြံမုံတယ်၊ ဘယ်ကအခြား၊ ရန်ညွန့်
ပေါက်စမ်းငြား။ ။သိသိကြေ၊ ထုံးလိုမှုန်းရ၊ အာဏာ
ပြင်းတယ်၊ ရာမင်းမင်း ထိပ်ဦးငယ်ဗွေ။ ။သေသည်၊
ပြည်တရာဇာလဲ၊ ပြာပြာအိပြာပြာ၊ ငယ်မူပူတယ်၊ ရွှေတယ်၊
ထင်ရာဖြူပြာ၊ မူရာနန်းရိုး၊ မိုးသူဇာလား၊ ထင်ယောင်
ဗွား၊ ဆိုမိဘွယ်သား၊ ကိုယ်ရောင်ဝါဝင်း-ထွန်း၊ နုနု
ပြောင်းရွှေစင်၊ စိုးစမ္ပယ်ရွှင်ပါလို့၊ ပျော်ဘွယ်သာ၊

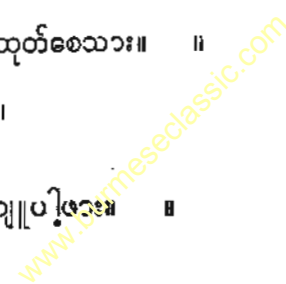
လန်းတယ် ဆန်းတယ် ယဉ်ဆုံး၊ သိုးရံလယ်ဝန်းရွှေခါး
 ဘုန်းကေရာကြီးပေလှ၊ ရွှေနန်းဆောင် ဘုံတွင်းဝင်းပ၊
 နုနယ်ရှုဘွယ်၊ ရွှေတယ်အိတယ်။ ။ လှိုလှိုကိုယ်လုံး၊
 ဟန်မထူးခြားကိုယ်တော်ရွှင်လန်း၊ စံမြန်းစိုးတင့်၊ ညှိုးညှိုး
 ညှိုးညှိုး၊ ရွှေရောင်ကြူကဲအောင်၊ ဆောင်ဆောင်ဘုံမှာ၊
 ပြောင်ပြောင်ထိန်ဝါ၊ ဝန်းကျင်တိုင်းကား၊ နှိုင်းဆယ်ဖြာ
 ခ-ပန်ဆင်။ ။ အောင်မြင်ကာသာအလွယ်၊ ရန်ဘယ်ဘယ်
 ဝန်း၊ ဆယ်ခိုင်စုံပန်း၊ တိုင်းနှိုင်းစည်ပင်လို့၊ ရွှင်တယ်ကို၊
 အိုပျိုသူရှင်လူသာ၊ စံရာညာနေ၊ အောင်မြေကျွန်းလုံး၊
 ဗွေအုံးရာညှိုးလှ၊ ပုလဲငယ်သောင်ငွေ၊ ရေ-သဲ-တနဲ ဆန်း
 တယ်၊ လန်းတယ်၊ လွယ်တည့်လွယ်တကူ၊ တိုင်းသူ
 ချမ်းသာ၊ ပူမဆာ၊ သာဖြူနုလုံးထား၊ နုလုံးထား၊
 ပုံပမာတဆန်းတထူး၊ ရေယဉ်လယ်မော်ကျွန်းဦး၊ ရာရှည်
 ကြူအောင်၊ ဘုန်းတော်ဖြိုးမြင့်၊ နှစ်ပြိုင်တဆူ၊ လင်းဖြာ
 ထွန်းလာ၊ အရောင်အဝါ၊ ဖြိုးတယ်မိုးတယ်၊ တေဇ တန်း
 ခိုးငယ်ဝေ။ ။ ထွန်းညာကြေ၊ လေးကျွန်းလုံးက၊
 နှံ့ကြော်ငြာ၊ ဆန့်အောင်သာ၊ ဆင့်ကာမြင့်ကာပေ။ ။
 သောင်းခန်းနေဗွေဝန်းလယ်၊ ဘုန်းတော်ဖိကာ၊ နှိမ်နှင်း
 နှိမ်နှင်း၊ ရန်စမေ့ရင်း ပြေးဆုံးပိုင်ကာသိမ်းရုံး၊ ဘယ်မှာ
 ပုံရာရှိပန်ကာ၊ ပြည်ထောင်သာ မင်းမျိုး၊ စံဦးလျှိုး၊
 ရန်မျိုးခ၊ ရသည်၊ ရာရာမင်းထွတ်ဦးငယ်ဗွေ။ ။

၉။ ဆောင်းဖွဲ့တေးထပ်

ကြာခြည်-လေပြည်သွဲ့တော့၊ ကြွေမည့်မဲ့ပုံသွင်၊
 ခင်ခင်လေးမြရင်မှာ၊ စတင်ကာ စိမ့်အေး။ ။
 တိမ်လွှာညွှန်ရတည်ခြုံတယ်၊ သည်ပုံကိုနှေးဘို့အဝေး။ ။
 သည်လိုနှင့် တာရှည်လျှင်၊ ညာမဒိခက်သေး။ ။
 ကမ္မလာတည်နှင့် ထွေးပေမဲ့၊ သည်အအေးမလုံ။ ။
 ငွေစန္ဒာ မနှေးရိုက်၊ သွေးလှိုက်လို့ - သဲ ရင်ဝခုန်။ ။
 ဘယ်နည်းနှင့် ဘယ်ပုံကို၊
 မယ်လုံအောင်၊ ကြံဖန်ရမယ်တုန်း၊
 ပြန်လှန်ဆာတ၊ ယောဇယောင်၊ ဝဲတိုက်ကြာညောင်။ ။
 ပူးစာရှင် ခင်မေ့မောင်ရယ်၊
 ရင်ငွေရောင်လှိုစမ်း ချင်လှလေး။ ။

၁၀။ ခွန်းကျူပါဖား

ဖားတင်္ဂါ၊ မွန်ရာရွှေနှုတ်က၊ ခွန်းထုတ်စေသား။ ။
 လှမတူ၊ တ၊ သူကေန်ရောက်မှာဖြင့်၊
 ပြောင်ပြောက်ပေဒင်ပိုင်ငဲ့၊
 စံအိုင်ကိုစိန်နှင့်မွန်းပါဖား။ ။

၁၁။ ညွှန်းပါနှစ်နား

မျှော်လင့်တုန်း၊ ကြော့ဆုံးလာလိမ့်မည်။ ။

မြရေလျှံဗေဒအမျှ၊ မဏ္ဍုဆွေနှုတ်ချိုခွန်းနှင့်၊
ညွှန်းပြန်ဘိသည်။ ။

ဖန်ရေရေ၊ မှန်ပေခွဲရင်ဖြင့်၊
ထုံကြည်လဲ၊ ဝတ်ရည်၊ ယူမည်လို့ စောင့်။ ။

မရဘူးသော်လည်း၊ လျှံမြူးစိန်စိတ်၊ နှာရက်စံရွှေခွက်နှင့်၊
ကြာရက်ကိုအိုင်ပြည့်သွန်းပါမယ်၊ ညွှန်းပါနှစ်ပါး။ ။

၁၂။ တေးထပ်

(မင်းကြီးကတော်ခင်ဆုံက ကွပ်ရွာမင်းကြီးအား ကျွန်အစေခံ
ထွက်ပြေးသည့် အတွက် အခကြေးငွေ ပြန်လည်ရလိုကြောင်း
လျှောက်ထားသည့်တေးထပ်)။

ကွပ်ရွာပိုင်ဝန်ကြီးကို၊ သမီးကစေရာ၊
ရွှေနားတော်လျှောက်ပါသည်၊
ကျွန်မမှာစေဟောင်း။ ။

မိဥမခေါ်တွင်သည်၊ သင့်မိခင် မိခွေးကရောင်း။ ။

မိနုနှင့်လင်ငပုံမှာ၊ မကုံလုံတကြောင်း။ ။

အစေခံထပ်လောင်းလို့၊ သမီးကောင်းမိငြိမ်းကို။ ။

ခြောက်ဆယ်စိနှစ်စုံ၊ မိဥကငါးကျပ်သာပို့။ ။

တိမ်းရှောင်လို့ ကပ်ခိုမှု၊ လူကိုနှော်အပ်သွင်းအံ့၊
ခံဝန်ရင်းငပေတလူ၊ တောင်အင်းနေသူ။ ။

အမြောက်စုဆိုင်ရာမူတယ်၊
တောင်းခံသူသနားပလေး။ ။

၁၃။ နှာဖော်နည်းတေးထပ်

မို့ကွန်ချာကတိုးနှင့်၊ စမုန်မျိုးငါးမည်၊
ကံ ကော်ဝတ်ရွှေရည်ငယ်၊ မြတ်လေးမည်ငွေပွင့်။ ။

ဇာဒိပျိုလဲလင်ဝင်္ဂါငယ်၊ ရွှေစသာ စပါးမြစ်နှင့်။ ။

နှစ်ပါးစစ်ဆုံညီတွင်၊ နံ့သာဖြူနီဆင့်။ ။

သာမပိုဆိုအတင့်၊ ကြီးဟိုပွင့်ဖာလာ။ ။

ထိုသည့်ပြင်ဒဟတ်သကိုင်း၊
စံနှိုင်းဆဆေး မန်ကျည်းပါ။ ။

ဒဟတ်သခိုခေါ် ဆိုကဲ့ဝေါဟာ၊ ရွှေစာလာနိမိတ်နှင့်၊
ရောကြိတ်လို့ ဖန်ခြယ်လယ်၊ ယင်းနှာနှပ်ကယ်။ ။

ကိုးဆယ်၊ ခြောက်ရန်ပြယ်၊ မလ္လာနွယ်ဥဘဲရှင်လေး။ ။

၁၄။ နှာဖော်နည်းတေးထပ်အမှာ သဖြန်

ငူမြိုင်ယံ

ဂူလိုက်စံ ဥာဏ်သိမ်မွေ့တဲ့၊ ရသေ့တို့ထုံး။ ။

အရာန္တယ်

ဘေးမျိုးရန်မာန်ပြယ်တဲ့၊

မလ္လာနွယ်ယင်းနှာနှပ်ကို၊ မင်းမှတ်လို့သုံး။ ။

၁၅။ မိုးဖွဲ့လေးချိုး

ယခင်နှစ်ခုတွင်ဖြင့်

ဘာဏုရာဇာသည်၊ ရောင်လျှိုဖြာအန္တေက၊

မဇ္ဈေလယ်ပြောင်းတဲ့၊ သန်နှောင်းချိန်။ ။

တူလငယ်ဝေါဟာ

သရဒါမှာ၊ အဝါမင်နှက်၊ ဆေးစုံငယ်ကွက်လို့၊

ရှစ်ဖက်ကယ်လျှပ်တိမ်၊ တထိန်ထိန်နှင့်၊

ဝရဇိန်ရောင်၊ ယုဂန်တောင်က၊ နတ်မောင်ပဇ္ဇာန်၊

ကွန်သွန်းငယ်ခြုံသောအခါ၊ လွမ်းပုံဘွယ်ရာသိမှာ၊

ကေသီကို ဘယ်လိုရှင်းပါရမယ်၊ မိုးမင်းဥာဏ်။ ။

ဗေဒကမူမူ

ကေ ရှုမြုရစ်တိုင်းမှာဖြစ်တဲ့၊

နုသစ်ကယ်မာလာ၊ ထည်ဘူးလွှာလဲ၊

ဘယ်ညာလျော့လျှည်း၊ တဖက်ကယ်စည်းလို့၊

မေ့ချည်းငယ်စံရာ၊ ဆောင်လေသာမှာ၊

ပျာပါပူအောင်၊ မာယာဆောင်တတ်ပေ၊

တောင်နာဂိန်မှာ၊ ဒေဝိန်နတ်သားက တားပါရေ့။ ။

ကူမင်းငယ် ဆယ် သုံး

ရှင်ပင်ဖုန်းက၊ ခြိမ့်အုန်းငယ်ဝေမှောင်၊

ရွှေကြက်တောင်သို့၊ ပတ်နှောင်လှည့်ကာ၊

တိမ်ကွန်ချာလဲ၊ မိလ္လာလိုလို၊ ပျိုနှိုင်းငယ်ညိုလို့၊

မလိုတခို၊ လိုတခိုနှင့် လိုမလိုဘွယ်၊

အမွှန်မောင်ချယ်တတ်ပေ၊ လွမ်းကြွယ်တဲ့သည်ခါကို၊

ဒေဝရာ မဖန်သေးပါနှင့်၊ ဆွေးလှပါပေ။ ။

၂၄။ ရေဝ-ရှင်ထွေး

(၉၃၀-ခန့် ၉၇၀-ခန့်)

ရေဝရှင်ထွေးသည်၊ သက္ကရာဇ် ၉၄၆-ခုနှစ်တွင် နန်းတက်တော်

မူသော တောင်ငူရွှေနန်းတည်မင်း 'မင်းရဲသီဟသူ'၏ 'ကိုယ်လုပ်

တော်' အမျိုးသမီး စာဆိုတော်တဦး ဖြစ်ပေသည်။

ရေဝရှင်ထွေးသည်၊ တောင်ငူရွှေနန်းတည်မင်း 'မင်းရဲသီဟ

သူ'၏ ကျွန်တော်ရင်း၊ ရေဝရွှာစား အမတ်ကြီး၏အမီးထွေးဖြစ်

သည်။ အထွေးဆုံးသမီးဖြစ်သဖြင့် 'ရှင်ထွေး' ဟုခေါ်သည်။

နောင်တွင် 'စလေဦးပုည'၊ 'ကျည်းကန်ရှင်ကြီး' 'ဝန်တောင်

တည်ဆရာတော်' တို့၏အမည်အစွဲပြု၍ 'ရေဝ-ရှင်ထွေး' ဟု တွင်

အမည်အစွဲပြု၍ 'ရေဝ-ရှင်ထွေး' ဟု တွင်

အမည်အစွဲပြု၍ 'ရေဝ-ရှင်ထွေး' ဟု တွင်

အမည်အစွဲပြု၍ 'ရေဝ-ရှင်ထွေး' ဟု တွင်

အမည်အစွဲပြု၍ 'ရေဝ-ရှင်ထွေး' ဟု တွင်

သို့ရာတွင်၊ 'ကဗျာဗန္ဓုသာရကျမ်း' စာမျက်နှာ ၁၅၃-တွင်၊ ပုဂံဝန်ထောက်မင်း ဦးတင်က-

“ရဝေ-ရှင်ထွေးဟူရာ၌ ‘ရဝေ’ ကား ‘နန်း’ဟော‘ရှင်ထွေး’ ကားအမည်၊ ဖြစ်သောကြောင့် “နန်းတွင်းသူရှင်ထွေး” ဆိုလို သည်ဟူ၍ ပိဋကတ်တော်အုပ် အတွင်းဝန်မိုင်းခိုင်းမြို့စားမင်း၏ ဆံထုံး ၅၅-ထုံးပုံပါသော ပုရပိုက်ပါလာသည်”ဟူ၍ ပြဆို ထားပေရာ၊ မော်ပီဆရာသိန်းကြီး ရေးသားသော ‘ပေါရာဏ ဒီပနီကျမ်း’ ၊ ပထမတွဲ၊ စာမျက်နှာ ၂၀၉ လာအောက်ပါစကား ရပ်အတိုင်း မှတ်ယူနှလုံးသွင်းဘွယ်ရာ ရှိပါသည်။

“ရဝေ-ရှင်ထွေးကား နန်းတော်သူဟု ပေါရာဏ ကထာ လိုက်၍ စွဲမှတ်ကြသည်။ ရေဝေရွာသူ ရှင်ထွေးဖြစ်သည်။ နေရပ် ဇာတိကို အမှတ်ပြု၍ ‘ရေဝေ’မှ ‘ရဝေ’ ဖြစ်လာသည်။ နန်းတော် ၌ နေရသူဖြစ်သောကြောင့် ‘ရဝေ’ဖြစ်ရမည်ဟု မူလခန့်ရပ်အ မည် ‘ရေဝေ’ ကိုဖျောက်သကဲ့သို့ ရှိလေသည်။”

ရဝေရှင်ထွေးသည်မိတ္ထီသာမြို့တောင်ဘက် ၇-မိုင်ခန့်အကွာရှိ သော ရေဝေရွာဇာတိ ဖြစ်ပေသည်။ ဖခင်မှာ ထိုရေဝေရွာကို အပိုင်စားရသူဖြစ်သည်။ တောင်ငူရွှေနန်းတည်မင်း ‘မင်းရဲသီဟ သူ’၏ ကျွန်တော်ရင်းဖြစ်သည်။

ဤအချက်အလက်များကို ရဝေ-ရှင်ထွေးဖွဲ့ဆိုခဲ့သော ပုဂံ ခေတ်နန်းတွင်းသူတို့ ဆံထုံးထုံးနည်း ၅၅-နည်းအန့်ချင်း’ တွင် အောက်ပါအတိုင်း အထင်အရှား တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။

“ဆင်ရတနာ၊ များလှစွာသည်၊ စကြာသခင်၊ မြူတေရှင် ကို၊ သားလျှင်မြင်မြော်၊ ခမည်းတော်မင်း၊ လှူမွန်ကင်းလျှင်၊ သင်းပင်းမြို့ကိုင်၊ ခရိုင်တခြား၊ ကျေးသီးစားသည်၊ သောကား မွန်ပြီး၊ အမတ်ကြီး၏၊ သမီးနှောင်းမေး၊ ငြိမ်ဆေးလေးသား၊ ရှင်ထွေးအလှ၊ ချောမြမြ” (အန့်ချင်း၊ အပိုဒ်-၁၃)

“နရထိပ်တင်၊ တောင်ငူရှင်၏၊ ကျွန်တင်တယောက်၊ စံတင် လောက်သည့်၊ ပြိုင်ထောက်မပြီး၊ အမတ်ကြီး၏၊ သမီးနှောင်း မြော်၊ ကြင်ပျော်စလှ၊ ရှင်ထွေးမြ” (အန့်ချင်း အပိုဒ်-၃၁)

“တောင်ငူသခင်၊ နတ်ရှင်ရန်ကဲ၊ မင်းရဲလည်းဟူ၊ သီဟသူဟု၊ ရိပ်ဖြူကာမိုး၊ ရှင်ပင်တိုးဝယ်၊ ကောင်းရိုးမှတ်အပ်၊ ပြည်ရွာကွပ် ၍၊ မှမ်းထပ်ပြီးခိုင်၊ ကျေးသီးပိုင်သည်၊ ဆွယ်ပြိုင်မဲ့ လျှင်၊ ကျွန် တော်ရင်းဟု၊ ရင်တွင်းနှောင်းခမ္မား၊ သမီးထွေး” (အန့်ချင်း၊ အ ပိုဒ် - ၄၀)

ထို့ပြင်၊ ရဝေ-ရှင်ထွေးသည် တောင်ငူမင်း ‘မင်းရဲသီဟသူ’ ၏ ‘ကိုယ်လုပ်တော်’ ဖြစ်ကြောင်းကို အန့်ချင်းအပိုဒ်-၂၆ တွင်၊ ဤကဲ့သို့အထင်အရှား ဖော်ပြထားပါသည်။

“မယ် ကိုလည်းယူ၊ အိမ်ဖြူသာမြင့်၊ ဝင်းနှင့်အိပ်ဖန်၊ ထားစ တန်ကား... ရံကိုယ်လုပ်နှင့်၊ ကျွန်ုပ် စံစားရှာ၏လေ။ ။ ဖော်ချင်းတို့လေ ဖော်ချင်းတို့။ ။

ရဝေ-ရှင်ထွေးသည် ဖိုးသူတော် ဦးမင်းနှင့် ဆွေမျိုးဆက်နွယ် သူဖြစ်၍ ဖိုးသူတော် ဦးမင်းသည် ရဝေ-ရှင်ထွေးမှ ဆင်းသက် ဆက်နွယ်လာသူတစ်ဦး ဖြစ်ပေသည်။

ရဝေ-ရှင်ထွေးသည် “ဆံထုံးထုံးနည်း ၅၅-နည်း အန်ချင်း”
 ကြောင့် မြန်မာစာပေလောကတွင် တံခွန်စိုက် စာဆိုတိုင်းအဖြစ်
 ထင်ရှားခဲ့ရပေသည်။ ထိုအန်ချင်းမှာ အပိုဒ်ပေါင်း ၅၀ ပိုဒ်
 ပါဝင်ပေသည်။ ရဝေ-ရှင်ထွေးသည် အသက်ဆယ်နှစ်ခန့် အရွယ်
 ကပင် အန်ချင်းများကို စပ်ဆိုထိုက်လျက်ရှိပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊
 “ဆံထုံးထုံးနည်း ၅၅-နည်း အန်ချင်း” လာအောက်ပါ အပိုဒ်များ
 တွင်အထင်အရှားတွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ “ဆယ်နှစ်အဝင်၊ လူကိုယ်
 ပြင်နှင့်၊ ရုပ်သွင်နတ်လျော့၊ မြေ ချောအသရေ၊ ရဝေ-ရှင်ထွေး၊
 ကြေငြာမွေးသည်၊ ငြိမ့်လေးဖွဲ့သည်၊ အန်ချင်းတည့်လေ။”
 (အပိုဒ်-၅၅)

“အန်ချင်းဆိုစ၊ ဆယ်နှစ်ကလျှင်(အပိုဒ် ၅၅)”

သက္ကရာဇ် ၉၇၁-တွင် တောင်ငူရွှေနန်းတည်မင်း “မင်းရဲသီဟ
 သူ” နတ်ရွာစံတော်မူ၍ သားတော်အိမ်ရှေ့မင်း နတ်သျှင်နောင်
 နန်းတက်တော်မူ လေသည်။ ထိုအခါ ရတနာပူရနှင့် အင်းဝ
 ရွှေနန်းကို သိမ်းမြန်းစိုးစံတော်မူလျက် ရှိသော အနောက်ဖက်
 လွန်မင်းတရားကြီးသည် တောင်ငူမြို့သို့ အလုံးအရင်းကြီးစွာဖြင့်
 ချီတက်တိုက်ခိုက်တော်မူရာ အင်အားချင်းမမျှသဖြင့် တောင်ငူ
 ဘုရင်နတ်သျှင်နောင်အညံ့ခံရသည်။ တောင်ငူကိုအလိုတော်ပြည့်
 လျှင် အနောက်ဖက်လွန်မင်းတရားကြီးသည် တောင်ငူသားတို့ကို
 လည်း သူစွာပေးသည်။ နောက်မှတောင်ငူနန်းကို မှန်ကင်းချ၍
 တောင်ငူဘုရင်ကိုပင်ဆက်လက်မင်းပြုတော်မူစေသည်။ အနောက်
 ဖက်လွန်မင်းတရားကြီးအရေးတော်ပြီးပြေ၍ ရတနာပူရ အင်းဝ
 နေပြည်တော်သို့ ပြန်တော်မူလျှင်တောင်ငူဘုရင်က စောင်းတတ်၊

ညှင်းတတ်၊ ပတ်တတ်၊ နွဲ့တတ်တို့ကို လက်ဆောင်တော် အဖြစ်
 ပေးလိုက်တော်မူသည်။ သည်တွင် ရဝေ-ရှင်ထွေးသည် မင်း
 ဇေယျရန္တမိတ် ရှင်သဲကိုယ်တို့နှင့်အတူ အင်းဝနေပြည်တော်သို့
 ပါရလေသည်။

ရဝေ-ရှင်ထွေးသည် “ဆံထုံးထုံးနည်း ၅၅-နည်း အန်ချင်း”ကို
 ဖွဲ့ဆိုခဲ့သဖြင့် ရှေးဟောင်းပုဂံခေတ်၏ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ် ဖြစ်
 သော ဆံထုံးထုံးနည်းကို နှောင်းအစဉ် မပျက်ယွင်းရလေအောင်
 ဖော်ထုတ်ပေးခဲ့ပေသည်။ ရဝေ-ရှင်ထွေး၏ ကျေးဇူးစကား ကြီး
 စားလှပါပေသည်။ တဖန် ဤအန်ချင်းမှာ သက္ကရာဇ် ၁၀၀၀
 ပြည့်မီက ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်ဖြစ်၍ အန်ချင်းတို့တွင် ခေတ် အ
 ဦးဆုံး အန်ချင်းဖြစ်ပေသည်။ ရဝေ-ရှင်ထွေးသည် မိုးဖွဲ့၊ ရာသီဖွဲ့
 နှင့် ဘုရားတိုင်ရတုများကိုလည်း ဖွဲ့ဆိုရေးသားခဲ့ပေသည်။

၁။ ရဝေရှင်ထွေးဆိုရတု

(၁) လေဝန်းကဆင်။ ။ ရွက်ဟောင်းကျင်၍၊ ညွန့်ရှင်
 ဝေဝေ၊ ပင်တိုင်ထွေလျက်၊ တောင်လေဖြည်းပျံ၊ မင်း
 လွင်စသော်၊ လွမ်းရဘွယ်သာ၊ သည်အခါဝယ်၊ အတာ
 ရေသွန်း၊ တန်ခူးဆန်းက၊ ရှင်လန်းမပျော်၊ ညှိုးရော်
 ပြိုက်သွယ်၊ ရွှေများလယ်တွင်၊ ပြိုင်ဆွယ်မမျှ၊ လောက
 ထန်ဆောင်၊ ရဲထွတ်ခေါင်ကြောင့်၊ တမ်းယောင်ဆိုကာ၊
 ဖြေယာသည်။ ။ ဗျာပါဝုန်းစည် ပွားတော့သည်။

(၂) နွေဆန်းစတင်။ ။စုံမြိုင်ခွင်လည်း၊ မထင်ရွက်ကြမ်း၊
မြရည်လျှမ်းက၊ စိတ်ဝမ်းကဲ့အောင်၊ တောနှင့်တောင်
လည်း၊ ညိုယောင်မြမြ၊ ရွန်းရွန်း လှလျက်၊ ကာလရတု၊
ညွန့်နှစ်မီးညောင်း၊ မသာတောင်းလည်း၊ သက်ပေါင်း
တင်ခေါင်၊ ဆွေသည်နောင်နှင့်၊ ရည်စောင်သာရွှင်၊
ပန်းမြင်မြင်ကို၊ ယာဉ်ညင်သာလှ၊ ပန်းရွှေကထက်၊
နှံ့လျက်တူကွ မဆွတ်ရဟု၊ ရှုတလှည့်ကာ၊ နန်းမြင့်ချာက၊
မယ်သာ မျော်ပျောင်း၊ မျက်ခြည်ညောင်းသည်။ ။
တမ်းကြောင်းဖြေဆည် ထားတော့သည်။

(၃) ရေသွန်းလလှိုင်။ ။ရွှင်ပပျော်ပါး၊ ဖော်ချင်းများ
နှင့်၊ ကစားသာကြည့်၊ ပျော်ရမည်ကို၊ ဆွေသည်သက်မျှ၊
မွေးဘ မင်းတူ၊ ရှုသူ သက်ပေး၊ မစုံ သေး၍၊
ရပ်ဝေးမြေရှည်၊ ချီလေသည်ကို၊ မျက်ခြည်ရွှညောင်း၊
ကြည့်တိုင်းပျောင်းမျှ၊ ပွင့်လောင်းနန်းရန်၊ ရတံခွန်က၊
သံဝန်ထေ့လာ ဆက်စာမြင့်မြ၊ ရောက်လာခဲ့၍၊ ရိပ်ဝဲ
ခန်းချောင်းစိန်ညောင်ခြူးဆင့်၊ သလွန်မြင့်ထက်၊ ဖူးမြင့်
မျှော်ဝံ၊ ဆွတ်ဆွတ်ပျံ့မျှ၊ သွယ်ည့်ကေသျှင်၊ သိမ်းမ
ပြင်သည်။ ။ရက်ဖျင်တာရှည် များတော့သည်။

၂။ ရဝေရှင်ထွေးဆို ရတု

(၁) ရွှေနန်းကလျင်။ ။ဂိဗ္ဗခေါ်မုန်း၊ နွေသစ်ဆန်းကျ
ပြည့်ဝန်းပေါ်မြင်၊ လ-လယ်တွင်နီကံ၊ ကျိုင်းစင်မြရည်၊
ချီမည်မူးမူး၊ သောခါဦးဝယ်၊ ရွှင်မြူးစိတ်ကြည်၊ မိန့်ခဲ

သည်မျှ၊ နှစ်မည်မကြ၊ ဆံစွန်မယွင်း၊ သက်လုံးနှင်း၍၊
လည်ချင်းဆွဲလျက်၊ မြဘယက်သို့၊ တင်ထက်နီကံတွင်၊
ပါအောင်လျှင်တည်း၊ ဆင်ခဲသိဟု၊ မွေးမိတူတော်၊
ရွှေလှော်စံတည်၊ မှတ်မြောက်မည်လျှင်၊ စိတ်ကြည် ရွှင်
လန်း၊ မှာနှုတ်ခွန်းကြောင့်၊ ပတ်ဝန်းဝေလည်၊ ထစ်
အုန်းမြည်သည်။ ။ မိုးစည်ကျူးတို့ ခဲမည်လော။

(၂) နွေစွန်းလတင်။ ။ထက်ကောင်းကင်က၊ မင်းလှိုင်
မွေးလို့၊ မိုင်းမြညိုလျက်၊ လေချို၊ ပျံ့လှောင်း၊ ပင်တိုင်း
ပျောင်းသော်၊ ရွက်ညောင်းဖူးငုံ၊ ပေါ်တုံလူလူ၊ ရတု
လရစ်၊ ချိန်အသစ်ဝယ်၊ ကျမ်းချစ်တင့်ဖျော်၊ ယောင်းမ
တော်မောင်၊ စံခေါင်မတ်ရည်၊ မြောက်တန်သည်မျှ၊
မွေးဘတူကို၊ စိတ်ဖြူကြည်မော၊ ပန်စိမ့်သောဟု၊ ချုပ်
ကြောညီအောင်၊ စံမြောင်ကုံးသွယ်၊ ရွေးချယ်သင့်ငြား၊
လက်ရွှေသားနှင့်၊ ထိပ်နားလည်တွင်၊ ပန်ဆင်ခါမှန်၊
သို့ချိန်တန်ကို၊ ကျမ်းရန်မဲသည်၊ သန်သို့လည်သည်။ ။
ရိုးရှည်ဖူးတို့ ခဲမည်လော။

(၃) လေဝန်းထလွင်။ ။စုံတော့ ခွင်ဝယ်၊ ညှိစင်မြမြ၊
ကာလအလျောက်၊ ဖြည်းလေရောက်က၊ ကြွေးခြောက်
ရွှေဝင်း၊ ပင်ခြေကျင်းလျက်၊ ဖူးကင်းငုံပြန်၊ သည်ခါ
ထန်ကို၊ ကျမ်းရန်သက်နှင့်၊ ဆွယ်နှိုင်းမြင့်ခဲ၊ လွမ်းခွင်
စုံဖြိုး၊ ခေါင်အမိုးသို့၊ ရှုဖြိုးမျက်ခြည်၊ ဆီကိုရည်၍၊ ပတ်
လည်မိုးပန်း၊ လျှပ်ခြည်သန်းလျက်၊ ဆိုင်ဝန်းခြိုးမဲ၊
ဆီးကိုရှုသော်၊ လွမ်းမြတိုင်းနှင့်၊ တိုးမြင့်သည်ပ၊ ဖြေဖျော်

မူလည်း၊ ခဏမတည်၊ နည်းများသည်မျှ၊ သို့သည်မပြား၊
လွန်ဆပွားလိမ့်၊ စံထားမတ်ရည်၊ မြတ်မျိုးမည်သည်။ ။
တိုးတည်ကူးတို့ ခဲ့မည်လော။

၃။ ရဝေရှင်ထွေးဆို ရတု

(၃) မရှက်ပါလေ။ ။ရှင်တော်မွေဝယ်၊ ရိုသေစိတ်ဖြူ၊
တော်မည်ဟူလည်း၊ ဆုယူသဖြင့်၊ နှုတ်မတင်ခဲ့၊ ဘုံမြင့်
နန်းသူ၊ တောင်းဆုယူသည်၊ ပဉ္စမည်သာ၊ မြတ်သ
ကျာ။ ။သံသာယုံပျူ၊ နားပါးမူးမျှ၊ တထူးတလည်း၊
တိုင်လျှောက်မည်ကို၊ ဥာဏ်ခြည်ဝင်းဝါ၊ မပြည့်ပါနှင့်၊
သူမှာပျော်ဘက်၊ ရှိပေလျက်ကို၊ မယ်သက်လုံးချို၊
ကြင်ဘိတုံလည်း၊ လူ့ဘုံနောင်စစ်၊ တင်မည်ဖြစ်ကြောင့်၊
မြစ်ပါခြား၏၊ ရှည်လျားသင်သာ၊ နောင်သောခါမ၊
တွေ့ပါရစေ၊ များဘော်ရွှေနှင့်၊ စေ့ရွေ့န်လိုက်၊ တောင်း
စဉ်ကြိုက်ဝယ်၊ တိမ်တိုက်လျှံတက်၊ မြည့်နှံရွက်သည်။ ။
ဘဝင်ဆိုသာ ညိုတော့သည်။

(၂) မသက်သာနေ။ ။အောက်မေ့ချေက၊ သပြေစိုးယူ၊
ရိပ်ဖြူဖွင့်လှစ်၊ ဧကရာဇ်ဝယ်၊ ကျွန်ချစ်ယုံကျို၊ မှုတော်
ကုံသာ၊ တတ်စုံသိပ္ပံ၊ နောင်ကျိုင်းမြလျှင်၊ သီလသပ်
ရိုး၊ သတင်းသုံး၍၊ ဖြောင့်ဆုံးမြစွာ၊ နေလှည့်ရာကို၊
သစ္စာမြင့်မိုရ်၊ ကျိန်မည်ကိုလည်း၊ မဆိုလတုံ၊ ဆိုလတုံ
လျှင်၊ မယုံသာချေ၊ လေကစေသို့၊ ကြော့ထွေစွမ်းခက်၊
ဒြ-တဝက်သည်။ ။မရှက်၍သာ ဆိုတော့သည်။

၄။ ရှုဝေရှင်ထွေးဆို ရတု

(၁) ဝမ်းနည်းမမြေ။ ။မွေ့ရာရွှေထက်၊ ကြာခေ့သော
တူ၊ မယ့်လွမ်းမှုကို၊ ကြင်သူသက်ဝေ၊ မသိလေတည့်၊
ဖျော်ဖြေလျက်ပင်၊ မရှင်လှဆုံး၊ အုံးထက်လျှမ်းပြည့်၊
နေရှာလှည့်လျက်၊ မည်သည့်မသိ၊ ကြည့်တိတိကို၊ မသိ
ချိန်ခါ၊ သူကတာ၍။ ။ရွာတော့သည်လည်း မိုးသ
ကြား။

(၂) လျှမ်းပည်းတထွေ။ ။တောင်ကလေးနှင့်၊ မြောက်လေ
ရှက်ပြေး၊ ရောကြထွေးလျက်၊ မြွေးမြွေးပျူပျူ၊ နွေလ
မမည်၊ ချမ်းသည်မစဲ၊ ရာသီခွဲဝယ်၊ ဝမ်းကွဲတမ်းဆွတ်၊
ဖြစ်စေတတ်သား၊ လူနတ်များရှင်၊ ဖန်စီရင်၍၊ မရှင်
တမ်းစက်၊ အုံပြက်မနည်း၊ အလွမ်း သည်း အောင်၊
ဆည်းဘိသည်လော၊ မရောလင်းဝါ၊ လျှပ်စစ်ပါ၍။ ။
ဖြာတော့သည်လည်း တိမ်ညွန်ဖျား။

(၃) ကမ်းလည်းအနေ။ ။မြစ်ရေမကြာ၊ စမ်းကျမနိမ့်၊ ကြည့်
အေးစိမ်လျက်၊ မိုးတိမ်အလုံး၊ လွမ်းဖုံးကောင်းကင်၊ နေကို
လျှင်လည်း၊ မမြင်တပ်တပ်၊ ပိတ်ပိတ်ထပ်သော်၊ လှုပ်လှုပ်
နွဲ့ရှာ၊ မဉ္ဇူကြာသို့၊ ဗျာပါထပ်ပွား၊ လွမ်းချင်းများကို၊
ထားရစေတော့၊ လျော့ကြီးလျော့မှ၊ ရွှေလျော် အာသွင်၊
ရာတင်ဆယ်ပြန်၊ မယုတ်လွန်သို့၊ စေကျွန်မလာ၊ နှုတ်ဆင်
မှာ၍။ ။ကြာတော့သည်လည်း မောင်ဝလား။

၅။ ရဝေရှင်ထွေးဆို ရတု

(၁) လျှံတက်ထွန်းဝါ။ ။ မြို့လက်ယာနှိုက်၊ ရှုသာအံ့ဘွယ်၊ မြင့်ဖြူသွယ်သာ၊ မိုးလယ်ထိတုံ၊ ဓာတ်မျိုးပုံသည်၊ စည်းခုံမြတ်စစ်၊ မယ့်ရှင်ချစ်။ ။ ကျိုးပြစ်စန၊ မည်မျှ မထင်၊ ဆံပင်စုလည်း၊ ဆယ်နှစ်တည်းက၊ သိပ်သည်းမြဲ မှန်၊ ဖန်ဖန်စကာ၊ ဆိုသောအားဖြင့်၊ ယုံမှားမိလျှင်၊ သက်လုံးနှင့်မျှ၊ ချွတ်ယွင်းလိုလို၊ ပြယာယ်ဆိုခဲ့၊ သန်ကိုယ် စမ်းအင်၊ အသွင်မြဲလား၊ မယ့်သက်ထားသည်။ ။ စိတ်ပြားကြံစည် ယိုးဘိသည်။

(၂) ကြံခက်လွန်းစွာ။ ။ ကြီးဗျာပါနှင့်၊ မယ့်မှာမယ်ထူး၊ မိန်းမူးစိတ်ဝမ်း၊ ငိုက်မျဉ်းသမ်းမှ၊ ကြင်ကျမ်းတူအင်၊ သို့ပင်ယွင်းချွတ်၊ ပျက်ဘိတတ်ခဲ့၊ မမှတ်စသော၊ ကြံကာ ဆိုထုံး၊ ယူကျိုးမရ၊ ခုမှကဲလွန်၊ မယ်ဖြစ်ဟန်ကို၊ ချေန် မြက်ကြား၊ မြတ်ဘုရားအား၊ ဦးဖျားထိပ်ပြင်၊ လက်စုံ ပင်တည်း၊ ကြည်လင်ဆူညွန်း၊ ရှိပန်းမိဋ္ဌာန်၊ တိုင်ကြား ဝန်မှ၊ မှန်တုံသက်လုံး၊ ဆင်းငြံးသည်။ ။ လက်ရုံး ကိုယ်ရည် ကိုးဘိသည်။

(၃) နှံ့သက်မှန်းကာ။ ။ ကြီးသစ္စာနှင့်၊ မြဝါနန်းရန်၊ ဆိုစ ဟန်ကား၊ ထက်စွန်ရပ်သူ၊ သက်လျာမူလည်း၊ နှိုင်းယူ မှဲ့၊ မယ်ပါသူသို့၊ မပို့ ချစ်သက်၊ မယွင်းကွက်ဟု၊ မြချက် သမူ၊ သက်လုံးစုမှ၊ ယခုတမူ၊ မဖြူသတိ၊ ယွင်းချွတ်ဘိ ရှိ၊ မျက်စိဆင်းရဲ၊ ဝမ်းကွဲလှည့်ကာ၊ ကျွန်ုပ်သာလျှင်။

မျက်နှာမရ၊ မိဘမျိုးအင်၊ ပြစ်တင်ထန်ပြင်း၊ မလွတ်လျှင်း ခဲ့၊ ရှင်းရင်းကိုပါ၊ မည်မျှသူ့နား၊ မတိုင်ကြားသည်။ ။ အများသိမည်စိုးဘိသည်။

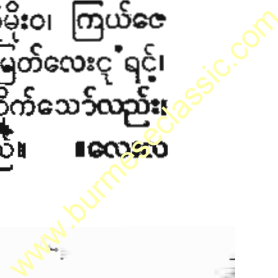
ဆယ်နှစ်ရာသီဖွဲ့ရတပိုဒ်စုံ

တပေါင်း၊ ထန်ခူး၊ ကဆုန်နှင့်နယုန်လဖွဲ့

ထန်ခူး။ ။ တဆဲ နှစ်လျှင်၊ ရာသီခွင်ဝယ်၊ နောက်တွင်ရှေ့ဦး၊ စ၍ကျူးသော်၊ ကွန်မြူးတိမ်ခြေ၊ မင်းလွင်ဝေသော်၊ လေပြေသုတ်ဖျန်း၊ တပေါင်းဆန်းက၊ နတ်ပန်းရွှေဖီ၊ မိန်ရာသီတွင်၊ ဖူးစီဝံအာ၊ ဥတ္တရာလည်း၊ မကွာယှဉ်မို့၊ ထွန်းအညီတည့်၊ ရာသီမိသာ၊ တန်ခူးလဝယ်၊ စိတြကြယ်၊ ရောင်နီကယ်လျက်၊ မိုးလယ်စံပျော်၊ ထွန်းလာပေါ်က၊ ကံ့ကော်ရင်ခတ်၊ ပင်လုံးညွတ်၍၊ ပွင့်ဝတ်ဖူးငုံ၊ လွမ်းပွဲ ပုံရှင်။

ကဆုန်။ ။ ကဆုန်ပြီသာ၊ ဆန်းပြန်ကလည်း၊ ရွှေလနှင့်သော၊ ဝိသာခါလျှင်၊ မကွာထိပါး၊ ယှဉ်ပြိုင်သွား၍၊ စကား ငုံ့စိ၊ ဖူးခဲ့ပြီရှင်။

နယုန်။ ။ ရာသီမေထုန်၊ လနယုန်ဝယ်၊ တိမ်ဘုံမိုးဝ၊ ကြယ်ဇေ ဋ္ဌလည်း၊ လနှင့်မဝေး၊ ယှဉ်ပြိုင်ပြေးက၊ မြတ်လေးငုံ့ရင်၊ စပယ်ပွင့်ကို၊ နောင်နှင့်သင့်လျော်၊ ဆင်လိုက်သော်လည်း၊ မပျော်လေသေး၊ နောင်ချည်းဆွေးသည်။ ။ လေအာ ဝိမှာန်ကူးတော့သည်။

ဝါဆို၊ ဝါခေါင်၊ တော်သလင်းနှင့်သီတင်းကျွတ်လွှဲ။

ဝါဆို။ ။မဖွဲ့ဖြစ်အင်၊ ညှိုးရပ်သွင်နှင့်၊ မရွှင်မပျော်၊ ရှိလေ
သော်လည်း၊ နားတော်သံချို၊ မယ်လျောက်ဆိုအံ့၊ ဝါဆို
ခေါ်မှတ်၊ ကရကဋ်ဝယ်၊ နက္ခတ်မိုးယံ၊ ပြဗ္ဗာသဋ္ဌိတို့၊
လထံနိုးလျက်၊ ရောင်ခြည်ရှက်က၊ ပုန်းညက်ထိန်ထိန်၊
ပွင့်ချင်းလိမ်ခဲ့။

ဝါခေါင်။ ။သိဟ်ထုသီလမ်း၊ ဝါဆိုဆန်းသော်၊ နန်းပန်း
ခတ္တ၊ ပွင့်ဝါဝါနှင့်၊ အာကာယုဂန်၊ သရဝန်လည်း၊
မိုးဆီလမို့၊ ထွန်းခဲ့ပြီရှင့်။

တော်သလင်း။ ။ရာသီကန်တွင်း၊ တော်သလင်းဝယ်၊ ကြယ်မင်း
ရောင်ဝါ၊ လယှဉ်ခါလျှင်၊ ပြုဗ္ဗာပရပိုဒ်၊ တိမ်ညိုတိုက်က၊
ရင်လိုက်ထိန်ဝင်း၊ ပြိုင်၍ကျင်းသော်၊ ယင်းမာပွင့်ဝတ်၊
ခိုင်းလုံးညွတ်လိမ့်။

သီတင်းကျွတ်။ ။သီတင်းကျွတ်ဆီ၊ အသဝဏီလျှင်၊ တူရာသီ
နှင့်၊ ချိန်ကိုလင့်၍၊ ပွင့်ခြင်းငါးမည်၊ ကြာမျိုးစည်က၊
ပတ်လည်သိမ့်သိမ့်၊ တိမ်နိမ့်နိမ့်နှင့်၊ ပြိုင်လိမ့်ကမန်း၊ လျှပ်
ခြည်တန်းလျက်၊ လကိုတွက်မှု၊ ချိန်လက်သာလေး၊ ရင့်ရှု
ကြေးသည်။ ။လေးလဝဆန်ကူးတော့သည်။

တန်ဆောင်မုန်း၊ နတ်တော်၊ ပြာသိုနှင့်တပို့ တွဲလွှဲ။

တန်ဆောင်မုန်း။ ။မန္တချစ်ခင်၊ သို့ကိုစင်လျက်၊ သခင်ဘယ်
ကြောင့်၊ အလွမ်းနှောင့်၍၊ မပြောင့်ရှိလျက်၊ လကိုတွက်
မှု၊ ဝါရက်ကုန်ကျွန်း၊ ဗြိစ္ဆာလမ်းက၊ ဆန်းတန်ဆောင်
မုန်း၊ ချမ်းစိမ့်တုန်းဝယ်၊ မိုးလုံးထိန်ဝါ၊ ကြတ္တိကာလျှင်၊
ယှဉ်လာစမြဲ၊ ပန်းခဝဲတို့၊ ခါပွဲချိန်သင့်၊ ညီစေပွင့်သို့။

နတ်တော်။ ။ထပ်ဆင့်နတ်တော်၊ ဆန်းလာပေါ်က၊ မပျော်
ယခု၊ ချမ်းသားလှ၍၊ ဓနုရာသီ၊ မိုးတိမ်ဆီဝယ်၊ မိဂသီ
လျှင်၊ ရောင်မြူးရွှင်သော်၊ သဇင်ပွင့်ခိုင်၊ တောလုံးကြိုင်
မျှ၊ ဂနိုင်ထိုထို၊ မြိုင်လုံးစိုက။

ပြာသို။ ။ပြာသိုမကရ၊ ဆန်းသည်မှကား၊ ဖုသျှကြယ်နှင့်၊
ခန့်တော်သင့်၍၊ ပွင့်ခွါညီနွယ်၊ ရိုးတံသွယ်နှင့်၊ မိုးလယ်
ဝေမှုန်၊ နှင်းပုံဖွံနှင့်။

တပို့တွဲ။ ။ကုံရာသီလဲ၊ တပို့တွဲကို၊ ပေါက်လဲပွင့်စ၊ ကြယ်
မာဆတို့၊ ရွှေလဘုံနန်း၊ ယှဉ်ပြိုင်သန်း၍၊ ချမ်းမလှန်
သေး၊ နှောင့်ချည်းကွေးသည်။ ။မြေပေးမန်ကြွေး
တော့သည်။

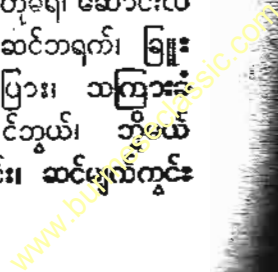
ရဝေရှင်ထွေးဆိုအန်ချင်း ၈၅-ပိုဒ်

ပုဂံခေတ်နန်းတွင်းသူတို့ဆံထုံး ထုံးနည်း ၅၅-နည်းအန်ချင်း

(၁) အစောတို့လေ။ ။ ရတနာတော၊ ရွှေမိုးစေ့ချို၊ သပြေမည်ခံ၊ ပြည်ပုဂံဝယ်၊ နိုင်ငံကျယ်ပြော၊ ရှေးမင်းစောတို့၊ မုနောဇမ္ဗူ၊ ခံတော်မူက၊ မြိတ်ဖြူ(၁)မြိတ်စို့(၂)၊ သွယ်ညို့မြိတ်လွတ်(၃)၊ ရစ်ပတ်စုလည်း(၄)၊ ရော့ရည်းထုံးဖွံ(၅)၊ တုမဲ့ ရွှေရောင်၊ တိမ်တောင်တက်သက်(၆)၊ လှုပ်စစ်ပြက်သို့(၇)၊ စတုဂံရောင်ပြေး(၈)၊ နှင်းသွေးမစို့(၉)၊ ကြာညိုဝတ်ဆံ(၁၀)၊ ဓူဝံနှိုင်းရှုသွား၊ ရှုကြည့်မငြီး(၁၁)၊ ဦးပြီးရွှင်ပျော်(၁၂)၊ ဇင်ရော်တန်းဝဲ(၁၃)၊ ပုလဲကိုးပုန်း(၁၄)၊ ဂမုန်းဝံအာ(၁၅)၊ လေသာဝေလည်(၁၆)၊ မြူခြည်မတင်၊ ယက်င်ထုံးထုံး(၁၇)၊ လုံးတင်(၁၈)၊ ခရုချောင်(၁၉)၊ ထုံးကြောင်(၂၀)၊ ထုံးကြား(၂၁)၊ ငါးပါးမြိတ်စို့(၂၂)၊ အောင်မျှိုးနီမိတ်၊ မြိတ်ရစ်လှပ(၂၃)၊ ကရဝိကနှုတ်သီး(၂၄)၊ ဆိတ်သမီးနှင့်(၂၅)၊ ပြန်ပြီးဆယ်ထွေ(၂၆)၊ နေအရုဏ်ခံ(၂၇)၊ ညဉ့်ယံသောက်ရှူး(၂၈)၊ တိမ်ဦးနဂါး(၂၉)၊ လေးပါးရာသီ(၃၀)၊ နှိုင်းပြိစ်လွတ်(၃၁)၊ နဂါးပတ်ကြော့ကွင်း(၃၂)၊ နန်းတွင်းမဇ္ဈ(၃၃)၊ ထွက်ပြုမုတ်ဝ(၃၄)၊ ပဒုမသိဒ္ဓိ(၃၅)၊ မဏိကိုးပါး(၃၆)၊ ချယားပွင့်သေး(၃၇)၊ ယုန်ရူးလဝယ်(၃၈)၊ နေလယ်ဥဒေါင်း(၃၉)၊ သုံးချောင်းခြူးရှက်(၄၀)၊ စတုဂံရောင်ချော(၄၁)၊ သင်္ဘောတမ်းခွန်(၄၂)၊ အနန္တဖုသျှ၊ မောရဂီ

ဝါ(၄၃)၊ ဟင်္သာစာခွံ၊ ထုံးအံ့တကွင်း(၄၄)၊ ပုဇင်းတောင်ဖြန့်(၄၅)၊ သည်းညွန့်လက်သင်(၄၆)၊ ကွမ်းလင်(၄၇)၊ နောက်တွဲ(၄၈)၊ မုတ္တာရွဲနှင့်(၄၉)၊ ပုလဲကွန်ချာ(၅၀)၊ ရတနာမဏ္ဍိုင်(၅၁)၊ ပွင့်ဆိုင်ပုဏ္ဏရိက်(၅၂)၊ နဂါးအိတ်လေးထောင့်(၅၃)၊ ရှစ်မြောင်(၅၄)၊ ပြန်ကာဖက်(၅၅)၊ ပန်းရက်ခေါင်ဗွေ၊ နန်းလုံးဝေမျှ၊ မြကေစံကျော်၊ နှိုင်းမမြော်ကို။ ။ လွမ်းတော်မမူလှည့် ပြီလော့။ ။ ဖေါချင်းတို့လေ၊ ဖေါချင်းတို့။

(၂) စောလေ။ ။ အဆန်း အကြယ်၊ တင့်မျိုးကြွယ်သား၊ ဆင်စွယ်ဝန်းရှက်၊ ခြူးတဘက်ကို၊ သက်မင်းတို့က၊ ဆက် လှာရသည်၊ ဖြူလှရိုးရိုး၊ ယက်ပြောက်မျိုးတိ၊ ကတိုးဖုံဖုံ၊ ကိုယ်လုံးထုံ၍၊ ခြုံပါလေဦး၊ ဝါလကြူးမူ၊ ပူးလော့ရွှေရင်၊ မချမ်းခင်ကို၊ လျင်တော်မူစေ၊ ဆက်ခြေလျင်လျာ။ မယ် ကိုယ်စားဟု၊ သနားစဘွယ်၊ ပူးရလွယ်အောင်၊ ရွှေသွယ်ကွန်ချာ၊ ပရဝါပွင့်၊ မျှော်နှင့်ကျက်ရုံး၊ ပန်းသုံးပန်းသွန်း၊ ပန်းရွှန်းရွဲလုံး၊ ပန်းကိုးခြူးပုံ၊ လှစံချယား၊ လှတင့်ချယားခြေ၊ ကြောင့်ကြပြေနှင့်၊ ရွှေနားပေညွန့်ညောင်း၊ လက်သည်းစောင်းက၊ ပြောက်ကောင်းဇာတာအိမ်၊ မေ့ သိမ်တုမရ၊ ဆောင်းလမ်းပြင်ကျယ်၊ စမ္ပယ်သွယ်နှင့်၊ ဘို့မယ်ဆင်ဘရက်၊ ခြူးရွက်ကောက်ကောက်ခွေ၊ ရွှေပေတူမပြား၊ သကြားအုပ်ဆောင်း၊ ပြောက်ကောင်းအံ့ချင်ဘွယ်၊ ဘို့မယ်မျက်နှာတောင်၊ လဲအောင်ညွန့်အံ့ရှင်း၊ ဆင်ဖျော်ကွင်း

ဒဂုန်ခင်ခင်လေး

၁၅၆

နှင့်၊ တင်ချင်းဇမ္ဗူချယ်၊ မွေးမဲ့ရွှေလက်ယာ၊ အိမ်တော်
 သာကာ၊ နှိုင်းရာဖက်မထင်၊ မာရ်အောင်စင်နှင့်၊ ရွှေပင်
 ပန်းကိုးမည်၊ လှသည်ပန်းကိုးတန်၊ သုံးဖန်လှည့်လက်ျာ၊
 သိခါနန်းတံခါး၊ နှိုင်းရှားရှပ်ထွေဆန်း၊ တုဖက်ကျန်း
 သား၊ ခိုနန်းခိုဝင်က၊ တူမရနှင့်၊ အစမေ့မမြင်၊ ကျော်
 ထင်လိပ်ပြာအိမ်၊ ကွေ့လိမ်သက္ကဒါန်၊ လွန်းပြန် ပင့်ကူ
 ကောင်း၊ မင်းခေါင်ဆင်စလွယ်၊ အံ့ဘွယ်နှိုင်းကြဆို၊
 မောက်တိုရွှေထိပ်ဆုံး၊ ဦးရင်ငုံနှင့်၊ ပြောက်စုံဆန်းမေ့
 သိမ်၊ နန်းအိမ်ဖန်ပြာသာဒ်၊ ကြွင်းမဲ့ တတ်သား၊ ညောင်
 ပတ်သွယ်ကြိုးငင်၊ ထန်ခူးစင်နှင့်၊ ညွှန်ရှင်လှတင့်ဆုံး၊
 ရှိစွာကိုးက၊ အိမ်လုံးချမ်းသာ၊ လူတို့ရွာဝယ်၊ ဖေ့ရှာကျစ်
 လျစ်၊ ပေါက်ပေါက်သစ်ကို၊ တဖြစ်မကြွင်း၊ စီရင်လျှင်း
 ရှိ၊ ကြောင်းချင်းဩဇာ လျှောက်လှာရသား၊ ဝါလလွန်
 ကြူး၊ ဆောင်းချမ်းဦးဝယ်၊ ရှည်ဘူးတူငင်၊ မယ်ရင်
 ခွင်သို့၊ ပြန်လျှင်စေသား၊ မှာကြားတမန်၊ စေဖန်ဖန်
 ကြောင့်၊ မယ်ရန်မင်းဇော၊ သဘောစိတ်ပိုက်၊ မယ်ဥှိတ
 ချောင်းမှတ် စေသောလေ။ ။ဖေၤချင်းတို့လေ၊
 ဖေၤချင်းတို့။

(၃) စောလေ။ ။ဂေါတမဟု၊ ဇေယျ မာရ်အောင်၊
 ရပ်ရွှစ်တောင်သည်၊ နှံ့အောင်ဣဒ္ဓိပတ်၊ တန်ခိုးလွှတ်၍၊
 ချွတ်သည် များစွာ၊ ထိုသကျာအား၊ အာကာ ဘဝဂ်၊
 လျှံတက် ပြောင်ပြောင်၊ ခြောက်သွယ် ရောင်သည်၊
 မိုးခေါင်ထိလော မထိလောလေ။ ။ဖေၤချင်းတို့လေ၊
 ဖေၤချင်းတို့။

(၄) စောလေ။ ။ရိမိတည်းဟု၊ ကမ္ပည်း၊ စာစောင်၊
 မွှော်ကုန်းထောင်၍၊ လံဘောင်ရှစ်ဆယ်၊ ရူပကာယ်
 သည်၊ မိုးလယ်ထိသော မထိလောလေ။ ။ဖေၤချင်း
 တို့လေ၊ ဖေၤချင်းတို့။

(၅) စောလေ။ ။လောကထွတ်ထား၊ တို့ဘုရားလျှင်၊
 သားတော်မြတ်စွာ၊ ရာဟုလာကို၊ အရာခံထိုက်၊ နောက်
 တော်လိုက်ဟု၊ ချစ်မြတ်ငြိမ်စွာ၊ နိဂြောဓာသို့၊ မြတ်စွာ
 ဘုန်းခေါင်၊ ထွတ်တန်ဆောင်သည်၊ ရောက်အောင်သွေး
 ဇော၏လေ။ ။ဖေၤချင်းတို့လေ၊ ဖေၤချင်းတို့။

(၆) အဇာတသတ်၊ ဒေဝဒတ်နှင့်၊ ညီညွတ်လိုတူ၊ သေစိမ့်
 ဟူ၍၊ ဘုန်းထူမြတ်စွာ၊ ဆွမ်းခံရာဝယ်၊ နာဠာဂီရိ၊
 ဆင်ဟတ္ထိကို၊ ပြင်းဘိမုန်အိုက်၊ လွတ်ထည့်လိုက်သော်၊
 မျိုး၌ရင်းချာ၊ အာနန္ဒာဟု၊ သစ္စာမုရင့်၊ ညီဘုန်းပွင့်
 သည်၊ လက်ဖြင့်တားစရှာ၏လေ။ ။ဖေၤချင်းတို့လေ၊
 ဖေၤချင်းတို့။

(၇) စောလေ။ ။မြို့တောင်မှာလည်း၊ မသာစတောင်း
 ထွတ်တန်ဆောင်းနှင့်၊ ရောင်မောင်းဝင်းဝါ၊ သိမ်တော်
 သာဝယ်၊ ဂါထာသံချို၊ ရွတ်ကြဆိုလျက်၊ ပုဂ္ဂိုလ်အရိ
 ယာ၊ ပေါင်းစည်းလာ၍၊ သင်္သာဒိသိတ်၊ ရွင်းဖိတ်မ
 ချွတ်၊ ရှင်းရှင်းလွတ်သည်၊ အာပတ်ဖြေစရှာ၏လေ။ ။
 ဖေၤချင်းတို့လေ၊ ဖေၤချင်းတို့။

(၀) စောလေ။ ။သမုဒ္ဒရင်၊ ဖြစ်သည် ကျယ်တိ၊
ရေဝယ်ရှိသား၊ ဇောတိရသ၊ ဆွရရွှေကို၊ ဆင်ရသသူ၊
သည်လျှင်လူဟု၊ ဆံမြူမြူဟ၊ ဆိုကြမချွတ်၊ စကား
ထက်သား၊ မုက္ခပါ၌သံချို၊ တောင်းပန်ဆိုလျက်၊ ပုဂ္ဂိုလ်
အရိယာ၊ မြတ်သင်္ဘာဝယ်၊ မယ်သာမေးစဂ္ဂါ၏လေ။ ။
ဖေၤချင်းတို့လေ။ ဖေၤချင်းတို့။

(၉) စောလေ။ ။ကောင်းမြတ် မူထား၊ မြတ်ထွတ်
ဖျားမူ၊ မှတ်သားနားဝင်၊ ကျမ်းပေဒင်ကို၊ ညွှန်ရှင်
ခက်ဖြာ၊ ပန်းနေဇာနှင့်၊ လူကျိာခရ၊ ဇေယျတုဟု၊
အောင်ဆုမည်သာ၊ အန်ချင်းစာကို၊ ချိုသာနှုတ်ထွက်၊
ရွှေပေရွက်ဝယ်၊ တင်လျက်ရေးစ ဂ္ဂါ၏လေ။ ။
ဖေၤချင်းတို့လေ။ ဖေၤချင်းတို့။

(၁၀) စောလေ။ ။စံမြဲစတေ၊ ပတ်စာရွှေနှင့်၊ ဝေး
မြေရပ်ဖြစ်၊ ပိတ်သစ်စုလျား၊ စကားရွှေဖျင်၊ ပေၤရံတင်
ရွှါ၊ ရောက်တင်မိုးဖျား၊ စွန်နားစိမ်းဝါ၊ နီထွာထွတ်ထွတ်၊
စဒ္ဓိကတ်နှင့်၊ ကြာနတ်အသွင်၊ မျိုးနှောင်းမြင်လျှင်၊ ပျံ
ရွှင်ကုမဲ့၊ ထင်ထင်ပြဲပြဲ သည်၊ အိုဘဲ ဆံထုံး၊ ပေါက်ရွှေ
ကုံးနှင့်၊ ဦးလုံးထိပ်ပြင်၊ အပြည့်ဆင်မှ၊ သံရွှင်ပျံ့ညင်း၊
မပျော်လျှင်းသည်၊ အန်ချင်းဆိုစဂ္ဂါ၏လေ။ ။ဖေၤ
ချင်းတို့လေ၊ ဖေၤချင်းတို့။

(၁၁) စောလေ။ ။မြင်းမိုရ်သခင်၊ သူဇာကြင်သည်၊
နတ်ရှင်တို့လော၊ ထင်လှမောစ၊ ရှင်စောဟူသည်၊ အမည်
နာပျော်၊ မုည့်ကြခေၤသား၊ နှောင်းမြော်နေရာ၊ ဖူးအံ့
လာသည်၊ တောင်ညာနန်းနေ၊ ခေါင်ဗေထွတ်တင်၊ ထို
သခင်ဝယ်၊ ထိပ်ပြင်လက်အုပ်၊ ကိုယ်လုပ်တော်ရင်း၊ မိုး
နတ်ဆင်းထီး၊ မင်းသမီးများ၊ အပါးပါးကို၊ စကား
တည်းချုပ်၊ သစ္စာရုပ်ချို၊ သီအုပ်လွဲစဂ္ဂါ၏လေ။ ။
ဖေၤချင်းတို့လေ၊ ဖေၤချင်းတို့။

(၁၂) စောလေ။ ။ဘဏ္ဍိုင်သာလွန်၊ ကြာပြန်ခြူးလိမ်၊
တင်းတိမ်ရံတော်၊ မန်အောက်ဖြောက်ကြီး၊ ဆီမီးဝင်းဝါ၊
အုံးမွေ့ရာထက်၊ နံ့သာပျံ့စေ၊ ထုံမွေးလိမ်းပြီ၊ အုံးဝန်း
မိုလျက်၊ ထမီကောင်းစစ်၊ ယွန်းဖြစ်ခြူးနီ၊ မဝတ်အိသည်၊
မူရီထဲစဂ္ဂါ၏လေ။ ။ဖေၤချင်းတို့လေ၊ ဖေၤချင်းတို့။

(၁၃) စောလေ။ ။ဆင်ရတနာ၊ များလှစွာသည်၊
စကြာသခင်၊ မြူတေရှင်ကို၊ သနားလျှင်မြင်မြော်၊ ခမည်း
တော်မင်း၊ လူ့မှန်ကင်းလျှင်၊ သင်းပင်းမြို့ကိုင်၊ ခရိုင်တ
ခြား၊ ကျေးသီးစားသည်၊ သောကားမှန်ပြီ၊ အမတ်
ကြီး၏ သမီးနှောင်မွေး၊ ငြိမ်ဆေးလေးလား၊ ရှင်ထေးအ
လှ၊ ချောမြမြလျှင်၊ နဂသခင်၊ အိမ်ရှေ့ရှင်နှင့်၊ ရွှံ့ပြင်
သက်ထား၊ ရှစ်သောင်းဖျားဝယ်၊ ခစားမြဲစဂ္ဂါ၏လေ။ ။
ဖေၤချင်းတို့လေ၊ ဖေၤချင်းတို့။

(၁၄) စောလေ။ ။ယနေ့အပ၊ ယမန်ညလည်း၊ ချေခ
လှညက်ပြာ၊ ဘော်တကာဝယ်၊ အညာရွှေဆီ၊ နေရာနီ
ထက်၊ တမိရွှေနှိုင်း၊ ခြုံဆိုင်းကွက်ကတ်၊ ကြိုက်ရာဝတ်
၍၊ မြတ်လွတ်မြတ်ချုပ်၊ မှန်နားကပ်နှင့်၊ လက်စွပ်လက်
ကောက်၊ ဧရာဝတီဝင်းရွှေဆင်၍နေသည်၊ တင့်ပေ
စွလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၁၅) စောလေ။ ။လောကထုတ်ထား၊ တရားညွှန်ရှင်၊
ဘုရင်ခေါင်ထုတ်၊ ရှစ်သောင်းနတ်လျှင်၊ စက်လွတ်ရောင်
လျှံ၊ ဘိသိက်ခံသည်၊ ဘော်ရံတသိန်းနှင့်တည့်လေ။ ။
ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၁၆) စောလေ။ ။ဘုရင်မင်းဖျား၊ တရားရန်အောင်၊
လူထုတ်ခေါင်ဝယ်၊ ရွှေတောင်ဗိမာန်၊ စိုးအုပ်ရံသည်၊
ဆဒ္ဒန်ဆင်နှင့်လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၁၇) စောလေ။ ။နတ်ရှင်သမီး၊ ဘုန်းကြီးစံခန်း၊
တောင်ညာနန်းမှာ၊ နေမှန်းသည်ခါ၊ မသိသာခဲ၊ အဝါ
ကိုယ်ရောင်၊ နေတူပြောင်သည်၊ တန်ဆောင်ညိုလော
မညိုလော။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၁၈) စောလေ။ ။မပန်ရလည်း၊ မပန်ချင်၊ မထီ
မလှာ၊ ဂန္ဓာနတ်ဖြစ်၊ ပွင့်ဝတ်သစ်ကို၊ မင်းစစ်သမီး၊
ဘုန်းကြီးနတ်ဖန်၊ ငါနှင့်ရန်ဟု၊ ပန်ပေစွလေ။ ။
ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၁၉) စောလေ။ ။မကြင်ရလည်းမကြင်၊ သမင်နှင့်
ကျား၊ မြေနှင့်ဖားသို့၊ ကြောင်သားကြက်ဥ၊ စံတူနှိုင်း
အင်၊ အရှင်နှင့်ကျွန်၊ ဘုန်းမတန်သည်၊ မှန်ပေ၏လေ။ ။
ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

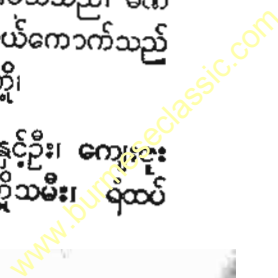
(၂၀) စောလေ။ ။မစားရလည်း၊ မစားချင်၊ ရေစင်
စတေ၊ သီးမှည့်ကြွေသည်၊ သပြေသီးကို၊ ဘုန်းကြီး
နတ်တူ၊ ငါ့ဘို့ဟူ၍၊ ယူလေ၏လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့
လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၂၁) စောလေ။ ။မချစ်ရလည်း၊ မချစ်ချင်၊ နတ်ရှင်
မင်းဖျား၊ တရားကျော်စွာ၊ ဥပရာကို၊ ရှိကြာထိပ်စွန်း၊ ပန်း
နှယ်ပန်လျက်၊ ကျွန်နှင့်အရှင်၊ ဆိတ်နှင့်ဆင်သို့၊ ခဲအင်
ထွေယူ၊ ဘုန်းမတူသည်၊ ယူလေ၏လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့
လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၂၂) စောလေ။ ။မလွမ်းရလည်း၊ မလွမ်းချင်၊ အရှင်
နှင့်ကျွန်၊ ဘုန်းမတန်သည်၊ ပူဖန်သမမြန်း၊ ညှိုးလှည့်ဆန်း
လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၂၃) စောလေ။ ။အနုဂ္ဂတိ၊ တိုင်းမသိသည်၊ မထီ
ဇောတ၊ ပျံလှာကျ၍၊ အလှစံတည်၊ မယ်ကောက်သည်
လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၂၄) စောလေ။ ။အကျွန်ကို၊ မဆိုနှင့်ဦး၊ ကျေးဇူး
များမြှောက်၊ ပြည်ထောင်ရာခင်း၊ မင်းတို့သမီး၊ ရံထပ်

ပြီးမှ၊ ပတ်ဆီးကျိုးနွံ၊ ဦးဆံကစ၊ စိုးမိုးရ၍၊ နန်းမရာ
ထား၊ ရှစ်သောင်းဖျားလျှင်၊ ဖန်များမေးမြူ၊ ရိပ်တော်
မူ၍၊ မယ်ကြောက်သည်လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊
ဖော်ချင်းတို့။

(၂၅) စောဇလ။ ။ရှစ်သောင်းအဖျား၊ ထောင်ညာ
ထားကို၊ သနားစိမ့်မည်၊ မယ်ဆက်သည်တုံ၊ ရွှေစည်
တုန်းပြောင်၊ မန်အောင်ပြောက်ကွက်၊ ကျွန်ုပ်ရက်သည်၊
ကျေးငှက်စုံစီ၊ စာမရီနှင့်၊ ဇာနည်ခြင်သေ၊ ခုန်ဆွေ
သားပေါင်း၊ ဥဒေဂါင်းကြိုးကြာ၊ ဟယ်ငှက်တူ၊ ခြူးသူရပ်
ဖူး၊ လွန်ဆန်းထူး၍၊ ကြည်မူးဘွယ်ပေ၊ ပြစ်မျိုးကွေ
သည်၊ တင့်ပေစွလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်
ချင်းတို့။

(၂၆) စောလေ။ ။မယ့်ကိုလည်းယူ၊ အိမ်ဖြူသာမြင့်၊
ဝင်းနှင့်အိမ်ဖန်၊ ထားစဟန်ကား၊ ကြူးလွန်မအား၊ လူ
ကိုထားဘိ၊ သိကြားသော်မျှ၊ ကြားကထပ်လျှောက်၊
ကြောက်ပင်ကြောက်လိမ့်၊ မီးပေါက်လေးမြား၊ တံခါး
တိုင်းပင်၊ မြင်းဆင်ပိတ်မျှ၊ အိပ်ဖန်ချ၍၊ ထိန်းယရွေ
အုပ်၊ ငုံ့ကိုယ်လုပ်နှင့်၊ ကျွန်ုပ်ခံစားရှာ၏လေ။ ။ဖော်
ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၂၇) အစောလေ။ ။ယနေ့တဆက်၊ ယမန်ရက်တွင်း၊
သန်လျက်ကိုင်ကာ၊ မယ်သို့လာသည်၊ မင်းလျှာမြရည်၊
ဆီးခဲ့သည်ကား၊ ကြာခြည်ပုဆိုး၊ တိမ်မီးခိုးသို့၊ တင့်နိုး

အကျော်၊ အင်္ကျီတော်လည်း၊ ရွှေလှော်ဆင်းဝါ၊ ကတ္တီ
ပါတီ၊ နှိုင်းရာမဖျား၊ မြဘက်ခါးကို၊ များများမမဖော်၊
တချမ်းပေါ်နှင့်၊ ပေါင်းတော်စိန်ပန်း၊ မြို့လွန်ထွန်းမျှ၊
ကြိုင်မွန်းပျံ့လှောင်း၊ မွှေးပေါင်းနံ့ချည်း၊ ပန်းစည်းမညွှ၊
ပန်တော်မူ၍၊ ဇမ္ဗူကျွန်းရှင်၊ မယ့်သက်တင်ကြောင့်၊
ထိပ်ပြင်ရှိလက်၊ လွမ်းသည်ရက်ကို၊ လျှောက်မြှက်ရေစ
ရှာ၏လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၂၈) အစောလေ။ ။ယနေ့အပ၊ ယမန်ညလည်း၊ ဇော
တမဏိ၊ ရွှေတိဆင်ရင်၊ ရိပ်ရိပ်မြင်က၊ မရွှင်ညွတ်ပျောင်း၊
ကြည့်မိညောင်းစူးနန်းလောင်းရာထား၊ သိကြားနှိုင်းရဲ့၊
ပြိုင်တုမဲ့သည်၊ အိုဘဲ မင်းသား၊ မြဘက်ခါးနှင့်၊ ရှောင်
ကြားတော်တွင်၊ ဆံကျင်ပြည်ထိ၊ ဘက်မရှိတည့်၊ ကာသိ
ခေါ်မ၊ ဂေါတုမူမှာ၊ ကျသည်ပုဆိုး၊ မင်းဝတ်ရိုးလည်း၊
ကမိုးတုလွတ်၊ ဖိုးသိန်းခတ်နှင့်၊ ဘယ်နတ်ပေဟု၊ ညက်
ခြေပျိုနု၊ ရွယ်တစုလျှင်၊ ချောမူသိလို၊ မေးမြန်ဆို၍၊
သံချိုပြောစရှာ၏လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်
ချင်းတို့။

(၂၉) စောလေ။ ။အစေ့မစိုက်၊ ရေမတိုက်သား၊
မြေခွံညွန့်ရှင်၊ ထိုထစ်ပင်ဝယ်၊ မြူးရှင်သာကြည်၊ နားလှာ
သည်လည်း၊ တောင်ရှည်မြီးလှ၊ ငှက်ညိုမြကို၊ ရလို့မ
ကား၊ အယူသင့်လှ၊ လုံ့လမပြင်းနှင့်၊ မှန်ချင်းဥပဒေ၊
ထောင်ပျါလောလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်း
တို့။

(၃၀) စောလေ။ ။သမုဒ္ဒရာ၊ ဂင်္ဂါမြစ်တွင်း၊ ငါးမင်းကြီးစွာ၊ အာနန္ဒာကို၊ အသာလွယ်ကူ၊ ရလိုမူကား၊ ရေးယူပြင်နား၊ မြို့သမားနှင့်၊ တားပါလောလေ။ ။ ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၃၁) စောလေ။ ။သပြေမြရိပ်၊ ဇမ္ဗူဒိပ်ဝယ်၊ တကျိပ်ရင့်စင်၊ ဆတ္တရှင်ဟု၊ မင်းတော်မင်းမြတ်၊ ကျွန်းလုံးပတိသည်၊ မန္တဘတ်သည်ချော၊ ဥပရာနှင့်၊ သည်လျှာစိတ်တူ၊ စံလိုမူကား၊ ထိန်ဆူကျေညာ၊ ရက်မျက်နှာဝယ်၊ စကြာမင်းဘ၊ နရထိပ်တင်၊ တောင်ငူရှင်၏၊ ကျွန်တင်တယောက်စံတင်လောက်သည်၊ ပြိုင်ထောက်မပြီး၊ အမတ်ကြီး၏၊ သမီးနှောင်းမြော်၊ ကြင်ပျော်စလှ၊ ရှင်ထွေးမြကို၊ ပြပါလောလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၃၂) စောလေ။ ။ဇာနည်မာတင်၊ စီးတော်ဆင်ထက်၊ ရွှေစင်လျော်သစ်၊ ဇမ္ဗူရစ်တိ၊ မျက်နှစ်ရတနာ၊ မင်းတန်ဆာနှင့်၊ ခါးမုာလျလျ၊ ရင်ဝကားကား၊ ကျောသားလုံးလုံး၊ လက်ရုံးထွန်းပေါ်၊ ကိုယ်တော်ကျိုင်းကျိုင်း၊ တပိုင်းမြမြ၊ ဆင်းရူပမူ၊ သူဇာငယ်ကြင်၊ မြင်းမိုရ်ရှင်လည်း၊ သို့စင်မတင်၊ ကြီးမြင့်သပ်သပ်၊ လုံးရပ်ပြီးပြီး၊ တင်မျိုးမက၊ မြော်ပါရဟု၊ ချင်းကဝန်းချုပ်၊ ရံကိုယ်လုပ်ကို၊ ကျွန်ုပ်ပြန်သည်၊ အဖန်တလဲလဲတည့်လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၃၃) စောလေ။ ။ရှုမြော်ကာမျှ၊ အဆတန်ရည်၊ စံတည့်ရွှေရေး၊ သန္ဓေးဆောင်ထင်၊ ရွှေစင်စလောင်း၊ ငွေလောင်း

ပုံသွန်း၊ ကြွာလင်ပန်း၌၊ ကြိုင်မွန်းနဲ့ မွေး၊ ရသေးထမင်း၊ ဆီမိုချိုဟင်းလည်း၊ စုံသင်းပျံလှောင်း၊ မပေါင်းကျစ်ကြော်၊ ဆီပေါ်နေလှုပ်၊ ဟိုသနပ်နှင့်၊ နှစ်ထပ်မလှုံ၊ မသီးမုံက၊ စသည်တထွ၊ သရေရရာ၊ သကာအုန်းသီး၊ လုပ်မူပြီးသား၊ မကြီးအတန်၊ ကြွေပန်းကန်ဝယ်၊ ဆိမ်ဖန်စပ်ရှား၊ ချိုပျားအရသာ၊ ကောင်းရာရာကို၊ ရွှေဂါညံ့သက်၊ သန္တာလက်နှင့်၊ စားဖက်မခေါ်၊ မျိုးနှောင်းမြော်သည်၊ စားတော်စားစရာ၏လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၃၄) စောလေ။ ။စားတော်နှစ်မြိုက်၊ စားစဉ်ကြိုက်ဝယ်၊ လောင်မြိုက်ငြိမ်းလေး၊ စားတော်ကျေးသည်၊ ကြိုင်မွေးနဲ့ကျော်၊ မြတ်အာဘော်နှင့်၊ သောက်တော်ရေစစ်၊ အိုးသစ်မြူတာ၊ ပဝါပြောက်ထိုး၊ မိုးကြိုးဖလား၊ ရွှေမပြားကို၊ တည်ထားနှင့်ပေးဖော်ရွှေများလယ်၊ မျိုးဘုန်းကြွယ်ကို၊ ပြုံးရယ်သံချို၊ ပြရွှ်ဆိုလျက်၊ နောင်ညိုမြဝါ၊ နန်းလောင်းလျာဟု၊ နေရာထားစရာလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၃၅) စောလေ။ ။မယ့်ကိုသနား၊ ဖူးချင်ညား၍၊ တရားကျော်ထင်၊ မယ့်သခင်သည်၊ သဘင်ညပွဲ၊ ပြတိုက်ပြက၊ နက်နဲခြင်းရာ၊ မိန့်တော်စာကို၊ ပေးလှာသတတ်၊ လေ့ကျက်ဖတ်မှ၊ စံလွတ်မည်သာ၊ သရာဇာဟု၊ နှိုင်းရာဖက်ကင်း၊ မြင်းများမင်းနှင့်၊ လျင်ပြင်းကိုင်ချုပ်၊ ကစား

ရုပ်ကို၊ ကျွန်ုပ်တို့က၊ မြော်သာစွာလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့
လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၃၆) စောလေ။ ။ခရိုင်သခင်၊ ရုပ်ထင်သာလှ၊ မြို့ပြ
ဆင်မြင်း၊ လုံးရင်းလောက်တင့်၊ နန်းနှင့်ရိပ်ဖြူ၊ ဇမ္ဗူ
ကျွန်းစည်၊ အပြည်ပြည်လို၊ စိုးမည်မင်းဖျား၊ ကျွန်တော်
များနှင့်၊ ပျံလွှားနန်းဆွန်၊ မြူးကွန်လျင်စွာ၊ သရာဇာ
ထက်၊ ဆည်းဆာမွှင်းပြို၊ ညချမ်းရီတင့်၊ ဂူလီသဘင်၊
နန်းရွှေတွင်၌၊ ကစားကြိုက်တည့်၊ ပြိုင်ထိုက်မထင်၊
ရိပ်ကာပြင်က၊ သခင်ကြီးအောက်၊ စံမြောက်ရုပ်သွင်၊
သခင်လတ်နှောင်း၊ ယောင်ကောင်းဆင်းဝါ၊ မျိုးတော်
မြာကို၊ မြော်သာစွာလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်
ချင်းတို့။

(၃၇) စောလေ။ ။မြို့တောင်ညာဝယ်၊ အိမ်သာတော်
ပါး၊ ရစ်ဝဲနား၍၊ တရားပွင့်ရန်၊ နန်းလောင်ကျန်ဟု၊
နှုတ်မြန်သံချို၊ ကြိမ်းပဆိုလျက်၊ ညိုညိုဖပ်ရွန်း၊ တုကျွန်း
စံတည့်၊ တမည်မပြား၊ ကျေးမြလားကို၊ သနားချစ်
အောင်၊ ပျားလက်အောင်နှင့်၊ စာစောင်ရွှေပေမယ် သို့
စေသည် ညီပေစွာလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၃၈) စောလေ။ ။ဆွဆံစည်းနှင့်၊ စုံလည်းထုံးစ၊ ငယ်
ကပင်၊ မြမြချောမွတ်၊ ပြာထွတ်ထွတ်ကာ၊ မြိတ်လွတ်
ထုံးအောင်၊ အိမ်ထောင်မင်းနေ၊ ဖာဖွေမပြု၊ မျိုးရည်
တူလည်း၊ လူမခန့်လျှင်း၊ တင်းမျှမနာ၊ စေပါမရ ကို

ဆုံးမ၍၊ ချောလှရွယ်ပျို၊ တင့်မောညိုသည်၊ စွမ်းကျိမြ
ဆင်း၊ အိမ်ရွှေမင်းကြောင်၊ နန်းခင်းမြို့ချာ၊ မယ်နေရာ
နှင့်၊ တံသာပူရ၊ ငွှာနုအောင်မြေ၊ နန်းဘုံရွှေသည်နီး
ပေစွာလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၃၉) စောလေ။ ။အခံမိုးကြိုး၊ ဆင်စွယ်ရိုးနှင့်၊ အဖိုး
ကြီးဘိ၊ ရေကင်ညီးပွတ်စင်၊ ယွန်းကြေးမြင်ဝယ်၊ ကေရှင်
သွယ်နှံ၊ အိုဘဲဆံထုံး၊ မြရစ်လုံးဝယ်၊ ရွှေကုံးဆောင်လေ၊
သေလျက်ကိုလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၄၀) စောလေ။ ။တောင်ငူသခင်၊ နတ်ရှင်ရန်ကဲ၊
မင်းရဲလည်းဟူ၊ သီဟသူဟု၊ ရိပ်ဖြူကာမိုး၊ ရှင်ပင်တိုး
ဝယ်၊ ကောင်းရိုးမှတ်အပီ၊ ပြည်ရာကွပ်၍၊ မွမ်းထပ်မြို့
ခိုင်၊ ကျေးသီးပိုင်သည်၊ ဆွယ်ပြိုင်မဲလျင်း၊ ကျွန်တော်
ရင်း၏၊ ရင်တွင်းနှောင်းမွေး၊ သမီးထွေးက၊ တင်မေး
ချင်းရာ၊ လျှောက်ရလှဟု၊ လိမ်မာတတ်ပြား၊ ကျော်မြ
လားသည်၊ စကားညောင်ရေသေလျက်ကိုလေ။ ။
ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၄၁) စောလေ။ ။သဘင်မထွက်၊ ဘယုက်မဝတ်၊ မျိုး
မြတ်နတ်ရည်၊ စံလှည့်သည်ကား၊ ဘုန်းစည်မြတ်မျိုး၊
မင်းစိုးမြတ်လွန်၊ တောင်စွန်ညာထား၊ ရှစ်သောင်းဖျား
ကို၊ ခန့်ညားစွာလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၄၂) စောလေ။ ။ပျော်ဘွယ်တိသား၊ ညီညာမြိုးပြက်၊ မျက်နှာကြက်တုံ၊ ကောင်းရက်တတ်လှ၊ ဆောင်းလမိုးကြယ်၊ စမ္မာသွယ်နှင့်၊ ဆင်စွယ်ဝန်းရှက်၊ ပြောက်ကွက်မေ့သိမ်း၊ တင်းတိမ်ရံဆီး၊ သိဝင်းခန်းဝါ၊ ဖုံမေ့ရာတက်၊ မင်းလျှာရယ်ညောင်း၊ နန်းပွင်လောင်းသည်၊ ရှင်နှောင်းစံရာ၊ ဖူးအံ့လှာသော်၊ ရာဇာများရှင်၊ မရောက်ခင်၌၊ မယ်ရင်တော်မှာ၊ ခါသာပိတ်တွန်း၊ ရှန်ရှန်ဖြူဆွတ်၊ ပေါ်ရံကွတ်၍၊ ရယ်ဖတ်မောစရှာ၏လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၄၃) ရယ်ဖတ်မောသည်၊ ဖွံ့ချောနတ်ရုပ်၊ ရံကိုယ်လုပ်တို့၊ ကျွန်ုပ်တို့နား၊ ညှိဝယ်ကြားသည်၊ ပျော်ပါးသာရွှင်၊ ပြည်စွလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၄၄) စောလေ။ ။မြတိုက်မြဝယ်၊ အန်ပွဲကြီးလှ၊ ကျော်ပေါက်ပြ၍၊ တရာတဆူ၊ ဆောင်းဘက်မူသည်၊ ထီးဖြူရာစင်း၊ အမင်းမင်းတို့၊ ခြေရင်းတော်ပါး၊ တရားကျော်စွာ၊ မည်သာပည်းလှိုင်း၊ လုံ့လမိုင်ဟု၊ လေးဆိုင်ကျွန်းစည်၊ အပြည်ပြည်ကို၊ စိုးသည်မင်းဖျား၊ နားတော်ကြားသည် သနားစွလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၄၅) စောလေ။ ။သီဟိုကျွန်းမှာ၊ စွဲလကျီကို၊ သူရာနတ်ရုပ်၊ ရံကိုယ်လုပ်နှင့်၊ ကျွန်ုပ်ရောက်အောင်၊ တန်ဆောင်မျက်ပါး၊ ချမည်စွားသော်၊ ရွှေသားရွှေရည်၊

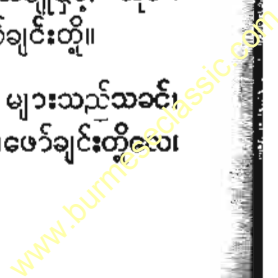
လတ္တူလည်တက် နေခြည်မကြောက်၊ ရိပ်ပြောက်မထိုး၊ ကာမိုးချမ်းငြိမ်၊ တင်းတိမ်စတုက်၊ ကြီးနှစ်ဖက်နှင့်၊ ကြေးငှက်အသွင်၊ က-သာဆင်ထက်၊ သာရွှင်ဖျော်ပြေ၊ ယုယနေလျက်၊ ရပ်မြေတကျွန်း၊ ဝေးလှလွန်း၍၊ ပန်းရွာစွလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၄၆) စောလေ။ ။အရှေ့ဘက်မှာ၊ ထွန်းတက်ရောင်ခြည်၊ သရထည်ဟု၊ နှစ်မည်ထုတ်ခေါင်၊ မြတ်ညီနောင်သို့၊ ရည်ဆောင်ပျော်ပါး၊ ရှိခိုးသွားသော်၊ ဖူးရားမေ့ထို၊ နဂုဏ်တိ၊ မျက်စုံရတနာ၊ မဲဝယ်ပါသည်၊ ရောင်ဝလှတင့်၊ ပန်းကိုးဆင့်ကို၊ ဘုန်းရင့်မြတ်လောင်း၊ လိုက်လှာတောင်း၍၊ ရှင်နှောင်းမြမြ၊ ရှင်ထွေးလှသည်၊ ဝေငှပေးစရှာလေ၏။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၄၇) စောလေ။ ။ယွန်းချွန်စက်သွား၊ မိုးကြိုးထားကို၊ နံပါးမြှောင်က၊ မယ်သို့လာသည်၊ မင်းလျှာကျွန်သခင်တည့်လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၄၈) စောလေ။ ။အဆင်းသူဇာ၊ ကြည့်မည်လာသည်၊ နေရာချပေ၊ သည်ကနေဟု၊ အုပ်တွေပုံယင်၊ နန်းရင်ပြင်ဝယ်၊ နှောင်းမြင်မယ်ကို၊ နှုတ်သံချိုနှင့်၊ ဆိုပါသည်လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၄၉) စောလေ။ ။တို့တို့တို့ဘွား၊ များသည်သခင်၊ ဘုရင်ကြီးသွေး၊ နတ်ရှင်မြေးလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၅၀) စောလေ။ ။သန်လျက်ရပြီ၊ မြင်းယဉ်စီး၍၊
စောမီးမင်းလျှာ၊ ကျွန်ုပ်မှာသို့၊ ဆိုက်လှာသောလေး၊
ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၅၁) စောလေ။ ။ဝေးရပ်ကျွန်းဆီ၊ သင်းတွဲ
ပြည်မှာ၊ ရွှေချည်တိုင်ပေါက်၊ ရုပ်မျိုးကောက်သည်၊
အပြောက်စုံလင်၊ ဇာပရင်တိ၊ နီစင်တွတ်တွတ်၊ သက္က
လတ်ကို၊ ကံပတ်ဖိအုပ်၊ တရုပ်ချည်ကို၊ ချုပ်စုံထပ်သည်၊
သတောင်းလည်မှာ၊ မွေးကြည်လှိုင်မြတ် သီးပွင့်လွတ်
သား၊ ပန်းဝတ်မေ့ရာ၊ ကြီးမြင့်စွာထက်၊ မယ်သာလည်းဟူး
မိတည်းနောင်တော်၊ နောင်သော်ပွင့်လျှာ၊ လျှင်ဆော
လာ၍၊ ပို့လှာသောလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်
ချင်းတို့။

(၅၂) စောလေ။ ။လေသာဖြည်းညင်း၊ ခန်းသာတွင်း
ဝယ်၊ အန်ချင်းဆိုစ၊ ဆယ်နှင်ကလျှင်၊ မြမြတင့်နေ၊ စု
လည်းခွေဝယ်၊ စရွှေရောလှ၊ နီဖလကို၊ တတ်ကြံမေ့သိမ်
ပန်းတိမ်လုပ်သည်၊ ပရိတ်ချည်နှင့်၊ လိမ်လည်ကွေးမျှ၊
ငြိမ်လေးပြင်ကောင်း၊ သခင်နှောင်းသည်၊ သွယ်ပျောင်း
နွဲ့စရာ၏လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းလေ။

(၅၃) စောလေ။ ။ဝေးရပ်ကျွန်းမှာ၊ ချစ်မေတ္တာ
ကြောင့်၊ သူဇာနိုင်ဆီ၊ တင့်ရွယ်ပျိုလျှင်၊ နောင်ကိုစုံ
မက်၊ သေသောထက်ကား၊ အသက်ရှင်ကြောင်း၊ ယူ
ကောင်းစတေ၊ မှတ်သောထွေဖြင့်၊ သဒ္ဓေဝရာ ရှင်ထွေးလှ

ကို၊ ခပါက်ပြကျော်စော၊ မင်းစီးဝေ၊ နှင့်၊ လျှင်ဆောမ
ကြာ၊ ဆောင်ယူလှာသည်၊ မြင်းရာသို့ ထက်ထူးပေစွလေ
။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၅၄) စောလေ။ ။အန်ခြင်းတော်ကို၊ ပြောချေဆိုမှု၊
မြင်းမိုရ်လတ်မှာ၊ အသူရာနှင့်၊ ဒေဝါဏ္ဍ၊ ဆက်ဒန္တလျှင်၊
ကြီးလှတန်ခိုး၊ စွယ်ဖျားကျိုး၍၊ နေမျိုးရှင်သား၊
သိကြားပေးထ၊ မယ်မှာရသည်၊ သိမ်ရွှေမွန်၊ တသိန်း
တန်ကို၊ နှောင်းစွန်စာကျမ်း၊ တတ်သည်တည့်စလ။ ။
ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၅၅) စောလေ။ ။ဆယ်နှစ်အဝင်၊ လူကိုယ်ပြင်နှင့်၊
ရုပ်သွင်နတ်လျှော၊ မြေချောအသရေ၊ ရဝေရှင်ထွေး၊
ကြေညာမွေးသည့်၊ ငြိမ်လေးဖွဲ့သည်၊ အန်ချင်းတည့်
လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၅၆) စောလေ။ ။ပလ္လင်ပေါက်မြောက်၊ မာရ်စစ်
ရောက်သည်၊ ပျောက်လေရှင်းရှင်း၊ နိုင်လိုက်လျှင်းမှ၊
အကြွင်းမဲ့အောင်၊ ဘုံဖြင့်ဆောင်သည်၊ ခြောက်ရောင်
ဖြာနှင့်၊ စကြာနှင့်လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်း
တို့။

(၅၇) စောလေ။ ။လေးကျွန်းတန်ဆောင်၊ ဘုရား
ခေါင်လျှင်၊ ရွှေတောင်သိင်္ခါ၊ ရာတနာဝိဗ္ဗာန်၊ စိုးအံ့ရန်
သည်၊ ဆဒ္ဓန်ဆင်နှင့်၊ ယဉ်သည်နှင့်လေ။ ။ဖော်ချင်း
တို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၅၈) စောလေ။ ။ဘုရင်ခေါင်နှင့်၊ တန်ဆောင်ဆက် မှတ်၊ ရှစ်သောင်းထွတ်ကား၊ စက်လွတ်ဆောင်လျှံ၊ တိသိက် ခံသည်၊ ရံတသန်းနှင့်လေး။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော် ချင်းတို့။

(၅၉) စောလေ။ ။တို့ရည်းစားလျှင်၊ ယောကျ်ား ပီလှ၊ စကြာရသို့၊ ဟင်္တလှအခေါင်၊ ကြူးလှည့်သော် လည်သောလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၆၀) စောလေ။ ။နှစ်တရာမှ၊ တခါပွင့်သည်၊ မုံရင့် ပန်းကို၊ မပန်ရလည်း၊ မပန်ချင်၊ ခဲအင်စောင်ထား၊ ပန်း ထွတ်ပြာလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၆၁) အစောလေ။ ။ဆင်ပျံဆဒ္ဒန်၊ ရထိုက်တုန်ကို၊ မချန် ရလည်း၊ မချန်ချင်၊ ထိပ်ပြင်လက်ထား၊ အရှင်သားလေ ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၆၂) စောလေ။ ။ရေမြေသခင်၊ နတ်ရှင်နှစ်ပါး၊ လူထွတ်ဖျားလျှင်၊ ငသားနှင့်ကျွန်း၊ မထိုက်တန်ဟု၊ ရံဖန် မေးမြို့၊ ရိပ်တော်မူမည်၊ မယ်ကြောက်သည်လေ။ ။ ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၆၃) စောလေ။ ။သခင်ရင်းဟု၊ ကျွန်းတွင်းမြန်ပြည်၊ ဇမ္ဗူလည်၍၊ စက်ချည်ဝါ၊ ပြောဆရာ၊ သည်လျှာရှိလေ၊ မရှိလောလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၆၄) စောလေ။ ။သခင်မင်းမှာ၊ ကျွန်ခံပါသည်၊ ကြီးစွာမထင်ရည်၊ ထီးစည်မြို့ကျေး၊ လျှံစွာပေး၏၊ မလေး ပန်တု၊ ရှင်ပုမေးချော၊ မြတ်လှမောလေ။ ။ဖော်ချင်း တို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၆၅) စောလေ။ ။ဇမ္ဗူရစ်စတေ၊ ရွှေတိတဆန်း၊ လင် မန်းမုနော၊ သင်္ခေါ်မြစွန်း၊ ပျိုပွမ်းရည်လေး၊ သန္ဓေထူး ခြား၊ ပတ္တမြားတိ၊ ကိုးပါးမျက်စိ၊ သခံရည်ပျောင်း၊ စာလောင်းဖက်လွတ်၊ နဝရတ်နှင့်၊ ရဲထွတ်စံတင်၊ ဆဒ္ဒန် ရှင်ကို၊ နှောင်းမြင်ငြိမ့်လေး၊ စားတော်ကျေးသည်၊ ချစ်ရေးအရ၊ ယူသည်တည့်လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၆၆) စောလေ။ ။တောသုံးထောင်ကို၊ ကုန်အောင် စောင့်တတ်၊ ခြင်သေနတ်ကို၊ ငင်သတ်သွေးခဲ၊ မင်းရဲသီဟ ချင်ချက်ရသို့၊ တေဇပြင်းထန်၊ တင့်မောဟန်ကို၊ ယုံကျွန် မယ်သို့၊ လျှောက်လာသော့လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၆၇) စောလေ။ ။သေနတ်မီးပေါက်၊ တထောင် လောက်နှင့်၊ တယောက်မကျန်၊ နန်းလောင်းကျွန်တိ၊ ဖြစ်တိုသည်လည်း၊ ဆံ့ရှိတစ၊ မရှုနတည့်၊ ဓမ္မဘုန်းဝုန်း၊ ရွယ်တိုင်းမွန်က၊ ပြင်းထန်ကြလျက်၊ နတ်လက်နက်ဆီ၊ တဖက်ထုတ်ချင်းပေါက် လေ သောလေ။ ။ဖော်ချင်း တို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၆၈) စောလေ။ ။ငါးရာခြောက်ဆယ်၊ ဘုံနန်းတော်
ဝယ်၊ စုံမက်မြတ်လေး၊ မေတ္တာပြေးလျက်၊ ဥဒေးဒယ၊
ပေဒယကို၊ နေ့ညမချန်၊ စီးဖြန်းလျှာ၊ ဘေးရန်ကင်း
ပြောက်၊ မဖောက်မြဲလှ၊ ကေန္တခလ။ ။ဖော်ချင်းတို့
လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၆၉) စောလေ။ ။ဓမ္မစကြာ၊ တရားသာကို၊ မဟာ
ဇိန္န၊ နှုတ်တော်ဟ၍၊ အဂ္ဂနိဗ္ဗ၊ ဗြဟ္မာပြည်လုံး၊ သတင်း
သုံးသား၊ ပတ်ကုံးခညွတ်၊ အဘယ်နတ်သည်၊ ပြိပြတ်
ထွေငေါ်၊ တရားတော်ကို၊ နုမောဒန၊ တတ်လှသည်
နည်း၊ မိတည်းညီတော်၊ နောင်တော်ဖွင့်ရန်၊ မြဲမှန်မရှုပ်၊
အထွတ်ချုပ်သား၊ ကျွန်ုပ် မေးသည်၊ ချစ်ရေးထပ်ပြန်
လောင်း သည် တည့် လေ။ ။ဖော်ချင်း တို့ လေ၊
ဖော်ချင်းတို့။

(၇၀) စောလေ။ ။နဂါးပတ်ကြော့လှေ၊ ပေါ်လော
ရေဝယ်၊ မင်းခြေရဲကျော်၊ စီးတိုင်းပေါ်ဟု၊ နားတော်
လျှောက်သည်၊ ဝမ်းမြောက်မယ်တို့ မြူးသည်တည့်လေ
။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၇၁) စောလေ။ ။လှေကိုဆယ်တင်၊ ဘုန်းဖြင့်ငင်၍၊
နတ်ရှင်ပဝရ၊ လောကမှန်ကူ၊ စီးတော်မူသည်၊ ဘယ်သူ
မမြင်၊ ကြင်အံ့နည်းလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်
ချင်းတို့။

(၇၂) စောလေ။ ။ဝေဘူလမှ၊ ဇောတရတနာ၊ ပျံကျ
လှာ၍၊ တောက်ပါတည့်လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊
ဖော်ချင်းတို့။

(၇၃) စောလေ။ ။လောကမှန်ကူ၊ စီးတော်မူသည်၊
ဘယ်သူမမြင်၊ ကြင်အံ့နည်းလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊
ဖော်ချင်းတို့။

(၇၄) စောလေ။ ။ဝေဘူလမှ၊ ဇောတရတနာ၊ ပျံကျ
လှာ၍၊ ကောက်ပါတည်လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊
ဖော်ချင်းတို့။

(၇၅) စောလေ။ ။ကိုယ်နှင့်မတန်၊ ငါနှင့်ရန်ဟု၊ ဝေ
ယန်နန်းမှ၊ သူဇိတာက၊ ယူလှာလမည်၊ မယ်စိုးသည်
လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၇၆) စောလေ။ ။လက်ထပ်အိုနှင့်၊ ထံဘိုအဖြည့်၊ ပေးပါ
လည်ဟု၊ နှိုင်းရည်မတင်၊ မထွေးရှင်ကို၊ ဆောလျှင်မနေ၊
လျှောက်စာခေ့နှင့်၊ စေပါမည်လည်း၊ ရှစ်သောင်းထွတ်
ဖျား၊ နတ်သိကြားက၊ ဖန်များမေးမြူ၊ ရိပ်တော်မူမှာ
မယ်စိုးသည်လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၇၇) စောလေ။ ။နန်းပွင့်လျှာမှာ၊ မကွာမကင်း၊ လူ
ရင်းမှ၊ ထဝင်းစကြာ၊ စံသောခါဝယ်၊ ရှိကြာလားအုပ်၊
ဆယ်ချောင်းရပ်၍၊ ကျွန်ုပ်လျှောက်သည်၊ ယင်းအမည်

နှင့်၊ ရွှေရည်ဇဝါ၊ ဝေါပလာဝယ်၊ လျှော်ကြွေလျက်၊
မြတ်ဆက်တကာ၊ စံမြဲရာကို၊ ပေးပါမည်လော၊ လျှင်
ဆောလျောက်ကြား၊ ချစ်စကားလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့
လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၇၈) စောလေ။ ။အမတ်ကြီး၏၊ ဘမိသက်တွင်၊
မြတ်နှောင်းမြင်လျှင်၊ ပန်သွင်ထိပ်ဝယ်၊ ရစ်ဆင်ခြယ်သာ။
ဘုန်းကြွယ်သိဟ၊ တပိုင်းမြဲကို၊ ဘုဿယာဥံစံ၊ ရထားခံ၍၊
လှ ပျံ့ရောက်အံ့၊ များမင့်လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊
ဖော်ချင်းတို့။

(၇၉) စောလေ။ ။ဦးခိန်မင်း၏၊ အံ့ချင်းရောင်မောင်း၊
စောင်းကိုတောင်း၍၊ ပျော်ကြောင်းတီးတော်မူသတည်း
လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၈၀) စောလေ။ ။စောင်းကိုလည်းယူ၊ တီးတော်မူ
သည်၊ ဘယ်သူများမနာချင်အံ့နည်းလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့
လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၈၁) စောလေ။ ။စောင်းကိုလှမ်းယူ၊ တီးတော်မူကာ၊
ဆင်ဖြူအများ၊ တို့ဘုရားသို့၊ ဝပ်တွားညွတ်ခ၊ ရောက်
ရာကြာသော်၊ သွယ်ကျစီးယို၊ မှန်စိုခပ်သေခက်၊ ပေါက်
ဖွယ်ကလှိုင်၊ သမိုင်းကျမ်းဝင်၊ ထောင်ကျော်ဆင်
ကို၊ ရင်ပြင်ရှေ့ဝယ်၊ ထွတ်ဘုန်းကြွယ်သည်၊ ရွေးချယ်
စီးတော်မူသတည်းလေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်
ချင်းတို့။

(၈၂) စောလေ။ ။ဆဒ္ဒန်မာတင်၊ မြေတွင်ပရပ်၊ မုန့်
ဖတ်ဖတ်နှင့်၊ ဆုံလျှပ်အောင်သား၊ တင့်ဆန်းပြားတိ၊
သိကြားယိုးဆို၊ စိမ်းစိမ်းညိုမျှ၊ စွမ်းကိုယ်သန်ကျင်း၊
တပိုင်းမြဲမြဲ၊ စကြာရလျှင်၊ ချုပ်ညဆည်းဆာ၊ ရစ်ဝဲလှာ
သည်၊ သူဇာသို့လော မယ်သို့လောလေ။ ။ဖော်ချင်း
တို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၈၃) စောလေ။ ။ဆင်ကသက်ပြန်၊ လျင်ထန်ငှက်မျှ၊
အောင်းညိုမြဲကို၊ ရွှေကရွှေကြိုး၊ လျှိုဖိုးစီရင်၊ ကျစ်လစ်ထူး
ခြား၊ အောင်းသားမြေရှည်၊ လွမ်းခွင်ပြည့်မျှ၊ ငုံ့လှည့်စိုး
နွဲ့၊ ရွှေလှံကိုင်မျှ၊ ရေစိုချသည်၊ သူဇာမောင်လော၊ မယ်
မောင်လော။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၈၄) စောလေ။ ။အရှေ့ပြုပွဲ၊ တောင်ထွတ်ချာကာ၊
ရတနာဇော၊ ပျံ့လှာကျသည်၊ နီ ကောက်ရမည်လည်း၊
ရွှေပြည်သခင်၊ ဘုရင်များမင်း၊ မွန်ကင်းထားပြီး၊ ထွတ်
ဘုန်းကြီးသည်၊ ဖမ်းဆည်းလမည်၊ မယ်ကြောက်သည်
လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

(၈၅) အစောလေ။ ။မပျော်မေ့၍၊ ယနေ့ဆင်စည်၊
စကားရှည်ကြောင်း၊ စီလျှင်သင့်စွာ၊ အန်ချင်းစာကို၊
ထောက်ပါသည်လေ။ ။ဖော်ချင်းတို့လေ၊ ဖော်ချင်းတို့။

၂၅။ ယမ်းပြမင်းမြေခက်သားတော်

(၁၂၀၀-ခန့်)

ယမ်းပြမင်းသား၏မြောက်သားတော်သည် မှာတမ်းရေးသူ အမျိုးသမီး စာဆိုတော် တဦးအဖြစ် မြန်မာစာပေသမိုင်းဝယ် မှတ်တမ်းတင်ရစ်ပါသည်။ သို့သော် ယမ်းပြမင်း မြောက်သား တော်၏ မှာတမ်းတိုကလေးတပုဒ်မျှသာ တွေ့ရပါသည်။ မင်းသွီး မိဖုရားများ၏ဘဝဖြစ်စဉ်တွင် မိမိကြင်ယာတော်သက်ထားများ ကတိမတည် သစ္စာယှဉ်းသွေ မုန်းမေ့လေမည်ကို စိုးရိမ်ရမှု ရင်ဖို ရမှုများနှင့် မကင်းနိုင်ကြပေ။ မိမိတို့ကြင်ယာတော်များမှာသစ္စာ ယှဉ်းပြယ်၍ အငယ်အနှောင်းထားမှုများကြောင့် စိတ်ရတက် မအေး ပူဆွေးရပုံများကို ကြင်ယာတော်ထံသို့ စာပန် ချီခြယ် ဖွဲ့၍ ဖျောင်းဖျဆက်သခဲ့ကြရပေသည်။ မြန်မာစာပေသမိုင်းတွင် စောပြည့်ညို၊ ရာဇမိရာဇ်ကတော်၊ တို့မှာ ဘဝချစ်ရေး ကြင်နာ ဝေး၍ ပူဆွေးရသူအမျိုးသမီး စာဆိုများဖြစ်ပါပေသည်။ ယမ်းပြ မင်းမြောက်သားတော်မှာလည်း ထိုသို့သောစာဆိုတဦးပင် ဖြစ် ပါသည်။

ရတနာပူရ စတုတ္ထမြို့တည် နန်းတည် ဘကြီးတော်မင်းတ နှစ်လက်ထက် သက္ကရာဇ် ၁၁၀၁-ခုနှစ်တွင် ညီတော်တောင်ငူမင်း နတ်ရွာလားသည့်နောက် ယမ်းပြမင်းသားကို အမိန့်တော်နှင့် တောင်ငူမြို့သို့ စေလွှတ်ရပ်တန့်စေလေသည်။

ထိုအခါတွင် ယမ်းပြမင်းမြောက်သားတော်က တောင်ငူ ရောက် ယမ်းပြမင်းသားထံသို့ ၎င်း၏မျက်ကွယ်တွင် အငယ်

အနှောင်းများမထားပါနှင့် ကြောင်သူတော် အကျင့်မျိုးနှင့် တောင်ငူတွင် အပျော်အပါးလိုက်နေမည် စိုးမိပါကြောင်းဖြင့် မှာတမ်းတစောင်ရေးသား ပေးပို့ခဲ့လေသည်။

တောင်ငူရောက်ယမ်းပြမင်းသားထံသို့ ယမ်းပြမင်း မြောက်သား တော်ကရေးသားပေးပို့သောမှာတမ်း

မှာလိုက်ကဲ့ ကိုယ်တော်။ ။
မျက်ကွယ်မှာ သက်လှယ်များထားလေနှင့်နော်။ ။
နောက်နောင်ပေ။ ကိုယ်တော်ခက်မဲ့။ ။
အကျင့်တော်ကြောင်မှုနှင့်၊
တောင်ငူမှာအလေလိုက်မည်ကြောင့်၊
မှာလိုက်ပါင်။ ။

၂၆။ ကြည့်ပွဲမင်းသမီး
(၁၁၇၁-၁၂၀၃)

ကြည့်ပွဲမင်းသမီးမှာ ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက်တွင် ထင်ရှား သောစာဆိုအမျိုးသမီးတဦးဖြစ်သည်။ ကြည့်ပွဲမြို့ကို စားရသော ကြောင့် ကြည့်ပွဲမင်းသမီးဟုတွင်လေသည်။ ဘိုးတော်ဘုရား၏ သမီးတော်လည်းဖြစ်သည်။ ကြည့်ပွဲမင်းသမီးသည်၊ ၎င်း၏မောင် ထော် ဘိုးတော်ဘုရား၏သားတော် မကွရာမင်းသား ‘မဟာသီရိ သေဓရာဇာ’၏ မြောက်သားတော်ဖြစ်သည်။ သမီးတော်တပါးကို အမိန့်တော် ဘိုးတော်ဘုရားက ချစ်မြတ်နိုး တော်မူသဖြင့် အမိန့်တော်လေးမြို့ကိုစားစေ၍ အပဲတော်တွင်ထားသည်။

ဘိုးတော်ဘုရားသည် မြေးတော်စစ်ကိုင်းမင်းအား အိမ်ရှေ့အရာပေးသနားတော်မူခဲ့သည်။ အိမ်ရှေ့စစ်ကိုင်းမင်းသား မိဖုရားကွယ်လွန်သော်၊ မြေးတော်ပန်းတောင်းလေးမြို့စား မင်းသမီးနှင့် သက္ကရာဇ် ၁၁၇၈-ခုနှစ်တွင် လက်ထပ်ထိမ်းမြားပေးတော်မူသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၁၈၁-ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း ၁၅-ရက်နေ့တွင် စစ်ကိုင်းမြို့စား အိမ်ရှေ့မင်းသည် ဘိုးတော်ဘုရား အရိုက်အရာကို ဆက်ခံတော်မူသည်။ စစ်ကိုင်းမင်းလက်ထက် အင်္ဂလိပ်နှင့် မြန်မာတို့ စစ်ပြေငြိမ်းပြီးနောက်၊ ရန္တပိုစာချုပ်တွင် ပါသည့် အတိုင်း ဝန်ထောက်မင်းကြီးမဟာစည်သူ၊ စာရေးကြီးမင်းလှ နန္ဒကျော်ထင်နှင့် အသုံးစာရေး နရာရွှေတောင်တို့နှင့်တကွ အမှုထမ်း၅၀- ကို အင်္ဂလိပ်ပိုင် ဗင်္ဂလားသို့စေလွှတ်တော်မူသည်။ ထိုအခါတွင် ဗင်္ဂလားသွား မင်းကြီးမဟာစည်သူအား မင်းကြီးကတော်က ကျေးစေရတုပိုဒ်စုံပေးပို့ ဆက်သလေသည်။ ထိုကျေးစေ ရတုပိုဒ်စုံကို ကြံညှပ်မင်းသမီးကရေးသားပေးလေသည်။

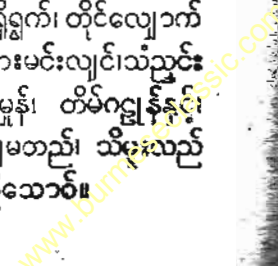
ကြံညှပ်မင်းသမီးသည် ၁၂၀၃-ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း ၁၅-ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်ခဲ့လေသည်။

သကြီးတော်ဘုရားလက်ထက်၊ နန်းမတော်မယ်နု ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက် ခံရသည်ဆိုသော ပန်းတောင်းမင်းသမီး၏ မယ်တော်မှာ ၎င်းစာဆိုတော်ကြံညှပ်မင်းသမီးပင် ဖြစ်ပေသည်။

ရတနာပူရမြို့ သကြီးတော်ဘုရားလက်ထက်တော်တွင် မင်းကြီးမဟာစည်သူ ဗင်္ဂလားသို့သွားရာ မယားကပေးသည့် ကြံညှပ်မင်းသမီးဆို ကျေးစေရတုပိုဒ်စုံ

(၁) ဝေဇယန်တွင်။ ။ညာနန်းရှင်က၊ ချစ်ခင်မြတ်လေး၊ သလ္လာပေး၍၊ မင်းရေးမှုစုံ၊ စေတိုင်းကုံသည်၊ ကျွန်ယုံတန်ဆောင်၊-ကျေးများနောင်။ ။ ဝေးခေါ်မြေတာ၊ သမုဒ်ကာသား၊ မဟာရဌ၊ ဗိသုတ်စသည်၊ များလှပြောစည်၊ ကျည်းရပ်ပြည်သို့၊ လှည့်လည်လျင်ထွေ၊ ပြန်တည့်ချေလော့၊ သပြေတလှစ်၊ ဧကရာဇ်၏၊ သင်းကျစ်ဆံကျင်၊ စကြာရှင်က၊ မတ်တွင်မတ်ကျော်၊ မတ်ကျွန်တော်ဟု၊ မြင်မြော်ရွေးယူ၊ ခန့်တော်မူ၍၊ သက်တူတမျှ၊ ချီလေရရှင်၊ ရွှေဝအောင်ချား၊ နန်းမြေတာက၊ သည်လျှာညက်ကြည်၊ မြော်လင့်ရည်သည်။ ။ရွှေသည် ညောင်းလှပါပြီသော်။

(၂) ဧကတန်ဆင်။ ။မြို့ဥယျာဉ်၌၊ နတ်သျှင်၊ ဘာဏ်၊ ရွှေဝရဝေ၊ နန်းရပ်မြေက၊ ဗိုလ်ခြေလုံးရင်း၊ မခင်းကျင်းဘိ၊ ခပင်းကြိုးရပ်၊ စိန်တပ်မြတုံး၊ ရည်နှလုံးပြင်၊ လက်ရိုးမထောင်၊ ခန့်တိုင်းအောင်၍၊ မယ်မောင်မင်းခြေ၊ ပြန်လျှင်းစေဟု၊ ဧတိဗေဓသရီ၊ မြတ်စေတီကို၊ တူညီရှိရွက်၊ တိုင်လျှောက်မြှက်ရှင်၊ အဖက်လွတ်ကင်း၊ ကျေးများမင်းလျှင်၊ သံညှဉ်းချိုနှဲ့၊ ကျူးပါခဲ့လော့၊ လဲလဲ မှိန်မှိန်၊ တိမ်ဂဠုန်နှင့်၊ အမွန်ရှင်ပါ၊ သို့သည်လက်၊ ဆုတ်မျှမတည်၊ သိမ့်သည်သည်။ ။ပြေသည်ဇျောင်းဇျေ၊ ခါညီသော်။

(၃) စေတမန်လျှင်။ ။ကြာမတင်တည်း၊ ကောင်းကင်ခရီး၊ လေယာဉ်စီး၍၊ တန်တီးမထောက်၊ သူ့သို့ရောက်သော်၊ ခြောက်ယောက်နှောင်းကျန်၊ နတ်တမန်မူ၊ ဂိမ္မာန်ခါကျူး၊ ဝသန်ကူး၍၊ ဆောင်းဦးဝေမြ၊ မြောက်လေစသည်၊ ဟေမ-ခရည်၊ တိုင်တော့မည်တည်း၊ မဆည်နိုင်တတ်၊ ပန်းစုံသတ်သား၊ ခရတ်ငွေရောင်၊ သလွန်ညောင်နှင့်၊ မြော်ယောင်ဖန်လီ၊ ရှိရွာပြီတည်း၊ ကျူးသီမကျန်၊ သီတိုင်းပြန်လော့၊ သည်ရန်မယ်သ၊ ချီသည့်ရက်မူ၊ တိုင်းထက်သာမော၊ တောင်နှစ်တောဝယ်၊ ဥဩသံခြေ၊ ဖော်စုံဖေ၍၊ ရွှေတရထည်၊ မြမြမြည်သည်။ ။လေပြည်လောင်းစ ရာသီသော်။

၂၇။ မိဖုရား မမြကလေး
(၁၁၇၁-၁၂၀၇)

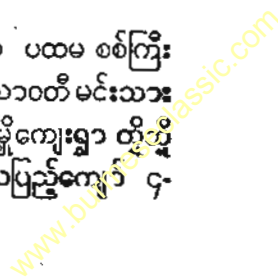
မမြကလေးသည် ကုန်းဘောင် ခေတ်တွင် ထင်ရှားသော စာဆိုတော် အမျိုးသမီးတဦးဖြစ်သည် သက္ကရာဇ် ၁၁၉၉-ခုနှစ်တွင် နန်းတက်တော်မူသော ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ အနောက်နန်း မိဖုရားဖြစ်လေသည်။

၁၁၇၁-ခုနှစ် သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၂-ရက် တနင်းလာနေ့တွင် မမြကလေးကို ဖွားမြင်လေသည်။ ငယ်မည်မှာမမြကြုတ်ဖြစ်လေသည်။

ဘိုးတော်မင်းတရားကြီး၏ လက်ထက်တော် အခါက၊ အိမ်တော်ပါ ကျွန်ဖြစ်သော ဝေတော်အမှုထမ်း မွန်လူမျိုးဖိုးထော့

ရာအား ပုသိမ်နယ်အဝ်, အပါ မိမိဇာတိချက်မြုပ် ကျေးရွာကို ပင် သာရဝေ၊ အမည်ပေး၍ (ဝေတော်အမှုထမ်းဖြစ်သဖြင့် စားကျေးကိုလည်း 'ရတနာ-ဝေ' ဟု အမည်ပေးရာမှ 'သာရဝေ' ဟု ရွှေ့လျော့ခေါ်ဆိုကြပါကြောင်း အဆိုရှိပါသည်) စားကျေးသနားတော်မူလေသည်။ တဖန် ထိုဖိုးထော့ရာ၏ သားကို 'သမိတ်ထော့ရာဇာ' ဟူသော ဘွဲ့နှင့် ပုသိမ်မြို့ဝန်ခန့်တော်မူပြန်သည်။ ထိုပုသိမ်မြို့ဝန်၏ ဇနီးတွင် မောင်အရင်း ရေကင်းမြို့ဇာတိ မောင်ဦးဆိုသူတယောက် ရှိပြန်ရာ မောင်ဦးကိုလည်း သာရဝေ၊ လှေတော်ပဲ နှင်း ခန့်တော်မူလေသည်။ နောက်ရာဇသတ် ဓမ္မသတ်တို့ တွင် အထူးကျွမ်းကျင်လှသည့်မြင် ဟင်္သာတမြို့နယ်ပယ် တဝိုက်ကပင် မောင်ဦး၏ အစီအရင်ကိုနှစ်ခြိုက်ကြသည့် အလျောက် 'ခုံ' သမာဓိအရာသို့ တင်မြှောက်ထားကြ လေကြောင်းကို မင်းတရားကြီးကြားသိလေသောအခါ၊ 'မင်းပျံချီ' ဘွဲ့နှင့် ဟင်္သာတမြို့ အစီရင်ခန့်အပ်တော်မူပြန်သည်။ ထိုအခါ ရေကင်းသားဇာတိ မင်းပျံချီနှင့် ယေးရေကင်းသူဇာတိ မယ်အိတို့ ဟင်္သာတမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့နေလှာခိုက်တွင် သမီးမမြကြုတ်ကို ဖွားမြင်ခဲ့လေသည်။ မမြကြုတ်ကား ငယ်ရွယ်စဉ်အခါက ဝလကပင်ရုပ်ဆင်းရူပကာနှင့် အထူးပြည့်စုံ၍ ချစ်ခင်စဖွယ်ရှိရကား အိမ်နီးပါးချင်း အားလုံးတို့က 'မြမြ' ဟူ၍သာ ချစ်စနိုးခေါ်ကြသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၁၈၅-ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်မြန်မာ ပထမ စစ်ကြီးပေါ်ပေါက်လာခဲ့၏။ ထိုအခါ အိမ်ရှေ့စံ သာယာဝတီ မင်းသားသည် ရဲမက်၊ ဗိုလ်ပါ အလုံးအရင်းနှင့် အောက်မြို့ကျေးရွာ တို့သို့ ခိုလှုံသည် သက္ကရာဇ် ၁၁၈၇-ခုနှစ် တပေါင်း လပြည့်ကျော် ၄-

ရက်နေ့တွင် ရန္တပိုစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုပြီး ပြေလေသော အခါ ရုတ်တရက် ပြန်လည်တော်မမူသေးဘဲ ဆက်လက်ချီထွက်တော်မူ ပြန်၍ ဓနုဖြူမြို့တွင် ရပ်တန့်စံနေတော် မူကြိုက်။ သက္ကရာဇ် ၁၁၈၈-ခုနှစ် ဦးခန့်လောက်အတွင်း အထက်ကပင် သတင်းကြား နှင့်တော်မူပြီးသော မမြကြုတ်ကို ဟင်္သာတသူကြီး ဦးရွှေလူမှတစ်ဆင့် ဆင့်ဆိုခေါ်ယူ သိမ်းပိုက်တော် မူလေသည်။ ထိုအခါ မမြကြုတ်အား 'မမြကလေး' ဟူသော အမည်သို့ ပြောင်းလဲခေါ်ဝေါ်စေပြီးကာ အိမ်ရှေ့စံ မိဖုရားအရာတွင် ထားတော် မူပေ၏။ သာယာဝတီမြို့အဝင်အပါ 'ရွှေလောင်းတိုက်' ကိုလည်း သနားတော်မူပြတ်ခံရလေသောကြောင့် 'ရွှေလောင်းတိုက် သခင်မမြကလေး' ဟု စတင် ထင်ရှားခြင်း ဖြစ်လှသည်။

သို့နှင့် သက္ကရာဇ် ၁၁၉၅-ခုနှစ်တွင် နောင်သောအခါ 'လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်' ဟု အထူးကျော်ငောမည့် သမီးတော် 'မဖွားကြီး' ကို ဖွားမြင်တော်မူလေသည်။

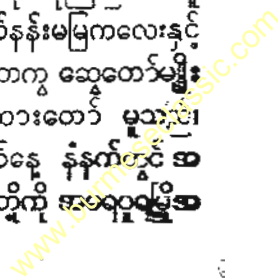
သက္ကရာဇ် ၁၁၉၉-ခုနှစ်တွင် သာယာဝတီမင်း အထွတ်အမြတ် သို့ ရောက်တော်မူခဲ့သည်။ ထိုအခါကျမှ ရွှေလောင်း တိုက်စား မမြကလေးအား ဟင်္သာတမြို့ကို မြို့စားပေးပြန်၍ အနောက်နန်း ထားတော်မူပြန်သည်။ သမီးတော် 'မဖွားကြီး' ကိုလည်း လှိုင်မြို့ကို ပေးထုတ်မူလေသည်။ ထိုအခါတွင် မဖွားကြီးမှာ အသက်အရွယ် အားဖြင့် ၄-နှစ်မျှသာ ရှိသေး၏။

သက္ကရာဇ် ၁၂၀၂-ခုနှစ် ဝါဆိုလအတွင်း သာယာဝတီရွှေဘို မင်းတရားသည် ရာဇဘိသေက ဗုဒ္ဓဘိသိက်ကို ခံတော် မူလေ

သည်။ ထိုရောအခါတွင် အနောက်နန်းမိဖုရား မမြကလေးကို 'သီရိမဟာသုတရတနာ စန္ဒာဒေဝီ' ဘွဲ့ အမည်သမုတ်တော်မူသည့် အပြင် သမီးတော် လှိုင်မြို့စားကိုလည်း 'သီရိသုမြတ်စွာရတနာ ဒေဝီ' ရွှေဘွဲ့ချည်တော်မူလေသည်။ ထိုနှစ်သီတင်းကျွတ်လအတွင်း ဝါကျွတ်ကန်တော့ခံ ဥကင်တော်ဖွင့် အခမ်းအနားတွင် မြောက်နန်းမိဖုရား၊ အလယ်နန်းမိဖုရား၊ မင်းခင်းမိဖုရား နန်းတော်မိဖုရားတို့နှင့်အတူ ရတနာပုံထက် မဟေသီဘိသိက်သွန်း မိဖုရား အဖြစ် ချီးမြှင့်တော် မူပြန်သည်။ ထိုအခါကာလမှ စ၍လည်း 'အနောက်နန်း မမြကလေး' ဟု ထင်ရှားခေါ်တွင်စ ပြုကြသည်။

တခါသော် အနောက်နန်း မမြကလေးအား ရွှေဘိုမင်းတရား ကြီး အမျက်တော်ရှိသောကြောင့် ကျည်းတိုက်တွင် ချထားလေ သည့်အခါ 'ချစ်သမ္ပကို' ချီပတ်ပျိုးကို ရေးသား တင်ဆက်စေ သည့်တွင်မှ အမျက်တော်ပြေပျောက်၍ အကျဉ်းမှလွတ်တော် မူ ဘူးသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၀၇-ခုနှစ်တွင် သားတော် ပြည်မင်း အရေးအခင်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ထိုအခါမနာလိုသူတို့က အနောက်နန်း မမြကလေးသည် ပြည်မင်းနှင့် နှလုံးစိတ်ဝမ်းမကွဲခြား ကြံရာပါ ဖြစ်သည်ဟု ကုန်းချောကြလေသော စကားကို ယုံကြည်တော်မူ သဖြင့် ထိုနှစ်သီတင်းကျွတ်လအတွင်း အနောက်နန်းမမြကလေးနှင့် ထာရောက်နေထိုင်သော မယ်တော်မယ်အိနှင့်တကွ ဆွေတော်မျိုး ထော်အားလုံးကို ထောင်သွင်း အကျဉ်းထားတော် မူသည်။ နောက် ထိုနှစ်သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၁၂-ရက်နေ့ နံနက်တွင် အနောက်နန်း မမြကလေးနှင့် မယ်တော်မယ်အိတို့ကို အမရပူဇော်

နောက်ဖျက်နာ သရက်တပင်သင်းချိုင်းသို့ ထုတ်ဆောင်ပြီးသော် ထူးစံနှင့်အညီ စီရင်ဖျောက်ဖျက်တော် မူဘိ၏။ ထို့ကြောင့် အသက် ၃၆-နှစ်အရွယ် အငယ်သော်ကပင် မြန်မာ့စာပေသမိုင်း၌ အထူးကျော်ကြားထင်ရှား၍ စာဆိုတော် လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်၏ မယ်တော်လည်းဖြစ်သော အနောက်နန်း မိဖုရားမမြ ကလေး သည် ရှေးဝိပါက်ကြံမ္မာအလျောက် ပျောက်ပျက် သေဆုံးရ လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၀၃-ခုနှစ် တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ၃-ရက် နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့သို့ သာယာဝတီမင်းရောက်၍ ရွှေတိဂုံနတ်ဘုရားကို မှမ်းမံတော်မူ၏။ အနောက်နန်းမိဖုရား မမြကလေးသည် ဘုရား ၏ အနောက်စမုတ်ကို ငွေကြေးများစွာ အကုန်အကျ ခံလျက် စီမံစေစေရန် အခွင့်သနားတော်မူ၏။ မမြကလေးလူဒါန်းပြုလုပ်ခဲ့ သဖြင့် အနောက်စမုတ်ကို မြကလေးစမုတ်ဟု ခေါ်တွင် ခဲ့ကြပေ သည်။ မမြကလေးအပါးတွင် စစားရသောအပျိုတော် နန်းတော် သူများသည် နေပြည်တော်နှင့် မိဘရပ်ထံကို လှမ်းဆုတ်ကြ ကြောင်း သိရှိရသော မမြကလေးက 'သိင်္ဂါရွှေရောင်' ချီပတ်ပျိုး ကို ရေးသား၍ ဘုရင့်နားတော်ပေါက်အောင် သိဆိုတီးမှုတ်စေ လေသည်။

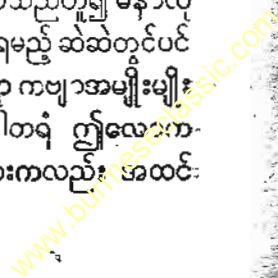
မမြကလေးသည် ၁၂၀၃-ခုနှစ် ပြာသိုလဆန်း ၁၅-ရက်နေ့ တွင် ရွှေတိဂုံစေတီတော်အနောက်မုတ်ကို ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်။ ၁၂၀၄-ခုနှစ် တပို့တွဲလတွင် မန္တလေးမြို့ စန္ဒာမုနိဘုရားတွင် ရွှေ၊ ငွေ၊ ကြေးဆည်းလည်းများ လူဒါန်းခဲ့သည်။ ၁၂၀၅-ခုနှစ်

ဝါခေါင်လဆန်း ၁၅-ရက်နေ့တွင် မန္တလေးကန်အတွင်း ရတနာ လောကစေတီတော်ကိုတည်သည်။

မမြကလေးသည် အလွန်ရဲရင့်သော အမျိုးသမီးဖြစ်၍ သေမင်း ဆိုပင် ရင်ဆိုင်ဝံ့သူဖြစ်၏။ ဝမ်းတွင်း၌လည်း အလွန်တရားပြည့်ဝ ပေသည်။ အသတ်ခံရမည့်ဆဲဆဲတွင် ရိုင်းပြစော်ကားစွာ မိမိ၏ ဆံပင်ကိုဆွဲ၍ တွန်းလှည်းသူပါးကွက်အာဏာသားကိုပင် ဆုံးမ စကား သွန်သင်ပြောကြားခဲ့သေး၏။ ထိုမျှမက သေရအံ့ဆဲဆဲတွင် ပင် 'လောခံရှစ်ပါး' အစပြောသော တေးထပ်ကိုရေးသားခဲ့ပေ သေးသည်။

မမြကလေးသည် မောင်တော်ရွှေဘိုမင်းကို လွန်စွာချစ်ခင် ခိုသေလှပေသည်။ ထို့ကြောင့် စပ်ဆိုသောကဗျာတိုင်းမှာပင် မောင်တော်ဘုရားအား တမ်းတဖွဲ့ဆိုသော စာပိုဒ်များကိုတွေ့ရ လေသည်။ ရွှေဘိုမင်းသည် မိဖုရားငယ်များစွာထား၍ အခြား၌ သာ အပျော်အပါးများနေဟန်တူသည်။ ထို့ကြောင့် မမြ ကလေးသည် မောင်တော်အား တမ်းတနေဟန်ကို ကွက်ကွက် ထွင်းကွင်းပေါ်အောင် 'ပြာပြာညိုမှောင်မှိုင်းတလဲလဲ' အစရှိ သောစာပတ်ပျိုးကို ရေးသားဖွဲ့နွဲ့ဆက်သတော် မူခဲ့သည်။

၁၂၀၆-ခုနှစ်တွင် ပြည်မင်းနှင့်ကြံရာပါဖြစ်သည်ဟူ၍ မနာလို ဘုရားကုန်းချောစကားကြောင့် အမှုရောက်ရမည့် ဆဲဆဲတွင်ပင် မောင်တော်ဘုရားအား တမ်းတကြေကွဲဘယ်ရာ ကဗျာအမျိုးမျိုး စီစပ်ဆိုခဲ့သေးသည်။ မမြကလေးသည် တခါတရံ ဤလောက ကို ချီပြီးငွေ့ဟန်တူသည်။ မောင်တော်ဘုရားကလည်း အထင်

လဲ့၍ မုန်းတော်မူသဖြင့် အားကိုးရာမဲ့ဖြစ်သော မမြကလေးသည် စိတ်ရွှင်ပျော်ခြင်း မဖြစ်နိုင်တော့ဘဲ ဝတ်ကြောင်ကိုရုန်း၍ လူပုန်းချင်သောစိတ်များ ပေါ်ပေါက်လာသဖြင့် 'သည်ခင်ခင်ပူသရွေ့ကိုလဲ၊ လူအတွေ့ကြောက်တယ်' အစပြောသောတေးထပ်ကို ရေးစပ်ဖွဲ့ဆိုခဲ့လေသည်။

မမြကလေးသည် 'ကြင်ယောင်ခင်ယောင်'ပတ်ပျိုး၊ 'ချစ်သမျှကိုပတ်ပျိုး၊ 'ဂန္ဓမာတောင် လိုက်ချောင်ဂူနန်း'ပတ်ပျိုး၊ 'ဂန္ဓမာရိပ်သာ ဖလ်ဂူနန်းကလေး'ပတ်ပျိုး၊ 'ငွေခံခံမြစာ'ပတ်ပျိုး၊ 'နဝရတ်ကယ်ရောင်စုံ'ပတ်ပျိုး၊ 'ပြာပြာညိုမှောင် မှိုင်းတလဲလဲ'ပတ်ပျိုး၊ 'မြယဉ်ရေညို'ပတ်ပျိုး၊ 'ရွှံ့ရွက်ကြာ'ပတ်ပျိုး၊ 'ရွှေမီဇင်ခေါ်'ပတ်ပျိုး၊ 'သိင်္ဂါရွှေရောင်'ပတ်ပျိုးကလေး 'ကိုယ်စီစင်ပေါင်းပါလို့' လှေတော်သံနှင့် 'မြိုင်တွင်းကသာ'တေးတို့ 'နန်းမြေနှင့်ကွာ'တေးတို့၊ 'သည်ခင်ခင်ပူသရွေ့ကိုလဲ'တေးထပ်၊ 'အပူတွေဆူလျှင်ကြတာမို့' တေးထပ်၊ 'နေမိန့်မိန့်' ခွေးချိုးသဖြင့်၊ 'ကြာခြည်ရံ' တြိချိုးသဖြင့်များနှင့် ဘုန်းတော်ဘွဲ့ သီချင်းခန့်ကြီးများကိုလည်း ဖွဲ့ဆိုသီကုံးခဲ့သေး၏။ ထို့ပြင် 'ဣန္ဒာဝေ နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီး'ကိုလည်း အနောက်နန်းမိဖုရား မမြကလေးပင် သီကုံးရေးသားခဲ့ပေသည်ဟုအဆိုရှိပေသည်။ ထို့ပြင် 'သိင်္ဂီဝတ္ထု'ကိုလည်း ရေးသားကြောင်း သိရှိရပေသည်။ မိဖုရားမြေကလေး၏ သိင်္ဂီဝတ္ထုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဝက်မစွတ်မြို့စားမင်းကြီးအမိန့်ရှိခဲ့သည်မှာ အိမ်ရှေ့အတွင်းဝန် ဦးသင်က ရှစ်ပါးသီသခံယူရာတွင် ရှောင်ကြဉ်ရာသောစာများအဖြစ် အပြောင်သဘောဖြင့် ဤသို့ရေးသည်။

'နစ္စ ဂီတ ဝါဒီတ ဝိသုက ဒဿနာ သာသနာတော်၌ ညွှောင်တံကျင်သဘွယ်ဖြစ်သော သီချင်းကဗျာတို့ကို သီဆိုကခုန်တီးမှုတ်ခြင်းတို့မှ ဝေရမဏိ၊ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။ ဝါ၊ ပဒေသရာဇာဘွဲ့ကြီး၊ ငအောင်မြိုးကြီးသာချင်း၊ ငမင်းလေးချိုး၊ ငတိုးရကန်၊ ငစံသူမှာစာ၊ ငကြာလွမ်းချင်းတထွေ၊ မိခေ့ဆိုအဲ၊ ခမည်းတော်၊ သိင်္ဂီ၊ မြဝတီသံဆန်း၊ ငလန်းစာဆေးလင်္ကာ စသော သာသနာတော်၏ ညွှောင်တံကျင်သဘွယ်ဖြစ်သော သီချင်းကဗျာတို့ကို သီဆိုကခုန်တီးမှုတ်ခြင်းတို့မှ ဝေရမဏိ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏ဘုရား။'

၎င်းတွင် စာဆိုတို့အမည်များကို င-ဟု၎င်း၊ မိ-ဟု၎င်း၊ သုံးနှုန်းသော်လည်း မိဖုရားမမြကလေးကိုမူ မိ-ဟုမသုံးရဲသည်သာမက မမြကလေးဟုပင်မခေါ်ရဲသောကြောင့် 'ခမည်းတော် သိင်္ဂီ'ဟူ၍ သုံးစွဲလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ခမည်းတော်ရွှေဘိုမင်း၏ မိဖုရားအနောက်နန်းတော် မမြကလေးရေးသားသော သိင်္ဂီဝတ္ထုမှာ ထိုအချိန်ကထင်ရှားပြီးဖြစ်၍ လူတိုင်း သိကြသည်ဟု မှတ်သားခဲ့ရလေသည်။

အနောက်နန်းတော်မမြကလေး ရေးသည့် ပတ်ပျိုးစု

(၁) မောင်ဘွဲ့ အလွမ်း ပတ်ပျိုး

ကြင်ယောင်ခင်ယောင်၊ ထင်အောင်ဆန်း၊ အဆန်းတဲ့ သူငယ်ကိုလေ။ ။ ဂုဏ်နေပုံဆောင်သေချာ၊ ချစ်တယ်ဆိုရင် သာတည့်ကြာရိုး။ ။ (ထင်ကိုးကြံဆောင်ရည်ကာ၊ မြင်နိုးမျှော်ယောင်ကာသာ၊ သည်ပိုးငယ်မှ ငယ်ရာဆန်း၊ အဆန်းဆန်း)။ ။ ရွှေသိုင်းရပန်း၊ ရွှန်းလိုက်နန်း၊ မြိုင်နှုန်းရငြမ်း၊ ထူးတင်ဆန်း၊ ကိုယ်ဟန်ထွယ်နှို့၊ နတ်

ကယ်လိုလို၊ မှတ်ဖွယ်ကိုပေသား၊ ညှိစိမ်းရွန်း။ ။
 ကျမ်းလောင်တဲ့သူငယ်ကိုလေ၊ လွမ်းပေါင်ဖွဲ့ ဝူတယ်ကို
 လေ၊ တန့်ဆည်ဖြေစာ၊ ကပ်ပါလှတယ်၊ မိုးနတ်ကယ်၊
 ဆိုမှားယောင်။ ။ဖန်တိုင်းရည်ညွှန် ဆောင်ပါလိုမှ၊
 ကြင်ရေးငယ်ပို။ ။ကြံ့ညာပြီးမှ၊ နီးတဲ့ပါစေ၊ ဆုမွန်
 တောင်းလို၊ သွန်းလောင်းငယ်ညောင်ရေ။ ။မောင်
 သာကုံးပါတဲ့ ဂမုန်းငယ်ဇင်ခိုင်ခေ။ ။ရွှေပေါ်တွင်-မြ
 တင်ပြသောဟန်၊ ရှိုးတံငယ်ရွက်ဆင့်၊ ရွှေခွန်းကိုသွေယွန်း
 မါနှင့်ရှင်။ ။နော်မယ်ပြာဖြူ ဒါ ရှု၊ ပျောင်းအပျောင်းတံ
 သူငယ်ကိုလေ၊ ကြံ့ထွေးပုံဆောင်သေချာ၊ ချစ်တယ်ဆို
 ရင်သာ။ ။သည်အားကို၊ ကြိုးပါငဲ့သက်ကုန်။ ။

တြိချိုးသဖြန်။ ။သနားပိုစွန့်၊ ဥဒ္ဓံမှာဆိုသည့်ကြက်လိုပ၊
 သူ့ သွင်ကိုတင်ရန်ခက်ပါဘိ၊ လင်းမက်လူရုံ။ ။

စွန့်ရေးငယ်ကြုံ၊ သိန်ဂုဏ်ရှိသွေမယွန်း။ ။

ငုတ်သဲထိတိုင်၊ မြခိုင်ခိုင်သစ္စာဖွဲ့လို၊
 တလဲ့ သေချာစမ်းချင်ငဲ့၊ နန်းသွဲ့ပြန်ခွန်း။ ။

(၂) သစ္စာတိုင် ပတ်ပျိုးကလေး

ချစ်သမျှကို မြင်းမိုရ်ရွှေတောင်လုံးသို့လေး၊ လေးဆူ
 ဒီပါ၊ သီတာရေမြေဆိုးစေတော့လေး။ ။အို...တယ်
 မုန်းပါတော့နိုင်။ ။ကပ်လုံးပဆုံးတိုင်တိုင်။ ။
 ရုံးညာပိုင်၊ အုံးပြိုင်သဉ္ဇာကြွ မှာလှလေ။ ။ကြွေးမည်

နောင်တာ၊ ကမ္ဘာမြေဝယ် မြေစေတော့လေး။ ။
 မှန်သရွေ့ကိုလှ၊ ဖန်စေငယ်ရေရေ၊ ကိုးဂုဏ်ရှင်-ဂူတတ်
 မေ့။ ။တူမသွေပါစေမယ်နှင့်သား။ ။လှစ်ကြွေးမြက်
 ကြား၊ ဝှက်မထား၊ မြတ်ရှင်ပင်တန်ခိုးအား။ ။မခြား
 သိစေကြောင်း၊ ပန်ထွာတည့်ခပ်ညောင်း။ ။တူပြိုင်
 ဂူလိုက် စကားသစ္စာခိုင်၊ သံသာလေကမ်းတိုင်၊ တူပြိုင်
 လေကူးမယ်၊ ဆုထူးငယ်ပန်ရွယ်သွန်း။ ။ချစ်လိုရယ်
 မကုန်၊ ဝသုန်၍မြေ၊ သိကြားစေသက်သေညွှန်း။ ။
 ပျံ့မွန်းမွေးလှိုင်ကြူလေဘည့်မှ၊ သုံးလူ့ ထွတ်မှန်ကူ။ ။
 မတူလေပြိုင်နှုန်းကင်း၊ ခြောက်ဖြာစုံဆောင်ပြီးလင်း။ ။

ဒွေးချိုးသဖြန်။ ။ချစ်ချင်းငယ်ပြိုင်၊ မြစ်မင်းအဏ္ဏဝါက၊
 ပြန်တရာကဲ။ ။

ယွင်းစေဝသုန်၊ ငွေဝန်း-သော်တာယုန်သို့၊
 ကမ္ဘာကုန်ကျယ်သရွေ့ငယ်မှာ၊ ဘယ်မွေ့လိမ့်လဲ။ ။

(၃) မယ်ဘွဲ့ တောင်လား ပတ်ပျိုးကလေး

ဂန္ဓမာတောင်။ ။လိုက်နန်းချောင်ငယ်ကသာ၊ ပူ
 အောင်စေသာ၊ ပန်းဖြေနိုင်ပါငယ်နှင့်လေး၊ မာလာ
 ရွှေခိုင်၊ နှမ်းခွေယိုင်၊ ပုဝန်ပိပူး၊ မြသားငယ်တည့်
 အင့်ငဲ့။ ။ဝတ်မှုငယ်ကြေညောင်း၊ သင်းကြိုင်ပျံ့လှောင်း
 မဉ္ဇူရွှေဆောင်၊ နန်းမေရတောင်ငယ်မှာ၊ ရီမှောင်မှောင်
 တောင်ဖျားမှာ၊ ပိန်းခြံလို့ ထား။ ။အယူးထူး
 ထူးလို့ခြား၊ မြသားငယ်အသွယ်သွယ်၊ ညာဘယ်ပြီး

မိုးလုံးမဲ။ ။ဆိုလဲ-တန်ဘဲ-တန်ဘဲ-ဆိုလဲ၊ လွန်းဟုန်က
ကဲသကိုလေ၊ နွဲ-နွဲ-နွဲ-နွဲကျူးသိဖွဲ့။ ။မစနေလုံး၊ ဟေ
ဝန်ပတ်ကုံး၊ ရီမှောင်ပိတ်ပိုး၊ နူးလျလျ၊ လှိုက်ခုံ-လှိုက်ခုံ
တည့်ဆန်း-ဆန်း၊ နွမ်းတပြောပြော။ ။

ဒွေးချိုးသဖြန်။ ။သဲကြွေလှပြိုမလိုပင်၊ မိုးလုံးပြည့်ဆင်၊
အို-ထိပ်တင်ရှုပါဘုရား။ ။
တကိုယ်တန်းမို့၊ ပန်းဘုံဗွေ၊
ချော့ချော့ပိုက်ချော့၊ ကြာနေနှမ်းငယ်မှာ၊
ပန်းစေတော့လား။ ။

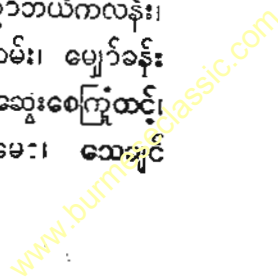
(၄) ပတ်ပျိုးကလေး

ဂန္ဓမာ၊ ရိပ်သာဖလ်ဂူနန်းကလေး။ ။ပန်းမဉ္ဇူ။
မွေးကြူပန်တော်ပန်းငယ်နှင့်လေး။ ။သုတ်ဗျန်းငယ်
လေချို၊ ရွာမလဲခြိမ့်မိုင်း၊ ဘယ်ညာပတ်လည်ဝိုင်း။ ။
တိမ်ဆိုင်းငယ်ဖြိုးပါလို့၊ မြခိုးငယ်ရီမှောင်၊ လွမ်းတဲ့လွမ်း
လေအောင်။ ။တောတောင်ငယ်ရွက်ဆင်၊ စုံအင်ပျံ့
ပျူး၊ ရှေ့ညာခိုင်ပြည့်လူး။ ။မုံမြူးသွင်သွင်၊ ကြည်စင်
လျှံမောင်၊ ရေးခွင့်မသာတောင်း။ ။သောင်းသောင်း
သောင်းသောင်း၊ ညံညံလေညံညံ၊ နန်းပင်မြင့်ရွှေငှက်သံ၊
ပျံကာသာ ဝဲတာသာ ကျူးရင့်ကြရင့်မှာ၊ ဥညတန်ကျာ၊
သာရကာဥဒေါင်း၊ မောင်မယ်ဖော်စုံပျောင်း။ ။

ဒွေးချိုးသဖြန်။ ။ဖေါင်းပင်မြင့်ဗွေ၊ ငွေပွင့်ခဲအလား။ ။
ပုလဲခုံသောင်ထိပ်က၊ မှောင်ရိပ်ကယ်မြိုင်မြိုင်နှင့်၊
ငွေပိုင်းတိုင်ခေါ် တုံ့ငှက်ကယ်လေ၊ ကွန်ရွက်ပြန်နား။ ။

၅။ အလွမ်းတော့သွဲ့ပတ်ပျိုးလတ်
(အောင်မြေသာစံအလိုက်)

ငွေခုံမြေဇာ၊ မလ္လာကြူပါလို့၊ ပုလဲမုံလို၊ ခင်းသာ
တယ်ကို။ ။ပျော်ဘွယ်ပို။ ။လေချိုသွင်းပါလို့၊ မြိုင်
တွင်းစုံမှာမွေးပါလို့၊ ပျော်တဲ့ပျော်ဘွယ်စုံ။ ။ပန်းနဲ့
ငယ် သင်းထို၊ ရက်သာထူးထူး။ ။တိမ်ခြေရိပြာ၊ နဲ့သာ
ငယ်ထုံသွေး၊ ပင်ပုံရိပ်ကယ်ကမွေး။ ။လေပြေဆောင်၊
တောင်လုံး။ ။ပူသွေးတာရည်၊ စုံလယ်မြိုင်ခင်း၊
ပင်နန်းသာ-လှလှ၊ လွမ်း-စစ၊ ငှက်တဲ့ငှက်သံသာ။ ။
မစုံဖော်ကွာ၊ ရက်ခဗ္ဗမှာ၊ ချစ်ပန်းငယ်စံရာ၊ ကြေးတသိမ့်
သိမ့်။ ။ခေါ်ထူးလူလို၊ လွမ်းပိုဘွယ် ရေး။ ။တမွေး
စက်သော်၊ တရံပျော်၊ ခေါ်တော်သံကြား။ ။ဂနိုင်ခြား၊
မြသားဖလ်ဂူ၊ စေးချိုငှာ၊ လေယူရာသွေး၊ ထုံလို မွေး။ ။
မင်သွေးယေရှက်ခါ၊ မိလ္လာညိုမောင်း၊ ငြိမ့်ညောင်းငယ်
တာရည်၊ ရှေ့စည်ဆော်သွင်း၊ ဝေယန်တင်းငယ်က၊ နတ်
ညှင်းငယ်သံသာထွေ။ ။မြနန်းငယ်မြေမှာ၊ မပါငယ်
ကျန်သေး၊ ပူရန်သည့်ဝဋ်ကယ်လေး။ ။လေပြေဆောင်၊
တောင်လုံးမွေး။ ။စခန်းငယ်ကွာ၊ ညာဘယ်ကလန်း၊
စုံရိပ်ချမ်း၊ သည်ကိုယ်ကုန်ပန်း၊ ကြုံတဲ့လမ်း၊ ပျော်ခန်း
ဝေး။ ။ရေးရွှေဘုံမြင့်နတ်ကယ်စံရာ၊ ဆွေးစေကြုံထင်၊
ထပ်ကယ်ဖန်လာ။ ။မလုံလေပါဘဲမေး၊ သေချင်
ရွှေသဲစော။ ။

တြိချိုးသဖြန်။ ။ မြကြောကိုလေလှုံ့လို့၊ နေကြုံ့တယ်လေး။ ။
 သည်တိုင်းမှာညိုလှချညို၊ စိပု၊ ကြာသွေး။ ။
 တောင်တောင်မြင့် တောင်မြင့် စိန်လေလား၊
 ဖြာနှင်းငယ်လေး၊ ဖျန်းမလှ၊ စိုရင်းပေ။ ။

၆။ မျှော်တော်ယောင်-ပတ်ပျိုးကလေး

နဝရတ်ကယ်ဆောင်စုံ၊ ခင်းပြန်ဘုံ။ ။ မျှော်လဲခုပျော်
 တော်ရုံ။ ။ ခေါ်သံလှလဲ၊ ရွှေသဲမှာပန်းအောင်၊ ပြေလဲ
 ခုပြေနိုင်ပေါင်။ ။ နန်းဆောင်မြင့်စက်ရာပေ၊ မျှော်လဲ
 မျှော်မပြေ။ ။ ဆွေးစေအောင်ခုသား၊ ရွှေကိုယ်ဘုန်း
 မြတ်ဖျား။ ။ သနားလေမညွှာ၊ သစ္စာလေသေလို့၊
 မကြင်ဘယ်တွက်လဲ။ ။ နဲ့သည့်ကံ-ဖန်ညှန်းလို့၊ ကျမ်း
 ကြွေလှသဲ။ ။ ကြုံရတယ်၊ တကိုယ်ထဲ၊ ထက်နန်း မေ
 သိန္နာက၊ ရွာအရွာဖွဲ့။ ။ ပူရအောင်ဖန်နဲ့၊ ဘုန်းခင်ငယ်
 သဲ။ ။ လာလာချိန်မြင်ယ်မို့၊ ဖွဲ့စက်ရာပေါ်။ ။ ညဉ့်
 သုံးယံကျော်၊ ဆော်လေသွင်းတယ်လေး၊ လင်းပြန်လှ
 နော်။ ။ ညှိုးလျော်ဆိုငိုရက်တယ်၊ ဘုန်းမေ သက်မှူး။ ။
 ဆန်းမာယာပိုဖွဲ့တယ်၊ မုန်းလှဲ့ သင့်ဘူး။ ။

ဒွေးချိုးသဖြန်။ ။ ရွှေဖူးစာကံ၊ ဖန်လာတယ်ဘယ်နတ်ကဲ့၊ ရေး
 တတ်လေသိ။ ။

နေဆယ်ဆူ၊ မကပြန်ပြန်ပူလို့၊ နန်းသူသည်လို့
 များငယ်၊ ထားရက်ခုရှိ။ ။

၇။ မျှော်တော်ယောင်၊ မောင်သွဲ့ပတ်ပျိုးကလေး
 ပြာပြာညိုဆောင်မှိုင်းတလဲလဲ။ ။ အာကာပြင်ပေါင်
 သိုင်းတချွဲချွဲ။ ။ ရွာလွှာပြန်လဲ၊ တဖွဲ့ဖွဲ့စက်မြပန်းဘုံ။ ။
 သုန်သုန်ငွေနှင်း၊ သွင်းလာပြန်-အို၊ မျှော်လိုဘဲ၊ သဲကြွေ
 ကျွမ်းမျှ၊ လွမ်းရန်ဆင်။ ။ သေချင်အောင်နှယ်၊ ကြုံတယ်
 ကံ၊ ဖန်လာမှန်း၊ ဆိုငိုတမ်း။ ။ နန်းဘုံမြင့်ရိပ်ကြာလယ်၊
 သုံးယံကြူးလို့၊ ပူးမလွယ်။ ။ ကျွမ်းကြွေဘယ်ငယ်လေ၊
 စက်ရာဝယ်ဖန်တော်ရက်ပေငဲ့၊ ဆော်ကြက်ကယ်ညှစ်စီ၊
 လင်းပြန်လှပြီ။ ။ အို- ဘယ်ဆီစံသိမှန်း၊ နတ်သွင်-
 ယဉ်တဲ့သူ။ ။ ပူအောင်လေဖန်တော်နဲ့၊ ရွှေသဲကျွမ်းမျှ၊
 လွမ်းစေတယ်။ ။

ဒွေးချိုးသဖြန်။ ။ သန်းရွှေထူလယ်၊ မျှော်တယ်ခုသား။ ။
 ခြားတဲ့အယူ၊ ဘယ်အမှုလေသိ၊ နော်ခင်ဘုန်း
 ငယ်၊ မုန်းမာန်ဖွဲ့အား။ ။

ဒွေးချိုးသဖြန်။ ။ သနားငယ်ခံ၊ တင်ရန်ကုန်ခက်တဲ့၊ ရွှေမျက်မူ
 ထား။ ။ ဖြူရှစ်စုံ၊ ဗိုလ်ပုံရွှေပုံက၊ မယ့်နဲ့
 မညီရိုမည်ကို၊ စိုးမိပြန်သား။ ။

၈။ မယ်သွဲ့ပတ်ပျိုးကလေး

မြယဉ်ရေညိုကိုယ်တော်ပျော်ခန်း၊ သန်းကာဝေလည်၊
 ရွှေပြည်ဘယ်မှန်း၊ ကံကံငယ်သာအို၊ ဆိုငိုမှား။ ။ တွေးထွ
 သား၊ ပါလေမှန်း။ ။ သန်းရာရှင်ပန်း အပန်းငယ်၊

ပန်းငယ်လိုပင်၊ မြင်လာရေး။ ။ ရွှေရင်ပေါင်လယ်၊
အသွယ်သွယ်၊ စမ္မယ်ခွါပြာညာငုံလန်း၊ နန်းရွှေပွင့်ခြူးနွယ်
မျှင်။ ။ မဇ္ဈရုံးတံ ကုံးသဇင်၊ နင်းရွှေပင်ငယ်မှာလေး၊
မျက်ရှင်လို ထောင်ရှိန်ဖြာပတိ၊ မြကြောသာ ရင်ပေါင်
ရေခပ၊ သလေး။ ။ ရွှေနှော်ဇာငွေပုလဲ၊ မြလှပန်ဘဲကို၊
နတ်ကယ်လေညီပေဘဲ၊ လွမ်းဘွယ်လေနှံပို။ ။

ခွေးချိုးသဖြန်။ ။ အိမ်ရိပ်ကယ်ခို၊ မာန်ပိုနဲ့ အုံး။ ။
သဲဘွင်ကဖို၊
ဘယ်ညိုတော်သည့်ပူအောင်သားငယ်ကို၊
ထားတတ်ပေ ဘုန်း။ ။

၉။ မျှော်တော်ယောင်၊ ပတ်ပျိုးကလေး

ရိုစုံရွက်ကြာ၊ ဆူဆူဝေဆာ၊ စံရာဘုံရွှေနန်း၊ ဘုံရွှေ
နန်း။ ။ အခန်းခန်းငယ်နှင့်၊ ဆောင်နန်းမရိပ်လယ်၊
ရိုးဘွယ်တည့် ဝတ်နိနွယ်။ ။ မြတ်ဘုန်းမို ငယ်လေး၊
ရွှေကိုယ်နန်းလောင်း၊ သောင်းစကြာဝဠာ၊ များစွာတည့်
ခပ်ညောင်း။ ။ ဗိုလ်ပေါင်းဝန်းရံ။ ။ လွတ်စံဇမ္ဗူ
ကျန်းသူမျှလေး။ ။ ခေ့ပျောင်းညွတ်ပန်။ ။ ရွှင်စံမတူ
ဝှန်းဖြူစုလေး။ ။ နောက်အိမ်တော်ဆောင် ရိပ်မှာ၊
လွမ်းစိတ်နှင့်ဆွေး။ ။ လာလူငယ်လာလူ၊ တမ်းခခု
မေး။ ။ အိုသေသေ ထားတဲရေး။ ။ ရွှေရစ်ချမ်း
မြေ။ ။ ဗျာပါရေးနှင့်မကြံပါနိုင်၊ နွမ်းခေ့လို ယိုင်။ ။
နွဲ့ပင်တိုင် ကြည့်ရှောင်တမ်းတယ်၊ စိမ်းသင့်မှစိမ်း။ ။

အမျိုးသမီးတော်များ

ခြုံလဲ့ ပါတုန်သဲ၊ မိုးညိုလို မဲ။ ။ ပြေလဲနှော်ခု နေမရွှင်၊
ရွှေရင်အို၊ မလုံကွေးတယ်လေး၊ ချမ်းတုံလို။ ။ ။ ရီရီ
ငွေနှင်းငယ်၊ သွင်းလာလို ဖျန်း။ ။ ။ ချစ်မေတ္တာ သူတထူး
ကို၊ ကူးပေသည့်မှန်း။ ။

ခွေးချိုးသဖြန်။ ။ သနားငယ်မညာရက်ကယ်မို့၊
သို့ တွက်ကယ်ဖန်ရာဆယ်၊
ရေးနှောင့်မလွယ်။ ။ ။
ဘယ်ခါနှေငယ်မှ၊
ကိုယ်တွေ့သည့်ပူနွယ်လိုဖြင့်၊
လွယ်သိမှန်း။ ။

၁၀။ အလွမ်း၊ ပတ်ပျိုးကလေး

ရွှေဖီဇင်ဂေါ်၊ ခြေမိုပင်ပေါ်၊ ကေသီဆင်တော်၊
ထူးလှဆန်းဆန်း၊ သင်းကြိုင်ကြိုင်၊ ခိုင်-ဖူးတံနှင့်ပန်း။ ။ ။
မြိုင်မြိုင်စုံခန်း၊ မြူနန်းခိုကြ၊ ရက်ထွေးငှက်ကျေး၊
ကြော်သံတည့်အော်ညို၊ ဆင့်ကဲရင့်နွဲ့ကြလူ သဏ္ဍာန်။ ။ ။
အိုလွမ်းစေဘို့ဆွေးအောင်ဖန်။ ။ ဗိမာန်လေထောင်
နေ၊ မဇ္ဈရွှေကူး၊ ရွှေပဏ္ဍာငွေယုန်လွှာ၊ ကျီးမင်းတာရာ၊
အာကာမှာလေး = သာခါကြယ်မြက မြူး။ ။

၇တု။ ။ ညွတ်နှူးစေအောင်၊ ဝူဗျာနှောင်ခဲ့၊ တော
ထောင်သာမှ၊ သာရတဝယ်၊ ညာနုရွက်တင်၊ မင်းလွင်
ထီးပန်း၊ ရစ်ခါသန်း၍။ ။ ရှစ်ခန်းနယ်ခွင်၊ ချယ်မင်

လှိုင်းပါလို့၊ ဆင်သင်တိုင်းရယ်နှင့် ဝိုင်းလို့ အုံ၊ နတ်မူးငယ်
ရွှေအမျှန်က၊ ရွှာမရုံ-ဆက်လာခဲ့တယ်၊ ဖော်ကွာမဲ့
ပူစေဖန်၊ ရွှာပုံဟန်နှင့်သာ၊ မာန်ငြိုးတင်း၊ အသုဉ်းနှင့်-
ဗျူဟာကျင်း။ ။ စစ်ချင်းမှီ။ ။ ဖုသိဆန်းတယ်
လေ၊ ဘုံခန်းစာပျို့နှင့်၊ ဆီအောင်တဲ၊ ညီအောင်။ ။

ဒွေးချိုးသဖြန်။ ။ ရှစ်ရပ်ကယ်နှောင်၊ တိမ်မင်းလွင်၊
အာကာဘောင်က၊ ရီမှောင်ကာဖြိုး။ ။
ရေးတုမမှီ၊
ဆေးပန်းချီငိုလောက်တဲ့၊
ကွက်ထောက်ကယ်စုကာငုံနှင့်၊
ရိမ့်ခါပြာပြာနုငယ်မှာ၊
ခင်းပြုချက်ဆိုး။ ။

၁၁။ ဘုန်းဘွဲ့၊ ပတ်ပျိုးကလေး

သိင်္ဂါရွှေရောင်၊ ထိန်ဝါဝေပြောင်၊ နန်းဆောင်ဆောင်
ခန်း၊ မှန်ဘုံတွင်း၊ ဝင်းဝေလျှံ။ ။ စံတည်ခါ၊ ပွဲမှာလေ၊
သဲငွေပြန်၊ သဲငွေပြန်မိန်း။ ။ စိမ်းရောင်စို့၊ တောင်ညိုက
မိုင်း၊ သီတာခွေလို့၊ ရေပတ်လည်ဝိုင်း။ ။ တိုင်းသာ
ဘုံခန်း၊ ဆန်းထွေလာ၊ စိန်ကြောင်နီလာ ဖယ်ပြာခဲ၊
သန္တာဆွဲတဲ့၊ ပုလဲသွယ်၊ လနယ်နေလိုင်းလို့ ဆန်း။ ။
နတ်ကဲ့စံအိမ်၊ တွေးဘွယ်ချိန်၊ ဝတ်နံ့ဘုံစံ ဘုန်းရှင်
နန်း။ ။ သနားဘွယ်၊ ရွှေလယ်သောင်းရံ၊ သာလွန်ကျူး
လို့၊ ပျော်မြူးစံ-ပျော်မြူးစံ။ ။ ရွှေကံတိုးလို့၊ ဖြိုး

ဝေဝေ၊ သပြေကွန်ချာဘုန်းများမင်း။ ။ စုံလန်းငုံမှန်း၊
ဒုဗ္ဗာပန်း၊ ဘုံကြာခန်းက၊ နန်းကြော့သူ၊ ပြာဖြူဝါ
ရွှေဝင်းလို့ ညှိုး။ ။ ထီးကျန်တော်ခံ၊ ဖုစံရှင်ဘုန်း၊
တိုင်းရွှေမြေသာလှ၊ ညာကမိုး။ ။ ဒီပါသောင်းရံ-
စံနန်းရိုး၊ ဒီပါသောင်းရံ-စံနန်းရိုး၊ ဒီပါသောင်းရံ-စံနန်း
ရိုး။ ။

၁၂။ လှေတော်သံ

ကိုယ်စီစဉ်ပေါင်းပါလို့၊ ဖြစ်ဟောင်းကို ပြန်မြော်၊
ယဉ်ညာဏ်တော်ခွင့်ရေး၊ သံတင်္ဂါလေး၊ မိုင်ဝေးယောင်
ဆိုမိတယ်၊ ဟိုရှေးကံ၊ နတ်မင်းဆင်းလို့ ဖန်၊ ဒေဝါနတ်
မင်းဆင်းလို့ ဖန်၊ ကူညီရန် နှံ့သက်လှယ်နှင့်၊ ငယ်ချစ်ကယ်
ဘုန်းငယ်လေ၊ မြင်လို့ အံ့အား၊ ဘယ်ဘယ် ရွှေညာဏ်တော်
သုံးငယ်နှင့်၊ အို-မုန်းတော်မူဟန်၊ သူကြံသူမှတလဲ၊ အို-
ပြုလေ့ကိုလေး၊ ရွှေသဲဝယ်နာလှတယ်၊ ကွားဝေးဘွယ်၊
ညောင်ကွန်းရွှေများလယ်၊ သီဟာညောင်ကွန်းရွှေများ
လယ်၊ ဖြေပါတယ်၊ နွယ်နတ်ဆွေကြောင့်၊ အို-ဖြေပါ
တယ် နွယ်နတ်ဆွေကြောင့်၊ ရွှေသစ္စာဦးကိုလေ မေ့နိုင်
ဘူး၊ ခွေယိုင်ကားနူးပါလို့၊ မိုင်မူင့် သည်ကိုယ်မှာ၊
လွန်ကြည်ညိုဘွယ် တခန်း၊ အို-ဘယ်နွယ်မုန်းကိုလေး၊
ရော်ရမ်းကာကြုံရတယ်၊ ယုံမှားပြီ၊ သွေယိမ်းစိမ်းခွဲပြီ၊
မူရာသွေယိမ်းစိမ်းခွဲပြီ၊ စံဂုနိစည်နက်သံက၊ ဖန်လတ်လေ
တောင်းငယ်လေ-စေ့ ရေကြောင်း။ ။

ဣန္ဒာဝုဓ နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီးမှ ကောက်နုတ်သော
တေးတို့ ၂-ပုဒ်

၁၃။ မြိုင်တွင်းကသာ

မြိုင်တွင်းကသာ၊
ထုံစွာငယ်ဖြာလေ ခိုင်ညာတဲလန်း၊
ငှက်ပေါင်းစုံရဂုံ ပင်မြင့်နန်းမှာတဲလေ၊
ရှစ်ခန်းငယ်သာ၊
ရှစ်ခန်းမြိုင်းလို့ ဝေဖြာ၊
အညိုရွှေတိမ်ခြေ မြို့ခိုးဆိုင်း။ ။
အို-စံတိုင်းရွှေမြို့ဆီရော်ရမ်း သိတတ်နိုင်ပြီ။ ။
သီကရီ သီဂီငယ်ဘုံဖွားနှင့်၊
ပျော်များပျော်တော်ချိန်မှ၊
ပြာပြောင်မှိုန်ဖြိုး။ ။
ဖြေလဲဖြေနိုင်နှင့်၊
သည်ဂနိုင်တောင်ဗွေရိပ်မှာ ပူစိတ်နှင့်ညှိုး။ ။

၁၄။ နန်းမြေနှင့်ကွာ

နန်းမြေနှင့်ကွာ သည်တောဟေမာ၊
ပူဗျာသာပွားပါလို့၊ ဖြေများဖြေနိုင်၊
ရှစ်ပြိုင်ရိပ်လယ်၊ ပျော်တော်နိုင်ဘဲငယ်မို့၊
သဲကြောဘွယ်၊ တင်မလွယ်၊
လွန်နယ်ဝေး ကြံလေလေနှင့်သာ။

ဖန်ဆယ်ထွေ၊ မြိုင်ဝေလိုဆိုင်း၊ ရှစ်တိုင်းငယ်မှုန်၊
ဘယ်ပဇ္ဇာန်မိုးငယ်လို့၊ အိုငြိုးရက်တယ်၊ ဆွေးဗျာကြွယ်
သည်ဝယ် ဖန်ပြန်တော့မယ်လေ၊
ကြံငယ်လေလေငယ်နှင့်သာ၊
ဖန်ဆယ်ထွေ ဖြေများပြေတော့ဘူး၊
စုံခြေဦး ကျူးပြန်လွှာ၊ ငှက်ပေါင်းငယ်ညှစ်စာစာ၊
သည်ချိန်ခါ လွမ်းရနဲ၊
ရွှေသာကာကျေး၊ မောင်မယ်ကြွေး၊
ရေငံနွဲ့၊ စံမြင်နန္ဒမူ၊ လိုက်ရွှေပုံပဲလွဲ။ ။
တင်လိုက်ကဲ့နော်၊ ထက်နန်းဝေယန်ပျော်က၊
ဉာဏ်ငြိုးတော်လဲ၊ သန်းရွှေမြင့်ညာ၊
စတော်ရာသို့၊ မှန်ငွေနှင်းငယ်၊ ဆော်သွင်းလို့သဲ။ ။

မမြဲလေးရေးသားသောတေးထပ်များ

(၁၅) ပါရမီဖြည့်စမို့၊ ကြည့်ဘရာသခင်၊
အလှည့်ကျမဆင်ပြီ၊ အရင်လိုမနွဲ့။ ။
အနီနှင့်အပြာကိုပယ်မယ်၊
အဝါထည်ကလေးနဲ့ တော်ရဲ့။ ။
တခွန်းထက်နှစ်ခွန်းမပိုပြီ၊ အလွမ်းကိုမချဲ့။ ။
ကျွန်ညိုညိုဟိုအလဲ့၊ ငိုမဲ့မဲ့တားရှာ။ ။
ရွှေနောက်ဆံ မယ်မတင်းရအောင်၊
ငယ်စာရင်းဖျက်လိုက်ပါဖျား။ ။

အပြစ်ကြောင့် မချစ်သာပြီ၊ အသစ်ရှာပေါင်းရစ်တော့၊
ထနှောင်းနှင့် ခအောင်းပင်၊ ဓါးထစ်စို့ရှင်။ ။
နိဗ္ဗန္ဒ ကမ္မဋ္ဌာန်းခင်မယ်၊ စခန်းစဉ်နီးအောင်ပလေး။ ။

(၁၆) အပူတွေ ဆူလျှံကြွ၊ ပူဟန်ကတထောင်၊
ဤလောက အရပ်ဘောင်မှာ၊ တလျှပ်ဆောင်မတင့်။ ။
ဆွေးသမျှ ရတနာဖြာ၊ ဆထက်သာပွားလိမ့်မတင့်။ ။
တနေ့မျှ အဟုတ်ပူတယ်၊ ရုက္ခမူအခွင့်။ ။
ဆောင်သီဟာဗွေမြင့်က၊ တွေးမေ့လင်ကြံ့ရည်။ ။
တောမြိုင်ချောင်ရညဝ၊ အစဉ်ပမြန်းချင်တော့သည်။ ။
ထုံးဆံကျစ် ရစ်လျက်တည်တယ်၊
သစ်နက်ရေဆင်သလို၊ မေခင်ကျမ မဒ္ဒိသဏ္ဍာန်၊
မြဲတော့အမှန်။ ။

ရည်ဓိဋ္ဌာန် ဆုထူးပန်သည်၊
ပြည်နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း ဖျာလေး။ ။

(၁၇) တောင်ပတ်သည် ပွေဝိုင်းဆို၊ ရွှေကိုင်းမြို့ဇေယျာ၊
ဝေမိုင်းညို့ချောင်ရွှေဝါမှာ၊ နောင်သေရာရည်စူး။ ။
သုံးထောင်ကြော့ဖန်လျှော်တေကို၊ စံလျှော်ရွှေဝတ်မည့်
စိတ်ကူး။ ။ စံရစ်တော့လှသက်နှံရယ်၊ မြဲမျက်မှန်ကြော့
ပွား။ ။ ကာယကံရွယ်ပြူးလို့၊ မယ်ကူးဘိုကြံတယ်။ ။
အလည်လည်သံသာဝဲ၊ သည်နဲ့ပြင့်ဘာပြုရမယ်။ ။
သနားလို့ ကယ်ဆယ်ရင်၊ လူဘွယ်သာ တင်လိုက်တော့၊
နန်းထိုက်တံခင်ခင်လူ၊ ဘုန်းမောင်ကြောင့်ပူ။ ။
ဟိုအမတ- အောင်နိဗ္ဗာန်မှာ၊ ဖောင်ရိပ်ဖြူတူစီးဘို့လေး။ ။

(၁၈) သည်ခင် - ခင်ပူသရွေ့၊ လူအတွေ့ ကြောက်တယ်၊
ငူအကျွေ့ ချောက်အဆွယ်မှာ၊ တယောက်ကွယ်ရှောင်
ပုန်း။ ။ သည်ခေတ်တွင်မယ်ကြည်အောင်၊ ဆယ်ပြည်
ထောင်ချော့တော့မပြုံး။ ။ မင်ခိုင်ကြော့ကော့ကော့၊ ရော့
ပစေမထုံး။ ။ ကတော့ခွေပတ်သံနှင့်၊ အမြတ်ဆုံးရည်
ရွယ်။ ။ လံတရာငွေခြည်တောက်၊ သေမည်လောက်
ကြောက်တဲ့ခါဝယ်။ ။ ရွှေရည်သောက်လျှော်တေထည်
ကို၊ ဖျော်ဖြေတွယ်ဆင်မွေ့လို့၊ ယဉ်လေ့လေ့ဇောတပသီ၊
စော့၍တည်တည်။ ။ တောအကျွေ့ သေလာဂီမှာ၊ မေ
ခါဝီ လုပ်မယ်ဖျာလေး။ ။

၁၉။ လောကခံရှစ်ပါး-တေးထပ်

လောကခံရှစ်ပါး၊ ဘုရားပဟောရာ၊ ဖြစ်ပျက်မြဲ
ဓမ္မတာ၊ သေချာစွာမှတ်စွဲ။ ။

သတ္တဝါတို့မည်သည်၊ မတည်ကြည်ဖောက်ပြန်တတ်မြဲ။ ။

ငါမင်းလို့ ပြုပြန်၊ ခံသူအသစ်ပ၊ အဖြစ်ဖြစ်အပြန်
ပြန်၊ လွဲသင့်ပေတန်။ ။

သင်္ခါရလမ်းမှန်ကို၊ ရွှေညာဏ်တော်ရွှေအုံးရှင်လေး။ ။

(ပါးကွက်အာဏာသားတို့၏လက်တွင် သေအံ့မှူးမှူး အခါ၌
ရေးသားသော တေးထပ်ဖြစ်ပေရာ အပိုဒ် ၁၈-ပိုဒ် ပြည့်ပါ၊
အလယ်က ၆-ပိုဒ်ကျနေသည်ကို တွေ့ရပေသည်။)

သုံးဆစ်သဖြန်

ကြာခြည်ရံ၊ နာရီပြန်ဟဟိရံငြိမ့်ပါပေါ့၊ မွေးမှိတ်လို့
စက်ပါသော်- ရေးမျှမပျော်။ ။

လာနိုးငယ်မျှော်၊ ကြာမော်မြင့် ဆောင်ထီး။ ။

ရွှေဖောတော် တဉာဏ်ပွေလို့၊ မလာနေကြာရှည်
လှတာကြောင့်၊ (သင်ရယ်) တွေးရခက်ကြီး။ ။

အမျှော်စိုက် ဒွေးချိုးသဖြန်

နေမှိန်မှိန်၊ ဆင်ပောင်းတော် ရွှေပုသိန်နှင့်၊ လာချိန်
တန်ငပု။ ။

ထပ်ထပ်ကယ်မျှော်၊ ပြာသာဒ်ကယ်ဆောင်-ဘုံပေ
က၊ အကြွိတော်သည်မယ်ထောက်ရတယ်၊ (ကိုယ်တော်
ရေ) ကိုးခေါက်ပြန်ပေါ့။ ။

၂၈။ မယ်တော်လယ်နန်း

(၁၂၀၀-ခန့်)

မယ်တော်လယ်နန်းသည် ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက်တွင် ပေါ်
ထွန်းခဲ့သည်။ “ဒီပါလေး အောင်ချာလေး” ချီသော သီချင်းခန့်ကို
ရေးဖွဲ့ခဲ့ပေသည်။ မယ်တော်လယ်နန်း၏ သီချင်းခန့်နှင့် ပတ်သက်
၍ များကဲ့ပြားနေပေရာ အောက်တွင် မူ နှစ်ခုစလုံးကို သုတေသီ
များအတွက် ကူးယူဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

မဟာဂီတပေါင်းချုပ်ကျမ်း စာမျက်နှာ ၆၇-သီချင်းခန့်ကြီး
များ ပုဒ်ရေ ၇-တွင် ဤကဲ့သို့တွေ့မြင်ရပါသည်။

သီချင်းခန့်ကြီး

ဒီပါလေး- အောင်ချာလေး မှန်လှလှ၊ သီတာလေး
ခွေကာရံဝန်း၊ ရွှေပြည်လေးရွှေဘုံလေး သာလှလှ၊ အဆောင်
တော်မှာ သိင်္ဂါလှလန်း- ပြောင်ပြောင်သာရွန်း ထွန်းပ
ပ၊ မိုးလုံးလျှာဖြာပြာပြာသာလင်း ဝင်းမူည့်မူည့်၊ ထူးလည်
ရွှေသားအဆောင်ဆောင်များ၊ တွေးမှားတွေးဆိုမှားကြ၊
မီးရောင်ခြည်ဝင်းဝင်း၊ လင်းရွှေရောင် ရွှေရောင် ရွှေ
ရောင် လင်းမျှ၊ မင်းဝံရွှေနန်းသာငယ်လေးဆောင်ဆောင်
သာ ဘုံတိုင်း ဆိုင်းဆိုင်းရံကာ၊ ပြိုင်နှုန်း ဆိုရေးကင်း၊
မောင်မျိုးလင်း၊ နေနေ နေလပေ၊ ထွန်းမြူး၊ ထိန်ဝှန်ဝါ
ရောင်သာမိုးက လှုပ်နှယ်ပြကာ ပြကာ၊ ညီးညီးဝင်းမူည့်
ထွန်းလင်းထိန်ဖြာ၊ ရောင်ရွန်းတေဇာ ကြေညာ ကျော်
ကျူးဆန်း၊ ဖလံရောင်မှန်ရောင်၊ ရွှေရောင်တည့်စိုးရွန်း
ရွန်း၊ စိန်ရောင်ခြယ်သန်း ထူးဆန်းတွေလာ၊ ခေါင်နန်း
ပြောင်ရွန်းဝင်း၊ မောင်မျိုးလင်း၊ နေနေ နေလပေ၊
ထွန်းမြူး၊ ထိန်ဝှန်ဝါရောင်သာမိုးက၊ အံ့ရာ အံ့ရာ အံ့ရာ
သာ၊ ထိပ်စထိပ်ခေါင်တင်ငယ်ကိုလေး၊ စုံပေါင်းလေ
ယုံသားတင်ထားထိပ်မှာဆင်။ ။

ဝိတဝိသောဓနိကျမ်း စာမျက်နှာ ၅၇-သီချင်းခန့်များ ပုဒ်ရေ
၇-တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

မယ်တော်လယ်နန်းဘွဲ့ သိချင်းခန့်ကလေး

ဒီပါလေဆောင်ချာမှန်လှလှ၊ သီတာလေခွေကာရံ
ဝန်း၊ ရွှေပြည်လေရွှေဘုံ၊ သာလှလှ၊ ဆောင်ဆောင်မူ၊
သိင်္ဂီလှိုလှို၊ ပြောင်ပြောင်ရွှန်း၊ ထွန်းဝင်းပ၊ မိုးလုံးလှို
ဖြာ၊ ဖြာဖြာလင်း၊ ဖြာဖြာလင်း၊ ဝင်းမူညိုမူညို၊ ထူးလည်
ထွေပြား၊ ဆောင်ဆောင်များမူ၊ တွေးတောဆိုမှားရရ၊
ကိုးပါးရောင်ညှိုးဝိုင်း၊ နေရောင်လင်း နေရောင်လင်း၊
ဝင်းထွန်းလို့၊ ကျွန်းလုံးလှိုလှိုဖြာ၊ အံ့ကသာအံ့ကသာ
ညှိုးပင်သာ ညှိုးလှလှ၊ မင်းဝိရွှေနန်းသာ၊ ဆောင်ဆောင်
သာ ဘုံတိုင်း၊ ဆိုင်းဆိုင်းရံကာ၊ ပြိုင်နှုန်းဆိုရေးကင်း၊
မောင်မျိုးရှင်း၊ မွှေးကြူသင်းပျံ၊ ဘုန်းပန်းဝေဆာ၊
အာကာတေဇာ၊ ဖြာဖြာလင်းလှ၊ လှုပ်နှယ်လေလေ၊
လှုပ်နှယ်ပြန်ကာ၊ မိုးကဲထူးချည့်၊ ကြူးတဲ့ထွေလာ၊ ပြောင်
ရွှန်းဝေဆာ၊ ရွှေဘုန်းလင်း၊ ဘုံဆောင်သာခေါင်၊ နေ
ရောင်ကဝေးဝေးကင်း၊ မြူမောင်ပယ်ရှင်း၊ ထွန်းလင်း
လှိုဖြာ၊ ဆောင်နန်းထွေထူးခြား၊ ရွှေဘုန်းအား၊ ဘယ်မူ
တူရ၊ ရွှေနန်းဘုံသာ၊ ရောင်ဝါခေါင်ချာ၊ သော်တာ
ဆန်းညို၊ လှုပ်နှယ်လေလေ၊ လှုပ်နှယ်ပြန်ကာတင်။ ။
ယဉ်ဆိုးဘုန်းမိမိုဝယ်မှာလေး၊ တင်ရှိဦး၊ စုံဖူးယှက်ခါခါ။

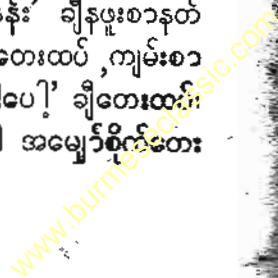
၂၉။ မြင်စိုင်းမင်းသမီး
(၁၂၀၀-ခုနှစ်)

မြင်စိုင်းမင်းသမီးသည် သက္ကရာဇ် ၁၁၉၉-ခုနှစ် ကဆုန်လ
ပြည့်ကျော် ၁၂ ရက်နေ့တွင် နန်းတက်သော ရတနာပူရ

(အင်းဝ) မြို့၊ ဒုတိယနန်းတည် ရွှေဘိုမင်းလက်ထက်တွင် ထင်ရှား
ကျော်ကြားသော အမျိုးသမီး စာဆိုတော်တယောက်ဖြစ်လေ
သည်။

မြင် စိုင်းမင်းသမီး၏ အမည်မှာ ကြည်ပင်မင်းသမီး၊ ရဝေ
ရွှင်ထွေး၊ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်တို့၏ အမည်များကဲ့သို့ပင် မြို့အမည်
ကို ရှေ့ကတပ်ထားသော အမည်နာမဖြစ်ပေသည်။ မြင်စိုင်း
ကို မြင်စိုင်းဟုလည်း ရေးပေသည်။ သံတော်ပုဂံတောင်ပေါ်
မှ မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် စိုင်းသုံးကောင်ကို မြင်ရာဖြစ်၍
‘မြင်စိုင်း’ ခေါ်ကြောင်း၊ ယခုတွင်မူ ဝိသဇ္ဇနိသံနှင့် ‘မြင်စိုင်း’
တူရွှေလျားခေါ်ဆိုကြကြောင်းနှင့် မောင်းထောင်သာသနာ
ပိုင်လူထွက်၊ ဆရာကြီးဦးမြတ်နေ မှာထားချက်ရှိပေသည်။ ဝေါ
ဇာရ လီနတ္ထဒီပနီကျမ်းတွင်မူ အမြင်ဆိုင်းဆိုင်းညို ညိုရှိ၍
‘မြင်စိုင်း’ ရေးသင့်ကြောင်း ဆိုလေသည်။ ချောင်းများ၌မြင်
စိုင်းဟု (၈) ၍ရေးသားကြပါသည်။

မြင်စိုင်းမင်းသမီးသည် သူရကန် - စက်ပျံရွှေဥဒေါင်းငယ်
ထလေး’ ချီဆောင်းဘုံပတ်ပျိုး၊ ဟေမန္တာလေသွေးတော့’ ချီ
ဆောင်းဘွဲ့တေးထပ်၊ ‘ကြာသည့်ညောင်ရိပ်နန်း’ ချီနဖူးစာနတ်
ထိုင် တေးထပ်၊ ‘စံတော်ရာပျော်မမွေ့’ ချီတေးထပ်၊ ကျမ်းစာ
ညီယဉ်ဟာမို့’ တေးထပ်၊ ‘မျှော်ရသူပန်းပါပေါ့’ ချီတေးထပ်၊
‘ရွှေပျက်နှာရွှင်ပျ၊ ချီတေးထပ်၊ အထက်ပါ အမျှော်စိုက်တေး
ထပ်များကို ရေးသားသိကုံးခဲ့လေသည်။

၁။ မြင်စိုင်းမင်းသမီးဆို ဆောင်းဘွဲ့ပတ်ပျိုး

သူရကန်စက်ပုံ ရွှေဥဒေါင်းငယ်ကလေး၊ ပြင်လမ်းစံ
ဟောမန် - ရာသီ - ဆောင်းငယ်မို့ လေး။ ပေ - လွန်းနိုင်
ရှာ။ ဖော်ကွဲသူ - ပုန်မှူး - သဲကြွေလျှ - ဆွေးစရာ။ နှင်း
တုံ နှင်းဝေဖြာ။ သွင်းတုံမှ - သွင်း - လေလာ။ ကြိုင်
စွာလေ ဇင်ပန်းဖူး၊ ခိုင်ညွတ် - ပင်ချင်းကူး။ ရက်မြိုင်
လယ်ဦး၊ ကျေးသူတို့မြူး၊ ခေါ်ထူးလူလို၊ မ - ဖိုရွှေလည်
တံပေါ်လို့လေး၊ လည်ဝဲရွက်ပုံ၊ ပျော်စံသိုက်မြုံထဲမှာတံ
လေး။ သည်မြိုင်ယံ တောင်စောင်းက၊ ဒေါင်း - အိုးဝေ
သံ၊ ငှက်ပေါင်းတို့ သောင်းကြွက်ညံ။ ။

သဖြန်။ ။ သည်တောမြိုင်ယံ၊
ဖော်ကွာသူ - ပူစေန်လို့၊ ဖြေရန်ပေခန်း။ ။

ယိမ်းနွဲ့ညွတ် - ဇင်းမင်းရွှေရည်ကျ လို့၊
ခါတော်မှန် - ရာသီလိုက်တယ်၊ သိန်းထိုက်တဲပန်း။ ။

၂။ မြင်စိုင်းမင်းသမီးစီကုံးသောတေးထပ်စု
ဆောင်းဘွဲ့တေးထပ်

ဟောမန္တာ လေသွေးတော့ အအေးအေးစိမ့်တုန်၊
မယ်ရင်ဝသဲအုံမှာ၊ တခုန်ခုန်များ။ ။

ဖဲပိုးညွန့် - ထပ်ခါခြုံတယ်၊
မလုံနိုင်အေးလိုက်တာများ။ ။

ဖူးစာရင် - ကေခိုင်ရယ်၊ နေနိုင်တော် - နေအား။ ။
ရင်ငွေတော်တူနှစ်ပါး၊ လှည့်ပြားလို့ ခိုလှုံ။ ။ သဗ္ဗာ
လိဘိကြာ၊ သည်လို့မှ - နွေလိမ့်ထပ်။ ။ ဘယ်တော့များ
တူဆုံမယ်၊ ရွှေရင်အုံလေခတ်တော့ သေမတတ် - ခန်းကြာ
ညောင်၊ တ - မှီဘုန်းခေါင်။ ။ ဘယ်ကာလ - ဗွေ
ဆောင်မှာ၊ မယ်နှင့်မောင် - နီးမယ်ပလေး။ ။

၃။ နဖူးစာနတ်တိုင် တေးထပ်

ကြာသည့်ညောင်ရိပ်နန်း၊ စိတ်ပန်းလို့ ကိုယ်ကျေ၊
မိတ်ခန်းတို့ပျိုတမေကို၊ ငြိပလေနတ်မင်း။ ။

တဦးမှမကူးလာတယ်၊ နဖူးစာမှေးတဲ့အခင်း။ ။
စောသကိန္နယ်မြဲညွှာကို၊ ကယ်မပါလက်ငင်း။ ။

ဘယ်ကဟာ အချက်လင်းမယ်သိ၊
ဆက်သွင်းသည့်စာခွေ။ ။

အကြောင်းခံပေါင်းနွဲ့သ၊
တောင်းပန်ခဦးညွတ်လျက်နေ။ ။

အိပ်မက်ထူးအနိတ်ခြေသည်၊ နိမိတ်တွေကွက်ဆန်းနှင့်၊
စက်ခန်းမှာထင်မြင်အောင်သာ၊ လင်းပြလိုက်ပါ။ ။

ဇော်ပတ် - သော်ကညွာမှာ၊
မျှော်ရတာသေလှပေါ့လေး။ ။

၄။ အပျော်စိုက်တေးထပ်

စံတော်ရာ-ပျော်မပွေ့၊ အပူငွေ့စိတ်မှာ၊
တူမတွေ့-မိတ်လျာငယ်၊ တဆိတ်စာသနား။ ။

သဗ္ဗဒြပ်ပေ့စက်သောင်မှာ၊
ရွှေမျက်တောင်ကျိန်းငြား။ ။

သစ္စာတော်အတည်ထားပါ၊ ပလီအားမကြံ။ ။
ရွှေမျက်နှာ-သော်တာလ၊ မျှော်ပါရဝေးဘို့ကေန်။
ဆေးရတက်-လွန်ပြင်းထန်၊ သူရကန်နေမင်းသို့၊
ဖန်နင်းသော်-နှိုင်းအတူ၊ လေးခင့်စိတ်မူ။ ။

ချစ်သမျှ-မယ့်အပူကို၊ တဘုန်းလူ-သိဘူးဖျာလေး။ ။
(အလယ်တွင် တပိုဒ်ကျနေသည်)

၅။ အပျော်စိုက်တေးထပ်

ကျမ်းအညီယဉ်အလှဟာမို့၊ ယဉ်မရထိုက်ပါ၊
မြင်သမျှကြိုက်မှာငယ်၊ တင်ရတနာတပါး။ ။

သည့်ကဖြင့်ညက်မြော်ပါသည်၊
စံရာတော်ဆိုက်လိမ့်ရထား။ ။

ရဘုတမျိုး-မေတ္တာလှိုင်မယ်၊ ချစ်ပါနိုင်မလား။ ။
ဘယ်လိုဟာအစားလို့၊ အသိငြားခက်တယ်။ ။

မောင်မောင်ပြင် မရှာတတ်ပါဘု၊
မကြာသတ်မုန်းကာဖြင့်ကွယ်။ ။

သမ္မာမြက်နေနွယ်ရယ်၊ သေချင်တယ်-ပေ့လွန်းလှ၊
ချွေညှန်းရက်-မိန့်တော်လာ၊ နားရို့လို့ပါ။ ။

ကြားချင်ဘုအပ်မရာတယ်၊
သတ္တဘာဟုတ်ဖူးထင်လေး။ ။

၆။ အပျော်စိုက်တေးထပ်

မျှော်ရသူ-ပန်းလှပေ၊ နှမ်းလျှလှချွေယိုင်၊
ပန်းကြာကြာပေ့ဆိုင်မှာ၊ မပြေနိုင်စိတ်စော။ ။

နှင်းသတ်တဲ-ရဝေဆောင်တွင်၊
တဖေမောင်ဘုန်းသူ-တူကံမော။ ။

လာနိုးနှင့်မြကတိမှာ၊ လှမဒီနုချော။ ။
ကျ နာရီချိန်စောလို့၊ သဘောကမတင်။ ။

ရွှေပဟိုရ်နှစ်ချက်တီး၊ ပျို့မောင်ကြီးကြွခဲ့ပေ၊ ရှင်။ ။
စိန်ခြူးကြော့မှန်တင်မှာ၊ နှံဆင်ခါ-ဟန်ကြားလို့၊
စကားခြေလယ်လယ်၊ ပြောချင်လှတယ်။ ။

နှစ်ကိုယ်တွေ့မေ့ မျက်ခြယ်ရယ်၊
ပေ့လျက်တကယ် စံစားမယ်ပလေး။ ။

၇။ အပျော်စိုက်တေးထပ်

ရွှေမျက်နှာ ရှင်ပျံမမြင်ရ-ရက်ကြာ၊
နှင်းခတ်သဗ္ဗာမှာ၊ စက်ပါသော်ပျော်ဘူး။ ။

လင်းကြက်ကတူနဲ့ဆော်၊
 ယုန်းစည်တော်-သုံးချက်ကကျူး။ ။

ရွှေဖူးမှာလက်တင်၊ စက်ခွင်မှာညစ်ညူး။ ။

စိတ်ပေ့ပေ့ ပိုထူးလို့၊ ချစ်ဦးကြောင့်ခင်ကိုယ်။ ။

မြမျက်ရေလိုကာစီး၊ ဗျာပါမီးထပ်ထပ်သာပို။ ။

ညောင်သဉ္ဇာရိပ်ခိုမှာ၊ မှုပိုပိုပေ့တုန်းမို့၊
 ညဉ့်သုံးယံစက်ပါသော်၊ မေ့မှတ်မပျော်။ ။

လာနိုးနှင့်ဘုန်းမော်မော်ရယ်၊
 မျှော်ယောင်သာ မျှော်မိတော့လေး။ ။

လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်

(၁၁၉၅-၁၂၃၇)

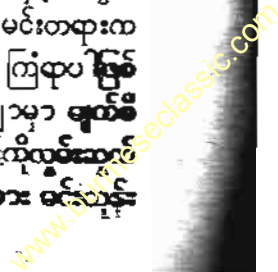
လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်သည် စစ်ကိုင်းမင်း (ဘကြီးတော်) လက်ထက် ၁၁၉၅-ခုနှစ်တွင် အိမ်ရှေ့စံရွှေဘိုမင်း (သာယာဝတီမင်း၊ ကုန်းဘောင်မင်းဟူ၍လည်း ခေါ်ပါသေးသည်) ၁၁၈၈-ခုနှစ်၌ ဟင်္သာမြို့သူ မမြကလေးကို သိမ်းပိုက်တော်မူပြီးနောက် သက္ကရာဇ် ၁၁၉၅-ခုနှစ်တွင် ဖွားမြင်ခဲ့သူ ဖြစ်လေသည်။ ငယ်မည်မှာ 'မဖွားကြီး' ဖြစ်ပေသည်။ ခမည်းတော် မယ်တော်တို့က ချစ်စနိုးဖြင့် 'တင်တင်' ဟု ခေါ်ကြလေသည်။

မဖွားကြီးအသက် ၄-နှစ်အရွယ် ခမည်းတော် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး အထွတ်အမြတ်သို့ ရောက်တော်မူသောအခါ မယ်တော်

'ရွှေလောင်းတိုက်သခင် မမြကလေး' ကိုလည်း ဟင်္သာမြို့စားပေးသနားတော်မူခြင်း ခံရလေသည်။ မဖွားကြီးအားလည်း လှိုင်မြို့ကို စား ပေးသနားတော်မူခြင်း ခံရလေသည် ထိုအခါမှ လှိုင်မင်းသမီး ဟု၎င်း၊ 'လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်' ဟု ၎င်း၊ ခေါ်တွင်စတင် ပြုလာကြပေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၀၂-ခုနှစ် ဝါဆိုလအတွင်းတွင် ခမည်းတော် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် ရာဇဘိသေက မုဒ္ဒာဘိသိက် ခံတော်မူလေသည်။ ထိုလှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်၏ မယ်တော်ကို အနောက်နန်းဆီရားတင်မြှောက်၍၊ 'သီရိမဟာသုတရတနာ စန္ဒာဒေဝီ' ဟူ၍ အမည်သမုတ်တော် မူလေသည်။ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင် အားလည်း 'သီရိသုမြတ်စွာ ရတနာဒေဝီ' ရွှေဘူချည်တော်မူလေသည်။ ထိုနှစ်အတွင်း ဝန်ဆောင်မှုန်းလဆန်း ၁၅-ရက်နေ့မှစ၍ သျှောင်ထုံး၊ နားထွင်း၊ တဘက်ဝတ်၊ ဒက်ဆင်မင်္ဂလာ ဆင်ယင်ကျင်းပတော်မူရာတွင် လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်မင်းသမီးအား မိဖုရား ခေါင်ကြီးများ၏ သမီးတော်များနှင့်အတူ မှန်နန် တော် ဘမရာသန် ရာဇပလ္လင်တော်ရှေ့၌ နားထွင်း၊ သျှောင်ထုံး၊ တဘက်ဝတ်၊ ဒက်ဆင်မင်္ဂလာကို ဆင်ယင်ကျင်းပတော်မူစေ၏။

သက္ကရာဇ် ၁၂၀၇-ခုနှစ် လှိုင်မင်းသမီး အသက် ၁၂-နှစ်မျှ အရွယ်တွင် မယ်တော်အနောက်နန်း မိဖုရား မမြကလေးနှင့် အဖွားတော်ဖြစ်သော မယ်အိတို့ကို၊ ခမည်းတော်ရွှေဘို မင်းတရားက သားတော်ပြည်မင်းနှင့် နှလုံးစိတ်ဝမ်း မကွဲမပြား ကြံထုတ်၍ ထည့်ဟု ကွပ်မျက်တော်မူလေ၏။ လှိုင်မင်းသမီး ခမ္မာမှာ ငယ်စဉ်က သူငယ်နှင့်သာ ကျန်ရစ်ရှာလေသည်။ ထိုအခါ မိခင်ကိုလှိုင်မင်းအထံ၌ အားကိုးရာမဲ့ ဖြစ်နေသော လှိုင်မင်းသမီးအား ဝမ်းသာ

မင်းသား၏ မိဖုရားက သနားတော်မူသည့်အလျောက် ကောက် ဟူကျေးမွေးထားပေသည်။

မယ်တော်အနောက်နန်း မမြကလေး ကံကုန်တော် မူပြီးသည့် နောက် တနှစ် သက္ကရာဇ် ၁၂၀၈-ခုနှစ်တွင် တောင်နန်းမတော် မှုဖွားသည့် ပုဂံမင်းနန်းတက်တော်မူလေသည်။ ထိုအချိန် ကာလ လောကံမှစ၍ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်သည် ကဗျာလင်္ကာဆိုမှုအရပ်ရပ် တို့ကြောင့်လည်း ထင်ရှားစပြုလာပေ၏။ ရုပ်ရည်ရူပကာယ လှပ ချောမွေ့သောကြောင့်လည်း မြင်သူတိုင်းချစ်ခင်ကာ ကျော်စော စပြုလာပေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၁၄-ခုနှစ်တွင် မန္တလေး ရတနာပုံမြို့တည် နန်း တည် ဘဝရှင်မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးနန်းတက်တော်မူလေသည်။ ဤသို့ နန်းတက်တော်မူပြီးနောက် ၁-နှစ်ခန့်မျှအကြာ သက္ကရာဇ် ၁၂၁၅-ခုနှစ် ဒုတိယ ဝါဆိုလဆန်း ၆-ရက် နေ့တွင် ညီတော် ကနောင်မင်းသားအား အိမ်ရှေ့နန်းအပ်နှင်းတော်မူ၏။ ညီတော် အိမ်ရှေ့ကနောင်မင်းသားနှင့် လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်အား စုလျား ရစ်ပတ်လက်ထပ် ထိမ်းမြားပေးတော် မူသောကြောင့် လှိုင်ထိပ် ခေါင်တင်သည် အသက် ၂၀-အရွယ်တွင် အိမ်ရှေ့ မိဖုရားဖြစ်တော် မူလေသည်။

အိမ်ရှေ့ကနောင်မင်းသားနှင့် သားတော်တပါး ဖွားမြင် ထွန်းကားခဲ့ပေသည်။ ထန်းတပင်မင်းသားဟု တွင်လေသည်။ သို့ ရာတွင် ထန်းတပင်မင်းသားမှာ သက္ကရာဇ် ၁၂၄၀-ပြည့်နှစ်သီပေါ မင်းနန်းတက်တော်မူစဉ်၊ မင်းညီမင်းသားတို့ကို ကွပ်မျက်ရာ၌ ပါ သွားရှာလေသည်။

အိမ်ရှေ့ မိဖုရား လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်သည် သက္ကရာဇ် ၁၂၇၇-ခု နှစ် သက်တော် ၄၂-နှစ်တွင် ကံကုန်တော်မူခဲ့ပေရာ၊ ရှေးလွန်ခဲ့ သည့် အနှစ် ၃၀-ခန့်က မိမိမယ်တော်ရင်း ဖြစ်သော အနောက် နန်း မိဖုရားမမြကလေးကို ကွပ်မျက်ကြရာ၌ခံစားခဲ့ရသော ဆင်း နှဲဒေဝနာမျိုးကို မိမိ၏သားတော်ရင်းဖြစ်သော ထန်းတပင်မင်း သားကို ကွပ်မျက်ရာ၌ ထပ်မံခံစားခြင်း မပြုခဲ့ရတော့ပေ။

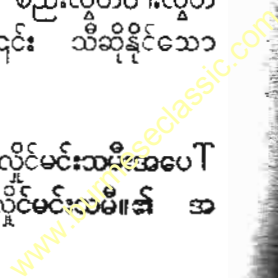
- လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင် စပ်ဆိုခဲ့သော ကဗျာများမှာ—
- (၁) စိန်ခြူးကြာညောင် - ချီ ဘောလယ်။
  - (၂) နာဂဆဒ္ဒန် - ချီ ဘောလယ်။
  - (၃) ပဏ္ဍုသေလာ - ချီ ဘောလယ်။
  - (၄) ရွှလဲသာထွေ - ချီ ဘောလယ်။
  - (၅) ထုံးပန်းမာလာ - ချီ ဘောလယ်။
  - (၆) ပုလဲမြိတ်စုံ - ချီ ဘောလယ်။
  - (၇) ပတ္တမြားရှက်ရုံ - ချီ ဘောလယ်။
  - (၈) ပြောင်လူးမာတင် - ချီ ဘောလယ်။
  - (၉) ရေယမုန် - ချီ ပတ်ပျိုး။
  - (၁၀) ညွန့်ဆည်းလွန် - ချီ ပတ်ပျိုး။
  - (၁၁) မိနီရက်ဖန် - ချီ ပတ်ပျိုး။
  - (၁၂) ငိုဏ္ဏိမာ - ချီ ပတ်ပျိုး။
  - (၁၃) ညဉ့်သုံးယာမ် - ချီ ပတ်ပျိုး။
  - (၁၄) ပြဒုငယ်ချုပ်ရံ - ချီ ပတ်ပျိုး။

- (၁၅) ပန်းသဉ်လယ် - ချီ ပတ်ပျိုး။
- (၁၆) ခြင်္သေ့ခံရွှေမှတ်တိုင်း - ချီ တေးထပ်။
- (၁၇) ပုလဲရည်ငွေဥ - ချီ တေးထပ်။
- (၁၈) တောင်ပတ်လည် - ချီ တေးထပ်။
- (၁၉) ကြင်သစ္စာ ဆင်စဦး - ချီ တေးထပ်။
- (၂၀) ညဉ့်ရံတော် အခြေပျက်စေဘို့ - ချီ တေးထပ်။
- (၂၁) ကိုယ်ဘာသာစိတ်ကူးလို့ - ချီ တေးထပ်။
- (၂၂) ကကြီးခကွေး - ချီ တေးထပ်။
- (၂၃) သူဖြူလျှင် အယူဖြောင့်နိုင်တဲ့ - ချီ လေးချိုး။
- (၂၄) မြိုင်တသန်မှာတဲ့ - ချီ ဒွေးချိုး။
- (၂၅) စုံတကြောမှာတဲ့ - ချီ ဒွေးချိုး။
- (၂၆) ခိုင်အနန်းငယ်နှင့် - ချီ ဒွေးချိုး။
- (၂၇) မြခဲရောင်နွယ် - ချီ ဒွေးချိုး။
- (၂၈) လာမချော့လာနှင့် - ချီ ဒွေးချိုး။
- (၂၉) မျော့မရဲအောင်ချီ - ရာသီဖွဲ့။
- (၃၀) လွမ်းတဲ့ဖြစ် - ချီ မှာတမ်း။
- (၃၁) သစ်လိုသာ ညှန်းတော့ - ချီ မှာတမ်း။
- (၃၂) မြိုင်ခြေခိုင်ရွှေ - ချီ သီချင်းများနှင့်။
- (၃၃) 'ဝိဇယကာရီ' နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီး။
- (၃၄) 'ဣန္ဒာဝံသ' နန်းတွင်း ဇာတ်တော်ကြီး တို့ကိုလည်း စီကုံးဖွဲ့နွဲ့ရေးသားခဲ့လေသည်။

လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်သည် 'ဝိဇယကာရီ' နန်းတွင်း ဇာတ်တော်ကြီးနှင့် 'ဣန္ဒာဝံသ' နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီးကို နန်းတွင်းသူနန်းတွင်းသားများ ဖတ်ရှုရန်အတွက် ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်၏ စာများမှာ ဂုဏ်ရသ မြောက်လှ ပါသည်။ စီကုံးနန်းဖွဲ့ပုံမှာလည်း ကနွဲကရရှိလှပါသည်။ ထီးမှုနန်းဟန် ကြငှန်းဆန်လှသော စကားလုံးများကို အဆန်းတကြယ် ရှေးချယ်သုံးနိုင်ခဲ့ပေသည်။ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်သည် စာဆိုတံခွန်ကို မားမားကြီး လွှင့်ထူ၍ အောင်မြင်မှုအဝဝကို ရရှိခဲ့သည်မှာ ၎င်းရေးသားသော ဘောလယ်နှင့် ပြဇာတ် များကြောင့်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်၏ ဘောလယ်များမှာ မောင်တော်က နောင်မင်းသားအား ဖွဲ့ဆိုထားသော ကဗျာများချည်း ဖြစ်ပေသည်။ ဘောလယ်ဟူသော အဖွဲ့သည် ရှေးက မပေါ်ခဲ့ဘူးသေး။ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်က စတင်တီထွင်လိုက်သော သီချင်းဆန်းပင် ဖြစ်သည်။ ဘောလယ်၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို စေ့ငုကြည့်ပါသော် 'သဘောလည်' မှ သကျေကာ၊ 'ဘောလည်'၊ 'ဘောလည်' မှသည် 'ဘောလယ်' ဟူ၍ ဖြစ်လာနိုင်စရာရှိသည်။ တနည်းကြံဆသော် 'ဘဝလည်' မှတ်သည် 'ဘစ်လည်'၊ ဘစ်လည်' မှသည် 'ဘောလည်' 'ဘောလယ်' တို့သို့ ဆင်းသက်ပြောင်းလဲလာသည် ဟုလည်း ယူနိုင်ပါသည်။ ဘောလယ်သည် စည်းလွတ်ဝါးလွတ်သော်၎င်း၊ တူရိယာနှင့် တွဲဖက်၍သော်၎င်း သီဆိုနိုင်သော သီချင်းဖြစ်ပေသည်။

မောင်တော်ကနောင်မင်းသားသည် လှိုင်မင်းသမီးအပေါ်တွင် တစတစ အချစ်ပေါ့လာခဲ့သဖြင့် လှိုင်မင်းသမီး၏ အ

သည်းနှလုံးသားဝယ် မချီတရီ ခွေနုံးလျှက် မရွှင်သာမကြည်း နူးသာရှိရလေသည်။ ထိုအခါတွင် မောင်တော်ကနောင်မင်း သား၏ ချစ်သဲဆိုင်ကို ဆွဲကိုင်နှိုးဆွဲနိုင်သော၊ ကသိကရီ အန္တကရ နှင့် ညင်သာငြိမ့်ညောင်းသည့် 'ဘောလယ်' များကိုဖွဲ့ဆိုဆက်သ လေရာ လှိုင်မင်းသမီးအပေါ်တွင် မောင်တော်ကနောင်မင်းသား သည် ရှေးနှင့်မခြား ချစ်မေတ္တာပွားခဲ့ ပြန်လေသည်။ ထိုသို့အ ချစ်ဟောင်းတွင် အချစ်သစ်လောင်း၍ ကြည့်နှူးနေကြ၍ ၂-နှစ် အကြာတွင် မြင်းကွန်းမင်းသားနှင့် မြင်းခုံတိုမင်းသားတို့ လုပ် ကြံသဖြင့် အိမ်ရှေ့ကနောင်မင်းသား ကံကုန်ရရှာလေသည်။ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်၏ ဘဝသည် ချစ်သူသက်လှယ် ကြင်ဖော်ဝေး ၍ ပူဆွေးရမှု၊ ချစ်ဦးသူသက်ထားဆုံးပါးရ၍ ပူဗျာကြွယ်ရမှုတို့ ဖြင့် ပြည့်လျှမ်းနေပေရာ မရွှင်သည်နှလုံးသားမှ ထင်ဟပ်ဖွဲ့ဆို လိုက်သမျှသော တေးကဗျာတို့မှာ သူတကာ၏နှလုံးကို ယူကျုံး ပိုက်ဖျားဘိသကဲ့သို့၎င်း၊ အလွမ်းခေါတ်ကို အထပ်ထပ်နှိုးဆော်ဘိ သကဲ့သို့၎င်း ရှိလေတော့သည်။

အိမ်ရှေ့စံ ကနောင်မင်းသားတွင် ကိုယ်လုပ်တော် ၄၀- ယောက်မျှရှိသည်ဟုဆိုသည်။ အိမ်ရှေ့မင်းသည် လှိုင်ထိပ်ခေါင် တင်အပေါ်တွင် တစတစနှင့်အချစ်လျော့ရဲလာခဲ့သည်။ နှစ်သက် မြတ်နိုးတော်မူရာ ကိုယ်လုပ်တော်တို့နှင့်သာ စံစားနေသည်က များသည်။ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်ထံသို့မူ မလာတလှည့်လာတလှည့် နှင့် ရှိခဲ့သည်။ သို့ကြောင့် လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်မှာ မောင်တော် အား တမ်းတပူးဆွေးနေမိရှာသည်။ တညဉ့်တွင် မောင်တော် အိမ်ရှေ့မင်းသည် ညီလာခံမှ ပြန်မလာဘဲရှိသည်။ လှိုင်ထိပ်

ခေါင်တင်သည် မောင်တော်အား ပဟိုရ်စည် သုံးချက်တီးသည့် ထိုင်အောင် စောင့်မျှော်နေမိရှာသည်။ ရှေးဖြစ်ဟောင်း အထွေ ထွေကို နဖူးပေါ်လက်တင်၍ ပြန်ပြောင်းဆင်ခြင်မိကာ အသည်း တလှိုက်လှိုက်ခုန်၊ ဘဝင်တခိုက်ခိုက် တုန်မိရှာလေသည်။ ဤသို့ မချီလှသော အသည်းဆိုင်နှလုံးသား အတွင်းမှ မိမိ၏ အဖြစ် သနစ်အလုံးစုံကို 'စိန်ခြူးကြာညောင်' အစချီသော ဘောလယ် တွင် သီးကုံးလိုက်ရှာလေသည်။ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်၏ ဘဝဖြစ်စဉ် သည် သနားစဘွယ် ကြေကွဲစဘွယ် အဖြစ် ဤဘေးလယ်တွင် ထင်ဟပ်လျက်ရှိနေပေရာ ဂရုဏာရသ မြောက်လှပါပေသည်။

မင်းတုန်းမင်း စံမြန်းတော် မူသော မှန်နန်းတော်ဆောင် မြောက်ဘက် ပေ ၁၀၀-ခန့်အကွာတွင် ပန်းသစ်ပင်အမျိုးမျိုး တို့ဖြင့် ဝေဆာမြိုင်ဆိုင်လှသော ပန်းဥယျာဉ်တခုရှိသည်။ ၎င်း ဥယျာဉ်ကို 'မြောက်ပန်းခုံ'ဟု ခေါ်သည်။ ထိုမြောက်ပန်းခုံနှင့် ထက်သက်၍ 'ပုလဲမြိတ်စုံ'ချီ ဘောလယ်တွင် 'ခိုင်မာလာပန်းငယ် နှင့်၊ စက်ခန်းတော်ဘုံ၊ မော်ယုန်းသဉ္ဇာ၊ ဆောင်တော်တွေ့မှာ ဇွဲတွေ့မကြုံ'ဟု ဖွဲ့ဆိုထားလေသည်။ ထိုလူသူ ကင်းရှင်းသော ဝန်ဥယျာဉ်သို့ အပါးတော်၌ အမြဲခစားရသော စာဆိုတော် ခင်အံ့နှင့် ခင်သစ်တို့ကို လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်က ခေါ်ယူကာ 'စိန်ခြူးကြာညောင်' ဘောလယ်ကို အသံနေ အသံတား အဆွ အငင်အဖြတ်အတောက်ကျနစွာဖြင့် ကိုယ်တိုင် သီဆိုသင်ကြား ပြသပေးသည်။ ထို့နောက် ခင်အံ့အား အိမ်ရှေ့မင်း ရှေ့တော်သို့ ဝင်အပြီးသီဆိုစေရာ၊ အိမ်ရှေ့မင်းသည် ထိုနေ့မှစ၍ သဟံတထူး

ရကာ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်အပေါ်၌ အချစ်စိတ်တဖန် ပြန်လည် လာခဲ့သည်ဟု ဆိုလေသည်။

ပန်းဥယျာဉ်အတွင်းရှိ မြောက်ပန်းခုံအလယ်၌ အလွန်လှပစွာ ဆောက်လုပ်၍ ဖဲသော်မော်တို့ဖြင့် အတွင်း၌ ချယ်လယ်ကာရံ ထားသော ရွှေဆောင်တော်ကို 'သော်မော်' ဆောင်ဟုခေါ်သည်။ ၎င်းအဆောင်တော်မှာ စက်တော်ခေါ်ရန် ရွှေသားကျောက်စီ သလွန်တော်ရှိသည်။ ရေမွှေးနံ့သာဆီတော် အမျိုးမျိုးဖြင့် ထုံကြိုင်စေလျက် အိပ်ရာတော်၊ ကြာခြည်တော်၊ ခြံတော်စောင်မှ စ၍ ဝတ်လဲတော်များကို ရွှေကလပ်နှင့်တင်၍ အရပ်ရပ် ပြည့်စုံ အောင်ထားရသည်။ ၎င်းအဆောင်တော်သို့ ထွက်တော်မူသော အခါ ခေါ်တော်မူသောမိဖုရားတပါးသာ လိုက်ရသည်။ အခြေ အရံတဦးမျှမလိုက်ရ၊ မိဖုရားငယ်များကို ခေါ်တော်မူလိုလျှင် မင်းဖုရားများ ခံစားလျက် ရှိသည်အနက်၊ ထွက်တော်မူစဉ် ဆံထိုးကို လက်ထော်နှင့်ထိတို့ခဲ့သော မိဖုရားသာလျှင် ထ၍လိုက် သွားရလေသည်။ ၎င်း 'သော်မော်' ဆောင်ကား မိဖုရားတပါး နှင့်သာလျှင်အတူစံတော်မူရန်ထားသော အဆောင်တော်ဖြစ်ပေ သည်။

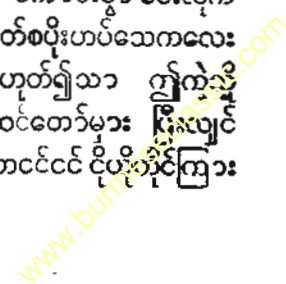
ကနောင်မင်းသားက လှိုင်မင်းသမီးအပေါ် သနားကရုဏာ သက်ရောက်၍ ယုယပိုက်ဖြားသည်ကို မနာလိုကြသော ကိုယ်လုပ် တော်တို့က အိမ်ရှေ့ကနောင်မင်းသားအား မကြာမကြာ ချော ပစ် လျှောက်ထားကြ သည်ကို နားဝင်တော် မူသောကြောင့် မျက်နှာတော်သန့်သန့်မှုန်မှုန်ဖြင့် လှိုင်မင်းသမီးအားအရေးမပေး

ဘဲ ရှိပြန်လေသည်။ ထိုအခါတွင် 'ထုံပန်းမာလာ' ချီဘောလယ် ကို ရေးသားဆက်သွင်းခဲ့လေသည်။

ထို့နောက် လှိုင်မင်းသမီးသည် မောင်တော် အပေါ်၌သာ အားကိုးမိပါသည်။ မောင်တော်အပေါ်၌ ချစ်မေတ္တာအဘယ်ခါ မျှ မယ်မီးမယိုင် ခိုင်မြဲပါမည်။ သစ္စာကျမ်းကျိန်၍ပင် ပြန်ပေါ သည်။ နှမတော်ကလေးအား အများချောပစ်စကားဖြင့် မုန်း တော်မမူသင့်ပါဟူ၍ လျှောက်ထားလိုသဖြင့် 'နာဂဆဒ္ဒန်း' ချီ ဘောလယ်ကိုရေးသား ဆက်သွင်းပြန်သေသည်။

အိမ်ရှေ့မင်းတွင် အလွန်အလိုလိုက်ယုယချစ်ခင်သော သမီး တော် 'စမ္မာယနဂိုရ်မင်းသမီး' ကလေး တပါးရှိသည်။ ထိုမင်း သမီးအားလည်း မိထွေးဖြစ်သူလှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်ကို မလိုမုန်းတီး အောင် ကိုယ်လုပ်တော်တို့က မြောက်ပင်ပေးလေသည်။ ကနောင် မင်းသားလည်း ယုံကြည်စပြု၍ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်အပေါ်ဝယ် တမျိုးအထင်လွဲပြန်လေတော့သည်။

အိမ်ရှေ့မင်းသား လိမ်းတော်မူရန်ဆီကို အိမ်တော်တွင်ပွတ်ရ ခ်။ တနေ့သ၌ စမ္မာနဂိုရ်ထိပ်ခေါင်တင်ကအပျိုတော် စေလွတ် ၍ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်ထံတွင် လိမ်းတော်ဆီ တောင်းခိုင်းလိုက် သည်။ လှိုင်မင်းသမီးကဖန်ဘူးဖြင့် ထည့်၍ ကောင်းစွာ ပေးလိုက် လေသည်။ သို့သော် စံပယ်ဆီတွင် ဥခွံကျွတ်စပိုးဟပ်သေကလေး ထကောင်ပါသွားလေရာ၊ အမိရင်း မဟုတ်၍သာ ကြိုက်သို့ ထောနာကင်းမိ စွာ ပြုလုပ်သည်ဟု အထင်တော်များ ကြီးလျှင် အထူးတော်အိမ်ရှေ့မင်းအား ရှိုက်ကြီးတင်ငင် ငိုယိုခိုင်းကြား လေသည်။

အိမ်ရှေ့ စံကနောင်မင်းအားစာလည်း သမီးတော် လျှောက်ထားချက်ကို တဖက်သတ် ယုံကြည်တော်မူ၍ ပဲ့တော် တည်သော အခါတွင် မျက်နှာမကြည့်မသဘာဘဲ သုန်မှုန်လျက် မိန့်ခွန်းတော် မဟဘဲ နေသည်။ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်မှာ အထွေထွေ အမျိုးမျိုး စဉ်းစားကြံဆကာ နေမထိထိုင်မသာ စိတ်လက်မချမ်းသာနှင့်ပင် ပဲ့တော်လိုက်မြဲလိုက်နေသည်။ ပဲ့တော်လိုက်ပြီးသော အခါတွင် စိတ်ဆိုးသော အမူအရာနှင့် လှိုင်မင်းသမီးထွက်ခွာသွားလေသည်။ ထိုအခါ အိမ်ရှေ့ မင်းက 'ငါ့လိုက်ပြီး ဒါးနှင့် ငါးပိုင်း ပိုင်းလိုက်ရ' ဟု မိန့်တော်မူလေသည်။ အိမ်ရှေ့ မင်းအကယ်ပင် စိတ်ဆိုးမှုန်း သိသဖြင့် အဆောင်တော်တွင်းသို့ ရောက်လျှင်ရောက်ခြင်း နာဂ ဆန္ဒနီ ချီ ဘောလယ်ကိုရေးသားပြီးလျှင် အဆိုတော်ခင်အိုအား အိမ်ရှေ့ ဘုရားရှေ့ တော်သို့ ဝင်စေ၍ ရွှေနားသွင်းစေသော်လည်း ကနောင်မင်းသား အမျက်တော်မပြေဘဲရှိလေသည်။

သို့နှင့် နောက်တနေ့တွင် လှိုင်မင်းသမီးသည် အစိမ်းရောင် မြတဘက်၊ အစိမ်းရောင်အင်္ကျီ၊ အစိမ်းရောင်ဝတ်လဲတော်၊ မြနားရွှေငါး၊ မြလက်ဝတ်တော်၊ ဒေါင်းဒလိပ်ပန်းစသည်များကို ဆင်းမြန်းတော်မူပြီးလျှင် နေ့အခါအိမ်ရှေ့ မင်းစက်ရာမှ နိုးလျှင် နိုးခြင်း နန်းတော်ကြီးသို့ ဝင်လိုပါကြောင်း ခွင့်တောင်းလျှောက် တင်ပြီး၊ သားတော်ထန်းတပင် မင်းသားကိုခေါ်ကာ အိမ်ရှေ့ ဝင်းတော် အနောက်တံခါးက ထွက်ခဲ့လေသည်။ ထိုနောက်နံ့ သာ နန်းတွင် စံနေတော်မူသော မင်းတုန်းမင်းနှင့် မိဖုရားခေါင်ကြီး တို့ထံသို့ ရုတ်တရက်ဝင်ရောက်၍ အကြောင်းစုံကိုစေ့ ကုန်အောင် လျှောက်ထားလေသည်။ ခဲအိုတော်နှင့် အမေတော်တို့က ဖျောင်း

ဖျ ချော့မော့ပြောဆိုသော်လည်း အိမ်ရှေ့ဆောင်သို့ မပြန်လို ကြောင်း အခါခါ လျှောက်တောင်းပန် သဖြင့် ရွှေခန်းတော် သစ်တပ်အနောက်တံခါးဝအနီး လက်ျာတက် အိမ်တော်တွင် စံနေစေသည်။ မင်းတုန်းမင်းကြီးနှင့် မိဖုရားခေါင်ကြီးတို့က ကနောင်မင်းသားနှင့် လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်တို့အား အကြိမ်ကြိမ် စေ့စပ်ဖျောင်းဖျ - ပေးသော်လည်းမရဘဲ၊ တဦးနှင့်တဦး တကွ တပြားစီ တနှစ်ခန့်ကြာအောင် စံနေတော်မူလေသည်။

ဤသို့တဦးနှင့်တဦး ကွဲပြားနေခိုက် လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်သည် 'သူဖြူလျှင်အယူဖြောင့်နိုင်ငံ' အစဖြာသော သံဝေဂလေးဆစ်ကို ရေးသားခဲ့ပေသည်။

ကနောင်မင်းသားလည် တဦးနှင့်တဦး ကွဲကွာသွားပြီး များ မကြာမီ အမျက်တော်ပြေကာ မိဖုရားကိုပြန်ခေါ်ပါသော်လည်း လှိုင်မင်းသမီးမလာရောက်ခဲ့ပေ၊ ထို့ကြောင့် မြင်းစာရေးကြီး ညီမောင်မောင်ဘအား ဘောလယ်တပုဒ်ကို ရေးသားဖွဲ့နွဲ့ စေလေ သည်။ ဤဘောလယ်တွင် မိမိသည်နှမတော်ကို ခုတ်သတ်ရန် စည်ရွယ်၍ သန်လျက်ထားကို ကိုင်မိခြင်းမဟုတ်ပါ။ ရုတ်တ ရက်ယောင်မှား၍သာ ကိုင်မိပါကြောင်း ယနေ့တိုင်အောင်ပင် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ နှစ်မလေးအား တွေ့ချင်ပါကြောင်း -

ဗူးပွေ့လက်တင်၊ တွေ့မြင်ချင်ရေးငယ်နှင့်၊ နေ့စဉ် ပင်ဆွေးပါရ၊ ဝေးငိုမိမှိုင်း၊ လဲမလို သဲ့ညို့ နေ့လိုင် မပြေ နိုင်မုန်းနှင့်လေး၊ ရုံးညာသက်ပိုင်။ ■

လက်သုံးတော်ဓါးကိုလ၊ ယောက်မှူးကားကိုင်နိုင်ချင်
လို့ ဟုတ်ပါဘဲ၊ နှုတ်အာရုံတယ်လို့ အပြစ်တင်၊ မချစ်ပြင်
ပြင်၊ ချစ်ရင်အကျိုးကိုလေး ပြုံးမာန်ဖွဲ့ဆင်။ ။

သတ်တော်မူရက်တာဖြင့်၊ အသက်ကိုပင်၊ ကြောနပ်
အောင်စီရင်၍၊ ပြုချင်တော်တိုင်း၊ ခုခင်နေ့ဆိုင်ပေါ်နဲ့၊
ပိုင်ဘို့ရယ်၊ မြရိုးသီလဝင် သံစက်သွားကို၊ ထားအပ်
ပါမယ်။ ။

ငါမာန်တက်သူမို့၊ ရက်စက်လေတယ်၊ သက်သက်
ကယ်သွေဖယ်လို့၊ မေတကယ်စိမ်း၊ သေလွယ်မှုငြိမ်မယ်
ထင်၊ နွယ်မီးနွယ်ယိုင်၊ မြစိမ်းလဲခိုင် - သန္တန်စက်ကယ်၊ စိမ်းရှာ
ဖြစ်နိုင်။ ။

ဟူသောဘောလယ်ကို ရေးသား၍ လှိုင်မင်းသမီးထံ
သို့ ဆက်သစေခဲ့လေသည်။

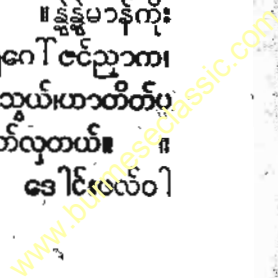
လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်ရေးသော ပတ်ပျိုးများ
၁။ မျှော်တော်ယောင်ပတ်ပျိုးကလေး
ညဉ့်သုံးယာမခါ၊ လေပြေလာ၊ လေပြေလာ၊
အရွှေရင်မှူး။ ။ လာခိုးမျှော်မိ၊ ဖြေပျော် နိုင်ဘူး၊
ဘုန်းမယ် ကိုယ်ထူး။ ။ မဖူးသာ၊ လွမ်းတာစာပွား၊
ရှင်နတ်များ၊ အိုအို-မ၊ ဘဲကို။ ။ မဖူးသာ၊ လွမ်းတာက
ပွား၊ ရှင်နတ်များ၊ အိုအို-မ၊ ဘဲကို၊ ဆိုငိုမှိုင်ရက်ကယ်
ငေး။ ။ သေလုပ်ပြီ၊ ကြေလုပ်ပြီ၊ အို-ဘာပြုမလာ

သေး၊ ဘုန်းသူနှင့်ဝေး။ ။ လေးမယ်ငယ်ကံ၊ ရေးမဘယ်
ဖန်သလေး။ ။ ကြံကာပမ်းပါဘိ၊ လမ်းဘယ်မမြင်၊
ရွှေပင်လယ်ဆီးသည်သို့၊ နီးမယ်မထင်။ ။ သုံးရွှေ
ကြော့ရှင်၊ ဘုန်းလာမမြင်သလေး။ ။

မျိုးသပြန်။ ။ နှမလေးမယ် သခင်၊ တင်ရန်ကများ။ ။
လှိုင်းကြီးတဲ့ရေ၊ မြကြောအတ္ထဝေသို့၊
ရွှေစကြာကုန်တယ်၊ နန်းနေညွန့်ဘွား။ ။

၂။ ဝိယေကာရီပတ်ပျိုးကလေး

ရေယမုန်၊ အမွန်သီတာတိုင်း သို့လေ။ ။ ငှက်
လိမ်မာ၊ မကြာနောင်စေခိုင်းမယ်ပလေး။ ။ တောင်
ပိုင်းစုံလွင့်၊ မြင့်တိမ်ယံဗေ၊ ရေယဉ်စီးတဲ့မြစ်ကြီးငယ်
သောင်ခြေ။ ။ ရွှေရွှေရွှေရောင်သား၊ ငွေငွေငွေရောင်
သား။ ။ မြရေယဉ်မွှော်ပင်ကြား၊ မြူးစံတဲ့ငါ။ ။
လေးမယ်ခင်နတ်သွင်ထား၊ ဘုန်းမယ်ဘို့သား။ ။
နှုတ်ဖျားဝါဝါ၊ ပန်းလွှာရွှေသွေး၊ ချီကာယူလို့ ပေး။ ။
ကိုယ်မွေးသိင်္ဂါ၊ ဖြူစွာငွေသွေး၊ ကျောင်းဝင်ကလေး။ ။
ရွှေဘုံသူကလေးငယ်ဘို့၊ ချိုအေးသံသာ။ ။ စုံဆယ်လီ
ခိုရှင်ညောင်းတယ်၊ တောင်းယူခဲ့ပါ။ ။ နွဲ့နွဲ့မာန်ကိုး
ငယ်နှင့်၊ အို-ဆိုးလိုက်တာ၊ မြမျက်ရေဂေါ်ငင်ညာက၊
ငိုရွာလုနီး၊ မောင်မောင်ကြီးငယ်စိန်ကြီးသွယ်၊ ဟာတိတ်ပ
ကွယ်၊ ကြောင်ညှိပါးငယ်၊ စားတတ်လှတယ်။ ။
ရေပေါ်မှာလွမ်းပါတဲ့၊ ကံငွန်းနွယ်၊ ခေါင်ဖယ်ဝါ

ရောင်စုံကွယ်လို့၊ ခိုင်ရွှေနှယ်သီး၊ ဗမ္မုရည်ထီးမှာတဲ
အညီးတော်ပြေ။ ။ယိုလေသဲသာ၊ စိန်ရိုးညှာလွဲမယ်
လေး၊ နွဲ့ဟန်လို့သာ။ ။

ဒွေးချိုးသဖြန်။ ။တိတ်ပါတော့သက်လျာငယ်၊
ဥာဏ်ရွာလို့ဆိုး။ ။
မေ့မောင်ကြီးမပူပါနှင့်၊
ပင်တိုင်သူ စိတ်မကောင်းပါဘူ့ကွယ်၊
လောင်းနေညွန့်မျိုး။ ။

၃။ ဝိဇယကာရီ ပတ်ပျိုးကလေး

ညဉ့်ဆည်းလွန်၊ မော်စွန်ဘုံကြာဦးမှာတဲ့လေ။ ။
သုံးရွှေလျော်၊ တင်တော်သံချိုကျူးလို့လေး။ ။မူး
ချိန်ပြည့်မှန်၊ မျက်ပျံကြောဆုံး၊ နှစ်ဘုန်းသက်လယ်၊
ကြင်လိပ်ပြာနံဆင်လွယ်၊ ကွန်းဗွေမော့သဉ္ဇာလယ်။ ။
ရေးရွှေရုပ်ကယ်၊ ရှစ်စုံချယ်တဲ့ နတ်နှယ်ဘွား၊ ပျော်
များပျော်တော်အောင်၊ နှင်းထုံတဲ့ဘုံကြာညောင်။ ။
ရွှေသဲညှတ်အောင်၊ ကောင် ယံလေပြေဖြူးလို့လေ။ ။
ကြင်လတ်ခွာညို၊ ပြာသိုခါတော်ဦးမို့လေး။ ။ကြည်
နူးဘွယ်ကြက်ကယ်ညညို၊ တီးငွေမောင်းနှင့်ပြောင်းနာ
ရုံ။ ။ပန်းလွှာလဲမို့၊ ကတိခြံစောင်ထွေးပါလို့၊ လုံ
နယာင် - ဘုန်းမောင်မောင်၊ မုန်းအောင်ဥာဏ်သုံး၊ လုံ
သွေလို့ရုံး။ ။ကြော့ဆုံးသက်လွယ်၊ ရှက်တယ်ဆို
သာနှင့်လေ။ ။ပင်နန်းမြင့်သူ၊ ငယ်မူဟန်ပွားလို့

လေး။ ။နုဏားမြုံတဲ့ ပန်းဘုံလယ်၊ စကားကုန်တဲ့ညွန့်
ပြန်မယ်၊
ဒွေးချိုးသဖြန်။ ။သွေမယ်၊
သက်ကယ်တဲ့ရာလုံး။ ။
လှတပါးကိုဖြင့်၊
နတ်လားမောင်မောင်ထင်လို့၊
ကြင်ပါမယ်သည့်တဝတွင်၊
ရိုးမြေကျဆုံး။ ။

၄။ မျှော်တော်ယောင်ပတ်ပျိုးကလေး

မိန်ရက်ဖန်၊ ခါမှန်တာတော်ကူးမိုးလေ။ ။လွမ်းဘို့
စုံယမုန်ငွေသောင်ဦးမှာတဲ့လေး။ ။ကြည်နူးစေဘွဲ့မြေ
အဏ္ဏဝါ၊ လှိုင်းဘွဲ့ပြန်ညာတယ်လေလေ၊ တုရက်ကယ်
တော်တော်ခေ၁ရွာ။ ။ချစ်ရေးစုံစွာ၊ ဟသံသံလေး၊
ကြော်ငြာရွှေမြစ်ထွေး။ ။ကြင်သက်လျာဝေးသူမို့၊
ဆွေးပိုခဲ့ပြီ။ ။အို - ကြင်သက်လျာဝေးသူမို့၊ ဆွေးပို
ခဲ့ပြီ။ ။စခန်းငှါနီ၊ ဘယ် - ဘယ်ဆီမှန်းကိုလေး၊ ဝမ်း
ရော်သိပြီ။ ။မျှော် - မျှော်တော်ရေးငယ်နှင့်၊ ဆွေးရွာ
လိမ့်မည်၊ ဘုံကွန်းဗွေသည့်လိက၊ သာ - သာကံပျား၊ ဖြူ
ရှစ်ဆိုင်ဘွားငယ်လို့၊ ခေ၁ပျားခေ၁ယောင်လေးတော့
နတ်သွင် ရွှေသင်ခက်တယ်လေး၊ မှားသက်စင်
ယောင်။ ။စံကွန်းဗွေညောင်၊ ကိုယ်တော်ထဲသဲခဲကြ
လောင်၊ ငေးယောင်ထွေးယောင်၊ ဘယ်ခါလော်ပျား
ငယ်မူ၊ လှပျားဒေဝီ၊ နီးရမည်။

ထေးချိုးသဖြန်။

။ရွှေနန်းသူ ကေသီ။ ။
နောင့်ပါးတူမကွာပ၊
မျက်နှာကိုပြင်လာချည့်ငဲ့၊
စန်းလှယုန်ရည်။ ။

မပြေ - မပြေနေကိုတုံ၊
တပြေတမေသံငယ်လို့၊
ဘွင်သဲထိဆုတ်ကြည်၊
ရွှေရည်နှင့်မြသား။ ။

ပုံမကွဲပါဘု၊
သည်နမောင်ကြင်ပမယ်၊
ညာကြီးရင် - ခင်တဘုန်းကိုဖြင့်၊
သက်ဆုံးတိုင်ပိုင်အမြဲသာပ၊
စွဲတဲ့စိတ်ထား။ ။

၅ ။မိုးဘွဲ့ပတ်ပျိုးကလေး။

ဌိက္ခိမာ - သံဝါစည်တော်နှိုးလို့ လေ။ ။ကျူရင့်
လွင်ပဉ္စင်ရွှေတံပိုးနှင့်လေး။ ။မိုးတူနှုတ်ဒေဝါမောင်၊
ဆွေးပူဘို့အောင်လေလေ။ ။ရုတ်တိုင်းဝေရီမောင်။ ။
ရွာယောင်ယောင်ဟန်ပြဆန်း၊ သဘွင်ကြောလှပန်း၊ မိလ်-
မိလ္လာသန်းပါလို့၊ ဇော်ရမ်းနုရွှေ၊ နတ်ပန်းချီစုံ၊ ရုပ်ရုပ်ပုံ
ဆေးငယ်လေး၊ ရေးဟန်ကပေ။ ။သွန်းဆင့်ဆော်ချေ၊
မြောက်လေပြန်ကာ သွင်းလို့ လေ။ ။ဘော်ဝေးသည့်
နှယ်၊ လွမ်းဘွယ်ကြုံတော်ချင်းခုလေး။ ။

ထေးချိုးသဖြန်။

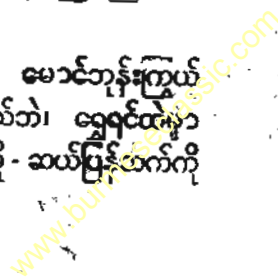
။နှင်းသက်လို့ မလှယ်။ ။
မြူဦးစီစီနှင့်၊
မိန်ရာသီခါ သော်ဦးမှာထူးပေ တကယ်။ ။
မိုးညို - လေချိုခ, လို့၊
မြေမြသဲဝယ်၊
ဘယ်နှယ်သိလေမှန်း။ ။
ကိုယ်တော်ထဲငယ်မို့၊
ကြေကွဲအောင်မဖန်ပါနှင့်၊
အမျှဋ္ဌာဒေဝရငယ်၊
လွမ်းစတခန်း။ ။

၈။ မုန်းတော့မှာလာ၊ ဘောလယ်

နဂဆခွန်၊ သန္ဓေမှန်နှစ်ပေပ၊ ချိန်မှူးစစ်ပါတဲ့၊ တိမ်
ညွန့်စုံ၊ စက်သွားသီလဝင်၊ စိန်ရွှေချိုးငယ်လေး၊ မိုးပြည်
ထိုက်တန်။ ။

ရွှေကိုယ်တော်ဘုန်းမှာလာ၊ လက်သုံးတော်မှန်၊ မခြွင်း
ချန်ပါနှင့်၊ ရာသက်ပန်ပေါင်း၊ မြတ်ညွှန်ယူလောင်းပါ
လို့၊ ဆုတောင်းပါတယ်၊ ရုဇဂုဏ်မာန်၊ ကြိမ်ကြိမ်ထပ်
တယ်လေး၊ ပိုင်းသတ်မဲ့ရွယ်။ ။

တကယ်ပင်မုန်းတော့မှာလာ၊ မောင်ဘုန်းကြွယ်
ရှောင်လွှဲငယ်ထွေဖယ်လို့၊ မတာတယ်ဘဲ၊ ရွှေရင်တံမှာ
လာ၊ ငွေသဲစိုင်း၊ ကျွမ်းလှကြွေသိုင်း၊ ဆို - ဆယ်ပြန်ထက်ကို
လေး၊ နှင်းဆက်တော့နိုင်။ ။

မြတ်စီန္နွေဦးမှလ၊ ဆုထူးတော်ပိုင်၊ မယ်မီးယိုင်
အောင်လို့၊ ကြံပါကတဲ၊ ဘုန်းမဖန်ဘဲငယ်နှင့်၊ ကံလဲမ
ကျသင်းပျံ့ဘုံဗွေ၊ တကိုယ်ရေဆွေးတယ်လေး၊ တွေးကြံ
လို့ပူ။ ။

မာလာရုံကွန်းမှလ၊ ချေညွှန်းပျံ့ကြ။ ဟိုရွေးတ
မူရယ်နှင့်၊ မတူလေဘဲ၊ ပေါ်ယံချွဲငယ်နှင့်၊ ထဲဝါပို
ဆောင်း၊ သိပေါ့သခင်၊ ဘမရာကွန်းမှလေး၊ ထွန်းနေ
လရောင်။ ။

ဆိုဆိုပေသားငယ်နှင့်၊ ဖျိုနားမထောင်၊ ရိုးပြာမြေ
တိုင်အောင်ပ၊ ကြံရွယ်ဆောင်ပေါင်း၊ ရှေးသူဟောင်း
ငယ်တို့၊ ပိုသက်သေ၊ နိမ္မိသောင်၊ နောင်မှသိမယ်လေး။

ဒွေးချိုးသဖြန်။ ။ တွေးဆမချန်၊
ရှေ့နောက်ကယ်ပြန်လှန်လို့၊
ဖန်ဖန်စိတ်ထဲ။ ။
ဘုန်းရှိသူ၊
မုန်းပစ်ကို ရင်မယူနှင့်၊
သွင်တမူ - ကြင်သူလှူပါဘူး၊
ထူးတဲ့ကံဘဲ။ ။

(၉) စိမ်းရက်တယ်၊ ဘောလယ်

ပဏ္ဍုသေလော၊ ကွယ်ခါပျောက်ခါမှ၊ သွေခါပောက်
မယ်ပ၊ အို-သက်လျှာ၊ ဆိုဘူးသည့်တာ၊ ကျိန်သစ္စာ
ဖျက်တယ်လေး၊ ယွင်းသွေကွက်ရှာ။ ။

ကြိုင်မာလာ ကမုဒ်ကယ်က၊ နောင်သွေခါယုတ်စေ
တဲ၊ ရွှေနှုတ်ချွေခါ၊ သုံးသိန်းနှစ်လီ၊ စေတီထူးငယ်
လေး၊ စူးစေတော့သာ။ ။

သည့်မယ်တပီးရယ်က၊ ကြင် - ကြင်ဝန်ပွားပါလို့၊
ထင်စားမိတာ၊ ခုမှတခါ၊ မောင်လူတင်စားကိုလေး၊
အားသတ်လို့သာ။ ။

နေဝံသာပွားပေမို့၊ သေလိုသေထားရော့ထင့်၊ အား
ငယ်မိ - အို၊ ဆွေးဝန်ပိုမို့၊ မယ်တကိုယ်တန်းငယ်လေး၊
လွမ်းစိတ်နှင့်ငို။ ။

လက်လှမ်းခွေးညို၊ သည်ပြာသိုဆောင်းတွင်မှ၊ ဆင်
တော်ရန်နှောင်းသို့၊ အောက်မေ့မပြေ၊ ရွှေသဲညှိတ်
ကြေ၊ ဆည်မပြေကျွမ်းတယ်လေး၊ လွမ်းဗျာထုပေ။ ။

ကြိုင်ဂန္ဓာထွန်းရယ်က၊ ခိုင်မာလာညွှန်းပုံသို့၊ သွေ
ယွန်းတော့စေ၊ ဆော်မြောက်ပြန်လေပြေက၊ စာချွေလေ
ဘဲ၊ မယ်တကိုယ်ထဲဟာမို့၊ ငိုပွဲတော်ဆို၊ ခေါ်မရွေ
စောင်၊ ရာထောင်တွေးတယ်လေး၊ အေးစေခွင့်ကြုံ။ ။

မှာတော်မူဘူးရှာတဲ့၊ ခိုင်မာလာဦးငယ်က၊ ကြုံဘူး
ရအင်၊ မယ်နဲ့လိုပင် မောင်ကမကြင်၊ ခိုင်သတင်ခက်
ကယ်လေး၊ စိမ်းရက်တဲ့သွင်။ ။

ယူရွှေညက်ဆန်းပါပေ၊ အိုသေသေပန်းစေလေ၊ သန်း
ရွှေထူခွင့်၊ ဆင်မြန်းမကြင်၊ ဘဝင်ငယ်ထိတ်တယ်လေး၊
လွမ်းစိတ်ကဝင်။ ။

(၁၀) မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးထံဆက်သသောဘောလယ်

ရွာသဲသာထွေ၊ တောင်ရေချုပ်ပါလို့၊ မန်းရုပ်သာစွဲ-စံ
ဌာနီ၊ နာပြည်ပြည်-စက်စုံပူးတယ်လေး၊ ဦးလှိုလှိုချီ။ ။

သာပေါင်းခ၊ ပါလို့၊ မြန်းတည်၊ သုဒသံကယ်ရွှေ
ပြည်နှင့်-ပုံမဝေး၊ ဂဝံကြွေးပါလို့၊ သိုက်ဩဘာ၊ နှစ်
ညီနှောင်၊ ဆက်ဆံတင့်တယ်လေး၊ အေးရေနှင့်ကြာ။ ။

ရှစ်နယ်တိုင်းကဝိုက်သိုင်းဖြာ၊ နတ်မှူး - ဆွေဣန္ဒာ
က၊ ချိန်ခါမလွဲ၊ စိန်ခရာနဲ့ပါလို့၊ ဆွတ်ဖွဲ့သီရွှေကြက်
ကယ် - နောင်ညီက၊ မေ့မင်ရီရှက်ကူးတယ်လေး၊ ကျူး
သံရင်ကြေ။ ။

တကိုယ်ရေးငယ်မို့၊ ဆေးတဲ့သူ၊ ဖော်ဝေးရှာသူလို့၊
မှတ်ယူမထား၊ လျှပ်နယ်စိန်သားရယ်နှင့်၊ စက်သွား
တော်လို့၊ ပိုက်ထွေးမလို့၊ သင်္ဃာရိပ်မှာလေး၊ သဲထိတ်
လို့တုန်။ ။

မယ်ရီရှင်ခိုးပါရဲ့၊ ရွှေမိုးပဇွန်၊ နတ်မှူးဆွေအမျှန်
က၊ စည်တော်စုံကျူး၊ ဘယ်ငြိုးမာန်ထူးငယ်နှင့်၊ ပြို့
မည့်နယ်၊ ကသစ်သတင်၊ သေနှင်ကျင်းတယ်လေး၊
လင်းကွန်မချယ်။ ။

စပယ်သေးငယ်နှင့်မလေးသွယ်၊ ရက်သန်းရောင်ချယ်
တဲ့ ဆောင်ဗွေလယ်ဦး၊ သုံးပဟိုရ်ကြွေးတောင်မှ - စက်
ပျော်။ ။ ရွှေဒေါင်းဖန်ရီနီ၊ သူရိန်ကျင်းတယ်လေး၊
လင်းကြက်ကဆော်။ ။

(၁၁) ညဉ့်ခြုံတော်ဝေးသူမို့၊ ဘောလယ်

ပတ္တမြားရှက်ရုံ၊ ပုလဲငုံသန်းပါလို့၊ စိန်မုန်ကိုက်ပန်း
ငယ်နှင့်၊ ကြာနန်းပေါ်၊ မွေးစက်မပျော်၊ ဖလံသူရိန်
ကွန်းငယ်လေး၊ ထွန်းပြန်လှနေ့။ ။

ကြွလာအိုးမှာလ၊ ဘုန်းခမေ့၊ ဉာနန်းဘမရာ
ပျော်က၊ မှာပုံတော်ခြား၊ ပြုတော်မူအားပါပေ၊ သ
နားမညာ၊ ရှည်လရက်ကြာ၊ ရွှေလွှာတော်လွဲတယ်လေး၊
သဲကြေတော့သာ။ ။

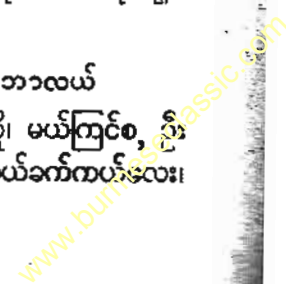
မခွာခဲ့ဘူးပါဘု၊ ကြောမူးလကျိာ၊ ဆက်တိုင်းငယ်သံ
သာက၊ နှံပန္နာထူး၊ ကံနှစ်ဖြာကူးရှာတဲ့၊ ဖူးရွေညွန့်ငုံ၊ ခု
မှတပုံ၊ ဘယ်နှတ်မျိုးငယ်လေး၊ ငြိုးခိုက်နှင့်ကြုံ။ ။

ညဉ့်ခြုံတော်ဝေးသူမို့၊ ထွေးပိုက်မလုံ၊ နတ်မှူးငယ်
အမျှန်က၊ စိန်ဝိဇ္ဇာနီလင်း၊ ငြိုးမာန်ခင်ပေါလို့၊ စစ်
ကျင်းခါချိန်၊ မေရုဏ်သိန်၊ ရွှေစိုင်တုမှာလေး၊ မှိုင်းပြို
လှမိုန်။ ။

ရွာမရဲစေဘို့- ခုလဲအချိန်၊ ရစ်သန်းနဂါလိမ်နှင့်၊ မြ
တိမ်ပြာမှိုင်း၊ စံဇေယျာတိုင်းဆီသို့၊ ကွန်လှိုင်းဆင်လာ၊
နောင်မယ်သက်လျာ၊ မကြွလာတိုင်းကိုလေး၊ ဆိုင်းရွာ
ပ, ဖျာ။ ။

(၁၂) ရွှေသစ္စာသေ့မမုန်းပါနှင့်၊ ဘောလယ်

ထိုပန်းမာလာ၊ ရွှေစပယ်ဖူးငယ်သို့၊ မယ်ကြင်စ၊ ဦး
ပေမို့ - ယုံမိတယ်၊ ခုမှတကယ်၊ ရွှေစပယ်ခက်ကယ်လေး၊
မုန်းရက်လှတယ်။ ။

ရွှေစပယ်ရိုးလိုပ၊ တိုးခိုခ၊ တယ်၊ ပြန်တွေး - စာနာ
လှယ်အုံး၊ ထယ်တော်မူအား၊ နောက်တပုံခြားပါလို့၊
သုန်အားရန်၊ မယ်ဖြင့်ဘုန်းဝေ၊ ရွှေစပယ်မြစ်ကိုလေး၊
တိုးချစ်ကဲ့ဖေ။ ။

ရွှေစပယ်စက်ကယ်သို့၊ ကြင်သက်ဝေ၊ သက်ဆုံးတိုင်
မုန်စေပ၊ မသွေစတမ်း၊ ယူငှါတော်ကြမ်းပါတဲ့၊ ရွှေ
သန်းရင်၊ လွဲလေ့သစ္စာ၊ ရွှေစပယ်သီးငယ်လေး၊ နီးလျက်
နှင်ကွာ။ ။

နောင်ရာဝင်ဆန်းအောင်လို့၊ ဥဒါန်းငယ်တွင်၊ စက်
သွားတော်သီလဝင်နှင့်၊ အရှင်မထား၊ ရွှေလည်ကိုသား
ပါလို့၊ သော့မကြာ၊ သက်ဆုံးတိုင်တိုင်၊ စပယ်ညှာသေး
ငယ်လေး၊ ဆွေးစေတော့သာ။ ။

(၁၃) ဘောလယ်

ပြောင်လူးမာတင်၊ စွယ်ရှင်ဖွားပေမယ့်၊ တည်ကြား
စေခွင့် - ကြင်မေတ္တာ။ ။ ခုမှတဖန်၊ သူတဉာဏ်လွဲ
တယ်၊ သဲတွင်ကနာ။ ။ ပွင့်ကြာမုန်ကွန်းငယ်နှင့် ဝေ
သွန်ညှာ၊ ရွှေဘုန်းငယ်ထုံရှာတဲ့၊ ခန်းဝါတော်တွင်း။ ။
ပန်းပန်းစုံသင်းပါတဲ့၊ စက်ခင်းကြာညောင်၊ ဂုံရွှေညာ
တိုင်-ပေ့ချီများတယ်၊ ပါးအပ်လို့ မှိုင်။ ။ တမူတမူနဲ့
ပါလို့၊ မပူမပူနဲ့ငယ်လို့၊ သွဲနောက်တော၊ မယ့်ရွှေမျက်
ရည်၊ ကြည်ကြည်လဲ ကို သိမ်းဆည်းလွဲ ကံ။ ။

ပဏ္ဍုသေလာ၊ ကွယ်ခါပျောက်ခါမှ၊ သွေခါတော်
မယ်ပ၊ အို-သက်လျာ၊ ဆိုဘူးသည့်တော၊ ကျိန်သစ္စာဖျက်
တယ်လေး၊ ယွင်းသွေကွက်ရှာ။ ။

ကြိုင်မာလာ ကမုန်ကယ်က၊ နောင်သွေခါယုတ်စေ
တဲ့၊ ရွှေနှုတ်ချွေခါ၊ သိုးသိန်းနှစ်လီ၊ စေတီထူးဝယ်
လေး၊ စူးစေတော့သာ။ ။

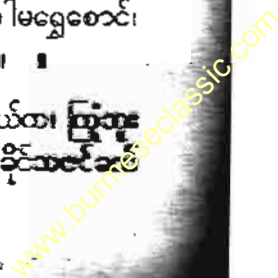
သည်မယ်တပါးရယ်က၊ ကြင် - ကြင်ဝန်ပွားပါလို့၊
ထင်စားမိတာ၊ ခုမှတခါ၊ မောင်လူတင်စားကိုလေး
အားသတ်လို့သာ။ ။

နေဝံသာ-ဖွားပေမို့၊ သေလိုသေထူးရောထင်၊ အား
ငယ်မိ - အို၊ ဆွေးဝန်ပိုမို၊ မယ်တကိုတန်းငယ်လေး၊
လွမ်းစိတ်နှင့်ငို။ ။

လက်လှမ်းခွာညို၊ သည်ပြာသိုဆောင်းတွင်မှ၊ ဆင်
တော်ရန်နှောင်းပုံသို့၊ အောက်မေ့မပြေ၊ ရွှေသဲညွတ်
ကြေ၊ ဆည်မပြေကျွမ်းတယ်လေး၊ လွမ်းဗျာထုပေ။ ။

ကြိုင်ဂန္ဓာထွန်းရယ်က၊ ခိုင်မာလာညွှန်းပုံက သွေ
ယဉ်တော့စေ၊ ဆော်မြောက်ပြန်သေပြေက၊ စာချေလေ
ဘဲ၊ မယ်တကိုတ်ထဲဟာမို့၊ ငိုပွဲတော်ဆုံ၊ ခေါ်မရွှေစောင်၊
ရာထောင်ထွေးတယ်လေး၊ အေးခွင့်စေကြုံ။ ။

မှာတော်မူဘူးရှာတဲ့၊ ခိုင်မာလာဦးငယ်ထ၊ ကြွေး
ရအင်၊ မယ့်နဲ့လိုပင် မောင်ကမကြင်၊ ခိုင်သော်အစီ
ကယ်လေး၊ စိမ်းရက်တဲ့ သွင်။ ။

ယူရွှေဥာက်ဆန်ခါပေ၊ ဒိုသေသေပန်စေလ၊ သန်း
ရွှေထူခိုင်၊ ဆင်မြန်းမကြင်၊ ဘဝင်ငယ်ထိတ်တယ်လေး၊
လွမ်းစိတ်ကဝင်။ ။

(ဤဘောလယ်မှာ * ခရေပွင့်ပြထားသည်မှစ၍ ပဏ္ဍုသေ
လာဘောလယ်အတိုင်းဖြစ်ရာ၊ သုတေသီများအတွက် မူရင်းအ
တိုင်းသာ ထည့်သွင်းဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

(၁၄)။ ပတ်ပျိုးကလေး

ပြဒုငယ်ချပ်ရံ၊ မတ်ပေါင်းစံ၊ ရှစ်သန်းဗိုလ်ထုငယ်
ခြံ။ ။ နောင်နန်းရံငယ်လေ၊ တူစံမယ်နော်ဘုန်း၊ ကြီး
ပါတယ်၊ သဲရေကျဆုံး။ ။ ရွှေကုန်းငယ်တည့်သွင်၊ မ
ရွှင်ကိုယ်ထူး၊ ဖြန့်ကူးလှိုင်စွာ၊ လင်းပြာကြက်တော၊
ရွှေဥက္ကာနတ်ကယ်ကြောင့်၊ ရင်သတ်ခါမော။ ။

ဒွေးချိုးသဖြန်။ ။ စောလိုက်တဲ့ စိတ်ကယ်နှယ်၊
ခုသည်ဝယ် ဘယ်လိုများငယ်၊
သွားခက်လှတယ်။ ။

အသွယ်သွယ်၊
ဖြေတယ်ပမေ၊
ငိုများတောင်ငိုချင်လှပါပေါ့၊
နန်းမရင်သွေး။ ။

(၁၅) ပတ်ပျိုးကလေး

ပန်းသဉ်လယ်၊ လွမ်းဘွယ်ပူဝန်ရေးငယ်နှင့်လေး။ ။
ညှင်းကျည်ကျည်၊ လေပြည်ဆော်ကာသွေးလို့လေး။ ။
ကျေးသံရင့်နှောင်၊ တောင်တော်မြင့်ဖျား၊ သိုက်ကွန်း
ငယ်ပျော်စကားနှင့်၊ မာဂ ဓာ - ဘာသာကျူးတယ်လေး၊
ကြည်နူးဘွယ်များ၊ နန်းပင်တိုင်ဖွား။ ။ ဖြေဖျော်ဖျား၊
များရွှေညို၊ ရှိဦးစုံစုံချို၊ ဝတိန်ညွှန်ရွှေကေသိ၊ ဒေဝီ
ပုံလေ-ဘုန်းမျှဘုရား။ ။

ဒွေးချိုးသဖြန်။ ။ ဖြေမသာ၊ မှုညာမြင့်ဖွား။ ။
ရွှေသွဲမ္မာကြွေယောင်နှင့်၊
ဝဇီညောင်မေ့ကြငှန်းငယ်မှာ၊
ပူပန်းစေလား။ ။

လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်ဆို တေးထပ်စု

(၁၆) ခြင်္သေ့ ခံရွှေမှတ်တွင်း၊ မယ်ဆင်းလို့ ရှုမျှော်၊
နေမင်းမင်းပြဒုပျော်ရယ်၊ ကြွလာတော်မူဘဲ။ ။
ပဲ့ဇာညွှန်ရထည်စုံကို၊ တူခြုံကာလွမ်းစက်ချင်နဲ့။ ။
ဘယ်ဆောင်းဦးဘုံမှာပေါ့၊ ပျော်တော်မူလေဆဲ။ ။
ကိုယ်ကာရေစိတ်ထဲ၊ စွဲစောင့်တဲ့ နတ်တွေ။ ။
လာစေရန်စိတ်တော်နှိုးလိုက်ပါ၊
ရှိဦး၍တောင်းပန်ရဲ့လေ။ ။

ကြာခြည်မြတ်ဇာခြေကို၊ သာလေပြေဝင်ခတ်တော့၊
မောင်တော်မြတ်လာပြီထင်၊ စမ်းမိသည့်ခင်။ ။

ရိပ်ကြာကြမဲ့ခွင်မှာ၊
သေချင်အောင်လွမ်းပါဘို့လေး။ ။

(၁၇) ပုလဲရည်ငွေ့၊ သိန်ပြုဒုမျက်လွှာ၊
ကိုးမြက်ပွင့်သဏ္ဍာမှာ၊ ရွှေရိပ်ကြာကြငှန်း။ ။

မွှေးမှိတ်လို့ စက်မပျော်၊
ရွှေကိုယ်တော်ဘုန်း၊ သူ့ကြောင့်ပန်း။ ။

ဖလ်နန်းမြင့်ဦးကိုင်၊ ပြည်မဏ္ဍိုင်စခန်း။ ။

ဘယ်ဆောင်မှာ စံပယ်မြန်းလေသိ၊
နန်းရွှေလုံ ကေသီ။ ။

ကြွလာတော်မူနိုးနှင့်၊
တိတ်တိတ်ခိုးပျော်မိပြန်ပြီ။ ။

လွမ်းရက်နှင့်ဆောင်ဆီမှာ၊
ကြက်သံညီဆော်ပြောင်းလို့၊

ရွှေမောင်းတော်၊ သည်ခါဆော်၊
လင်းလုပေါ့နော်။ ။

ဇမ္ဗူလုံ ဖလ်သော်မော်ငယ်၊
ကြွလာတော်မူခဲ့လှလေး။ ။

(၁၈) ကြင်သစ္စာဆင်စဦး၊ ကြင်မျှထူးခဲအင်၊
မြင်စဦးစွဲတွင်မှာ၊ နောင်တင်လျှင်ယုံပ။ ။

ကျွန်းတောင်မြင့်ဒီပါမှာ၊
တသီဟာမြန်းမည့်သူက။ ။

နန်းစစ်တဲ့ တဏှာငယ်၊ လေးသူဇာတမျှ။ ။
ဖြေနိုင်သူဖြေကြတော့၊ လွမ်းလက်စမပြေ။ ။

ရွှေမဉ္ဇူစစ်အတုံးကဲ့သို့၊
ချစ်မမုန်းစွဲပေါ့သည်မေ။ ။

သင်းထုံပြန်သင်ဗေဝယ်၊ ချိုရွှေဗျာကြူဘူးတဲ့။ ။
နေမှူးနွယ်နုရိန်၊ လောင်းအာဒိသိမ်။ ။

ရဲရွှေခပျော်ကုန်းငြိမ်ဝယ်၊
ကျော်မုန်းယိမ်မူတတ်လှလေး။ ။

(၁၉) ညဉ့်ရုံတော် အခြေပျက်စေဖို့၊
ရွှေလက်နဲ့ ဆွဲကာပေ့ ရက်ပေ့၊ ပုလဲညာရယ်။ ။

ရဲပါပေ့ဘုရာ။ ။
အနားကရဲရွှေတော်သည်၊

ပျော်တပျော်နိုးခိုက်ပေလား။ ။
မျိုးဇာတိသတိုးမွန်ငယ်၊ လူဆိုးဥာဏ်ဝင်စား။

မွှေးမိခင်ဘုရားနှင့်၊ အများတို့သိမည်။ ။

ဘောသလွန်စက်ရာအံ့မှာလ၊
မယ်နှလုံးနောက်လှပါတော့သည်။ ။

နန်းနေညွန့်တထာကီငယ်၊ တရှည်ရှည်မစံမြန်းပါနှင့်၊
မှန်နန်းကဏ္ဍနာရီဆော်၊ လင်းလှပေ့နော်။ ။

နှစ်ပါးလုံးအရှက်ကိုမျှော်လျှင်၊
ထွက်ကြတော်မူဦးဖျာလေ။ ။

(ဤတေးထပ်မှာအချုပ်တန်း ဆရာဖေရေးကြောင်းအများ
သိပြီဖြစ်သော်လည်းမူအချို့ တွင်လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်ရေးဟုခေါင်း
တပ်ပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်၏ ဘဝဖြစ်
စဉ်နှင့် ဆက်စပ်မှုများရှိပါသဖြင့်၊ ထည့်သွင်းပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်
ပါသည်။)

လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်ဆိုလေးချိုး ခွေးချိုးသဖြန်စု

(၂၀) တောမေ့ တော့မယ်
သူဖြူလျှင်အယူဖြောင့်နိုင်ငဲ့၊
သူမှောင်မှောင်စိုးမိတယ်။ ။

ခွင့်သနားလျှင်ဖြင့်၊ မြင့်ဖျားဟေမာနှင့်၊
ချောင်သေလာ ရွှေဝါကျွေမှာ၊
တောမေ့ တော့မယ်။ ။

မသေရုံရွှေဘုံကြီးမှာလှ၊ သစ်သီးနှင့်ပွဲတော်တယ်၊
ဖန်ခြယ်တဲ့ဝတ်လဲ။ ။

မွေးလို ရယ်လှိုင်၊ အုပ်လုံးစံပယ်ကြိုင်တဲ့၊
မြစောခိုင်မင်ရည်လဲ ကို၊ ရှင်းမဲ့ကြံဆဲ။ ။

(၂၁) ပြည်တော်ပြန်

မြိုင်တသန်မှာတဲ့၊ ကြိုင်နံ့ငယ်ကန္တာ၊ လှိုင်နံ့ငယ်ဖြာ
သည်၊ ခိုင်ရွှေညာဂေါင်က၊ ကိုက်မူသင်းပြန်တော့တယ်
လေး။ ။

ငွေစံပယ်၊ နန်းမယ်ဆင်ခွင့်၊ ခါတော်မှီပွင့်ရွာတဲ့၊
လေးခင်မိတ်နံ့ပြည်တော်ပြန်၊ လွမ်းရန်စုံစုံ၊ မြူးခြည်ဆိုင်း
လို့၊ ရှစ်တိုင်းမှာမှန်သောခါ၊ ရွှေဘုံကြော့၊ မဏ္ဍလာမှာ
ရော်ရမ်းခါ ဘယ်ဆီမှန်းငယ်လို့၊ လမ်းသိပြီလေး။ ။

(၂၂) ရွက်သစ်လောင်းချိန်

စုံတကြောမှာတဲ့၊ အံ့ဩငယ်မကုန်၊ ပန်းနံ့ငယ်ထုံ
သည်၊ ရွှေဖိုင်ညာတံကြေလို့၊ တောင်လေသွင်းပြန်တော့
တယ်လေး။ ။

နှေဂီမှာန်ငယ်၊ ဝသန်ခါပြောင်း၊ ရွက်သစ်ကယ်
လောင်းလို့၊ နှာမောင်းရစ်ခွေဖူးညွန့်ဝေနှင့်၊ မြသေလာ
မွန်၊ ရေတံခွန်လဲ၊ စီးဝုန်ညာဘယ်၊ နှစ်ပြောင်စမ်းနှင့်၊
ခင်တန်းစွယ်၊ တူရယ်မကွာ၊ ဒေါင်းဖိုမထို၊ တွန်ကြ
သံသာသော့ခါ၊ လွမ်းဗျာထုရွှေတွင်မှာ၊ ပြေမရွှင် ဖော်
ကွာဝေးသူတို့၊ ဆွေးချည့်မယ်လေး။ ။

(၂၃) ဖမ်းပါစေ

ခိုင်အနန်းငယ်နှင့်၊ ကြိုင်လန်းငယ်ဝတ်ညည်၊ မြိုင်ခန်း
ငယ်စည်သည်၊ ခါတော်မှီတာသကြိန်မှာ၊ ရွှေလှည့်ချင်
ပြောင်းတယ်လေး။ ။

ရွှေတိုင်းသာ၊ လင်းပြာသန့်စင်၊ သိုက်မြိုက်တင်လို့၊
ကျူးယင်ကြော်ငြာ၊ ရွှေဥကြတို့ ဖော်နှောကာနှင့်၊
ခရာတဲ့ကျေးငယ်ကို၊ ရွှေချိုင့်ဝယ်သည် မယ်မွေးချင်လှ၊
ဖမ်းပါဖေ၊ ဟန်မနှေးပါနှင့်၊ ပြေးရော့မယ်လေး။ ။

(၂၄) ဝဋ်လိုက်တတ်တယ်

မြဲခဲရောင်နွယ်၊ ရွှေကျေးငယ်ကို၊ မွေးချင်တယ်မပူဆာ
နှင့်၊ နန်းညာရွှေမြင့်နတ်ကယ်လေး။ ။

ရွေးဝဋ်ကျန်အောင်၊ မဖန်သာသင့်၊ မြိုင်လုံးတင်တဲ့၊
ပင်မြင့်သဇင်၊ ဂမုန်းအင်၊ တော်ဝင်တဲ့မြတ်လေး၊ မောင်
ဆုတ်ယူပေးမယ်ပါ၊ ပျံ့မွှေးငယ်ချိုချို၊ ငိုမာန်ဖွဲ့လို့၊
အနွဲ့တော်ပိုလှချည်၊ ကွန်းခိုတဲ့ရွှေဘုံပျော်မှာ၊ အမူတော်
သည်မယ်များလှချည်၊ ချုပ်ရိပ်နေဟိုရွှေကျားက၊ စားတတ်
တယ်လေး။ ။

(၂၅) လာမချော့လာနှင့်

လာမချော့လာနှင့်၊ တန်တော့ဖျော့ရွှေကိုယ်၊ ဘုန်း
မိုမိုငယ်၊ မယ်ကလို မောင်မညာလို့၊ ရှောင်ခွာ စိမ်းရက်
တယ်လေး။ ။

လှမြတ်စွာငယ်၊ မကြာစေကြောင်း၊ ရွှေစကြာ
ညောင်းမယ်လို့၊ သောင်းလုံးမှန်ကူ၊ ရွှေဗျာငြိမ့်နှင့်
ဆင်မိန့်တော်မူခဲ့၊ ဒါဂ္ဂလို့ ကေဆံငယ်၊ တပြည်စံ နှစ်ပြည်
မွေ့လို့၊ သူမေ့တယ်လေး။ ။

ဝိဇယကာရီ နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီးမှ ထုတ်နုတ်သော
တေးထပ်များ

(၂၆) ကိုယ်ဘာသာစိတ်ကူးလို့၊ ရွှေဖူးကိုလက်တင်၊

ခွဲကြဲရဖြစ်အင်ငယ်၊ လူ့ဘုံတွင်မရှိ။ ။
ပါမောက္ခ-ဆိုလောက်လှ၊ ငါ့ပညာငယ်၊
တဆိတ်စာဖမ်းလို့မမိ။ ။

တတ်စုကိုနည်းဖွေလျှင်၊ ပရမေစိန္တိ။ ။
ဝရဇိန်ရောင်ငြိလို့၊ မိုးပတိဥသျှောင်။ ။

သမန္တာအခေါင်ကျူးလို့၊
ပြူးမြို့သို့ခရောက်ပေသည့်မောင်။ ။

သဲမချိုသည်ဝဋ်နှောင်သည်၊
လွတ်လွတ်အောင်စိတ်ဇောနှင့်၊
မနောဗုဒ္ဓာယာ၊ ဆုံးတိုင်ရပါ။ ။

ကက်ကင်းထိ တက်ကိန်းစာမူ၊
မကုန်ရွာနိုင်သေးဘုလေး။ ။

(၂၇) ကကြီးနှင့်ခကွေး၊ အပြောကိုသူသင်၊

နီသမတိုင်းခွင်ကို၊ ရောက်ပါလျှင်ငါ့အား။ ။
မင်းသားတို့တတ်ရာ၊ သမန္တာကမ်းထွက်မမှား။ ။

တာပသမြတ်ဆရာငယ်၊ ဥာဏ်ကုန်ချာဆင်ပွား။ ။
ဂိုဏ်းဥသျှောင်-ခေါင်ထားသည်၊
မြတ်တပါးမထေရ်။ ။

သင်လေလေ—ဉာဏ်ပေတုံးလို့၊
 မုန်းစရာသည်နှုတ်ဝသိ။ ။
 နည်းနာယ-ဆယ် ရှစ်လီ၊ ကုမ္ပဏီခံလောက်တဲ့၊
 ပါမောက္ခ ဒီသာကျော်၊ ဘုန်းငဲ့ ရှေ့တော်။ ။
 သောင်းနယ်ရပ် ကြာနွဲ့ကျော်အောင်၊
 ဖတ်အော်ကာ အံ့အုံးမူလေး။ ။

ဝိဇယကာရီမင်းသားက သကနီတုံမင်းသမီးထံပေးမှာတမ်း

(၂၀) လွမ်းတဲ့ဖြစ်၊ ခွန်းလှစ်ခါမှာတမ်းနှင့်၊ စာလှမ်းလို့ သူ
လိုက်ပါတော့မည်။ ။

ယဉ်ရွှေလုံး နတ်မယ်ကို၊ မပြယ်တဲ့ သစ္စာနှင့်ဘုံသံဉာ
ကြာကြာနန်းမူလ၊ ရံသန်းကြော့ ရွှေရှင်၊ မြင်ချင်တဲ့
သဘော၊ မနောထင်တော်မူရန်နှင့်ပ ။ ။

သက်တညာ-ဆက်ခါနဲ့သလို၊ ဆင်ရနိုင်သေး။ ။

ရတက်ပွေခက်ပလေကြုံတဲ့နဲကိုဖြင့်၊ တင်လဲတင်ချင်
လှချည်ငဲ့ လွမ်းစမအေး။ ။

ရွှေမာလာ—နေသွေးလို့၊ မြန်ကျေးနီလာ၊ တဒီ
ပါဝယ်၊ သီရိန္ဒာစံတိုင်းက၊ လင့်ဆိုင်းလို့ သည်အပူကို၊
ဥဏှာဂူနေလျှံစက်လိုသို့၊ ဘယ်ရက်မှာ လောင်စာကို၊
သဲညာဖြေတော်ရက်ပါဘူး၊ ကြင်ရွှေလည်ဆင်တော်ရက်
ကယ်စာ၊ ကနက်ကယ်နောင်မြန်းမဲ့၊ ရံသန်းရွှေ။ ။

ငွေတူနွဲ့ကွန်းညှာ၊ လဲလဲလန်း၊ လဆန်းကိုသာပါ
တော့မယ်တဲ့၊ စံညီလာ-သီဟာသ၊ ငယ်က၊ စောတလျက်
သာ။ ။

ရွှေလိပ်ပြာနှစ်ကိုယ်တွေခါမှ၊ စုံစေ့ငယ်တဲ့ ထွေ
တရာ၊ ညင်သာမဲ့ ရွှေနား။ ။

ပျံပျံငယ်ကြူ၊ သကရွှေမဉ္ဇူ၊ မုန်းမူနှင့်လား။ ။

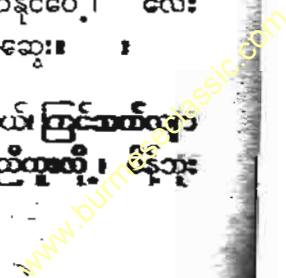
ဝိဇယကာရီနန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီးမှ ထုတ်နုတ်သော သကနီ
တုံ မင်းသမီးက ဝိဇယကာရီမင်းသားထံပေး မှာတမ်း၊

(၂၉) သစ်လို့သာညှန်းတော့၊ မြကွန်းရွှေညာမှာ၊ - ရွှေ
လောင်းစာပုတ် - မီးလိုဖြင့်၊ ရှစ်ထီးနှောင်လှုံမဲ့ - ဗိုလ်
ရွှေစုံညီလာဖြင့်မှာတဲ့၊ စံတင့်တော်မူရက်ပါဘိ၊ ကနက်
ကယ်သျှောင်ဘုန်းဖို့ - ညာရုံးရှင်။ ။

ရွှေဘဝင် - ဖြေမရှင် - ဖန်နေသ၊ သည်သို့၊ ဘယ်မှ - မ
အေး။ ။

သုံးရွှေပိုင်၊ ဖြေများ - ဖြေတော်နိုင်ပေ၊ လေး
ရောင်ပြိုင် ပုဂံနမူမယ်နှင့်၊ သဲကြွေလှဆေး။ ။

မြန်ကျေးအောင်ချာ၊ သီရိန္ဒာဝယ်၊ ကြင်သစ်လျှာ
ညာကြော့မူးငယ်နှင့်၊ ဆင်လိပ်ပြာနဲ့ညီတူထို၊ မိန့်ဘူး
တဲ့ဗျာတော်သံ။

ခင်းမမှန် ဖန်သလို၊ ဘိုးနွဲ့ပြည်တန်ငယ်၊ ဝေဘူစံ
ဆင်တော်မျိုး၊ ထင်ကိုးတံစိတ်ရည်၊ ဘယ်ရွှေလည်
ကန်ထိုက်မယ်လို့၊ အသိုက်နေညွန့်မြနွယ်လာ။ ။

သက်တရာ၊ သကလာ-မတင်ရခင်က၊ နောင်က
သွေလွဲ။ ။

ဆင်သစ္စာ၊ ကပ်ကမ္ဘာအခြေပြုတယ်၊ မေရုငယ် - ရွှေ
တောင်ပြိုသည့်နှယ်၊ ယွင်းယိုရန်။ ။

ဂန္ထရုံတောစောင့်နတ်သမီး ဂေါ်မုန်ရီက နန်းလုံးကေသီမင်း
သမီးကို ဖြေဖျော်ရာ၌ သီဆိုသောသီချင်း

(၃၀) မြိုင်ခြေခိုင်ငွေ၊ ဆော်လေသန့်သန့်ညှင်း၊ ထိုဂန္ဓာမာ
လာမင်း၊ ဂေါ်ဇင်ကျန်ကြွင်းမြှူနှင်းနှင်း၊ မလင်းမှိုင်းအံ့
ရီ၊ ရှစ်တိုင်းမှောင်ညိုချို၊ နာရီသံခါညောင်းလို့၊ စာမ
ရီတောင်စောင်းက၊ ဒေါင်းဖိုမတုန်သံချို၊ သည်လိဖြေ
ဆည်၊ စက်လဲပျော်နိုင်ပြီ၊ ဆောင်ကွန်းငယ်ရာသီ၊ ကတိ
ပန်းလွှာခြုံလဲငယ် - လုံပါသေး၊ အဆွေးငယ်ထပ်ပို၊ တ
ကိုယ်တမ်းသာ၊ ရွှေသဲမှာတုန်ကာအေး၊ မြသွေးရောင်
မိလ္လာငယ်နှင့်၊ ရွှေသားဘုံသဉ္ဇာ၊ ပျော်တော်လေရှာ
တော်ဘဲ၊ ညဉ့်ဆည်းဆာသံရင့်ငယ်လွဲ၊ လဲသည့်ပြန်
ညောင်၊ မြိုင်ယောင်ပရင်း၊ ဖြေများဖြေတော်နိုင်နှင့်၊
ကြယ်ရောင်မြိုင် - တိမ်တိုင်ခပါပေါ့၊ ရှေ့ပြုဗွာ-ဝိဒေဟ
မူ၊ မိုးစလို့လင်း။ ။

ဝိဇယကာရီ နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီးလာ၊ ဝိဇယကာရီ
ဇီးသားနှင့်အထိန်းတော် အဘယဂန္ဓာတို့ တောတောင်ခရီး
ညှင် ရောက်ရှိနေရာ ရာသီ၏သံယာပုံကို အထိန်းတော်ကြီး
ချီးမွမ်းပုံရာသီဖွဲ့။

(၃၁) မျော့မရဲအောင်၊ ရွှေသဲဆွက်ကြွေ၊ ရဂုံဗွေတွင်၊
လေပြေလောင်းစ၊ တပေါင်းလကို၊ ကိုးနယ်ကလည်၊
ရှစ်တိုင်းငယ်ရည်၊ မြူခြည်နှင့်နှင်း၊ တဂုဏ်ကျင်းလို့၊
မင်းမူသည့်ခါ၊ တောင်သေလာတွင်၊ ထိန်ဝါတောက်ညှီး၊
ယာပြင်မီးနှင့်၊ မြိုင်ကြီးပျော်ရွှင်၊ ကိုကရင်တို့၊ စူးသင်
စကာ၊ လုပ်ငန်းတာနှင့်၊ ဒေဝါဗန္ဓုန်၊ တိမ်ဂဠုန်ဝယ်၊
အမှန်သိကျူး၊ နန်းဆော်ပြူးလို့၊ နွေဦးငယ်ချီချီ၊
သည်ရာသီဝယ်၊ ရွှေဖိုကံကော်၊ စွယ်တော်စကား၊
အိမ်တော်လျားနှင့်၊ သနားစဘယ်၊ တောစမ္မာယ်၊
သုဇ်သွယ်ပျံ့ကြူ၊ တမင်းမူလို့၊ နတ်တူဆင်ရန်၊ ခိုင်
လက်တံမှာ၊ ဘယ်ပြန်ညာရုံး၊ ရွှေနန်းသူကုံးပါတုံ၊
သုံးရွှေသခင်၊ မြတ်ပန်းတော် ဝင်ထိုက်သည့်၊
သင်လိုလို့၊ ရနံ့ငယ်ချိုရန်မှာ၊ လွမ်းပိုဖွဲ့စေ၊ သည်ရပ်
မြေတွင်၊ သည်လေဆွတ်ပြန်၊ ဖြေမတန်နှင့်၊ ပန်ကျက်
သရေ၊ အထွေထွေကို၊ တိမ်ခြေမြန်းကာ၊ ဈာန်ပွားမှာ
ထဲ၊ သမာပတ်ဝင်၊ မဂ်ဉာဏ်ရှင်သော်မူ၊ ဘဝင်ကြွေမော၊
ပြန်ပြန်စော့၍၊ မနောစွဲလည်၊ ထဲမကြည်၊ သဲရည်နောင်
ဆေးအထွေထွေနှင့်၊ တည်စေမရှိ၊ ဝိပရိလဲ၊ ကင်းငြိမ
ထန်း၊ ဣန္ဒာရုံကို၊ လုံးစုံထပ်နှောင်၊ သည်မြိုင်ချောင်ဝယ်၊

ငိုယောင်ယောင်ရယ်မလိုနှင့်၊ ဆွေးစေဘို့ဖန်တတ်တဲ့
တောပါဘုရား။

* စာမျက်နှာ-၂၂၉ လှိုင်ယိပ်ခေါင်တင်ဆိုဘောလယ်အပိုဒ်-၅
အဆုံးတွင် အောက်ပေါ်ပြပါ ဘောလယ် အပိုဒ် ၆-နှင့် ၇-ကို
ဆက်၍ ဖတ်ရှုပါရန်-

၆။ မယ်ခုမျှော် ဘောလယ်

စိန်ခြူးကြာညောင်၊ လဇ္ဇာင်လင်းပါလို့၊ မှန်ရွှေ
ပြုပြတင်းငယ်က မယ်ခုမျှော်၊ သုံးချက်စည်တော်၊
ရိုက်ဆော်ညှင်းတယ်လေး၊ လင်းပြန်လှနော်။ ။

သလင်သင်းပါတဲ့ခင်းပြန်ပေါ်၊ လာနိုးငယ်မယ်မျှော်
လို့၊ တကိုယ်တော်လူး၊ ထွေရာစိတ်ကူးပါလို့၊ ဖူးရွှေ
လက်တင်၊ ဖြစ်ရှေးကုန်စင်၊ ဘဝင်တုန်ဆွေးတယ်လေး၊
တွေးကြံလိုက်ရင်။ ။

သစ္စာတော်စူးပါစေ၊ ဆိုဦးကပင်၊ ခင်လေးကို
မောင်ကြင်ငံ၊ သည်သက်တွင်ဘဲ၊ နောင်သွေမလွဲပါဘူ၊
ယုံတော့မေ၊ ပြဒုမဘွေ-သီဟာတင့်တယ်လေး၊ ဦးညာမြင့်
နေ။ ။

နတ်ဒေဝီဖြားသော်လဲ၊ တပါးမသွေ၊ ရှစ်ပြဟွာ
ချေပါလို့၊ အောင်ဇေယျာညွှန်း၊ မတ်ခြေရေဝန်းငယ်
နှင့်၊ ရေသွန်းတော်ခံ၊ မဟေသိမုန်၊ ဒေဝီတပ်တယ်လေး၊
ဦးဆယ်ထပ်ရံ။ ။

သည်မေတင်စားပါလို့၊ ကြင်အားငယ်သန်၊ ခုများ
မူာ သူတဉာဏ်နှင့်၊ မူတဟန်ခြား၊ ပြုတော်မူအားရန်

ကော့၊ မျက်ထားတော်သုန်၊ မချစ်ပြင်ပြင်၊ မကြင်
ကိုယ်တော်စိမ်းတယ်လေး၊ ပိန်းပိတ်လို့ မှန်။ ။

ဒွေးချိုးသဖြန်။ ။ အချစ်ကိုယုံပုံပါငဲ့အလုံး။ ။
ရှောင်လွှဲနေပျော်လို့၊
မကြည်သော်-မျက်တော်ဖုံးတယ်၊
ဘယ်တွက်ကြောင့်မုန်း။ ။

၇။ မျှော်တလင့်လင့် ဘောလယ်

ပုလဲမြိတ်စုံ၊ ဂန္တန်ခြားပါတဲ့၊ နရားရုပ်ကြာ၊ မြခက်
သွယ်၊ ရွှေကိန္နရီ၊ ရုပ်ချီဆန်းတယ်လေး၊ ပန်းအုံမြင့်
လယ်။ ။

ထင်လာနိုးငယ်နှင့်၊ မျှော်ကိုးယောင်ဘွယ်၊ သက်ဆုံး
လှိုင်ကြံရွယ်တဲ့၊ ရွှေစမ္ပယ်ကုံး၊ မြတ်ဉာဏ်ယူသုံးပါလို့၊
ကြော့ဆုံးကေသီ၊ ဘုန်းမယ် သွင်ပြင်၊ လိပ်ပြာဝေးတယ်
လေး၊ ဆွေးပိုခဲ့ပြီ။ ။

သဲရွှေဘွင်ကျမ်းစေတို့၊ မယ်လွမ်းချိန်မှို၊ ရွှေစကြာစုံ
နှစ်လိပ်၊ သီသီမမြန်း၊ ခိုင်မာလာပန်းငယ်နှင့်၊ စက်ခန်း
တော်ဘုံ၊ မော်ယုန်းသဉ္ဇာ၊ ဆောင်တော်ကွေ့မှာလေး၊
ဖူးတွေမကြုံ။ ။

ငွေယုန်ခြည် ဝောင်းပါပေါ့၊ ခါနှောင်းတော်ပုံ၊
ရွှေ ကျွန်းဝိဟာဘုံက၊ ထွက်ပေါ်လှနိုး၊ သုံးပယုန်ရတီပေါ့၊
ပေါ့၊ မျှော်မမြင်၊ ရွှေကြက်သံချို၊ ဆော်လှာဘွင်းတယ်
လေး၊ လင်းမယ်လို့ပြင်။ ။

၃၁။ မမိ

(၁၂၂၀-၁၂၅၀ ခန့်)

မမိသည် ကုန်းဘောင်နှောင်းခေတ်နှင့် မြတ်သို့ခေတ်အကူး ကာလတွင် ထင်ရှားသောအမျိုးသမီး စာဆိုတော်တဦးဖြစ်ပါ သည်။ မမိ၏မေးမြေဇာတိကို စွဲ၍ သုံးဆယ်သူမမိဟူ၍လည်း လူသိများပါသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၂၀ - ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၉ - ရက်ဗုဒ္ဓ ဟူးနေ့ နာရီပြန် ၂ - ချက်တွင် သုံးဆယ်မြို့၌ ဦးလူငယ်၊ ဒေဝီရွှေ မယ်တို့မှ ဖွားမြင်လေသည်။ အသက် ၄ - နှစ်အရွယ်ကပင် သင်ပုန်း ကြီးနှင့် အက္ခရာမှန်သမျှကို တလနှင့်အပြီးသင်ကြားတတ်မြောက် သည်။ အင်္ဂလိပ်စာကိုလည်း အသင့်အတင့်သင်ကြားတတ်မြောက် ခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင်မမိသည် သပြေတို့ကို ညှပ်တက်၍သင် ကြားခဲ့သည်။ ရာဇဝင်၊ မဟာဝင်၊ ဗုဒ္ဓဝင်၊ ဝတ္ထုနိပါတ်နှင့် ဇာတ် အမျိုးမျိုးကိုလည်း သင်ကြား လေ့ကျက်ခဲ့သည်။ ဗေဒင်ကျမ်း များကို၎င်း၊ ရှေးသုံးပေါ်ရာဇာ ဝေဟာရတို့ကို၎င်း၊ အရိယာဝံ သအမေးအဖြေ၊ သမန္တ၊ စက္ခုဗိပနီ၊ ရာဇောဝါဒ၊ ဇိနတ္ထပကာ သနီနှင့် ဒန္တာရီတို့ကို၎င်း၊ ပျို့၊ ကဗျာလင်္ကာတို့ကို အသက် ၂၂ - နှစ်အရွယ်တွင် ညက်ညက်ကျေအောင် အာဂုံဆောင်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပေသည်။

မမိသည် ရန်ကုန်မြို့ စမော်ကော်ဝန်ဟောင်း ဦးအုံး၏သား ဗိလတ်ပြန် ဝန်ထောက်မောင်ငွေခိုင်နှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခဲ့ သည်။ လက်ထပ်ထိမ်းမြားပြီးနောက် ပေါင်းတည်မြို့တွင် သွား ရောက်နေထိုင်ခဲ့သည်။ မိန်းမတို့၏ ဓမ္မတာအတိုင်း နေ့ရက်စေ၍

မွေးဖွားခါနီးတွင် မိဘရပ်ထံသုံးဆယ်မြို့သို့ ပြန်ခဲ့သည်။ မိဘများ ထံတွင်ပင် မီးဖွားစဉ်၌ သုံးဆယ်မြို့တွင် ကွယ်လွန်လေသည်။

မမိသည် အောက်ဖော်ပြပါ မေတ္တာစာများကို ရေးသားခဲ့ လေသည်။

- (၁) မမိက မယ်စိန်သို့ပေး မေတ္တာစာ၊
- (၂) ပွဲစားဦးသင်းက - ကြည့်မြင်တိုင်ရှိ မယားထံပေး မေတ္တာစာ၊
- (၃) စံရွေးမြို့ စစ်ကဲမင်းကြီးက - ဗင်္ဂလားမြို့၊ သားများထံ ပေးမေတ္တာစာ၊
- (၄) မမိက မင်းလှမြို့သို့ ပန်းတောင်းမေတ္တာစာ၊
- (၅) မမိက ရန်ကုန်မြို့နေ မသိန်းထံပေး မေတ္တာစာ၊
- (၆) ပရိတ်ရွတ်ကြွမေတ္တာစာ၊
- (၇) မအူပင်မြို့ အခွန်တော်ဝန်မင်းက ဗင်္ဂလားမြို့မှ သား များထံ ပေးမေတ္တာစာ၊
- (၈) သာယာဝတီစာရေးကြီးက - ရန်ကုန်မြို့ ဘထွေးထံပေး မေတ္တာစာ၊
- (၉) စံရွေးမြို့ - ကိုဘိုးမြင့် သားရှင်ပြုဘိတ်စာ၊
- (၁၀) မမိက မဖွားတူသို့ ပေးမေတ္တာစာ၊
- (၁၁) မမိက မပိုးဖြူထံပေး မေတ္တာစာ၊
- (၁၂) ဥပုသ်အမများကိုပေးမေတ္တာစာ၊
- (၁၃) သမာဂီဒါ ပရိကံခတေးသစ်၊

(၁)။ မမိကမင်းလှမြို့သို့ ပန်းတောင်းသောမေတ္တာစာ
 ဇဝနပဋိဘာန်၊ သမယအတိတ်ဥာဏ်ဖြင့်၊ သန္တာ
 ပြန်ရိုးညွှောက်၊ ပုလဲဥနှင်းပေါက်၊ ရဲရဲတောက်လျှံထိန်း၊
 သဲသဲမောက်အာလိန်၊ ရပ်မခြားမာဂိန်သို့၊ ဂဇာသိန်
 ထွန်းပ၊ လှမ်းစရာဟေမဝန်၊ ဗေဒအလွန်ထူးဆန်း၊
 ကေသရာနတ်နန်းနှင့်၊ ခြပ်ဆန်းသိတာ၊ ဇလပ်ပန်ဇီဇဝါ၊
 ပန်းခတ္တာသော်က၊ ပမ္မာယ်ဖြူပေါ်စံ၊ မော်ဝန်လှိုင်ဂူ၊
 ပျော်စရာမြိုင်ငူမှ၊ ခိုင်မညူရှက်နဲ့လို့၊ အနဲနဲထေ့ထု၊
 ဘုံရဟတ်စန္ဒာသည်မြန်းကြွလာအခိုက်၊ အဇဂ္ဂတိမ်တိုက်
 က၊ လွတ်လိုက်သည်အခါ၊ ဇမ္ဗူရဇ်သိင်္ဂီလို၊ စာတူနှာ
 ရစ်ဆွယ်၊ မြို့အသစ်ရွှေဆယ်က၊ အရွယ်ကိုထောက်စစ်
 လျှင်၊ ၁၈-နှစ်မရှိ၊ ချစ်ဆွေဟောင်းမမိက၊ အသိမှန်
 သက်သက်၊ ကဝိဥာဏ်မစွက်ဘဲ အနုဂ္ဂရောင်လျှံ၊ ဘဝဂိမျှ
 ထောင်တန်အောင် ခေါင်နပန်ဖက်တွဲလို့၊ ပျံ့ဝဲသည့်
 ဟင်္သာ၊ ငှက်ကရဝိတ်ကြိုးကြာတို့၊ သာယာသည့်ဥပမာ၊
 ကျွန်မ၏မေတ္တာကို၊ စေတနာမပျက်ယွင်းဘဲ၊ အနက်
 ကျဉ်းပြလိုက်ပါတော့မည်။ ။ အလီလီထူးဆန်း၊ တန်း
 ရွှေမြို့နဂရာတွင်၊ သွေသညာ မည်ဆို၊ အရိုးအိုမပွား၊
 နှစ်ပါးစုံကြင်ဖက်၊ မကွက်ကြစေတနာနှင့်၊ မာပါစေ
 ဟောန္တူ၊ သာပါစေဟောန္တူ၊ တအိမ်လုံး တရပ်လုံး၊
 ရှိသမျှသိမ်းကျုံး၍၊ အားလုံးကုန်ဟောန္တူ၊ သဝေချာ
 ပြမ်းစု၍၊ ခုလုပ်ခုရေးမနေ၊ လွယ်ကူ၊ မူအထက်ခါ၊
 ကျမ၏မာတာကို၊ မင်္ဂလာတွင်ချို၊ မင်းလှမြို့အောင်ချာ

က၊ ပြန်လာသည်အခိုက်တွင်၊ အလိုက်သင့်မွေ့ဆုံ၊ အရိုး
 အိုနှင့်တွေ့ကြုံလျှင်၊ ယမုဉ္ဇသိတာမှာ၊ မေခလာဆွေမယ်
 က၊ ကယ်ဆယ်သည့်ကျေးဇူး၊ နည်းသက်သေတဦးမှာ၊
 ပညာထူးမင်းမဟေ၊ မတော်သည်အရာကို၊ ဖွေရှာ၍
 ဖျက်သော်ကြောင့်၊ အသက်မှ ချမ်းသာသည်၊ မဟာစူ
 ငွေ၊ အတည်တည်အထူးထူး၊ ကျေးဇူးကိုရေးရလျှင်
 ရေးသူမှာမခက်၊ စက္ကူတိုး စေးတက်မည်ကြောင့်၊
 အချက်ကျသင့်၍၊ အပြုကြီးမဆို၊ တောင်မြင်းမိရိမက၊
 ကြွလိုက်ခဲ့ပါ၊ တအိမ်လုံး မေတ္တာကြောင့်၊ အရသာ
 ထမင်းမှာ၊ နတ်သုဒ္ဓါသွတ်သွင်းသလို၊ ကောင်းခြင်းနှင့်
 ပြည့်စုံ၊ ကျေးမွေးသည့်ဥသံကို၊ မြေကုန်အောင်မဆပ်
 နိုင်၊ ကျေးဇူးမိုးဝေလှိုင်သည်၊ ပုလဲခိုင်မြဲရွက်၊ ဘော်ငွေ
 သားအခက်နှင့်၊ အထက်ကသုဓမ္မာ သာလာယံအနီး၌
 ချီးမြှင့်၍ ပြုပြင်သော၊ ဥယျာဉ်က မာလာပန်းကဲ့သို့၊
 ဆန်းကြယ်သောအထု၊ ဂန္ဓာရုံအဦး၊ အမျိုး၏မြတ်ခြင်း၊
 အဆင်းနှင့်ပြည့်စွာ၊ ဘန်ကောက်မှဖြစ်သော၊ ပန်းမဟာ
 စပယ်ကို၊ တကယ်ပင်ပေးမည်ဟု၊ မနှေးအောင်စိမံသည်
 ကို၊ ကျမ၏မိခင်က၊ ယူငင်၍ မလာနိုင်သောကြောင့်၊
 ၎င်းဆန်းကြယ်၊ ပန်းစပယ်ကို၊ အလွယ်နှင့်မရရာ၊ သို့ပြစ်
 ပါ၍၊ စေတနာတိုးပွား၊ ကျေးဇူးတွေ အလွန်များသော်
 လည်း၊ ခြားနား၍သည် စပယ်ကို၊ လှူကြိုဝယ်ကြသင့်၍၊
 ကျေးဇူးပြုလိုက်ပါမည့် အကြောင်း၊ စာပေး၍မားပိုင်
 ပါသည် အရိုးအို၊ မပွားတို့ရှင်။

(၂) မမိက မယ်စိန်သို့ ပေးသောမေတ္တာစာ

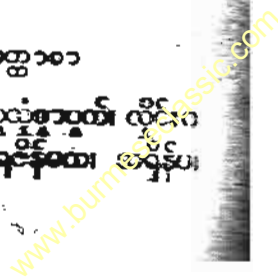
ကုဏ္ဍလာရေ၊ ဒုမ္မာရွှေသို့၊ ပုံဌာနေမှုပမာပြုသော်၊
ရွှေယမုနာ၊ ရေထုဖြာသို့၊ ဝမ်းသာရွှင်လန်း၊ ငွေပုဏ္ဏမာ၊
ယုန်သော်တာ၊ ကြယ်တာရာမြို့မသန်းသလို၊ သဒ္ဓါပန်း
ကြည်ရွှင်၊ ဇောတိရသံမျက်ရွှင်ကို၊ လက်တင်၍ပြသကဲ့သို့၊
တွင်သမယထူးလယ်၊ ထင်နုဂရမြို့ရွှေဆယ်က၊ သူငယ်ချင်း
မမိ၊ စိတ်သတိရှေးသူရ်၍၊ အဓိပ္ပာယ် ယဉ်ယဉ်နှင့်၊
စေတနာပင် စိုက်ပျိုး၍ မေတ္တာ မိုးရွာလိုက်ပါသည်
မယ်စိန်။ ။

တလီထူးဆန်း၊ မြတ်ဓမ္မစာတမ်း၊ ကျမ်းနိပါတ်အထွက်၊
တရားနှင့်တွက်လိုက်လျှင်၊ ရှေးအထက်ကာယိက၊ တဌာနီ
တဘာသာ၊ ဆွေရင်းချွာ၊ မျိုးရင်းစစ်၊ လူရေစက်၊ သည်
အမြစ်ခကြာင့်၊ ဤခေတ်တွင်တွေ့ပြန်၊ စေတနာကံဖန်၍၊
တရံသာတွေ့ကြ၊ မယ်စိန်နှင့်ကျွန်မမှာ၊ သို့ကလောက်
ဌာနတွင်၊ ကလျာဏမိတ်စစ်၊ ဘယ်ကလောက်၊ ချစ်တယ်
လို့၊ ဓမ္မရာဇ်သေနင်္ဂါ၊ ကောရပုဗ္ဗဇာနှင့်၊ လောင်း
မဟာဝိဇ္ဇာ၊ သဘောချင်းတူမျှ၍၊ ဝိဝါဒမရှိသလို၊
စိတ်ပီတိပြန်ပြော၊ ဥပမာတွေးတောက၊ ပရောဟိတ်
ပုဏ္ဏားနှင့်၊ မင်းတရားသေကာလို၊ ကြည်သဒ္ဓါရွှင်ပျ၊
သစ္စာပန်းပန်ကြ၍၊ တရံမျှမညှိပေ၊ ဇီးကုန်းမြို့မိတ်ဆွေ
ကို၊ သည်အခြေသည်ပိုလို၊ သမ္ဘာဂုဏ်နဲ့ ပွား၊ မယ်စိန်
တို့ပြန်သွားမှ၊ ဘုရားမှာဆုပန်၊ အောင်သပြေစီမံ၍၊
တရံမျှမကွက်၊ သပြေခက်တို့လ၊ အရွက်ခေါင်းပါ။

အပင်ပါနှုတ်လွန်းလို့၊ ခုအဟုတ်ရှားပါသည်။ ခြားနား
သတ်မှတ်၊ နွေမပြတ်အောင်၊ ဝစနတ်ဆွေးနွေး၊ ထုံခစတ
နာ၊ ကြုံပေလာ၊ ငွေကုဏ္ဍာဒေးသလို၊ ယဉ်ကျေးခြင်းငါး
ဖြာနှင့်၊ ကောင်းမွန်စွာသူခကို၊ လူ့ဘဝလူ့ဘုံ၌၊ စိတ်အာ
ရုံခံစား၍၊ တရားနှင့် ကိုယ်မကွာ၊ ဘေးဘယရောဂါ
သည်၊ မလာကင်းပျောက်၊ ကြံတိုင်းပင်ပေါက်ပါစေဟု၊
ချီးမြှောက်ဆင်ကာ၊ တင်သမာဖြင့်၊ စဉ်လာဖျက်၊
လွန်သဒ္ဓါ ထက်ကြောင်းကို၊ မြရွက်ကယ်စိမ်းလျှပ်၊
နုဖတ်ဖတ်ကယ် နှင်းပြတ်တုံရာသီ၊ တခေတ်ကယ်ကျူး
လို့ မို့၊ ပုရစ်ဖူးစိကြ၊ ဌာနီဂေဟာ၊ စံတိုင်းနှင့်ကွာသူထို့၊
ပူပျာပါနေကံ၊ ဝယ်နံကိုချဉ်းတော့၊ လေသွင်းချိန်
ရောက်သမို့၊ စိတ်နောက်ကျမ်းကြော၊ ပန်းခရေလဲ၊ ချွေ
ရွေတမူတ်၊ ပင်လုံးကျွတ်အောင်၊ မချွတ်မလင့်၊ အခက်
တိုင်းပွင့်ကြ၊ နန်းပင်မြင့်ရိပ်စံ၊ စာစာငယ်ညံသည်၊
ငှက်သံချင်းရှုပ်၊ ရာသီကျတာမို့၊ မြအသိုက်လုပ်ကြ၊
နပ်တနဲ့နဲ့၊ သုပ်တသဲ သဲ့နှင့်၊ စုပ်တုံကာမြည်တုန်းကို၊
ကြံစည်ကာသမာညောင်သူမို့၊ ပညာဉာဏ်စက်မောင်းကို
မစောင်းအောင်မီးတင်၍၊ စီရင်ကာ ရေးလိုက်ပါသည်
မမိန်။

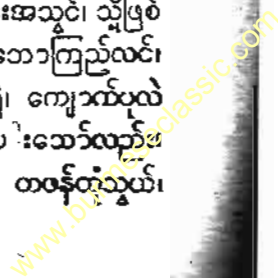
(၃) မမိက ရန်ကုန်မြို့နေ မသိန်းသို့ ပေးမေတ္တာစာ

ဗေဓသုန်လွှာ၊ ငွေကုဏ္ဍလာ၌၊ သေသံစာသတ်၊ လိုင်းဂ
ယက်သို့၊ ပိုင်းဖျက်ဉာဏ်ရောင်၊ ဝရင်္ဂီတေး၊ အရွှန်ပ၊

မြတန်ဆောင်သို့၊ မေ့လျော့မငြိမ့်ကင်း၊ ဆန်းပေါ်လာ၊ စွန်း
 သော်သာလင်းသည့်နှယ်၊ ရှင်းအဓိပ္ပာယ်၊ မို့မို့က
 သိုက်၊ ညိုညိုမှိုင်းတုံး၊ တိုင်းရွှေဆယ်ဝယ်၊ ကြွယ်သမ္မာ
 ရှိ၊ မနေသကတ်၊ ပြောစမှတ်သို့၊ ဇောတိရသ် - မမိက၊
 မဟိဒ္ဓိတ်မြာ၊ ကက္ကဋ္ဌလမ္မရာလို၊ ပညာဖော်ပြ၊ ဥာဏ်ဇ
 ဝန လင်းလိုက်ပါတော့မည်။ ။ဟံသာတိဂုံ၊ စံရာလှ
 သည်၊ မာန်ဟန်မချို၊ ရွှေဂုန်မြို့တွင်၊ လူတို့ဝေါဟာ၊
 မည့်သညာဆန်း၊ စခန်းကျယ်စွာ၊ လမ်းဖွယ်ရာ၌၊ တေဇာ
 မောက်မိုး၊ သမ္မာတခု၊ ပမာပြု၍၊ တန္တူဆိုလျှင်၊ ဟိုဝ
 တိန်ညွှာ၊ မိုးကုန်ဝယ်၊ မဟာအယုဇ္ဇ ပြာသာဒ်စွင့်စွင့်၊
 ထပ်ထပ်ကယ်ဆင့်၊ မြင့်မာစဟု၊ ခွန်သဦးကိုင်၊ ဝတိန်
 တရိုး၊ အရှန်တိုး၍၊ အစိုးပိုင်၊ ကိုင်နှင်းရည်သင်း၊ မော်
 ဟန်တခြား၊ ပျော်စံစားတဲ့၊ သိကြားမင်း၏၊ သက်နှင့်
 ကြင်ယာ၊ နဂိုပဝင်း၊ ကြော့ကြော့ငယ်ရှင်းတဲ့၊ မင်းသူ
 ဇာလို၊ မူရာတမျှ၊ ရှေးဘဝက၊ ဒါနအတိတ်၊ အကြောင်း
 ဟိတ်ကြောင့်၊ အရိပ်ထင်ပေါ်၊ မင်းကတော်၏၊ စံလျော်
 သက်လျာ၊ ခြောက်ပြစ်ကင်းတဲ့၊ မင်းအမရာတို့နှင့်၊ ပမာ
 မတိမ်း၊ သိင်္ဂီပပ၊ လိမ္မာလှတဲ့၊ မမသိန်းမှာ၊ ခပ်သိပ်
 တွန်းလှစ်၊ ကျက်သရေ၊ တက်နေလိုသစ်သမို့၊ မြစ်အခြေ
 လှ၊ မြို့ရွှေကုန်မှာ၊ ငုံ့ညွှာတံတင့်၊ ကုဏ္ဍလာ - ပဒုမ္မာပွင့်
 သည့်နှယ်၊ ခွင့်တရေးရ၊ မမမျက်ဖြေ၊ ရွှေဇမ္ဗူရစ်၊ သ
 ပြေင - ဗေလူတို့ချစ်လှသည်၊ နှစ်ဂမုန်းလျှော်၊ အရောင်လ
 သို့၊ မောင်ဘသော်၏၊ တော်ဝင်ဇနီး၊ သမီးတမျှ၊
 ချစ်ချေးမတို့နှင့်။

တကူသိုက်မြိုက်၊ စံတဆွေတို့မှာ၊ တန်တပြေထိုက်ဝါ
 ငဲ့၊ လှိုက်တသင်းလျှို၊ ရှေးကုသိုလ်ရိပ်၊ အကြောင်းဟိတ်
 က၊ အတိတ်သန်လွန်းလို့၊ တဖန်လုံးလုံး၊ ကံစနှင့်စည်း
 စိမ်ကို၊ တရွှိန်တည်းကုံးရလျှင်၊ နှုန်းတဖီပါ၊ မီးရထား
 တွဲတံဆုနှင့်၊ အခါခါတိုက်သော်လည်း၊ အလိုက်သင့်
 မကုန်၊ ဇောတိကဘုန်းဝေတို့၊ ကျက်သရေပြည့်စုံသလို၊
 ဂုဏ်အထူးရှိန်၊ ကြုံဘူးလျှင်သိပါလိမ့်၊ မဟိဒ္ဓိတော့၊ တန်
 ခိုးသကတ်၊ အမျိုးမြတ်သည့်၊ နတ်တဆွေနှင့်၊ တွဲနေ
 တူကူ၊ ကလျာဏတွင်၊ သဟာယဝင်သောကြောင့်၊ ချစ်
 ခင်ကြသည်၊ ကိစ္စရေးရာ၊ လိမ်မာသမ္မာ၊ မကြီးပုမ္မာလည်း၊
 ယခုမှန်စွာ၊ ဥပမာမှာ၊ မဟာဂါမိတ်၊ ပရောဟိတ်နှင့်၊
 ရိပ်တထီးလျှာ၊ တဆွေသမု၊ ရဝေဒက၊ သေကာလို၊
 စေတနာမျှ၊ နှစ်ကိုယ်တစိတ်၊ ပုရောဟိတ်တို့လို၊ မိတ်ဖြစ်
 ကြ၍၊ တကူပြည့်စုံ၊ တရံတဆစ်၊ ယမန်နှစ်က၊ သစ်တော
 ကြို၊ ဘုံရဝေဆန်း၊ နန်းများသခင်၊ မ-ဘုရင်ကို၊ တသွင်
 တဦး၊ ကုန်မမေ့-ကြုံတွေ့ဘူးလျှင်ဘဲ၊ မြူးကြွအလှ၊ ဆု
 လပ်ပင်မရကတဲ့၊ ထူးမြတ်ကြမ္မာန်သလို၊ တန်ခိုးရှိန် ပပ
 မလိမ်း၊ မမသိန်းကို၊ မတိမ်းအောင်သိရသမို့၊ သတိ
 မှန်စွာ၊ ကျမမှာလည်း၊ သာယာရွှင်လန်း၊ ခိုင်နှင်းရည်၊
 ကြိုင်းနှင်းဆီဖျန်းသည့်နှယ်၊ ပန်းကောင်းအသွင်၊ သို့ဖြစ်
 အင်ကြောင့်၊ ဘဝင်စိတ်စော၊ သဘောကြည်လင်၊
 ကျေးဇူးတင်၍၊ တသွင်တဖြာ၊ ရတနာရွှဲ၊ ကျောက်ပုလဲ
 တို့ကို၊ တန်တခြား၊ လက်ဆောင်ပင်ပ - သော်လည်း
 များသည်အမှန်၊ တရုပ်ပြည်နိုင်ငံမှာ၊ တဖန်တူသွယ်၊

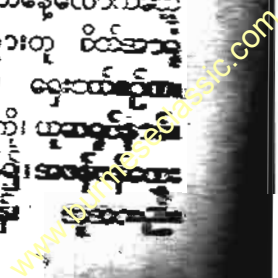
အပ်ရောင်းမည်လည်သလို၊ မဖယ်အရေး၊ဘယ်ကလောက်
 လက်ဆောင်နှင့်၊ အလောက်အောင် ပေးသော်လည်း၊
 ငွေငွေးသည်ဂုဏ်ရှင်မို့၊ တဝင်မပါ၊ ဝမ်းမသာလှဘူး၊
 သို့ရာအလျှင်၊ နှိုင်းဆင်ခြင်က၊ ကိုယ်တွင်လက်တန်း၊
 ကွက်ဆန်းတဖြာ၊ ရတနာကို၊ သဒ္ဓါလေဇာန်မှ၊ လက်
 ဆောင်ပြုရလျှင်၊ ယခုတအင်၊ ကောင်းမည်ထင်၍၊
 တသွင်မကွာ၊ သို့ခြင်းရာကြောင့်၊ ပညာတန်ခိုး၊ဖိုးအနတ္တ၊
 နဂိုပိုင်ပြန်၊ ကိုယ်တိုင်ကြံသည့်၊ ဉာဏ်ဇဝနကို၊ ဟာသ
 တဖုံ၊ ကာလဉာဏ်တစုံနှင့်၊ ဒဂုန်မြို့နေရပ်၊ အလောက်
 သည့် မိန်းမမြတ်ကို၊ ဝစနတ်အခွင့်ရှိန်အခြေမှာ၊ သိန်
 သရေတင့်တဲ့အောင်၊ နှုန်းဆင့်ကာလွှာသား၍၊ အုန်းပွင့်
 စာပါးလိုက်ပါသည် မိမိကြီးရှင်။

(၄) မမိကမဖွားတူသို့ပေးသော မေတ္တာစာ

မြေမဟီ၊ ဗေဒနဒီခွေသည့်၊ ဝဇီငွေနှုန်း၊ ပြိုင်ဘက်
 မယှဉ်၊ နိုင်လျက်ပင်မို့၊ စံတင်ကာသုံးရသည်၊ ဇမ္ဗူလုံး
 ကျက်သရေ၊ တက်သစ်နေသို့၊ ငွေဝရဇိန်ရောင်၊ ထိန်
 ထိန်ပြောင်သည်၊ တန်ဆောင်မြူးကြယ်၊ သောက်ရှူး
 ကြယ်သို့၊ နယ်နိမိတ်ရပ်၊ ကုန်သတ်မှတ်၍၊ မလပ်မမှား၊
 မြတ်ဘုရားနှင့်၊ တရားနှစ်လုံး၊ သိမ်းယူကျုံး၍၊ ထုံးဥပ
 ဒေ၊ မှန်ကန်ပေသည်၊ သပြေစိပါ၊ ကျွန်းလကျိာဝယ်၊
 များစွာဘုရင်၊ တိုင်းသခင်တို့နှင့်၊ နှိုင်းယှဉ်ဖွဲ့ဆ၊ စိစစ်
 ကြလျှင်၊ မဘုရင်ခံ၊ ဗီလတ်စံမှ၊ သဏ္ဍာန်တော်ခြား၊
 ဆီနှင့်ရေထားသလို၊ တရားနှင့်ယူပြန်လျှင်၊ ဣတ္ထိယပဋိ

အမျိုးသမီးစာဆိုတော်များ

ဘာန်ကို၊ စီမံလေငြားသော်လည်း၊ ယောက်ျားကောင်း
 တယောက်ကဲ့သို့၊ လုံလောက်သောမိန်းမမို့၊ ရသတိမှ၊
 သဘောတော်တူလှ၍၊ မြူနီစီပါယ်၊ ပေါင်းစလွယ်ကို၊
 ရသောင်းလယ်မပြတ်၊ စာချွန်တော်အပ်သမို့၊ ခြောင်မတ်
 တင့်တယ်၊ ကျောင်းတကာ-ဦးလူငယ်၏၊ ရင်ဝယ်အဝမ်း
 သမီးချစ်ဟု၊ တွင်သစ်ကျောင်းကန်၊ ကုသိုလ်ပန်သော
 ကြောင့်၊ နာမံမိက၊ မချီသည့်စိတ်ထားနှင့်၊ မေတ္တာစာ
 ပါးလိုက်ပါသည်၊ ချစ်ဆွေ။ ။လောကဓံပေ၊ ဤလူ
 ပြေတုင်၊ ဝေနေယျဋ္ဌ၊ ရှေးအတိတ်မှန်၊ အရိပ်သန်
 သောကြောင့်၊ ဖြစ်ပြန်ကြသည့်၊ အဝဝအဖုံဖုံ၊ ကိလေ
 သာဝန်းရုံလို့၊ တွေ့ကြုံသည့်အနေမှာ၊ ချစ်မိတ်ဆွေ
 အထူး၊ တဦးမျှမတူ၊ ချစ်ကြသည့် ဟူသော်လည်း၊
 မဖြူကြသဘောထား၊ ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ပါးမှာ၊ မြူမပွား
 မကြည့်လင်၊ ကျောက်မဏိ၊ ဝေဘူရှင်လို၊ သဒ္ဓါပင်
 ရစ်ဂိုက်၊ မေတ္တာပန်းတည်စိုက်၍၊ သဘော၌စိတ်ခိုင်၊
 အင်္ဂလိပ် ကျောက်စာ တိုင်လို၊ မယိုင်သည့် အခြေနှင့်၊
 စံဌာန ရှေးမြေက၊ မနေသာခဏ၊ နောက်ထပ်၍
 တသွယ်၊ မြို့သုံးဆယ်သို့၊ အလွယ်နှင့်ပြောင်းလာရလျှင်၊
 တဝမလစ်၊ တမိနစ်မျှ၊ စိစစ်မမေ၊ တနေလောက်ညွှ
 သော်လည်း၊ လွမ်းချစ်ငွေ့မကုန်၊ မဖွားတူ ဝိတ်အာဇာ
 နှင့်၊ တအိုအိုတနှေးနှေး၊ မြို့စံရေးမှာ၊ ရှေးသင်္ဃာတ
 အကျမ်းဝင်၍၊ အကြင်နာမျှကြသည်ကို၊ ယုတဋ္ဌာန်အ
 ဆယ်မရနိုင်အောင်၊ မူလကိုဇာတ်လှန်၍၊ အစန်အစား
 လိုက်တော့၊ စိတ်လေးလို-သဒ္ဓါလှန့်

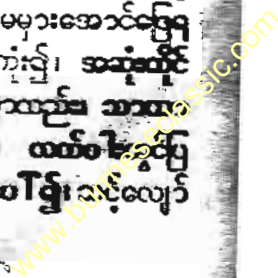

ကြောင်း ပြန်ဆန်၍၊ တိမ်တွေကညိုတော့၊ သဲဆို၍နှင့် လွန်းလို့၊ ပြင်ပြင်စီရေး၊ စာမပေးဘဲ၊ ချင့်တေးထောက် ထား၊ မြတ်ဘုရားမှာ၊ ထင်ရှားစီမံ၊ ညွှာတံကြွကြွ၊ ရွက်လျှာငယ်လှတဲ့၊ မြသပြေနှင့်၊ ခရေကံ့ကော်၊ ပန်း သော်မော်တို့ကို၊ လျော်ကန်အောင်တင်ရှောင်။ ညောင် ရေတွေလောင်းလို့၊ သမုဒ်ပေါင်းဂင်္ဂါမှာ၊ ရေသိတာ ခန်းခြောက်၍၊ ကုန်မလောက်ရှိပါသည်။ ဆိုအရာရာ၊ ချစ်မေတ္တာမျှ၊ စေတနာဗလပူနှင့်၊ အားရအောင်ပန်ဆင် ၍၊ ဘဝင်ကမမေ့၊ ရွှေဒုမ္မာသည်၊ ရေကုဏ္ဍလာမတွေ့ သလို၊ တငွေ ငွေလွမ်း၊ လစန္ဒာကို၊ အသူရာဖမ်းသည့်နှယ် ပန်းလျက်နှင့်ပင်၊ တသွယ်နှလုံး၊ ဇဝနရှင်ရှင်နှင့်၊ ခပ် ယဉ်ယဉ်စီကုံး၍၊ မေတ္တာလုံး ဖြန့်လိုက်ပါတော့သည် မဖွားတူ။

(၅) မမိကမပိုးဖြူထံပေးသောမေတ္တာစာ

လှုံသမ္ဘာချို၊ စံရာမိုသည်၊ ဒန္တာရိဆင်၊ အမြတ်အပို၊ နတ်နဂိုမိုး၊ စပ်ဆိုကာဖွင့်လိုက်သည်၊ ချင့်ကြတော့အများ၊ ဖော်ပြသူစာရှင်နှင့်၊ နောက်ခွင်ကတခြား၊ စာရေးသူ များမည်ကြောင့်၊ သနားခြင်းကရုဏာ၊ စကားရင်းအမှု ပါအောင်၊ ဖြူသဒ္ဓါသိမ်မွေ့၊ နွဲ့ကိုယ်အခင်း၊ လဲ လဲ ဝင်း နှင်းရည်ငွေသို့၊ ကြွေကြွေ ဟန်ယူ၊ သိန်သိန်ဖြုပ်၊ ထိန်ထိန်လှုပ်မဲ၊ နတ်မိုးသူသို့၊ မပိုးဖြူထံ၊ ရှိန်ကုံးပုလဲ၊ စိန်လုံးကြ၊ ခြိမ်းအုံးသဲ၊ ဖန်သည့်နှယ်၊ ငွေနာမံသွယ်၊ နဒီကြို့၊ တံမြို့ရွှေဆယ်တွင်၊ နွယ်သမ္ဘာရှိ၊ မမိက၊ သိသို့

ရန်အခြေကို၊ ခြွေတသင်၊ ပဏ္ဍိတကဝိနှင့်၊ ဉာဏ်ရှိသူ မူလမှာ၊ တယ်သမ္ပအရာရာ၊ ဆိုးကောင်းမှုကြားလာလျှင်၊ စာနာကာစစ်ဆေး၊ ပစ္စုပ္ပန်အတိတ၊ အနာဂတ်ကာလ ကို၊ ဉာဏနှင့်ချွန်းအုပ်၍၊ ဧကဝုစ်ဆေးနှေး၊ ခြေမဟုတ် ဇီလသေးဘဲ၊ အရေးသင့်သရုပ်၊ ဟုတ်သင့်မှုဟုတ်ရမည်၊ ကျွန်ုပ်တို့ကလူ၊ မပိုးဖြူမတော့၊ အယူစောင်းဖယ်၊ ဗာလ မိုက်သမင်ငယ်က၊ ကျင်ကလယ်ဉာဏ်စုတ်နှင့်၊ မြင်သည့် နှယ်ဟန်လုပ်၍၊ နှုပ်လှသည့်သဘော၊ မြေပြိုသည်ပြော သောအခါ၊ စောကြောခါမချဲ့၊ တကယ်ပင်ယုံတဲ့သလို၊ မငဲ့နောက်ရှေ့၊ ဆန်ပြာရာမြေတကြောမှာ၊ စကော လေမေ့လျှစ်တဲ၊ အတေးနှင့်ဗျာကရာ၊ ငါစကောလှင့် ပြိုဟု၊ အဆင့်ဆင့်မြည်တမ်းရှာလျှင်၊ အိမ်ခန်းဝါမီးသွေး တိုက်၊ ဥမင်တွင်းမှောင်မိုက်က၊ ထွက်လိုက်သည့်မောင်မံ ညိုလို့၊ အဖြူကိုမယှဉ်၊ လူ့အန္တပုထုဇဉ်တို့က ရှင်ဘုရင် ငါစကော၊ လာသည်ဟုပြောသလို၊ ယောဇနမညိုအခြေ လည်းမရှိ၊ ယုံမိသည်ကျုပ်အဆွေမှာ၊ ဇာတာနေနှမ်း ယုတ်၊ ဆင့်စိန်ရေမြောက်ခံ၊ ရန်အဆစ်လုပ်မိလို့၊ မြုပ် တမြုပ်တကယ်ဟာလို့၊ ရှုပ်တုတ်တုတ်ခနဲ စာနှင့်၊ ရွေး နဂုဏ်စံတည်က၊ ကြံစည်တဲ့ဉာဏ်သွားကို၊ လားလားမှ စိတ်မကျေ၊ ခန္တီတရားအရှိသားမို့၊ မမှားအောင်ပြောရ သည်၊ ပွေပါဘိအရေး၊ စာလွှာကိုစိကုံး၍၊ အသုံးတိုင် ပေးရှာတဲ့၊ ဉာဏ်သဋ္ဌေး- မောင်ငွေမှာသည်၊ သာဓာန် စွာကြော့ရှင်း၊ ရွှေဆီးဖြူဖန်ခါးကို၊ ထစ်စားခွင့်ပြု ကာ၊ လင်းသည့်နှယ်၊ အကင်းအကွက်ပေါ်၍၊ သင့်လျော်

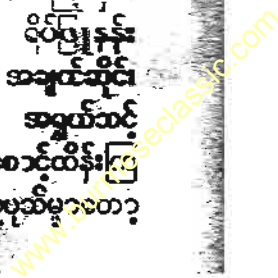

လှပေသည်။ ခုနယ်များကို၊ မင်းဖျားကေရာ၊ ဗိုလ်ပါ
 တလွှား၊ အစိုးရကြားခဲလျှင်၊ နားနှင့်နူးနပ်၊ ဂဟေ
 စပ်၍၊ ထပ်ကြပ်မကွား၊ အရာတော်လက်မှတ်ပေး၍၊ အရေး
 ကုန်လွှဲလောက်ပေသည်။ မိတ်ဆွေတို့စကားကို၊ ခြောက်
 ပါးသမ္မန်၊ အနက်ပြန်၊ လိင်အန်ဝေဝုတ်၊ အပြစ်ကိုထုတ်
 လိုက်လျှင်၊ ရုတ်ခနဲလျှင်အမြန်၊ မအံ့ဘဲနှင့်ပြုန်းကနဲ
 ရွာမည်ကြံသလို၊ တတန်ဆိုငြား၊ မရွှေမိရယ်၊ အသိတရား
 အကင်းပါမို့၊ တောဖျားမြိုင်အုပ်၊ မယ်သီလလုပ်တော့
 မယ်ထင်လို့၊ ကျုပ်ထံမကြာ၊ စာပေး၍မှာသည်မှာ၊ ပမာ
 ဒလေခ၊ တောမကျ၊ သမ္မောဟအတိဖြစ်၊ ရေးမိသော
 ဤစကားကို၊ အမှားဟုအမှတ်သွင်း၍၊ မူရင်းပါဖျက်ရ
 မည်၊ စာရှင်တို့ယုံမှားကင်းအောင်၊ ဟိတပု၊ ကတိကရော
 မိ၊ ထင်လင်းစွာသိရမူမြဲမတိပုလဲဆိုင်း၊ မတ္တာခိုင်ငွေသား၊
 သံသတော်ဆယ်ကိုးစင်းနှင့်၊ ထိုင်နင်း၍စားသော်လည်း
 များသည်ဟုမထင်၊ အနတ္တအဝင်မို့၊ ဆင်ခြင်မည့်၊ မိုး
 ရွာမည့်အတွေးနှင့်၊ အဝေးကမရိပ်နှင့်၊ ဖွားရင်းရှိကျုပ်
 ဇာတာမှာတော့၊ အရာရာအမှုထက်၊ ပြုသမျှကေန်၊
 မကြည့်မချော့၊ ရည်မနေ့၊ သည်သတော၊ ထန်လွန်းလို့၊
 မာန်တံခွန်စိုးချုပ်၊ တသိန်မက၊ ရှိန်မကြံအောင်၊ နှိမ်ချ၍
 အုပ်နိုင်ဘူး၊ ရေးလုပ်ခါမှုမစိုက်၊ မျက်နှာပြု၊ ကျုပ်မလိုက်၊
 အခိုက်တန်၊ အကြောင်းတော်၊ မမော်လွန်း၊ မနိမ့်စေ၊
 ရတနာသုံးပါး၊ ကိုးစားကာဖျော်ဖြေ၍၊ သဝေဂရွတ်၊
 နမေနယံ၊ နအတ္တ ကိုဖန်ဖန်မြင်အောင်လို့၊ ဆင်ခြင်၍
 နေရာ၊ သို့ဖြစ်ပါသည်ကို၊ ဝါသနာမပေး၊ မိတ်ဆွေတို့

အတွေးနှင့်၊ အဝေးကမတော်အောင်၊ ပျက်ချော်ချော်
 အယူ၊ ခါးသင်ရန်းလူသူကို၊ အမူသံစာရေး၍၊ ပေးလိုက်
 သည့်အကြောင်းမှာ၊ ထုံးဟောင်းနှင့်မတော်၊ စာသား
 ဖြင့်လျော်ပေ၊ သို့သော်လည်းတကွက်၊ သည်စကား
 အချက်ကို၊ မသက်သာစိတ်လေး၊ ပသီမျိုးဟိန္ဒူပါကို၊
 ဝက်ဟင်းလျာပေးသလို၊ ကျေးဇူးဂုဏ်မထင်၊ ငွေကုန်သာ
 အဖတ်တင်၍၊ သို့စင်မသွေ၊ မပိုးဖြူနှင့် စာစီသူကျုပ်မိတ်
 ဆွေတို့က၊ အခြေကိုသစ်လောင်း၊ ပသီကိုဝက်ပေးမိသည့်
 နယ်၊ ပကတိအသစ်၊ ကောင်းအောင်၊ စာသယောင်း
 အလွှာကို၊ ချမြန်စွာပြင်ဆင်၍၊ သဒ္ဓါပင်သက်သက်၊ မေတ္တာ
 ဟောင်းမပျက်၊ ဥာဏ်လက်တက်ကုန်လိုက်စေချင်ပါသည်
 မပိုးဖြူ။ ။

(၆) ဥပုသ်အမများကိုပေးသောမေတ္တာစာ

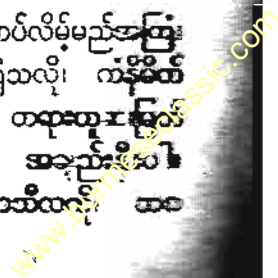
လောကဓံပေး၊ ဇမ္ဗူမြေတွ်၊ ဝေနေယျကြာ၊ သတ္တဝါ
 တို့၊ မဟာအတုလ၊ သမ္မုဒ္ဓဟ၊ ဘုရားအာဏာ၊ ခွန်းရွှေ
 ဗျာက၊ ညွှန်းချွေကာထုတ်လိုက်သည်၊ မြဥပုသ်သီလကို၊
 ယိုမယွင်းကေန်၊ ကျင့်ပါမည်ဝန်ခံခဲ့၍၊ ဖန်ဖန်နှုတ်မြက်၊
 သူတော်တန်း၊ မပျက်အောင်၊ အားတက်ခါကြီးမှာ၊
 စိတ်ဖြူမသန်း၊ နိဗ္ဗူကိုမြန်းရအောင်လို့၊ ခိုင်လုံနန်း
 ပယ်ခွာ၍၊ တနေ့စာခြီးခြံ၊ လက်ကိုင်ပုထိုး၊ အချင်ဆိုင်း
 တရက်တိုင်မိုးကြသည်၊ ကြီးကြီးငယ်ငယ်၊ အရွယ်သင့်
 ကုမ္မာ၊ ဇရာကျအဖွား၊ ယောက်ျားမိန်းမ၊ စောင့်ထိန်းကြ
 သော်လည်း၊ သီလနှင့်ကင်းကွာ၊ ခုကာလဥပုသ်မှာတော့

နံနက်စာအမှန်၊ ဥပုသ်စောင့်ထွက်မည်ကြံလျှင်၊ အတန်
 မျှမသိမ်းသဲ၊ တနေ့စာနဲ့မည်ကြောင့်၊ အားခဲ၍ရောင်း
 ဝယ်၊ မိုးချုပ်နိုးအလွယ်မှ၊ အသွယ်သွယ်လုပ်ကိုင်၊ သိ
 ထောပတ်အနိုင်နိုင်နှင့်၊ ပိုင်ပိုင်ကြီးစားရအောင်၊ ဘုရား
 ဘို့တော့အတန်ငယ်၊ ကြားဘို့ကတော့အသွယ်သွယ်၊ သင့်
 နှယ်နှင့်သီကရီ၊ ထမိကောင်း၊ တဘက်ဆန်း၊ ရှက်ပန်းညွန့်
 နဂါးလိမ်၊ ရတီချိန်စိန်စစ်၊ သစ်ဆိသမျှကမ္မလာ၊ ပိုးညွန့်
 ပါဖက်တွဲလို့၊ အနဲနဲအဖုံဖုံ၊ အာရုံကလောက်၊ ဝင်က
 တခြား၊ ဗုဒ္ဓသခင်၊ နှုတ်စရွှင်တဲ့၊ စင်တရားကိုသာ၊ ကြီး
 စားလေဟန်၊ မြူမောင်မသန်း၊ ဂူချောင်မြန်းတဲ့၊ ရဟန်း
 ထံမှာ၊ လူရန်ဒါန၊ အဝဝနှင့်၊ သီလကိုယူခံ၊ မနက်ခြေ
 အယ်မတော့၊ ဆူညံကြွက်ကြက်၊ ဟင်းခွက် ပန်းကန်၊
 ဘယ်သူ ထံယူသွား၊ မည်သူနှင့်မှားသလဲ၊ စားကြစို့
 အပြီး၊ မှန်းတည့်လှနိုးပါပြီ၊ ရိုးတီးရားတား - စိတ်ထင်
 မှားကြလျှင်၊ နေများကိုကြည့် သူကြည့်၊ သတိနှင့်အမှန်၊
 အိမ်ကျန်သူစားဖို့ကို၊ တချို့ ကသိမ်းသည်၊ နဲ့နဲ့စီဝေငှ၍၊
 စားဘောက်ကြဆိုသူဆို၊ သည်လိုနှင့်ပြီးငြိမ်း၊ သည်စခန်း
 သိမ်းပြန်တော့၊ ဖိန်းသည်ကိုယ်လက်၊ အိပ်ချင်လျက်ကို၊
 ရက်စနိုးထင်ငြိန်၍၊ အတန်ငယ်စိတ်ပုတီးနှင့်၊ အချည်း
 နှီး စကားတွေကို၊ ဗလပေ့ပြော၊ ရောရွက်လို့ ရှုပ်ပေ့၊
 အချို့ ကအမွေဝေ၊ မြေနှင့်တရားတွေ၊ စေ့စေ့ စပ်စပ်
 ကိုယ်မလုပ်အောင်၊ ပါးစပ်ကဖွားဖွား၊ စိတ်ပုတီး သူ
 ခမျှာမှာ၊ တော်ရာကစီးစောင်း၊ အလစ်ကိုချောင်းမယ်
 လို့၊ အောက်မေ့၍နေရာထိနမိခွင်လာလျှင်၊ ဘာဝနာ

ပလာကင်း၊ ပုတီးမှာအရှင်း၊ လစ်ဟင်းသည့်ခန္ဓာ၊ သိသိ
 မျှမဝင်စား၊ အိပ်ချင်သည့်စိတ်ထားနှင့်၊ အလျားသာ
 လျောင်းခွေ၊ မပြေနိုင်အိပ်စက်၊ နေထွက်ကနေဝင်၊ ပြင်
 ပြင်တဲ့ ဘာဝနာကို၊ တခါမျှမဆင်ခြင်၊ မြတ်ဗေဥပုသ်ရှင်
 စို့မှာ၊ ဘဝင်ကမစိုက်၊ နာမ်ရုပ်နှင့်ခွဲခွာ၍၊ သေမင်းရွာ
 လိုက်ခဲ့လျှင်၊ ဒုစရိုက်-သူစရိုက်၊ အလိုက်သင့်နှိုင်းချင့်၊ သူ
 ရသင့်၊ ငါရသင့်၊ ခွင့်မသာရာ၊ မြင့်အာကာက၊ ဖဟာ
 အတုလ၊ မေ့သနင်း၊ တရားမင်း၏၊ ထံရင်းမျက်မှောက်
 နှစ်ပါးဆိုင်လို့၊ တရားပြိုင်၊ ရောက်ခဲ့လျှင်၊ အောက်နဂက်
 နေ၊ သက်ဆင်းချေက၊ တွေဝသုခ၊ ပြေလူရွာ၌၊ ရတ
 နာသုံးပါး၊ မကိုးစားသောကြောင့်၊ တရားသဖြင့်၊ သူရ
 သင့်သည်ဟု၊ တဆင့်တချက်၊ သူအဆို ထွက်ခဲ့လျှင်၊
 အထက်ကရွာစား၊ သုဂတိဘုံသားက၊ တရားတဖက်၊ သူ
 အချေထူးသည်မှာ၊ ရတက်ကင်းကွာ၊ ဤသတ္တဝါသည်၊
 ရတနာသုံးပါး၊ တရားစောင့်ကြ၊ မြတ်သီလကို၊ တစ
 မယွင်း၊ လေးသိတင်း၌၊ အခင်းတစီ၊ သူစောင့်လျက်
 ရှိသောကြောင့်၊ ပီတိမလွင့်၊ သူရသင့်သည်ဟု၊ အခွင့်တ
 ချက်၊ ဆိုအချေထွက်ခဲ့လျှင်၊ နှစ်ဖက်ဆင်ခြေ၊ တူညီနေ
 သောကြောင့်၊ သက်သေကိုတောင်းသောအခါ၊ ငောင်း
 လောကဓါတ်၊ စိန်နဝရတ်တို့မှာ၊ ကပ်လိမ့်မည်အကြံ
 စာသွယ်အုပ်ဆက်ကို နတ်စက်တွေ့ရသလို၊ ကံနိဗ္ဗိတံ
 ခြား၊ ထက်ကမကြီးစားသောကြောင့်၊ တရားထူးမြတ်
 သီလနှင့်၊ မေ့ရိပ်မှီး၊ စိတ်ပုတီးတိုက်၊ အချည်းနား
 ဥပုသ်စောင့်သော်လည်း၊ တော်ရာမှာသီလကို၊ ထေ

တည်းသိမီး၍၊ အသီးသီးလူ့ကိုစွဲကိုသာ၊ စိတ်ချ၍အား ထုတ်ကြောင်းကို၊ ပြန်ပြောင်းကာဇာတ်လွန်တော့၊ လေး တန်သော အောက်အပယ်မှာ၊ ငရဲမယ်ဖြူဖြူတုံးတို့၊ အဆုံးတိုင် ပြန်မလှည့်မည်ကြောင့်၊ ဥာဏ်ချဲ့ကာသမ္မာ ညောင်းသူက၊ နောင်ကောင်းအောင် စိတ်ပုတီးငယ်နှင့်၊ အချည်းနှီးတယ်မဖြစ်ကြစေနှင့်၊ ရင်းမြစ်ကိုစိမ့်တဲ့၊ အဖ ထံ ခုဆန်တက်ရအောင်၊ အကူရာရွှေညိုမျှပါတဲ့၊ သီလကို လက်ကိုင်ရကြလျှင်၊ သင်္ခတမြတ်နိဗ္ဗာန်မှာ၊ ဝေကန် မှန် မလွဲပါဘူး၊ အားခဲတော်မူကြပါ၊ စေတနာနှင့် သဒ္ဓါ ထက်လှ၊ တရားငယ်စောင့်ပါတဲ့၊ ကျောင်းအမတို့။ ။

(၇) သမာဂိတပရိကံစားသစ်

(၁) မို့ဝေလှုံဝေပုံဆန်းပါဘိ၊ မြို့ရွှေကုန်၊ ဝေယုန်နန်းခေါ် က၊ သန်းကုဋေရာချီလို့၊ မဟာဆီ သာကီနှစ်မှာတော့၊ ပါရမီ၊ စာဂီကစစ်တာမို့၊ ရင်းအမြစ်အခြေခိုင်။ ။

ဝေဝေမြိုင် တေဇာမောက်ပါတဲ့၊ တယောက်ကယ် မေမေပုငယ်နှင့်၊ ဗေဒအထုမေရလယ်၊ ကြွယ်ပါတဲ့ မယ် မယ်ကြီး။ ။

သီးတဖန်၊ ခါတရံမယ်နှင့်တွေ့တာမို့၊ ဥာဏ်ရွှေကို မယုံသေးချောထင်၊ အဆူးနှူးတာ၊ အပြန်သိချင်လို့တဲ့၊ ကဝိခေ၁ခင်တယောက်ကိုလ၊ အမယ်မင်းရွေးကောက်ဖို့ လမ်းကိုဖြင့်၊ မိမိကိုရှင် တွေးထောက်စုံစမ်း။ ။

(၂) ခါတလီ၊ သာကီတွေသော်လဲ၊ ညာမဒိယာယီမှမေ နိုင်လို့၊ စာစီ၍ဆင်လိုက်ပါမယ်။ ။

တသက်သက်ကယ်နှင့်၊ ကံခက်တယ်အပြန်စောလေ ငဲ့၊ မက်မက်ဖွယ်၊ မယ်မယ်ချောတို့ကြောင့်၊ မောလှပါ တယ်။ ။

ရွှေပေါင်းခို-ဟန်ချီကြွပါလို့၊ ရွှေဒေါင်းညို စံတည် ကထရင်ဖြင့်၊ မှန်သည်ပ မြို့ရွှေဆယ်၊ ခွာမယ်တဲ့အပြီး။ ။

စန္ဒာယု၊ ဟံသာသူ၊ မယ်မယ်ကြီးတို့လှ၊ ရေးသီးစွာ၊ အရှည်ချင်းပါလို့၊ ဖွင့်လင်းခါ၊ ဥာဏ်ဂုဏ်ပြုချင်တဲ့၊ ခွင့် ခြင်းရာစံ လှုံကိုကြုံမည်ကြောင့်၊ တန်ခိုးပစီလိုက်မယ်၊ သွယ်သွယ်ပတသီး။ ။

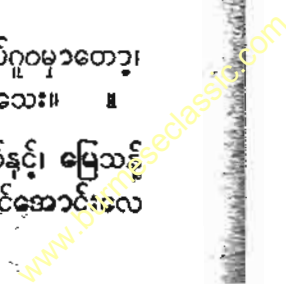
မငြီးပါ၊ နီးသာသာ တခါတွေခါမှာ၊ စေ့စေ့စုံစုံ နှင့်၊ စေနာကုန်-ဥာဏ်ပင်စိုက်လိုက်ပါ၊ မကိုဋ်ဘုံတဆွေ တို့ငယ်၊ ကုန်မြေကိုပြန်လည်၍ကြုံမည်မို့၊ လုံတမေစဒိမ မှာရှင်၊ လွမ်းတလျသဆွေး။ ။

(၃) ရွှေခန္ဓာရုပ်မနှမ်းခင်က၊ ဒေသနာသုတ် ကမ္မဋ္ဌာန်း ငယ်နှင့်၊ ကျွန်ုပ်မြန်းပါတော့မယ်။ ။

ကျွမ်းတဲမိတ်ကိုဖြင့်၊ လွမ်းစိတ်ကယ်ဖြေဖို့လို့၊ သပြေ ညို ရေချိုစမ်းဆီသို့၊ မနေလိုရွှေကိုယ်မြန်း၊ လှမ်းမည်လို့ ရွယ်။ ။

တသန်းရွှေနိဗ္ဗာတမှာတဲ့၊ ဗဟန်းရွှေရိပ်ဂူဝမှာတော့၊ ဘိက္ခုမပေါလို့ကွယ်၊ ရောလှယ်ကငြိရန်သေး။ ။

တနယ်ငူသေလေး၊ စပယ်ဖြူပွေရန် ငယ်နှင့်၊ မြေသန့် ရာချောင်တော်အောင်းမှာဖြင့်၊ ဝက်ပဲါခိုဝင်အောင်းမလ

မူ၊ ရညဝါတကိုယ်ကောင်းတော့မထင်ရှင်၊ ကျောင်းသစ်
ရိပ်အေး။ ။

(၄) ဆွေးပူရန်ဂရာသကိုဖြင့်၊ တွေးယူကြံ ခဝါချလိုက်ပါ
တော့၊ တာပသသ္မာတော်နွယ်။ ။

မနုဿဟာမို့၊ ဒုက္ခဆိုသံသရာစက်ကိုလ၊ တန်တခါ-
ပြန်မဆက်ပြီဘု၊ တောထွက်တော့မယ်။ ။

ဘုံခလေ့ကိုဖြင့်၊ ကြံတွေ့ရင်၊ နောက်နောင်လို့၊
ပိတောက်ချောင်၊ ဆရာကင်းတို့လို၊ မထောက်ပေါင်
စိတ်ကိုတင်း၊ ရှင်းလွတ်လွတ်ပယ်။ ။

သီလရင်ဘိက္ခုလောင်းဟာမို့၊ သည်ကခင် စိတ်ယူ
ကောင်းစေဘို့၊ ကြောင်းရှိသရွေ့ မခင်တယ်၊ ကျွတ်
မြောက်ဘွယ်ပေါ့၊ လွတ်အောင်ရုံး။ ။

နှစ်မိတ်နှံလေလေ၊ တဆိတ်ရှင်၊ ပျိုမကြံဘူး၊ အတန်
တန် သံဝေရသမို့၊ ဝိမုတ္တဆိုဓမ္မငယ်နှင့်၊ အမျှဝေမေတ္တာ
ပေါင်းပါလို့၊ ရုက္ခမူခိုင်အောင်းချင်တော့ရှင်၊ အမယ်
မင်း-ကောင်းအမြတ်ဆုံး။ ။

(၅) လွမ်းစရာလေး မေထပ်ပြီဘု၊ ကျွမ်းမဟာဘေးတွေ
ကပ်မှာမို့၊ ဆွေးပူရန်ကိုဖြင့် သိမ်းတော့မယ်။ ။

စံအခွင့်ကိုလ၊ တန်သင့်သံဝေနှိမ်လို့၊ ဘွေတိမ်မှာ
ငွေတူနွဲ့လိုဖြင့်၊ ခါချိန်ကို၊ သူရိန်လုသည့်နွယ်၊ ဘုန်း
ကြောက်တယ်။ ။

တင့်စေရာဒေဝိန်လုပ်ပါလို့၊ မြင့်သေလာ ရွှေသိင်္ဂုတ်
ဆီသို့၊ ငွေစိန်အုပ်ဆွမ်းနှင့်ကွယ်၊ ဖန်ချယ်လို့ ကပ်ချင်ဆ။

ချိုသင်းငယ်ကြည်၊ စိုနင်းရည်နဲ့ သာစုံနှင့်၊ အာရုံကို
မက်မောရအောင်၊ စေပုမယ်အရင်စံတဲ့၊ ပလ္လင်ယုံဘုံ
တထီးဆီမူ၊ ကေရှင်ဆံ တဂုန်နှင့်နီးတော့ မထင်ရှင်၊
မိုးလေမှတ်။ ။

(၆) တေးထပ်

ဆွေးပူရန်သူစလို့၊ ဖြူရွှေကွန်းညောင်၊ ကြူမြူ
သွန်းနှောင်၊ လွမ်းပေ့အောဆင့်ကဲ။ ။

တိမ်မွဲလို့ ပန်းစုံတယ်၊ မရမ်းအုံ စိမ်းလဲလဲနဲ့။ ။

ဝါကျင့်ကျင့်-ပြာဝါပြန်၊ ခါသင့်ရန်ဖြစ်နဲ့။ ။

မြင်ရသူစိတ်မရဲစေဘို့၊ ဟိုတိမ်ထဲခါခါ။ ။

မချိုသူ-ဖြေခက်ခဲနိုင်ဘို့၊ စာကတဲဆင်လို့ သာလာ။ ။

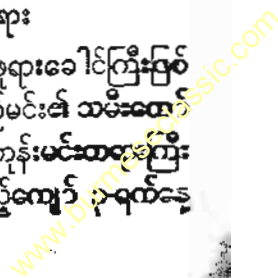
ညနေချမ်းသာသာ၊ ငွေမာလာရောင်ဆိုင်းလို့၊

ထောင့်တိုင်းမှုန်ရီရီ၊ ချိုမြူကချီ။ ။

မကန်းသို့ကန်းပြီတယ်၊ ဆန်းပလီလွန်လွန်းလှလေး။

၃၂။ တောင်ဆောင်တော်မိဖုရား

မင်းတုန်းမင်းကြီး၏ တောင်ညာစံဒေဝီ မိဖုရားခေါင်ကြီးဖြစ်
ပါသည်။ ခမည်းတော် အမရပူရဒုတိယမြို့တည်မင်း၏ သမီးတော်
ထက်မင်း၏နုပတော် မင်းသမီးဖြစ်သည်။ မင်းတုန်းမင်းတော်ကြီး
သည် သက္ကရာဇ် ၁၂၁၄-ခုနှစ် တနင်္ဂနွေလပြည့်ကျော် ၃-ရက်နေ့

တွင် ရတနာသီခ ကုန်းဘောင်စံနန်းတော်၌ 'သီရိပဝရ တိလောကရတနာ မင်္ဂလာဒေဝီ ဘွဲ့နှင့် တောင်နန်းတင်တော်မူသည်။ တေးထပ်များအပြင် ဘောလယ်များပါ ရေးသားခဲ့သည်ဟု ထင်ရှားပါသည်။

တောင်ဆောင်တော်မိဖုရားရေးတေးထပ်

ယင်ကောင်-ဆင်ပြောင်ဖြစ်တော့၊ ကြင်နှောင်ချစ်မပြယ်၊ သဉ်ညောင်မြင့်ရဝေလယ်မူ၊ သွေမဖယ်ပုံတမ်း။

နှိုင်းစက်လို့ -ယိုင်းကွက်ရှောင်မယ်၊ ဗျိုင်းနက်တေ့င် မုန်းစိတ်မသမ်း။ ။

မသွေကြ-မေဃလယ်မူ၊ နေလနယ်တည်တမ်း။ ။

ရေမြင်ယဉ်လျှမ်း၊ မှီငြမ်းစသက်လယ်။ ။

သာရာညှာမအိပါနှင့်၊ သမာဓိရှိသင့်လှတယ်။ ။

မြေမှောက်လို့ -ရေပြောက်ကွယ်တောင်၊ သွေပေါက်မယ်-စံမပျက်သာဘု၊ ပန်ပနွက် သစ္စာတော်၊ လမ်းကောက်မချော်။ ။

ဉာဏ်မကွက် ဆန်ပေါက်ပေါ်လျှင်၊ မန်းကျောက်တော် စူးပါစေ့သား။ ။

၃၃။ အလယ်ဆောင်မိဖုရား

မင်းထွန်းမင်းတရားကြီး၏ မိဖုရားကြီးဖြစ်ပါသည်။ အလယ်ဆောင် မိဖုရားသည် တေးထပ်များရေးသားခဲ့ပါသည်။ ၎င်းမှာ

ဘကြီးတော်နှင့် နန်းမတော်မယ်နုတို့၏ သမီးတော်ဖြစ်သည်။ ပုဂံမင်း၏နှစ်မတော်လည်းဖြစ်သည်။ သက္ကရာဇ် ၁၂၁၄-ခုနှစ် တန်ခူးလပြည့်ကျော် ၃-ရက်နေ့တွင် မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးသည် ရတနာသီခ ကုန်းဘောင်စံနန်းတော်၌ 'သီရိတိလောက မဟာဒေဝီ' ဘွဲ့တော်နှင့် အလယ်နန်းတင်တော်မူလေသည်။ နောင်အခါတွင် ဆင်ဖြူမရှင်ဟု ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့ပါသည်။ ဆင်ဖြူမရှင်၏သမီးတော် အမတော်စုဘုရားကြီးနှင့် မြတောင်စုဘုရားတို့မှာ သီပေါမင်း၏ မိဖုရားကြီးများဖြစ်ခဲ့ပေရာ မြန်မာရာဇဝင်တွင် ရတနာပုံနန်း၌ မျက်နှာအပွင့်လန်းဆုံး အထင်ရှားဆုံးဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ ဆင်ဖြူမရှင်တွင် သမီးတော်သုံးပါး ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှာ မိုင်းနှောင်စုဘုရား (စုဘုရားကြီး)၊ မြတောင်စုဘုရား (စုဘုရားလတ်)နှင့် ရမည်းသင်းစုဘုရား (စုဘုရားလေး)တို့ဖြစ်ပေသည်။ ဟောင်နန်းမတော်ကြီး ကွယ်လွန်ပြီးနောက် မိဖုရားခေါင်ကြီး နေရာတော်အတွက် မိဖုရားများအသီးသီး မျှော်လင့်တော်မူခဲ့သည်။ ထိုအထဲတွင် အလယ်နန်းမတော်မှာ အပြင်းအထန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့သူဖြစ်ပေရာ ဝိတ်ထက်မြက်သော အလယ်နန်းမတော်အား မိဖုရားခေါင်ကြီးနေရာ ပေးနိုင်သည့်အတွက် ဖျောင်းဖျသောသဘောဖြင့် ဆင်ဖြူမတစ်ပါး သနားတော်မြတ် ခံရပေသည်။ ဤသည်ကိုစွဲ၍ နောင်တွင် ရာဇဝင်၌ ဆင်ဖြူမရှင်ဟုတွင်လေသည်။ သီပေါမင်းသားကို သမီးတော်နှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားပေးပြီး နန်းမေ့ဆက်ခံရေးတွက် မင်းသား ၄၀-ကျော်ကို သတ်ဖြတ်မှုကြီးသည် ဆင်ဖြူမရှင်နှင့် မှူးမတ်အချို့တို့၏အကြံပင်ဖြစ်သည်။ သီပေါမင်းနှင့် စုဘုရားလတ်တို့ပင် မသိရှိခဲ့ကြောင်း ရာဇဝင်၌ ဆိုလေသည်။

ဆင်မြို့မရှင်ရေး “လေးဆစ်သဖြန်”

ဖြစ်ပျက်ဟန် အတိတ်များတာကြောင့်၊ သစ်နက်ခံ ထိပ်စုဘုရားမှာဖြင့်၊ စိတ်ခုများသောလို့ ကုန်။ ။

ပူသမျှကိုလ၊ လူ-အ-မှာ အိမ်မက်ကောင်းသော်လဲ၊ အကြောင်းကိုပြန်မပြောနိုင်လို့၊ သောကနှင့်ကြုံ။ ။

အပလီ ဝစီသုံးလာလို့၊ တခဦး ရီမပြုံးချင်ဘု၊ ထီးရှုံးတဲ့လူ့ ခက်ပုံကို၊ လက်စုံထုရင်ကိုတီး။ ။

နတ်မြှက်ခါ ဆုတ်တက်ကယ်မကြံသာလို့၊ ကံဇာတာ ဘယ်လိုမွေးပါလိမ့်မယ်၊ တွေးဆလို့ငြီး။ ။

၃၄။ စလင်းစုဘုရား

သုသီရိမြတ်စွာ ရတနာဒေဝီသွဲ့ခံ မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး၏ သမီးတော်ဖြစ်ပါသည်။ လင်ပန်းတိုက်စား မိဘုရားကြီးမှဖွားမြင် ပါသည်။ မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးက အလွန်ချစ်မြတ်နိုးတော်မူ သည့်အတွက် တပင်တိုင်နန်းနှင့် စံစားရသူဖြစ်ပါသည်။ တပင် တိုင်စံ စုဘုရားသည် စလင်းမြို့ကိုစားကျေးအဖြစ် ရသဖြင့် စလင်း စုဘုရားဟုတွင်ပါသည်။ သမီးတော်အများရှိသည့်အနက် မင်း တုန်းမင်းတရားကြီးသည်က မယ်တော်ဝင်စားသည်ဟု အယူရှိ ကာ ချစ်မြတ်နိုးတော်အမှုဆုံးသမီးတော် ဖြစ်ပေသည်။ စလင်း စုဘုရားသည် အကျင့်သီလကောင်းမွန်လှ၏။ သိက္ခာသမာဓိတည် ကြည်လှ၏။ ပညာပဋိဘာန်ရင့်သန်လှသည်ဖြစ်၏။ မင်းတုန်း မင်းတရားကြီး နတ်ရွာစံသည်နှင့်တပြိုင်နက် တရပ်ကျော်မျှရှိ သော ဆံပင်ကို ရွှေကပ်ကြေးဖြင့် ကိုက်ညှပ်ကာ သီလရင်ဘဝသို့

တူ၍ သေတပန်သက်ဆုံးပင် သီလရင်ဘဝနှင့် အရိုးထုတ်ခဲ့လေ သည်။

စလင်းစုဘုရား၏စိတ်အစဉ်သည် လောကီမှုမနှောလှဘဲ ပင် ကိုယ်သဘောကပင် တည်ကြည်သိမ်မွေ့၍ လောကီမှုအရုပ်ပုံကို ခွံရှာဟန်၊ သတိသံဝေဂရဟန်၊ ထိတ်လန့်ဟန်ရှိသဖြင့်ရေးစပ်တော် မူခဲ့သော တေးထပ်များမှာ တရားသဘောနှယ်သော သံဝေဂ တေးထပ်များသာလျှင်များပေသည်။

(၁) စလင်းစုဘုရားရေး တေးထပ်

အ အ-နှင့်တူချင်ပြု၊ ပူချင်ဘူ့ အဟန်၊ မူချင်မှုဈေး ဆန်တယ်၊ ခလေးဥာဏ်မငွေ။ ။

ရှင်ကျပ်မူသေကျယ်၊ နေဝယ်ကိန်းဆင်လို့ တွေ့။ ။

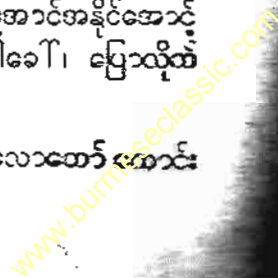
လိမ်မာရဲ့ မေမိုက်ဟန်လို့၊ ရွှေဆိုက်ခံမထေ။ ။

ရေလိုက်စံခလေ့မို့၊ နေ့ရွှေ့လို့ ရက်င်င်။ ။

လှရုပ်သွင် - ပါဘုရားရယ်လို့၊ နှစ်ခါများ - ဦးတင် လိုက်ချင်။ ။

လွှာလွှာပါးနုတဲ့ခင်မှာ၊ ရူးချင်အောင်အနိုင်အောင် လိုက်ရ၊ သွပ်ယောင်ယောင်၊ နှောခါခေါင်၊ ပြောလိုက် ရဲ့ နော်။ ။

ခွကာလသဘောမြော်လျှင် အလောတော် ကောင်း တာမို့ လေး။ ။

(၂) စလင်းစုဘုရားရေး လေးဆစ်သံထောက်

ဒဏ္ဍာရီပါမုလွမ်းတာမို့၊ တန်ပါပြီကာလက၊ ဆန်း
တာကြောင့်၊ ဘုမ၊ ခန်းကွယ်သည့်နှယ်။ ။

ဘောမကျသူမို့၊ လောကကိုပီခိုဆန်လို၊ ညီလာခံ
မြိုင်ခြေကို လှမ်းတော့မယ်၊ နန်းနှင့်မနွယ်။ ။

အဘိဇ္ဈာအမျက်များတာကြောင့်၊ ထိပ်စရာတဘက်
သားမှာဖြင့်၊ မျက်နှာထားခက်လှတယ်၊ သက်ကယ်မှ
ရှုမိဘူး။

ဟေမဝါ-ကံမဲ့သူ ပွေပျာပါကြောင့်၊ ကေမာ ဖလ်ဂူ
ပုန်းတော့မယ် သုံးတဝကူး။ ။

(၃) စလင်းစုဘုရားရေးတေးထပ်

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မှာ၊ ဆုပ်ကပ်မို့ ကြောက်ရန်၊ ရုပ်က
လာပ်ဖေါက်ပြန်တယ်၊ မှောက်အလှန်ထွေပြား။ ။

ဝင်သက်နှင့်ထွက်သက်လှယ်တယ်၊ ဘဝဂံဝယ်စိုးမရ
ငြား။ ။

သည်ကဲ့သို့ပျက်မဟာကို၊ လက်မကွာတရား။ ။

သက်သာရာအရှားမို့၊ ဘုရားရှင်သင်းဝင်။ ။

စိတ်မလူ-ရိပ်ဖြူယုတ်ပါလို့၊ ဘိက္ခုလုပ် မှူးမယ်လို့
ပင်။ ။

နော်ရမံ ဥယျာဉ်မှာ၊ ဖူးသဇင်ငွေကျောင်းနှင့်၊ ရွှေ
သောင်းလုံးရွှေ ကေသီ၊ မြန်းနံ့လေပြီ။ ။

သင်္ဃမိတ်ဆွေထေရီလို၊ နေသာကီကျင့်ဆဲပလေး။ ။

(၄) စလင်းစုဘုရားရေးတေးထပ်

ကုသိုလ်ကံပေးသမျှနှင့်၊ အေးကြမ္မတော်မယ်၊ ဘေး
ဘယပေါ်လွယ်အောင်၊ မလော်လယ်ချင်ဘူး။ ။

သက်တမ်းစေ့ မနောကြည်အောင်၊ သဘောချည်
ဝတ်မဲ့ စိတ်ကူး။ ။

ပွဲတော်ချက်ဝက်သနီကို၊ မမက်ပြီအထူး။ ။

ကြက်အဆီမလူးတဲ့၊ ဗူးဆိုများဟင်းချို။ ။

တပြားတန် ကျွယ်ထမင်းငယ်နှင့်၊ သည်လယ်ပင်း
ကြိတ်လို့သာမျို။ ။

ရည်ရွယ်ရင်း စိတ်နဂိုမှာ၊ ဟိတ်မလိုချင်လှလို့၊
မရွှင်ပြုမျက်နှာတော်၊ ကြား၍မမော်။ ။

ခုံများဖြင့် မှူမပျော်တယ်၊ လူခေါ်ရင် အချင်ပ
လေး။ ။

၃၅။ အမတော်စုဘုရား

အမတော်စုဘုရားမှာ မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး၏ အလယ်
နန်းမတော်၊ ပုဂံမင်း၏နှစ်မတော်၊ ဘကြီးတော်နှင့် နန်းမတော်
မယ်နုတို့၏သမီး ‘သီရိတိလောကမဟာဒေဝီ’ ဘွဲ့ခံ ဆင်ဖြူမုဒုံ
မိဖုရားကြီးမှ ဖွားမြင်ခဲ့ပေသည် ဆင်ဖြူရှင် မိဖုရားကြီးတင်
သမီးသုံးပါးဖွားမြင်သည်၊ ၎င်းတို့မှာ မိုင်းနောင်စုဘုရားကြီး
(အမတော်စုဘုရား) မြတောင်စုဘုရားနှင့် ရမည်းသင်းစုဘုရားတို့
ဖြစ်သည်၊ အမတော်စုဘုရားမှာ မိုင်းနောင်မြို့ကို အလိုင်စားရသ

ဖြင့် မိုင်းနောင်စုတုရားကြီးတွင်လေသည်။ မယ်တော်ဆင်ဖြူမရှင်က သီပေါမင်းနှင့် ဘိသိက်သွန်း နန်းသိမ်းပွဲ ခံစေခဲ့သော်လည်း ညီမတော် မြတောင်စုတုရားလတ်က ဘိသိက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ပြီး သူသာလျှင် သီပေါမင်းနှင့် ချစ်ခင်ရင်းဖြစ်၍ သူသာလျှင်ပိဖုရားခေါင်းကြီးဖြင့်သင့်သည်ဟု ဘိသိက်သွန်းခံခဲ့သည်။ မိုင်းနောင်စုတုရားကြီးမှာ သီပေါမင်းနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြား ဘိသိက်မင်္ဂလာပွဲ ပြုခဲ့လင့်ကစား ညီမတော်စုတုရားလတ်က သီပေါမင်းအား အဆောင်တော်မကူးရန် တားမြစ်ခဲ့သဖြင့် အပျိုတခုလတ်ဘဝနှင့်ပင် နေခဲ့ရရှာလေသည်။ အမတော်တုရားကြီး၏ တေးကပ်များမှာ အပျိုတခုလတ်ဘဝနှင့် နေရရှာစဉ် ရေသားသည်ဖြစ်ရာ အထူးကောင်းမွန်လှပေသည်။ သီပေါမင်း ကိုယ်တော်တိုင်လည်း အမတော်စုတုရား၏ အဆောင်တော်သို့ မကူးနိုင်ခဲ့လင့်ကစား သတိရသနားတော်မူသဖြင့် လျှို့ဝှက်ခါ တေးထပ်များ ရေးသားပေးပို့တော် မူခဲ့လေသည်။

အမတော်စုတုရားရေးသော တေးကဗျာစု

(၁) တေးထပ်

ခုဖြစ်ပုံကြောင်းတွေ့ကိုသိသူမို့၊ စောင်းခွေရိချွေကာ
လောင်းတေမိဆွေမဟာလို၊ နေသာအောင်နေရ။

နားမျက်စိ ခံတွင်းတော်ကို၊ ကင်းသနော် ရွေးမ
မဟာ။ ။

ရပ်ပြစ်ရှစ်ဝေးစင်ကွာအောင်၊ တွေးသင်္ကာယန။
အေးချင်တာဘဝမို့၊ အ၊ အလိုနေမယ်။ ။

အမှုတွေလန်ခမန်းရယ်ကြောင်၊ ငရဲဘမ်း လုပ်ရှာ
သည့်နယ်။ ။

ကန်အခန်းသူဟုတ်ကယ်ရင်၊ မြူဆုတ်ပယ် မရွှေင်လှ
ပါဘူး၊ ရွှေကြောင်ကျလေးဘက်ပါ၊ ရွေးထွတ်တဲ့အါ။ ။

ခုများဖြင့် အေးကွက်ကိုရှာမယ်၊ ဈေးမျက်နှာ
လုပ်တုန်းမို့လေး။ ။

(၂) တေးထပ်

ကုသိုလ်ကံခေဆုံးမို့၊ ပေအုံးတော့ဘအေ၊ ရှုံးဘက်
က မယ်နေမယ်၊ နောင်ရေရည်သိတမ်း။ ။

ခုများဖြင့်တုံ့မဆိုတယ်၊ ခန္တီကိုပြည့်တဲ့အခန်း။ ။
ရိပ်ပါငဲ့အဓိဋ္ဌာန်ငယ်၊ နိမိတ်သံကွက်ဆန်း။ ။

အကြိတ်ဥာဏ်ပွက်ကြမ်းလို့၊ အဟန်းပြုချောင်းသံ၊
ခေါင်းငြိမ့်ကာလက်ညှိုးနှင့်၊ စကားတိုးပြောကြတဲ့
ဟန်။ ။

ကာလကပြောင်းပြန်ကို၊ ကြောင်းမတန်မခံချိုအောင်
ပ၊ သသေခိုမသူတော်-ဩချပေါ့နော်။ ။

လောကဓာတ် စာဘုန်းမော်ငယ်၊ ကတုံးပေါ်ထိပ်
ကွက်လှလေး။ ။

(၃) တေးထပ်

အောင်မအောင် ရိပ်ရောင်သိပါဘိ၊ မောင်ချစ်တီး
အိုးစည်၊ သာဘက်ကသုမြည်တယ်၊ ကြံစည်ကော်နိုင်
ပေ။ ။

တဘက်လဲ့ စေတနာကို၊ ဆွေမဟာတွေ့ကြုံရ၍။ ။
 ကံမှေးတဲ့ခေတ်ဆီကို၊ ချစ်မညီသွေလေ။ ။
 သည်ဆွေလိုပွေခေါင်ကြွေကို၊ နောင်တွေ့ရင်ကွင်း
 မယ်။ ။

ဒေါင်းယာဉ်ပျံတုံနဘေးမှာ၊ စာရေးလို ထားချင်လှ
 တယ်။ ။

ကပဋိငါးသွယ်မှာ၊ တပါးမယ်ဆူလှိုက်လို့၊ ပူခိုက်ကို
 သူသုန်မှုန်အေးမှရိပ်လို့။ ။

ဘဝတိုင်းသည်ပုံလို၊ နောင်ကြုံမယ် ကြောက်လွန်း
 လို့လေး။ ။

(၄) လေးဆစ်သဖြန်

ပြန်ပြောလျှင်နှင်အင်္ကျီကယ်လို့၊ သံယောဇဉ်ခင်မင်
 လျက်ဟာမို့၊ ပြင်မမြက်နေရတယ်။

ဘောမကျသော်လဲ၊ လောကမှာကံမမှီလို့၊ တန်ပါပြီ
 ခန္တီကို သုံးရတယ်-ရှုံးခံပမယ်။ ။

နေဝတ်ညာတင့်တပါးငယ်က၊ ရွှေလွတ်စာခွင့်သနား
 ရင်ဖြင့်၊ ဝင့်မကြားဂနိုင်လယ်မှာ၊ လိုက်ကြယ်မဲ့ ကြံရည်
 စော။ ။

ဆွေသက်-ဥပဇ္ဈာယ်တွေ့ရှာမှီလို့၊ မေဝေဝီခင်ခင်ဖြင့်
 လုပ်ချင်ပေါ့ရယ် - တောအုပ်မြိုင်ကြော။ ။

(၅) တေးထပ်

ကျင့်သိက္ခာငါကြီးနှင့်၊ ပုတီးကိုလက်ကိုင်၊ မုသားကို
 တကယ်ချိုင်တယ်၊ ပိုင်ပါပေ့လိမ့်နဲ့။ ။

ကြောင်းမတန်ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ငယ်၊ နိပါတ်တော်ဇာတ်
 ခုခုလဲ။ ။

လူတွေတိုင်း - ယပ်ကိုင်တယ်၊ မတတ်နိုင်အောင်ဘဲ၊
 ဝိဂြိုဟ်တွေခွန်တွဲလို့၊ ဟိုမစဲဟောချင်။ ။

ပိဋကတ်ကြေသည့်သူန်းပေမို့၊ ဘဝလုံးဆုံးမဲ့မထင်။
 ဝတ္ထုကိုအမှုမြင်တယ်၊ ဓာတဝင်အူ ပေါက်အုံးမယ်တဲ့၊
 လုံးလယ်လိုက်နိုင်ရှာလေ၊ ဩကာသဖေ။ ။

စာပေါင်းသိုက်ပြုမ်းမှုတယ်၊ ကျမ်းအကြေ လွန်
 လွန်းလို့လေး။ ။

(၆) တေးထပ်

သင်္ခါရဖြစ်အပျက်ကို၊ မနှစ်သက်စိတ်မှာ၊ ရှစ်ကနက်
 ခိပ်ကြာကို၊ ထိတ်ပါတယ်ကိုယ်တွေ့။ ။

ရေမုဒ္ဒါညှိ ခြေရံတယ်၊ ဘိသေခံထားတော့ဘ
 အေ။ ။

ရွှေသစ်ရွက်တချပ်နှယ်၊ မမှတ်တယ်သနေး၊ ပြာသာဒ်
 လယ်မမွေ့လို့၊ တငွေငွေ စွဲလောင်။ ။

တိပဋ္ဌာန်ရွှေစာကျမ်းငယ်နှင့်၊ ဘောလိကကျမ်း
 လို့ရွှောင်။ ။

သေသာနန်းကျောက်မြောင်ဝယ်၊ ပိတောက်ချောင်
မြေမြင့်သို့၊ တောပလ္လင်ဆွေနဂါ၊ ကူးချင်ခဲ့ပြီ။ ။
ဥကင်တွင်တသာကီမှာ၊ ပါရမီဖြည့်ဆဲမို့ လေး။ ။

(၇) လေးဆစ်သဖြန်

မျက်နှာတော်တသိမ်မဲ သူမို့၊ ရှက်သနော် အရှိန်ကို
ငဲ့ပါလို့၊ မှိန်မတဲ မှိန်ရတယ်။ ။

မချမ်းမြနိုင်းလို့၊ နန်းကျခေါ် အသူရာသို့၊ တဗျူဟာ
ထွတ်လောချင်လို့၊ တောခိုတော့မယ်။ ။

ဘုံသုံးဆယ်တဘုံသားကိုဖြင့်၊ လှံအုံးမယ်—မလှံစွား
ပြီဘု၊ ယုံစားလို့ မှောက်ပေါ့ကွယ်၊ ကြောက်တတ်ပ
ခင်မရဲ။ ။

အားမတူ၊ သနားဘွယ်၊ သွယ်ဝယ်မြို့တော့၊ ကယ်
ဆယ်သူမြို့မထောက်တာမို့ ရယ် တောခိုမှဘ။ ။

၃၆။ မြတောင်စုဘုရား

မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး၏ အလယ်နန်း မိဖုရားကြီး ဖြစ်
သော 'သီရိတိလောက မဟာဒေဝီ' သို့ခံ၊ ဆင်ဖြူ မရှင်လှဖွားမြင်
လေသည်။ အစ်မတော်စုဘုရားကြီးကို သီပေါမင်းနှင့် ဘိသိက်
သွန်းသောအခါ၊ မြတောင်စုဘုရားလတ်က ရာဇပလ္လင်ပေါ်
တက်ထိုင်ပြီးလျှင်၊ သီပေါမင်းမှာ သူနှင့်သာချစ်ခင် ရည်ခံရင်း
ရှိ၍ မိဖုရားခေါင်ကြီးအဖြစ် ဘိသိက်သွန်းရမည် ဆိုသောကြောင့်
ညီအစ်မနှစ်ပါးစုံ ဘိသိက်သွန်းနန်းသိမ်းပွဲခံလေသည်။ သီပေါ
မင်းနှင့်တေးထပ်များ အပြန်အလှန် ရေးသားပို့ခဲ့လေသည်။

မြတောင်စုဘုရားသည် သီပေါမင်း၏ မိဖုရားခေါင်ကြီးဖြစ်သော
အခါ 'သီရိပဝရမဟာ ရာဇိန္ဒာဘိ သုဓမ္မရတနာဒေဝီ' သို့ရသည်။
မြတောင်မြို့ကိုစားရ၍ မြတောင်စုဘုရားဟုတွင်သည်။ ထို့ပြင်
ထော်တော်ဆင်ဖြူမရှင်မိဖုရားကြီးမှ သမီးတော်သုံးပါးဖွားမြင်ရာ
ခိုင်းနှောင်စုဘုရားကြီး၊ မြတောင်စုဘုရားနှင့် ရမည်းသင်းစုဘုရား
တို့ သုံးပါး ရှိသည့်အနက် မြတောင်စုဘုရားသည် သမီးတော်
ထက်ဖြစ်သဖြင့် စုဘုရားလတ်ဟုတွင်သည်။

(၁) မြတောင်မြို့စား၊ ထိပ်စုဘုရားလတ်ရေး တေးထပ်

မြခကသာထွာခန့်က၊ ခါင်္ဂလို့ ကြင်ဟန်၊
ကြာတန့်ပင်စံမှာ၊ ဘုရင်ခံထင်ရွှေ။ ။
နန်းမွေရအငြီးယူတယ်၊ ငွေထီးဖြူပွင့်လိမ့်ဘအေ၊
ရွှေသစ္စာယခုမူလျှင်၊ ကမ္ပူယနေ။ ။
စုတဆူကလေက၊ မမေ့ပေါင်နော်ခနော်။ ။
နတ်ဆိုတာ အနန္တကိုလှ၊ တင်ပင် ဆွေးနှင့်ပျော်ပျော်။ ။
မြင်သမျှအရေးကိုဘော်မယ်၊ လေးတင်တော်မူတတ်ကဲ့၊
လောင်းသိဒ္ဓတ်ပွင့်လှာနှယ်၊ အောက်မေ့လို့ ရှယ်။ ။
ရှိဦးချ ပူဇော်လှယ်တယ်၊ ယသော်မယ်လိုဘဲဖျလေး။ ။

(၂) မြတောင်မြို့စား၊ ထိပ်စုဘုရားလတ်ရေး တေးထပ်

စံရဝေဘုံမြင်မတော့၊ ဂုဏ်တင်တဲ့ သာကီ၊ လုံဆင့်မဲ့
ပဏ္ဏာချီသည်၊ သဒ္ဓါရည်မောက်ဖြိုး။ ။
ရွှေခွန်းတော်ကတိသေ့လျှင်၊
မြတ်ဘိသေလဲ့လိမ့်မည်စိုး။ ။

သပြေချက်ဒီဇမ္မူဝယ်၊ သည်တဆူရွယ်ကိုး။ ။
 ညီအတူကယ် ကြီးလို့၊ သယ်ပိုးတဲ့ခြင်းရာ။ ။
 အဓိဋ္ဌာန်ငုံးရွှေငှက်လိုပုနွန်းသွေမကွက်ထားသင့်လှပါ။ ။
 နေနန်းမြင့် ဥပရာဝယ်၊ သွေမဆန်းသင့်စုကလျာကို၊
 ပြဒုညာမောင်တင့်တော့၊ အောင်ပန်းပွင့်နှင်းဆီရုံ၊
 သင်းကြည်လို့ထုံ။ ။
 အာဒိစ္စကမ္မူလှိုလှို၊ ခါမိသန့ ပြုခဲ့တယ်၊ ဗန္ဓုပုံနွယ်
 ဝေလျှမ်းပြောင်ဘို့လေး။ ။

(၃) စုဘုရားလတ်ဆို လေးဆစ်သဖြန်

ပုဏ္ဏမာသော်တာလှလိုပ၊ ငုံဘဒါပေါ်ခါစငယ်က
 ဖော်တသည့် လွန်းကြင်နွယ်။ ။
 လွဲမကွက်ပါဘု၊ စွဲချက်တော်ကျိန်စာချုပ်ကယ်နှင့်၊
 စိန်ဥက္ကာ-မန်းတောင်ထွတ်မှာ၊ ပန်းဆွတ်ခဲတယ်။ ။
 ယုံစတယ်အနိုင်ကျင့် ပါလို့၊ ငုံ့စပယ်ခိုင် နှစ်ပွင့်ကိုလ၊
 ပိုင်အခွင့်လွတ်ရမယ်၊ ဇွတ်တယ်လို့-သူကလိ။ ။
 မနေသာ-ချစ်တဲ့ သူပွေသဟာကြောင့်၊ ခန္ဓာကို ပသာ
 ဆက်မိလို့၊ နံနက်ခါ-အိပ်ရာထွက်မှာတော့၊ ထိပ်စရာ
 လိပ်ပြာပျက်တယ်၊ မောင်မောင်ရေး-တွေးရှက်ပါတိ။ ။

(၄) မြတောင်မြို့စား စုဘုရားရေး လေးဆစ်သဖြန်

ပုဏ္ဏမာသော်တာလှလိုပ၊ ငုံဘဒါ ပေါ်ခါစငယ်က
 ဖော်တသည့် လွန်းကြင်နွယ်။ ။

လွဲမကွက်ပါဘု၊ စွဲချက်တော်ကျိန်စာချုပ်ကယ်နှင့်၊ စိတ်
 ဥက္ကာမန်းတောင်ထွတ်မှာ၊ ပန်းဆွတ်ခဲတယ်။ ။
 ယုံစတယ် အနိုင်ကျင့်ပါလို့၊ ငုံ့စပယ်ခိုင် နှစ်ပွင့်ကိုလ၊
 ပိုင်အခွင့်လွတ်ရမယ်၊ ဇွတ်တယ်လို့-သူကလိ။ ။
 မနေသာချစ်တဲ့ သူပွေသဟာကြောင့်၊ ခန္ဓာကို တလာဆက်
 မိလို့၊ နံနက်ခါ-အိပ်ရာထွက်မှာတော့၊ ထိပ်စရာလိပ်ပြာ
 ပျက်တယ်၊ မောင်မောင်ရေး-တွေးရှက်ပါတိ။ ။

၃၇။ မြင်ကွန်းမင်းသမီး

မြင်ကွန်းမင်းသမီးမှာ မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး၏ သမီးတော်
 တပါးဖြစ်သည်။ မြင်ကွန်းမြို့ကို စားရသောကြောင့် မြင်ကွန်း
 မင်းသမီးဟု တွင်ပါသည်။ ရတနာပုံခေတ် အမျိုးသမီးစာဆို
 တော်တဦးဖြစ်ပါသည်။

၃၈။ ကနွီမင်းသမီး

ကနွီမင်းသမီးမှာ မင်းတုန်း မင်းတရားကြီး၏ သမီးတော်
 ရတနာပုံခေတ်အမျိုးသမီးစာဆိုတော်တဦးဖြစ်ပါသည်။ ကနွီမြို့ကို
 စားရသဖြင့် ကနွီမင်းသမီးတွင်လေသည်။

၃၉။ ပြင်စည်ခင်စော

ပြင်စည်မင်းသားကြီး၏ သမီးတော်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်စည်
 မင်းသားကြီးမှာ စာဆိုတော်မင်းသားကြီး တဦးဖြစ်ပေသည်။
 ပြင်စည်မင်းသားကြီး၏ လက်ရာများကို မဟာဂီတကျမ်း၊ ဝိသ
 ဝိသောဓနိကျမ်းများတွင် အထင်အရှားတွေ့နိုင်ပါသည်။ ပြင်စည်

ခင်စောမှာ ဖခင်ခြေရာကိုနင်း၍ ဖခင်ဗီဇသတ္တိမျိုး ရှိသော ရတနပုံခေတ်အမျိုးသမီးစာဆိုတော်တဦးဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ ပြင်စည် ခင်စောသည် ဘောလယ်၊ တေးထပ်၊ ပတ်ပျိုး၊ ယိုးဒယား၊ သီချင်းခံ များကိုရေးသားခဲ့လေသည်။

၄၀။ ပင်းသာမြို့စားကတော်ခင်ဖူး

သီပေါမင်းလက်ထက်တွင် ထင်ရှားသောအမျိုးသမီး စာဆို တော်တဦးဖြစ်ပါသည်။ သီပေါမင်းလက်ထက်တော်အခါက ပင် သာမြို့စားနှင့်ရနောင်မြို့စားညီနောင်တို့သည် သီပေါမင်းတရား၏ လက်သုံးတော်များဖြစ်ပေသည်။ ထိုလက်သုံးတော်ညီနောင် နှစ် ပါးအား သီပေါမင်းက အထူးမြှောက်စားသူကောင်းပြုခဲ့ပေရာ မင်းညီမင်းသားများ၏ အဆောင်အရွက်များကိုပင်ရရှိခဲ့ပေသည် သို့မင်းညီမင်းသားများ၏ အဆောင်အရွက်များကို ချီးမြှင့် မြှောက်စားခြင်းခံရသည့်အလျောက် ပင်းသာမြို့စား ရနောင် မြို့စားဟူ၍ ထင်ရှားခဲ့ပေသည်။ စာဆိုတော်ခင်ဖူးသည် ပင်းသာ မြို့စား၏ ဇနီးဖြစ်ပေသည်။ ရသဂုဏ်မြောက်လှသော တေးထပ် များ ပတ်ပျိုးများကို ရေးသားခဲ့လေသည်။

ပင်းသာမြို့စားကတော် ခင်ဖူးရေးသောပတ်ပျိုးကလေး

နေ့ချိန်ခါလှပြန်တော့တယ်။
ရတနသတ်လရာသီ၊ ရွက်ကျပ်ပင်ကျွတ်၊ လေဆွတ်လို့
ဆွေးပုံချီ၊ ညာညီခဲပြန်၊ မွှေးဝတ်ကယ်ကြိုင်သင်း၊ မြိုင်
မင်းကလွမ်းဘို့ငယ်ဖန်။ ။
ကိုက်ဖူးငယ်တည့်မြလှ၊ စုံနယ်ယံကြုံတယ်ကံ၊ လေ
ပြန်ဆော်သွင်း။ ။

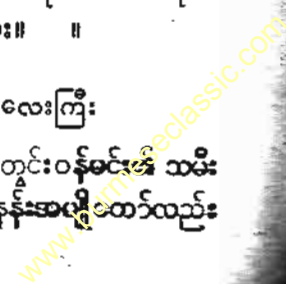
ရွှေအလုံ၊ မတန်သလင်ကြင်းငယ်နှင့်လေ ဝိသမာ
သေလာဖန် မြေခင်းမှာတဲလေး။ ။ ဆွေးစေအောင်-
ဖန်ဆင်း၊ ပင်မင်းကြော့ကြာမယ်၊ နတ်ကယ်မြင်အုံး၊
ရံသုံးရွှေများလယ်၊ ဗူတယ်တုနိုင်၊ မြင်တော်မူလဲ၊ ဆူသဲက
ထပ်ခါဆိုင်။ ။

ပန်းလွှာဘုံမြိုင်၊ သင်းကြိုင်နံ့ထူး၊ ပျော်လဲပျော်လို့
ဘူး၊ သုံးယံကကြူး။ ။ ရှစ်တိုင်းငယ် ဝန်းရံခိုးမြို့မှုန်၊
လွမ်းဘို့ငယ်ဆုံ၊ ပဇ္ဇာန်ကျူးပြန် ချည်တော့မယ်။ ။
တမာရန်၊ နတ်ဟန်ကြာပွား၊ ပူတော့ထားသလေ-လေ
လေ့။ ။ မြသားငယ်ရစ်ခွေ၊ တောင်ပေါင်းရံကာလို့၊
တမာရာရွှေဗေစွန်းကို၊ လွမ်းသည်နှင့်ပွေ။ ။ မြို့ခိုးငယ်
ဝေ၊ ဆည်လေကျွမ်းပြန် ချည်တော့မယ်။ ။ မတင်သာ
မြင်လှာဆိုတမ်းတော့၊ အို-ပန်းဘွယ်ရေးလေ-လေလေ့။ ။

ဒွေးချိုးသဖြန်။ ။ အေးဘယ်မှာဖန်မယ်၊
ကြံနယ်ကဝေး။
သမုဒိကယ်-ပင်လယ်သို့၊
လောင်းလှေငယ်-ဟိုဘက်ကမ်းကို၊
လှမ်းနိုင်တို့သေး။ ။

၄၁။ စာတော်ဘတ် မိုင်းခိုင်းခင်လေးကြီး

ပိဋကတ်တော်အုပ် မိုင်းခိုင်းမြို့စား အတွင်းဝန်မင်း၏ သမီး
တော်ဖြစ်သည်။ သီပေါမင်းလက်ထက် မှန်နန်းအမျိုးတော်လည်း

ဖြစ်သည်။ စာတော်ဘတ်ရာထူးကိုရ၍ မိုင်းခိုင်းမြို့ကို အပိုင်စားရသည်။ သုသီရိစိတ္တာဟူသော ဘွဲ့မည်ရည်ကိုရသည်။

၄၂။ မန်လည်ခင်စော

မန်လည်ဝန်၏ သမီးတော်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မန်လည်ခင်စောဟုတွင်သည်။

၄၃။ ခိုင်းခင်စော

ခိုင်းဝန်၏သမီးဖြစ်သဖြင့် ခိုင်းခင်စောဟု တွင်လေသည်။

၄၄။ မတ္တရာခင်လေး

မတ္တရာခင်လေးမှာ သီပေါမင်းလက်ထက် အပျိုတော်တဦးဖြစ်သည်။ မတ္တရာမြို့စားအပျိုတော်ဖြစ်သဖြင့် မတ္တရာခင်လေးဟု တွင်သည်။

၄၅။ ပထနဂိုရ်မြို့စားခင်လေး

သီပေါမင်းလက်ထက် နန်းတွင်းအပျိုတော် တဦးဖြစ်သည်။ ပထနဂိုရ်မြို့စားရသောကြောင့် ပထနဂိုရ်မြို့စား ခင်လေးဟု တွင်လေသည်။

၄၆။ ကျောက်ကာမြို့စားခင်နှစ်

ကျောက်ကာမြို့စားခင်နှစ်မှာ စလင်းစုဘုရား၏ အပျိုတော်တဦးဖြစ်သည်။ စလင်းစုဘုရားမှာ ပင်တိုင်နန်းနှင့်ချီးမြှင့်မြှောက်စားခြင်းခံခဲ့ရပေရာ ကျောက်ကာမြို့စားခင်နှစ်မှာ ပင်တိုင်မင်းသွီးစလင်းစုဘုရား၏ အပျိုတော်တဦးအဖြစ်ဖြင့် ကျောက်ကာမြို့ကို အပိုင်စား ပေးသနားခြင်းခံခဲ့ရပေသည်။ ဗေဒင်နှင့်ပတ်သက်သော တေးကဗျာစာများ ရေးသားခဲ့သည်ဟု သိရပါသည်။

၄၇။ သာယာဝတီခင်လေး

သီပေါမင်းလက်ထက် အပျိုတော်တဦးဖြစ်သည် သီပေါမင်းလက်ထက်တော်တွင် သာယာဝတီမြို့ကို အပိုင်စားရသဖြင့် သာယာဝတီခင်လေးဟုတွင်သည် (သို့သော် အောက်မြန်မာပြည်တွင် အပါအဝင်ဖြစ်သော သာယာဝတီမြို့မှာ မြန်မာမင်း အပိုင်ဟုတ်တော့ မြတ်သို့တို့သိမ်းယူပြီးဖြစ်ပေသည်။ သို့တစေလည်း သာယာဝတီမြို့စားအဖြစ် ပေးထားခြင်းဖြစ်ပေသည်။)

*အောက်တွင် ဖော်ပြလတ္တံ့သော အမျိုးသမီးစာဆိုတော်များမှာ မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး (၁၂၁၄-၁၂၄၀)နှင့် သီပေါမင်း (၁၂၄၀-၁၂၄၇) လက်ထက်တော်အခါတွင် ထင်ရှားကျော်စောခဲ့သော အမျိုးသမီးစာဆိုတော်များဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းစာဆိုတော်များကို သာမညအမည်အားဖြင့် စာဆိုတော်ဟူသော စာရင်းတင်လိုက်ရသော်လည်း ၎င်းတို့ရေးသား စပ်ဆိုသီကုံးခဲ့သော စာပေထဗျာ လင်္ကာများကိုမူ မခမာပြုနိုင်ပါ။ သို့တစေလည်း နောင်ထခေတ်ထွန်းပေါ်ထင်ရှား၍ မြန်မာစာပေလောက အကျိုးငှါ ဆည်ပိုးရွက်ဆောင်ရန် လိုလားကြပေသော သုတေသီများအတွက် ဆက်လက်ရှာဖွေ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤစာဆိုတော်များမှာ ကဗျာ လင်္ကာများကို လောကီရေးလောကုတ္တရာရေးအားဖြင့် မိမိတို့ကျင့်လည်ကျက်စားရာ ဘဝပတ်ဝန်းနှင့်နီးစပ်လျှင် နီးစပ်သလိုရေးသား စီကုံးစပ်ဟပ်ခဲ့ကြပေရာ၊ အချို့မှာ ဗေဒင်နှင့်စပ်ဆိုင်သော ကဗျာ လင်္ကာများကို စီကုံးခဲ့ပါသည်။ အများစုမှာမူ တေးထပ်စာဆိုများဖြစ်ပေသည်။ ရတနာခေတ်သည် စာပေမျိုးစုံထွန်းကားခဲ့လင့်ကစား ရတနာခေတ်

ခေတ်၏ စာပေကဗျာ သရုပ်သကန်တွင် အထင်ရှားဆုံးအရာမှာ တေးထပ်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစာဆိုများသည် တေးထပ်များကို စပ်ဆိုခဲ့ကြပါသည်ဟု ယေဘုယျအားဖြင့် ယုံမှားသံသယ ကင်းရှင်းစွာ မှတ်ယူကြစေလိုပါသည်။

- ၄၈။ ယောမြို့စားသွီး-ခင်စိုး
- ၄၉။ အနောက်ဝန်မင်းမြေး-ခင်လေးကြီး
- ၅၀။ တောင်ခင်ဝန်ကြီးသွီး-ခင်ခင်ကြီး
- ၅၁။ ငါးမြို့ဝန်သွီး-ခင်ခင်
- ၅၂။ ရေနံ့သားမြို့စား-ခင်ခင်
- ၅၃။ မြဝတီ-ခင်မကြီး
- ၅၄။ ခင်ပို

၅၅။ မတ္တရာကချေသည်မ
(၁၂၁၄-ခန့် ၁၂၄၀-ခန့်)

မတ္တရာကချေသည်မသည် ၁၂၁၄-ခုနှစ်တွင် နန်းတက်တော်မူသော ရတနာပုံမြို့တည်နန်းတည် ဘုရင်မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး လက်ထက်တော်အခါတွင် ပေါ်ထွန်းခဲ့သော စာဆိုတော်တစ်ဦး ဖြစ်သည်ဟု ခန့်မှန်းရပါသည်။ မတ္တရာမြို့စားတို့ဖြစ်၍ ကချေသည်မဘဝဖြင့် အသက်မွေးရင်း ကျော်ကြားလာသူတစ်ဦး ဖြစ်ပေသည်။

မန္တလေး ရတနာပုံခေတ်အခါက တိုင်းရေးပြည်ရေးသည် အလွန်ရှုပ်တော့ခဲ့ပါသည်။ ထိုနည်းတူပင် နန်းတွင်းအချစ်ရေး ရှုပ်ထွေးမှုများလည်း ရှင်းမရနိုင်လောက်အောင် ရှိခဲ့ပါသည်။

ဤသည်တို့ကိုထောက်ဆသော် ကတိသစ္စာမတည်မြဲသော အချစ် ဆတ္တာသဘောကို မြင်နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့သစ္စာသေလွှဲမှုများကြောင့် ခေတ်ကြေးမုံ လောကကြေးမုံကို ထပ်အပ်ထပ်တူပေပြီသော ခေတ်စာဆိုတို့၏ စာပေများတွင် သစ္စာပျက်စာပေများသာ လွမ်းမိုးကြီးစိုးနေသည်ကို တွေ့နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အောက်တွင်ပေါ်ပြပါ 'မတ္တရာကချေသည်မ'၏ တေးထပ်မှာလည်း သစ္စာပျက်တေးထပ်တစ်ပုဒ်သာလျှင် ဖြစ်ပါချေသည်။

မတ္တရာကချေသည်မဆိုတေးထပ်

မှန်ပါလျှင်-သာဓုပ၊ ကံပြုပြင်ဖန်ရာ၊ သဘောကို
ထောက်စာလျှင်၊ မဟံမှာသာဝန်လေး။ ။

ထမ်းပိုးထမ်းမညီသည်၊ ချစ်ရာသီဆန်းနှင့်ပေလေး။ ။
တနေ့လျှင်ရွှေရွှေ၊ ဟိုနေ့ရေငွေသွေး။ ။

လေယူရာတိမ်ပြေးသို့၊ ချစ်ရေးလှဟန်ဆောင်။ ။
ပြုတော်ပုံ - ဂဟေမြဲနိုင်ဘု၊ လှေကွဲစီး ကြံတတ်တဲ့
မောင်။ ။

ကြက်ဥပန်းဖေဂါင်းရောင်မှာ၊ တောင်ဆိုလျှင်မြောက်
ပါးက၊ မောင်စကားပုံမသွေ၊ များလှချည်လေ။ ။
ခိုင်းလိုက်သည့်ပုံတွေမှာ၊ လွဲပေသော်ခံဝံ့လေး။ ။

၅၆။ တေးထပ်စာဆိုခင်ခင်ကြီး
(ကုန်းဘောင်ခေတ်နှောင်း)

မြန်မာ့စာပေသမိုင်းတွင် မင်းသားမောင်မောင်ကြီးနှင့်ခင်ခင်ကြီး အသိများသူခင်ခင်ကြီးမှာ တေးထပ်အများရေးသား

သွားသူဖြစ်ပါသည်။ ယခု ခင်ခင်ကြီး၏ တေးထပ် ၉-ပုဒ်ကို တင်ပြ
ထားပါသည်။ ခင်ခင်ကြီးသည် ချစ်သူမောင်မောင်ကြီးအတွက် ပူရ
ထက်မခအေးရှာဘဲ 'ရွှေပ၊ စောက်-အကြောင်းတွင် နှစ်ချောင်းငင်
သူများထက်ခြား' ရရှိသူ အပူသယ်ကလေးတစ်ဦး ဖြစ်ပေသည်။
မောင်မောင်ကြီးကလည်း ခင်ခင်ကြီးအား အပြန်အလှန် တေး
ထပ်များ ရေးသားပေးပို့ခဲ့လေသည်။ မောင်မောင်ကြီးနှင့်
ခင်ခင်ကြီးတို့၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုမရသဖြင့် ၎င်းတို့ ဆိုကြောင်းပြ
သော 'ဘာဂျာသိပွဲဝိစိတြကဗျာရာသီကျမ်း' လာ သေးသော်လည်း
ကိုမူသာ ဤ၌ဖော်ပြလိုက်နိုင်ပါသည်။

ခင်ခင်ကြီးဆိုတေးထပ်

(မင်းသားမောင်မောင်ကြီးက သာသနာပြုကြွယ်
ပြောသဖြင့် တောထွက်မင်းအသံတို့ ကြားသိ၍ မြို့လေး
တေးထပ်)

(၁) မပူဟန်တူပန်ရ၊ ပြုဆံ့မျှကြည်း သူလျှင်က သွေးရောင်
ရှည်၊ အေးဘက်ဆီကြဲဘူး။ ။

လောင်မီးကျ-ထိန်ထိန်ဝါမှာ၊ ကြိမ်ကြိမ်ခါယမ်းလ
လို့ဖြူ။ ။

ကောင်းရဲ့လား-ဆွေတခေါင်ရယ်၊ သေလေအောင်
ရည်စူး။ ။

ခက်ရှာလေ-ရွှေမျှဒဲ့၊ စိတ်ကူးကမမှယ်။ ။

ယုံလေအောင်-ကေသာဖြတ်မယ်လို့၊ နေလာနတ်
ဆိုးပေ့တကယ်။ ။

(၂)

စတုပအတူနွယ်၊ မပြုဘူးသို့ကြိတ်လို့၊ နုပိတ်စု ဝန်
ရေဆင်မယ်၊ ညွှန်းဗျာသခြယ်။ ။

ကြိမ်ပေ့မဟာနွယ်ရယ်၊ ကမ္ဘာဝယ်မေ့ဘူးဖျလေး။ ။
မလိုသူ ရာထောင်ဖျက်စေတော့၊ ရှောင်ခွာကွက် သွေ
ပေါင်၊ ဆောင်ကြာထက်ပေ့ဆောင်မှာ၊ ဆွေအခေါင်
ထိပ်ဖျား။ ။

ညီးညီးလက်ဆောင်ရောင်ငယ်၊ တပြောင်ပြောင်ဝင်း
ထိန်လျက်သား။ ။

ကတော့စုပ်ထွေးခံ၊ ကွမ်းအစ်မွန်မများ။ ။

ထုံးဘူးတွင်ထင်အရှား၊ ပတ္တမြားမြစ်ခြယ်။ ။

ကလပ်တင်ငွေဖလား၊ ရွှေအသားသုံးပါစို့ကွယ်။ ။

ငွေရထား စီးလယ်မှာ၊ ထီးနှစ်သွယ် ယှဉ်ပွင့်လို့၊
တင်တင့်တူမကွာ၊ နွဲ့လျက်နှစ်ဖြာ။ ။

ဆွဲဘယက်နွယ်မဟာကို၊ တကယ်သာ ချစ်လွန်းလို့
လေး။ ။

(၃)

ကြင်မတူ-မျက်အချစ်မို့၊ ဖက်ညစ်လိုက်စမ်းချင်၊ သက်
မက ပန်းသဇင်ကို၊ နန်းလိုက်ချင်အံ့ဆဲ။ ။

သွေးချည့်ဥ-အသားပါအောင်၊ ပါးအသားပါ
စိတ်ရှိဘဲ။ ။

ကြောက်လှချည့်ငိုရှိုက်တုန်အောင်၊ သို့တို့နတ်
ကိုယ်ကြိုက်ပုံ-အမြို့၊ ငွေဆွဲပုံ နှစ်ထပ်။ ။

တော်လျော်အောင်-မာယာများသူမို့၊ ဘာစကား
ပြောပါနှင့်ကွယ်။ ။

ညာမလား-မဟာနွယ်ကို၊ အဆာကျယ်သည်ကဖြင့်၊
နာရီကျ သုံးချက်ကကျော်၊ မုန်းကွက်မပေါ်။ ။

ပန်းသတ်တံစက်စုပေါ်မှာ၊ ဖက်ခါနော် ထားချင်
လှလေး။ ။

(၄) ချစ်ပီယေဝိပူယော၊ ဒုက္ခောပဗ္ဗနိစ္စာ၊ ဗုဒ္ဓေါဗျာဒုကျမ်း
အလာကို၊ မချမ်းသာနိုင်ဘူး။ ။

ချစ်သူနှင့်ဝေးကွာဘယ်၊ အဆွေးသွားကဲမောက်လို့
ကြူး။ ။

နီးရအောင်ရွယ်ကြံသူ၊ ဘယ်ကံမူကူဘူး။ ။
ဘယ်ရွှေဂျာဏ်တန်ထူးလို့၊ စံနစ်ဦးသက်စမ်း။ ။

ရှေးကုသိုလ်ယွင်းယိုရိုင်း၊ အောက်မေ့တိုင်း စိတ်က
နာတယ်။ ။

မြေမျက်ရည်တလယ်လယ်၊ ဆည်တယ်ကားဖြေနှမ်းလို့
ဆွေကျမ်းကြောင့် နေမကြည်၊ ဆွေးမှုဗျာစီ။ ။

ပူရချက်ဖြင့် - တာရှည်တယ်၊ ခါဟေမိကြံစမ်းဖွဲ့
လေး။ ။

(၅) ချစ်ပဏ္ဏာ-ချစ်ရေးမှာ၊ ချစ်တေးနုကဗျာ၊ သစ်ရေးပြု သေ/
ချာအောင်၊ ရေဇလာတနှုန်း။ ။

ကမ္ဘာပျက်နေလကွယ်တောင်၊ မေကနွယ် ချစ်စိတ်
မကုံး။ ။

ချစ်လှ၍ရွယ်ကိုးသူကို၊ ကယ်ရိုးမူတဖုန်း။ ။
ချစ်မျိုးတူ-ချစ်မဆုံးနိုင်ဘူး၊ ပစ်မမုန်းကြံရွယ်။ ။

စပယ်ဆီ-ရေနံ့ဖြစ်ခါမှ၊ သွေလှန်၍ပစ်ပသက်လှယ်။ ။
ချစ်သမျှဘယက်သွယ်ကို၊ ကွက်လယ်အောင် မေမ

ပြောနိုင်ဘူး၊ ဖေသဘောစိတ်၌ဝယ်၊ စောပါတော့ကွယ်။ ။
ဤလောက-တခေတ်နယ်မှာ၊ အချစ်ကွယ်တူဘူးဖျ
လေး။ ။

(၆) တမေမှာအပွေများ၊ ငွေယားသို့ပမာ၊ မပစ်ရက်နုမြော
ပါသည်၊ ယူရမှာခက်သေး။ ။

စိတ်နှမ်းလို့ ကိုယ်ကြေ၊ ဝိမလေမင့်အတွက်ဆွေး။ ။
ပွေခက်၍-ငွေမျက်ရည်ငယ်၊ တနာရီမအေး။ ။

ကုလေသည်မနှေးပ၊ အဆွေးကဗျာလှိုင်။ ။
နေစကြာ ပမာထွန်းသလိုပ၊ သာမယွန်း ခုခေတ်

မှာဆိုင်။ ။
မအေးရ-အဆွေးပြိုင်သည်၊ လှကေခိုင် ခင်တွက်

ကြောင့်၊ ကြင်ဖေဘက်မစုံသူ၊ ဆွေးရအပူ။ ။
မီးမက-သာတဲ့သူလို၊ ညာနွဲ့လူကူအုံးဖျလေး။ ။

(၇) တင့်ထက်သာတင့်တော့၊ အယဉ်ထက်အယဉ်၊
သခင့်သက်သခင်ကို၊ ကြင့်ထက်ကြင်-ကြင်ဆုံး။ ။

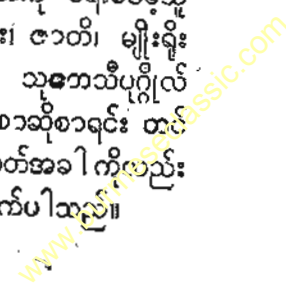

ပူသည်ထက်-ပူတဲ့သူကို၊ ကူထက်ကူ-ကူလို့ ပါအိုး။ ။
 သစ္စာထက်သစ္စာ၊ နှစ်တရာမမုန်း။ ။
 မေတ္တာတွင်မေတ္တာတုံးတဲ့၊ နှစ်ရာလုံးဆင်မယ်။ ။
 နှစ်ဆွေရှင်-မသွေတမ်းပါတဲ့၊ ကျမ်းထက်ကျမ်း
 ကျိန်ဝံပါတယ်။ ။
 ဆွေးသည်ထက်-အဆွေးနယ်ကို၊ အေးလွယ်အောင်
 ဖေမမုန်းတာဖြင့်၊
 ကျွမ်းထက်ကျွမ်း-ကြွထက်ကြွ၊ သဲလိုက်လို့ ပေ။ ။
 လွမ်းထက်လွမ်း၊ လွမ်းသည့်မေမှာ၊ နှမ်းရိခွေ-ခွေနှုံးလှ
 လေး။ ။

(၁) လှပေါ်မှာ-လှခေါင်ချုပ်၊ မြရောင်ရုပ်စိမ်းသွင်၊ ညိုမှောင်
 အုပ် တိမ်မင်းလွင်၊ ထိန်လင်းခင်အထူး။ ။
 မီးမထွန်း ခန်းဆယ်ဆောင်မှာ၊ လျှမ်းကြွယ်အောင်-
 လှချက်ကိုမြူး။ ။
 ရှိန်ဖြာပေ-လိမ္မာရေမှာ၊ မဟော်မေတဦး။ ။
 တတော့ဆွေအထူးမို့၊ မြူးမြက်လို့ တင်မယ်။ ။
 နှစ်မခင်-တပါးလိုဖြင့်၊ ဖြေအများ ရှားလိမ့်ထင်
 တယ်။ ။
 ရွှေစုံလျားနှစ်ပါးဆင်မယ်၊ တခြားတွင်ကြင်မက်နှင့်၊
 စဉ်မပျက်နေ့ညမတွေ့၊ လှတဲ့တမေ။ ။

လှတကာ-လှသက်ဝေကို၊ လှတခက်ဆွေ ပစ်ခွဲပါနှင့်
 လေး။ ။
 (၉) အပူတွင်-အတူကင်း၊ တဆူမင်းပူတယ်၊ ဇမ္ဗူတွင်း-လူ
 နယ်မှာ၊ အပူကွယ်ထပ်ပွား။ ။
 ရွှေပူ စေစက်-အကြောင်းတွင်း၊ နှစ်ချောင်းငင်သူများ
 ထက်ခြား။ ။
 တွေ့ရက်မို့-ပေ့ ခက်ဆုံးနေ့ရက်ကုန်ထပ်ပွား။ ။
 မွေ့စက်ရုံ မလပ်လျားဘုနတ်များတို့မကယ်။ ။
 ပြောင်လေး-ရှောင်သွေယွင်း၊ ဆောင်ဗွေတွင်း နေရက်
 လှတယ်။ ။
 သူ့ထွက်ကြောင့်-မှခက်ကြွယ်၊ ခုထွက်ဟယ် သက်
 ကြွင်းရဲ့၊ ချက်ခြင်းလျှင်မြန်စွာ၊ ပြောင်းပခါခါ။ ။
 သိုသိပ်လို့၊ မျှီကြိတ်ပါတယ်၊ ပိုစိတ်ဟာ ကဲတာမို့
 လေး။ ။

၅၇။ ပတ်ပျိုးရေးသူ မတဲ
 (ကုန်းဘောင်ခေတ်နှောင်း)
 ပတ်ပျိုးရေးသူ-မတဲ ဟုသာ သာမည ဖော်ပြနိုင်သူ မတဲမှာ
 အောက်တွင် ဖော်ပြပါ မြင်းဘွဲ့ပတ်ပျိုးလက်ကို ရေးစပ်ခဲ့သူ
 ဖြစ်ပါသည်။ အမည်နာမမျှသာ ဖော်ပြနိုင်ပြီး၊ ဇာတိ၊ မျိုးရိုး
 တို့နှင့်အတ္ထုပ္ပတ္တိအပြည့်အစုံညီမဖော်ပြနိုင်ပါ။ သူ့ဘာသာပုဂ္ဂိုလ်
 များအတွက် ဆက်လက်ရှာဖွေနိုင်စိမ့်သောငှာ စာဆိုစာရင်း တင်
 သွင်းဖော်ပြ လိုက်ပါသည်။ စာဆိုချိန် ခေတ်အခါ ကိုလည်း
 ကုန်းဘောင်နှောင်းခေတ်ဟု ခန့်မှန်းဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

မတဲရေးသော မြင်းဘွဲ့ပတ်ပျိုးလတ်

မြနန်းငယ်တည့်၊ မန်းညာဗွေ။ ။ မြင့်သွန်းသီလာ
ရွှေမြေဦး၊ တိမ်စွယ်ကြူ၊ ပျော်တော်ထူးပါထင်၊ နတ်မူး
ဝါသဝိန်၊ နန်းမြဂိရိန်။ ။ ငါးအာလိန်၊ ဝတိန်နေတူ
ဘုန်းငယ်မှာ၊ ဖန်ရာသန်နေ၊ လွမ်းရန်ဆင့်လေး။ ။
မေ့သဲမေ့လွိုင်ကြွယ်လေ၊ စုံနယ်လန်း၊ ပန်းရဂုံဝတ်မှုန်
ကြေး။ ။ သွင်းလေပြေ၊ ရောသာတင်မေ၊ တောင်နှင့်
တော။ ။ စောချေလှဘွယ်၊ တိမ်စွယ်နန်း၊ လျှပ်ပန်း
သက်တင်နွယ်၊ ပေ့ရန်ပျိုးတယ်၊ မိုးနတ်မာန်ကွန်ခြယ်။ ။
ဖြေလဲငယ်သာ၊ ဖြေဘဲဆင့်ဆင့်လွမ်း။ ။

သဖြန်။ ။ လဲ ရွန်းရောင်ဆိုင်၊
ရည်ပြိုင်ငယ်ရွှေသလ္လာနှင့်၊
ရောဖန်ရဝေသို့၊ ဖြာရွက်ခွေဝန်း။ ။
ဘယ်ဘယ်မင်း၊ မာန်တင်းငယ်တည့်ဝံ့ မဆန်၊
အပရန်ဗွေညွန့်-ရွှေဂီရိငယ်မှာ၊
သာဘိထွတ်စွန်း။ ။

ဝေယန်တည်ရာလေ၊ ဣန္ဒာနွန်းတုကွန်း၊ ဖြူဝန်းလေ၊
ရေသွန်းလေ၊ ဘိုကွန်းဗွေဆဒ္ဒန်ရစာ၊ သမည်နှင့်သာ၊
မိုးယံဝငယ်မှာ၊ ထွန်းလျှပ်နေနွန်း-တောင်ခြည်၊ ရွှေ
ဘုန်းရောင်စည်၊ ဘွေကုန်းဘောင်ပြည်၊ ဖြန့်ဖြိုးနတ်
ဆက်စံရည်၊ မြင်းတော်ဇာနည်၊ မြူခြည်ပြစ်ကင်း၊ ဝိဇ္ဇာန်
မာန်ညွန့်တွန့်တိုင်းငယ်ပြောင်၊ မြီးသွယ်ခေါင်မှာ၊ ငယ်
မှောင်မျိုးလင်းသည်နှင့်နှင့်။ ။ ပြည်ပြည်မင်းငယ်လေ

ညွတ်ခင်းဦးနှိမ်ရာ။ ။ မျှော်မညောင်းနယ်ဘွဲ့၊ သောင်း
မြေချာ၊ ရွှေသပြေညာ၊ ဇေယျမြေထီး၊ နှစ်ထောင်
ကျန်းပြန်၊ မြန်းလကျာ၊ ပုံတောင်းစကြာ ဆက်ခါ၊
ရောင်လှနီးနီးငယ်မို့၊ အံ့မကြီးသည်လေ၊ မြို့ကြီးဩဘာ
တော်။ ။ ရွှေဘုန်းနေတု၊ မေရုငယ် ညာမော်။ ။
စန်းခရွယ်ကသာ၊ သန်းရွှေလှတရာ၊ ကြယ်ပေါင်း
မူးငယ်လေ၊ တိမ်ဦးဗွေမြင့်ညာမော်။ ။

သဖြန်။ ။ တိမ်ဦးငယ်လျှမ်း၊
နတ်နန်းငယ်သာ၊
ဝေယန်ပျော်၊ ဖန်တော်ငယ်လေ- တမူသော်မှ၊
ဗမ္မူဝယ်-မတူယောင်ခွဲ၊
ကုန်းဘောင်မြေခင်း။ ။
မိုးမနွာနတ်ဆွေတို့၊
သွန်းချေအောင်သံဝုန်လို့၊
အမုန်ရာမတုငယ်မှာ၊
ကျော်အံ့မယွင်း။ ။

၅၇။ တောင်တွင်း ရှင်ငြိမ်းမယ်

တောင်တွင်း ရှင်ငြိမ်းမယ်ကိုအိုင်ချင်းစာဆိုတော်တဦးအဖြစ်
တွေ့မြင်ရပါသည်။ ရှေးကမူ တောင်တွင်း ရှင်ငြိမ်းမယ်ရေး
အိုင်ချင်းများကို ရေးသားသူ အမည်နာမကို မတပ်ခဲ့ကြပါ။
ရှင်ငြိမ်းမယ်သည် အိုင်ချင်း ၄-ပုဒ်ကို ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ရှင်ငြိမ်း
မယ်၏အိုင်ချင်းများမှာ မောင်ဘွဲ့ အိုင်ချင်းများ ဖြစ်ပါသည်။
ရှေးကအမည်မသိ အိုင်ချင်းရေးသူတဦးဟု၎င်း၊ ရှေးစာဆိုတော်

မောင်သူ့ အိုင်ချင်းများ ဟု၎င်း၊ ဖော်ပြခဲ့ကြပေရာ၊ ယခုမူ
တောင်တင်း-ရှင်ငြိမ်းမယ်ဟူသောအမည်နာမကိုမူထုတ်၍ တပ်နိုင်
ပါပြီ။ သို့သော် ရှင်ငြိမ်းမယ်၏အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုမူ မဖော်ပြနိုင်စွမ်း
သေးပါ။ တောင်တင်းစာတိ ရှင်ငြိမ်းမယ်ဟူ၍သာ ဝမ်းနည်းစွာ
ဖြင့်ဖော်ပြလိုက်နိုင်ပါသေးသတည်း။

(၁) နှမထွေးမယ်ကိုလိုလျှင်၊ အိုင်ချင်း

ချစ်တဲ့သူငယ်လေ၊ သူငယ်ချင်းကောင်း၊ ယောက်မ
တို့လေ။ ။

နှမထွေးမယ်တို့အိမ်ကို၊ သိလိုချင်မူ၊ နတ်ခရိုင်နှင့်
ဈေးဆိုင်နှင့်။ ။

အိမ်တောင်ကမူ၊ ကြက်သွန်ခင်းနှင့်၊ ရေတွင်း
နှင့်။ ။

အိမ်မြောက်ကမူ၊ စပါးလင်နှင့်၊ ဒန်းပင်နှင့်။ ။

အိမ်နောက်ကမူ၊ မိတ်သလင်နှင့် ချင်းပင်နှင့်။ ။

မိတ်သလင်နှင့်ချင်းလိုလျှင်၊ ဝါဆိုငယ်မှဝါဆိုဦးမြေ
နှူးနှူးကို တူးလှဲပရှင်။ ။

မိတ်သလင်နှင့်ချင်းကိုလို၊ နှမထွေးမယ်ကိုလိုလျှင်၊
တပေါင်းငယ်မှ တန်ခူး၊ ရွှေပိဦးကို ခူးလှဲပရှင်။ ။

အလိုအပျိုဖြူ သူနှင့်ဆိုသည်၊ ဂုံချိုလုံးငယ်နှင့်ဆောင်
လုံးညှီးလေး။ ။

(၂) ကြုံရမယ့်ဗျာပါ၊ အိုင်ချင်း

ချစ်တဲ့သူငယ်လေ၊ သူငယ်ချင်းကောင်း၊ ယောက်မ
တို့လေ။ ။

ငါ့ကိုလွယ်၊ အမယ်ကြီးနှင့် ဘကြီးဖျက်လို့၊ အိမ်
လေးထောင့်မှာ၊ ဆူးတွေချလျက်၊ မျက်နှာငယ်မှစေ့စုံ၊
လှေခါးခုံမှာ၊ ဂဠုန်မောင်ကြောင့် စောင့်တော့
တယ်။ ။

လှေခါးဦးမှာ၊ ဘီလူးမောင်ကြောင့် စောင့်တော့
တယ်။ ။

လှေခါးခြေမှာ၊ ဆူးလေမောင်ကြောင့် ကြဲတော့
တယ်။ ။

အိမ်တိုင် တိုင်းမှာ၊ နွားရိုင်းမောင်ကြောင့် ချည်
တော့တယ်။ ။

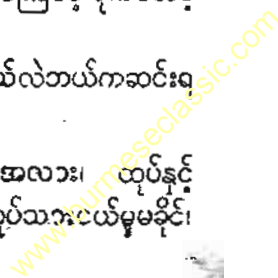
ထရုံကြားမှာ၊ ဓါးသွားမောင်ကြောင့်၊ ထားတော့
တယ်။ ။

အိမ်ကြမ်းကြားမှာ၊ အပ်သွားမောင်ကြောင့်၊ စီ
တော့တယ်။ ။

အိမ်မိုးခေါင်မှာ လှံထောင်မောင်ကြောင့် စိုက်တော့
တယ်။ ။

မောင်လဲဘယ်ကတက်ပမယ်၊ မယ်လဲဘယ်ကဆင်းရ
မယ်။ ။

ကြွက်ကဲ့အယောင်၊ ကြောင်ရဲ့ အလား၊ ထုပ်နှင့်
လျှောက်ကို တိုးဖောက်သွားက၊ ထုပ်သားငယ်မှမခိုင်၊

ထုပ်တိုင်ငယ်မှပိုးထိုး၊ အလယ်ကောင်မှာ ဖောင်ဖောင် ကျိုးက၊ သူခိုးဆိုညွှန်း၊ မီးတိုင်ထွန်းလို့၊ ဝန်းကြသော့ ခါ၊ ဆင်းချခုန်၊ လမ်းဆုံရောက်ပါလိမ့်မလားရှင်။ ။

ညီမအထွေး၊ ရွှေတလေးကို၊ ပြေး၍ကြည့်ချေ၊ စေ လသော့ခါ၊ အမယ်မမ၊ ကျွန်မခံအို၊ မြင်ငါတို့၊ ရွှာလယ် ကောင်တွင်၊ ခုတင်ကြီးမှာ၊ စောင်းတီးလို့လေး။ ။

(၃) ရှေးကကြမ္မာငွေကြောင့်၊ အိုင်ချင်း

ချစ်တဲ့သူငယ်လေ၊ သူငယ်ချင်းကောင်း၊ ယောက်မ တို့လေ။ ။

ရှင်လူထွက်သစ်၊ ဆယ့်သုံးနှစ်က၊ ချစ်တဲ့သူကို၊ အယူ တခြား၊ မိထွေးများက၊ ဆီးတားဆို၊ ရစ်ကိုထောင် ကာ ထားရတယ်။ ။

နှမ်းနယ်တစေ၊ ရှေးကပါ ကြမ္မာငွေကြောင့်၊ မတွေ့ ရတာကြာတောင်း၊ ကြာမှ၊ မျက်နှာတူရွှ၊ သူလည်း အ လာ၊ မသံသာအမှောင်၊ နေဝင်ကျော်၊ ဒွေးတော်အိမ် ပါ၊ တောင်ဆီနားသို့၊ ယာသွေးပို့ပြန်၊ စောင်းလျားခြံ နှင့်၊ လက်ပံပင်ရွှေကျဉ်းပြောင်းကျေ၊ တွေသော့ခါ၊ ပုဝါ ရက်သစ်၊ မယ်ကပေးတဲ့၊ ပိုးသော့ခါ၊ ခေါင်းပေါင်းပြာ၊ လည်မှာရစ်လို့၊ ဖွင့်လှစ်ကယ်မဆို၊ ပခုံးဘယ်တင်၊ မယ် ကျောပြင်၊ လက်တင်ရပ်လို့၊ မတ်တပ်ကယ်ကို၊ မောင်ကို စိမ်းကား၊ မယ်နမက ဆိုသလား။ ။

တို့ချစ်ခြင်း၊ ကင်းအောင်တစေ၊ နွေတိုင်းမေ့တဲ့၊ သက်ကြီးဝန်ကို၊ မြင်တိုင်းမုန်းစရာ၊ ကုန်းမအို၊ ရေလို ခန်းခြောက်ပစေသား။ ။

(၄) ဆိမလူးတဲ့ ပေဖူးလွှာ၊ အိုင်ချင်း

ချစ်တဲ့သူငယ်လေ၊ သူငယ်ချင်းကောင်း၊ ယောက်မ တို့လေ။ ။

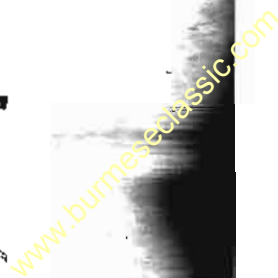
မြင်းမနီသား၊ မြင်းကျားခွာတဲ့၊ ~~တပျိုတပျို~~ အံ့တဲ့ ပစ်တင်၊ တိမ်မိုးမဲနှင့်၊ ကသဲစင်သို့၊ နှစ်ပျော်တင်၊ ~~အိမ်~~ ကို ရောက်ဖူးပါစရှင်။ ။

သံလျှင်ငယ်မှမက၊ မုတ္တမနှင့်၊ ဒလထသူယ်၊ ~~ထာ~~ ဝယ်တခြား၊ ယိုးဒယားတလိုက်၊ ကမန်ပိုင်ထို၊ ~~ထိုက်~~ သော့ခါမူ၊ ဓားကိုသိုကိုင်၊ လှံကိုသို့နှုတ်၊ ~~စစ်ပြိုင်~~ မှာဝင်ကာခုတ်၍ တရုပ်ကယ့်ရှမ်းပြေ၊ ထူးထူးထူး ကျေ၊ အောင်လေပြီတဲ့၊ ဆိမလူး၊ ပေဖူးစာနှင့်၊ မှာလိုက် ကဲ့ရှင်။ ။

အပျိုဖြူငယ်ကကျွမ်း၊ လွမ်းတုံတင်လေး။ ။

ဦးကြော့သမီး

“စုံနဲ့ သာကြေငြာတဲ့သိချင်း။ ။
ယဉ်ပလေ နတ်မောက်သားငယ်
ရေးတတ်လေခြင်း။ ။”

ဤအမျိုးကလေးလူတိုင်းပင်ကြားမိသိရှိခဲ့ဘူးပေမည်။ ထိုစံနဲ့ သာမြိုင်သီချင်းကိုရေး၍ ကျော်ကြားသတင်းဖြစ်၍ မြန်မာစာပေ လောကတွင်တံခွန်စိုက်စာဆိုဖြစ်ခဲ့ရသော နတ်မောက်ဆရာကြော့ ၏ သမီးကိုဖခင်၏အမည်နောက်ကွယ်တွင် သာမန်မျှသာဖော်ပြခဲ့ ကြပေသည်။ အမည်နာမရင်းကိုမသိရ၊ မွေးဖွားသက္ကရာဇ်ကိုမပူ အမည်စာရင်းမျှသာ ပြသနိုင်လင့်ကစားဖခင်ကဲ့သို့ပင် အပူဘူ များရေးခဲ့သူ အပူသယ်စာဆိုတဦးဖြစ်ကြောင်းကား ၎င်းရေး သားသည့် ကဗျာနှစ်ပုဒ်က သက်သေခံနေပေသည်။ ဖခင်က 'စံနဲ့ သာမြိုင်' သီချင်းကိုရေးသည်။ လင်ပျောက်ရှာသော အရ သယ် မင်းသမီးကလေးအကြောင်းကိုဖွဲ့သည်။ သမီးဖြစ်သူအမူ အမျိုးသမီးများအတွက်မရေး၊ ယောက်ျား အပူသယ်ကလေး များအတွက်ရေးသည်။ ဖခင်နှင့်သမီးတို့၏စာပေများကို ပေါင်း စည်းကြည့်ပါက ဖခင်က အမျိုးသမီးအပူသယ်များအတွက်အစ ရေးသားခဲ့သဖြင့် လိုအပ်ကျန်ကြွင်းနေသောယောက်ျားအမူသယ် များအတွက်ကိုမူ သမီးကရေးသားခဲ့သည်ဟု မြင်နိုင်ပါသည်။ တနည်းဆိုရပါမူ ဖခင်စာပေတွင် အဖို့အမ အပူသယ်များအတွက် နှင့်ဖက်မညီမမျှဖြစ်နေသည်။ အမအပူသယ်များအတွက် ဖခင်က ကျေပွန်ခဲ့ရာ သမီးဖြစ်သူက အဖို့အပူသယ်များအတွက် ဖြည့်စွက် လိုက်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ အနုစာပေသဘောဖြင့် ပြောပါက သမီးနှင့်ဖခင်နှစ်ဦး၏စာပေသည် 'မဲတင်းမဲညိုသဘော' ပါသည် ဟုဆိုရမည်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဦးကြောသမီးဆိုအပူတိုက်ထေးဆစ် ၂ပုဒ်

- (၁) ပူသမျှ၊ လေးဆစ်
ပူသမျှမူစလို့ တင်လိုက်မယ်လေ။ ။

ကမ္ဘာမီးပျာကြီးသူ ဒုက္ခဆွေးတာက၊
ကောက်မလယ်။ ။

သူရိယာခုနစ်စင်းကဲ့သို့၊
ပူညီတာအလွန်ပြင်းပါဘိ၊
ရင်တွင်းမှတုမလင်းနယ်၊
ယွင်းဘွယ်လို့ သေခမန်း။ ။

ယခုလေ၊ နုတမေဝါဝါဝင်းရယ်တို့၊
လေးဖေကို စေခြင်းရယ်နှင့်၊
အမယ်မင်း-နှင်းခရနှင့်ဖျန်း။ ။

- (၂) ခွေင့်မဖန်၊ လေးဆစ်
လူ့အဖြစ်တွင်မှ၊ ခုအသစ်ကြုံလှာပြန်။ ။

ဟို မစဲ၊ မို့ စဲအောင်လောင်စာနှင့်၊
သံဘက်ခါတိုင်တိုင်လဲလို့၊
ဖိန်းနှံခါမြန်မြန်ဆင့်စေတော့၊
ခွေင့်မဖန်။ ။

ဟိုရှေးခါနေလပြောင်းရင်လှ၊
ပြေကောင်းတဲ့ပြေသင့်တန်၊
ကြဲဖန်လို့ ပုစိတ်စွဲ။ ။

မေ့ကွက်ကိုရှာ၊ နေ့ရက်ကြာသာကြာတော့၊
မင်္ဂလာပုသိန်တည်နှင့်၊ မောင့်မျက်ရည်
ကြည်ကြည်စို့ ကို၊ ပုန်းတို့မစဲ။ ။

သီလရှင်မယ်ကင်း

(ကျော်ကြားချိန်-မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးလက်ထက်)

သီလရှင်မယ်ကင်းသည် မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး လက်ထက် တော်တွင် မင်းသိစိုးသိ ပေါက်ကျော်ကြားသတင်းပျံ့သင်းလှ သော ကျမ်းဂန်တတ်တဦးဖြစ်ပေသည်။ နောက်လိုက်နောက်ပါ မယ်သီလအများလည်းရှိသည်။ မင်း၏ချီးမြှောက်ခြင်းလည်းခံရ သည်။ မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး၏ မိဖုရားကြီးအဆောင်သို့လာ စဉ် နောက်ပါသီလရှင်များနှင့် သမီးတော်တို့ကို စာပို့ချရသည်။ အဋ္ဌကထာ၊ ဇိက အနု၊ မဓု၊ ဂဏ္ဍိစသည်တို့မှ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာတို့ ကို ထုတ်နှုတ်ကာ၊ စွမ်းစောဒနာတို့နှင့်တကွပို့ချရာ၌ နှုတ်တက် အာဂုံလည်းများသည်။ လျှာနှုတ်ပေါ့ပါးသည်။ အမေ့အထစ် ခန့်ဘဲနည်းနာကျနေသေသပ်သည်။

တခါတွင် သီလရှင်မယ်ကင်းသည် သင်္ဘောသီးကြီးကြီးလှလှ တို့ကိုရွေးချယ်၍ သီလရှင်နှစ်ပါးအား ဗန်းမော်ဆရာတော် ဘုရားထံဆက်ကပ်စေလေသည်။ ဗန်းမော်ဆရာတော် ဘုရားက သီလရှင်နှစ်ပါးအား ဆရာကြီးဖြစ်သူ သီလရှင် မယ်ကင်းက မည်သို့သောစကားထူးများ မှာကြားလိုက်သေးကြောင်း မေး မြန်းရာ 'အရှင်ဘုရားတပည့်တော်တို့၏ ဆရာကြီးသီလရှင် မယ် ကင်းက သင်္ဘောသီးလှသောကောင်းမှုကြောင့် ဘုရားဆုကိုရလို ကြောင်းနှင့်ခွဲတောင်းပါသည်' ဟူသောစကားကို လျှောက် ထားခဲ့ကြဟုမှတ်လိုက်ပါကြောင်း ပြန်လည်လျှောက် ထား ကြ သည်။ ထိုအခါ ဗန်းမော်ဆရာတော်ဘုရားက သင်္ဘောသီးသီလရှင် မယ်ကင်းအား ဘုရားဆုကိုမပန်နှင့်ဦးဆရာတော်ဘုရား၏ ပေါင်

ကြားကဝတ္ထုကို မယ်ကင်း၏ပေါင်ကြားသို့ရောက်အောင် ဆု တောင်းလေဦးဟု ဗန်းမော်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မှာလိုက် ကြောင်းကိုကောင်းစွာမှတ်သား၍ ပြောကြားကြလေဘိ' ဟု မှာ လိုက်လေသည်။

သီလရှင်ငယ်များလည်း ဗန်းမော်ဆရာတော်ဘုရားကျောင်း မှ ပြန်သွားပြီးနောက်၊ ၎င်းတို့ဆရာ သီလရှင်မယ်ကင်းထံ ဖြစ် ရင်းအကြောင်းအစုံနှင့် ဆရာတော်ဘုရား မှာလိုက်ပုံစကားကို အရှင်းသား အကွက်သားပေါ်အောင်ပြန်လည်တင်လျှောက်ကြ လေရာ၊ သီလရှင်မယ်ကင်းသည် ရှုတ်ခြည်း ဒေါသ အမျက်ထွက် ဘိလည်း၊ ဂရဟိတစကားပြောကြား ဆိုဆဲငါ့ကို အရှက်ခံပေ သည်၊ ငါကလည်း အတင်စီးမခံစာပြန်၍ရေးမည်ဟုအောက်ပါ ဒွေးချိုးကိုရေးသားလေသည်။

အဖျားရယ်ပေ၊
အနားခွေ မခိုင်ပြတ်ခါမှ၊ မြိုင်ရပ်ကိုမိုး။ ။

စိတ်ပုတီးရယ်နှင့်၊
ယပ်ကြီးကိုထမ်းကိုင်၊ မင်္ဂလမ်းကိုဘယ်လိုဆိုင်ပမယ်၊
ဖန်သင်းပိုမိုရေကွက်ကယ်နှင့်၊
တောထွက်ခင်ကြီး။ ။

ဤဒွေးချိုးကို ဗန်းမော်ဆရာတော်ဘုရားထံ သီလရှင်တပည့် ငယ်များအား မယ်ကင်းကပို့ခိုင်းလိုက်သည်။ သီလရှင်များက လည်း ဗန်းမော်တို့ကံတွင်းရှိ ဦးပဉ္စင်းတပါးအား ဆရာတော် ဘုရားအား ဆက်ကပ်ပါရန်မှာကြား၍ပြန်လာကြသည်။

ဗန်းမော်ဆရာတော်ဘုရားကြည့်ရှုမိလျှင် သီလရှင် မယ်ကင်း၏ လက်ကိုင်းဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်းတွေးမိ၍ ဤသို့စာပြန်ရေးလေသည်။

နှုတ်သီးရယ်စွာ၊ (ဖုတ်) ကြီးအာတာတာနှင့်၊
ဖာမယ်သီလ။ ။

အကျင့်ရယ်တန်၊ မသင့်ရာအမြင်သန်လိုက်တာ၊
နှင့်အကြံဝသိဆိုးကို (ရိုး) လိုက်ချင်လှ။ ။

ဤစာကိုချက်ချင်းပင် မယ်ကင်းထံပို့ခိုင်းလိုက်သည်။ မယ်ကင်းလည်း မရှင်သောမျက်နှာဖြင့်များစွာစိတ်ဆိုး၍ မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးထံမှောက်အထောက်ပြုမည်ဟု နန်းတော်သို့အမြန်ဝင်ပြီးလျှင်၊ ဘုရင်မင်းတရားကြီးအား တိုင်ကြားလျှောက်တင်လေ၏။ မင်းတရားကြီးကလည်း မယ်ကင်းအား သီးခံပါရန် တောင်းပန်၏။ ဤဗန်းမော်ဆရာတော်ဘုရားကြီးကား သင်တို့ကဲ့သို့သောသူကိုမဆိုထားဘိ၊ ရေမြေအရှင် ဘုရင်ကေရာဇ်ကိုပင် မထေမဲ့မြင်ပြောဆိုသေးသည်။ ဗန်းမော်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ စရိုက်ဝါသနာကိုရှင်းပြ တောင်းပန်လိုက်လေ၏။ ထိုအခါ သီလရှင်မယ်ကင်းသည် ရင်တွင်း၌ မကျေမချမ်းသော်လည်း ဘုရင်မင်းတရားက ပြေရာပြေကြောင်း ဖျောင်းဖျေပြောဆိုလိုက်သဖြင့် စိတ်တင်း၍ပြန်ရရှာလေသည်။

ဤအကြောင်းဖြစ်ပွားပုံနှင့်ပတ်သက်၍ မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးသည် ဗန်းမော်ဆရာတော်ဘုရားအား ပြန်လှန်လျှောက်ထားသောအခါ ဗန်းမော်ဆရာတော်ဘုရားက ဤကဲ့သို့ကြမ်းတမ်း

သောစာကို ရေးသားပေးပို့ခြင်းမှာ သီလရှင် မယ်ကင်းသည် မာန်တင်းထောင်လွှား ဆရာတော်ဘုရားကြီးများကိုပင် လေးစားခြင်းမရှိ၊ သူနှင့်အဖက်အရာပြုလုပ်၍ အရောတဝင်မထေမဲ့ မြင်ရေးသားလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်နောင်ဤကဲ့သို့မပြုလုပ်ရန် ဝါရဝ နိဝါတနလုံးထား၍ ပိပြားစေခြင်းအကျိုးကို မြှော်ကိုးထောက်ထားသဖြင့် ရေးသားပေးပို့ခြင်းဖြစ်သည်။ သက်သက် မတရားအကျိုးမရှိဘဲ အပျော်အပါးရေးသားခြင်းမဟုတ်ကြောင်း ပြန်လည်မိန့်ကြားတော်မူလေသည်။

သီလရှင်မယ်ကင်းနှင့် ဗန်းမော်ဆရာတော်ဘုရားတို့၏ ဖြစ်ခင်းဖြစ်ရပ်တို့တွင် စာပေတိုက်ပွဲစဉ် တရပ်အနေဖြင့် ကြည့်ပြင်ပါကလည်း အပြန်ပြန် အလွယ်လွယ် ရေးသားချက်များသည် စိတ်ဝင်စားစဘွယ်ဖြစ်ပေသည်။ တရားသဘော၊ လောကသဘောနှင့် စဉ်းစားဆင်ခြင်ကြည့်ပါကလည်း မှန်ကန်သောအပြင် အတူအဆများကို တွေ့မြင်ရပေမည်။ ကဗျာအရေးအသားအနေနှင့် ကြည့်ပါမူလည်း ရှင်သန်လျှင်မြန်လှသော ဇဝနပဋိတန်ဉာဏ်ရှင် နှစ်ဦး၏ထူးခြားပြောင်မြောက်သော အရေးအသားများကို တွေ့ရှိရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဤတွင်ဆက်လက်၍ သီလရှင်မယ်ကင်းရေးသားသော ထေးထပ်နှင့် ၎င်းသံဝေဂထေးထပ်ကိုပင် ဗန်းမော်ဆရာတော်ဘုရား၏ အဓိပ္ပာယ်ဖျက်ကာ ဆင်တူလိုက်၍ ရေးသားသော ထေးထပ်ကိုဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

သီလရှင်မယ်ကင်းရေးသံဝေဂတေးထပ်
ဘိက္ခုနီဆရာကင်းက၊ တက္ကာကွင်းပစ်ပယ်၊
ဗလာကျင်းခေတ်နယ်၊ ချစ်စဖွယ်ဟန်နဲ့။ ။

ဂူပေ့ လို့ လူတွေ့ရှောင်တယ်၊ မြူရွေ့ တောင် အား
သစ်လို့ ခဲ။ ။

ကမ္မ ဋ္ဌာန်းနှင့် မဂ် ငြိမ်း ချူ တယ်၊ ထက် လမ်း မူ
တနဲ့။ ။

မထိတ်သော်စိတ်ရဲ့လို့၊ မိတ်ဖော်လဲမပါ။ ။

ဘာဝနာဘိ ညာဉ် ကွန်၊ တိမ် ယာဉ် ညွန့် စီး တော့
မည့်ခါ။ ။

ပုတီးနှင့်အပြီးပါတယ်၊ မငြိမ်းရာဈာန်ရိပ်နှင့်၊
ပန်စိတ်တဲ့သီလသယ်၊ ထူးပေ့ အံ့ဘွယ်။ ။

တောခလို့ လောဘပယ်တယ်၊ မောဟဝယ်ရှိဘူး
ထင်လေး။ ။

သီလရှင်မယ်ကင်း၏ သံဝေဂတေးထပ်ကို ဗန်း မော် ဆ ရာ
တော်ဘုရားက ဆင်တူလိုက်၍ရေးသော အပြန်တေးထပ်။

ဘိက္ခုနီဆရာကင်းက၊ တက္ကာကွင်းစွပ်မယ်၊
ဗလာကျင်းဝတ်ထယ်ကို၊ ချွတ်ပစ်မယ်ကုန်ဖွင့်။ ။

ကူ ပေ့ လို့ လူ တွေ့ ခံ ထယ်၊ မြူ ရွေ့ ဟန် ဆိုး တဲ့
အကျင့်။ ။

ပြုတဆုပ်နှင့် မဂ်သုတ်သင်တယ်၊ စက် ဆုတ်ချင်
သထင်။ ။

မန်းသေလာ တောင်တော် မြင့်မှာ၊ ဖော် မ လင့်
ကေစာ။ ။

လင်မျှော်ကာ ဖန်မည်ရိပ်ကယ်နှင့်၊ ကြံစည်စိတ်များ
လှတော့သာ။ ။

ပုတီးသုံးလို့ လူပုန်းရှာတယ်၊ သူနဲ့ ကာ ငြိမ်
သက်နှင့်၊

ကြံရက်တဲ့သီလသယ်၊ ထူးပေ့ အံ့ဘွယ်။ ။

လောဘနှင့် မောဟဘွယ်သည်၊ တောခတယ် မယ်
ကင်းတဲ့လေး။ ။

ညောင်ရမ်းသူများ
(ညောင်ရမ်းခေတ်)

မြန်မာ့စာပေ သမိုင်းတွင် ထင်ရှားသော လက်တန်းစာဆို
အများပင် ရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုလက်တန်းစာဆိုအများတွင် ညောင်
ရမ်း အမြောက်အများပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ အာလံသူများ၊ ပြင်
ရော်သူများ၊ ညောင်ရမ်းသူများမှာ ထင်ရှားပါသည်။ ထိုနည်း
အတူပင် စာဆိုသူ၏အမည်နာမ မထင်ရှားဘဲ မိမိ ဝဲ ဝဲ ထား
သဖွယ် ကျန်ရစ်ခဲ့ရသော ကဗျာများလည်း အများအပြား ရှိ
သည်။ ယခုဖော်ပြမည့် ကဗျာကလေးများမှာ ညောင်ရမ်းခေတ်
ကောင်းစားစဉ် အခါက ညောင်ရမ်းသူ အမျိုးသမီးများ၏

မိမိတို့ ကောက်စိုက် ပျိုးနှုတ်စသော လုပ်ငန်းများ မိမိတို့၏ကိုယ်
ရေး ကိုယ်တာ ကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရုတ်ခြည်းဆိုလိုက်သော
စာများ ကဗျာများပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစာများ ကဗျာများကို
ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ကြည့်သော် ညောင်ရမ်းသူများ၏ လက်တန်း
ဥာဏ်ကို၎င်း၊ ဇနဝဠိကန်ပင်ထွက် ဥာဏ်ကို၎င်း တွေ့ရမည်ဖြစ်
ပါသည်။ ထို့ထက် ရှေးခေတ်အခါက ကာယ လုပ်သားများ
ဖြစ်ကြပေသော ဤညောင်ရမ်းသူများ၏ဘဝ တစ်စိတ်တဒေသကို
ဤကဗျာတိုကလေးများကပင် အထင်အရှား ဖော်ပြနေသည်ကို
တွေ့မြင်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ညောင်ရမ်းသား တယောက်သည် ရွှေပေါက်ပင် အရပ်သို့
ရောက်ရှိသွားရာ၊ ရေအိုးစဉ်တခုတွင် ရေဝင်သောက်သည်။ ရေ
သောက်ပြီးလျှင်၊ သောက်ရေမှာ မကောင်းကြောင်း၊ ရေချမ်း
အလှူရှင် အမေကို ခနဲ၍ ဤသို့ဆိုလိုက်သည်။

ဆပ်ပြာရေ-ငန့်ခါးနှင့်၊
ခါများဖြင့်မလာချင်၊ မိုးဖော့ရွှေပင်။ ။

ထိုအခါ ရေချမ်းအမက တင်စီးလာသောစကားကို မခံချင်
သဖြင့် ရုတ်ချည်းထ၍ ဤသို့ဆိုလိုက်သည်။

ဖထဝိမြေထု၊ သူစုလို့ သူငန့်၊
တာညံ့သလဲ။ ။
မျက်လဲဆန်ပြာနှင့်၊
တကိုယ်ယေ-တကာယ၊ မင်းဘယ်ကလဲ။ ။

ကောက်စိုက်သူမများသည် မိမိတို့၏ စိတ်ဆန္ဒ အာသိသကို
၎င်း၊ မိမိတို့ရင်တွင်းဝယ် တင်းမာနေသော မကျေနပ်မှုများကို
၎င်း၊ ကဗျာဖြင့် စာဖြင့် ထုတ်ဖော်၍ သွယ်ကာ ဝိုက်ကာ ဆို
တတ်သော အလေ့ရှိသည်။ တခါတရံသူတို့စာများကအရှဲ့တိုက်
ကာ၊ စောင်းချိတ်ကာ၊ ငေါ့ကာ၊ သရော်ကာ၊ သရော်ကာဆို
သော စာများဖြစ်သည်။ တခါတရံသူတို့စာများက အလုပ်ခွင်
တွင် လိုအပ်နေမှု လစ်ဟင်းနေမှုများကို သတိပေးသောစာများ
ဖြစ်ပေသည်။

ကောက်စိုက်သူမတို့၏ အကြီးအကဲဖြစ်သူ သုတ်သူကြီး (အ
ချို ငန်းဦးဟု ခေါ်ပါသည်)က သူ့လက်အောက်ငယ်သားများ
အား ကောက်စိုက်ရာတွင် ကောင်းမွန်စွာ စိုက်ကြရန်အတွက်နှိုး
ဆော်သော သဘောဖြင့် ဤသို့ဆိုပါသည်။

ပျိုလေးတို့တတွေ၊ ရေသီတာ ဘောင်တန်းတန်း
အောင်၊ စိုက်ကြစမ်းကွယ်တို့။

ကောက်စိုက်သူမများသည် မွန်းတည့်လျှင်ရပ်နားကြရသည်။
ထမင်းစားကြရသည်။ မွန်းတည့်ချိန်ရောက်သော်လည်း ထိမ်းမြား
နေသဖြင့် နေအလင်းရောင် မပေါ်ဘဲရှိနေသည်။ လယ်ရှင်
ရပ်နားခွင့်မပေးသဖြင့် လယ်ရှင်သိအောင် အလုပ်ခွင်
အကဲဖြစ်သူသုတ်သူကြီး (ငန်းဦး)မှတစ်ဆင့် တောင်သူ
ရှင်ထံစာခံရပါသော် အနားပေးတန် ကောင်းစေရန်
စိုက်မတဦးက ဤသို့စာဆိုလိုက်သည်။

မွန်းတည့်ချိန်တုန်း၊ တိမ်ဖိုလို့ နေမပေဘိ၊
နားချိန်ကတော်။ ။

သုတ်သူကြီး တောင်ပန်လို့၊
လယ်ရှင်ထံ စာခံရရင်၊ နားတန်ရဲ့လေး။ ။

ဤသို့ဆောက်စိုက်မတဦး ဆိုလိုက်သဖြင့် လယ်ရှင်သည် နေ
ကို မော့ကြည့်ပြီး၊ ကောက်စိုက် သမများကို ရပ်နားခွင့်ပြုလိုက်
ကြလေသည်။

တခါသော် ကောက်စိုက်သမများသည် ကောက်စိုက်ခွင်တွင်
ပင်ပန်းစွာ လုပ်ကိုင်ပြီး ထမင်းကဆာ ဝမ်းကဟာလှသည်နှင့်
ကောက်ငန်းဖြုတ်၍ လယ်ထဲမှတက်လျှင် ထက်ခြင်း ထမင်းစားရ
ကောင်းပေမည်ဟု ရည်သန်၍ -

ထမင်းရယ်ဆာ၊ ဟာလှပေါ့လေး။ ။

လယ်ကြီးရှင် - တောင်ကန်သင်းစာ ဘန်းခင်လို့
ကျေး။ ။

ဟူ၍ဆိုလိုက်လေသည်။

လယ်ရှင်ဆိုသည်မှာ ထက်အောက်ခံ လုပ်သားများပေါ်တွင်
ခေါင်းပုံဖြတ်နိုင်သမျှ ဖြတ်ချင်ကြသူများ ဖြစ်သည်။ အစား
အသောက် ကျွေးမွေးရာတွင်လည်း အသက်သာဆုံး ဆန်နှင့်
ဟင်းလျာကိုသာ ကျွေးမွေးတတ်သည်။ အခါသော် ကောက်စိုက်
သမများအား လယ်ရှင်က ကန်စွန်းရွက်ဟင်းချိုနှင့်သာ ကျွေး
သည်။ ဟင်းချိုသာဆိုရသည် ရေပြုန်းပြင်းနှင့်ဖြစ်သည်။ လယ်ရှင်

ပင်ဆင်း၍ ငုပ်နိုင်သည်။ ထိုအခါ လယ်ရှင်အား ငိုးငိုးတော်တော်
နှင့် ခိုးခိုးဒေါက် ပြန်ပြောချင်၊ ငေါ့ချင် ခနဲ ချင်သော ကောက်
စိုက်သမနှစ်ဦးက အချီအချဆိုသည်မှာ -

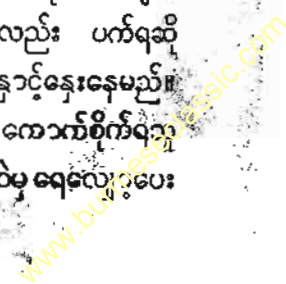
ပထမကောက်စိုက်သမ။ ။ ပျိုလေးစားလို့ ဝချေပြီ၊ အိချေ
ပေါ့လေး။ ။

ကစွန်းရွက်၊ ရေလုံပြုပ် ဟင်းလုပ်
လို့ ကျွေး။ ။

ဒုတိယကောက်စိုက်သမ။ ။ လယ်ကြီးရှင်-ရောင်ကလေးနဲ့၊
ငုပ်လောက်ကဲ့လေး။ ။

ဟူသတည်း။

လုပ်ငန်းခွင်တွင် အလုပ်တာဝန်များမှာ သူ အပိုင်းနှင့်သူများ
သည်။ ထိုအလုပ်များကို အသီးသီး ကျေပွန်အောင် ကမ်းဆောင်
လုပ်ကိုင်မှုသာ အလုပ်ခွင်တွင် အလုပ်တွင်ကျယ်သည်။ အချိန်
အခါနှင့် လုပ်ငန်းပြီးစီးအောင်မြင်သည်။ ကောက်စိုက်သမများ
အဖို့၊ ကော်ဘက်လည်းစိုက်ရ၊ လယ်ကွက်ထဲမှရေလည်း ပက်ရဆို
လျှင် လုပ်ငန်းချိန်မီ မပြီးစီးနိုင်၊ အလုပ်နှောင့်နှေးနေမည်။
ထို့ကြောင့် ရေများနေသော လယ်ကွက်တွင် ကောက်စိုက်ရသူ
ကောက်စိုက်သမက လယ်ရှင်အား လယ်ကွက်ထဲမှ ရေလျှော့ပေး
ရန် ဤသို့ဆိုလိုက်သည်။

သည်လယ်မှာ-သည်ရေ၊
 များလေရဲ့လေး။ ။
 လောင်းယူခဲ့ မင်းရယ်လေ၊
 လှေယူခဲ့ စိန်ပင်ဘူးရယ်
 ကူးစို့တော့လေး။ ။

ထိုအခါ လယ်ရှင်က ကြည့်မနေတော့ဘဲ လယ်ကွက်ထဲမှရေ
 များ လျော့ထုတ်ပေးလိုက်ရတော့သည်။

ကောက်စိုက်သူများတွင် အမျိုးလည်းရှိသည်။ အအိုလည်း
 ပါသည်။ ချစ်ကြင်သူ ရည်းစားသနာရှိသူလည်းရှိသည်။ မရှိသူ
 လည်းပါသည်။ ချစ်ကြင်သူရည်းစားသနာရှိသူများအဖို့ ညနေ
 တိုင်း ကောက်စိုက်အပြန်၊ ကောက်ငန်းအဖြုတ်တွင် အိမ်ကို ရှင်
 လန်းသောစိတ်ဖြင့် ပြန်ကြသည်။ အိမ်ထောက်လျှင်ဖီးလိမ်းပြင်ဆင်
 ၍၊ ရွာပြင်ရှိရေတွင်း ရေကန် ချောင်းမြောင်းများတွင် ရေထက်
 ခတ်လေ့ရှိသည်။ ဤသို့ ရွာပြင်ထွက်၍ ရေခတ်တိုင်း ချစ်ကြင်သူ
 ရည်းစားသနာများက ရွာတံခါးမှ စောင့်ကြိုနေလေ့ရှိသည်။
 ရွာတံခါးတွင် နှစ်ဦးသားညီမိပြီး မိမိတို့ပြောဆိုလိုရာ စကားများ
 ပြောဆိုကာ ရေတွင်းရေကန် ချောင်းမြောင်း များသို့ အတူ
 ရေခတ်သွားကြသည်။ ရေခတ်ပြီး အပြန်တွင်လည်း အတူပင်
 စကားတပြောပြောနှင့် ပြန်ကြသည်။ ရွာတံခါးသို့ ထောက်သော်
 ချစ်သူရည်းစားသနာများက ကျန်ခဲ့သည်။ ရေခပ်သူကောက်စိုက်
 သမားများသာ မိမိအိမ်ဂေဟာသို့ အထီးထီး ပြန်ကြလေသည်။
 ဤသည်မှာ ကျေးတောရွာ၏ အစဉ်အလာ၊ ကျေးတောသူအပျို
 နှင့် ကျေးတောသား လူပျိုအပျိုတို့၏ ဓမ္မတာဖြစ်သည်။

ညနေ ချိန်မိုရေခတ်ဆင်းချင်သော ကောက်စိုက်သမားတို့ကို၊
 အချိန်မိုရေခတ်ဆင်းနိုင်ရန်၊ ချစ်သူနှင့်တွဲမိရန်၊ ကောက်ငန်း
 စောစောဖြုတ်နိုင်မှ တော်မည်။ ကောက်ငန်းဖြုတ်၍ အိမ်ထောက်
 ပြန်လျှင်လည်း ဖီးလိမ်းပြင်ဆင်ရဦးမည်။ နံ့သာသွေးရဦးမည်ဟု
 ကောက်စိုက်မှုကို လျင်လျင်မြန်မြန် လုပ်ကိုင်ကြရန် နှိုးဆော်
 လိုက်သည်မှာ-

စိုက်ကြပါ အေတို့ရယ်၊ ပြန်စို့ရဲ့လေး။ ။
 ကျုပ်တို့မှာ ရွာဝေးလို့၊ ရေခတ်မိန့်သာသွေး
 မိုးချုပ်ချေပေါ့လေး။ ။

ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။

ညောင်ရမ်းသူပျိုတို့၏ မောင်သည် အရှေ့ဖက်တောင်တန်း
 ပေါ်မှ ရှမ်းမတဦးနှင့် ရည်ငံနေသည်။ ထိုအခါ မိမိမောင်သည်
 ရှမ်းဖြစ်ချေတော့မည်ဟု မိမိ မိခင်အား အဆိုအပြောခိုင်းသည်။
 ဤအဖြစ်ကို ကဗျာဖြင့် ဤသို့ မြင်ရပေသည်။

အရှေ့မတဲ့တောင်ကြီးပေါ်။ ။
 ပျိုတို့မောင် လူရင်လှ၊ ရှမ်းမနှင့်ပျော်။ ။
 ဆိုလိုက်ပါ တို့မေလေးရယ်၊
 ပျိုတို့မောင် မြန်မာစစ်၊ ရှမ်းဖြစ်ချည့်လေး။ ။

ညောင်ရမ်းသူများသည် မိမိတို့ဘဝပေးကံကြမ္မာကို ဖော်ပြ
 တတ်ကြသည်။ မိမိတို့၏ တသက်တာအတွင်း အပြစ် အပျက်
 အကြောင်းအရာများကိုလည်း ဖွဲ့ဆိုတတ်ကြသည်။ မိမိတို့၏
 နဖူးစာမင်ရည်ကြဲလှသည်ကိုလည်း ရှင်သော ဥာတံဖြင့်ဖွဲ့ဆိုတတ်

၃၁၆

ဒဂုန်ခင်ခင်လေး

ကြသည်။ အောက်တွင် ဖော်ပြလတ္တံ့သော ကဗျာတွင်-မိခင်က စိတ်တူ၍ ပေးစားသောသူမှာ ကျောက်ပေါက်ရာအမာရွတ်များဖြင့် ညောင်ရမ်းသူ မည်သူမှမလိုချင်သောသူဖြစ်သည်။ ထိုသူကို မိမိလည်း မလိုချင် မယူချင်ပါ။ အနောက်ဖက် ရွှေကူကြီးတွင် ဗျောတီး၍သာလှူလိုက်ချင်ပါသည်။ ဟူ၍ဖော်ပြထားပေသည်။ ဤသို့ဖော်ပြရာတွင် စာဆိုတို့သဘာဝအတိုင်း သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဦးစွာဖန်တီးပြပါသည်။ နေဆောင်ဝါကို တိမ်ပြာဖုံး၍ နေချိန်ဟု သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ဖော်ပြပါသည်။ ထိုပတ်ဝန်းကျင်သည်ပင် မိမိဘဝပေးနဖူးစာကံ မင်ရည်ကြလှပုံ၊ မိမိဘဝမှာ ကံဆိုးမိုးမှောင်လှပုံကို ဖော်ပြနေသောဟန်သည်လည်း ပေါ်လွင်ပါပေသည်။

အရှေ့ကထွက်လို့လာ၊ နေဝါကလေး။ ။
နေဝါကိုတိမ်ပြာဖုံးတယ်၊ မိုးလုံးပြည့်အေး။ ။
ကျပ်တို့မွှေးမေ၊ စိတ်တူပေး။ ။
ဘေးကြီးသင့် ဝက်ခြံထူ၊ သူမယူတဲ့-ငါမပူ။ ။
အနောက်ဆိုရွှေကူကြီး၊ ဗျောတီးလို့လူ။ ။

ဗြဲတရော်သူ

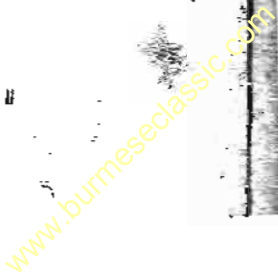
“စာစပ်တော်သည့်ဗြဲတရော်”ဆိုသည့်စကားမှာ ဆိုထုံးတရပ်သဖွယ်ဖြစ်နေပြီး၊ လူတိုင်းပင်သိဟောင်းကြမ်းတောင်း ဖြစ်လျက် ရှိကြမည်ပင်။ ဗြဲတရော်ရွာမှာ ဆော့တီမြစ်၏ အနောက်ဖက်၊ စစ်ကိုင်းမြို့နှင့် ၇-မိုင်ခန့်အကွာတွင်တည်ရှိပေသည်။ ဗြဲတရော်သူ လှပျိုဖြူများသည် ဇဝနပဋိဘာနပင် ထွက်ဥာဏ်များ ရှိကြ၍၊

ရုတ်ခြည်းပင်စာစပ်ဆိုနိုင်ကြောင်းထင်ရှားလှပေသည်။ အောက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းရပ်မှာ ဗြဲတရော်ရွာသူ လှပျိုဖြူတဦးက လျှင်မြန်သော ဇဝနပဋိဘာနထက်သန်စွာဖြင့်၊ ရုတ်ခြည်းစပ်ဆိုလိုက်သော ဟာသရသမြောက် ကဗျာကလေးတပုဒ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

တမာတွင် ရတနာပုံနေပြည်တော်မှ ဘုရင့်လှတော်တွင် အမှုထမ်းရသော လှတော်သားတဦးသည် အမှုကိစ္စ ထခုဖြင့် ဗြဲတရော်ရွာသို့ရောက်ရှိသွားရာ ရေခတ်လာသော ဗြဲတရော်သူ လှပျိုဖြူများနှင့် တွေ့ဆုံလေသည်။ လှတော်သားက ရွာအမည်ကို မေးစမ်းရာ၊ ဗြဲတရော်သူများက ရွာအမည်မှာ ဗြဲတရော်ဟု ခေါ်ကြောင်းပြောဆိုပြီး၊ လှတော်သား၏အလုပ်အကိုင်၊ နေရပ်နှင့် အမည်တို့ကို စပ်စပ်စုစု ဖော်ဖော်ရွေရွေ မေးမြန်းကြလေသည်။ လှတော်သားကလည်း “စာစပ်တော်သောဗြဲတရော်” ဆိုသည်ကို သိပြီဖြစ်ရာ၊ စာစပ်၍မလွယ်ကူလေအောင်၊ နာမည်ကို ကြံဖန်ပြီး ဝှပ်ဝှပ်ကွမ်းဟု ခဲခဲယဉ်းယဉ်း ပြောဆိုကာ၊ နေရပ်နှင့် အလုပ်အကိုင်ကိုမူ မှန်ကန်စွာပြောပြပြီး စာစပ်ခိုင်းလေသည်။ ငယ်ရွယ်သူအမျိုးသမီးတဦးက လှတော်သားကိုကြားလျှင်ပင်-

မန်းရွှေမြို့ပေါ် လှတော်မှုထမ်း။ ။
ဗြဲတရော်သူလာလို့ စမ်း၊ ဝှပ်ဝှပ်ကွမ်း။ ။

ဟုစာစပ်ပြလိုက်လေသည်။

ဒဂုံနောင်လေး

ရှေးခေတ်အမျိုးသမီးသဘင်သည်များ

အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့် သီချင်းများ

မြန်မာ့ ဇာတ်သဘင်

၁၉၄၇-ခုနှစ်က ဒဂုန်ခင်ခင်လေးရေးသည်

မြန်မာတူရိယာ ဂီတနှင့်အက ပညာသည်၊မြန်မာလူမျိုးပေါ်
ဦးစကပင် အတူပါရှိလာခဲ့ရာမှ တဖြေးဖြေး တိုးတက်လာခဲ့ကြရ
မည်မှာ မလွဲပေ။

မြန်မာရာဇဝင်အစ-တကောင်းမင်းများ လက်ထက် မတိုင်မီ
ကပင် ကြေး-ကြိုး-သား-ရေ-လေ-လက်ခုပ်စသော သဘင်နှင့်
ဒွန်တွဲ၍ အကရောက်လှသောတူရိယာများလည်း ပေါ်ပေါက်
ခဲ့ရမည်။

ပုံပန်းသဏ္ဍာန်နှင့် စီမံပုံနည်းများလည်း ရိုးရာမှ တဖြေးဖြေး
ဆန်းလာရသည်၊ တီထွင်လာရသည်၊ မူလအခြေခံကား၊ စည်း-
မောင်း-လင်းကွင်း-ကြေးနောင် စသော ကြေးနှင့် လုပ်သော
တူရိယာ။ ။စောင်း-တယောခွဲမင်း-စတော ကြိုးနှင့်ပြုလုပ်
တီးခတ်ရသည့် ကြိုးတတ်တူရိယာ။ ။အိုးစည်း-ဒိုးပတ်-ပုံရွှေ-
ပတ်ချိခုံတောင်-စည်တော်-စသောသားရေနှင့် ပြုလုပ် ရသော
တူရိယာ။ ။နွဲ-ပြေ-စသော လေဖြင့်မှတ်ရသောတူရိယာ။ ။
လက်ခုပ်-ဝါးလက်ခုပ်စသော တူရိယာများမှာ-ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ
လူမျိုးအလိုက်၊ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုး ဖန်တီးထားကြသော
ကမ္ဘာသုံးပစ္စည်းတူရိယာတို့ပင် ဖြစ်တော့သည်။

မြန်မာသီချင်း မြန်မာအကတို့လည်း တကောင်းဆတ် ဖွဲ့
ဆော် အင်းဝခေတ်တို့ကပင်ရှိခဲ့ပြီဖြစ်သည်ကို အချို့ကမည်
လေးစွာပြောကြသည်။ (မြန်မာအက-မြန်မာသီချင်းလှုပ်ကွက်)

တခါလာယိုးဒယားအက၊ သီချင်းဆိုပြန်ရင်လဲတခါလာ ယိုးဒယားသီချင်း၊ သူ့နာမည်ကိုက 'ယိုးဒယား' ဆိုထားမှ ဘယ်မှာဗမာသီချင်းဟုတ်နိုင်ပါတော့မည်လဲတဲ့) သည်လိုအလွယ်အပြစ်တင်နှိမ့်ချသူတို့သည် ဗမာ့ဟန် ဗမာသီချင်းဂီတများ၊ အလေးမထား ဂရုမပြုခဲ့သူများသာ ဖြစ်ပေသည်။

ရတု-ရကန်-အဲ-အန်-လူးတားစသည်တို့မှာယိုးဒယားမပေါ်မီ ဗမာ့ဂီတ-ဗမာ့သီချင်းတွေပင်ဖြစ်ပေသည်။ 'သွင်ယံချင်းကောင်းယောင်းမတို့လေ' ဟူသောအိုင်ချင်းများ တေးတပ်-ဘောလယ်-လေးချိုး-ဒွေးချိုး- တြိချိုး-ခွန်းတောက်- သပြန်များလည်း မြန်မာ့ သီချင်းစစ်စစ် တွေ၊ မြန်မာ့ အ သံ စစ် တွေပင်။ နယိုး-ဗု' ထောင် တီး သံ၊ လှေ့လှော် သံ၊ လှော်တော် က၊ ဗု' ကြီးသံ-ဗု' ကြီးက၊ ဒိုးပတ်သံ-ဒိုးပတ်က၊ အိုးစည်သံ-အိုးစည်က၊ စည်တော်သံ-စည်တော်ကများသည်။ မြန်မာ့အတီးအကစစ်စစ်များ ဖြစ်လေသည်။ မြန်မာ့ဂီတသံသည်ကြားရသော သောတရှင်တို့၏ စိတ်နှလုံးကိုဆွဲဆောင်နိုင်သော ဇာတ်သက်ပါသည့် ဂီတသံများ ဖြစ်လေရာ၊ စည်တော်သံကိုကြားရသူ၏နှလုံး၌ ပီတိသောမနဿကိုမမ်းထုံစေသည်။ နယိုးဗု' တောင်သံသည်-စိတ်သာယာကြည်နူးမှုကိုရရှိစေသည်။ အိုးစည်နှင့် ဒိုးပတ်သံတို့ကို ကြားရလောအခါ ရိုးရိုးယူယူ-ကချင်သလို၊ ခုန်ချင်သလိုဖြစ်ခါ စိတ်ကိုပျော်ရွှင်လာစေတတ်သည်။ နတ်ဒိုး နတ်ဆင်းသံများကို ကြားရသောအခါ၊ နှလုံးစိတ်ဝမ်းငယ်တတ်သည်။ ရင်ခုံတတ်သည်။

ဤသည်တို့ကား မြန်မာ့သမရိုးကျ- ယနေ့အထိမရိုးကြသေးသော၊ မြန်မာပိုင်သီချင်းနှင့် မြန်မာပိုင် အကတို့ပင် ဖြစ်လေ

သည်။ ထိုမှတဆင့်သူကြီး- ယိုးဒယား- မွန်သံ- တလိုင်းသံ- ဒိန်းသံ- တနောက်သံ- ကရင် ဩသံ- စသည် ဖြင့် သီချင်းနှင့် ကြီးများတိုးတက်ခဲ့ထွင်လာခြင်းဖြစ်လေသည်။

ထိုမှတစတစ အကကိုနယ်ခဲ့လာခဲ့ကြသည်။ သမရိုးကျ အိုးပတ်က၊ ဒိုးပတ်ကများမှသည် မိန်းမများက ထမီ ထိုင်မသိမ်းအထိ၊ ပုဝါချိုတို့နှင့် ဆဲခြောက်ယောက်မှ နှစ်ဆယ်အထိစုပေါင်း၍ 'ယိမ်းက' ကြသည်။ ယောက်ျားများက 'သိုင်းအထ' များကိုခဲ့ထွင်ကပြလာကြသည်။ ကပြဆု၌ ပြေပေါ်တွင် ဖျာကြမ်းခင်းကသည်။ 'ယောက်ျားယိမ်း' သို့မဟုတ် 'သိုင်း' များမှာ ဖျာပင်မပါရွာပေ။ ပုဆိုးခါးတောင်းကြိုက်၊ ရင်ဝဲအထိုက်တို့၊ ယောင် စာ စောင်း၊ ခေါင်း ဝေါင်း များနှင့် က- သည်၊ ယောက်ျားသိုင်းကများသည် ဒီစံပြိတ်နယ်တောပိုင်းတွင်ရှိသော ဘုန်းကြီးကျောင်းများတွင် ကျင်းကျန်နေသည်မှာ ဇာတ်စင်နှင့် လ၊ သာမန်အိမ်နှင့် က, လာသောခေတ်အထိ တွေ့ခဲ့ရပေသေးသည်။

သိုင်းကံ့မှာ ဒါးသိုင်း ဒုတ်သိုင်း အက၊ မျိုးမဟုတ် လက်ခပ်တီး၍ သံချပ်လိုလိုသီချင်းနှင့်စ၍ ယိမ်းသဘောမျိုးက၊ ချင်းဖြစ်ပါသည်။ နောက်ပိုင်း သိုင်းယိမ်းအက၊ သမားတို့မှာ၊ ကတ္တီပါဘောင်းဘီခံ၊ ပိုးပုဆိုးခါးတောင်းကြိုက်၊ ထိုင်မသိမ်းနဲ့ ဘာနဲ့ အဆင့်အတန်းတက်လာပြန်သည်။

အဆင့်အတန်းတက်သည်ဆိုခြင်းမှာ တိုး တက် တည် ထွင်မှုကြောင်း တဖြစ်ကြောင်း ချဲ့ထွင်လာခြင်းဖြစ်ပေသည်။ မူလယိမ်းများမှ ရိုးအီလာသောအခါ ဇာတ်ကွက်ကလေးလိုလို၊ အ

ပြောအဆို အငိုကလေးများနှင့် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ အညွန့် အညွှောက်ပေါက်လာကြပြီး- မင်းသား- မင်းသမီး- ဝန်ကြီး- ရှင်ဘုရင်- ဂုံးကောင်စသည်များနှင့်၊ မြေဝိုင်းဇာတ်များ ပေါ်ပေါက်လာသည်အထိ တိုးတက်ခဲ့ရသည်။ အဆိုကောင်း- အဆောင်း- အသံကောင်း၍၊ ရုပ်နှင့်အက- ဟန်မကျသူတို့က ရုပ်သေးစင်ပေါ်တက်ကြသည်။

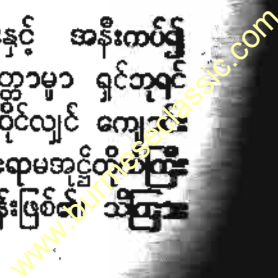
မြေဝိုင်းဇာတ်ဆိုသည်ကား- မြေသလင်းပြောင်ပြောင် ကွင်းပြင်ကျယ်ကျယ်တွင်ဖြစ်စေ၊ တပေါင်း-တန်ခူးလတို့၌ ရိပ်သိမ်းပြီး လယ်ကွင်းပြင်တို့တွင် ကျင်းပလေ့ရှိသောဘုရားပွဲ ဘုန်းကြီးပွဲတို့မှာဖြစ်စေ၊ ကြည့်ခြင်ပွဲခေါ် ဗလာပွဲများက ပြုတတ်ပေသည်။ မြေဝိုင်းဇာတ်၏အဆင်အပြင် အခင်းအကျင်းမှာမြေပေါ်တွင် ဖျာကြမ်းအချပ်နှစ်ဆယ်ခန့် ခပ်မြောမြောပုံဝိုင်း၍ ခင်းသည်။ ဖျာ၏ရှေ့ပိုင်း သုံးပုံနှစ်ပုံခန့်ကို ကပြရန်နေရာ သပ်မှတ်၍၊ အလည်တည့်တည့်တွင် လူ၏လက်ခုပ်တပေါင်းမြင့်သော် ဝါးတိုင်ကြီးစိုက်သည်။ ဝါးတိုင်ထိပ်ကို တထောင်ခန့်အရှည်ဖွာရာစိပ်ပြီး၊ ရေနံချေးအိုးတခုတင်၍၊ ၎င်းရေနံအိုးအတွင်း၌ မြိတ်ဆာပြတ်များရစ်လိမ့်မည်ကား မီးညှိထွန်းထားသည်။ (မြိတ်ဆာဆိုသည်မှာ ဖက်ကန်းစဉ်မှ ချည်စောင်- ချည်ပုဆိုးများ ယက်လှစ်ရာမှ ယဉ်သွားနှင့် နှပ်အဖျားတွင်ကျန်ရစ်သော ချည်စလွှတ် စောင်မြိတ်ဖြတ်စများကိုခေါ်သည်) ထိုရေနံချေး မီးခွက်အောက်တပေသာသာလောက်တွင် ၁၂-ရာသီပင်မှသစ်ကိုင်းများ၊ သပြေကိုင်းများစု၍စည်းထားသည်။ ကွင်းပတ်လည်တွင်လည်း ရေနံချေးမီးခွက်တိုင် ၄-၅-တိုင်ခန့်ရှိသည်။ (နေပွဲ

များတွင်မီးခွက်မလိုပေ) ဖျာနောက်ပိုင်း ကျန်နေရာဖြစ်သော သုံးပုံတပုံတွင် ဆိုင်းဝိုင်းများထားသည်။ ဆိုင်းဝိုင်းကြေးနောင်ဝိုင်း၊ မတ်မ၊ နှစ်စည်းဝါးသမားများထိုင်ကြသည်။ ဆိုင်းဝိုင်းပေါ်မှာလည်း ရေနံချေးမီးခွက်များ စိုက်ထူထွန်းလင်းထားသည်။

၎င်းအတီးသမားနောက်ပိုင်းတွင် မင်းသား- မင်းသားကြီးရှင်ဘုရင်- ဝန်ကြီး- လူပျက်စသော ယောက်ျားပညာသည်များက တဘက်တွင်နေရာယူ၍၊ ပွဲဦးထွက်အပျိုတော်- မင်းသမီး- မင်းသမီးကြမ်းများက တဘက်နေရာယူကာ ဖီးလိမ်းပြင်ဆင်ကြရသည်။

ပြင်ဆင်ဖီးလိမ်းကြရာ၌၊ ထောက်မုန်၊ ထမီဖါ၊ စသည်တို့ကို ဖွင့်၍ အကွယ်အကာမရှိဘဲ ဖီးလိမ်းပြင်ဆင်အဝတ်လုံကြရသည်။ ဆိုင်းနှင့်လူများနောက် အမြင့်တွင် ဝါးလုံးတန်းတခုထိုးထားပြီး ၎င်းတန်းပေါ်တွင်၊ ဘီလူးခေါင်း- နဂါးခေါင်း၊ မြင်းခေါင်း၊ ဆင်- ကျား- သမင်- ခြင်္သေ့ ခေါင်း များ၊ ရသေ့ ခေါင်းဆောင်း၊ ကိန္နရာ၊ နတ်သမီးနတ်သား အဆောင်စည်းပုံများကို လိုရာဖြုတ်ယူသုံးနိုင်ရန်စီတန်းဆွဲချိတ်ထားသည်။

ဇာတ်ကမည့်ဖျာပေါ်တွင် ဆိုင်းဝိုင်းကြီးနှင့် အနီးကပ်၍ ဇာတ်သေတ္တာတခုထားသည်။ ၎င်းဇာတ်သေတ္တာမှာ ရှင်ဘုရင်ထိုင်လျှင် နန်းတော်ဖြစ်ရသည်။ ရသေ့ ရဟန်းထိုင်လျှင် ကျောင်းသင်္ခန်းဖြစ်ရသည်။ သူဌေးကြီးထိုင်လျှင် ရောမအင်္ဂုတို့သင်္ကြံဖြစ်ရသည်။ မင်းသမီးထိုင်လျှင် တပင်တိုင်နန်းဖြစ်၏။ သိကြား

မင်းထွက်သောအခါ၊ ထိုကျွန်းသား ဇာတ်သေတ္တာမှာ ဝေဇယန္တနတ်နန်းကြီးဖြစ်သွားစေသည် သဘင်အနုပညာကြောင့် ပွဲကြည့်သူများသည် ဇာတ်သေတ္တာကိုပင် ကပြသူတို့ပုံသဏ္ဍာန် ပြုလိုရာကို ယုံယုံကြည်ကြည်ကြီး စွဲလမ်းထင် မှတ်ထားကြသည်။

မင်းသမီး မင်းသားများ မြစ်ကူး-ပင်လယ်ကူးရမည့် ဇာတ်ကွက်ပါဆိုလျှင်၊ လူပျက်တယောက်၏ ခေါင်းမှပေါင်းထားသောပုဝါကိုချွတ်ဖြုတ်၍ဖျန်ပြီး အလျားလိုက်ထားလျက် လူပျက်နှစ်ယောက်က တဘက်တချက်ကိုင်ထားရသည်။ အလည်က မင်းသမီး မင်းသား နှစ်ယောက်လုံး သော် ၎င်း၊ တယောက်ယောက်သော်၎င်း ဇာတ်လမ်းအရ ပုဝါစအလယ်ကမတ်တတ်ရပ်ပြီးလျှင်၊ ရေလားသီချင်း၊ သို့မဟုတ် လှေတော်သံများကို သီဆိုကာ၊ ကကွင်းကိုချာရပတ်လည်၍၊ ကပြသွားလျှင်ပွဲကြည့်ပရိသတ်တို့က လှေသင်္ဘောဖြင့် မြစ်ပြင်ကျယ် ပင်လယ်ကြီးကို ကူးသွားသည်ဟုနားလည်ကြသည်။

ဤတင်ဇာတ်လမ်းအရ လေမုန်တိုင်းမိ၏၊ သင်္ဘောလှေပျက်ဒုက္ခရောက်သော အခန်းရောက်လျှင်၊ ဆိုင်းကအယိုင်တီးပေးပြီး လူပျက်နှင့် မင်းသားမင်းသမီးတို့ ကယ်ပါယူပါအော်ဟစ်ဆိုငိုရင်း၊ ဖျန်ထားသော ပုဝါကိုရှေ့နေချက်ယိမ်းယိုင် ဝေ့ရမ်းကာ စာယောက်တတ္တဲ ဟိုပြေးဒီပြေးနှင့်လူစုခဲ၊ လှဲအိပ်သူကအိပ်လိုက်ကြပြီး၊ ဆိုင်းအတီးရပ်လျှင်ငိုခြင်း အပြောစသည်တို့ကိုဆိုကာ ဇာတ်ကွက်အတိုင်းဆိုပြောကပြသွားကြသည်။

ပရိသတ်ကားယုံကြည်မှု ရသတခုကို ရှေ့ဝယ်တင်လျက် မျက်ရည်စက်လက်နှင့် ငိုသူငို- နှပ်ညှစ်သူညှစ်နှင့် လွှမ်းလက်စမသိမ်းနိုင်အောင်ရှိကြပေသည်။

ထိုခေတ်မှတစ်ဆင့် ရေနံချေးမီးခွက်နေရာတွင်၊ ရေနံဆီပေါ်ပြိုင်ဖြစ်၍ ရေနံဆီလသာမှန်အိမ် မီးခွက်များအစား ဝင်လာပြီး သားသားနားနားဖြစ်လာပြန်သည်။

ဤသည်ခေတ်တွင် မန္တလေး-ရန်ကုန်စသော မြို့ကြီးများ၌ လသာမှန်အိမ်များနှင့် ဇာတ်ခုံများတွင်ကား မြို့ကား- နန်းတော်ကား တိုက်အိမ်ကားစသော ပန်းချီပိတ်ကားလိပ် ၃-၄ကားနှင့် ဇာတ်ပွဲ ရုံပွဲများပေါ်ပေါက် တိုးတက်လာသောကြောင့် ရေနံချေးထွန်း မြေဝိုင်းဇာတ်များ ရေနံဆီထွန်းလသာမှန်အိမ် မြေဝိုင်းဇာတ်များမှာ ဒီစတြိတ်တောနယ်ဘုရားပွဲ ဘုန်းကြီးပွဲပွဲများရှိရာသို့ပြေးကြရရှာသည်။

ကုန်းဘောင် ခေတ်မြန်မာဘုရင်တို့ နောက်ဆုံး ၃-ဆက် ၄-ဆက်မှာ မြဝတီမင်းကြီး၏ ကြီးပမ်းမှုဖြင့် မြန်မာဇာတ်သဘင်သည်၊ ထီးထဲနန်းထဲတွင် အထွဋ်အထိပ်ရောက်အောင် တိုးတက်လျက်ရှိသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံနန်းတိုင်းဇာတ်တော်ကြီး ရာမနန်းတိုင်းဇာတ်တော်ကြီးတို့မှာ ၄၅-ရက်မျှ ကြာအောင် ပြုသ၍ အကွက် အခန်းပေါင်းမြောက်များစွာနှင့် ဖါရစ်ဇာတ်ကြီးများထက်ပင် အဝင်အစားနှင့်ဇာတ်ခုံ အဆင်အပြင် ခမ်းနားကြီး ကျယ်ပြန့်လျှင် ဗမာ့ ထီးသုံး နန်းသုံး အနုအယဉ်တို့ဖြင့် တံဆာ ဝင်ထားသည်။

သို့သော် တနိုင်ငံလုံးအတိုင်းကြည့်ပါမူ မြေဝိုင်းဇာတ်နှင့်
သာ ရောင့်ရဲလျက်နေကြသည်။ သို့သော် မြန်မာဘုရင်ပါတော်
မူပြီး အင်္ဂလိပ်အစိုးရအုပ်ချုပ်ပြီးများမကြာမှီ ရေနံဆီပေါလာ
သောအခါမူ မြို့ကြီးများ၌ လသာမှန်အိမ် ထွန်းကနိုင်းသော
မြေဝိုင်းဇာတ်များ ဇာတ်ခုံနှင့် ဇာတ် များ ပေါ် လာစ ပြု
လေပြီ။

မြန်မာ့ဇာတ်သဘင်နှင့်ပါတ်သက် နို့နွယ်၍ဇာတ်သဘင်ဆိုင်
ရာ ထင်ရှားသောပညာသည် အမျိုးသမီးကြီးများအကြောင်းကို
စုပေါင်းရေးသား ဖော်ပြပါမည် သဘင်သည်အမျိုးသမီးကြီးတို့
၏ သီချင်းများလည်ရမိသ၍ ဖော်ပြထား ပါသည်။ *

ဒဂုန်ခင်ခင်လေး
၁၉၄၀-ခုနှစ်

(၁) ယင်းတော်မလေး

အိနောင်နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီးတွင် အထူးနာမည်ကျော်
ကြား၊ လူကြိုက်များလှသော နန်းတော်သုံး မင်းသမီးကြီးဖြစ်
သူ ယင်းတော်မလေးခေါ် အမျိုးသမီးကြီးများမှာမြန်မာဇာတ်
သဘင်သည်တို့၏ မိခင်ကြီးသဘာဝဖြစ်ပေသည်။

မူလနာမည်မှာ မလေးဖြစ်၍ ယင်းတော် မြို့သူ ဖြစ် သော
ကြောင့် ယင်းတော်မလေးဟုခေါ်တွင်သည်။ မလေးအမည်တူ
ရှိနေသောကြောင့်လည်း၊ မလေးထံ၌ထို ယင်း တော် မလေး
အခြားမလေးတဦးအား ဆင်းခိုးမလေးဟု ခဲ့ခြားခေါ်ခဲ့ကြခြင်း
လည်းဖြစ်ပါသည်။

ယင်းတော်မလေးလည်း အိနောင်မင်းသားအဖြစ် ကပြသူ
အိနောင်ဦးတုတ်နှင့်အတူ ပုတ်စပါးမင်းသမီးအထက်ဆူအရေးပါ
အရာရောက်ဆုံး ဇာတ်ခေါင်းဆောင် မင်းသမီးအဖြစ်နိုင်နင်းစွာ
အမှုထမ်းနိုင်၍ နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီးများတွင် သူတော်အောင်
ရှိခဲ့လေသည်။

ယင်းမင်းသမီးနာမည်ကျော် ယင်းတော်မလေးမှာမင်းသမီး
ဘဝခေတ်ဆောင်းချိန်က အဆင်းအင်္ဂါလှပပြီး၊ တနွဲ့ကရ ပျော့
ပျော့ ပြောင်းပြောင်းရှိလှ၍၊ ထေးကြီး-ဘွဲ့ကြီး ဝတ်ပျိုး ယိုး
ဒယားစသည်တို့ကိုနိုင်နင်းစွာသီဆိုနိုင်သည်။ ဇာတ်ချင်းများကို
လည်း သွဲ့သွဲ့နွဲ့နွဲ့ လေယူလေသိမ်း ထီးသံ-နန်းသံ ကြွန်းသံ နှိန်
လှသည်ဟု ထိုခေတ်ကချီးကြူးခံခဲ့ရသူဖြစ်သည် နန်းတော်သူတို့
အိနောင် ဦးစံတုတ်ကိုသဘောကျသလို၊ နန်းတော်သား မှူးသား

မတ်သား မင်းယောကျိား အရာရှိပိုင်းကလည်း ယင်းတော်မလေးကိုစွဲလန်းခဲ့မင်ရှိကြသည်ဟုကြားသိခဲ့ရဘူးမလသည်။

သီပေါမင်းလက်ထက် စာရေးကြီး ဦးမောင်ကလေးရေးသားသော တေးထပ်အပိုဒ်ကို ဝက်မစွက်မြို့စား မင်းမှတ်စုတွင်ပင် ဤသို့တွေ့ရသည်ကို ထောက်သော် နည်းနည်းရရ မဟုတ်သော မင်းသမီးတဦးပေ။

(ယင်းတော်မိလေးလွှဲ၊ စာရေးကြီးဦးမောင်ကလေးဆို)

ဝိသက္ကံကံငေးလို့၊ ပုံရေးခွင့်ဗျာသီ၊ တုန်ဆွေးသင့်ကလျာပြီသည်၊ မဒီများထွတ်ဆုံး၊ ချစ်စရာ မျက်နှာကို၊ တသက်မှာမှတ်စမ်းတေ ဘုန်း၊ ကြည့်လိုက်တိုင်း ဖိမ့်ဖိမ့်လှိုင်အောင်၊ စိမ့်ကိုင်ရော့မျက်လုံး၊ ယိမ်းယိုင်ယိုင် ခွေနှုံးလို့၊ ပြုံးလိုက်တိုင်းသူရှင်၊ ရဟန္တာဈာန်ပိုင်ဟုတ်လေမှ၊ ခံနိုင်ရပ်ထင်လိုက်မယ်ရှင်၊ သည်ကဲ့သို့လှခွင်မှာ၊ ပုထုဇဉ်ချင်းသာဖြင့်၊ ဝင်းဝင်းတောက်ပါဗျာအံ့၊ မီးမကကြုံ၊ မြင်မမေ့တဲ့ခင်လေးပုံကို၊ မောင်တော်ရုံရှုစမ်းတော့လေ။ ။

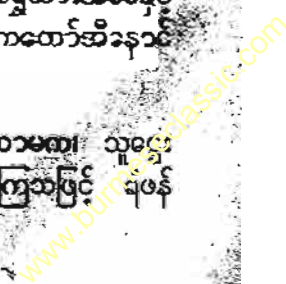
သီပေါမင်းပါတော်မူပြီးနောက်တွင်၊ ယိုးဒယားရာမ ဇာတ်ကြီးများနှင့် အိနောင်ဇာတ်တော်ကြီးမှ ဇာတ်သူဇာတ်သားတို့မှာမြောက်စားမည့် ဘုရင်မရှိတော့သဖြင့် ကစဉ့်ကလျားဖြစ်ကြရရှာသည်။

သို့သော် ထိုပါတော်မူပြီးသည့် နောက်ပိုင်းခေတ်တွင်ပစ္စည်းအားခွင့်ပြည့်စုံလှသော တောင်ခွင်မြို့စား မင်းကြီးကတော်သည်

အိနောင်ဇာတ်ကြီးကိုမပြတ် ထောက်ပံ့ကြည့်ရှုအားပေးခဲ့သဖြင့် ဇာတ်သူဇာတ်သားများ ရုတ်တရက် အစည်း မပြေ သေးဘဲ၊ မှူးတော်မတ်တော် ဆွေတော်မျိုးတော်များက၊ အလှူနှင့်လက်ထပ်မင်္ဂလာ အခမ်းအနားပွဲလမ်းသဘင်များပြုလုပ်တိုင်း ခေါ်ယူငှါးရမ်းအသုံးပြုလေ့ ရှိသည်။

ဇာတ်ခုံအခမ်းအနားမှာလည်း ရှေ့တော်မှာက ပြသည့်နည်းအတိုင်းခမ်းနားကြီးကျယ်မြေရှိသည် ဝက်မစွက်မြို့စား မင်းသမီးလက်ထပ် မင်္ဂလာတွင် အိနောင်ဇာတ် လာရောက် ကပြရာ၌ စံရှားခေါ်မင်းသမီးက ပွဲဦးထွက် အလှကခမ်းတွင် ဇာတ်စဉ်ပေါ်၌ကြီးမားသော ပဒုမ္မာကြာဖူးကြီးပေါ်လာပြီး ဇာတ်စဉ်အောက်မှဆုံလည် ယန္တရားနှင့်လှည့်ပေးသောအခါ ပဒုမ္မာကြာဖူးကြီးမှ ကြာဖတ်များ တဖတ်စီပွင့်အာလာလည် ကြာဖတ်တဖတ်မှာဖလ်မီးအိမ်တခုပါသည်။ ကြာဖတ်များအားလုံး ပွင့်လာပြီး အလယ်မှ မင်းသမီးစံရှားပေါ်လာပြီး ကပြသည် ကြာဖတ်ကြီးမှာလည်း ဇာတ်စဉ်ပေါ်တွင် ချာချာသည်လောက် ထကြီးမပြီးမချင်းလည်ပေးနေသည်၊ ဂူဝင်ခမ်း မုန် တိုင်း ကျ ခမ်းများမှာလည်း သရုပ်တူစွာ ဖန်တီးနိုင်သည် ထိုအချိန်အထိ အိနောင်မင်းသားဦးစံတုတ်၏ မကိုဋ်သေ ဖြစ်နဖူးစီးမှာ ရွှေသားအဝတ်နှင့် ပြုလုပ်ပေးထားသည်အထိ၊ တောင်ခွင်မင်းကြီးကတော်အိနောင်ဇာတ်ကြီးကိုချီးမြှင့်အားပေးထားလေသည်။

နောက်နောင်လည်း မင်းပိုင်း စိုးပိုင်း ကသာမထ၊ သူဌေးသူကြွယ်ကုန်သည်ပိုင်းကပါ ဝိုင်းဝန်းအားပေးကြသဖြင့် ခုဖန်ရုံခါဆက်လက်ကပြကြရပေသည်။

သီပေါမင်း ပါတော်မူပြီးနောက်၊ ရှစ်နှစ်ခန့် ရှိသောအခါ ယင်းတော်မလေးမှာ အသက် ၄၀-ခန့်ရှိပြီး မျက်စေ့တဘက် ကွယ်သွားရှာသဖြင့်၊ ကျောက် မျက် လုံး ထဲတက် တတ် ထား ရလျက်၊ ရုပ်မပျက်ပင်ဆက်လက်ကပြခဲ့ရရှာသေးသည်။

ဇာတ်ကြီးကို အားပေးတည်ထောင်ပေးသူ တောင်ခင်မင်း ကြီးကတော်မရှိသည့်နောက်၊ ဇာတ်ကြီးမှာ အားကုန်ယိုင်နဲ့ လာ ပြီး တခါတရံလည်း အောက်ပြည်အောက်ရွာသို့ဆင်း၍ဖြစ်သလို နှင့် ရှံသွင်းကပြရသေးသည်။ ယင်းတော်မလေး၏ ပညာအမွေ ခံယူခဲ့သော မင်းသမီးဟူ၍ အမည်ထုတ်ဖော်သည်ကိုမကြားခဲ့ရ ဘူးပေ။

၂ ဆင်ခိုးမလေး။

ယင်းတော်မလေးနှင့် တခေတ်တည်းလို၊ မရှေးမနှောင်းပင် ဇာတ်ကြီးဝင်ဆင်ခိုးမကလေးဟူ၍၊ အမျိုးသမီး ဇာတ်သဘင် သည်ကြီးတယောက် ပေါ်ပေါက်ထွန်းကားခဲ့သေးသည်။

သေးသေးသွယ်သွယ်၊ ညိုစိမ့်စိမ့်နှင့် ချောဘူယဉ်သူဖြစ်သည်။ ဆင်ခိုးမလေးဟု ခေါ်သည်မှာ၊ ရနောင်မင်းသားသ ဆင်နှင့် ထင်ခိုးသွားသောကြောင့် ဆင်းခိုးမလေးဟု တွင်ခဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင် ယင်းတော်သူ မလေးကလည်း ရှိသေး၍ မလေးနှစ် ယောက်ကို၊ ယင်းတော်မလေး၊ ဆင်ခိုးမလေးဟူ၍ ခွဲခြားခေါ် ခဲ့ကြရလေသည်။

ဆင်ခိုးမလေးမှာ၊ တောင်တွင်းကြီး နတ်မောက်သူ ဇာတ် ဖြစ်၍၊ ရနောင်မင်း သိမ်းပိုက်သွားသောအခါ၊ လင်နှင့်သားနှစ်

ယောက်ကျန်ရှိခဲ့သည်။ မလေး၏ ခင်ပွန်းမှာ မယားတယောက် ပေးရသဖြင့် မြို့သူကြီးအရာကို ရရှိပါသော်လည်း၊ မင်းသား၏ ဒါးကို ကြောက်သဖြင့် ခေါင်းမမော်ဝန်ရှာသည့် တိုင်အောင်၊ စိတ်တွင်ကား သက်သာမည် မဟုတ်ပေ။

ထိုနောက်များ မကြာမီအချိန်၌၊ ရနောင်မင်းသား မှုပြစ်မ ကင်း၍၊ ကြေးတိုက်တွင် ဖမ်းထည့်ထားရာမှ၊ သူ့ကိုယ်သူ ကပ် ကြေးဖြင့် ထိုးသေလိုက်သည်တွင်၊ ဆင်ခိုးမလေးမှာ ခင်ပွန်း ဟောင်းနှင့် ပြန်လည်အကြောင်းဆက်ရသည်။

မြန်မာပြည်သူပြည်သားများ၊ သူတပါးကျွန်ဖြစ်သောအခါ ဆင်ခိုးမလေးမှာလည်း၊ နာမည်ကြီး မင်းသမီးဇာတ်တော်ကြီး ထက် မင်းသမီးတဦးဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ မိမိပညာကို မ တိမ်ကောစေအောင်၊ ဇာတ်ထောင်၍ ကပြရင်း ရွာဖွေစား သောက်ခဲ့ရရှာသည်။

ဆင်ခိုးမလေး၏ သားကြီးနှစ်ယောက်မှာ၊ မိခင်၏ပညာကို ဆက်ခံ၍ ဇာတ်မင်းသားများ ဖြစ်လာကြသည်။ တယောက်မှာ မောင်ညာဘွား၊ တယောက်မှာ မောင်သက်ထားဟူ၏၊ တောင် ထွင်းကြီး နက်မောက် ကျောက်ပန်းတောင်း နယ်တိုက်တွင် အထူးလူသိများခဲ့လေသည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ် ၅၅-နှစ်ခန့်က ဤစာရေးသူ ဒဂုန်ခင်ခင် အရွယ်တွင်၊ တောင်တွင်းကြီးကျောက်ပန်းတောင်းနယ် အထက် ဘုရားပွဲတော်တခုကို ဖခင်ဖြစ်သူနှင့် နယ်လှည့် သင်္ချာ

ခဲဘူးများ ထိုပွဲတော်မှာ တောင်ညာဘူးဇာတ်ကပြလျက်ရှိသည်ကို ကြုံကြိုက် ကြည့်ရှုခဲ့ရဘူးလေသည်။

ဇာတ်မှာ မြေဝိုင်းဖြစ်သည်။ မဏ္ဍပ်ကြီး၏ အလယ်ဗဟိုရံတွင် ဖျာကြမ်းများခင်းလျက် နေပွဲ၊ ညပွဲ ၂-ပွဲ ကပြသည်။ မဏ္ဍပ်၏ သုံးဘက်တွင် ဘုရားလှူကြီးများတည်း၊ မြို့အုပ်တည်း၊ စာရေးသူ၏ ဖခင်နယ်လှည့် တိုက်ပိုင်တည်း သုံးခုရှိ၍ တမျက်နာမှာ ပွဲဈေးခင်းရှည်ကြီး သုံးသွယ်က မဏ္ဍပ်ကို ဦးတိုက် ထားသည်။ ပွဲကြည့် ပရိသတ်မှာ အမီးနှင့် မဏ္ဍပ်ကျယ်ကြီး အတွင်းမှာပင် လာရောက်ဝိုင်းထိုင်ကြည့်ကြရသည်။

ထိုအချိန်က ဇာတ်မင်းသား ဦးညာဘူးသာမက၊ ၎င်း၏ မိခင်ဖြစ်သူ ဆင်ခိုးမလေးကိုလည်း တွေ့ခဲ့ရသည်။ ထိုအခါက ဦးညာဘူးမှာ အသက် ၃၀-ခန့် ဖြူဖြူတုတ်တုတ်ခိုင်ခိုင်ဖြစ်၍ ဆင်ခိုးမလေးမှာ အသက် ၅၀-ကျော်ခန့်ရှိလေပြီ။ အသက်ကြီး၍ ဇာတ်မကတော့ဘဲ၊ သားနှင့်တွေ့ရန် လိုက်လာကြောင်း သိရလေသည်။

သို့သော် စာရေးသူ၏ ဖခင်က၊ ကြုံကြိုက်တုန်း မင်းသမီးအဖြစ် ကပြသည်ကို ကြည့်ခြင်သေးကြောင်း ပြောသဖြင့်၊ မောင်မောင်ကြည့်ခြင်လျှင် အလွတ်တော့ မကပါရစေနဲ့၊ ညာဘူးနဲ့ ဘဲ နှစ်ပါးသွားဇာတ်ဆိုးအောင် ကပြပါမည်ဟုဆိုကာ၊ တဇာတ်လုံး သယ်သွားသည်ကို ကြည့်လိုက်ရဘူးပေသည်။

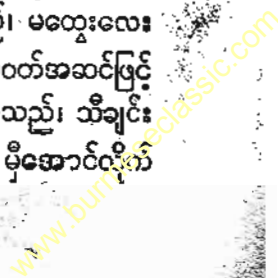
ဒေါ်ဆင်ခိုး သုံးစွဲရန်ဆို၍ ဖခင်က ငွေတရာပေးသောအခါ၊ (များလှချည်လား မောင်မောင်-မောင်ညာဘူးတို့ တဇာတ်လုံး

တညလုံးကမူ သုံးလေးဆယ်သာ ရပါတယ်)ဟု ဝမ်းသာအားရ ပြောရှာသေးသည်။ ထိုဇာတ်သဘင် ပညာသည် အမျိုးသမီးကြီးများမှာ သူတို့၏ ပညာတန်ဖိုးကို အကျိုးမခံစားရဘဲ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာနှင့်ပင်ကွယ်လွန်ခဲ့ရှာလေပြီတည်း။

၃ မထွေးလေး။

မယင်းတော်နှင့် ဒေါ်ဆင်ခိုးဒေါ် မင်းသမီးကျော် “မလေး” နှစ်ဦးတို့၊ ဆံဖြူ သွားကြော ပါးရေမတို့နှင့်ခင်ကလေးတွင်၊ ဗျာပါဆံကလေး တခါခါနှင့် ဖြတ်လပ်သွက်လက်စွာ ပေါ်ပေါက်လာသူကား နောက်ပေါက် မင်းသမီးကလေး မထွေးလေးဆိုသူ ဖြစ်လေသည်။ အချိန်အခါမှာ သီပေါမင်း ပါတော်မူခါနီးကလေးမှာ ဖြစ်လေသည်။

မထွေးလေးမှာထိုစဉ်က ငယ်ရွယ်သူဖြစ်၍ လူငယ်ကာလသား ပိုင်းက အထူးနှစ်သက် စွဲလမ်းလာလျက် အမည်တက်ခါစ ဖြစ်လေသည်။ သဘင်ပညာ အရည်အချင်းပြည့်ဝသူဖြစ်၍ တနေ့ထက် တနေ့၊ တလထက်တလ၊ သတင်းကြီးခဲ့သည်။ အသက် အရွယ်ကြီးလာသည်နှင့်အမျှ သဘင်ရည်ဝကာ ကျော်ဇော်ထင်ရှားသော ဇာတ်မင်းသမီးကြီးတဦး ဖြစ်လာသည်။ မထွေးလေး ငယ်စဉ်က ထူးချွန်ခဲ့သော ကကြီးများ၊ ကိန္နရီ အဝတ်အဆင်ဖြင့် ထသောကိန္နရာကနှင့် အရုပ်ကြီးကများဖြစ်လေသည်။ သီချင်းဆိုရာတွင် မေးဝဲ မေးရိုက်ခြင်း၌ မထွေးလေးကို မှီအောင်လိုက်နိုင်သူ မရှိသလောက်ပင် ဖြစ်တော့သည်။

နောက်ပေါက် ဇာတ်မင်းသမီးများထည်းတွင် မထွေးလေး ထံမှ ပညာဆည်းပူး တပည့်ခံသူများဟူ၍ ၎င်းတို့မှာနိုင်ငံကျော် မင်းသမီး အကျော်အမော်တွေ ဖြစ်လာကြသည်။ အမေထွေး တပည့် မဟုတ်လျှင်၊ မင်းသမီး ရာမဝင်သလောက် အထင်သေး ကြလေသည်။

မထွေးလေးသည် ဇာတ်မင်းသား ဦးဖိုးကုန်းကြီးနှင့် အကြောင်းသင့်မြတ်ခါ၊ လင်ရောမယားပါ မင်းသား မင်းသမီး လုပ်၍ ဇာတ်ထောင် ကပြကြသည်။ ဇာတ်ကရာ နှစ်ပါးသွား ရာတွင် မင်းသားဦးဖိုးကုန်းကြီးအေးသလောက် နှေးသလောက် အမေထွေးကြီးက သွက်လက်ချက်ခြာ ဖြတ်လပ်စွာ ဇာတ်ဆောင် ကပြသွားရသည်။

မထွေးလေးကပြသော ဇာတ်များအနက် လူကြိုက်အများ ဆုံးဇာတ်မှာ၊ မယ်ပဋ္ဌာ - မောင်ဒါသ ဇာတ်ဖြစ်လေသည်။ သား သေလင်ဆိုး-လူလုံးမလှ အပူလုံးကြွ၏ အရှုံးမ ဖြစ်သွားသော အခမ်းမှာ အထူးနာမည်ကြီးသဖြင့် ပေါက်ဖော်ကြီးတယောက် ၏ စကားပုံတခု ကျန်ရစ်ခဲ့ပေသည်။

၃ မထွေးလေး
ဖိုးမင်းစိန်ဖြူ

တနေဝင် မြင်ရနိုးရယ်နဲ့၊ တမိုးရယ် သောက်၊ ပေါက်လာလိမ့်မယ်၊ ထင်တရေးရယ်နဲ့၊ အိုမောင်မောင် ရဲ့ မြင်သေးတယ်၊ တကျွန်းဆီနေပါတယ်၊ တပြေစီခြား တဲ့သူရဲ့၊ မျက်နှာချင်းရယ်က၊ လမင်းမှာဆုံးစို့ ကွယ်။

ထည်ရုံကြီး ဓာတ်မီးစက်တို့နှင့် ပကာသနမျက်မြင် ခန့်ညား လှပလာအောင် မြင့်တင်ပေးခဲ့ပေသေးသည်။

ဇာတ်မင်းသား ဦးဖိုးစိန်မှာ မြန်မာဇာတ်သဘင်တွင် အထူး ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သူဖြစ်လေရာ ဦးဖိုးစိန်နှင့်ယှဉ်ပြိုင်တွဲဘက် ကပြခဲ့သော ဇာတ်မင်းသမီးကြီးများ အကြောင်းကိုလည်း စုဆောင်းမိသရွေ့ ရေးသားရမည့် တာဝန်ရှိပေသည်။

မင်းသမီးအောင်ဗလမှာ ဦးဖိုးစိန်နှင့် ရှေးဦးစွာ တွဲဘက် သော မင်းသမီး ဖြစ်သော်လည်း ယောကျ်ား မင်းသမီးဖြစ် လေသည်။ ၎င်းယောကျ်ားမင်းသမီး ဦးအောင်ဗလမှာ ဣတ္ထိယ ဇာတ်ဝင်မဟုတ်သော်လည်း၊ မိန်းမဟန်အမူအရာ အချို့အနွဲ့၊ အလှဲ့အဟိုက်တို့၌ မိန်းမ မင်းသမီးအစစ်တို့ပင် လိုက်မမှီနိုင် အောင်ရှိတော့သည်။

၉ (ဒေါ်ငွေစိန်)

ဦးဖိုးစိန်နှင့် ပထမဆုံး တွဲဘက် မင်းသမီးအဖြစ် ကျော်ဇော ခဲ့သူ မင်းသမီးမှာ ငွေစိန်ခေါ် ဒေါ်ငွေစိန် ဖြစ်လေသည်။ (ဖိုးစိန်နဲ့ ငွေစိန်) ဟုအမြဲပင်ခွဲမရအောင် အမည်ချင်း ပူးပေါင်း ၍ နှစ်တက်ရွှေခေါ်ခဲ့ကြ အရေးပေးခဲ့ကြလေသည်။

ယင်းဖိုးစိန်နှင့်ငွေစိန်တည်းဟူသော ပညာသည် နှစ်ယောက် ကောင်ကလေး - ကောင်မကလေးအရွယ်ကပင် နှစ်ပါးသား လူ တိုင်းကြိုက် ထင်ရှားကျော်ဇောခဲ့ပြီး နှစ်အတန်ကြာသောအခါ ငွေစိန်ကို အခြားဇာတ်ပိုင်ရှင်တို့က လက်ဦးအောင် ကြော်ပို့ခေါ် သွားသဖြင့် မင်းသားဖိုးစိန်နှင့် ကွဲသွားခဲ့သည်။

ထွေးလေး၏ လှကြိုက်များသော အခြား ဇာတ်ထုတ်တခုမှာ (သုခနု-ဒွေးမယ်နော်) သို့မဟုတ် (မယ်ရတ္ထဝေတောင်ပြည် ပျံ့ခင်း) ဖြစ်ရာ၊ ကိန္နရာက ကောင်းလှသော မထွေးလေးနှင့် ဖယ်ရတ္ထဝေတောင်ပြည်ပျံ့ခင်းမှာ၊ ကြည့်မငြီးသည့်စခန်းတွင်၊ အလွမ်းနှင့် ဖိထောင်းထားပြန်သည်။

သို့နှင့်အမေထွေးသည် အသက် ၅၀-ရွယ်နီးပါး ရှိသည့်တိုင် အောင် ဇာတ်မင်းသမီးအဖြစ် ကပြခဲ့ပြီ။ အရွယ်ကြီးမှကွယ်လွန် အနိစ္စရောက်သွားရှာကြောင်း။

မထွေးလေးခေါ် အမေထွေး ခေတ်နောက်တွင် အစဉ်အတိုင်း ဆက်ခါ ဆက်ခါ ကျော်ဇော် ထင်ရှားလာသော ဇာတ်မင်းသမီးကြီးများကား။

- ၄။ မစိန်ဖော့
- ၅။ မစိန်ကြော့
- ၆။ မစိန်လုံ (အငြိမ်)
- ၇။ မစိန်သုံ (အငြိမ်)
- ၈။ မကြိတ်ဆုံ

တို့ဖြစ်ကြလေသည်။

၎င်းတို့မှာ ရှေးခေတ် ဇာတ်မင်းသမီးကြီးများမှာ ခေတ်ဟောင်း မင်းသမီးများကဲ့သို့ ကိုယ်ပိုင်သီချင်း အသွားသစ်များ ထိုအသွားမပြုကြဘဲ၊ ပတ်ပျိုး - ယိုးဒယားသီချင်းသွားများကိုသာ သီဆိုကြသည်။ နှစ်ပါးသွား သစ္စာထားခင်းမှာလည်း၊ ယခု

ခေတ်မြိုင်ထခေါ်သော အသွားနှင့် သီချင်းများကို သီဆိုလေ့ရှိကြသည်။ မင်းသားက မင်းသမီးအား၊ လိုက်တော်မူခဲ့ပါ။ မောသလား မောင်ထမ်းလို ခေါ်ပါမယ်...ဆိုသော သီချင်းနှင့် ချော့၍ မင်းသမီးက မလိုက်နိုင်တော့ပါဘူး မောလှပါပြီ၊ ခြေသလုံးတွေ တောင့်လှပါပြီ၊ ဆင်တွေကျားတွေ ကိုက်စားပါစေ စီတောထဲမှာ ထားခဲ့ပါတော့စသော အဓိပ္ပာယ်ပါသည့်သီချင်းများကို သီဆိုရာ ဣန္ဒြေရရ ပုဂံတကမ်း ယပ်တောင်တလှမ်းက ပြုကြ၍ မောင်နှင့်နှမ သားနှင့်အမိ အားမနာတမ်း ကြည့်ရှုနိုင်ကြပါသည်။

မစိန်ဖော့နှင့် မစိန်ကျော့မှာ ဇာတ်မင်းသမီးကြီးများ အဖြစ် ထင်ရှားကျော်ဇောခဲ့၍၊ မစိန်လုံနှင့် မစိန်သုံတို့မှာအငြိမ်မင်းသမီးကျော်ကြီးများ ဖြစ်ကြလေသည်။

မစိန်လုံမှာ အရွယ်ကောင်းစဉ်ကပင် လူကုန်ကြီးတဦးနှင့် အိမ်ထောင်ကျသဖြင့်၊ ဇာတ်အငြိမ်အလုပ်ကို အဆက်ဖြတ်လိုက်တော့ကြောင်း။

မစိန်သုံမှာ အငြိမ်မင်းသမီးအဖြစ်နှင့်ပင် ဆက်လက်နေထိုင်ခဲ့ရင်းမှာ၊ နာမည်ကျော် လူရွှင်ထွော်ကြီး ဦးချစ်ဘွယ်နှင့် အကြောင်း ဆက်ခဲ့သည်။ ဦးချစ်ဘွယ်က လူပျက်၊ မစိန်သုံကြီးက အငြိမ်မင်းသမီးအဖြစ် ကပြလျက် အသက်ကြီးရင့်လာသော အခါ သီချင်းကြီးဝိုင်းထိုင်ဆိုအဖြစ်နှင့် နေခဲ့သည်တိုင် ပရိသတ်၏ တောင့်တချက်အရ ထိုင်ဆိုတလှည့် အက၊ ပါတလှည့်နှင့်သားသမီးကြီးများပြင်းအရွယ်ရောက်လာသောအခါတိုင်အောင်အုတ်ကြွယ်ဝပြည့်ဖြိုးသော သဗ္ဗင်္ဂပညာကို အသုံးချခဲ့ရသည်။ ထို

ကြည်လင်သော မျက်နှာ - သာယာကြည်လင်သော အသံသာ
ကလေးနှင့် တေးကြီးသူကြီးဟူသမျှတွင်မက၊ ခေတ်ကာလပေါ်
သီချင်းများပါ။ နှစ်ခေတ်လုံးကို ထိုးလိုချေ - ရေလိုနှောက်နိုင်ခဲ့
ပါပေသည်။ ယခုကား ဒေါ်စိန်သံကြီးလည်း ကွယ်လွန်ရှာ
လေပြီ။

မထွေးလေးမှဒေါ်စိန်သံတို့အထိ၊ ထိုအချိန်များတွင် မြန်မာ
ဇာတ်သဘင်နှင့်အငြိမ့်စင်တို့၏အဆင့်အတန်းမှာ၊ လူသာမန်အိမ်
ခေတ် မဟုတ်တော့ပေ။ ဇာတ်ရုံနှင့် အငြိမ့်စင်တို့တွင် လက်ဆွဲ
အောက်လင်းခတ်မီးများနှင့် လင်းလင်းထိန်ထိန် သားသား
နားနား ရှိလာကြပေပြီ။ ထိုစဉ်က မြန်မာဇာတ်သဘင် အပြင်
အဆင်ကို ခန်းနားစွာနှင့် အတိုးတက်ဆုံးစံချိန် ရောက်အောင်၊
နိုင်ငံခြားသားများပင် လေးစားလောက်အောင် စတင်တည်ထွင်
နိုင်သူမှာ ဇာတ်ဆရာ ဦးဖိုးစိန်ဖြစ်လေသည်။

ဇာတ်ဆရာ - ဇာတ်မင်းသား ဦးဖိုးစိန်သည် မြန်မာပြည် မြို့
တော်ကြီးများတွင်၎င်း၊ ဧရာဝတီမြစ်ရိုးတလျှောက်နှင့်မီးရထား
လမ်းတလျှောက်ရှိမြို့ကြီး မြို့ငယ်တို့သို့၎င်း၊ ရွက်ထည် ဇာတ်ရုံကြီး
ခတ်မီးစက် စသော ဇာတ်ပစ္စည်းကိရိယာများကိုနိုင်ငံခြားက
လာသည့် ဆပ်ကပ်ပွဲရုံ ကြီး များကို သို့ ကြီးကျယ်ခန်း နား
စေပြီး၊ ကိုယ်ပိုင် မီးသင်္ဘောကြီးဖြင့်၎င်း၊ အ ထူး မီး ရ ထား
တို့နှင့် ခန့်ခန့်ထည်ထည် လိုက်လံကပြခဲ့သည်။ ခတ်မီး အင်ဂျင်
စက်မောင်းသူ ရုပ်ရှင်စက်ပြသသူ အလုပ်သမားများကိုပင် မျက်
နှာဖြူ လူမျိုးအချို့ကို ငှားရမ်းအသုံးပြုခဲ့လေသည်။

ထိုနှောက်ဇာတ်မင်းသားကြီး ဦးစိန်ကတိုးကလည်းမြန်မာ
ဇာတ်သဘင်၏အဆင့်အတန်းကိုဦးဖိုးစိန်၏လုပ်ဟန်အတိုင်း ရွက်

ထည်ရုံကြီး ခတ်မီးစက်တို့နှင့် ပကာသနမျက်မြင် ခန့်ညား
လှပလာအောင် မြှင့်တင်ပေးခဲ့ပေသေးသည်။

ဇာတ်မင်းသား ဦးဖိုးစိန်မှာ မြန်မာဇာတ်သဘင်တွင် အထူး
ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သူဖြစ်လေရာ ဦးဖိုးစိန်နှင့်ယှဉ်ပြိုင်တွဲဘက်
ကပြခဲ့သော ဇာတ်မင်းသမီးကြီးများ အကြောင်းကိုလည်း စု
ဆောင်းမိသရွေ့ ရေးသားရမည့် တာဝန်ရှိပေသည်။

မင်းသမီးအောင်ဗလမှာ ဦးဖိုးစိန်နှင့် ရှေးဦးစွာ တွဲဘက်
သော မင်းသမီး ဖြစ်သော်လည်း ယောက်ျား မင်းသမီးဖြစ်
လေသည်။ ၎င်းယောက်ျားမင်းသမီး ဦးအောင်ဗလမှာ ဣတ္ထိယ
ဇာတ်ဝင်မဟုတ်သော်လည်း၊ မိန်းမဟန်အမူအရာ အချွဲအနွဲ့၊
အလှ အဟိုက်တို့၌ မိန်းမ မင်းသမီးအစစ်တို့ပင် လိုက်မမီနိုင်
အောင်ရှိတော့သည်။

၉ (ဒေါ်ငွေစိန်)

ဦးဖိုးစိန်နှင့် ပထမဆုံး တွဲဘက် မင်းသမီးအဖြစ် ကျော်ဇော
ခဲ့သူ မင်းသမီးမှာ ငွေစိန်ခေါ် ဒေါ်ငွေစိန် ဖြစ်လေသည်။
(ဖိုးစိန်နဲ့ ငွေစိန်) ဟုအမြဲပင်ခွဲမရအောင် အမည်ချင်းပူးပေါင်း
၍ နှုပ်တက်ရွှေ့ခေါ်ခဲ့ကြ အရေးပေးခဲ့ကြလေသည်။

ယင်းဖိုးစိန်နှင့်ငွေစိန်တည်းဟူသော ပညာသည် နှစ်ယောက်
ကောင်ကလေး - ကောင်မကလေးအရွယ်ကပင် နှစ်ပါးသွား လှ
တိုင်းကြိုက် ထင်ရှားကျော်ဇောခဲ့ပြီး နှစ်အတန်ကြာသောအခါ
ငွေစိန်ကို အခြားဇာတ်ပိုင်ရှင်တို့က လက်ဦးအောင် ကြေးပိုပေး
ခေါ် သွားသဖြင့် မင်းသားဖိုးစိန်နှင့် ကွဲသွားခဲ့သည်။

၁၀ (မသိုင်းခြုံနှစ်ဦး)

ဒေါ်ငွေစိန်မှာ ကျိုက်လပ်မြို့ ဇာတိ ဇာတ်မျိုး ဇာတ်နွယ် ဖြစ်သည်။ ဒေါ်ငွေစိန်၏ အမိမှာ ဇာတ်မင်းသမီးဖြစ်၍ (ဗမာ မသိုင်းခြုံ) ဟု ကျော်ကြားသည်။ ဗမာ မသိုင်းခြုံ ဆိုသည်မှာ (ကရင်အမျိုး သမီး ဇာတ် မင်း သမီး မသိုင်းခြုံ ဆိုသူတဦး ရှိ သေးသဖြင့် ထိုစဉ်အခါက နာမည်ကြီးမင်းသမီး မသိုင်းခြုံနှစ် ယောက်ကို (ဗမာ မသိုင်းခြုံ) ဟူ၍ ခွဲခြားခေါ်ခဲ့ကြသည်ဟုပြော ကြသည် ယခုခေတ် ညပွဲဈေးတန်းများတွင် လုပ်ဆောင်သော မသိုင်းခြုံမုန့်မှာ ထိုမင်းသမီး မသိုင်းခြုံနှင့် တနည်းနည်း ဆက်စပ် ကောင်း ဆက်စပ်နေဦးမည်လော မသိရပေ။

မင်းသမီး ဒေါ်ငွေစိန်၏အမိ မင်းသမီးမသိုင်းခြုံ၏ အမည် အနာမှာ (ဒေါ်သွယ်) ဖြစ်လေသည်။ မသိုင်းခြုံ၏ ခင်ပွန်းမှာ ဇာတ်မင်းသား ဦးညွှာခိုင်ဆိုသူဖြစ်လေရာ၊ ဒေါ်ငွေစိန်မှာ မိဖ နန်းပါးလုံး မင်းသား မင်းသမီးဖြစ်သောကြောင့် ဇာတ်သဘင် မျိုး ခေတ်စဉ် ဆင်းသက် ပေါက်ဖွားလာခဲ့သူ ဖြစ်လေသည်။

ဒေါ်ငွေစိန်၏ညီမများမှာလည်း ၄-ယောက်ရှိကြရာအားလုံး ပင် ဇာတ်မင်းသမီးများဖြစ်ကြလေသည်။ သူတို့၏ အမည်များ မှာလည်း ဇာတ်သဘင်လောက၌ ထင်ရှားခဲ့သည်ချည်းဖြစ်လေ သည်။

ဒေါ်ငွေစိန်၏ ညီမ မင်းသမီးတို့၏ အမည်များမှာ—

- ၁။ ငွေစိန်၊
- ၂။ ငွေရီ၊
- ၃။ ညိုညို၊
- ၄။ ကျင်ဥ၊
- ၅။ ရင်နု၊

ဟူ၍ ငွေစိန်ပါပေါင်း ၅-ယောက်ရှိ၍ သူတို့အားလုံးပင် ဦးဖိုး စိန်နှင့် ဆက်ခါဆက်ခါ တွဲဘက်ကပြကြသော နာမည်ကြီးမင်း သမီးများသာ ဖြစ်လေသည်။ ထိုကြောင့် ဦးဖိုးစိန်၏ သီချင်း ဟောင်းများတွင်—

“ရေရေလယ်လယ် အမေသွယ်ကိုမေးတော့
ညီအမလေး ငါးခြောက်ယောက်ကွယ်၊
ငွေစိန်-ငွေရီ-ညိုညို-ကျင်ဥ-ရင်နုရယ်၊
ငါးနှစ်ခြောက်နှစ် ဆံတောက် ဆံရစ်ကလေးမဖြစ်ခင်က၊
အတူတူနေခဲ့တယ်”

ဟု ပါရှိခဲ့သည်ကို သတိပြုမိကြပေလိမ့်မည်။ ငွေစိန်နှင့် ငွေရီ ညီအမနှစ်ယောက်မှာ သူ့ခေတ် သူ့အခါမှ နာမည်ကြီး မင်းသမီးများအဖြစ် နိုင်ငံခြားသားများက ဓာတ်ပုံပို့စကပ်များ ပင် ထုတ်လုပ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြရပေသည်။ သူတို့ညီအမ တတွေသည် သေသူသေ အသက်ရှည်သူ ရှည်လျက်ရှိကြရာ အမကြီး ဒေါ် ငွေစိန်မှာ ကျိုက်လပ်မြို့တွင် အသက် ၇၀-ကျော်တိုင်အရွယ်ရှိ

ပြီးနောက်မှ အနိစ္စရောက်သည်။ ငွေရိမ္မာ မင်းသမီးဘဝတွင် အတော်ကြာ ခေတ်စားခဲ့သည်။ သူ့ညီမ ညိုညိုနှင့် ရင်နု တို့လည်း အသက် မရှည်ခဲ့ရှာချေ။ ကျင်ဥမှာ အမကြီးများ ထက် မင်းသမီးဘဝတွင် အနေကြာခဲ့သည်။ သူ့ သီချင်းတွေလည်း အတော်ခေတ်စားခဲ့သည်။ အများအားဖြင့် နာမည်ကြီး ဇာတ် မင်းသား ဦးဖိုးစိန်နှင့်သာ တွဲဘက်ကပြခဲ့သော အချိန်ကများ လေသည်။

ကျင်ဥ၏ သီချင်းအများထည်းမှ—

(ဥကျင်ကျင်မျို-ဥကျင်ကျင်မျို၊ သူ့ခင်ခင်ကို ကြောက်ရပါ သတော်)ဟု ကျင်ဥကဆို၍၊ ဦးဖိုးစိန်က (ငယ်နှမ ကျင်ကျင်- ငယ်နှမကျင်ကျင်-ဘယ်က ခင်ခင်ကို ကြောက်ရသလဲကွယ်)ဟု အပြန်အလှန် သီဆိုသော စုံတွဲရန်တွေ့ သီချင်းမှာ ထိုခေတ်က အကြောင်းသိ ပရိသတ်များက အတော်သဘောကျကြ လေ သည်။ ဦးဖိုးစိန်၏ ပထမဇနီးကြီးမှာ တောင်ခွင်မြို့စားမင်းကြီး မြေး-ခင်ခင်လတ်ဖြစ်သည်။ ဦးဖိုးစိန်ဇာတ်ရုံသွင်းတိုင်း ရွက်ထည် ရုံကြီး အပေါက်တိုင် ကတ္တီပါကောဇော ခင်းထားသော ကွပ်ပစ်ကြီးပေါ်၌ ခင်ခင်လတ်က အပေါင်းအသင်း အချွေအရံ တွေနှင့် အမြဲနေတတ်သည်-တို့ကို ရည်ညွှန်း၍ ကျင်ဥက သီချင်း ဆိုခြင်းဖြစ်လေသည်။

မကျင်ဥ-ဆို နှစ်ပါးသွားသီချင်း-

ရွှေသဇင် (လင်လင်မဟာ) ၂-၊ ဘုရားလို့ မပီကလာ အချေပင် ကြင်ကြင်နာနာ ၂-၊ သနားသမို့ အပလီ အ ခရာ၊ ပုပုရွရွကေသီနု လှလှဆွေမဒီ တည်တည် ကြည်

ကြည်ပေါင်းတော်မူပါဘုရား ၂-၊ သဲသဲမဲမဲ အရွယ်တူ ကြံကြံမယ်၊ စပယ်ဖြူကိုအရွယ်တူပန်မယ်၊ နေမင်းပူလျှံ သူရဂုန်လယ်က ဒေါင်းကွယ်စေတော့ရယ်သခင်ရယ် ၂- အကြောင်းဖြစ်စေတော့ကွယ်ကြင်ဘွယ် ၂-၊ သန္တာန်ရုံ ကွယ်ပျောက် ၂-လုံးမယ် တယောက်သွေ ကောက်ပါ တော့ကွယ်၊ မြဲသို့ (သစ္စာ) ဆိုတဲ့သစ္စာဆို- ဘိုးစိန်ရဲ့မြဲ သို့ (သစ္စာ) ဆိုတဲ့သစ္စာဆို ၂-၊ မြေပထဝီဖျာလိုလိုတ်မှ မုန်းစိတ်ကြံဘာကိုကိုရယ် ၂-၊ အရာရာကို ဘာဘာမဆို အဆရာပိုသဖြင့်နာတာတာ။

x x x x

မကျင်ဥ-ဆို

နှစ်ပါးသွားသီချင်း

(အရာရာကို ဘာမဆို အဆရာပိုသရွင် လှတာတာ ဝတာတာ၊ လှဟာတာ ဝတာတာ မာယာပိုသရွင် လှ တာတာ ၂-၊ အလှတုံးမောင် ခဲပြီးကြံကွယ်ကွယ် ကွယ် ကွယ်၊ ကမ္ဘာဆုံးအောင် သဲပြီးခဲပယ်မယ် မယ်မယ်၊ ပေတလီဆစ်မယ်၊ ရေနဒီပင်လယ် ရေနဒီပင်လယ် ခန်း ချောက်ဘာပကွယ် ၂-၊ ပြုံး ဝေ မှာ ဝေ မှာ (တောင် တောဇတာ) ၂-၊ သေသေချာချာ ၂-၊ အရာရာ ယိ ပြားပြား မွေးနှင့်ပညာနကပိုလွန်ပါ၊ ရိုးမြေကျမြေကျ ပေါင်းပေါင်းပါ) ၂-၊ သေသေချာချာ ၂-သစ္စာသာ စိမိပြတ်ပြတ် သေချင်လှတာမိုးရိုးဆရာ- မိုးနဲ့ ခဲမြဟာ

လကွင်းတီးမှ ဝေကံသွေလှန့်မှာ အော-နဲ့ ညာတကမ္ဘာ
နှစ်ကမ္ဘာ-သုံးကမ္ဘာစေ့မှ မိုးခါရွှေ့မှ တမေကိုညာ။

x x x x

မကျင်ဥ-ဆို
နှစ်ပါးသွားသီချင်း

စကားချိတ်ဆက်မတူ၊ မယားအနိပ်မက်သူရယ် (၂)
အယူ အယူသန်တာမို့ ကျိမ်း အိုရှင့် ကိုကြီးစိန်၊ (ကြိမ်
ကြိမ် ပြန်လှန်ကျင်ဥကလေးကြောင့် သွေးမြောက်ပါလို့
မညိမ် (၂) စိန်မကဘဲ အကိုနဲ့ ၂-နှစ်ကြာတဲ့ အတွက်မှာ
မေတ္တာမပျက်စရာ အထက်အထက်က ဟိုခိုစိန်၊ အထက်
အထက် မက်မက် မမက်မက် ပျက်ပျက် ကွက်ကွက် ဆက်
ဆက် မျက်မျက်မြန်းတဲ့ စိန်ဦးစိန် ဦးဘိုးစိန်၊ အရင်ရင်
ဟာ မထင်မြင်တာကိုမပြောပါဘူး၊ ဟိုအရင်က အရင်
ဟာကို မမြင်တာမဖြောပါဘူး ကျင်ကျင်ကညာ ကျော
ရအောင်ပ ရှင်သဘောအတိုင်းမဟုတ်ဘူးစိန် (၂) မစိန်ဥ
နှင့် မယ်မြင့်နှစ်သွယ် သံစုံဆပိုတဲ့ မယားမှာတော့အငယ်
ကလေးတွေနဲ့ ညားပုံကတရားအတိုင်းမဟုတ်ဘူးစိန်။

x x x x

ဦးဘိုးစိန်-မကျင်ဥ
အချီအချဆို

ကြိမ်ကြိမ်မျှရုံကွယ် စိန်စိန်ကမယုံတယ်၊ သို့အတွက်
နော်ကွယ် ထချို့ တဝက်ကသရော်တယ်၊ မဒီကညာရှင်

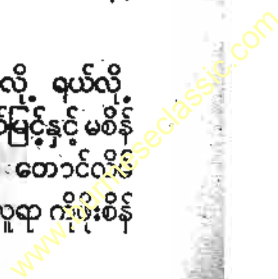
ရယ်၊ ကလီကမာမည်းနဲ့ ကွယ်၊ မဒီကညာရှင်းရှင်းရယ်၊
ကလီကမာညင်းတယ်၊ (စင်စင်ကြယ်ကြယ်၊ ခင်ခင်တွယ်
တွယ်မောင်းတို့ အချက်ကယ်၊ မင်းတို့အဆက်နွယ်-၂)
သတင်းကြီးကြပေရဲ့ မင်းသမီးညီအမ) ၂-မောင် စိန်
လဲ့ အသရေတင်တင် တင်တင်မြောက်မယ်၊ အမျိုးလိုက်
အမျိုးလိုက်အဘိုးထိုက်တဲ့ ကျင်ကျင်တမယ်။

x x x x

မကျင်ဥ-ဆို
နှစ်ပါးသွားသီချင်း

ဆရာစိန်မယုံတူးနော်၊ ကုန်ခြူးလေသမျှ မနှိမ်ဆရာ
စိန်၊ ဆရာစိန်၊ အလွန်ထူးတဲ့ သူရဲ့ အညွန့်အပေးရှာလို့
နှိမ် (၂) သို့ကလို့အကြိမ်ကြိမ်၊ သရန်းကတန်းမြဲချိန်၊
အဖြန်းအသန်းနဲ့ လူလိမ် ၂-ဘယ်သူနဲ့ လဲကြိမ် သယ်ဝါ
နဲ့ လဲကိုစိန်၊ ၂-ကိုကြီးစိန် ၃-ကိုကြီးစိန်ရယ် ၃-ကိုကြီးစိန်
၂-အကြံထေ အဖန်ထေကံသာရစ်ကို၊ သံရာသီးလို့ ကြီး
လေချင်တဲ့ စိန်၊ ရှင်လေ ဗိုလ်ဆတောက် ကလေးနဲ့
တော်တူစိန်။

မတေးရယ်လို့ မကြိမ်၊ ကလေးသငယ်လို့ ရယ်လို့
ပျော်ပါစိန်၊ အားငယ်စွာကျမကိုပြုတာ၊ မယ်မြင့်နှင့် မစိန်
ဥသာ ယုယုယယစိန်-၂ (ဟိုလိမ်သည်လိမ်၊ တောင်လိမ်
မြောက်လိမ်) ၂-ခွင့်မူယာကိုတမျိုးစိန်၊ ရှင့်လူရာ ကိုဖိုးစိန်

၂-စိန်မယ်မြင့်နှင့် မစိန်ဥကံသာ၊ စွန့်စားလို့ မမောက်
ဝံ့ပါဘူး။ အညွန့်မယားနှစ်ယောက်နှင့်ထောက်ထောက်
လွင်လွင်စံစားပါစိန်။

x x x x

ဦးဖိုးစိန်+မကျင့်ဥ

အချီအချဆို

ခင်ခင်ဘယ်မြင်မြင်ဘယ်၊ ကြင်ကြင်ငယ်မရကသွားတဲ့
အမများကြောင့် မပူနဲ့ကွယ် - ကိုတော်ပျိုကြင်ရာ - ကို
ကြင်ရာမကြီးတယောက် မရကခရီးရောက်အပြီး စိတ်မ
ပါ၊ သနားခင်တယ်၊မယားကျင်တမယ်၊တရားမြင်ကွယ်၊
တပါးမကျင်ရယ်၊ တပါးကျင်ရယ် စိန်စိန်အတွေ့မို့ -
ဟေ့သင်မ- ၃ (အေးငေး-၃) အုများနယ်တကာ-
သနားဖွယ်စရာပါ-၂ အားငယ်စွာမကျင်စိန်လို့-၂၊ လှ
ချင်စိတ် ၂ ဝေးငေး-၃ မမကိုယ်ဝယ်ကျင်ရယ် ခင်တယ်
၂၊ သဘင်ဝယ် စိန်တင်မို့ ၂၊ စိန်နှင့်သာ ဥမရင်တယ်
အေးမယ် ၂၊ တရားဖြေယူ ပူပူဆူဆူကြကြ ၂၊ သွား
လေသူအပျိုငန်းတို့နှင့် ၂၊ ကိုကြီးစိန် တွဲနေကြဟာမို့။
အလှမ်းကုန်သွားပြကာ သဲလွန်စ ၂၊ ဆွေးငေး-၁ညွန့်
မေတယ် ၄၊ ရေရေလယ်လယ်တော့ညွန့်ရေ ၄၊ ရိုရိုသေ
သေ ၂ ညွန့်တော်တယ် မေးတယ် ရေရေလယ်လယ် အဆို
ကလေးရယ် အမျိုးခံအလေးရယ် အမျိုးမှန်ကလေး အ

ကျိုးပြန်ပေးတော့မယ်တော့၊ ညွန့်ရေး....၄၊ ရိုရိုသေသေ
၂၊ ညွန့်ညွန့်ကလေးရှင် စိန်စိန်ပေးရှင် ကြိတ်ကြိတ်ပေး
လို့ ရင်။

x x x x

မကျင့်ဥ ငိုချင်း

ဆင့်ကဲဇာတ်

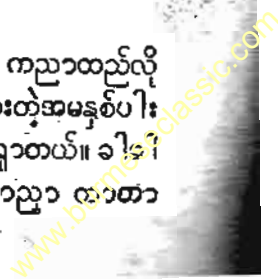
ပေညင်ငယ် လှေန်ကို နှစ်ဖက်မနင်းတာမို့၊ အမြောက်မ
ကင်းအောင်မလိန်တမာအပျိုက-ကျိမ်စာကိုအစုံသောက်
ဝံ့ပါရဲ့၊ ယုံလောက်အောင်ပေး....ဘို့မယ်ခင်မှာ လေ
လေ၊ ကိုယ့်ငယ်ကြင်သစ္စာဦးပြင်က - မေတ္တာအထူးနော်
ဘယ်လိုပင်လှောင်တော့၊ တကယ်အပျိုမမင်ပေါင်ရှင်း
ကညာသနားမို့၊ အမယ်မင်း၊ ခါးကွပ်လို့ အခုကြောငြာ
ပေးရအောင်ပါ၊ ကိုဆင့်ကဲရယ် တခြားအလွတ်သို့ ယခု
ခေါ်ကာပြေး။

x x x x

ဦးဖိုးစိန်+မကျင့်ဥ

နှစ်ပါးသွားအချီအချဆို

အိုဘယ်ခါမဆိုသရင်း မဒီပျို(၂) ကညာထည်လို
ထည်လိုဆိုတာ၊ မိခိုမိခိုပါ (၂) မရကသွားတဲ့အမနှစ်ပါး
မှာခဲ့တာ၊ဖိုးစိန်၊အိုငွေစိန်၊ငွေချိတို့က မှာရှာတယ်။ ခါးခါ
ခါခါကွယ်၊ သာသာ ယာယာရယ် ညာညာ လာတာ

ကွယ်၊ ကျင့်ဥကလေးနဲ့ ရင်နုကလေး ယူချင်ပါတော့
 တယ်ကွယ်။ ။ကျင့်ဥ။ ။ကချင်၊ ငါ့ညီမကလေး
 ရယ်က တစ်စိန်နှင့်ဇမ္ဗူမှာ။ စိန်စိန်နှင့်တူမကွာ(၂)အစစ
 ကြိမ်တာ၊ မမသိန်းကမှာခဲ့တာ၊ ဘုံပြေခွင်....ရွာ....ဂုဏ်
 သရေတင်တာ အစစ ကြိမ်တာ မမသိန်းက မှာခဲ့တာ၊
 ဘုံပြေခွင်ရွာ ဂုဏ်သရေတင်ပါ (ကျင်ကျင်ကသာ ခင်မင်
 သာယာအမြဲဖြင့် သေချာမခွဲနဲ့ လို့ဖြေစွာ ၂၊ အကဆုံး
 သလာ အမသုံးယောက်က ကြိတ်လို့ မှာ။ ၂။ ကိုယ်တော်
 ယခုဖြင့်သာ ဆရာအပါးဖြင့် မကပ်စေနဲ့ တဲ့ စကားသာ
 ကြိတ်လို့ မှာ။ နို့ သလို ငွေစိန် ငွေရီတို့ကမှာရွာ မှာရွာ
 တယ်ခါခါအခါခါကွယ်။ သာသာယာယာရယ် ညှာညှာ
 ထာတာကွယ်။ မင်းတို့ညီအမယူလဲ ကျုပ်ကိုပြောသေး
 တယ် အော်ကြည့်ပါ ရှုပါဆုံးမရစ်တော့တယ်။

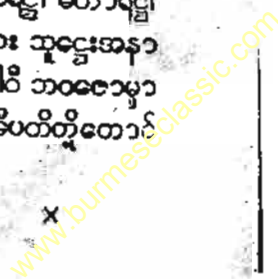
အကိုစိန်ဆရာ အပျိုမလိမ်တမာ၊ ကျမ။ အကိုစိန်
 ဆရာရယ်၊ အပျိုမလိမ်တမာကျမ။ ဘာဘာ ညာညာ
 ကျင်ကျင်ပူတာ သာသာယာယာအရင်အရင်နမူနာ။ အ
 မောက်အကြားမပါ။ တထောင်တနားမှာ တထောင်
 ငါးရာမရွှေောင်ထားခဲ့တာ၊ အမောက်အမောက်အကြား
 မပါတထောက်တနားမှာတထောင်ငါးရာမရွှေောင်ထားခဲ့
 တာ။ မမစိန် မငွေရီမညိုညိုကညားတယောက်ညီမအပေါ်
 မှာဘလောက်ကမလေမလွန်းနဲ့ ဆရာ။ ။ဖိုးစိန်။ ။
 အကုန်ရေရေလယ်လယ် မယုံရင် မယုံရင် အမေသွယ်က
 မ မေးမေး မြန်းမြန်း ကျင်ကျင်ပူကွယ် ချေခမ်းချမ်း

ခင်မင်သူတကယ် အပျော်အပါးရယ် အမော်အကြား
 ရယ် မတော်မတရားတယ်၊ မစော်ကားတတ်တယ်၊ အ
 ပျော်အပါးရယ် အမော်မကြားရယ် မစော်ကားတယ်၊ မ
 တော်မတရားငယ်၊ မငွေစိန် မငွေရီ ညိုညို ကျင်ဥ ရင်နု
 ရယ်။ ငါ့နတ် မြောက်နတ်(၂)သော့က် ဆရစ်ကလေး
 မဖြစ်ခင်က အတူနေတယ်။

x x x x
 ဦးဖိုးစိန်ဆို
 နှစ်ပါး သွား

အများသမုဒယတကျာ၊ အများသုဇုနေသတ္တဝါမငြိမ်
 ၂ မကြာမကြာ ဘဝါဘဝအကြိမ်၊ ကာရာဝဏ္ဍီနှင့် အ
 ကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန် ကြင်ဥကလေးတို့ကြောင့် သွေးကြ
 လို့ တကိုယ်လုံး မငြိမ် ၂ စိန်ကာမလောထဒုဇ္ဈတ် သူဝိတ်
 ဟာ ဖုံးကွယ်ထိတ်စရာ အရိပ်နမိတ် အာသဝဏ္ဍီနှင့်
 မနိပ်နိပ်၊ ငြိတ်ငြိတ်၊ တိတ်တိတ်၊ ဆိတ်ဆိတ်၊ ကြိတ်ကြိတ်
 နိပ်နိပ်ကျုပ်စီးစိမ်း၊ စောင်းမတိန်၊ မောင်တင်းမတိန်၊ ကြင်
 ဥနဲ့ မောင်စိန်၊ နိဝရဏဓမ္မာတားနိုင်ပလားဗျာ၊ အရိယာ
 ဘဝများတောင်မှ၊ ၂။ ဝိသးခါတို့ မကြားကြဘူးလား
 ကွဲ့၊ သိကြားအနေကဝဏ္ဏ၊ အနာရဋ္ဌ၊ စူလဋ္ဌ၊ မဟာရဋ္ဌ၊
 သူဠဋ္ဌ၊ အနာ ထပိဏ်၊ ကြားရဲ့ မဟုတ်လား သူဠဋ္ဌအနာ
 ထပိဏ်။ ကာမဂ္ဂပ အဂ္ဂပတကျာ၊ လွတ်ခါဝိ ဘဝဇောမှာ
 ကပ်ငြိ ဝဋ္ဌဘိရတသောတာပတ္တိတို့လို အဓိပတိတို့တောင်
 မှတင်းမတိန်။

x x x x

ဦးဖိုးစိန်

နှစ်ပါး သွား

စုံလင်စွာချော့ရုံများနဲ့၊ ဘုံစဉ်မှာဘေစံစားတော့အား
လုံးခေါ်မကွဲ စိန်၊ လင်ဂုဏ်တန်တက်ခါကြားရ၊ မင်းရုပ်
နာမ်အချက်ပသာဒကို သက္ကာယခွင်နှိမ်၊ ဇောမကြံ့ဝေရိပ
အောင်သောတာပန်၊ ဧကဝိသနဲ့ ကောလ ကောလမတိန်
၂။ ပြီးတော့ (၇) ကြိမ်ဝင်္ဂါတဝါတဝမှာ ဝင်္ဂအိမ်တွင်လွတ်
လာကြတာ သတ္တကုတ္တုပရမကြိန် ၂။ ကျုပ်မောင်ကြီး
စိန်။ ၂ ဓမ္မတာ ရိပ်မိအောင် သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်နဲ့ ရမ်းရမ်း
လန်းလန်းကြဲဖန်ချင်ချိန်၊ ငှသူအရိယကျုပ်တင်၊ မတိန်ခနီ
ဝရဏတမဟုတ် ခင်မငြိမ်း၊ ၃ စိန်အနုသယကိလေသာ
အရိပ်အရောင်နဲ့ မဝေးသမျှ၊ ဟောသည်အနိတ်ကောင်
မလေးတွေကိုအရေးယူမိ မောင်ဖိုးစိန်။

+ +

ခခု မစိန်ဥ

မင်းသမီးကြီး မစိန်ဥမှာ၊ ကျိုက်ထိုသူဇာတိ ဖြစ်လေသည်။
မင်းသမီး ဒေါ်ငွေစိန်နှင့် မင်းသား ဦးဖိုးစိန်တို့ ဇာတ်
ကောင်းကွဲပြီး ဒုတိယဆက်လက်တွဲကသော ခေါင်းဆောင်ဇာတ်
မင်းသမီးကြီးဖြစ်လေသည်။

မစိန်ဥ၏ အရည်အချင်းမှာ မငွေစိန်နှင့် ပုခုံးချင်း ယှဉ်ပြိုင်
လှနိုင်သော ဇာတ်ခေါင်းဆောင် မင်းသမီးကြီး ဖြစ်လေသည်။
အလွမ်း-အဆွေး-ဇာတ်အိမ် ဇာတ်ကွက် အသယ်ယူနိုင်နင်းလှသူ
ဖြစ်သည်။

ဦးဖိုးစိန်နှင့် တွဲကစဉ်-ဦးဖိုးစိန်နှင့်ပင် ပထမဦးစွာအကြောင်း
ပါခဲ့လေသည်။ ထိုနောက် နှစ်အတော်ကြာ ကွဲကွာသွားကြပြီး
မှ နောက်တဖန် မစိန်ဥကို ခေါင်းဆောင် မင်းသမီးအဖြစ်တန်
သုံးထောင်ကျော်ပေး၍ နှစ်ချုပ်ငှားပြန်တဲ့ ကကြပြန်သည်။ ဦး
ဖိုးစိန်က ဇာတ်ပိုင်ရှင် မစိန်ဥက စာချုပ်မင်းသမီးအဖြစ် ဒုတိယ
တကြိမ် တွဲကကြရခြင်းဖြစ်သည်။

ဤသည်တွင်-

စိန်ဥဖြင့်အပိန်တခုအပတ်တင်.... မျောက်မြင်ရင်ကျုပ်
အလွဲနှစ်သူမို့၊ အငွေခဲပစ်ခြင်၊ ဖိုးစိန်ဟာ အရိုးပိန်မရယ်
လို့၊ အဲဒီတုန်းက ပြစ်သွားသရှင်....။

ဟူသော သီချင်းနှင့် ညတိုင်း - ကတိုင်း ရန်တွေ့လေရာ ပဲ့
ကြည့်ပရိသတ်တို့ တသံသဲ့နှင့် နားကွဲမတတ် ဩဘာပေးကြသည်
ကို တွေ့ရဘူးလေသည်။ ဤတွင် မင်းသားကြီး ဦးဖိုးစိန်ကလည်း
မျက်နှာရှူးတိုက်၍ နူးပြန်သည် ထိုသီချင်းမှာအလျဉ်းသင့်၍ တ
ပိုင်းသာ ဖော်ပြရမည်ဆိုလျှင်။

သစ်မရှိခင် ဝါးပေါင်းကုပ်သလို၊ မညွတ်ရင်ခံနိုင်ဘ
မလား မဥရာ၊ ပုဇွန်တောင်သူ မမြနှစ်ဆိုဒါ ကုပ်ချောင်း
ချောင်းနဲ့ မို့-ကျုပ်မပေါင်းဘူး ယနေ့ညကွာ၊ ဘေး
ကသစ်နဲ့ တူတဲ့မယားဟောင်း မဥကိုတွေ့ပြန်သော ဝါး
စိမ်းမကလေးတွေကို ချိုး-ဖျက်-ထိုး-ငှက်-ပစ်လိုက်မနဲ့
တော်သင့်ရာ။ ။ ကဲ့နေတုန်းက မင့်ကိုလိုက်လှည့်ပေး
ညောင်တုန်းမြို့ ဇာတ်ရုံပြင်ဘက်မှာ၊ တည့်တည့်နဲ့

ပေါင်ရွက်ကလေးတွေ သင်နေဒါမြင်ကထဲက အဝင် အထဲကနာ၊ ဒီတုန်းကလေး-မေပျို...တမေရဲ့... မသေလို့ တွေ့ရသကဲ့-ဆိုပီးတော့ ပွေ့လိုက်ချင်တာ...မျှော်ကာ အကြိမ်ကြိမ် ရှုလိုက်တော့၊ အော်...ဒါငါနဲ့ ပေါင်းဘူး တဲ့စိန်ဥ-စိန်ဥရယ်လို့၊ ချစ်လျက်ပါ-နှစ်သက်စွာ က-ကြီး ရေက-ထဲမှာ၊ ငါ့အကြောင်း တမင်ရှုလိုက်ပြန်တော့၊ အ-တချောင်းငင်အု-လို့၊ ဘယ်ကျောင်းမှမအံ့ဘူးကဲ့ ဒီစာ၊ ငှက်တွေ-ကြေးတွေလဲ ဥရင်ဘမ်းမှာ၊ ဖရဆေး ဆိုင်မှာ၊ အများစုနေတဲ့အထဲက၊ သဇင်ဥနဲ့ ပန်းဥဆိုတာ၊ ဘယ်ဆေးသမားမှမဖော်ရပါ၊ ငါတဟောက်ထဲသာပေါ် ထင်စွာ ပေါ်ချင်တာ...။

သို့သော် ဒေါ်စိန်ဥကား အခဲမကြေသူဖြစ်၍ စိတ်ထဲရှိသမျှကို နှစ်ပါးသွားနှင့် ရောကျော်ရောဖော်ခဲ့ရင်း၊ က-ရင်းပြရင်းမှာပင် လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၃၀-ကျော်က မန္တလေးမှ မြင်းခြံသို့ ဇာတ်က ရန် ရောဝတ်မြစ်ကြောင်းမှ အကူး ဇာတ်ပိုင်ရှင် ဦးဖိုးစိန်၏ သင်္ဘောပေါ်၌ပင် ကွယ်လွန်ရှာသဖြင့် ရောဝတ်မြစ်တွင်းရှိ သဲခုံ သောင်နုတွင်၊ သူ့ ရုပ်အလောင်းကို မြုပ်နှံထားခဲ့သည်ဟုကြား သိရပေသည်။

ထိုနှစ်ဦးဆီကပင် ဦးဖိုးစိန်၏ဇနီး ခင်ခင်လတ် မှာလည်း မန္တလေးမြို့တွင် နာမကျန်းဖြစ်၍ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ-ပရိသတ် က မစိန်ဥနှင့်ပြန်ပေါင်းလိမ့်မည် ထင်နေဆဲတွင် ဒေါ်စိန်ဥကပါ ဝင်၍ နောက်ဆက်တွဲ ကွယ်လွန်ခဲ့ရရှာပြန်တော့သည်။

၁၈ ကျော်ဗလ၊

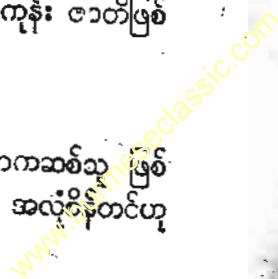
နာမည်ကျော် ဇာတ်မင်းသမီး ကျော်ဗလမှာ၊ လူရွှင်တော် ဦးပဒုမ္မာ-ဒေါ်ဖြူတို့၏ သမီး မန္တလေးမြို့သူ ဖြစ်လေသည်။ သူ၏ နာမည်ရင်းကား မအေးဖြစ်သည်။ ပိုးအူထီးလပ်ဇာတ် ကုဏ တွင် အလွမ်းနိုင်သော မင်းသမီးတဦးဖြစ်ကြောင်း သူ၏ထူးချွန် ချက်တရပ်မှာ ယောက်ျား မင်းသားများကဲ့သို့ ကတ္တီပါဘောင်း ဘီ၊ ပိုးပုဆိုးခါးတောင်းကြိုက်နှင့် ဝတ်၍ (ဒါးကစားက) အလွန် တော်သည်။ မင်းသမီးယောက်ျားယောင်ဆောင်ရသော အခမ်း များတွင် ကျွမ်းကျင်လှသည်ဟု အဆိုရှိကြသည်။

၁၉ အိုးစည်အေးစိန်

ရောင်တစောင်း ဆံမြိတ်ကွင်းထုံး၊ လည်ထောင်-ဘာလီကွေး၊ လက်ကြပ်ဆင်၍ ကတ္တီပါဘောင်းဘီခံ၊ လွန်းပုဆိုးခါးတောင်း ကြိုက်၍၊ အိုးစည်အကနှင့် လူကြိုက်များသည်။ မျက်နှာချိုနှင့် ရုပ်ချောပြောပြောင်းသူဖြစ်သည်။ ယုတ်တရက် နာမည်ကြီး လူကြိုက်များလျက် ၂-နှစ်လောက်သာ ကသေးသည်။ ရန်ကုန်မြို့ လူဂုဏ်ထန်ကြီးတဦးနှင့် အိမ်ထောင်ကျရာ၊ ယခုတိုင် သားတွေ သမီးတွေနှင့် အသက် ၆၀ ကျော်ခန့်ရှိနေပေပြီ။ ထိုဒေါ်အေးစိန် သို့မဟုတ် ဒေါ်ဘဝင်းသည် ဒေးဒရဲ ကညင်ကုန်း ဇာတ်ဖြစ် ကြောင်း။

၂၀ အလုံစိန်တင်၊

ဇာတ်မင်းသမီးကြီး အလုံစိန်တင်မှာ ကမာကဆစ်သူ ဖြစ် သော်လည်း၊ ရန်ကုန် အလုံရပ်တွင်နေသဖြင့်၊ အလုံစိန်တင်ဟု

ခေါ်တွင်ခဲ့လေသည်။ ဇာတ်ကခြင်းဖြင့် သုံးနှစ် လောက်သာ ကြာသော်လည်း၊ ဓာတ်ပြားသွင်းရာ၌ ဇာတ်ထုတ်အတော်များ များ သွင်းခဲ့ဘူးသည်။

“မစိန်တင် ကိုယ်ခန္ဓာ-ခန္ဓာမြင်ရ-ဘာမှမဟုတ်၊ စင်ဆုတ်ရွှံ့ဘယ်ရာ....” ဆိုသော သီချင်းနှင့် “ဖြစ်ကြောင်း ရယ်တဲ့ကုန်စင်-ကမာကဆစ် - လက်ပန်ပင်အထက်က - ဇရက်နှစ်ကောင်ထွေးသလို၊ တဘက်စောင်ကလေးနှိမ့်လိုက် တော့-လိမ့်ကျရေထဲမှာ - ဗလုံကလေးတွေစီစီ - စီစီ-မယ် တင်ကို မမြုပ်တမြုပ်ထားလိုက်တော့- ဖုတ်ဖွားဖုတ်ဖွား နဲ့ အငုတ်သားနှစ်ယောက်ပေါ်လာ....”

မစိန်တင်က ဇရက်မကလေးလို စွာပုံရသည်ကို၊ မင်းသား ဦးဖိုးစိန်က ပြောင်စပ်စပ်လုပ်၍ ဆိုသော သီချင်းဖြစ်၏။

၂၀ ဦးဖိုးစိန်+မစိန်တင် (အလုံ) နှစ်ပါးသွားဆို

ဖိုးစိန်။

။အာရုံကိုမဆုံးဖြတ်နိုင်တာက-သုံးတန်ပေသိ၊ ဝိစိ ကိစ္စာ ကုသိုလ်လဲရအောင် တညုတ်ပြောင်းပြီး တော့ ဓမ္မခန့်ကြောင်းရယ်နဲ့ ပေါင်းခဲ့ပါမဲ့ စိန်ဆရာ ရုပ်ဋ္ဌာစီသ၊ အညစ်တဆူးမတော့ သစ္စာ ထားမဖြင့် ချော့ခဲ့ပါမဲ့ သေချာစွာ၊ ဒုက္ခသစ္စာ တကယ်ပင်အယ်မမှောင်ဆိုပေမဲ့-မယ်တင်အရွယ် က ချော့ဒါကြောင့် နှမြော့ဒါကြောင့် ဘယ် တော့ကိုမှ မထွက်နိုင်ဘာဘူးလဗျာ။

စိန်တင်။ ။စိန်တင်ပျိုကို၊ ယမင်းငယ်အလှ-လင်ကြာအရှိန် သည်မလေ ကိုကြီးစိန်ရဲ့ ခွာမသွေ့ဘယ်မစောင်း ဘု နဂိုရုံကြင်မလေ ကျမတကယ်ကောင်းတယ်- ပျိုပျိုတင်မေ(၂) နောက်တခါ မသနားဘယ်- ကိုကိုလင်ဆွ နောက်မှာများနဲ့ ပျိုပျိုတင်မေ၊ ခုသူပါလေ မက်ညားတက်လာသကဲ့ဆွ။

ဦးဖိုးစိန်ဆို

နှစ်ပါးသွားအချီအချ

မစိန်တင်ကို ခန္ဓာကိုယ်မြင်ရတော့၊ ဘာမျှမဟုတ် စက်ဆုတ်ရွှံ့ဘယ်ရာ၊ မစိန်တင်-ခန္ဓာ ခန္ဓာကိုယ်မြင်ရ တော့၊ ဘာမှမဟုတ် စက်ဆုတ်ရွှံ့ဘယ်ရာ၊ ရုံးပယ် မလွတ်ပါ သုံးဆယ်နှစ်ကွပ်တာ၊ ၂။ ဟောဒီအကောင် တွေသေပေစေ ဘာမျှမကြာ၊ ဥတုမာတက်၊ ဖူးဖူးယောင် တဲ့အကောင်ပုတ်ကြီးခုဖြစ်လာ၊ ကျုပ်နောက်က ပါတဲ့ ဓာတ်အိုးတိုလဲ သေပေစေ ဘာမျှမကြာ၊ ဥတုမာတက်၊ ဖူးဖူးယောင်တဲ့ အကောင်ပုတ်ကြီးခုဖြစ်လာ သို့သော် လဲ့ ဘယ်သူသေသေကြေကြေ၊ ဘယ်နှယ်နေပြစ်ဖြစ်၊ ကျုပ်မတော့၊ မစိန်တင်ဖက်ချစ်ရမှ ငိတ်ကြေနိုင်မှာ၊ သို့သော်လဲ ဘယ်သူသေသေကြေကြေ ဘယ်သူဘယ်လို ဖြစ်ဖြစ် မစိန်တင်ဖက်ချစ်ရမှ စိတ်ကြေနှပ်မှာ၊ အာရုံကို မဆုံးဖြတ်နိုင်တာက သုံးသပ်ပေစိ ဝိစိကိစ္စာ။ (၂) ကုသိုလ်လဲရအောင် တညု-တညု ပြောင်းပြီးတော့၊ ခန္ဓာခန့် ကြောင်းရယ်နဲ့ ပေါင်းလိုက်တော့မယ်စိန်ဆရာ၊ ကုသိုလ်

ရအောင်၊ တည-တညပြောင်းပြီးတော့ ဓမ္မခံကြောင်း ရယ်နဲ့ ပေါင်းလိုက်ပါတော့ မယ်စိန်ဆရာ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသံ အမြတ်တရားမြဲ သစ္စာမထားတော့၊ ချော့ခဲမယ်သေချာ စွာ၊ ဒုက္ခသစ္စာတကယ်ပင် ပယ်သဘောဆိုပေမဲ့၊ မယ် တင်အရွယ် ချောတာကြောင့် ဘယ်တော့မှ မထွက်နိုင် ပါဘူးလေဗျာ။

x x x x

ဦးဖိုးစိန်ဆိုးနှင့်ပါးသွားသီချင်း

ချစ်ကြွမ်းကြတယ် ကျင့်နဲ့ လင်စိန်မောင်ကွယ် ချစ် ကြွမ်းဝင်ခါ ကျင့်ကျင့်ရဲ့လင် ဖူးစာနတ်ပန်တော်ဦးမို့ အထူးဘဲချစ်လိုက်ပါတော့မယ်။ ဘယ်တော့မှမခွာတယ်၊ စခန်းသွားမတော့ အဆန်းအပြားသစ်စွာရယ်၊ ဖြစ်ပါ တယ်၊ ပဋ္ဌာန်းတရားရယ်နဲ့ လမ်းမမှားဘဲ ရှစ်ကမ္ဘာ ကွယ်၊ ချစ်ပါမယ်၊ ချစ်လို့ လဲမကုန်ပေ၊ ခုလှစ်ခါကြား လိုက်ပ၊ ဟေတုပစ္စယာဘဏ္ဍာနဲ့ ချစ်ပြီးလှကလျာရယ်၊ ပစ္စည်းသဟဇာတာ အတိတ်ကာလက မျှခဲသမို့ စိတ်သာ ချပေတော့ ဒိဋ္ဌဓမ္မပစ္စက္ခာ ချစ်လိုက်ပါတော့လားမဗျာ၊ မကျင့်ဥကလေးရဲ့ ရှုပါရဲ့ ခောကာမျှ၍၊ မနောဒွါရဋ္ဌိ ထင်မြင်လိုက်ရာ၊ (၂) သူခါသဟလုတ် ကာယဝိညာဏ်ဆို ဘာကိုမျှားတွေထိလို့ ထိသောအခါ၊ သောမနသဖြစ်ပြီး တော့ဝမ်းမြောက်လွန်လို့ လိမ်ပြစ်လှချစ်လှ ပီတိစိမ့်လွန်း၊ ဖိန့်ဖိန့်တုံလှုပ်တာ၊ တကိုယ်လုံးရှိတာ ၇၉၀၀ အရိုးကြော တို့က၊ ဟိုက သည်က တောင့်တင်း ကုန်ပါပကောဗျာ

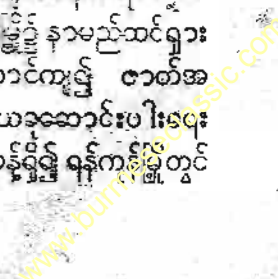
ဒေါသဖြစ်သပေါ့ငါ၊ ကျုပ်မယားချစ်တာကြောင့် အ ချားမှာတဲ့အသစ်မရှာ၊ ကျင့်ဥကလေးကြိုက်တာကြောင့် စိုက်စိုက်ကြီးကြိုတာ၊ မှန်စွာ၊ အမြန်မကြာတို့ လင်မ ယား ညှားရစေသား၊ ဘုရားမှာ တိုင်တယ်ပြမယ်၊ ယုံစမ်းပါမှကွယ်။

x x x x

၂၁ နဂါးမမြနှစ်

နဂါးမ-မြနှစ်မှာ မင်းသမီးအဖြစ် ကျော်ကြားစဉ်က ဆံ ထောက်ချနှင့် ဖြူဖြူတုတ်တုတ်ကလေးဖြစ်သည်။ ဦးဖိုးစိန် ကပြ သော ဣသိန္ဒရသေဇာတ်တွင်နာမည်ကြီးသည်။ ခုခေတ် ဝျာန် လျှော့အောင် ပြုရသော အခင်းမှာ၊ မမြနှစ်ရုပ်နှင့် နှုတ်ကိုပဲ့ ကြည့်ပရိသတ်တို့ အထူးသဘောကျကြသည်။

နဂါးမ-မြနှစ်ဟု အမည်တွင်ခဲ့ခြင်းမှာ ဘူရိဒတ်ဇာတ်ပြသော အခါ၊ နဂါးမင်းသမီးအဖြစ် နဂါးခေါင်းဆောင်း၍ ကပြရ သည်ကအစ နဂါးမ မြနှစ်ဟုခေါ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ပုဇွန်တောင် စက်ဆန်းသူဖြစ်၏ “ပုဇွန်တောင်စက်ဆန်းချောင်းကွေ့-မောင် တွေအောင်ရှာမြနှစ်ကလေးပါ...” ဟု သီချင်းရေးဆရာ တို့က ဘွဲ့နှင်းထားလေသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ရန်ကုန်မြို့၌ နာမည်ဆင်ရှား သော ကုန်သည်ကြီးသားတဦးနှင့် အိမ်ထောင်ကျ၍ ဇာတ်အ လုပ်ကို ဖြုတ်လိုက်လေသည်။ ဒေါ်မြနှစ်မှာ ယခုဆောင်းပါးရေး သော ၁၉၄၀-ခုနှစ်တွင် အသက် ၅၀-ကျော်ခန့်ရှိ၍ ရန်ကုန်မြို့တွင် ၎င်း၏ခင်ပွန်းနှင့်အတူ ရှိနေပေကြောင်း။

၂၂။ ယိုးဒယားမသိန်းမေကြီး

ယိုးဒယားမသိန်းမေဟုဆိုလျှင် မဟာဂီတဝင်သီချင်းမှန်သမျှ၊ အံကျစည်းကျနွဲ့လှလှ သီဆိုတတ်သူဖြစ်ကြောင်း၊ ဟိုတခေတ် ဆီက လူတိုင်းပင် သိရှိကြလေသည်။ ရုပ်ရည် ပြေပြစ်ချောမော သည်။ အသံသာယာသည်။ အကညက်သည်။ အရွယ်ကြီးသောအခါ ဦးဘိုးစိန်ဇာတ်တွင် ယိမ်းခေါင်းဆောင်၊ ယိမ်းဆရာမအဖြစ် နှင့် တပင်တိုင်မင်းသွီးအဖြစ် တပါးသွားအကများကိုသာ ကပြ တော့သည်။ သူ၏သာယာကြည်အေးသော အသံကလေးများကို ချွေးတံဆိပ်ခတ်ပြား ကုမ္မဏီမှရှေးကျသော ဓာတ်ပြားဟောင်း များတွင် ကြားနိုင်ပေသေးသည်။ ဒေါ်သိန်းမေကား ပုဂံတောင် ဇာတိ အင်္ဂလိပ်ဂျပန် စစ်မဖြစ်မီကလေးတွင်မှ အနိစ္စရောက်သွား ရှာလေသည်။

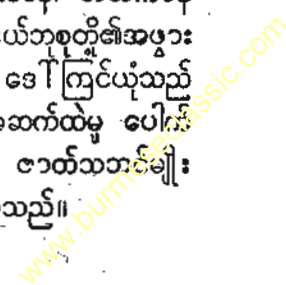
၂၃။ ဒေါ်စိန်မြိုင်

ဇာတ်မင်းသွီးကြီး ဒေါ်စိန်မြိုင်မှာ ဦးဘိုးစိန်၏ အစ်မဖြစ် သည်။ ဇာတ်သဘင်သည်တို့ တတ်အပ်သော ပညာရပ်တို့နှင့် ပြည့်ဝ၍ သဘင်ဝါရင့်လှသည်။ အရွယ်ကြီးသောအခါ၊ မယ်တော် ခဏ်း၊ သူဌေးကတော်ကြီးအခဏ်းစသည်တို့မှ အလွမ်းအဆွေးကို ထိထိမိမိသယ်နိုင်သောသတ္တိရှိသည်။ ယခုရှိသော ဆိုင်းဆရာကြီး ဦးဘမောင်မှာ ဒေါ်စိန်မြိုင်၏သားဖြစ်၏။ ရွာစားစိန်ဗေဒါကြီး ၏ အစ်ကိုရင်းဖြစ်သူရွာစား ဆရာစိန်မှာ ဦးဘမောင်၏ ဘခင် ဒေါ်စိန်မြိုင်၏အင်ပွန်းဖြစ်လေသည်။ ဒေါ်စိန်မြိုင်မှာ ကွယ်လွန် ရှာပြီ။ ဆရာစိန်ကား ဒေါ်စိန်မြိုင်အရင် နှစ်အကန်ကြာကပင် ကွယ်လွန်ခဲ့လေသည်။

၂၄။ ဒေါ်ကြင်ယုံ

ဇာတ်မင်းသွီးမကြင်ယုံနှင့် အငြိမ့်မင်းသွီး မကြင်ယုံတို့မှာ တပြိုင်တည်းလိုလိုထင်ပေါ်ကျော်ကြားခဲ့သည်။ အငြိမ့်မင်းသွီးမှာ ပြူးကနဲတက်လာပြီး ရုတ်တရက်ပျောက်သွားသည်။ ပျောက်ရ သည့် အကြောင်းမှာ သူဌေးတဦးနှင့် အိမ်ထောင်ကျပြီ။ ဇာတ် အငြိမ့်အလုပ်ကိုလက်လွှတ်လိုက်ရသောကြောင့်ဖြစ်လေသည်။

ဇာတ်မင်းသွီး မကြင်ယုံမှာလည်း အများအားဖြင့်မင်းသား အဝတ်နှင့် ကပြရသည်ကများခဲ့သည်။ သူလည်း ၂-နှစ် ၃-နှစ် ခန့်သာ ကပြရသေးသည်။ မင်းသား ဦးဘိုးစိန်နှင့် အကြောင်း ဆက်မိရာတွင် ဇာတ်စင်ပေါ် သို့တက်၍ မကရတော့ဘဲ သားသယ် အမေအဖြစ်နှင့်နေရင်းက ဇာတ်အိမ်ဇာတ်ကွက်များတွင် ဖြည့် စွက်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် တဘက်တလမ်းအကူ အညီပေးခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ဒေါ်ကြင်ယုံမှာ ငယ်စဉ်အခါ မင်းသွီးဘဝတွင် သေးသေးကျေးကျေးနှင့် ယဉ်စစ်ကလေးဖြစ်လေသည်။ စာရေးသူ ခဲခဲယဉ်းယဉ်းမွေ့နှောက်ရွာဖွေခြင်းကြောင့် ဒေါ်ကြင်ယုံငယ်စဉ် မင်းသွီးအဝတ်အစားနှင့် ဓာတ်ပုံတခု တွေ့ရလေသည်။ ယခု အခါ ဒေါ်ကြင်ယုံသည် အသက် ၅၇-နှစ် (၁၉၄၈ ခုနှစ်က) ရှိလေပြီ။ ကဲနက်စိန်၊ နယ်လီစိန်၊ စိန်ကြိုင်၊ လီလီစိန်၊ တသက်စိန် စသော သားကြီးသမီးကြီး တတွေနှင့် မြေးငယ်တစုတို့၏အဖွား အေကြီးဘဝသို့ပင် ရောက်ရှိနေရှာလေပြီ။ ဒေါ်ကြင်ယုံသည် ရန်ကုန်ဇာတိ၊ သူဌေးမာဖိရာအမျိုး အနွယ်အဆက်ထဲမှ ပေါက် ဖွား၍ တရပ်ကပြားသွေးမကင်းသူဖြစ်သည်။ ဇာတ်သဘင်မျိုး မဟုတ်ပေ။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင်မှ ကွယ်လွန်ခဲ့လေသည်။

၂၅။ ယုဇနအေးစိန်

“ယုဇနကလေးက ပို့တဲ့မေတ္တာအပြည်ပြည်အရွာရွာ မလစ်ခဲ့ပါဘူး။ ရောက်သမျှမြို့ရွာ ချစ်ကြပါတဲ့ အသစ်ကလေးမို့ ကြာမူပါ-ပါ...”

ခေတ်သည် အဆန်းအသစ်ကို လွန်စွာကြိုက်သည်။ မြင်နေကြကြားနေကြအသံတွေ၊ အာရုံတွေကို မြင်ပါများလတ်သော်ရိုးပြီးပြီးစွာလောတတ်ကြသည်။ အပျင်းပြေ ဇာတ်ရုပ်သေး အငြိမ့်များ ကြည့်ရပြန်ပါကလည်း တခါလာ မဲပြာပုဆိုး၊ ယိုးဒယားအက၊ ယိုးဒယားသီချင်း၊ ပတ်ပျိုး၊ ဘွဲ့၊ ကြိုး၊ ရေလား တောလား၊ အေးအေးဆေးဆေး လေးလေးတို့တို့ တို့နှင့်သာ ထပ်တလဲလဲ မြင်တွေ့နေရခိုက်တွင် အထက်ပါ ပုဗ္ဗနွေးနွေး၊ ဖြတ်ဖြတ် လပ်လပ် သံနှင့် ဇိုးဇိုးဇပ်ဇပ် ကပြိုး၊ ခုံးမျက်စကလေး တဆတ်ဆတ် လှုပ်ပြလိုက်သော ယုဇနအေးစိန်အားအဘိုးကြီးမှအစတလုပ်က ကာလသားအထိ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီကို ကလိပေးလိုက်သလို ရင်ဖိုငေးမောသွားကြတော့သည်။ မျက်နှာကလေးကပြိုး၊ မျက်လုံးကလေးကပလိုပြီး ပရိသတ်တစ်ကို မျက်စခါ မျက်စပစ် လှုပ်ပြသည်ကို (ကြာ)ပေးသ ဟု ခေါ်ကြသည်။ ထိုကြာသီချင်းကို ယုဇနအေးစိန်ကစထွင်လိုက်ပြီး ဘည့်နောက် မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်ရှိ အငြိမ့်ထမဇာတ်သမ္မတေမှာ မနေသေးတော့ဘဲ အားလုံးပင် (ကြာ)ရောဂါ ကူးစက်ကုန်ကြတော့သည်။

သီချင်းရေးဆရာတို့ ကလည်း ဧည့်လာ ပရိသတ် ကိုကို ကာလသားတို့အကြိုက် ကြာသီချင်းတွေသာ လိုက်ရေးပေးကြတော့သည်။ ကြာတစ်ကြီးချိန် ကြာပေးကြတော့သည်။ သို့နှင့်

ယုဇနအေးစိန်ကား ကြာသီချင်းနှင့်ကြာပေးခြင်းကို အစထွင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ သူ့ သီချင်းကြောင့် သူ့ အမည် သူ့ သတင်းလည်း တနိုင်ငံလုံးဇနပုဒ်မကျန် သူ့ အမည်ကို လူသိများသွားလေသည်။ သူ့ ခေတ်နောက်ပိုင်းအချိန်တွင် ယုဇနအေးစိန်သည် ဇာတ်မင်းသိမ်းအဖြစ်နှင့်အခြားနာမည်ကြီးကြီးဇာတ်မင်းသား တလပ်စသည် တို့နှင့်တူကခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး အချိန်တွင်မှ ဇာတ်မင်းသား ဦးဘိုးစိန်ကြီးနှင့်တူတက်ကပြလေသည်။

ထိုအချိန်မှာ နှစ်ယောက်လုံး အသက် အရွယ်ထောက်လာပြီ ဖြစ်၍ နှစ်ပါးသွားသီချင်းများကို ဖေတော့ မောင်တော့တော့ ဝေဇာတေ တဆူးဓမ္မလေသံခပြောင်း၍ စပ်ဆိုကပြကြပြီဖြစ်ရာ ဦးဘိုးစိန်တို့ နှစ်ပါးသွား သီချင်းအဖြစ် မဟာဂီတ ဆရာကြီး ဦးမြင့်ချိုကိုယ်တိုင် ရေးလဲပေးသော (ဘုံဓမ္မဘာ)သီချင်းတွင်-

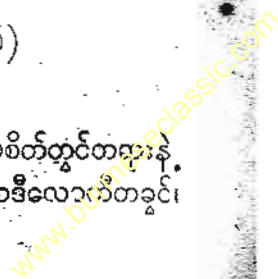
“ဆဲ တုဘုံသားမို့ ယောအကိုလင်ကဇွင်ခင်-အနိစ္စ အမြဲပင် တဆိတ်ကမှ မခွဲချင်၊ ဇောကာမဂုဏ်ခခြားတဲ့ ခင်၊ မနောအာရုံပွားတဲ့လင်၊ မယ်အေးရဲ့ သံယောဇဉ်၊ အေးစိန်ရဲ့ သံယောဇဉ်”

စသောအပိုဒ်များ။

ယုဇနစိန်အတွက် (ဦးဘိုးစိန်၏)

ဘုံဓမ္မဘာသီချင်း

ဘုံဓမ္မဘာမှာ ကြုံလေသမျှ ကာမစိတ်တွင်တရားနဲ့ မွေ့တော့ ငါးဆယ်လေးဝပ်၊ ဟောဒီလောဘီတခွင်၊

ထွေမြဲဆိုမြဲမေ့တာပင်၊ သမုဒယသံယောဇဉ်၊ နွယ်ကြိုး ငြိတ်လင်၊ ချစ်ကြင်နာမေတ္တာ မေတ္တာလွန်ကဲလွန်ကဲ၊ လွဲ မသွေပါစေတနာထားလို့ သူများတဲ့ပိုက်လင်။

ဒုတ္တိ သ-တောင်ပဋ္ဌာဏ၊ လွတ်ငြိမ်းရအောင်ရှာမရ၊ ကာမကိလေတခွင်၊ ခင်ခင်မင်မင်ချစ်မဝနိုင်တဲ့လင်၊ ပရိဟ မော ဟ စိတ် တွင်၊ ဘ ရိ ယာ မ ယား ကို စော လှ တဲ့ စိတ်တွင်။

ကာမဆဲ တဘုံ မယားကိုလင်ကချစ်ခင်၊ အနိစ္စအမြဲ ပင်၊ စိတ်ကမခွဲခြင်၊ ဇောကာမဂုဏ်တရားနဲ့ ဆင်ခြင်၊ မနောအာရုံပွားတဲ့လင်လင်၊ စေ့နိရဲ့ သံယောဇဉ်ကြိုက်တဲ့ သံယောဇဉ်။

ဂဇ-သွယ် ကေဂုဒ္ဓိတရားယခုအရှိသား ရှု ကြည့်များ စဉ်းစားဘွယ်၊ ခင်ခင်မင်မင်သဘောနဲ့ ပြောပြမယ်၊ ကြင် ကြင်နာနာသနားတယ်၊ ၅၄-သွယ်စတုပြင်စရယ်နဲ့ ပုတုဇဉ် သဘာဝမို့ ချစ်ရခင်ရ၊ ကြင်ရပါတော့တယ်။

ထောင့်ငါးရာကွယ်မှောင် ကိလေသာ မကင်းတယ် ရှင်းပယ်၊ ခုတ်နုနယ်ရှု မယ်ပုရယ်) မေတ္တာတရား ပွား များပါလို့ ကြပါတယ်၊ စိတ်ကြံဒိဋ္ဌာန်ပါလို့ ချယ်၊ အ မှန်ပါကွယ်၊ ကြံကာရွယ်၊ ပါရမီကံသုံးတယ်၊ အဆုံးတိုင် ကြပါတယ်။

x x x x

ဦးဘိုးစိန်-ဆို

ကုသမင်းနှစ်ပါးသွား

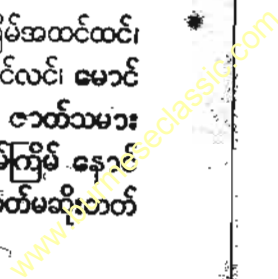
ဖေစိန် သွေမလိမ့်မောင်တကယ်၊ အမျိုးမဟာနွယ်၊ မစိုးလိုက်ပါနဲ့ ကွယ် ၂-အားရပါးရနော်ကယ်၊ ညားစ ပါစို့ တကယ်၊ အဆိန်အအိနွယ်၊ ဘိန်ဆိနွယ်သို့ (ဟာလူ ဒါငယ်အရသာကြွယ်၊ မယားဟော်တယ်လို့ စပွဲထိုင် လိုက်မယ် ၂-) အိုယမင်းလေးကညာမယ်ရယ် မညှင်း လေပါနဲ့ (မအေးစိန်) လေးရယ်၊ လှပုံလယ်၊ မှပုံရယ်၊ ပူပုံတမျိုး၊ ကျုပ်ကတိုးလေရင်တယ်နဲ့ ခပ်ပမယ်၊ မွေ ထုံရနဲ့ ပြာကြွယ်၊ စပွဲသင်ဇာမှာ၊ ယမင်းအေးကညာ တယောက်ကယ်နဲ့ ရင်လေးပမာ ထောက်ထောက်ပြီး တော့၊ မြောက်ခါရယ် သုံးဆောင်လိုက်ပမယ် မယား ကြိုက်ကိုတော့ အားစိုက်ပမယ်၊ ဆယစ်ထုံး ပြစ်မမှူး မအေးစိန်လေးရယ်။

+ + + x

ဦးဘိုးစိန်-ဆို

ကုသမင်းနှစ်ပါးသွား

ဘုရားဆုကိုပန်သမျှအနန္တ၊ အကြိမ်ကြိမ်အထင်ထင်၊ ဘဝကုသိုလ်ပရိပရကံကစံမမျှ၊ မအေးစိန်လင်လင်၊ မောင် စိန်ပတိန်ညင်ပေးမယ်ပါ၊ ပစပ်မကြားပေါင်၊ ဇာတ်သမား အလုပ်နဲ့၊ လုပ်ရတာသာ၊ သဘာဝအကြိမ်ကြိမ် နောင် တန်ခိုးမတိန်သပ၊ မောင်ဘိုးစိန်တ၊ တဖက်ဘက်မဆိုးဘတ်

ပေါင်ဗျာ၊ လက်မှတ်ထိုးလိုက်ပါတော့မယ်တမင်- ကြည့်
 လေမယ်အေးရဲ့၊ ဟောဒါမှမယ်အေးလင်လင်၊ ဒီနှစ်ကမူ
 ကြံခါဖန်ကာတည်ထွင်း၊ သဘင်ဇာတ်တိုင်းမှာ ပျော်
 ပျော်ကြီး ရွှင်ရွှင်ရွှင်ရွှင်၊ (ရှေးကုသိုလ်ဒါနသီလသည်
 ဘဝအကျိုးရှိ ဘိုးစိန်တည်ထွင် ၂-) လက်ဝဲသစ်ကမူ မ
 ကြားပေါင်၊ ဆယ့်တနှစ်သားကမင်းသားလုပ်ခဲ့၊ ခင်ခင်
 မင်မင် တကျန်းလုံးသိရဲ့၊ မအေးစိန်လင် အေးစိန်လင်၊
 လျော်စွာနှင့်မဖြန်းတတ်ပေါင်၊ ခုချမ်းသာတွင်၊ (နေခင်အ
 ကျိုးမတိန်သပ) ၂-ကြော်ငြာကမ်းလို့ လှူမ်းမှာတမင်၊
 မောင်ဘိုးစိန်ဗျ-မောင်ဘိုးစိန်ဗျ၊ တကယ်ရွှင်းရင်း၊ လယ်
 ပင်းကိုဖြတ်ပါတမင်၊ ထားပါစို့၊ မယားကညာပျို ရယ်
 ပဋိညာဉ်။

+ + +

မအေးစိန်-ဆို (ယုဇန)

ပပဝတီပင်တိုင်ရောက်၍ရှက်၍ငို

ရှက်စရာနှင့်ချိန်လို့ မကြည့်တာက၊ တသက်မှာဘဝင်
 ငြိမ်ဘို့ရှိဘမလေ (အမယ်မင်း) လင်လိမ်မိပါပေါ့၊ မိပ
 ဘာပေပရိယာယ်ကတော်၊ အခြေမကျ မသိခင်က၊ အလှ
 တမိအပါမြူ၍၊ မကြာဆောင်ယူသူ ပြေတိုင်းကို၊ ခိုင်းဘို့
 ရောက်လာ၊ ညီအလယ်လေဘန်တင်ပြပါလို့၊ ကြည့်စယ်
 မယ်ခန်းဝင်ကျတော့ကမှ၊ နန်းဇဉ်တမျှ လင်မယားအရာ
 (အမယ်လေး) အသွင်မလှတော့ကြောင့် လိမ်ညာဉ်

နှော၊ ကံအဆင်းမှာလလေ၊ ခံပြင်းအောင်၊ ကြာဝက်
 ကြားဆီက၊ လက်ဖျားဆွဲငင်လို့၊ လွဲလေသရွင်လို့ မပြတ်
 တခါပြောလိုက်တော့ကမှ၊ မျက်နှာတခုလုံး အမဲအုပ်အ
 ကွက်တော့နဲ့၊ တကတဲမပျက်စရာ ကျွန်မခန္ဓာနှမြောလိုက်
 ပါဘိ (မဂုဇ္ဈာရယ်) သရဲသဘက်တော့ထက် အဆတရာ
 နှစ်ရာကျော။

+ + +

မအေးစိန်-ဆို (ယုဇန)

ပပဝတီမင်းသမီးဆိုသော ယိုးဒယားကြုံသေးတယ်

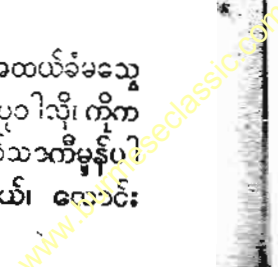
ကြုံသေးတယ်၊ ကုံဆွေးဗျာထူကြွယ်၊ ဘယ်ရှေးကံငယ်
 စိမဖန်တော့တယ်၊ မောင်ကြီး မြင်လို့ ပါတော့ကွယ်၊
 အိုကြာကြာပန်းတောက်၊ နန်းနေနွယ်၊ ငိုပွဲငယ် ပျိုချော
 မယ်၊ နေမင်းဖန်ဝါ၊ စံစံထုဝင်ထိန်ဝါ ရှုန်းကွယ်လို့၊ ရှေ့
 ဒေါင်းညီအိပ်ချိန်မို့၊ ငွေဒေါင်းညီအိပ်ချိန်မို့၊ မြိုင်ရိပ်
 မှာ မေပျိုရွှေကို၊ လွမ်းရန်ကပို့။ ။

x x x

ဦးဘိုးစိန်

မင်းကုသုတဖန် ထပ်ပြော၍ငို

တကယ်အမှန် အသရေမနှုတ် ဝါတု၊ အထယ်ခံမသွေ
 စုတ်သော်လဲ (အမယ်လေး) ရွှေထုပ်ပါ တုံမြပုဝါလို့၊ ကိုက
 ဓတော့လေတံခွန် မပြလိုက်ခြင်လို့၊ ဝံသနွယ်သဘက်မှန်ပါ
 ရဲ့၊ ပါရမီအခံသာကောင်းအောင်လုပ်ခဲ့တယ်၊ လောင်း

ဒဂုန်ခင်ခင်လေး

ဗုံဒွင်တမိုးရန်စံမမျှကြနဲ့၊ ဆုကြီးပန် အကြံမချပြီဘု၊ ထန်လှတဲ့မိဘာရယ်၊ နီဝရစာအရာကိုတော့လွတ်အောင် ရုံး၊ မပေါင်းထိုက်စရာမှာလေးလေး၊ အကြောင်းမိုက်ကယ် ဘယ်လိုပါစေတော့၊ စောင်းကလေးကိုပိုက်ခါ တွေ့ အောင်လိုက်တော့မပ၊ ယနေ့ကစပြီး၊ စိုက်စိုက်ဒုက္ခော ဒုက္ခောလို့ တချင်တော့၊ ဥတ္တမောဘဝဝါမင်းလောင်းပါ ကဘဲ(ပြေးနိုင်ပမလား ပဘာပတိရယ်) တွင်းအောင်း လို့ ဘဝတရာနှစ်ရာပုံး။

+ + +

ဦးဘိုးစိန်

မင်းကုသနှင့်ပပဝတီနှစ်ပါးသွားတီးလုံး

မောင်စိန်က တရားကပါသမျှ၊ ကံနှစ်ဖြာကြေးလို့၊ သံဝါမေထို၊ နောင်ခါ အချိန်ကြားမှာက၊ မန္တလာ ဇေယျူ ဟံသာရွှေဂုံ၊ ကရာမှာညအခါမနောက်ပါဘု၊ ဘုရားတကာတယောက်ပါကဲ့၊ မင်းကစိတ်ချယုံ ၂-စိုး ခိုင်ရာ၊ စိုးရိမ်ရာ၊ စိုးရိမ်ရာ၊ ဘိုးစိန်ကလုပ်ခဲ့လျှင်၊ ကြီးကြီးနဲ့ တုပ်ပြီးတော့၊ ခင်ဗျားရိုက်တော့အကုန်၊ အ ပြဟွေရိသာသိက္ခာပုဒ်ထိမ်း ပါရဲ့၊ ကြက် သိမ်း ထ ပြီး ကရင်းပြုရင်း ဆတ်ဆတ်တုန်း။

+ + + +

မအေးစိန် (ယုဇန)

ပင်တိုင်ရောက်ပြီးနောက်ဝန်များနှင့်တွေ့၍ငိုချင်း

ခင်းမဖွယ်ဓမ္မတာဖက်ထာမို့၊ ညှင်းစပယ်နဲ့ သာဖြင့် ပြက်လိမ့်မယ် (မဂ္ဂစ္ဆာရယ်) တခါ ဖွင့်ခက်ပါပေါ့မိဘာ ရှု မဆနိုင်ဘုတော်၊ ကုသကျွန်ယောင်ဆောင်လို့၊ ညီ တော်မောင်လိန်လေနဲကို၊ လွဲပေါ့သည် ခါ၊ မေမေမျှော် တခါကျချည်ပေါ့၊ သေအချာခဝါကျခါမှ၊ ငါပမည် သညာ၊ သည့်တွင်ဟခါမှရုပ်သွင်ကဲ့(အိုတော်)ကြည့်လင် စရာပ၊ ကျုပ်အထင်လဲ့၊ အဆင်ငယ်တံတယ်လေလေ့မြင် ပြန်လျှင်အရှက်ကဲ့စေဘို့၊ လက်ဆွဲကာရောက်တော်ဦ၊ ဗေ သဟံကျော်ကျော်လို့ ဘဲပြေးခဲ့ချ၊ မင်းသတ်သမျှရမက်လို့ ချိပေါ့၊ (မင်းကုသမှာတော်) သွေးပျက်စရာ သဘက် သရဲ့။

+ x x

ဦးဘိုးစိန်

နှစ်ပါးသွားတီးလုံး

သုံးထောင့်ငွေ အရင်းအနှီးလေ ခင်းသမီးကလေး တလက်တွင်ဗျာ ၂-နှစ်စဉ်မကျန်ပါ-ထောင်ကလာခဲ့သေး တယ် မယ်အေးရယ်၊ လှပြက်လူကြမ်း အညွန့်နှင့်သေ ၂ ကားဆွဲနဲ့ မင်းသားလတ်တောင်မမေးနဲ့ တော့၊ တွေ့ခေါ်ခဲ့တမေ၊ ငါမှူးငွေလေ သည်ဒက်ကိုထည့် အ တွက်ရောက်လို့ဖေ၊ နှစ်ကောင်ကို ဝင်အာအာအာ

သတင်းထုတ်ခါဝမ်းရယ်၊ ထမင်းတလုပ်ဗျာ၊ စားဘို့အ
 ရေးနဖူးကချွေးခြေပေါ်ကျပြန်လေဗျာ၊ အလှဆုံးရယ်၊
 တညလုံးစိတ်ထဲမှာ (အိုယောကျ်ားဘသား) င-မယား
 အကောင်မကလေး၊ မစိန်အေး (ဘိုးစိန်ကထိချင်ထိချင်
 အေးစိန်က မထိချင် မထိချင် ၂-) အားရပါးရ၊ မယား
 ကမ္ဘာကိုင်ချင်ပရိတ်သတ် သဘောမကျဘူး လောကမြက်
 မြင်၊ ငြိမ်ငြိမ်နေပါ သဲညီးခံပါ၊ နှစ်စုံတူလိုက်ပါလို့ ၊ ရုံပဲ
 မှာပျော်ဘို့ရွှင်ဘို့၊ မယားတဦးရဲ့ အများထက်ထူးဘို့
 မကြားဘူးကြံဆောင်၊ သစ္စာနဲ့စို့ သစ္စာနဲ့စို့၊ ငွေပေးတဲ့
 ရွှေသူဌေးတို့ရှေ့တွင်၊ ညိန်ညိန်ခံသခြင်။

+ + + X

က-အထူးထင်ရှား သိနိုင်လေတော့သည်။

ယူဇန အေးစိန်မှာလည်း မာဖီယား အနွယ်အဆက်တဦးဖြစ်
 ၍ ဦးဖိုးစိန်၏ ဇနီးဒေါ်ကြစ်ယုနှင့် ဆွေမျိုးမကင်း တော်စပ်
 လျက် ဇာတ်သဘင်မျိုးရိုးမှ ဆင်းသတ်ခဲ့သူမဟုတ်ပေ၊ ဒေါ်
 အေးစိန်သည် အသက် ၆၀ ကျော်ခန့်ရှိ၍ အင်းစိန်အပိုင် ထန်း
 တပင်မြို့တွင် နေထိုင်သည်ဟု သိရှိရလေသည်။

၂၆ မြချေကျင်း၊ မငွေမြိုင်၊

ဟနေအထိ နာမည်ကြီးဆဲဖြစ်သော မင်းသမီးကြီးတဦးကား
 မြချေကျင်းဒေါ် မငွေမြိုင်ဖြစ်လေသည်၊ လွန်ခဲ့သော နှစ်သုံး
 လေးဆယ် ကာလကပင် အထက်အညာဆိုလျှင် ရှမ်းပြည် ရှမ်း
 ရွာ တောကြိုတောင်ဖျား ရှိမြောင်ကြားမကျန်၊ အောက်

အရပ်မှန်သမျှမှာလည်း မြစ်ကျွန်းပေါ်တလျှောက်မှာ ချောင်း
 ကြိုမြောင်းကြား၊ အင်းအိုင် ပက္ကားများမကျန် “မြချေကျင်း
 ငွေမြိုင်” ဟူသော အမည်ကို နှုတ်ဖျားတွင် မသိမဆိုမိသူ မရှိသ
 လောက် ရှားခဲ့သည်။

သီဆိုရန် ခေတ်စားလာသော သီချင်းကား-

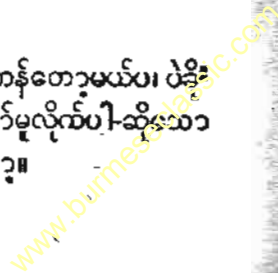
ဒီကနေ့ညဖြင့်လာမတဲ့ဆို၊ ယုံရမှလားအကို၊ ကျမ
 နဲ့ နီးတဲ့ရွှေကျီးညို-သာလိက်ပါအိုးဆို၊ ရွှေကျီးညို-ရွှေ
 ကျီးညို၊ အောင်ပင်လယ်-အောထဲကရွှေကျီးညို၊ ငွေ
 မြိုင်လာရင်ဆီးလို့ကြို။

ဟူသော အဘိုးအို အမယ်ကြီးအဖေ ထားပြောထုတ်စ
 ခလေးငယ်အထိ၊ နှုတ်ထက်ရနေကြသော နန်းသားရွှေဆရာ
 တင် ရေးသည့်၊ မြချေကျင်းငွေမြိုင်ဆိုသော ရွှေကျီးညိုသီချင်း
 ပင်ဖြစ်လေတော့သည်။

ဒေါ်ငွေမြိုင်မှာ ဇာတ်သဘင်တွင် ပါရဂူတဆူအဖြစ် လေး
 စားခံရသည်၊ ယခုအသက် ၆၀ ရှယ်ရှိ၍ ကိုယ်တိုင်မကတော့ဘဲ
 ရွှေမန်းတင်မောင်၊ ရတနာပုံခင်ကြည် စသော နာမည်ကျော်
 ဇာတ်သဘင် ပညာသည် တပည့်များကို၊ အမျိုးအပြားမွေးထုတ်
 ပေးနေသူဖြစ်လေသည်။

၂၇ ပဲခူးမယ်ကြော

ဆူးလေနတ်ကြီးကို၊ ပုဆိုးနှစ်ထယ်ဝယ်ကန်တော့မယ်ပ၊ ပဲခူး
 မယ်ကြော့ရအောင်လို့-အမယ်မင်းမ၊ တော်မူလိုက်ပါ-ဆိုသော
 သီချင်း ခေတ်စားသလောက် ပဲခူးမယ်ကြော့။

၂၈ ဒေါ်ဩဘာသောင်းသီချင်း

ဩဘာသောင်းဆံရစ်ဝိုင်း ယောင်ပေစူးနှင့်(၁၀)နှစ်သမီးခန့်
က၊ နာမည်ကြီးအငြိမ်းမင်းသမီးအဖြစ်၊ ဦးစက်ကွင်း၏ အငြိမ်း
တွင် သီဆိုခဲ့သော သီချင်း။

၁၉၁၅-ခုနှစ်လောက်က သီဆိုခဲ့၍ နှစ်ပေါင်း ၅၀

ကျော်ပြီဖြစ်ပါသည်။

(နှစ်ကောင်က ဘာဂီသီချင်း)

သန်ကောင်အကျတွင် နှစ်ကောင်က၊ ဘာဂီပြင်၊
ရှောင်မရ အသာတကြည့်ပင်၊ မသောင်းတင်တင်ခလေး
ကျမဟာမို့၊ တွေးမရနိုင်ဘူးရှင်၊ ချက်ခြင်းပင်၊ လက်
ငင်းရှင်၊ ဇွတ်အတင်းလာလို့ သူပေ့တင်၊ လွှတ်ရှင်၊ လွှတ်
ရှင်၊ ဂျီးမများနဲ့ စွဲတားသခင်။

ညအခါတွင်၊ ယတယာဆင်ပါလို့၊ ပျိုစိတ်ကူး၊ လူ
ဘဝမကြုံအောင်ထူး၊ ဖူးစာခိုင်ပြိုင်ဆိုင်တော်မူတဲ့သခင်၊
လွတ်စမ်းပါအုံးရှင်၊ စိတ်ထဲတွင် ကြိုက်နဲ့သရှင်၊ ရိပ်ခနဲ
လာလို့ သူ့ကိုမြင်၊ မလုပ်ခြင်၊ အဟုတ်ပင်၊ ရှုပ်သရှင်
ချိန်းထားမို့ မစိမ်းကားနဲ့ သခင်။

ဂျပလဝမ်ကလေးခင်သောင်း၊ ဆလံပေးခွင့်တောင်း
ကို စက်ကွင်းဆိုသလို၊ ရထားကိုသူကမောင်း၊ ပျိုပျို
ယမင်းအလှသောင်း၊ ချိုနှစ်ကိုယ်အတွင်းက အောင်း၊
ရထားအလာမှာ၊ ကာတစ်ဆိုင် တောင်ဘက်သို့မောင်း။

သောင်းသောင်းရိုးစားပျို၊ ငိုမလို သေလိုက်ခြင်
အလိုရှင်၊ ကိုယ်ပင်သရမ်းလှချီရဲ့၊ လမ်းဆုံကျွေ့တွင်၊
ယူထဲတွင်၊ လီဆွဲငင်၊ သူ့ဘဲလာလို့ သာပေ့တင်၊ ဇွတ်ပင်၊
ဇွတ်ပင်၊ မိန်းမသားမို့ ပျိုကြောက်သရှင်။

မှတ်ချက်။ ကားမပေါ်မို့ မြင်းနှစ်ကောင်က ဘာဂီရထား
ပက်လက်နှင့် မြင်းရထားလုံးများသာ အသုံးပြုချိန် ဖြစ်သည်။
ကာတစ်ဆိုင်ဆိုသည်မှာ၊ မန္တလေးဘိလမ်းရှိ ငြုပ်ဆုံ တံဆိပ်
အင်္ဂလိပ်ဆေးဆိုင်ဖြစ်ပါသည်။

ယောင်ထုံး ဆံရစ် ဆံတောက်အရွယ်က သီဆိုသည်၊ ရန်ကုန်
သို့တခေါက်ဆင်းသွားရာမှ မန္တလေးပြန်လာသောအခါဆို ည၊
အနည်းငယ် ကြမ်းသော်လည်း ခလေးအရွယ်ကဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်၍
ပရိသတ် လက်ခံခဲ့ပါသည်။

ပြန်ပေါင်းထုပ်သီချင်း

ဘိုကေ၊ ဘီအေ၊ အက်ဖမောင်—တို့၊ ဩဘာသောင်း
ရှင်လာပြီ၊ ဩဘာသောင်းရှင်လာပြီ၊ ဒီနှစ်တွင်ဖြင့်ကံ
ဆံ့သည်၊ ဒီနှစ်တွင်ဖြင့်ကံဆံ့သည်၊ ရန်ကုန်-ရန်ကုန်ခွဲကာ
သွားမိကို၊ အသံနာလှသည့် ပျိုအလှမဒီ၊ ဘိုကေတွေပြီ၊
ပျိုယနေကြည့်၊ အချစ်သစ်နဲ့ ကစွပ်အကုန်ပေးမည်၊
(အကုန်ပေးမည် ၂)။

နမ်းလိုက်စမ်းပါ ကိုဘိုကေရယ်၊ သနပ်ခါးပျက်မှာ
မနုမြောပါဘူး၊ ကုန်ခဲ့တဲ့ရက်တွေကောလွန်းလို့၊ ဒေါ

သဖြစ်လှပါသည်။ ယနေ့ညတော့တွေ့ကြပါပြီ။ နေမဝင်
ခင်တောင်၊ မရွှေောင်ပေါင်၊ ခြင်ထောင်မျိုတမေချပပါ
လို့၊ လင်မောင်ဘိုကေအလှရယ်နဲ့၊ အားရပါးရ နှစ်
ယောက်ထဲကြည့်၊ ဘိုကေတွေကံကောင်းလို့၊ မသောင်း
လာပြီ၊ တွေ့ကြပါပြီ မျက်နှာမပြောင်းလိုက်ပါနဲ့၊ ပြန်
ပေါင်းထုပ်မည်၊ ချစ်တဲ့သူတွေကံကောင်းလို့၊ ပြန်ပေါင်း
ထုပ်မည်၊ တူနှစ်ဖြာကြည့်၊ တူနှစ်ဖြာကြည့်၊ (တူနှစ်ဖြာ
ကြည့်-အိုးမောင့်၃။) သြဘာ-သြဘာခင်သောင်း၊ သြဘာ
သြဘာခင်သောင်း၊ ကောင်းသည်၊ ကောင်းသည်၊
ကောင်းသည်၊ ကောင်းသည်၊ စက်ရာ မှာမက်စရာတွေ
ကညီ။

သြဘာသောင်းဆို

စုံနဲ့ သာမြိုင်လယ်သီချင်း

သယေ၅နှင့် ကောင်းပါပေသရွှင်၊ ပေးကွယ်စုံနဲ့သာ
မြိုင်လယ်၊ စုံနဲ့သာမြိုင်လယ်၊ သောင်းနှင့်ပျော်မယ်၊
ဘိုကေမောင်ရယ်၊ လမ်းရွှေောက်လို့ ဆိုမယ်၊ လူမသိအောင်
အလွဲနော်ဆက်ဆံ၊ ကျွဲကော်မျက်မှန်ရုပ်ကို ပြောင်းလို့
အုပ်ထုပ်ဆောင်းကာ သောင်းပါလိုက်မယ်၊ စုံနဲ့သာ
မြိုင်လယ်။

သည်ဆီမှာကွယ် အသင်းတွေလာတယ်၊ အပျင်းပြေ
စရာငယ်၊ အတီးတွေခုရာတယ်၊ တီပုံရင့်ညောင်၊ လက်
သံကောင်း၊ မသောင်းခင်လဲ လိုက်ပါရစေ အိုးကွယ်၊
လူပျိုလယ်လိုက်ရတာငယ်၊ အိုက်လှပါတယ်၊ သြဘာ

မယ်သောင်း၊ မရွှေသောင်း၊ စုံနဲ့သာမြိုင်လယ်၊ ရင်ရင်
စေဘို့သာသာယာယာ၊ တောင်းပန်ပါတယ်၊ စုံနဲ့သာမြိုင်
လယ်၊ သယောကိုလဲဝါသနာပါသူရယ်၊ ဟောတာကမူ
ကျွန်မကယူမယ်၊ အတူတူဘဲ၊ နေကြစို့ရဲ့ ပျော်မှာဘဲ
ကွယ်၊ ပေါ်လာခဲတယ်၊ ပျော်မှာဘဲကွယ်၊ ဆရာတင်
နန်းတော်ရွှေ့က၊ ပဒုမာအိုင်ဝယ်၊ စုံနဲ့သာမြိုင်လယ်။

x x x x

သြဘာသောင်း...ဆို

ကေ့သီချင်း

နန်းတော်ရွှေဆရာတင်ရေးသည်

(ခြေဆင်း) ချစ်သမျှကို မြင့်မိုရ်ရွှေထောင်လုံးသာပ၊
စိတ်ထဲရှိတာ မမုန်းနိုင်လွန်းလို့၊ အကုန်လုံးကြုံး၍မသုံး
တိုင်သွန်သင်မည်၊ မမုန်းနိုင်အလွန်ခင်သည်၊ ကျွန်တောလို့
ရင် ဘယ်အငြိမ့်ပွဲကမှ၊ မောင်သွားမကြည့်စေချင်ပေါင်
အတည်။

အော်...ဒါတော့လဲမင်းလွန်တယ်ထင်တယ်၊ သောင်း
တင်မဒီ၊ စိတ်မဖောက်ပြားပီးထေပေါ့တဲ့၊ မသောင်းနဲ့
တူတဲ့နမငနဲ့ ဇာကွဲမကလေးကတောင်၊ မောင့်ကိုလေကြိုက်
ပါရစေလို့ ဆိုလိုက်ပြန်ရင်ဖြင့် တခါထဲ ဆောင့်အော်
မည်၊ ဦးဘိုကေရယ်၊ ကျွန်မအမြဲဟဒယစွဲကွဲတယောက်
ဖြင့် တော်ပါပြီ။

မြန်မာနိုင်ငံ ဘုရင်နန်းမတော့၊ အများသိကြပါ တယ်နော်၊ ကျော်သည် မော်သည်၊ သူ့လင်ကိုသူ ချစ် လိုက်ပုံကတော့၊ မောင်းမနဲ့ ခြွေရုံ သွေလွန်ဖယ်သည်၊ သမီးကညာများ ဆက်လာတယ်ဆိုရင် နန်းတော်ပေါ် မှာ မရောက်ခင်၊ အောက်မြေပြင်မှာထားသည်၊ အမိန့် တော်ထုတ်တာက ကျုပ်လင်ကိုကြိုက်ရင်မခံနိုင်ဘူး အ တည်း၊ သူတဦးတည်းသာ ကန်တော့မည်၊ အဲဒီပမာကိုစွဲ လို့၊ ကျွန်မအမြဲ မောင်အပေါ်ချည်၊ ဦးဘိုကေရယ် ကျွန်မအမြဲ ဇကွဲတယောက်ဖြင့်တော်ပါပြီ။

ကောလိပ်စိန်သီချင်းများ
အသက်ဘူး(ခြောက်ပေါက်သံ)

ပါရမီချွန်လွန်မြတ်သူမို့ - (ပျိုလွင်ခင်မင်၄)စိတ်ထား စိတ်နေခြားတဲ့သူရဲ့၊ အများနဲ့ မတူ အင်ထူးမြတ်ပါတဲ့ ဇင်၊ မြလွင်ရသရွှင် ငယ်ငယ်ကထဲက၊ ကျွေးဇေးသွန် သင် အရာရာအသုံးကျသို့ ဆုံးမပါတဲ့လင်၊ ကိုယ်ကြီးစိန် မောင်ကြီးစိန်ခေါ်တာတောင်ပင်၊ မလွဲသာလို့ ကြား လိုက်ရ၊ နားခါးလို့ အင်မတန်ချဉ်၊ မခေါ်စေချင်၊ မ ပြောစေချင်၊ မကြည့်စေချင်၊ မကပ်စေချင်၊ မရပ်စေ ချင်၊ တယောက်ထဲခင်လို့၊ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် အသွယ် သွယ်ပြုပြင်၊ နေ့မှညတောအရာရာများကိုပင်၊ ဆောင်ရွက် ချင်၊ အချစ်ရမတ်ထူးလှချေရဲ့၊ အသက်ဘူးကြီးရဲ့၊ ပျို မြလွင်။

တိုဟို-သိကြားမြဲဟောပြောကများ၊ သူ့အခြေစုတေလေ ရောသလား...ထင်မိယောင်မှား... ၂။ ဆွေသာကိဝင် ဥဒယဘတ္တပုံသို့သွင်၊ မယားအလှကိုတရားပြသွန်သင်၊ မှတ် စရာအနည်းနည်းနဲ့၊ အသီးသီးပုံပြသင် (အဲဒါကျေးဇူး တင် ၂)။ ကောင်းဒါရယ် ဆိုးဒါရယ် သင့်ဒါရယ်ချင့်ကာ ရယ်၊ မှားဒါယွင်းဒါပင်၊ သည်းညီးခံခဲ့တဲ့လင်၊ ဒါကြောင့် မြော်မြော်မြင်မြင်၊ နာမယ်တောင်မှ ကျမကပြင်လိုက် ခြင်၊ မြလွင်ရဲ့ အသက်ဗူးအသဲကြော်-န့လုံး ကျောက်ကပ် ပူတူးတူးရဲ့လင်။

(တဝတိုင်းမှာပင်၊ အမြဲစွဲချင်အသဲစွဲလင်၊ အလုပ်အ ကြွေးကိုပင်၊ ပြုကာပင်၊ စုကာပင် ၂) စိန်စိန်လင်ရဲ့ မ မုန်းစေချင် မပြစ်စေချင်၊ မခွဲစေချင်၊ ခင်ခင်မင်မင်၊ တူစုံပျော်ရွှင်၊ မြော်မြင်၊ မင်လမ်းကိုဝင်ဖိုလ်လမ်းကိုဝင်၊ တူစုံပျော်ရွှင်မြော်မြင်၊ မင်လမ်းကိုဝင် ဖိုလ်လမ်းကိုဝင် ခင်မင်စိတ်နဲ့ နိဗ္ဗာန်တိုင် ခေါ်စေချင်၊ မှီခိုအားထားပါ တဲ့လင်၊ ကောလိပ်စိန်ကလီစာတဲရဲ့ အသဲစွဲအူစုံလင်။

ကောလိပ်စိန်...ဆို
ဆိုင်းဆရာစိန်ကလေး ရေးသည်
ယောက်ျား လှသီချင်း ပတ်စာပို့

ကျွန်းမြေဝယ်-ထွန်းပေတယ် နာမံသတင်း-သိန်ကြွယ်
စွာ-စိန်ဝဇီရာ ဂုဏ်ပြန့်သင်း-မယွင်းပါ ယောက်ျားလေး
လျှာ-မြမြရဲ့ မေတ္တာတဝတဝကချစ်ခင်အားကြွယ်

တရားကိုယ်ပြုတ်၊ အလိုကျစတယ်၊ ပျိုကျမလင်လင်ဆရာ၊
အထူးပေးမြတ်ပေးဒါ၊ ချောပေးဒါ၊ လှပေးဒါ။ ၂) နှုံး
မမျှလို့၊ ဆုမွပေးဒါ၊ စိတ်စေတနာ၊ များတဲ့သူမို့။ ၂။
မြဲလွင်သဘောမှသာ၊ အလှယဉ်အချောတကာ၊ ကျမအထင်
ပြောမှသာ၊ ဘယ်သူနဲ့ မှမတူ စိန်လင်ဆရာ။

(သံပြိုင်) ဆိုသင့်ပါပေဒါ၊ တိုင်းပြေလုံး မြို့လုံးချစ်တဲ့
ဆရာ၊ ချောဒါလှဒါ၊ ကုသိုလ်ကံကောင်းလို့ အကြောင်း
ဆက်ပြန်ရဒါ၊ ချစ်တာမေတ္တာ၊ သဘင်အရာထင်ကာ၊
နည်းမှန်လမ်းမှန်၊ ကျမ်းဂန်တွေကသာ၊ စိန်မဟာတိုင်းလုံး
ကျော်တဲ့ဆရာ။

ပေါက်စုရပဒုမာဘုရင်ဗိမ္ဗိသာမင်းနန္ဒနဲ့ စန္ဒာမြဟာဏ
ဥက္ကာသေန၊ ကစွည်းထေရ်သမဏ၊ အလှတင်ခေါင်ချုပ်
ကျမ်းထုတ်ဖေရှာ၊ အဲသည့်ပုံပခာ၊ စိန်မဟာလင် ယဉ်
ကျေးဒါကသာ၊ ထူးပေးဒါ၊ ပျိုမေလွင်၊ ဘုရားတကာ
စိန်ချောဒါတွေ ပြောချင်ဒါ၊ ယခုအခါ သူ့မှ သရက်
မျိုးတော့မဲ့မှချို၊ လူပျိုတကာ ထက်လှသူ စိန်ဘုရား
တကာ။

(သံပြိုင်) ဆိုသင့်ပါပေဒါ၊ တိုင်းပြေလုံး မြို့လုံးချစ်တဲ့
ဆရာ၊ ချောဒါလှဒါ၊ ကုသိုလ်ကံကောင်းလို့ အကြောင်း
ဆက်ပြန်ရဒါ၊ ချစ်တာမေတ္တာ၊ သဘင်အရာထင်ကာ၊
နည်းမှန်လမ်းမှန်၊ ကျမ်းဂန်တွေကသာ၊ စိန်မဟာတိုင်း
ကျော်တဲ့ဆရာ။

ကောလိပ်စိန်...ဆို

သုဝဏ္ဏပဗ္ဗတမုန်စိန်ချယ်သံနှင့်စ
(ခြောက်ပေါက်သံ) နာရီစည်း

စိန်ဝဇီယာကြီး၊ တနည်းပကြံ၊ အပေါင်းအသင်းနဲ့
သားတပည့်ခြွေရံ၊ ခိုလှုံမိုကာ၊ အရာရာ အားကိုးပြန်၊
သနားချင်းနဲ့ တရားရင်းရွာကာ၊ မျှော်ခါ ချင့်ကာ-တော်
ရာ သင့်ရာ၊ ဝေခွဲစိတ်ပြာလို့ အမှန်၊ ပါရမီစာဂီတန်တန်၊
ဖြေချင်လောနဲ့ ပြောခဲ့ပြန်...၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင်လိုက်
အာသီသန်၊ ကောင်းမြတ်တဲ့စေတနာဝေဖန်၊ ကရုဏာ
ထားခဲ့လေပြန်၊ (မှန်မှန်ကန်ကန် ၃) အများသို့ ပြော
တဲ့ သဘောရဲ့ အခြေခံ ၂-အော် စိန်ဆရာကြီးကိုခိုမိုး
နေကြပြန်၊ သဘင်သည်အပေါင်းကို ကောင်းသို့သူမိ။
စိန်တူးစော ဆင်ဆင်ရန်၊ ခုခံပြိုင်အမှန်၊ သူ့မှာတင့်
ပြန်၊ အမတာခွင် မပြလွင်လိုက်မဲ့ အာသီသန်။

(သံပြိုင်) စေတနာကြည်လင်ရန်၊ မေတ္တာမှန်သစ္စာ
ပန်၊ ပါရမီရှင်မို့ ပျိုလွင်ခင်မင်ပြန်။

(နာရီစည်း)

(ကြက်သရေစုံလင်ပြန်၊ ဘဝထူးကဆုပန်၊ ပြေပြစ်တဲ့
ရုပ်သဏ္ဍာန်၊ ဘယ်တင်းမကျန်သူ့ မူဟန် ၂-) နိုင်ငံအပြ
ပြေထင်ရှား၊ ကျော်ကြားသူမို့ မှီခိုပြန်၊ အထိုင်းကြည်

လို့ ရည်ကာဆုပန်း၊ ခင်ခင်မင်မင် ကြင်ကြင်နာနာ၊
မေတ္တာထားလို့ သနားရင်ကြံ။

(သံပြိုင်) စေတနာကြည်လင်ရန်၊ မေတ္တာမှန်သစ္စာ
ပန်း၊ ပါရမီရှင်မို့ ပျိုခင်မင်ပြန်။

ဝါးလပ်စည်း

စိန်စိန်လင်လင်ခင်မင်၊ သူမို့ အမှန် မမြလွင်ဆိုရပြန်၊
စိန် တယောက်ထဲဖောက်မလှ၊ ပါရမီစာဂီသော၊ ကြည်
ဖြည့်စွမ်းရန်၊ စေတနာအမှန် မှီးခိုသူအပေါင်းတို့များ
လေပြန်၊ အဲ ဒါကြောင့် ပါရမီကံ၊ ပြည်နိဗ္ဗာန် သို့
ဆိုက်အောင်၊ လိုက်မယ်သွားမယ်၊ သနားဘွယ် ကယ်
ဆယ်တို့ကြံ စိန်စိန်သက်နံ။

(သံပြိုင်) စေတနာကြည်လင်ရန်၊ မေတ္တာသစ္စာပန်း၊
ပါရမီရှင်မို့ ပျိုခင်မင်ပြန်။

များပြားသည့်၊ သားတပြည့်ခြွေရံ၊ အေးစေ၊ မြစေ၊
ဝစေ၊ တန်တန်၊ စေတနာ၊ ဇောမှာလွန်ထက်သန်၊ မြတ်
ဆုပန်းစိန်ချိန်ဆရန်၊ ပေါင်းသင်းရဲ့ ကောင်းချင်းအာသီ
သံ၊ တူဗျော်ဗျော်ပေါင်းဘက်ရန်၊ မြပျိုလွင်ခင်အောင်
ကြံ၊ ဘဝတိုင်းမှားကံ၊ ဆက်တိုင်းဝေကံ၊ ပေါင်းမယ်ခိဋ္ဌာန်
စိတ်ကြံ၊ ချစ်ခင်ဇောနဲ့ ပြောပြန်၊ စိန်ရွှေလက်တွဲလို့
အောင်ပွဲတူထူး။

(သံပြိုင်) စေတနာကြည်လင်ရန်၊ မေတ္တာမှန်သစ္စာ
ပန်း၊ ပါရမီရှင်မို့ ပျိုခင်မင်ပြန်။

ကောလိပိစိန်-ဆို

လင့်အသရေဆောင်သီချင်းပတ်စာပိုး

ဦးကြင်ခဲရေးသည့်

မြလွင်ချစ်ပြန်၊ စိတ်မနှောမှာ မှန်မှန်ကန်ကန်၊ ဟုတ်
သမျှဆိုမယ်စကား နားတော်ဘင်ရန်၊ ပညာဉာဏ်ထူးတဲ့
သူမို့ ခြားတဲ့သူမို့ အရာရာဝေဖန်အလောင်းတော်မဟော်
သို့သဏ္ဍာန်၊ ကြီးမြတ်ရာကိုမကြံ၊ ခင်အမရာထုံးသို့ပုံစံ၊ ပါ
ရမီကျိပြည့်မဲ့ရည်သန်-စိန် လင် ကိုခင်မင်လေပြန်၊ စောင့်
စားမျှော်လို့ ကြံ၊ ပေါင်းသင်းဘို့ရန်၊ မြော်မြော်မြင်မြင်
ခင်မင်လေပြန်၊ ကောင်းမြတ်တဲ့အာသီသန်။

(သံပြိုင်) ပျိုမြလွင်ခင်မင်ကြောင်းကိုပြောရပြန်၊ မိဋ္ဌ
ဝေကန် လင့်ဂုံကံကြက်သရေတိုးအောင်၊ ဆောင်ရွက်မယ်
စေတနာမှန်၊ ချစ်ပြန်မြလွင် တယောက်ထဲ၊ စိန်စိန်
စိန်လင်ကံကြံ၊ ကိုးနဝရတ်၏သဏ္ဍာန်၊ အတိုးအနုဋ္ဌတန်
ပြန်၊ ငယ်မူရာဟန်ချောတဲ့သူမို့၊ မြလွင်အပိုအမိမပြော
ပါဘူး၊ လောကထဲမှာ၊ ဒီလင်မျိုးရှားလို့ အမှန်၊ သဘင်
ပညာလဲထူးကဲလွန်မြောက်ပြန်၊ ဘာသာ ရပ်ခြားတိုင်း
တပါးကအတုခိုးပြန် (စိန်စုံလဲစုံတဲ့၊ စုံလဲစုံတဲ့၊ တကဲ့ဗာ
နည်မှန်၊ ၂-) ခေတ်လဲအမျိုးမျိုးဆန်၊ ပြိုင်နိုင်သူဝေး
ပြန်၊ အဘက်ဘက်ကကြံ၊ ဒါတွေကိုလဲပျိုစွဲပြန်၊ သဘင်
မှာကြည့်ရန်၊ ပညာရှိအမှန်၊ ဘုန်းရိပ်ကိုခိုလှုံပြန်၊ ပျိုမြ
လွင်သက်နံ။

(သံပြိုင်) ပျိုမြလွင် ခင်မင်ကြောင်းကို ပြောရပြန်၊
 ဓိဋ္ဌဝေကန်၊ လင်ဂုဏ်ကြက်သရေတိုးအောင်၊ ဆောင်ရွက်
 မယ် စေတနာမှန်၊ ချစ်ပြန်မြလွင်တယောက်ထဲ စိန်စိန်
 စိန်လင်ကကြံ၊ ပေါင်းရန်သင်းရန်၊ ငယ်ရွယ်စဉ်ထဲက
 (မျှော် ကာ ကြံရည်သန်) ပျိုတယောက်ထဲဖောက်မလွဲ
 စိန်စိန်ကြင်ရန် (မြလွင်ဇောအာသီသန် ၂-) ကျမလင်စိတ်
 လိုရာ ဖြည့်မယ်လောကပြည်နိဗ္ဗာန်၊ တူတူပျော်ရွှင်ရန်။

(သံပြိုင်) ပျိုမြလွင် ခင်မင်ကြောင်းကိုပြောရပြန်၊
 ဓိဋ္ဌဝေကန်၊ လင်ဂုဏ်ကြက်သရေတိုးအောင်၊ ဆောင်ရွက်
 မယ် စေတနာမှန်၊ ချစ်ပြန်မြလွင်တယောက်ထဲ စိန်စိန်
 လင်ကကြံ။

ကောလိပ်စိန်-ဆို

ငွေသော်တာသီချင်း (ငါးပေါက်သံ)

ချစ်ရေးကိုပိုသက်သေတင်၊ စွဲစွဲမြဲမြဲ မခွဲတဲ့ကြင်ဘို့၊
 ဂန္ဓိန္ဒရ၊ ရွာဖွေကာပင်၊ ကျမ်းဂန်ကစုံလင်ပါသရွင်မနော
 စိတ်ငြိမ်စွ၊ သဘောစိတ်ချိန်ဆ၊ ကောလိပ်စိန်ကျမကြံ
 ဆလိုပင်၊ မှန်းမြော်ကာတွေးကာဆင်ခြင်၊ ချစ်တဲ့ဇော
 တွေပြောကာပြခြင်၊ လင်သမတ၊ အစဉ်ပ၊ ကျင့်ပမယ်
 ရှင်၊ ပုဏ္ဏန်းမျက်လုံးကဲ့သို့ကြည့်နေချင်။

(သံပြိုင်) ငွေသော်တာလပုံသို့သွင်၊ အလိုပြည့်တဲ့
 စိန်မဟာလင်။

ယောဟက၊ ဘဒ္ဒမောင်မယ်သွင်၊ ဘဝနှစ်ထောင်တိုင်
 တိုင်ပေါင်းဖော်ရွက်တင်၊ စာတွေ့ပင်၊ ကောလိပ်သဘော
 စိတ်ဆိုရလျှင်၊ တရက်နှစ်ရက်လောက် သာပျိုကထင်သ
 ရှင်၊ မှန်းဆပါလို့ တရန်တခါလိုပင်၊ မှန်စွာပျိုမြင်၊ အ
 စဉ်အမြဲပင်မခွဲချင်ဘူးရှင်ပျိုမေလွင်။

(သံပြိုင်) ငွေသော်တာလပုံသို့သွင်၊ အလိုပြည့်တဲ့
 စိန်မဟာလင်။

သုတိမင်္ဂလာ ကြက်သရေရှိတဲ့လင်၊ အစစပင် ပဉ္စာ
 ရုဇမြတ်လောင်းတော်သို့သွင်၊ ကျမကထင်၊ အားကိုး
 ဒါအမှန်ပင်၊ စိန်မဟာလင်၊ အမြဲပင်၊ မခွဲချင်၊ ဆိုဆုံးမ
 ပြသဒါပင်၊ လိုက်နာသူပါရှင်၊ အော်...ဆိုဆို ဆဲဆဲ
 မာန်မာန်မဲမဲ မခွဲနိုင်အောင်ရှင်၊ ပျိုကောလိပ်စိန်မဟာ
 လင်။

(သံပြိုင်) ငွေသော်တာလပုံသို့သွင်၊ အလိုပြည့်တဲ့
 စိန်မဟာလင်။

ကောလိပ်စိန်-ဆို

ကျေးဇူးရှင်ဆရာ

ကျေးဇူးရှင်တဆရာ အဖေစိန်မဟာ အခြေမခိုင်နိုင်
 စရာပ ထာဝရဖြင့် ဟံသခွဲမှာနိုင်ငံတလွှားမှာထင်ရှားအရာ
 အကြံဉီးလို့ ထူးဆန်းတာ၊ လောကီလောကုတ္တရာပညာ
 လို့ သတိသမ္ပဉ်မကွာ၊ နမူနာတူစွာခြားသူများဖက်သာ
 ကြံစိတာ၊ ဇာတ်သွားအလာမှတ်သားစရာ၊ သတိ အ

နာဂါတ် ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ၌၊ မဟာဝင်ရာဇဝင်အဆန်းဆန်း အခန်းခန်းအဖြာဖြာ သစ်ဆန်းတာပါ။ (ဟံသာသဘာဝမှ၊ မွေးဘဝဂါပူတာ၊ မဟာပူလာအကျိုးကြောင့် ဇာတ်ဆရာမညိုအောင် မပြတ်သပြာတိုးလို့ ရွှေမိုဗ်းငွေမိုဗ်းရွာ၊ စုံမက်ခါ၊ ဂုဏ်တက်လာ၊ ကျွဲတဲ့အခါ၊ ပညာနည်းလမ်း၊ စည်းကမ်းမှန်စွာ၊ သဘောကကြံစဉ်က၊ ပြောသမျှဉာဏ်မှီတာ၊ အကရော၊ အထရော၊ အကြရော၊ ကျန်မသဘောလိုက်ရော၊ ခင်စရာမင်စရာ လင်ဆရာကလဲ့ရင်ဖွဲ့စကဲ့စိတ်ကထင်မြင်တာ၊ ကျေးဇူးပါရှေးဦးစွာပေါင်းမဲ့အခါ၊ အကြောင်းမတဲ့ရှာ၊ နှစ်သွယ်ဆက်ဘို့ကြံခဲ့တာ၊ ဘယ်အတွက်ကြောင့်မပေါ်လာ၊ တွေးမိတိုင်းသားစိတ်နာ၊ လင်တယောက်မှာ၊ စောင့်လို့နေတာ၊ ကြုံလာ၊ မြဲမြန်စိန်စိန်မှာ၊ အိုဇာတာကောင်းတဲ့အခါ တရားဘာဝနာ၊ ဘုရားတကာပါ၊ ကျောင်းတကာပါ၊ ဘုရားတကာအားလုံးခေါ်ကြမှာ၊ ငြိမ်ငြိမ်စွာနေပါသင့်တာ၊ စိန်စိန်မှာ၊ စိုးရိမ်ပူပန်တာ၊ ငြိမ်ငြိမ်စွာနေတိုင်းပါသင့်တာ၊ တရားဘာဝနာ ဘုရားတကာကျောင်းတကာ ဘုရားတကာအားလုံးခေါ်ကြမှာ။

အမည်ကလည်း လူတိုင်းကြားသိဘူးပေမည်၊ ဒေါ်ငွေမြိုင်ကဲ့သို့ပင် ဘဘဝါရင့်သော မင်းသမီး ကြီးတဦးဖြစ်လေသည်။

(၂၀) ဩဘာသောင်း

ဂ-နှစ်သမီးအရွယ်ကစ၍ နာမည်သတင်းကြီးခဲ့သော အငြိမ့်မင်းသမီးကြီးတဦးမှာ ဩဘာသောင်းဖြစ်လေသည်။ အရုပ်ကြီးက

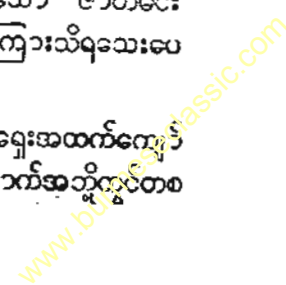
နှင့် ထမိတ်ဆင်ပုံမှာ မထွေးလေးတပည့်ပီသလှသည်။ ပညာဝါရင့်သည်။ ယခုတိုင်မန္တလေးမြို့တွင်ရှိနေကာ၊ ဇာတ်အငြိမ့်ပညာသင်တပည့်များကို ပုံလောင်းပေးနေရာမှ၊ ယဉ်ကျေးမှုဌာနတွင် ဆရာမကြီးတဦးလည်းဖြစ်နေပေသည်။

(၂၉) ကောလိပ်စိန်

ကောလိပ်စိန်၏ အမည်ရင်းမှာ မမြလွင်ဟူ၍ခေါ်သည်။ ဝါးခယ်မသူဇာတိဖြစ်၍ မင်းသားကြီး ဦးဘိုရှိုး မင်းသမီးကြီး မရွှေမွန်တို့၏ သမီးဖြစ်သည်။ ၁၅-နှစ်သမီးခန့်တွင် ဦးဘိုစိန်ကခေါ်ယူပညာသင်ပေးပြီး၊ နှစ်နှစ်ခန့်ရှိသောအခါ ဇာတ်စီးမင်းသမီးကြီး အဆင့်အတန်းထောက်လာသည်။ အိုးစည်ယိမ်းတွင်လင်ကင်းက၊ နှင့် များစွာကြည့်၍လှသည်။ ဝှင်ချည်နှင့်ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက် အဆင်ပြေလှ၏။ အသံဝါအသံကောင်း၊ အပြောကောင်း၊ အဆိုကောင်းဖြစ်သောကြောင့်၊ ကောလိပ်စိန်ကို ပရိသတ်တို့အသိစွဲကြိုက်ကြသည်။ ယခုအခါ ကောလိပ်စိန်သည် အသက် ၄၀-ကျော်ခန့် ကောင်းစွာကျန်းမာခြင်းမရှိ၍၊ ဇာတ်သဘင်အလုပ်ကို ရပ်နားပြီး ဥပုသ်သီတင်းစောင့်၍နေရှာတော့သည်။ (၁၉၆၀-ခုနှစ်လောက်ကကွယ်လွန်ရှာပြီ)။

သို့လျှင် မြန်မာအမျိုးသမီး ဇာတ်သဘင်သည်ကြီးများတွင် မင်းသမီး ကောလိပ်စိန်နောက်၌ ပညာပြည့်ဝသော ဇာတ်မင်းသမီးကောင်းများ ပေါ်ထွက်လာသည်ဟု မကြားသိရသေးပေ (၁၉၃၈-ခု)

သို့ကြောင့် မြန်မာဇာတ်သဘင်ဘက်တွင် ရှေးအထက်ကျော်ကာရိတ် တရိန်ထိုးတိုးထက်ခဲ့သလောက် နောက်အဘို့တွင်တစ

တစ် အောက်တန်းကျသွားမည်ကိုပင် စိုးရိမ်ကောင်းဘွယ်ရှိနေလေရာ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ဇာတ်သဘင်ပညာသည်တို့သည် ဆုတ်ယုတ်မှုကို တွန်းလှန်ခုံခိုင်ကြလျက်၊ ရှေးမူမပျက်တူင် ခေတ်ပြင်စံနစ်သစ်တို့ဖြင့် ပူးပေါင်း၍၊ ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် မြန်မာ့ဇာတ်သဘင်မျက်နှာမငယ်စေရန်၊ ကြန့်ကြန့်ခုံခိုင်ရည်ရှိကြပါစေဟူ၍ ဆုတောင်းမိပါသတည်း။

နောက်ပိုင်းတွင် နာမည်ရလာသော ဇာတ်မင်းသမီးများမှာ လောဘာတီခင်ညွန့်၊ ဗလပြန်၊ မေစိန်၊ အောင်သန်းတင်၊ ခင်စန်းတင်စသည်တို့လည်း ရှိကြသေးသည်။ အငြိမ်မင်းသမီးကြီးမစိန်သုနှင့်တပြိုင်တည်း ထင်ပေါ်ကျော်ကြားခဲ့သူမှာ မစိန်ဆင်ကြီးဖြစ်၍ ၎င်းနောက်ခေတ်တွင် အစောဆုံး နာမည်ကြီးခဲ့သူ အငြိမ်မင်းသမီး ဩဘာသောင်းမှစတင်လျက်၊ ဒေလီညွန့်၊ ဂီတမယ်လှကလေးစိန်၊ နေရှင်နယ်ခင်ပု၊ ဩဘာညွန့်၊ ပျော်တော်တော်ဆက်တင်အောင် ကြာသောင်းစိန်၊ ဥက္ကလာအေးကြည်လောဘာတီမြရင်၊ ယုဝတီမြသောင်းခင်တို့ဖြစ်၍ ရန်ကုန်မြို့တွင် နာမည်ကြီးသူ အငြိမ်မင်းသမီးတို့မှာ ယုနီဘာစိတ်မြသန်းကြည်တရုမ်မကလေးတင်ကြည်၊ ချင်းမအောင်စိန်၊ တလိုင်းမြကျင်၊ ရွှေနှင်းဆီ၊ ရွှေလိပ်ပြာ၊ ရူပါရုံခင်ကြည်၊ ဒေါ်ပုံခင်ကြည်၊ ဖက်ရှင်အောင်ငွေစသည်တို့ဖြစ်ကြလေသည်။

စစ်ပြီးခေတ်ထင်ပေါ်လာသူ အမျိုးသမီးအငြိမ်သဘင်ပညာရှင်တို့အများအပြားကျန်ရှိလေသေးသည်။

ဒဂုန်ခင်ခင်လေး
၁၉၄၈-ခုနှစ်ရေး

ထပ်ဖြည့်မှာကြားချက်

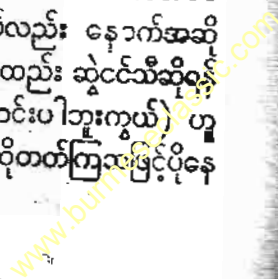
၎င်းမြန်မာဇာတ်သဘင်မှ အနုပညာသည် အမျိုးသမီးကြီးများ၏ ဆောင်းပါးမှာ လွန်ခဲ့သော ၁၉၄၈-ခုနှစ်က ရေးသားခဲ့သဖြင့် ယခု ၁၉၆၇-ခုနှစ်တွင် ဒုတိယအကြိမ်စာအုပ်ရိုက်နှိပ်သော အခါထိ (၁၉) နှစ်မျှကြာရှိခဲ့ပြီဖြစ်သောကြောင့် ထိုစင်အခါက အသက်ထင်ရှားရှိနေသေးသူ အနုပညာရှင် အမျိုးသမီးများသည် ယခုအခါ၌ ကွယ်လွန်ကြလေပြီ မန္တလေးပန်ကျာဆရာမကြီး ဒေါ်ဩဘာသောင်း တဦးသာလျှင် အသက်ထင်ရှားရှိပါတော့သည် မြခြေကျင်း ဒေါ်ငွေမြိုင်နှင့် ကောလိပ်စိန် ဒေါ်မြလွင်တို့ ၂-ဦးသည်ပင် လွန်ခဲ့သော ၄-၅-၆-နှစ်ခန့်က ကွယ်လွန်ရှာကြပြီဖြစ်ပါကြောင်း။

ဒဂုန်ခင်ခင်လေး

ပန်ကြားချက်

ရှေးအမျိုးသမီး စာဆိုဆောင်းကြီးများရေးသားခဲ့သော တဗျာဂီတ၊ ရတု၊ ရကန်၊ အဲအန်၊ လူးတားများအနက်မှ အချို့ စာများ၌ အပိုအလိုအကျင်းအကျွန် အနည်းအပါးပါရှိသွားပါသည်။

ဥပမာအားဖြင့် လိုင်ထိပ်ခေါင်တင်၏ ရေယမုန်ပတ်ဂျိုး အဆုံးမှ ဒွေးချိုးသဖြန်တွင် (ပင်တိုင်သူ စိတ်မကောင်းအောင်လောင်းနေညွန့်မျိုး) ဟု မူရင်းအမှန်ရှိသော်လည်း နောက်အဆိုတော်များက (အောင်) နေရာ၌ အသံတရိုက်ထည်း ဆွဲငင်သံဆိုရန်ခက်သောကြောင့် (ပင်တိုင်သူ စိတ်မကောင်းပါဘူးကွယ်) ဟူ၍ (ပါဘူးကွယ်) ကို စကားလုံးအပိုသွင်းဆိုတတ်ကြသဖြင့်ပိုနေ

ပါသည်။ အလားတူစွာပင် အချို့ သီချင်းများမှာလည်း အနည်းငယ်စီပိုခြင်းလိုခြင်းများပါရှိပါကြောင်း၊ သို့ရာတွင် မူလသီချင်း၏ စာမူရင်းများအဓိပ္ပါယ်လွတ်ကင်းသွားလောက်အောင်ထိခိုက်ခြင်းမရှိလှ၍ အများပြင်ဆင်ချက်များ သီးသန့်ဖော်ပြခြင်းမပြုတော့ကြောင်းပန်ကြားအပ်ပါသည်။

ဒဂုန်ခင်ခင်လေး

မငွေမြိုင်-ဆို

အောင်ပင်လယ်သီချင်း

နန်းတော်ရှေ့ ဆရာတင်ရေးသည်

စိမ်းမြလှချယ် အောင်ပင်လယ် တောနဲ့ တောင်စွယ် ခြေကျင်းမြိုင်ပျော်တဲ့ နယ်။

(လွမ်းတော်မူလို့ စာကိုစီတယ်၊ တိမ်နီတိမ်ဝါတိမ်ပြာ တွေသန်းပြန်တော့) ၂- (ဘယ်ဆီသို့ ဘယ်ဝါသို့လွမ်းရတယ်၊ ညွှန်းပါကွယ်၊ ကြာပင်အိုင်ကြီးအလယ် ၂-) မိုးခါဝယ်၊ ချိုးလာမယ်၊ မိုးခါဝယ်၊ ချစ်သူပန်ဘို့ရယ်၊ ရည်ရွယ်ခါထားခဲ့တယ်၊ ပဒုမ္မာကြာရယ်၊ ကျမရည်းစားနဲ့ ညားအောင်စောင့်အုံးမယ်။

လက်ဦးပန်ချင်ရင် အမုန်ပင်လာခဲ့ (မြိုင်ခေါ် ချင်ပါတယ် ၂) လာစမ်းကွယ်ချစ်တဲ့သူကလေးရယ်၊ အောင်ပင်လယ်တောခြေဝယ်၊ မောလေတယ်၊ ချောမေရယ်၊ ရွှေကြာပန်းကိုပန်ပါမယ်၊ ခင်ဘွယ်၊ မင်ဘွယ်၊ အော်ကျမရည်းစားနဲ့ ညားအောင်စောင့်အုံးမယ်။

မခွာနိုင်ဘူးကွယ်၊ ကမ္ဘာတိုင်နူးတယ်၊ လွမ်းတော်မူတဲ့အသက်ကယ် ရှက်ဖွယ်၊ ဘယ်နှယ်လဲဟယ်၊ ယဉ်သူလာတိနွယ်၊ အင်မတန်ကျေနပ်ဖွယ်၊ လွမ်းတော် မူပြောလောက်ပေတယ်၊ ချောသလောက်မေရယ်၊ ယဉ်ယဉ်စနွယ်၊ ကြင်ကြင်ပါမယ်၊ နန်းတော်ရှေ့ရေးတဲ့အောင်ပင်လယ်။

X X X X

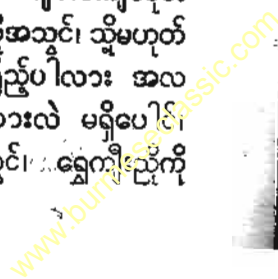
မငွေမြိုင်-ဆို

ဒုတိယရွှေကျီးညိုသီချင်း

နန်းတော်ရှေ့ဆရာတင်ရေးသည်

ချစ်လို့ ရယ်တဲ့မကုန်း၊ ဘယ်တော့ကမှ မမြိုင်မကုန်ပေါင်ရှင်၊ ယုံချင်ယုံမယုံချင်နေ၊ ဝသုံပေကြီးပန်ကြားပြီး သက်သေတင်မယ်၊ ဤရွှေကျီးညို အနည်းနည်းသက်သေတင်။

လာပါတော့ပျိုငယ်ကြိုက်လင်၊ မြိုင်မြိုင်ဂနိုင်းတွင်၊ အ-အ-ရွှေကျီးညို၊ နန်းတော်ရှေ့ဆို၊ ဟိုဖခင်ကြိုမယ်၊ ယောကျ်ားပေါ်တိုင်းမလိုချင်၊ နောက်များကျောခိုင်းဆိုချင်၊ မြိုင်ချစ်ခင်ရာ၊ သဗ္ဗာပေါ်သို့အသွင်၊ သို့မဟုတ်ရင်လဲ မုန်းတယ်မဟုတ်လားရှင်၊ ကြည့်ပါလား အလကားကျောတဲ့လင်၊ အစကရှင်၊ မယားလဲ မရှိပေါင်၊ အားလဲမရှိပေါင်၊ ပြောတာကသွင်သွင်၊ ရွှေကျီးညိုကို ထင်သလို မြိုင်ရိုက်ချင်။

ယောက်ျားတိုင်းပါရှင် ခေါင်းပေါင်းစ ဘေးတင်၊
မေးရင်ဖြင့် လူပျိုစင်။

ကျွန်တော်မိန်းမရှိပေါင်း ရိတိတိပိုးတာရိုးပါပြီအကို
ရေ၊ ဘိုကေလင်၊ မြိုင်မယုံကြံပလေဝသုံမြေကြီးပန်ကြား
ပြီး သက်သေတင် ဤရွှေကျီးကို အနည်းနည်းသက်သေ
တင်၊ (လူပျို) ။ စင်၊ ကျွန်တော်မိန်းမ ရှိပေါင်း၊ ရိတိတိ
ပိုးတာရိုးပါပြီအကိုရေ ဘိုကေလင် မြိုင်မယုံ ဝသုံမြေ
ကြီးပန်ကြားပြီး သက်သေတင်မယ် ကိုရွှေကျီးညိုကို အ
နည်းငယ်သက်သေတင်။

x x x x

မငွေမြိုင် .... ဆို

စန္ဒကူးမြိုင် သီချင်း

နန်းတော်ရွှေဆရာတင်ရေးသည်

အခြေခိုင်ခိုင်မငွေမြိုင်တို့ ရောက်ကြရင်ဖြင့်၊ သနား
စရာမမြိုင်၊ ချစ်စရာမမြိုင်၊ အဆုံးအပိုင်ရနိုင်၊ မမုံးနိုင်
စရာမြိုင်၊ ကာလတီးလုံးပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်၊ နန်းတော်ရွှေ
ဆရာတင်စီရေးမြိုင်။

မြိုင်၏အကြောင်းကို အသီးသီးမှတ်စရာ၊ လှည့်လည်
ပြန်ကာ၊ ကြည့်မိပြန်တာ၊ လူတိတသွားထို ကြောင့်ကံထူး
ပါတဲ့၊ ဉာဏ်ထူးပါတဲ့၊ ကံထူးပါတဲ့မြိုင်၊ ကြည်ကြည်
လင်လင် အေးအေးဆေးဆေးမြိုင်။

တန်ဆောင်မုန်းနဲ့ တန်ဆောင်တိုင်၊ သူအိမ်ထဲလဲမြိုင်၊
ငါ့အိမ်ထဲလဲမြိုင်၊ ဆီခိုးရောင်စုံမြိုင်၊ အရပ်ချင်းကမြိုင်
များရာကနိုင်၊ ဖွားရာကမှမြိုင်ရှင်၊ ခြေကျင်းမငွေမြိုင်၊
စိတြဂီဝါရာဇာမင်းသို့၊ အချင်းချင်းပျော်တဲ့မြိုင်။

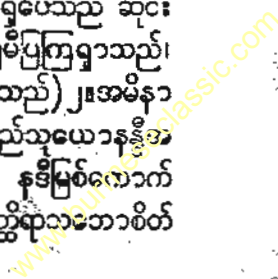
အကြောင်းယှဉ်မြိုင်၊ မင်းဝံဘောင်စောင်း ကျောက်
လမောင်းတောမြိုင်၊ ပုထုဇဉ်သားမုန်းနိုင်ရုံသမျှ မြိုင်
တော့စုံအောင် မပြောပါရစေနဲ့၊ မောလှချီရဲ့ တကယ်
ကိုထူးတဲ့ငွေမြိုင်၊ စန္ဒကူးလုံမွေးတဲ့မြိုင်၊ အိပ်တော့လဲမြိုင်၊
စားတော့လဲမြိုင်၊ ငွေမြိုင်ငွေမြိုင်၊ မဟာမြိုင်ကြီးမှာတ
ယောက်ထည်းပျော်တဲ့မြိုင်။

x x x x

ငွေမြိုင် .... ဆို

သုယောနန္ဒီသီချင်း

လွန်လေပြီးသောအခါ၊ ဗာရာဏသီ တိုင်းမင်း
သုယောနန္ဒီမကောင်းသော မဟာဒေဝီ (တေးမိတော့မ
သဒိကောင်းသလားခင် မဒိစောင်းသမားနှင့်ကျင်လည်
မရွှင်ပြီ၊ ဤဓမ္မတာအတိုင်း ကိုင်းလိုရာရှိပေသည် ဆိုင်း
လို သာကြည့်နေပြန်ပါပြီ) ရသမျှပါရမိပြကြရှာသည်၊
မဟာပထဝီ၊ ဤမြေကြီးသက်သေခံရှိပေသည်) ။ အမိနာ
မည်စိတ်ကြံစီ) ဝိဋ္ဌာန်သည်၊ နိဗ္ဗာန်ပြည်သုယောနန္ဒီအ
များဖြင့် ဆိုပါမည်။ ဤလောကီဝယ်၊ နဒီမြစ်လောက်
နဒီဆိတ်ငြိမ်ရာ ဗြဟ္မဏာဝံသီ၊ ဤထိုရာသောဘာစိတ်

ကြံသည်) (မဟေသီရှေ့ညီသဉ္ဇာ၊ ကိန္နရာဒေဝီများစွာ ပေလီ) ၂။ ငစုန်တောင်ချစ်ကြီးနှောင်ဖွဲ့သည်။ သုယော နန္ဒီ(မှတ်စုမှတ်ရာ၊ လမ်းမျှော်၍ဆက်မည်၊ လတ္တုသတ္တာ၊ ကျမ်းတော်ကထွက်သည်) ၃။ တနိုင်ငံမြိုင်ယံခြားဆီသို့ ပုဏ္ဏားလင်ကလဲဥစ္စာရှာသည်။ ပုဏ္ဏားမကြီးဟာလေ၊ ဘယ်ကလောက်မှမတရားလေဘု၊ မြောက်မထားတယ် လို့ ဘုရားလောင်းကဆိုပြန်ပါသည်။ (၂) မယားယူ အလွန်ခက်ကြသည်(စကားအညွန့်ချက်အညီ၊ မယားအယူ ခက်ကြသည်။) ၂။ ကြောက်ပါရဲ့ အတည်၊ သုယောနန္ဒီ ၂ မာဂန္ဒီဆိုတာတမင်မြေကိုအောင်းစေ၍လင်သေကြောင်း ကိုလ-မကောင်းတာကို ကြံစီပေသည်။ ၂။ (သနားပါ တယ် ၂။ မယားရှာတယ်) အကိုကာလသား။ မောင်ကာ လသား။ တကြီးကာလသား (နန်းတော်ရှေ့ ဆရာတင်စီ သည်) ၃ (တရားနဲ့ စာဖွဲ့အညီ စကားနဲ့ မှာခဲ့သည်) ၂ ကြောက်ပါရဲ့ အတည် သုယောနန္ဒီ။

x x x x

မငွေမြိုင်...ဆို

ညဉ့်ရုံတော်သီချင်း

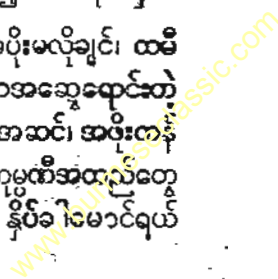
ငွေမြိုင်ကလေးကို ခိုးမယ်လို့ လူဆိုးတွေနဲ့ မောင်တိုင် ပင် မန်းမြို့တောင်ညောင်ပင်ကြီးမှာ မြင်းကိုယ်စီပြင်။
လထွက်ကလေးကိုတဲမြင်းပေါ်တင်၊ လဝင်ရင်မန်း တောင်ရောက်အောင်၊ မြင်းငေါက်လို့ နှင်။

တဘောင်ရှေးကအတိတ်နဲ့ စီစဉ်၊ မနေနိုင်စရာ ပိုးတဲ့ ပမ်းတဲ့လင်၊ ငွေမြိုင်ကညာခိုးလဲ့ ပါတော့ရှင်၊ ဓမ္မတာ စခန်းမတော့ စန်းတဘောင်ဆောင်လျှင်၊ ရတနာလျှမ်း တဲ့ မန်းမြို့တော်ညောင်ပင်၊ အတင်းခိုးဘို့ မြင်းကိုးစီး မောင်ကပြင်၊ ညအဆက်ကြောင့်၊ လသွက်ကိုတဲမြင်း ပေါ်တင်။

ဘိုကေသိမ်းငယ်ချစ်လင်၊ မြန်မြန်ခိုးလဲ့ ပါတော့ရှင်၊ (လဝင် ၂) ရွှေမန်းမြို့ နယ်နိမိတ်တွင်၊ မြင်းနဲ့ တင်၊ အ တင်ပင် မလင်းခင်၊ (မြောက်ကျွန်းသို့) အခုတွေ့ ရတဲ့ မြေမြိုင်ပျိုခင်။

ညဉ့်ရုံတော် ၂ ယောက်မိန်းဘို့ ဆံ့အောက်သိမ်း အဝင်၊ မငွေမြိုင်ခိုးတဲ့ဓာတ်ကားရှင်၊ အလိုဆိုး ဘားထိပ် တင်၊ ရည်းစားအနိပ်လင်၊ ရက်ချိန်း၍ မှာလိုက်ချင်၊ ချစ် သူကလေး ပြေးကြစို့ရဲ့ မနေနိုင် ငွေမြိုင်မောင်အတတ် ပူပင်၊ ဟိုခေါင်နားမှာရှိတယ်ထင်၊ (ကျလောင် ၂) (ဘို ကေသိမ်းတဲ့ ဓာတ်ကားရှင်၊ ကျမပင်ရသရွှင် ၂)၊ (မှောင် စ ၂) မှာရှင်၊ (မောင်က ၂) မလာခြင် မငွေမြိုင် အဆက် ကျရင် လက်ပြမယ်ရှင်၊ ကိုကိုကဆီး၍ ခေါ်လိုက်ခွင်း

အဖေအမေသိမှာစိုးသူမို့၊ အထုပ်အပိုးမလိုချင်၊ ထမီ ပုဝါမကောင်းလို့ ဟောင်းရင်၊ မြန်မာအဆွေထောင်းတဲ့ ထည်အပေါင်းတင်၊ ငွေမြိုင်နဲ့ လိုက်မဲ့ အဆင်၊ အပိုးတန် အမျိုးမှန်ဝယ်ရှင်၊ မြန်မာအဆွေ ပိုးကုမုတီအတည်တွေ ကလဲကောင်းတာမို့၊ ဘီအက်စီတံဆိပ် နှိပ်ခါ မောင်ရယ်

မြန်မာပြည်ကရောင်းပါသတဲ့၊ အဆန်းသုံးတဲ့ နန်းသုံး
တော်ကြိုက်ဆင်၊ မငွေမြိုင်ပျိုခင်ပျိုခင်၊ မက်ပါလျှင်ဝယ်
ပါရစေအုံးရှင်။

အကို....ငွေမြိုင်ရအောင်ခိုး၊ အထုပ်အပိုးကိုတဲ့ပြင်၊
တမေမှာချင်၊ မသေချာလျှင်၊ ညောင်ပင်ရိပ်မှာ မြင်း
ချိတ်ပါလို့ဆင်၊ ငွေမြိုင်အလှကို ညကပွေ့ကတင်။

ပုဝါတမျိုးခြံရင်၊ ညဉ့်ရုံတော်ဝင်၊ အလှဆုံးပန်းနွယ်
ယဉ်၊ ကလျာဏမိတ္တပင်းမင်းဆိုင်ကစုံတဲ့လိုက်အောင်ဆင်၊
ငွေမြိုင်ခင်လမ်းလျှောက်၍ လယ်လိုက်ခြင်၊ ငွေမြိုင်ခင်
(လမ်းလျှောက်၍ မော်လိုက်ချင်)၊ စိစဉ်တာကမမှား
ကြည်လင်စရာက အများခွံ့လင်မယား။

သွားကြပါခို အတူပင်၊ သွားကြပါစို့ရှင်၊ ငွေမြိုင်
ခင်လိုက်မဲပြင်၊ စိစဉ်ပါလို့ထား၊ ဒီညောင်ပင်မှာစခန်း
ချ၊ လရောင်လေးကထိုး၊ ခိုးမဲခိုးမဲပြင်၊ ခြေကျင်းမြင်း
ပေတင်။

ဇာတ်အငြိမ့်ရုံစုံလင်ဂုဏ်တင်၊ သတင်းနော်ဗမာပြည်
က မွေးခဲ့လေသမျှ၊ သီချင်းစာဆရာကြည်ကရေးတာမို့၊
ပေးလိုက်သမျှ ခင်ခင်မင်မင်၊ ဗမာ၏ဦးစွန်း၊ မကွယ်မ
ပျောက်လျှင်၊ ဘိုကေပင်ကာ သိမ်းခဲ့သူမို့၊ ညဉ့်ရုံတော်
၂ ယောက်အတူ မှိန်းကြစေဘို့တဲ့၊ ဆံတောက်သိမ်းပါ
ပေးမြိုင်မြိုင်သခင်၊ ဟောဒီဆံတောက်ကလဲ မဝင်တဝင်၊
(ဟင်အင်၂)နဲ့ ဝိတတ်တဲ့သူမို့၊ ဆံတောက်အတိုဆရစ်၊

တယောက်အကို ကလိရဲပြင်၊ ယားကျိကျိနဲ့ အကောင်
ထင်၊ ညဉ့်ရုံသီချင်းရယ်လို့လဲ နာမည်ကဖြင့်ယဉ်၊ တ
ပေါင်အရဆရာကြည်ရေးတာမို့၊ (ဂဝ ခုတွင် အသစ်
တွင် ၂)မေတ္တာတွေ့မျှော်လင့်ကြတာတော့မြိုင်ဆံရင်သွင်
အပြစ်တင်စရာ၊ မြို့ခန့်မျှလွတ်ကင်းသရှင်၊ ကောင်းဩဘာ
ပေးတော်မူကြပါရှင်။

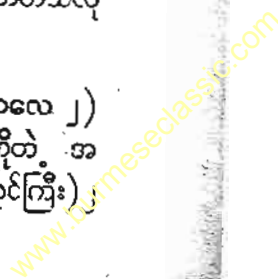
+ + + +

မငွေမြိုင်ဆို....အ (အကျော်စောဆုံး)
ရွှေကျီးညိုသီချင်း (အပြည့်အစုံ)
နန်းတော်ရှေ့ ဆရာတင်ရေးသည်။

လေးမျက်နှာရည်ရွယ်လို့ လွမ်းလှပါပေ၊ တွေးလျက်
သာဘယ်ဆီသို့လွမ်းရပါ၊ အော်....(တကယ်အမည်ဆန်း)
ပါတဲ့ရွှေကျီးညို။

မြည်သံကချို၊ ငွေမြိုင်ရေလို့ခေါ်၊ လိုလို့ မမြိုင်တဲ့
ခေါ်သလိုလို့ နှုတ်သီးချွန်နဲ့ လွမ်းအောင်မြည်တတ်သလို
(ရွှေကျီးညို) ။

ဟိုကလူလာမဲ သဘောထင်ရဲ့ (ကြိုရသူမှာလေ ၂)
တာတွယ်လို့ မောလှပါပေ၊ လာမဲ သဘောကိုတဲ့ အ
ထင်ခဲတကြိမ်၊ (အင်မတန်လိမ်မာတဲ့ ပျို မောင်ကြီး)
ရွှေကျီးညို။

ဒီကနေ့ညပြင်လာမတဲ့ ဆို၊ ယုံရမှာလားအကို၊ ကျွန်မနဲ့နီးတဲ့ ရွှေကျီးညိုသာလိုက်ပါအုံးဆို (ရွှေကျီးညို) အောင်ပင်လယ်တောထဲက ရွှေကျီးညို၊ ငွေမြိုင်လာမယ် ဆီးလို့ ကြို၊ ကြင်သူမလာတိမ်းရက်သလို၊ လင်ယူတာစိတ်ကတို၊ လွမ်းအားတော်ပိုမို ကိုကိုသနားရင်၊ သည်သည်မလေ ကြည့်စမ်း မြခြေကျင်းကကြို၊ ရှမ်းပွဲကငွေမြိုင်လင် နိုင်လွန်းလို့၊ မပေါ်လာတာက မောရုံရုံမှာကို၊ ရမ်းကားတယ်ဆိုဆို၊ တိုကေဆွဲပြီး (ငွေမြိုင် ၂) လင်နိုင်ပွဲပြမကို ဒါကြောင့်မို့ သာပင် ရှက်တတ်လွန်းလို့ (ငွေမြိုင် ၂) အပျိုကြီးဟိုင်းသကို၊ ချစ်တယ် အပုံချစ်ကြီးတယ်၊ ကြိုက်တယ် အပုံကြီးတယ်၊ လုပ်ရက်ပေါင် ကျုပ်ကဆိုး ပြုရက်ပေါင်ချစ်လှသကို၊ သဘောကချို၊ ပြောပါအကို၊ ချောနှမအပျို၊ ငွေမြိုင်ကိုကို၊ လာပါအုံးကျွန်မကကြို။

မကြောက်ပါနဲ့ ဗိုလ်ကေတို့ရယ်၊ မြခြေကျင်းကရှင်းစရာရှိရင် ဘွင်းဘွင်းကြီးအလိုလို မပြောလဲ မပြီးသကို၊ သဘောလဲကြီးသကို၊ သူ့ စိတ်ကလဲအလွန်တို မျှော်တော်ဇောနဲ့ မောရုံသာ ရှိမှာကို။

ကိုလူပျိုငယ်လေလာပါအုံး၊ ရွှေကျီးတပြောပြော၊ ငွေကျီးတမောမော၊ လာပါအုံးကျုပ်ကကြို၊ မျှော်ပါယောင်ဘုန်းမောင်ကဲ့ လာနိုး၊ လမ်းမကတကျော်ကျော်၊ ကိန္နရီနောင်နဲ့အချစ်လွန်စွာကြီးသော်လဲ၊ အနှစ်၇၀၀ နီးတောင်မှ မမေ့နိုင်ဘူးတဲ့ အကို၊ ယနေ့တိုင် နူးမဲ အပျို၊ နန်းတော်ရှေ့ ဆရာတင်အဆို။

ရွှေကျီးညိုရယ်လေ တကယ်အမည်မဆန်း၊ ဘယ်ဆီကို လွမ်းရပါ့မတုန်း၊ လွမ်းသိချင်းပိုမို ရှေးကလဲအဆို၊ ခြေကျင်း ကျမစိတ်ကတိုပြောခဲ့ပါဘယ်လမ်းမကကြို။

+ + + +

မငွေမြိုင် ....ဆို

ရွှေစာရုံသိချင်း

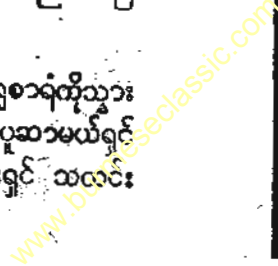
နန်းတော်ရှေ့ ဆရာတင်ရေးသည်

အကြောင်းစပေါ်လျှင် အခြေခံနဲ့ သူမို့ တပေါင်းလမှာရှင် အော်....ရွှေစာရုံပွဲကိုလ၊ ချစ်တဲ့သူရယ် (ဖေအမြန်ခဲ....) ပါလို့ ခေါ်လို့ ရှင်။

ထမင်းထုပ်ကယ်နဲ့ ဟင်းအုပ်ကလေးပါ ပျော်ပျော်တူပါ၊ (ပေါ်တော်မူငှ) စိန္တေယျဘုရားမှာ နားကြစို့ ရှင်။

ဟန်တမျိုး ခြပ်ဆင်မောင်ရယ်၊ အခုလို အခြေအနေနဲ့ ပေါင်းချင်လို့ တဲ၊ ကန်ရိုးနတ်စင်မှာရှင်၊ ဆုတွေတောင်းပြီးတော့ မြန်မြန် မောင်းမယ်ပ ၁၂ နာရီ အချိန်တွင် သရက်မဟာမဟီတခွင် ကျခါမှ အညောင်ဖြေဆင်း....ဆင်းလို့ လဲလမ်းလျှောက်ချင်း။

ငွေမြိုင်ကညာစင် မဟားပျိုမဒီခင်၊ ရွှေစာရုံကိုသွားမလို့ စီစဉ်၊ ဗိုလ်ကေမဟာလင်၊ ယနေ့ည ပူဆာမယ်ရှင် (လှည်းပြင်) ကိုယ်မလိုက်ချင်ရင်နေပါလားရှင် သလင်း

စာဖတ်ခါအိမ်မှာ စောင့်လို့ ငွေမြိုင် မလာခင်နေရစ်ရှင် ချိုးရုပ်ကလေးနဲ့ အိုးပုတ်ဝယ်ခဲ့မရှင် အထူးပင်ဦးထင်။

ရွှေစာရုံကိုသာပင်၊ သွားချင်လွန်လွန်းလို့ တကယ်ပင် (ပို့ပါရှင် ၂) သို့ရာတွင် ပျို မှာပင်၊ ဘုရားကိုစူးပါရစေရဲ့၊ ငိုမှာတမင်၊ အိပ်ရာတွင် စိတ်ကချင်လိပ်ပြာမဝင်....။

(ကလေးမရခင် သွားနိုင်သေးသရွှင် ၂) လေးငါး ခြောက်လမကြာမီ အပျိုလိုပင် လွတ်လပ်ပါတဲ့ခင်၊ ရှင်ဩဇာနားထောင်ချင်၊ တကယ်ပင် နည်းလမ်းကျလို့ ကျွန်မကိုပင် ချစ်ပါလျှင် ကြိုက်ပါလျှင် ဘုရားစူးစေ့ ငို မှာတမင် သို့ရာတွင်ပျို မှာပင် ပို့ပါရှင်....။

ဘောက်ကြီးချကာ စကားကိုမဆင်ချင် ကိုပင်ဆိုးပြီ ထမ်း၊ တယောက်တည်းဘာသာ သွားမလို့ ပြင်ဆင်၊ နေ ဝင်ရိုးရီတွင်၊ ကျောက်မီးရွှာမှာနားဘို့ပြင်ဆင်၊ ရေဝင် ချိုးမည်ရှင်၊ ပူစာတာတမင် ဂုဏ်အကဲဘဲတွင်၊ သူပါလာ ရင် စုံတွဲဘဲရှင်၊ တောင်စဉ်နယ်တခွင် ရေအိုင်တွင် (ငွေ မြိုင်ခင် ၂) ဖလစးကလေးနဲ့ အေးအေး ရေသောက်ချင်။

ပေါ်ပင်ဆိုမငွေမြိုင်ကရှင် သေချာရင် စာရင်းနဲ့ လဲ ထုတ်လိုပင် ရွှေစာရုံသိချင်းဘဲ အဟုတ်ကိုထွင် တနည်း အားပြင် ရည်စားထိုရဲ့ အပျော်တော်သဘင်။

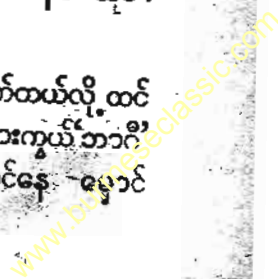
+ + + +

ဒေါ်ငွေမြိုင် (မြခြေကျင်း မငွေမြိုင်) သည်၊ အခြားဇာတ် မင်းသမီးများကဲ့သို့ ၂ ပါးသွားရာတွင် မင်းသားလိုချစ်ပါ ကြိုက် ပါ တစာစာနှင့် မှန္ကန်သောသမားရိုးကျသိချင်းများနှင့်သာ ဆိုက် ခြင်းမပြုဘဲ မင်းသားကိုဘေးချိတ်ထားပြီး ပွဲကြည့်ပရိသတ်လူထု အား အဓိကထား၍ ထိုခေတ်က ကိုဘိုကေ ကာလသားပရိသတ် တို့ အကြိုက်နှင့်အချိန်အခါ ကာလနှင့် ကိုက်ညီသော ပေါ်ပင် သိချင်းကို နန်းတော်ရှေ့ အရာထင်စသော ထင်ရှားကျော်ကြား သည့် စာရေးဆရာများအား ချဉ်းကပ်ပြီး သူပိုင်သိချင်းတွေ အများအပြား ရေးသား၍ ဆိုကခဲ့ခြင်း ခြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သူ၏ သိချင်းများကို လူကြိုက်များ၍ ရေဒီယိုခေတ်မဟုတ်ပါဘဲ နှင့် နိုင်ငံအနှံ့ပြန့်နှံ့ သွားစေသည်။ သူ၏အမည်လည်း သိချင်း ထည်းတွင်ပါ ရှိပြီးဖြစ်၍ မြန်မာနိုင်ငံတဝှမ်းတွင် မငွေမြိုင်ကောင်း လို့ တော်လို့ ကျော်စောခြင်းနှင့်တပ်တူ-သူ၏ အမည်ကို ပိုမို ထင်ရှား လူသိများခဲ့ရသည်။ ဒေါ်ငွေမြိုင်၏ ကိုယ်ပိုင်သိချင်း များမှာ ပိုဒ်ရေ ၅၀ ထက်မနည်းရှိလေသည်။

ပျော်တော်ဆက် မတင်အောင်...ဆို ဆင်ကြီးဂဠုန်ချီ

စိန်ချယ်ညီညီလျှံ၊ စဉ်းစားနားထောင်နေဘိ ဆိုပါ မည်၊ ဆင်ကြီးပဠုန်ချီ။

ဒီတော့လဲ တင်အောင်ရဲ့ ကို အရှဲ့ တိုက်ကယ်လို့ ထင် ပါတယ်၊ စာစီသမားရယ်၊ လာသည့်အနားကွယ်ဘာပို့ တမှ မတတ်တဲ့လူပါအတည်၊ ထောင်ရောင်နေ ပျောင်

မေ့ဝင်ချွေ၊ နန်းအမရရွှေဘုံမြေ၊ ဇေယျာအောင်မြေသေ
လာတောင်ခြေ ကြားဘူးပေါင် ဆင်ကြီးဂဠုန်ချီ။

မဲ့ဇာတောင်ခြေ စီးထွေထွေ မြစ်ခေ့ခေ့ရေဝန်းလည်၊
မြိုင်မြိုင်မြိုင်လယ်တောတောင်စွယ်၊ အပင်ကြီးတွေ စုံညီ
အလွန်နက်တဲ့တော၊ ဆင်ကြီးဂဠုန်ချီ ညွှန်ချက်နဲ့ ပြော၊
ဆန်းပေတသရွေ နန်းတော်ရှေ့ မရိုးတဲ့ လူပါအတည်၊
တော်ပါတန်ပါ ကျွန်မဖာသာ ဆိုပါမည်၊ ဇေယျာ
အောင်မြေ၊ သေလာတောင်ခြေ ကြားဘူးပေါင် ဆင်
ကြီးဂဠုန်ချီ။

+ + + +

ဥက္ကလာကြည်
ပျိုမယ်ကြည်သီချင်း

(သည်ကနေပြောတော့မည် ပျိုမယ်ကြည်-၃) (ခေတံ
သံကိုကြားရပါကြားရပါသည်-၂) ဘယ်သူတုံး ခု-ကျွန်
မကြည်ကြည်၊ ထူးခြားလှသည်၊ ဟောဟိုနားကမှတ်မိ
သည် ၂-ကိုကမခင်သည်၊ မောင်ကမခင်သည်၊ ကိုကမခင်
သည်၊ ဟေ့ ပါတုံးပါတုံးပျိုမယ်ကြည်၊ အသားညိုမလေး
လာပြီ၊ ဖူးစာဖက်ကြောင်ခက်လှသည် ၂-မသိကြသူ
ပျော်ရွှင်၊ သိကြသူပေတံတွင် ၂-ကို ဝင်းစာရှင်ကိုသာသိ
လို့၊ မရိတ်မိလို့ ဒါလောက်ကြာသည် ၂-ပြောရခက်
သည် ၂-သည်ပုံမှာသူလဲပါသည်၊ မယ်ကြည်ချစ်သလိုချစ်
တဲ့မောင်အဟွာ၊ နှစ်ကိုယ်တွေ့စရာကြည် ခု-ဟေ့ ပါတုံး

ပါတုံးပျိုမယ်ကြည်၊ ကိုလူညာခေါ်ရာရွန်းတော့၊ လွန်
ပါလှပြီ၊ ဟေ့ ပျိုမယ်ကြည်၊ လွန်လှပြီ၊ ဟေ့ ပျိုမယ်
ကြည်၊ စက်လို့ မပျော်နိုင်ပါသည်၊ လူတွေများအကုန်
ကြားကုန်လိမ့်မည်၊ မကြေညာကိုကမခင်သည်၊ မောင်က
မခင်သည်၊ ကိုကမခင်သည်၊ ဟေ့ ပါတုံးပါတုံးပျိုမယ်
ကြည်၊ မိုးလင်းစ၊ ခြောက်နာရီ၊ လွန်းပါလှပျိုမျှော်
သည် ၂-နေလေးနာရီ၊ သတိပေးဈာသည် ၂- (ခေါ်သံ
ကိုမကြားလား၊ ပျိုနားမှမသိ၊ ခေတံသံကိုမောင်မကြား
လားပျိုနားမှာမသိ ၂) ကိုကမခင်သည်၊ မောင်ကမခင်
သည်၊ ကိုကမခင်သည်၊ ဟေ့ ပါတုံးပါတုံးပျိုမယ်ကြည် ၂
ဘုရားများလဲသိတော့မည်၊ ချက်လှချည်ပျိုမယ်ကြည် ၂-
ဘယ်လိုပင်ပြောသော်လဲ၊ စိတ်သဘောကမလှသည် ၂
(မကြေညာ ၂-ကံအကြောင်းကိုအောင်မေ့၍ပြေသာနေ
ရသည် ၂) ပြောတာတွေယုံမိလို့၊ အကုန်သိကုန်ပြီ ၂-
ချစ်ကြိုက်လို့ ကြံစိ ၂-မြန်မာညွှန်တင်တင် ၂-ညွှန်တာတွေ
ရေး၍ပေးလိုက်ရှာသည်၊ ထထင်းသစ်စာစီ၊ နဝင်ပေါ
သည်၊ ယဉ်ကျေးပါသည်၊ အများချော်ကြ ချော်ကြ
ပျိုမယ်ကြည်။

+ + +

ကြာသောင်းစိန်
စိန်ပန်းနွယ်

ရန်ကုန်မြို့ကိုရောက်တာ လေးနှစ်လောက်ကြာပြီ
မောင်ရဲ့လေလေ၊ ကာလသားအကိုတတွေသိဘို့အောင်း

သင့်ပါရဲ့ ၂-သောင်းပျိုတပါး အကိုများပေးမဲ့ဟာ၊
 ယူမယ်လားစိန်ပန်းနွယ်မဟာ၊ ကောင်းခြင်းငါးဖြာပြည့်
 စုံပါဘိတခါငါငါ သောင်းစိန်အလှအချိန်ယူကြဘို့ရာ၊
 ပေးမယ်ရှင်ကိုဘိကေရာ၊ စိန်ပန်းနွယ်စင်မဟာ၊ သောင်း
 စိန်ကညာ၊ ပန်းနွယ်စိန်မဟာ၊ အချိန်ကြူးဘို့ရာ၊ သင့်
 ပြီ တခါချစ်သူမဟာကေမောင်မောင်ပေါင်းဘို့ရာ၊ ပေး
 မယ်တခါ၊ ကိုလှညာ၊ ကိုလှဝါ၊ နေ့ကိုမလာ၊ ညကိုမလာ၊
 ကြာသောင်းစိန် ကျမမျှော်မိတာ ၂-ချစ်သူမောင်မောင်
 မလာ၊ ကြိုက်သူမောင်မောင်မလာ၊ ချစ်သူမောင်မောင်
 မလာ၊ အချိန်တော်တော် ရက်တွေကောလို့ နှမေ့လှ
 ချည့်ဆရာ၊ သောင်းစိန်ကရာ၊ အိုမလွဲအမြဲလိုက်ခဲ့ပါ ၂-
 ချစ်သူမောင်မောင်မလာကြိုက်သူမောင်မောင်ကမလာ ၂
 သောင်းစိန်ကညာ ပန်းနွယ်စိန်မဟာ၊ အချိန်ကြူးဘို့ရာ
 ပေးမယ်တခါ၊ ချစ်သူမဟာကေမောင်မောင်ပေါင်းဘို့ရာ
 ပေးမယ်တခါ၊ မန်းရွှေမြို့ကဆရာစန်ပါ၊ သောင်းစိန်
 ကညာအသစ်ရေး၍ အိုပေးတဲ့စိစာတစောင်ပါ၊ များသိ
 ဘို့ရာ ၂-ကောင်းတာနိပ်ထား၊ ညွန့် တာ ပန်း နွယ် စင်
 မဟာ၊ သောင်းစိန်ကညာ၊ ပန်းနွယ်စိန်မဟာ အချိန်ကျ
 ခူးဘို့ရာ၊ သင့်ပြီတခါ ချစ်သူမဟာကေ မောင်မောင်
 ပေါင်းဘို့ရာပေးမယ်တခါ။

+ + + +

မစိန်သံ

သားသမီးတွေအပြောက်အများနှင့် အသက် ၅၀-နီးပါးအထိ
 အငြိမ့်စင်ပေါ်မှ မဆင်းရလေအောင် လူကြိုက်များခဲ့ဘူးသူမိန်း
 မချောကြီး ဒေါ်စိန်သံသီဆိုသော။

စိန်သီချင်း

နန်းတော်ရှေ့ ဆရာထင်ရေးသည်

(ဒေါ်စိန်သံ၏ စိန်နားကပ် မိန်သတ်စဉ်များကို သူ့ခိုး
 ခိုးခံရသဖြင့်ပွဲဆိုးသောသီချင်းပြုစပ်ထားသည်။)

စိန်၏အကြောင်းကို၊ တောင်း တောင်း မှတ် စ ရှေး
 လှည့်လည်ဥာဏ်ရှာ၊ ကြည့်မိပြန်တအ ဇာတ်တသော ထိ
 ကြောင့်၊ လူလဲခင်ရဲ့၊ လူလဲချင်ရဲ့၊ လူထင်ထဲစိန်၊ စိန်
 ပါရင်လဲ အတင်းဘဲခေါ် တဲစိန်။

စိန်တန်ခိုးရောင်ရှိန်၊ သူ့ အိပ်လဲဘဲစိန်၊ ငါ့ အိပ်လဲဘဲ
 စိန်၊ လူချင်းပြိုင်ရင်စိန်၊ စိန်တန်ခိုးရောင်ရှိန်၊ သူ့ အိပ်လဲဘဲ
 စိန်၊ ငါ့ အိပ်မုလဲစိန်၊ ဂုဏ်ချင်းပြိုင်ရင်စိန်၊ အိပ်ခင် စ
 နာခင်စိန်ပွေလှချည်ရဲ့၊ ဣန္ဒြေမရအောင်၊ ဒေါ်လှနာ
 ဖြစ်တဲ့စိန်။

အကြောင်းမျှော်ချိန်၊ တသောင်းကျော်စိန်၊ အိပ်ရာ
 မှာလဲမှတ်စိန်၊ စားရာမှာလဲမှတ်စိန်၊ စိန်ဆိုရင်နှိပ်
 လိုဇောနဲ့ ဒေါ်ထပေါ့ရှင်၊ ကောင်းတဲ့ ရှေးစိန်ရှေးစိန်၊
 နှိပ်တဲ့ရှေးစိန်ရှေးစိန်၊ သားတွေကို၊ ရှင်မပြုခင်၊ ရှိစဉ် စု
 အကုန်လုံးပါတဲ့စိန်။

www.burmeseclassic.com

သွားပါပေါ့လက်ဟောင်းစိန်၊ ဂျောင်းပါပေါ့လက်
ဟောင်းစိန်၊ စိန်-စိန်-စိန်သုခိုးနောက်ကိုကောက်ကောက်
ပါတဲ့စိန်။

စိန်တွေဆင်သ၊ ဣန္ဒြေပင်မရ၊ ပြောကာပြချင်၊
ဩကာသရှင်၊ စိန်ကိုမုန်းလို့ဥာဏ်မျှော်ချိန်၊ နန်းတော်
ရှေ့ ဆရာတင်စိတ်စိန်။

မှတ်ချက်။ ။ဒေါ်စိန်သုံကြီး၏ ကိုယ်ပိုင်သီချင်း
များမှာ အငြိမ်သက်အရှည်ဆုံးဖြစ်၍ အလွန်များပြား
လှသည်။ နန်းတော်ရှေ့ဆရာတင်တဦးထည်း ရေးပေး
ရသောသီချင်းများပင် ပုဒ်ရေ ၅၀-ကျော်ရှိသဖြင့် မရေ
တွက်နိုင်တော့သောသူ၏သီချင်းများ တိမ်ကောပျောက်
ကွယ်နေသည်ကိုဝမ်းနည်းဘွယ်ရာသိရှိရပါသည်။

မစိန်ဆင်-ဆို

အောင်မောင်းသံ

ဆကာမာဝစရာ၊ ကုသိုလ်တော်ပြုကြလို့၊ ယခုတဖန်
တွေ့ကြုံကြပြန်၊ အမိအဘတို့ဒါနသီလန်၊ ကောင်းမှု
မဖြင့်၊ တောင်းဆိုရပြန်၊ ထောင်သောင်းမဖြင့်၊ ချွေ၊
ရွှေတော်ရန်၊ ဖြေဖြော်လို့ စည်းစိမ်တော်ခံ၊ (ဘာဝနာ) ၃
တရားနှင့်၊ အခါခါပွားကြလို့ ခံစားပျော်စံ၊ နေထိုင်
တော်မူဘို့ ရွှေဗိမာန်၊ နတ်သဘင်အများတို့၊ စည်းဝေး
ပြန်၊ (အိုသာဓု၊ သာဓု၊ အနုမောဒနံ ၃) ခေါ်ကြပြန်၊
တီး၊ (လိုက်သည့် ၂) ထက်ဝေယံအောင်မောင်းသံ ၃)

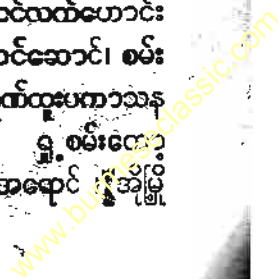
ကျမတို့ကရာအရပ်မှာလ စိတ်စိတ္တသုခံ၊ ကာယ (သုခံ)
မစိန်ဆင်တို့၊ ကရာအရပ်မှာလ၊ စိတ်၊ စိတ္တသုခံ၊ ကာယ
(သုခံ) ၂- ပြည့်စုံရာသည်တဖန်၊ ဣစိ၊ ဣစ္ဆိ တံ၊ ရှင်ပါကူ
မြတ်တော်ဆုကိုပန် ပန်ဆုကိုပန်သည်၊ လာသမျှတို့၊ ဘ
ယာပလို့ ကင်းကြပြန်၊ အိုသာဓု၊ သာဓု၊ အနုမောဒနံ၊
(သာဓု၊ သာဓု၊ အနုမောဒနံ) ၂- ခေါ်ကြပြန်၊ တီး၊
(လိုက်သည့်) ၂- ထက်ဝေယံအောင်မောင်းသံ၊ ရေးလို့ ၂
စီမံ (ဆရာမြိုင်ကြ) ၂- အချောအလှတို့ သဘောကျဘို့၊
သောသောတခံ (အားခဲလို့ဖြင့်ကပြန်) ၂- ကြလာသူတို့
ရှေ့တော်ရှေ့တော်ထံ ၂- (ကျမတို့အငြိမ်ကအသုံးတော်
ခံ) ၃- ကြေအေးအောင်၊ ကလိုက်ပြန်၊ အိုသာဓု၊ သာဓု
အနုမောဒနံ၊ ခေါ်ကြပြန်တီး (လိုက်သည့်-၂) ထက်ဝေ
ယံအောင်မောင်းသံ။

+ + + +

မစိန်ဆင်ဆို

ဗဟိုရီလရောင်သီချင်း

မျိုးမြန်မာဘာသာဂုဏ်ရောင်မေတ္တာသော်ရေချမ်းကို
ဘဲဆောင်၊ စိန်ဆင်ဆင်ရောက်ပါပေါ့မောင်လက်ဟောင်း
ကြီးကဆောင်၊ အလှတော်မင်္ဂလာဆောင်ဆောင်၊ စမ်း
သော်တာဝေဝေထိန်ပြောင်၊ မစိန်ဆင်ဂုဏ်ထူးပကာသန
ဆောင်၊ လာပါပြီစိတ်ကြေနှပ်အောင်၊ ရှုစမ်းတော့
မောင်၊ ထွန်းလင်းသော်တာဆောင်လအရောင် အိုမြို့

တော်ကြီးကစီးနန်းဘူးမို့ အောင်၊ ကောင်းလဲကောင်း
 တဲ့ လက်ဟောင်း အစစ်မောင်၊ သုဘောတော်ကြအောင်
 ဆောင်၊ မေတ္တာတော်အရောင်၊ သစ္စာတော်အဆောင်၊
 ထွန်းလင်းသော်တာဆောင်လရောင်၊ ဣစ္ဆာတံ၊ စိတ်ရှိကြ
 အစီရင်ခံ၊ ညောင်ရေလောင်းလို့ ဆုတောင်းကြဘို့ကျုပ်
 တို့တိုင်းပြည်ကြီးမှာ သာယာပြီမောင်) ၂- (စိန်ဆင်
 မြင်တဲ့အရောင် သတင်းပဆောင်၊ သီချင်းကအောင်၊
 (ကျုပ်တို့တိုင်းပြည်ကြီး သာယာပြီမောင်) ၂ -စန်း
 သော်တာ ဝေဝေထိန်ပြောင်၊ မစိန်ဆင်ဂုဏ်ထူးပကာ
 သနဆောင်၊ လာပါပြီစိတ်ကြေနှပ်အောင်၊ ရှု စမ်းကြ
 တော့မောင်(ထွန်းလင်းသော်တာဆောင်လရောင်) ၂၊
 လက်ဟောင်းမို့ ကောင်းပါတယ်မောင်၊ ပဲ့တိုင်းပါအောင်
 လမ်းတိုင်းပါအောင်၊ ကေက္ကရာ၊ မက်စရာကိုဆောင်၊ ဇေ
 မြမြအစစပါအောင် ၂-) မင်္ဂလာဆောင်ဆင်ပါသမောင်
 မင်္ဂလာဆောင်မြို့တိုင်းချစ်လို့ နှစ်သက်အောင်၊ နယ်တိုင်း
 ချစ်လို့ နှစ်သက်အောင်၊ စန်း သော် တာ ဝေ ဝေ ထိန်
 ပြောင်၊ မစိန်ဆင်ဂုဏ်ထူးပကာသနဆောင်၊ လာပါပြီ
 စိတ်ကြေနှပ်အောင်၊ ရှု စမ်းကြတော့မောင်၊ ထွန်းလင်း
 သော်တာဆောင်လရောင် (စမ်းကျက်သရေသို့ အပြေ
 ပြေအောင်၊ ကိုစိန်ပါစိရေးလို့ ဆောင်၊ မောင်စိန်ပါ
 စိရေးလို့ ဆောင်ဆန်းတွင်သမျှ ရင်သပသတင်အကအပ
 တင် ဆောင်၊ ထွန်း လင်း သော် တာ ဆောင် လ အ
 ရောင်) ၂-

+ + + +

